

ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

TEZ KÜLLİYATI (2015-2021)

DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜŞTÜ UÇAN

ÜSKÜDAR
ÜNİVERSİTESİ
YAYINLARI - 55

ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ TEZ KÜLLİYATI
(2015-2021)

Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN

ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ YAYINLARI - 55

**ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ TEZ KÜLLİYATI
(2015-2021)**

Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN

Kapak Tasarım

Bülent Tellan

ISBN:

978-605-9596-57-2

Yayıncılık Sertifika No:

42573

Baskı Tarihi:

2022

Baskı Sayısı:

1. Baskı

Copyright © 2022

İletişim Bilgileri

www.uskudar.edu.tr - yayin@uskudar.edu.tr

Tel: 0216 400 22 22 / Faks: 0216 4741256

Altunizade Mah. Üniversite Sk. No: 14

Pk: 34662 Üsküdar / İstanbul / Türkiye

Fikir ve Sanat Eserleri Yasası gereğince bu eserin yayın hakkı anlaşmalı olarak T.C. Üsküdar Üniversitesine aittir. Her hakkı saklıdır. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Bu kitabın hiçbir kısmı yayıncısının yazılı izni olmaksızın elektronik veya mekanik, fotokopi, kayıt ya da herhangi bir bilgi saklama, erişim sistemi de dahil olmak üzere herhangi bir şekilde çoğaltılamaz. Kitapta yer alan içeriğin sorumluluğu yazara aittir.

ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ TEZ KÜLLİYATI
(2015-2021)

Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN

İÇİNDEKİLER

TABLolar.....	xvi
ŞEKİLLER.....	xvii
TEŞEKKÜR.....	xix
ÖNSÖZ / PREFACE.....	xx
YAZARIN ÖNSÖZÜ/PREFACE OF AUTHOR.....	xxi
KISALTMALAR.....	xxii
1. GİRİŞ.....	1
2. İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ.....	4
3. İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN GÜNCEL SORUNLARI.....	14
3.1. İş Sağlığı ve Güvenliği Akademisyenlerinin Karşılaştığı Sorunlar.....	14
3.2. İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar.....	17
3.3. Arz Talep Sorunları.....	19
3.4. İş Sağlığı ve Güvenliği Lisans ve Ön Lisans Bölümlerine Başvuran Öğrencilerin Beklentiyi Karşılayamaması.....	21
3.5. İş Sağlığı ve Güvenliği Lisans Bölümleri Dışındaki Lisans Mezunlarının İş Güvenliği Uzmanı Olması.....	22
4. ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMINDAN MEZUN OLANLARIN TANIMLAYICI İSTATİSTİKLERİ.....	24
4.1. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Doğum Yerlerinin Şehirlere Göre Dağılımı.....	24
4.2. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Doğum Yerlerinin Siyasi Bölgelere Göre Dağılımı.....	25
4.3. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Medeni Durumlarına Göre Dağılımı.....	26
4.4. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin İkamet ettikleri Şehirlere Göre Dağılımı.....	27
4.5. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin İkamet ettikleri Şehirlere Göre Dağılımı.....	28
4.6. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Tezlerini Yayınladıkları Yıllara Göre Dağılımı.....	29
4.7. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Tezlerini Yayınladıkları Yıllardaki Yaşlarına Göre Dağılımı.....	30
4.8. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Önceki Yüksek Lisans Dağılımları.....	31
4.9. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Tezsiz Yüksek Lisans Yapanlarının Üniversitelerine Göre Dağılımları.....	32
4.10. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Lisans Mezuniyetlerini Aldıkları Üniversitelere Göre Dağılımları.....	34

4.11. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Lisans Mezuniyetlerini Aldıkları Fakülteye Göre Dağılımları.....	35
4.12. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Ön Lisans Yapma Durumlarına Göre Dağılımları	36
4.13. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerden İş Sağlığı ve Güvenliği Ön Lisans Mezunu Olanlarının Ön Lisans Eğitimi Aldıkları Üniversitelere Göre Dağılımları	37
4.14. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Lisede Eğitim Gördükleri Bölümlere Göre Dağılımları	38
4.15. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Olan Öğrencilerin Çalıştıkları Şirketlerin Sektörel Dağılımları	39
4.16. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Olan Öğrencilerin Çalıştıkları Şirketlerdeki Görevlerine Göre Dağılımları	40
4.17. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Olan Öğrencilerin Çalıştıkları Şirketlerin Şehirlere Göre Dağılımları	42
4.18. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Olan Öğrencilerin Çalıştıkları Şirketlerin Siyasi Bölgelere Göre Dağılımları	43
4.19. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Olan Öğrencilerin Sahip Oldukları Sertifikalara Göre Dağılımları	44
4.20. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Öğrencilerin Tezlerinin Konu Başlıklarına Göre Dağılımları	45
5. ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMINDA YAYINLANAN TEZLERİN ÖZETLERİ.....	48
5.1. Uluslararası Çalışma Örgütüne Göre İnşaat Sektöründe Davranış Kurallarının İncelenmesi	49
5.2. İş Sağlığı Ve Güvenliğinde Psiko-Sosyal Faktör Olarak Mobbing: Ofis Çalışanları Üzerinde Bir Araştırma.....	50
5.3. 6331 Sayılı İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanunu Çerçevesinde Mutfak / Lokanta / İçecek Hizmetleri.....	51
5.4. Tehlikeli Gazların Çalışma Ortamından Uzaklaştırıldığına Kanıtlanması Faaliyetleri	52
5.5. Bir İş Sağlığı ve Güvenliği Sorunu Olarak Mobbing	53
5.6. Patlayıcı Ortamlarda Kullanılacak Exproof Elektrik Cihazlarının Tesisi, Tamir, Bakım, Onarımı Ve Sistemlerin Verimliliği	54
5.7. İzmit Körfezinde Yer Alan İş Yerlerinin İş Güvenliğinin Deprem Riski Açısından Harita Bilgisi Kullanılarak İncelenmesi	55
5.8. İş Kazalarının Hukuki Sonuçlarının Değerlendirilmesi	56
5.9. Su Analizi Yapan Küçük Ölçekli Bir Laboratuvarın Kimyasal Depolama Sisteminin İş Sağlığı Ve Güvenliği Açısından İncelenmesi.....	57
5.10. Statik Elektriğin İş Güvenliği Açısından Yaratacağı Tehlikelerin Tespiti ve Çözümleri	58
5.11. Hastanelerde Yangın Güvenliği Ve Tahliye Gerekliliği Üzerine Bir İrdeleme.....	59

5.12. İş ‘‘Yol Bakım Ve Onarım Çalışmalarında Trafik Emniyetinin İş Güvenliğine Etkisinin İrdelenmesi’’	60
5.13. Kıyı Ve Açık Denizlerde Bulunan Ex-Proof Ekipmanların Güvenilirlik Verileri Ve Analizi	61
5.14. Küçük Ölçekli Tekstil İşletmelerinde İş Kazalarının Önlenmesine İlişkin Çalışmaların Etkinlik Analizi	62
5.15. Orta Ölçekli Ayakkabı İmalathanelerinde Kimyasal Risklerin Belirlenmesi Ve Bertarafı İçin Bir Öneri.....	63
5.16. Gürültünün Çalışma Hayatına Etkileri Ve Bir İnşaat Şantiyesinde Gürültü Analiz Çalışması	64
5.17. İş Sağlığı Ve Güvenliğinde Eğitimin Önemi.....	65
5.18. Okul Öncesi Çocuklarda (4-6 Yaş) Deprem, Yangın Ve Tahliye Konusunda Durum Tespitinin Yapılması	66
5.19. İnşaat Sektöründe İş Sağlığı Ve Güvenliği Uygulamaları Üzerine Bir Alan Araştırması.....	67
5.20. Hastanelerde Acil Durum Planı Hazırlama Kriterlerinin Saptanması Ve Örnek Bir Uygulama	68
5.21. Alt İşverenlik Hizmetlerinde, Alt İşveren İş Güvenliği Yükümlülüklerinin, ‘‘İş Sağlığı Ve Güvenliği Otomasyon Yazılımı’’ İle Denetlenmesi.....	69
5.22. OHSAS 18001 İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönetim Sistemi’nin İnşaat Sektöründe Uygulanması	70
5.23. İş Güvenliği Ve Meslek Hastalıklarının Hastane Güvenliği Üzerine Etkileri.....	71
5.24. Ortaokullarda İş Sağlığı Ve Güvenliğinin Araştırılması: İstanbul-Zeytinburnu İlçesi.....	72
5.25. Patoloji Laboratuvarları’nın İş Sağlığı Ve Güvenliği Açısından Değerlendirilmesi.....	73
5.26. İş Sağlığı Ve Güvenliği Öğrencilerinin Eğitim Memnuniyet Ve Beklentilerinin İncelenmesi	74
5.27. Çalışanların Ve Emeklilerin İş Sağlığı Ve Güvenliği Açısından Karşılaştıkları Sorunların İncelemesi.....	75
5.28. Ofis Çalışanlarında Ergonomi	76
5.29. Ortak Sağlık Ve Güvenlik Birimlerinin İşleyişi	77
5.30. Hazır Beton Üretim Tesislerinde İş Güvenliği Açısından Bir Denetim Modeli Oluşturulması	78
5.31. İtfaiyede Kişisel Koruyucu Donanımlar.....	80
5.32. Kurumsal İşletmelerde Sıfır İş Kazası Hedefine Yönelik Uygulamalar.....	81
5.33. Ormancılık Sektöründe İş Sağlığı Ve Güvenliği.....	82
5.34. İstanbul’daki İki Özel Tıbbi Laboratuvar Çalışanlarının Biyolojik Risk Etmenlerine Karşı Algı Düzeylerinin Belirlenmesi.....	83
5.35. İş Sağlığı Ve Güvenliği Eğitimlerinin Çalışanlardaki İş Sağlığı Ve Güvenliği Farkındalığına Etkisinin İncelenmesi: Yapı Sektöründe Bir Araştırma	84
5.36. Çalışma Hayatında İletişimin Önemi Ve İş Sağlığına Etkisi.....	85
5.37. Müziğin Ve Sanatın İnşaat İşçilerinin Motivasyonlarına Etkisi.....	86

5.38. Kalite, Çevre, İş Sağlığı Ve Güvenliğinin Yönetim Sistemleri İle Bütünleştirilmesi, İnşaat Sektöründe Uygulama Ve Karşılaştırma	87
5.39. Yapı Marketlerinde Çalışanların Güvenlik Algısının Değerlendirilmesi	88
5.40. İstanbul İli Anadolu Yakasında Hafriyat Ve Katı Atık Taşınması Yapan Ağır Vasıta Şoförlerinin Çalışma Koşulları Ve Neden Oldukları Trafik Kazaları Hakkında Bir İnceleme	89
5.41. İnternet Erişimi Olmayan Alanlarda Uygunsuzluk Bildirimlerinin İş Sağlığı Ve Güvenliği Otomasyon Sistemlerine Aktarılması İçin Mobil Yazılım Geliştirilmesi	90
5.42. İş Güvenliği Mevzuatı Çerçevesinde Toptan Gıda Ve Dağıtım İşlerinde Örnek Alan İrdelenmesi	91
5.43. Bir Sağlık Kuruluşunda İç Ortam Çevre Kalitesinin Belirlenmesi Ve İş Sağlığı Ve Güvenliği Bakımından Değerlendirilmesi.....	92
5.44. OHSAS Yönetim Sistemi Ve Otomotiv Sektöründe Bir Uygulama	93
5.45. Otomobil Bakım Servislerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği Önlemlerinin Sağlanmasına Yönelik Bir Örnek Alan İncelemesi.....	94
5.46. Bir İnşaat Firmasında Çalışan İşçilerin Stresle Baş Etme Biçimleri Ve İş Kaza Sıklığı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.....	95
5.47. İnşaat İşçilerinin Yüksekte Çalışmaları Ve Kullanılan İskelelerin İş Sağlığı Ve Güvenliği Risklerine Etkisi	96
5.48. Tehlikeli İşlerde Çalışanlarda Psikososyal Risk Etmenlerinin Değerlendirilmesi	97
5.49. Toptan Satış Marketlerinde Meydana Gelen İş Kazalarının Uluslararası Düzeyde Karşılaştırmalı Analizi	98
5.50. Yapı İşlerinde Çalışanların Titreşim Maruziyetinin Tespiti Üzerine Bir İrdeleme	99
5.51. Yapı Sektöründe Kullanılan Kule Vinçlerle Yapılan Çalışmalarda Oluşan Riskler Ve Alınması Gereken Güvenlik Önlemleri.....	100
5.52. Kent İçi Güvenli Yaşam Üzerine Derleme.....	101
5.53. Boya İmalat Sektöründe Kullanılan Kimyasalların İş Sağlığı Üzerine Etkileri.....	102
5.54. Hata Türü Etkileri Analizi Yöntemi İle Bir Asansörün Yapıya Tesis Edilmesinde Risk Analiz Çalışması	103
5.55. İş Sağlığı Ve Güvenliği Kapsamında Yer Alan Cezai Müeyyideler, Bunların İnşaat Sektörü Çalışanlarınca Algılanma Biçimi Ve Mevcut Uygulamalar Hakkında Bir Araştırma	104
5.56. A Tipi Ve B Tipi Kişilik Özelliğine Sahip Bireylerde İş Doyumu Ve Kazalanma Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	105
5.57. İtfaiye Çalışanlarının İş Sağlığı Ve Güvenliği Kültürünü Etkileyen Faktörler	106
5.58. İtfaiyede Kullanılan Kişisel Koruyucu Donanımların İş Sağlığı Ve Güvenliği Açısından Değerlendirilmesi	107
5.59. Ülkemizde Dört Farklı Deri Sanayinde Çalışanlarda İş Sağlığı Ve Güvenliği Üzerine Bir Anket Araştırması.....	108
5.60. Devlet Okullarında İş Sağlığı Ve Güvenliği Kültürüne Yaklaşımın İncelenmesi: Şile Örneği	

5.61. Çağrı Merkezi Operatörlerinin Çalışma Şartlarının İş Sağlığı Ve Güvenliği Açısından Değerlendirilmesi	110
5.62. Lojistik Depo Sektöründe REBA, RULA Ve NIOSH Yöntemleri İle Ergonomi Alanında Bir İrdeleme	111
5.63. ISO 14000 Çevre Yönetimine Dair Bir İnceleme: İstanbul İli Elektronik Atık Firmaları Örnekleme	112
5.64. Sanayi Üretimde Elektrikle İlgili Yaşanan İş Kazalarının Belirlenmesi Ve Çözüm Önerileri	113
5.65. İBB Park Ve Bahçeler İşçi Çalışanlarına Anket Uygulaması Yapılması Ve Peyzaj İşlerinde İSG Kriterlerinin Belirlenmesi	114
5.66. Türkiye'de 6331 Sayılı İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanunu İle Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşması (ADR)'nin Karşılaştırmalı Analizi Örneği	115
5.67. Orta Karadeniz Bölgesi Elektrik Dağıtım Sektöründe Kullanılan Ağaç Direklerinin Çevre Ve İş Güvenliğine Etkileri	116
5.68. Hazır Yemek Sektöründe Çalışanlara Yönelik İş Sağlığı Ve Güvenliğine Dair Farkındalık Araştırması	117
5.69. İnşaat İşçilerinin İş Doyumu Düzeyleri İle İş Güvenliği Algıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.....	118
5.70. İşverenlerin İş Hukuku Çerçevesinde İş Sağlığı Ve Güvenliğinin Temin Edilmesi Noktasındaki Yükümlülükleri	119
5.71. 10'dan Az Çalışmanı Olan İş Yerlerinin İş Güvenliğine Yönelik Algı Düzeylerinin İncelenmesi (Sakarya İli).....	120
5.72. Acil Durumlarda Çalışanların Öz Yeterliliği: Bir Ölçek Geliştirme Çalışması	121
5.73. Çalışanların Davranışsal Hatalarının Tespiti Üzerine Bir İrdeleme: Yapı Sektörü Örnek Alan İncelemesi.....	122
5.74. Yüksekte Çalışmalarda Çalışanların Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi.....	123
5.75. Mesleki Ve Teknik Lise Makine Bölümlerinde Okuyan Öğrencilerin İş Güvenliği Farkındalık Düzeyinin İncelenmesi.....	124
5.76. Elektrikli Makine Bakımlarında Oluşan İş Kazalarına İlişkin Sorunlar Ve Çözüm Önerileri	125
5.77. Lojistik Depolarında İş Sağlığı Ve Güvenliğinin Önemi	126
5.78. İş Sağlığı Ve Güvenliği Eğitimlerinde Görsel Ve Sözel Eğitimin Etkinliğinin Karşılaştırılması.....	127
5.79. İstanbul Zeytinburnu Ve Fatih İlçelerindeki Anaokullarında Çalışan Öğretmenlerde, İş Sağlığı Ve Güvenliği Alanında Farkındalık Oluşturma Uygulamaları	128
5.80. Çok Tehlikeli İşlerde Tehlike Ve Riskler Tespit Edilirken İşverenin / İşveren Vekilinin Etkinliğinin Araştırılması: Pendik Örnekleme	129
5.81. Klinik Psikologların İş Doyum Düzeyleri Ve Etkileyen Faktörler	130
5.82. İnşaatte Elektrikle Çalışmalarda İş Sağlığı Ve Güvenliği Uygulamaları Ve Elektrik İle Çalışanların Bilgi Düzeylerinin Değerlendirilmesi	132

5.83. Kanalizasyon Terfi İstasyonlarındaki Hidrojensülfür, Karbonmonoksit, Metan Gazlarının İnsan Ve Çevre Üzerine Etkisi: Mersin İli Merkez	133
5.84. Fazla Çalışma Sürelerinin Çalışanların Yaşam Kalitesi Ve Örgütsel Bağlılık Düzeyleri Üzerindeki Etkisi	134
5.85. Metal Sektöründe Atölye Ve Üretim Alanlarında Çalışanların Gürültü Maruziyetlerinin Belirlenmesi İçin Örnek Alan Çalışması	135
5.86. Ergonomi Değerlendirme Yöntemleri ve ERGOPRO: İşe Bağlı Kas-İskelet Bozukluklarında Risklere Maruz Kalmanın Değerlendirilmesi İçin Pratik Yazılım	136
5.87. Branş Ve Teknik Öğretmenlerinin İş Sağlığı Ve Güvenliği Farkındalık Düzeylerinin Karşılaştırılması: Kars İli Örneği	137
5.88. İnşaat Sektöründeki İşveren/İşveren Vekili Ve Çalışanların Acil Durumlar Ve Müdahale Yöntemleri Hakkındaki Bilinç Düzeyi Ve Öneriler	138
5.89. İş Sağlığı Ve Güvenliği Uygulamalarının Çalışanların İş Sağlığı Ve Güvenliği Farkındalığı Üzerine Etkilerinin İncelenmesi	139
5.90. İş Sağlığı Ve Güvenliği Alanında Sendikaların Rolü: Birleşik Metal-İş Sendikası Örneği .	140
5.91. Yenidoğan Yoğun Bakım Çalışanlarında Metisiline Dirençli Staphylococcus Aureus (MRSA) Varlığının Ve Bilgi Düzeylerinin Belirlenmesi	141
5.92. Büyükşehir Belediyelerinin Kurumsal Yapısında İş Sağlığı Ve Güvenliği Birimlerinin Yeri Ve Bir Model Önerisi	142
5.93. Özel Bir Catering Şirketinde İş Kazası Riskinin İşçilerin Beslenme Durumu Açısından Değerlendirilmesi	143
5.94. Konut Sitelerinde Yöneticilerin İş Sağlığı Ve Güvenliği Bakımından Aldıkları Önlemler Ve Bilgi Düzeylerinin İrdelenmesi	144
5.95. Gemi Acil Durum / Gemi Terk Ekipmanlarının Ve Operasyonunun İş Güvenliği Açısından Risk Temelli Olarak İncelenmesi	145
5.96. Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu İş Sağlığı Ve Güvenliği Programı İçin Eski Ve Yeni Müfredatın Karşılaştırılması (Bir Vakıf Üniversitesi Örneği)	146
5.97. Kule Vinçlerin Kurulum Ve Söküm İşlerinde İş Güvenliği Riskleri Ve Çözüm Önerileri: İstanbul 3. Havalimanı İnşaatı.....	147
5.98. Endüstri Tesislerinde Kapalı Alanlarda Yapılan Çalışmalarda İş Sağlığı Ve Güvenliği Riskleri Ve Güvenli Çalışma Sistemleri.....	148
5.99. Yerel Yönetimde Çalışan Özel Güvenlik Görevlilerinin İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönünden İrdelenmesi	149
5.100. Antalya Kemer Bölgesinde Bulunan Göynük Dm-06 Tr-01 Dağıtım Merkezinde İş Sağlığı Ve Güvenliği Risklerinin Tespiti Ve Alınacak Önlemler	150
5.101. Kamu Kurumlarında İş Sağlığı Güvenliği Mevzuatının Uygulama Düzeyinin Değerlendirilmesi	151
5.102. Özel Bir Hastanede Sağlık Çalışanlarının İş Kazalarına Karşı Bakış Açılarının Belirlenmesi	153
5.103. İş Performansını Azaltan Ergonomik Hataların Yol Açtığı Sorunlar.....	154

5.104. Bir Un Fabrikasında TS EN 60079-10-2 Standardına Göre Toz Kaynaklı Patlayıcı Ortam Değerlendirilmesinin Yapılması Ve Bu Standardın İlgili NFPA Standartları İle Karşılaştırılması	155
5.105. Orta Ve Küçük Ölçekli Kimyasal Üretimi Yapan Firmalarda Kimyasal Madde Yönetiminin İş Sağlığı Ve Güvenliği Açısından Değerlendirilmesi	156
5.106. Simülasyon Yaklaşımını Kullanarak Ram (Reliability, Availability And Maintainability) Analizi Yapılması Örneği	157
5.107. Harita Meslek Lisesi, Ön Lisans Harita Teknikerliği Ve Lisans Harita Mühendisliği Öğrencilerinin İş Sağlığı Ve Güvenliği Algısının Karşılaştırılması	158
5.108. İş Sağlığı Ve Güvenliği Alanında Kader İnancının Etkileri	159
5.109. Sınıf 1 Tip Patlayıcı Maddelerin Taşınmasında Ve Depolanmasında Emniyet Uygulamaları Ve Patlama Etki Alanlarının Analizi	160
5.110. İkinci El Plastik Enjeksiyon Makinelerinin Modernizasyonunda, İş Kazaları Ve Meslek Hastalıklarında Fayda –Maliyet Analizi	161
5.111. Yükseköğretim Kurumlarının Engellilerin Erişebilirliği Açısından İncelenmesi Nişantaşı Üniversitesi Örneği	163
5.112. Otomotiv Sektöründe BAUA LMM Yöntemleriyle Ergonomik Risk Değerlendirilmesi: Teknik Servis Çalışmaları Vaka Analizi	164
5.113. Türk İş Hukuku Ve İş Sağlığı Ve Güvenliği Hukuku’nda İşveren Vekili	165
5.114. Acil Serviste Çalışan Sağlık Personellerinde İş Kazası Görülme Durumu Ve Kazayı Etkileyen Etmenlerin İncelenmesi	166
5.115. İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönetim Sistemlerinin Biyogaz Tesisinde Uygulanması	167
5.116. İş Yeri Tanımına Giren Çalışma Ortamlarındaki Yüksek Gerilim Hatlarının Ve Bu Hatların Muhtemel Zararlarının Tespiti	168
5.117. Elektrik Panolarında Yangınlara Karşı Fine Kinney Yöntemi İle Risk Analizi Yapılması	169
5.118. Mobil Yatay Yaşam Hatlarında Demir Filizlerinin Ankraj Noktası Olarak Kullanılması Üzerine Bir Uygulama	170
5.119. Bir Asfalt Fabrikası Çalışanlarının Ve Çevresindekilerinin Gürültü Maruziyetinin Tespiti Üzerine Bir İrdeleme	171
5.120. İnşaatta İş Sağlığı Ve Güvenliği Eğitim Metotlarının İncelenmesi	172
5.121. Küçük Ölçekli Üst Yapı İşlerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği Hizmetlerinin İncelenmesi	173
5.122. Lojistik Sektöründe İş Sağlığı Ve Güvenliği Uygulaması: Proje Lojistiği	174
5.123. İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanunundaki Ertelemelerin Az Tehlikeli İş Kollarındaki Etkileri Üzerine Bir İrdeleme	175
5.124. Gıda Sektöründe Çalışanların İş Kazalarına Bakış Açıları	176
5.125. Farklı Eğitim Düzeylerindeki Bireylerde Güvenlik Kültürü Bilinci Farklılıkları	177
5.126. Afet Ve Acil Durum Yönetiminde Kaiser Tehlike Ve Zarar Görebilirlik Analiziyle Güvenli Hastane Kavramının İncelenmesi	178
5.127. Denim Ağartma İşlerinin Teknolojik Gelişmeler Çerçevesinde Çalışanlar Üzerinde Risklerinin Azaltılması	179

5.128. Atık Su Arıtma Tesislerinde Çalışanların İş Doyumlarının Ölçülmesi Ve İş Güvenliği Algılarının İncelenmesi	180
5.129. Marinalarda İş Sağlığı Ve Güvenliği Risk Algısı Ve Analizi	181
5.130. Kaza Öncesi Ve Sonrası Maliyetlere İlişkin Bir İrdeleme: Su Ve Kanalizasyon İşleri Örneği 182	
5.131. Dış Cephe Isı Yalıtım (Mantolama) İşlerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği Uygulamalarına İlişkin Bir İrdeleme.....	183
5.132. Özel Güvenlik Çalışanlarının İş Güvenliği Açısından Maruz Kalabileceği Psikososyal Faktörler Ve Stres.....	184
5.133. Hastane Çalışanlarının Kimyasal, Biyolojik, Radyoaktif, Nükleer Vakalarına Karşı Bilgi Ve Davranış Düzeyinin İncelenmesi.....	185
5.134. Yükseltilebilen Seyyar İş Platformlarının Güvenilirlik Yeterliliği Ve Platformlar İle Yüksekte Emniyetli Çalışma Usullerinin İncelenmesi	186
5.135. Diş Protez Laboratuvarlarında Çalışan Personellerin Karşılaştığı Riskler.....	187
5.136. Şehirlerarası Otobüs Şoförlerinin Kazalarının İrdelenmesi Neden, Sonuç, Çözüm Önerileri 188	
5.137. Acil Durumların İnşaat Sektörü Çalışanlarınca Farkındalığının Araştırılması Ve Mevcut Uygulamaların Karşılaştırılması.....	189
5.138. Konteyner Limanlarında Tehlike Ve Risklerin Analizi.....	190
5.139. Kereste Endüstrisi İşyerlerinde Güvenlik Kültürünün Ölçülmesi	191
5.140. Makine Başında Uygulamalı Verilen İş Sağlığı Ve Güvenliği Eğitim Etkinliğinin Değerlendirilmesi	192
5.141. Radyasyon İçeren Birimlerin Zırhlanmasında Kullanılan Farklı Tipteki Betonların Radyasyon Güvenliği İle İş Sağlığı Ve Güvenliği Açısından İncelenmesi.....	193
5.142. Akaryakıt İstasyonlarında Çevre Kirliliğinin Önlenmesi Ve Sebep Olabileceği Sonuçlara İlişkin Sağlık Emniyet Çevre Tedbirleri.....	194
5.143. Endüstriyel Yangınlara Müdahale Faaliyetlerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği Çözümleri	195
5.144. İnşaatlarda Yemek Üretimi Yapan Çalışanların İş Sağlığı Ve Güvenliği Konusunda Farkındalığı	196
5.145. İnşaat İşlerinde Ergonomik Risklerin REBA, RULA Ve NIOSH Risk Değerlendirme Yöntemleri İle İncelenmesi	197
5.146. Oto Sanayi Sitelerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği Uygulamaları	198
5.147. Yapı İşlerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği'ne İlişkin Bir Sistem İncelemesi: Katar Örneği	199
5.148. İş Güvenliği Uzmanlarında Stres Ve Anksiyetenin İncelenmesi	200
5.149. Asansörlerde Kullanılan Emniyet Ekipmanlarının Yerine Makine Emniyet Ekipmanlarının Kullanılmasının Gerekliliği Ve İlgili Risk Değerlendirme ISO Standartların Uygulanabilirliğinin Karşılaştırılması.....	201
5.150. İşçi Sağlığı Ve Güvenliği Perspektifinden Belediye Katı Atık İşçilerinin Mesleki Tehlikelerinin Değerlendirilmesi.....	202
5.151. İş Kazası Olarak Trafik Kazaları: Lojistik Sektörü Örnek Alan İrdelemesi.....	203

5.152. Çelik Sektöründe Kullanılan Boyaların İş Sağlığı Ve Güvenliği Açısından İncelenmesi ...	204
5.153. Akaryakıt İstasyonlarında Ergonomik Risklerin İncelenmesi	205
5.154. Tehlikeli Kimyasal Maddelerin İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönünden İncelenmesi: İçme Suyu Arıtma Tesisi Laboratuvarı	206
5.155. Bitkisel Yağ Ekstraksiyonunda Kullanılan Çözücü İçin Patlama Riski Değerlendirilmesi .	207
5.156. Yüksekte Çalışma Yapan İnşaat İşçilerinin Yaptıkları İşin Tehlikesinin Bilincinde Olmalarının Kişisel Koruyucu Donanım Kullanımlarına Etkisi	208
5.157. İş Sağlığı Ve Güvenliği Ön Lisans Ve Lisans Öğrencilerinin İş Sağlığı Ve Güvenliği Bilgi Düzeylerinin Karşılaştırılması.....	209
5.158. İstanbul İlindeki Şantiyelerde Olası Gıda Zehirlenmelerine Karşı Alınabilecek Önlemlere İlişkin İş Sağlığı Ve Güvenliği Profesyonellerinin Farkındalığı Üzerine Bir Araştırma	210
5.159. Sağlık Ve Güvenlik İşaretlerinin Yapı Şantiyelerinde Kullanımı Üzerine Bir İrdeleme	211
5.160. Yapı İşlerinde İskele Kullanılarak Yapılan İnce İşlerde Çalışanların Almış Oldukları İş Güvenliği Eğitimlerinin Tutumlarının İncelenmesi	212
5.161. Evsel Atıksu Arıtma Tesislerindeki Kapalı Alanlarda Bulunan Tehlikeli Ve Zararlı Gazlara Yönelik Bir Araştırma	213
5.162. Uçucu Organik Bileşiklerin Ve Bulgularının Tekstil Endüstrisinde Değerlendirilmesi	214
5.163. Ofis Çalışmalarında Tükenmişlik Sendromu Ve İSK Değerlendirmesi: Bir Kamu Dairesi Örneği	215
5.164. Konaklama Sektörü Çalışanlarında İş Sağlığı Ve Güvenliği Kültürü	216
5.165. Katı Atık Saha Çalışmalarının İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönünden Fonksiyonel Rezonans Analiz Metodu İle İncelenmesi	217
5.166. Kompost Ve Geri Kazanım Tesislerinde Çalışanların Ergonomik Yöntemlerle Çalışma Ve Duruş Pozisyonlarının İncelenmesi	218
5.167. İş Güvenliği Uzmanlarında Güvenlik Kültürü Ve İş Kazası Deneyimleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.....	219
5.168. Demiryolu Çalışanlarında Denetim Odağı Ve İş Güvenliği Algısı	220
5.169. Petrol-İş Sendikasının Örgütlü Olduğu İşyerlerinde Görülen İş Kazası Ve Meslek Hastalıklarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi	221
5.170. Büyük Endüstriyel Kazaların Domino Etkilerini Modelleme, Önleme Ve Yönetme	222
5.171. Yapı İşlerinde Sağlık Ve Güvenlik Planının Uygulamasına İlişkin Bir İrdeleme: Katar Örneği	223
5.172. Kaynaklı İmalatta Çalışan Sağlığını Etkileyen Tehlikelerin Ve Alınabilecek Önlemlerin İncelenmesi.....	224
5.173. Bir Asetilen Üretim Tesisinin Patlama Riski Açısından Foksiyonel Güvenlik Analizi	225
5.174. SAFETİ Yazılımı İle Sıvılaştırılmış Doğal Gaz (LNG) İçeren Depolama Tanklarının Patlama Sonuç Analizi Ve Toksik Salım Dağılımının Modellenmesi	226
5.175. Temizlik Çalışanlarının Duruş Pozisyonlarının BAUA Yöntemi Kullanılarak Ergonomik Açından İncelenmesi: Gıda Üretim Sektörü Örneği.....	227

5.176. Acil Servis Ve Yoğun Bakımlarda Çalışan Hemşirelerde Delici Kesici Alet Yaralanmalarının İş Kazası Yönünden Değerlendirilmesi Ve Karşılaştırılması.....	228
5.177. Büyük Endüstriyel Kazaların Domino Etkileri Ve Analizinin Bir Organize Sanayi Bölgesinde Uygulanması.....	229
5.178. Anadolu Lisesi Ve Mesleki Teknik Anadolu Lisesi Öğrencilerinin İş Sağlığı Ve Güvenliği Farkındalığı: Güngören Örneği	230
5.179. Konfeksiyon İşletmelerinde Toz Maruziyetinin Değerlendirilmesi.....	232
5.180. Tekstil Ve Kozmetik Firmalarında Fiziksel Risk Etmenlerinin Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi	233
5.181. Sanayide Gürültüye Bağlı İşitme Kayıplarında Sağlık Gözetimi Ve Bu Kayıpların Tespiti Amacı İle Yapılan İşitme Testlerinin Yapılma Koşullarının Testlerin Doğruluğuna Olan Etkilerinin Karşılaştırılması.....	234
5.182. İşyerlerinde Deprem Sonrası Müdahale Aşamasının Fonksiyonel Rezonans Analiz Metodu İle İncelenmesi: Bir Alışveriş Merkezi Örneği	235
5.183. İnşaat Sektörü Çalışanlarında İş Sağlığı Ve Güvenliği Kültürü.....	237
5.184. İş Sağlığı Ve Güvenliği Üzerine Hidroelektrik Santrallerde Eğitim Parkuru Uygulaması ..	238
5.185. REBA, BAUA, NIOSH ve SNOOK Tabloları Yöntemleriyle Ergonomik Risk Analizi İncelemesi: Gıda Sektörüne Yönelik Bir Uygulama	239
5.186. Havalimanı Yer Hizmetleri Binalarında Temizlik İşlerinin Ergonomik Risk Analiz Yöntemleri İle İncelenmesi	240
5.187. İş Güvenliği Eğitimlerinde Sanal Gerçeklik Uygulamalarının Kullanılmasının İş Güvenliği Uzmanları Açısından Değerlendirilmesi	241
5.188. Belediye Şirketlerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği Hizmetlerinin Yürütülmesinde İş Güvenliği Uzmanlarının Yaşadığı Zorluklar.....	242
5.189. Dökümhane Maça Üretiminde Ortaya Çıkan Kimyasal Maddeler Ve Bu Maddelerin Kontrolü	243
5.190. Muhtemel Patlayıcı Ortamlarda Kullanılacak Olan Gaz Detektörlerinin Phast 7,2 Kullanılarak 3D Modelleme Yapılarak Konumlarının Belirlenmesi.....	245
5.191. Ofis Çalışmalarında Bilgisayar Kullanımının Ergonomik Açından İncelenmesi Ve ROSA Yöntemi İle Analiz	246
5.192. Adli Genetik Laboratuvarlarında Biyogüvenlik	247
5.193. Makro Sentetik Fiber Donatıları Kullanım Avantajlarının TOPSIS Ve AHP Yöntemiyle Belirlenmesi.....	248
5.194. Laboratuvar Çalışmalarında Üniversite Öğrencilerinin Kişisel Korunum Farkındalığı.....	249
5.195. Hastane Çalışanlarının Çalışma Şartlarının Tükenmişlik Düzeyi Ve Kas Ve İskelet Sistemi Açısından Ergonomik Yöntemlerle İncelenmesi.....	250
5.196. İşbirlikçi Endüstriyel Robotlarda İş Güvenliği Ve Risk Analizi Yaklaşımları	251
5.197. İş Sağlığı Ve Güvenliği Konulu Kamu Spotlarının Hedef Kitleye Yönelik Tutum Ve Beklentilerinin Değerlendirilmesi	253

5.198. İş Sağlığı Ve Güvenliğinde Tezli Ve Tezsiz Yüksek Lisans Yapmış Öğrenciler İle Aday Öğrencilerde Güvenlik Kültürü Algısı: NOSACQ-50 Uygulaması	254
5.199. Kadın Çalışanlar Açısından İş Sağlığı Ve Güvenliği: Üniversite Örneği	256
5.200. İş Güvenliği Açısından İnşaat Sektöründeki Çalışanların Stres Algısının İncelenmesi	257
5.201. Makine Koruyucularının Manipülasyonunun Metal Sektöründe İncelenerek İlgili Standartlar Doğrultusunda Değerlendirilmesi	258
5.202. Kargo Hizmetlerinde Çalışanlar Açısından İş Sağlığı ve Güvenliği Koşulları: COVID 19 Pandemisinin Etkileri	259
5.203. Akaryakıt İstasyonu Çalışanlarının İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönünden Çalışma Koşullarının Değerlendirilmesi	260
5.204. Kablo İmalatı Yapılan Bir Fabrikada Ergonomik Risk Değerlendirmesi: OWAS, Cornell Kas İskelet Sistemi Rahatsızlıkları Ölçeği Ve HMD Yöntemi Uygulamaları.....	261
5.205. İş Güvenliği Algısı: Optik Ve Gözlük Sektörü	262
5.206. Film, Dizi Ve Reklam Endüstrisinde, İş Sağlığı Ve Güvenliği Açısından Covid – 19 Pandemi Önlemleri Ve Sektör Çalışanlarının Çalışma Koşullarının Değerlendirilmesi.....	263
5.207. Coğrafi Bilgi Sistemleri Yardımıyla Bayburt Merkez İlçesinde Deprem Risk Analizi	264
5.208. Bazı Doğal Soğutkanların Sentetik Soğutkanlar İle Karşılaştırılması Ve Emniyetli Kullanımının İSG Açısından İncelenmesi.....	265
5.209. Yükleme Rampalarında İş Güvenliği Açısından Uygulanan Teknik Uygulamaların Etkinliğinin Hesaplanması	266
5.210. İş Güvenliği Uzmanlarının Maruz Kaldığı Mobbing’in İş Sağlığı Ve Güvenliği Açısından Değerlendirilmesi	267
5.211. Engelli Çalışanların, Sağlık Kurulu Raporlarındaki Engel Oranı Değerleri Kullanılarak Bir Risk Değerlendirme Yöntemi Geliştirilmesi: Döküm Sektöründe Bir Uygulama	268
5.212. Yeraltı Kömür Madeni Çalışanlarında Tükenmişlik Düzeyinin Maslach Tükenmişlik Ölçeği İle Ölçülmesi	269
5.213. Av Tüfeği İmalatı Yapılan İşletmelerde Üretim Montaj Ve Test Atışı Aşamalarında Gürültü Maruziyet Düzeylerinin İncelenmesi	270
5.214. Kentsel Elektrik Dağıtım İşlerinde İş Kazalarına İlişkin Bir İrdeleme	271
5.215. Tersanelerde Meydana Gelen Kazaların Analizi.....	272
5.216. İş Kazalarının Ciddi Yaralanmalı Ve Ölümlü Kaza (SIF) Yaklaşım Yöntemi İle Analizi Ve Değerlendirilmesinin Önemi	273
5.217. AHP ve TOPSİS Yöntemi Kullanılarak Akaryakıt İstasyonlarında Ergonomik Ofis Yeri Seçimi.....	274
5.218. Hızlı Yemek Sektöründe Çalışanların Kaza Sıklık Oranlarının İş Sağlığı Ve Güvenliği Açısından Değerlendirilmesi	275
5.219. Pandemi Süreci İle Birlikte Artan Uzaktan Çalışmanın Mevzuat Açısından İncelenmesi: Bir Şirket Çalışanları Üzerine Araştırma.....	276
5.220. Fizyoterapistlerin İş Doyumu Düzeyleri İle İş Güvenliği Algıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.....	277

5.221. Pandemi Sürecinde Gıda Perakendeciliği Sektörü Çalışanlarının Motivasyonunun İş Kazalarına Etkileri Ve Sonuçları.....	278
6. TEZ MERKEZİ KULLANIMI.....	279
KAYNAKÇA.....	304
DİZİN.....	306

TABLULAR

Tablo 3.1. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Mezunların Lisans Programlarına Göre Dağılımları	23
Tablo 4.1. Yüksek Lisans Tezi Kabul Edilmiş Mezunların Doğum Yerlerinin Şehirlere Göre Dağılımı.....	24
Tablo 4.2. Yüksek Lisans Tezi Kabul Edilmiş Mezunların Doğum Yerlerinin Bölgelere Göre Dağılımı.....	25
Tablo 4.3. Yüksek Lisans Tezi Kabul Edilmiş Mezunların Medeni Durumlarına Göre Dağılımı.....	26
Tablo 4.4. Yüksek Lisans Tezi Kabul Edilmiş Mezunların İkamet Ettikleri Şehirlere Göre Dağılımı.....	27
Tablo 4.5. Yüksek Lisans Tezi Kabul Edilmiş Mezunların İkamet Ettikleri Şehirlerin Siyasi Bölgelere Göre Dağılımı	28
Tablo 4.6. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Mezunların Tezlerini Yayınladıkları Yıllara Göre Dağılımı.....	29
Tablo 4.7. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Mezunların Tezlerini Yayınladıkları Yıllardaki Yaşlarına Göre Dağılımı	30
Tablo 4.8. Tezli Yüksek Lisans Öncesinde Yüksek Lisans Yapma Durumlarına Göre Mezunların Dağılımları	31
Tablo 4.9. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezsiz Yüksek Lisans Yapanların Üniversitelere Göre Dağılımı.....	33
Tablo 4.10. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Mezunların Lisans Diploması Alınan Üniversiteye Göre Dağılımları	34
Tablo 4.11. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Mezunların Lisans Programlarına Göre Dağılımları	35
Tablo 4.12. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Ön Lisans Yapma Durumlarına Göre Dağılımları	36
Tablo 4.13. İSG Ön Lisans Mezunlarının Mezun Oldukları Üniversitelere Göre Dağılımları	37
Tablo 4.14. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Lisede Eğitim Gördükleri Bölümlere Göre Dağılımları.....	38
Tablo 4.15. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Olan Öğrencilerin Çalıştıkları Şirketlerin Sektörel Dağılımları	39
Tablo 4.16. Mezunların Çalıştığı İşlerdeki Görevlerine Göre Dağılımı.....	41
Tablo 4.17. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Olan Öğrencilerin Çalıştıkları Şirketlerin Şehirlere Göre Dağılımları	42
Tablo 4.18. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Olan Öğrencilerin Çalıştıkları Şirketlerin Siyasi Bölgelere Göre Dağılımları	43
Tablo 4.19. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Olan Öğrencilerin Sahip Oldukları Sertifikalara Göre Dağılımları	44
Tablo 4.20. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Öğrencilerin Tezlerinin Konu Başlıklarına Göre Dağılımları	46
Tablo 6.1. Yayımlanmış Tezlerin Arama İçin Kullanılabilecek Verileri	284

ŞEKİLLER

Şekil 3.1. Yayınlanmış Tezlerin Konularına Göre Yüzdesel Dağılımı.....	16
Şekil 3.2. Türkiye Geneli İş Güvenliği Uzmanlığı, İş Yeri Hekimliği ve Diğer Sağlık Personeli Sertifikasına Sahip Kişi Sayıları.....	20
Şekil 4.1. Yüksek Lisans Tezi Kabul Edilmiş Mezunların Doğum Yerlerinin Şehirlere Göre Dağılımı.....	25
Şekil 4.2. Yüksek Lisans Tezi Kabul Edilmiş Mezunların Doğum Yerlerinin Bölgelere Göre Dağılımı.....	26
Şekil 4.3. Yüksek Lisans Tezi Kabul Edilmiş Mezunların Medeni Durumlarına Göre Dağılımı.....	27
Şekil 4.4. Yüksek Lisans Tezi Kabul Edilmiş Mezunların İkamet Ettikleri Şehirlere Göre Dağılımı.....	28
Şekil 4.5. Yüksek Lisans Tezi Kabul Edilmiş Mezunların İkamet Ettikleri Şehirlerin Siyasi Bölgelere Göre Dağılımı	29
Şekil 4.6. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Mezunların Tezlerini Yayınladıkları Yıllara Göre Dağılımı.....	30
Şekil 4.7. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Mezunların Tezlerini Yayınladıkları Yıllardaki Yaşlarına Göre Dağılımı	31
Şekil 4.8. Tezli Yüksek Lisans Öncesinde Yüksek Lisans Yapma Durumlarına Göre Mezunların Dağılımları	32
Şekil 4.9. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezsiz Yüksek Lisans Yapanların Üniversitelere Göre Dağılımı.....	33
Şekil 4.10. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Mezunların Lisans Diploması Alınan Üniversiteye Göre Dağılımları	35
Şekil 4.11. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Mezunların Lisans Programlarına Göre Dağılımları	36
Şekil 4.12. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Ön Lisans Yapma Durumlarına Göre Dağılımları	37
Şekil 4.13. İSG Ön Lisans Mezunlarının Mezun Oldukları Üniversitelere Göre Dağılımları. 38	
Şekil 4.14. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Lisede Eğitim Gördükleri Bölümlere Göre Dağılımları.....	39
Şekil 4.15. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Olan Öğrencilerin Çalıştıkları Şirketlerin Sektörel Dağılımları	40
Şekil 4.16. Mezunların Çalıştığı İşlerdeki Görevlerine Göre Dağılımı	41
Şekil 4.17. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Olan Öğrencilerin Çalıştıkları Şirketlerin Şehirlere Göre Dağılımları	42
Şekil 4.18. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Olan Öğrencilerin Çalıştıkları Şirketlerin Siyasi Bölgelere Göre Dağılımları	43
Şekil 4.19. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Olan Öğrencilerin Çalıştıkları Şirketlerin Siyasi Bölgelere Göre Dağılımları	44
Şekil 4.20. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Öğrencilerin Tezlerinin Konu Başlıklarına Göre Dağılımları	47

Şekil 6.1. Ulusal Tez Merkezi Giriş	279
Şekil 6.2. Tez Merkezi Ana Sayfa	280
Şekil 6.3. Tarama Terimlerinin Özet İçerisindeki Yerleri	280
Şekil 6.4. Tez Adı İle Arama	281
Şekil 6.5. Tez Adı İle Arama Sonuçları	281
Şekil 6.6. Dosya İndirme.....	281
Şekil 6.7. Yazar İsmi İle Arama.....	282
Şekil 6.8. Tez Numarası İle Tarama	283
Şekil 6.9. Tez Numarası İle Detaylı Tarama.....	283

TEŞEKKÜR

Bu kitabın yazılmasına sebep olan tezleri yazarak kendilerinden sonraki kuşaklara ışık tutan tüm yüksek lisans öğrencilerimize ve onlara yol gösteren danışmanlarına müteşekkirim.

Sadece bu kitabın yazımı esnasında değil bir ömür boyunca bana göstermiş olduğu sabır, anlayış ve yardımlarından dolayı merhum babam **H. Ahmet UÇAN**'a, merhume annem **Nermin UÇAN**'a ve sevgili eşim **Canan UÇAN**'a minnetlerimi sunarım.

Ayrıca kitabın yazımı aşamasında teşvikleri ve yardımlarıyla bana yol gösteren değerli büyüğüm **Öğr. Gör. Nurdoğan İNCİ**'ye teşekkürü bir borç bilirim.

Son olarak bu yayının oluşması fikrinden itibaren kitap haline gelerek basım aşamasına kadar tüm süreçte desteklerini esirgemeyen Üsküdar Üniversitesi Kurucu Rektörü **Prof. Dr. Nevzat TARHAN**'a en içten teşekkürlerimi sunarım.

Saygılarımla.

Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN

15.03.2022

ÖNSÖZ / PREFACE

2011 yılında Üsküdar Üniversitesini kurarken Sağlık Bilimler Fakültesinde açılacak bölümler arasına, kalifiye iş güvenliği profesyonellerini yetiştirmek amacıyla iş sağlığı ve güvenliği bölümünü de ilave ettik. Böylece Türkiye'deki vakıf üniversiteleri arasında İSG bölümü açan ikinci üniversite olduk. Aynı dönemde Sağlık Bilimleri Enstitüsü çatısı altında yüksek lisans programını açan ilk beş üniversite arasında yer aldık. Üniversitemizin kuruluş sürecinde birlikte çalıştığımız Prof. Dr. Hilmi Sabuncu'nun vefatı üzerine 2014 yılında Dr. Öğr. Üyesi Rüştü Uçan'ı bu bölümlerin ve araştırma merkezinin başına getirdik. Bu vesile ile Prof. Dr. Hilmi Sabuncu Hocamıza Allah'tan rahmet dilerim.

Ülkemizde bir ilki gerçekleştirerek İş Sağlığı ve Güvenliği Laboratuvarı ile uygulama sahasını kurup bilgisayar laboratuvarını sahada kullanılan programlarla güçlendirdik.

İSG Bölüm Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Rüştü Uçan'ın hazırladığı bu külliyatı incelediğimde; yapılan 221 yüksek lisans tezinin multi disiplinler olarak birçok farklı konuyu bir araya getirdiği görülmektedir. Bu çalışma, İSG konusunda araştırma yapacak veya sahada bir konuda bilgiye ihtiyacı olanların tezler arasında ihtiyacı olan yayına ulaşabilmelerini kolaylaştıracak bir rehber niteliğinde olacaktır. Ayrıca detaylı istatistiksel çalışma ile öğrenci profilimiz incelenmiştir.

Bu ise bizim ileride daha faydalı olabilmemiz adına nasıl bir rota çizeceğimiz konusunda yardımcı olacaktır.

Faydalı olması dileklerle,

Prof. Dr. Nevzat Tarhan
Üsküdar Üniversitesi Kurucu Rektörü ve
Yönetim Üst Kurulu Başkanı

YAZARIN ÖNSÖZÜ/PREFACE OF AUTHOR

1956 yılında Kars'ta doğdum. Makina Mühendisliği, lisansüstü ve doktora eğitimimi Yıldız Teknik Üniversitesinde tamamladım.1979 yılında Isparta Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisinde (Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi) iş hayatına başladım. 1981-1992 yılları arasında Yıldız Teknik Üniversitesinde Öğretim Görevlisi olarak çalıştım.

2009 yılında yeniden akademik hayata İstanbul Okan Üniversitesi İş Sağlığı ve Güvenliği Bölüm Başkanı ve İSG Kurs müdürü olarak döndüm. Bu dönemde İSG eğitimlerinin yapılandırılması görevini yaptım. Bu dönemde İSG konusunun akademik çalışmalar açısından yeni olduğunu ancak sahadan yetişmiş eğitici bulabileceğimi fark ettim. Bu özelliklere sahip eğitimcilerle çalıştım.

2014 yılında Üsküdar Üniversitesinde İş Sağlığı ve Güvenliği Bölüm Başkanı ve ÜSGÜMER Merkez Müdürü olarak çalışmaya başlayınca, rektörümüz Prof. Dr. Nevzat Tarhan ve yönetimdeki hocalarımızın desteği ile sahada tecrübeli eğitici kadrosuyla çalışmaya devam ettik. Bu eğitimcilerin çoğuna lisansüstü eğitimlerini tamamlattık. Bir arkadaşımız doktorasını tamamladı. İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü olarak akademik hayata bir çok öğretim elemanı kazandırdık. Bazı hocalarımız ise halen doktora eğitimlerine devam etmektedirler. Böylece sanayii ve üniversite bilgi birlikteliğini oluşturduk.

Bu kitapta Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü İş Sağlığı ve Güvenliği bölümünde yürütülmüş 221 tezin özetleri bulunmaktadır. Bu tezleri yapan öğrencilerimizi incelediğimde, doktorasını bitiren, doktora devam eden, araştırma görevlisi veya öğretim görevlisi olarak çeşitli üniversitelerde çalışanlar bulunmaktadır. Aynı zamanda İSG eğitimi sayesinde yeni iş kuran, işinde terfi eden mezun öğrencilerimiz vardır. Bu beni öğretimlerine katkı veren bir insan olarak mutlu etmektedir. Aynı zamanda öğrencilerimize araştırma alt yapısını oluşturduğumuz bilgisini vermesi bakımından gurur vericidir.

Çeşitli platformlarda yaptırdığımız tezlerin faydalanılması gereken kurumlara ulaşamadığımı fark ettim. Bu çalışma ile bu eksikliğin giderilmesine katkı vereceğimi tahmin ediyorum. Hayırlı olması dileğimle.

Dr. Öğr. Üyesi Rüştü Uçan

Üsküdar Üniversitesi İSG koordinatörü

KISALTMALAR

AB	: Avrupa Birliği
BK	: Borçlar Kanunu
BSI	: British Standards Institution (İngiliz Standartları Enstitüsü)
CHSTC	: Comités d'hygiène, de sécurité et des conditions de travail (Hijyen, Güvenlik ve Çalışma Koşulları Kurulları)
ÇASGEM	: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitimi ve Araştırma Merkezi
ÇSGB	: Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
ILO	: Uluslararası Çalışma Örgütü
ISO	: International Organization for Standardization (Uluslararası Standardizasyon Örgütü)
İK	: İş Kanunu
İSG	: İş Sağlığı ve Güvenliği
İSGGM	: İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü
İSGKHY	: İSG Kurulları Hakkında Yönetmelik
İSİGT	: İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü
İŞKUR	: Türkiye İş Kurumu
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
KKD	: Kişisel Koruyucu Donanım
KOBİ	: Küçük ve Orta Büyüklükte İşletme
MHH	: Meslek Hastalıkları Hastanesi
OHSAS	: Occupational Health and Safety Administration System (İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi)
OSHA	: Occupational Safety and Health Agency (Avrupa Birliği İş Sağlığı ve Güvenliği Ajansı)
SGK	: Sosyal Güvenlik Kurumu
SSGSSK	: Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu
SSK	: Sosyal Sigortalar Kurumu
STK	: Sivil Toplum Kuruluşu
TCK	: Türk Ceza Kanunu
TÜİK	: Türkiye İstatistik Kurumu
UHK	: Umumi Hıfzıssıhha Kanunu
WHO	: Dünya Sağlık Örgütü

1. GİRİŞ

Tarih boyunca insanlar yaptıkları işler nedeniyle ortaya çıkan kazalarla karşı karşıya kalmışlardır. Özellikle sanayi devrimi ile birlikte yapılan iş nedeniyle ortaya çıkan kaza sayısı o kadar artmıştır ki, çalışma hayatının savaşımlardan daha fazla insan hayatına mal olduğu söylenebilir. 21. Yüzyılda her yıl ortalama olarak savaşımlarda 650.000 kişi hayatını kaybederken, çalışma hayatı sebebiyle her yıl ölen kişi sayısı ortalama 2.000.000 kişidir (Lloyd J. ve Mitchinson J. 2008)

Yaşamın devamı için gerekli olan çalışma hayatının insan için tehlikeli durumlar yaratması doğal olmakla birlikte alınabilecek önlemlerle bu tehlikelerin en aza indirilebilmesi de mümkündür (ILO 1987).

İnsanlar, çalışmalarından kaynaklanan riskleri en aza indirebilmek için tarih sahnesinde görüldükleri ilk andan itibaren içgüdüsel olarak uğraşmışlardır. Bu uğraşlar zamanla bilim dalı haline gelmiş ve gelişimini sürdürerek iş sağlığı ve güvenliği bilimi adını almıştır.

Dünya Sağlık Örgütüne (WHO) göre iş sağlığı; “tüm mesleklerde çalışanların bedensel, ruhsal, sosyal iyilik durumlarını sürdürmek, çalışanların çalışma koşullarından kaynaklanan risklerden korunmasını sağlamak, sağlıklarının bozulmasını önlemek, kendilerine uygun işlere yerleştirmek ve işin insana ve insanın işe uyumunu sağlamak” olarak tanımlanmaktadır.

İş güvenliğinin tanımı ise; çalışanları korumak, rahat ve güvenli bir ortamda çalışmalarını sağlamak, işletme güvenliğini sağlayarak tehlikeli durumları ortadan kaldırmaktır (Ünsar S. 2003).

Bu iki tanımdan yola çıkılarak iş sağlığı ve güvenliğinin, çalışanların, işyerlerinde işin yürütümü nedeniyle oluşabilecek çeşitli tehlikelerden korunması, işyeri içi ve dışındaki çalışma koşullarının iyileştirilerek refahının artırılması amacıyla yapılan sistemli çalışmalar olduğu söylenebilir.

İş sağlığı ve güvenliğinin konusunu, işin yapılmasından doğan tehlikelerin ortadan kaldırılması veya azaltılması için gerekli yolların araştırılması ve bu yolda getirilen hükümler oluşturmaktadır (Centel 1992). Dolayısıyla yapılan tüm işlerde iş sağlığı ve güvenliği biliminin katılımı vardır. Bu nedenle yapılan tüm işlerde kullanılan bilim dalları ile iş sağlığı ve

güvenliğin bilim dalının birbirlerini etkiledikleri ve iş sağlığı ve güvenliği bilimini multi disiplinler bir hale getirdikleri sonucuna ulaşılmaktadır.

Bir işin yapılması esnasında işi etkileyebilecek her bir olgunun aynı zamanda iş sağlığı ve güvenliğini de etkileyebileceği bilinmektedir. Bundan dolayı işin yapımı için gereken her bir olgu aynı zamanda da bir tehlike olgusu olabilmektedir. Bu tehlikelerin önlenmesi için işin yapılması için gereken tüm olgular ile ilgilenilmelidir. İşin yapılması için gerekli olan makineler, üretim tekniği, teknik bakım, koruyucu donanımlar, risk değerlendirmesi, ergonomik koşullar, personelin eğitimi, hukuki düzenlemeler, organizasyon yapısı, çalışan demografik özellikleri, işyerinin bulunduğu yerin coğrafi özellikleri, fiziksel ortam, insan kaynakları, devlet politikası, ekonomik koşullar, ücretler vb. gibi sayısız olgu iş sağlığı ve güvenliğini etkilemektedir. Dolayısıyla tüm bu olgular iş sağlığı ve güvenliğinin bir parçası haline gelmektedir.

Ancak şu unutulmamalıdır ki, iş sağlığı ve güvenliği sadece işyerindeki içsel faktörler ile ilgilenecek bir iş kazasını önlemek için çalışmamaktadır. Aynı zamanda çalışanları beden ve ruhen daha iyi bir hale getirilmesi için çalışma hayatının çalışanları olumsuz etkileyebilecek bedensel, ruhsal ve sosyal etkilerini de ortadan kaldırmayı kapsamaktadır.

ILO, 1950 yılındaki iş sağlığı ve güvenliği tanımında, “çalışanların sağlık ve refahlarının en üst düzeye yükseltilmesi; işyeri koşullarının, çevrenin ve üretilen malların getirdiği sağlığa aykırı sonuçların ortadan kaldırılması; çalışanların uygun işlere yerleştirilmesi ve gereksinimlere uygun bir iş ortamı yaratılması” gibi yeni unsurlardan bahsetmiş ve dışsal faktörleri de iş sağlığı ve güvenliğinin kapsamına almıştır.

ILO her yıl işyerlerinde, 335.000’i ölümlerle sonuçlanan 250.000.000 iş kazası olduğunu belirtmektedir. Kirlilik, toksik materyal ve süreçler sebebiyle oluşan 160.000.000 hastalıktan her yıl 1.000.000 insan ölmektedir. Yapılan araştırmalar, günümüzde dünya ölçeğinde, her saniyede en az üç işçinin iş kazaları sonucunda yaralanmakta olduğunu, her üç dakikada bir işçinin iş kazası ya da meslek hastalığı sonucu ölmekte olduğunu ortaya koymaktadır (Kuru 2000).

Yapılan araştırmalara göre iş kazalarına neden olan tehlikelerin %98’i önceden bilinebilmektedir. Bilinen bu tehlikeler için önlemler alınması iş kazaları nedeniyle ortaya çıkan ölüm, yaralanma vb. gibi olumsuz etkileri en aza indirecektir. Bu önlemleri almak ise devlet, işveren ve işçilerin ortak çalışmaları sonucunda mümkün olmaktadır.

Ancak WHO'ya göre, dünyada çalışan toplam 3 milyar işçinin % 80'inden fazlası temel iş sağlığı hizmetlerinden yoksundur. ILO ve WHO gibi örgütler özellikle küreselleşmenin olumsuz yönde etkilediği ülkelerde iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerine gittikçe artan bir şekilde ihtiyaç duyulduğunu belirtmektedir. Bu nedenle sosyal eşitsizliğin, kendilerini tek başlarına koruyamayan işçilerin ve ailelerinin olumsuz etkilenmesinin önüne geçmek için iş sağlığı ve güvenliğine her zamankinden daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır.

2. İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ

Güvenlik ve sağlık kavramları insanlığın var oluşundan itibaren ortaya çıkan ve insanlığın yaşamını sürdürebilmesi için gerekli olan iki temel unsundur. Sadece insanoğlu için değil tüm canlılar devamlılıklarını sürdürebilmek için sağlıklı olmak ve sağlıklarını devam ettirebilmek için de güvenli olmak zorundadır.

Her canlı yaşadığı ortamın koşullarına uyum sağlamak zorundadır. Yaşanılan ortamın sıcaklığı, atmosfer yapısı, ihtiyaç duyulan enerji kaynaklarına ulaşılabilirlik vb. bu koşullara örnek olarak gösterilebilir. Canlılar bu koşulların belirli aralıklarında yaşayabilirlerken aralık sınırların aşılması halinde canlıların sağlıkları bozulmakta ve yaşantılarını devam ettirememektedirler. Örneğin insanlar 17-24 C⁰ aralıktaki sıcaklıkta sağlıklı olarak yaşamlarını sürdürürler. Yaşadıkları ortam bu sıcaklık aralığından uzaklaştıkça insanların sağlıkları da bozulmaya başlar ve ortam bu sıcaklık aralığından yeterli derecede uzaklaştığında insanın yaşantısını o ortamda sürdürmesi imkânsız hale gelir.

Bu nedenle ortam koşullarının yaşamaya uygun sınır aralıklarında olmaması durumunda canlılar ya o ortamı terk etmekte ya da ölmektedir. Bu konudaki istisna insanoğludur. İnsanoğlu evrimsel süreçte kazandığı yetenek ve zekâ ile ortam koşulları uygun olmasa dahi ortam koşullarını değiştirebilecek önlemler alabilmektedir. Bu önlemler sağlıklı yaşamın devamını sağladığı için güvenlik davranışları olarak tanımlanabilmektedir.

Bilinen tarihsel süreç incelendiğinde ilk insanların avcı-toplayıcı olarak yaşamlarını idame ettirdikleri görülmektedir. Avcı-toplayıcılar kendileri için güvenli varsaydıkları ortamları konfor bölgeleri olarak benimsemiş ve bu bölgeleri sadece avlanmak, yemek ve su bulmak gibi zorunlu nedenlerle terk etmişlerdir.

Avcı-toplayıcı grupların ateşi kullanma yeteneği onları diğer türlerden ayıran en önemli davranışsal özelliktir. Diğer türlerin ateşten korkması insanların vahşi hayvanlara karşı kullandığı ilk güvenlik önlemi olarak görülmektedir.

Ateş, sadece vahşi hayvanlardan korunmak için kullanılmamış aynı zamanda ısınma ve aydınlanma ihtiyaçlarının karşılanması içinde kullanılmış ve böylelikle avcı-toplayıcıların en önemli güvenlik sağlayıcısı haline gelmiştir.

İlk insan gruplarının davranışları incelendiğinde tek güvenlik önleminin ateş olmadığı görülmektedir. Mağara gibi korunaklı alanlarda yaşamak hem insanları dışarıdan gelebilecek tehlikelere karşı izole etmesi hem de termal konforu sağlaması nedeniyle farklı bir güvenlik önlemi olarak görülebilmektedir. Bu durum sadece insanlara özgü bir davranış da değildir. Bazı canlılar kendilerini vahşi hayvanların saldırılarından korumak için ağaçların yüksek kısımlarında yaşamaktadır, bazı canlılar kendilerini farklı şekillerde kamufle ederek bu korunmayı sağlamaktadır. Bu konuda verilecek örnek sayısı canlı türü sayısı kadar arttırılabilir. Tüm bu örneklerdeki ortak nokta güvenlik önlemleri alan canlıların yaşamlarını dolayısıyla soylarının devamını sağlamakta avantajlı hale gelmeleridir.

Tarım devrimiyle beraber insan yaşantısında köklü değişiklikler olmuştur. İnsanların avcı-toplayıcı olarak sürekli hareket halinde geçen yaşantısı, tarımın verimli toprak ihtiyacı nedeniyle bu tür toprakların bulunduğu bölgelerde yerleşik hayata evrilmiştir. Bu durum avcı-toplayıcı yaşantının getirdiği tehlikeleri ortadan kaldırmakla beraber yeni birçok tehlikenin de ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bu tehlikelerin başında avcı-toplayıcı yaşantıya nazaran tarımın daha zorlu çalışma koşulları gerektirmesi gösterilebilir.

Tarım toplulukları zamanla gelişerek kendi aralarında organize olan, iş bölümlerini paylaşan topluluklara dönüşmüşlerdir. Bu topluluklarda artık mesleklerden söz edilebilmektedir. Belirli bir işte uzmanlaşan kişiler artık o işi meslek olarak yapmaya başlamışlardır. Mesleklerin babadan oğula geçmesi ile birlikte toplumlarda farklı ekonomik sınıflar ortaya çıkmış ve bu topluluklar ataerkil yapıları ile daha büyük kabilelere hatta devletlere dönüşmüşlerdir.

Tarihsel gelişimin bu safhasında en önemli durum mesleklerin ortaya çıkmasıdır. Böylelikle yapılan iş ile sağlık arasında bazı ilişkiler de kurulmaya başlanmıştır. İlk olarak “M.Ö. 2600”lü yıllar içerisinde yaşamış olan, Antik Mısır’da mimar ve mühendis olarak çalışmasının yanında hekimlik ve rahiplik yapmış olan İmhotep, Mısır Piramitlerinin yapımı esnasında meydana gelen iş kazalarında birçok kişinin ölmesi ve çalışanlarda sıklıkla bel ağrıları görülmesi ile alakalı tespitlerde bulunmuştur.” (Çiçek ve Öçal, 2016).

M.Ö. 2650 yıllarında ise tarihte bilinen ilk mesleki hekimlik Mısır Piramitlerinin yapımı esnasında ortaya çıkmıştır. “Tarihte bilinen ilk hekim unvanlı kişi olan Hesy-Ra ve bir grup hekimin Mısır yönetimi tarafından aynı işi yapan işçi gruplarının sağlık sorunları ile ilgilenmeleri için görevlendirilmeleriyle ortaya çıkmıştır.” (Ziskind ve Halioua 2007).

M.Ö. 2000 yıllarında yazıldığı tahmin edilen ve bilinen ilk yazılı yasalar olan Hammurabi Yasalarında ilk kez işi yapan ile işin sonuçları arasında yasal bir ilişki belirlenmiştir. Bu kanunlara göre (Hammurabi Yasaları 229-232);

- Madde 229-Yapılan bir evin yıkılması ve bu nedenle ev sahibinin hayatını kaybetmesi halinde evi yapan kişiye ölüm cezası verilecektir.
- Madde 230-Yapılan bir evin yıkılması ve bu nedenle ev sahibinin oğlunun hayatını kaybetmesi halinde evi yapan kişinin oğlu ölüm cezasına çarptırılacaktır.
- Madde 231-Yapılan bir evin yıkılması ve bu nedenle ev sahibinin bir kölesinin hayatını kaybetmesi halinde evi yapan kişi kölesi ölen kişiye aynı özelliklere sahip bir köle verecektir.
- Madde 232-Yapılan bir evin yıkılması ve bu nedenle ev sahibinin mallarının hasara uğraması halinde evi yapan kişi yıkılan evin yerine yenisini yapmakla beraber ev sahibinin tüm zararını da karşılayacaktır.

Erken insanlık tarihinde bilinen ilk yasalar olan Hammurabi Yasaları kısas esasına göre oluşturulmuştur ve ceza verilmesi ile suçun önlenmesi prensibi benimsenmiştir. Bu yasalar dolaylı olarak olsa da iş güvenliğini ilk kez ele alan yasalardır.

Antik Yunan yazılı kaynaklarına bakıldığında ise ilk kez doğrudan iş güvenliği ile alakalı fikirleri ünlü Yunan tarihçi ve filozof Herodot tarafından beyan edildiği görülmüştür. Herodot “Çalışanların verimlerinin artması için çalışanların yüksek enerjili besinler ile beslenmeleri gerektiğini söylemiştir.” (Yiğit, 2011).

Hekimliğin babası olarak kabul edilen Antik Yunan filozofu Hipokrat ise işin niteliğinden dolayı işi yapanın bazı zararlar görebileceğini belirtmiş ve ilk kez kurşun maddesinin zehirleyici özelliğine değinmiştir (Gerek, 2008).

Yine Antik Yunan filozoflarından olan Nicander, Hipokratın düşüncelerine katılmakla beraber sorunu göstermenin yeterli olmadığını aynı zamanda çözüm önerilerinde de bulunulmasını yani işçilerin işin getirdiği potansiyel tehlikelerden korunması için gereken güvenlik önlemlerinin alınması gerektiğini belirtmiştir.

Antik Yunan Medeniyeti sonrasında bilinen dünyanın büyük kısmına hakim olan Roma İmparatorluğu döneminde ise Pilini adındaki hekim tozlu ortamlarda çalışan işçilerin tozdan

korunması amacıyla toz tutucu özelliği bulunan bez torba benzeri başlıkların işçiler tarafından kullanılması gerektiğini ifade etmiştir.

Roma döneminin bir diğer çalışmasında Peri Hyles Latrikes (İlaç Bilgisi Üzerine) adlı eserinde Yunan hekim Dioscorides Pedanius zararlı maddeleri bitkisel, hayvansal ve mineral kaynaklı olarak üç farklı sınıfa ayırmıştır.

Aynı dönem bilim adamlarından Juvenal, işçilerdeki varis problemleri ile demircilerdeki göz hastalıklarını işçi ve demircilerin yaptıkları iş ile ilişkilendirmeyi başarmıştır. Bergamalı Doktor Galen ise “Gladyatörler ile seyircilerin vücut yapılarını karşılaştırmış ve sürekli beden hareketlerinin sağlıklı yaşam için oldukça önemli olduğuna dair tespitlerde bulunmuştur. Bu açıdan bilinen ilk beden hareketleri ile fizyoloji ve tedavi ilişkisi de kuran ilk tıp doktoru olarak bugünkü spor hekimliğinin kurucusu olarak da kabul edilmiştir.”

Rönesans döneminde Paracelsus, De Morbis Metallici (Metal Hastalıkları) adlı kitabında madenlerde çalışan işçilerin kurşun ve cıva zehirlenmelerine maruz kalmasını değerlendirmiştir. Bu kitap ilk iş yeri hekimliği kitabı olarak kabul edilmektedir.

Agricola, De Re Metallica adlı eserinde maden ocaklarındaki tozu önleyebilmek için havalandırma sistemleri kurulması gerektiğini ifade etmiş ayrıca madenlerde iş sağlığı ve güvenliği ile alakalı bazı önlemlerden bahsetmiştir (Yılmaz, 2003). İlk kez kapsamlı bir eserde sorun ve korunma önlemi birlikte sunulduğu için bu eser iş sağlığı ve güvenliği açısından önem atfetmektedir.

1713 yılında yazdığı kitabı De Morbis Artificum Diatriba (İşçi Hastalıkları Tezi) ile Dr. Bernardino Ramazzani modern iş sağlığı ve güvenliği alanında öncü isim olarak nitelendirilmektedir. Bu eserinde Ramazzani, fiziksel ve kimyasal risk etmenleri ile ergonomiyi çağından beklenmeyecek bir modernlikte ele almıştır. Özellikle ergonominin çalışan sağlığı ve iş verimi üzerindeki etkisini ifade etmiştir. “Ramazzani çalışma koşullarının düzeltilmesiyle çalışan veriminin de artacağını ifade eden ilk kişilerdendir.” (Gerek, 2003).

İngiltere’de 18. Yüzyılda ortaya çıkmaya başlayan sanayi devrimi ile çalışma yaşantısı tekrardan kökten bir değişikliğe gitmiştir. Makinelerin kullanılması ile üretim miktarları çok fazla artmış ve maliyetler azalarak ürünlerin fiyatları düşmüştür. Ancak bu durum sanayi devrimi öncesi feodal yapının ortadan kalkarak gücün sermaye sahiplerinin eline geçmesine neden olmuştur.

Sermaye sahibi olan işverenlerin çalışma koşullarını belirlediği bu dönemden işçilerin çalışma koşulları olumsuz olarak etkilenmiştir. İşçilerin çalışma süreleri artmış, çocuk işçiler ortaya çıkmış, kadın işçiler için eşit olmayan olumsuz koşullar ortaya çıkmıştır.

Sanayi devrimi ile birlikte birim üretimi yapmak için eskiden olduğundan çok daha az çalışana ihtiyaç duyulması işsizliği ortaya çıkarmıştır. Çalışanlar işsiz kalmamak için sermaye sahiplerinin şartlarını kötü koşullarına rağmen kabul etmiştir. Sermaye sahiplerinin güçlenmesine karşın işçi ve köylü sınıfı giderek güçsüzleşmiş ve bu durum toplumun sınıfları arasında büyük ayrılıklara neden olmuştur. Farklı ideolojilerin, sınıfları kendi fikirleri etrafında toparlamasıyla nerdeyse sanayi devrimine katılan her devlet parçalanma noktasına gelmiştir. Bu duruma düşen her devlet toplumsal parçalanmayı önlemek için iş hayatı ile ilgili yasalar çıkarmış ve iş hayatını düzenlemeye çalışmıştır.

İngiliz Parlamentosunun bir üyesi olan Anthony Ashley Cooper'ın maden ocaklarındaki kadın ve çocuk çalışanların korunması ile alakalı çalışması ve Dr. Thomas Percival'ın genç çalışanların çalışma süreleri hakkında yazdığı raporlar Sir Robert Peel'i etkileyerek ilgili konularda parlamentoda girişimlerde bulunmasını sağlamıştır (Yılmaz, 2012).

Percival Pott'un İngiltere'de yaptığı bir çalışma neticesinde “Baca temizleme işinde çalışanların kansere daha fazla yakalandıklarının tespit edilmesi ile çocukların küçük bedenleri nedeniyle baca temizleme işinde tercih edilmesi 1788 tarihli Baca Temizleyicileri Kanunu'nun çıkarılmasına neden olmuştur.” (Çetindağ, 2010).

Robert Owen adlı bir fabrikatör benzeri fabrikatörlere kıyasla daha vicdani davranışlarda bulunarak, kendine ait olan fabrikada çalışanların çalışma sürelerini görece azaltmış, çocuk işçi çalışmasına izin vermemiş ve muadili işletmelere nazaran daha uygun çalışma şartları ortaya koymuştur (Erkul, 1983).

1802 yılında İngiltere'de Çıracak Sağlığı ve Morali Kanunu çıkarılarak çocuk işçilerin çalışma süreleri günlük 12 saati ve haftalık 58 saati aşmaması yasalaştırılmıştır (Çelik, 2011). Ancak herhangi denetleme kurumunun olmaması yasanın sadece kâğıt üstünde kalmasına neden olmuştur.

Bu kanundan etkilenen parlamenter Michael Sadler, “1832 yılında 9 yaşın altındaki çocukların çalıştırılmasının, 18 yaşından küçüklerin gece çalıştırılmasının, 18 yaşından küçüklerin günde 12 saatten fazla çalıştırılmasının yasaklandığı bir kanun önerisini parlamentoya sunmuştur. 1833 yılında kabul edilen kanun Fabrikalar Yasası olarak adlandırılmıştır.” (Gerek, 2008). Bu

kanunla birlikte ilk kez iş müfettişliği kavramı ortaya çıkmış ve işyerlerinin denetlenmesi için denetleme mekanizmaları kurulması yasalaşmıştır.

1842 yılındaki bir düzenleme ile kadın ve 10 yaş altı çocukların madenlerde çalışması yasaklanmıştır (Yiğit, 2011). Başka bir düzenleme ile fabrikalarda iş yeri hekimi istihdam edilmesi ve bu hekimin çalışanların sağlık sorunları ile ilgilenmesi 1844 yılında yasalaşmıştır.

1847 yılında On Saat Yasası olarak bilinen kanun yasalaşmıştır (Yılmaz, 2003). Bu yasaya göre günlük çalışma süresi en fazla on saat olarak düzenlenmiş ve iş yeri müfettişliği ve denetim yetkileri konularında kapsamlı değişiklikler yapılmıştır.

1895 yılında yapılan bir düzenleme ile bazı meslek hastalıklarının devlete bildirilmesi zorunlu hale getirilmiştir. 1900 yılındaki başka bir düzenleme ile işe giriş muayenesi, periyodik sağlık muayeneleri, tehlikeli işler için özel muayeneler, mesleki hastalık bildirim zorunluluğu, iş kazası veya mesleki hastalık sonucunda çalışamaz hale gelenler veya engelli duruma dönüşenler için özel raporlar hazırlanması gerekliliği yasalaşmıştır.

İngiltere’de yapılan bu düzenlemeleri sanayi devriminden etkilenen neredeyse tüm ülkeler zamanla takip etmiştir. Ancak iş sağlığı ve güvenliği alanında İngiltere dışında da bazı önemli gelişmeler yaşanmıştır.

17.YY’da Vauban ve 18.YY’da Belidor iş organizasyonların çalışanların sağlıklarını olumsuz yönde etkileyen ağır işlerde daha iyi yapılması gerektiğini söylemişlerdir.

Meslek hastalıklarının tedavisi için hastanelerde özel bölümler olması gerektiğini ilk kez Tissot 18.YY’da ifade etmiştir.

1840 yılında İsviçre, 1842 yılında Fransa ve 1849 yılında Almanya iş sağlığı ve güvenliği ile alakalı birçok önemli kuralı yasalaştırmıştır (Gençler, 2007).

19.YY’ın başlarında Vaucanson ve Jacquard, ağır işlerin makineler tarafından yapılması gerektiğini ve bu nedenle ivedilikle ağır işler yapabilecek makinelerin geliştirilmesi gerektiğini söylemişlerdir (Gerek, 2008).

19. YY’ın başlarında Patisser, iş sağlığı ve güvenliği ile alakalı istatistiksel çalışmalarda bulunmuştur. Özellikle iş kazası ve meslek hastalığı verilerinin toparlanması gerektiğini belirtmiştir.

Alice Hamilton ilk kadın öğretim üyesi olarak Harvard Üniversitesinde iş yeri hekimliği hakkında 40 yılı aşkın süre boyunca araştırmalar yapmıştır. Bakır madenlerinde silikozis, suni ipek sektöründe karbon sülfür ve cıva sanayinde cıva zehirlenmeleri konularında birçok araştırmada bulunmuştur.

Dünyadaki iş sağlığı ve güvenliği gelişmelerine kıyasla ülkemizdeki tarihsel gelişim farklılık göstermektedir. Bunun en önemli nedeni tanzimat öncesi dönemde Osmanlı İmparatorluğunda sanayinin neredeyse hiç yok denecek kadar az olması nedeniyle işçi sınıfının henüz ortaya çıkmaması gösterilebilir. Bu dönemde iş yükü tarım işçileri olarak adlandırılacak olan köylülerin üzerindedir. Devletin çalışma koşulları ile ilgilendiği veya bu konuda herhangi yasa çıkardığı görülmemektedir. Tarımsal üretim dışında yapılan işler daha çok zanaatkarlığa dayalıdır ve dini kurallar çerçevesinde kurulan esnaf zaviyelerinin kontrolü altındadır. Bu zaviyeler fütüvvetname adlı kurallara göre çalışmaktadır (Altan, 2014). Bu zaviyeler zaman içerisinde meslek loncalarına dönüşmüştür. Loncalar aynı meslek erbabının meslekleri hakkında ortaklaşa karar alabildiği yapılardı. Bu loncalar katı kurallara sahip olmamakla beraber ilgili mesleği yapmak isteyen kişilerin bu loncaya üye olması şarttı. Lonca üye olmak isteyen kişinin ilgili mesleğin erbabı olup olmadığına karar verir ve ehil olmayan kişilerin mesleği yapmasına engel olurdu. Lonca üyeleri teavün sandığı adlı yardımlaşma sandığına periyodik ödeme yapar ve sandıkta biriken para üyelerin hastalanması halinde tedavi masraflarının karşılanmasında, yaşlılık, muhtaç hale gelme ve iş kazası geçirerek mesleği yapamaz hale gelme gibi durumlarda üyelere yardım sağlanması amacıyla kullanılırdı (Dirik, 1992).

Tanzimat sonrasında sanayileşmenin belirli ölçüde artması ve sanayileşmiş ülkelerin ham madde ihtiyaçlarının karşılanması için madenlerin daha fazla kullanılması ile iş sağlığı ve güvenliği alanında da düzenlemeler yapılması zorunlu hale gelmiştir.

1865 yılında Dilaver Paşa Nizamnamesi ile Ereğli Kömür Havzasında ilk düzenleme uygulamaya koyulmuştur. Bu düzenleme günlük çalışmanın 10 saati aşmaması, çalışma arasında çalışanlara ara dinlenme süreleri verilmesi, çalışanlara yatacakları yerlerin işletme tarafından verilmesi, çalışanın ücretinin öncelikli ödenmesinin sağlanması, çalıştırılmasa dahi çalışma alanına getirilen işçinin ücretinin ödenmesi, önemli olmayan hastalıkların madende istihdam edilen hekim tarafından tedavi edilmesi, ağır hastaların eve gönderilmesi gibi kurallar koymaktaydı (Talas, 1992). İş sağlığı ve güvenliği bakımından yetersiz ve bazı konularda işçiyi korumayan bir düzenleme olsa da ilk düzenleme olması bakımından Dilaver Paşa Nizamnamesi önemlidir. Dilaver Paşa Nizamnamesinin padişah tarafından onaylanmaması ve ilgili

düzenlemeyi denetleyecek bir yapının olmayışı nizamnamenin kâğıt üzerinde kalmasına neden olmuştur.

1869 yılında Maadin Nizamnamesi yasalaşmıştır. Yasalaştığı zaman itibariyle Avrupalı muaadillerine oldukça benzerlik göstermesi nedeniyle bu yasa çağdaşlaşmanın önemli bir göstergesidir. Bu nizamname ile Dilaver Paşa Nizamnamesindeki eksiklikler giderilmeye çalışılmakla beraber ilave maddeler ile daha fazla kural koyulmuştur. Bu nizamname ile angarya çalışmalar yasaklanmış, maden mühendislerine iş sağlığı ve güvenliği için idareden ödenek talep etme hakkı verilmiş, madenlerde doktor ve eczane bulundurulması zorunlu olmuş, iş kazasına uğrayan işçi veya ailesine tazminat ödenmesi ve iş kazalarının bildirim zorunlu hale getirilmiştir. Ayrıca iş kazasında kusuru bulunan işverenini devlet tarafından da cezalandırılması için yasal düzenleme yapılmıştır (Makal, 1997).

1876 tarihli ilk medeni kanun olan Mecelle’de de iş sağlığı ve güvenliği ile alakalı olarak işverenin kusurundan kaynaklanan kazalarda işçinin zarara uğraması halinde işverenin işçiye tazminat ödemesi gerektiği, aynı ücretin tamamen yasaklanması, çalışma süresinin gün doğumu ile batımı arasında olabileceği, işçinin çalıştırılmasa dahi işyerinde hazır bekletilmesi halinde ücreti hak edeceği vb. yasalaşmıştır (Altan,2004)

Cumhuriyetin ilan edilmesinin ardından iş sağlığı ve güvenliği adına önemli yasalaşma çalışmaları başlanmış ve çağdaş kurallara ulaşılmaya çalışılmıştır. Kronolojik sırayla bu yasalar şu şekilde sıralanabilir;

Ereğli Havza-i Fahmiyesi Maden Amelesinin Hukukuna Mütealik Kanun 10.09.1921 tarihinde 151 sayı ile yasalaşmıştır. Bu kanuna göre, madenlerde 18 yaş altındakilerin çalıştırılmaması, çalışma süresinin günlük 8 saat ile sınırlandırılması, fazla çalışmaların iki kat bedelle ücretlendirilmesi, fazla çalışmanın işçi ve işverenin ortak rızası ile gerçekleşmesi, iş kazalarının neden olduğu yaralanmalarda tedavi masraflarının işveren tarafından karşılanması, madenlerde hekim, eczane, muayenehane bulunması yasalaşmıştır (Arıcı, 1999). Ayrıca iş sağlığı ve güvenliği kurallarına uymayan işletmelerin ruhsat ve imtiyazlarının iptal edilebilmesi ile iş kazasında hayatını kaybedenlerin yakınlarının kazada kusuru bulunanlara karşı dava açabilme hakkı bu kanun ile yasalaşmıştır.

1923 tarihli İzmir İktisat Kongresinde işçi haklarının korunmasına yönelik kararlar alınmıştır.

1924 tarihli ve 394 sayılı Hafta Tatili Kanunu ile çalışanların haftalık tatilleri düzenlenmiştir.

1925 tarihli ve 2739 sayılı Ulusal Bayramlar ve Genel Tatiller Hakkında Kanun ile çalışanların ulusal ve dini bayramlar zamanındaki çalışma koşulları düzenlenmiştir.

1926 tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanunu ile işverenin iş nedeniyle çalışanın uğrayabileceği tehlikeler karşısında önlem alması gerektiği, gerekli olan tedbirin alınmaması nedeniyle işçinin zarara uğraması halinde işverenin bu zararı tazmin etmesi kanunlaştırılmıştır.

1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ile en az 50 işçi çalıştıran işyerlerinde hekim bulundurulması ve belirli büyüklükteki işletmelerde revir veya hastane kurulması gibi zorunluluklar yasalaştırılmıştır (Gerek, 2008). Ayrıca, 12 yaşından küçük çocukların çalıştırılması yasaklanmış, 12-16 yaş arasındaki çocukların saat 20.00'den sonra çalıştırılması yasaklanmış, gece çalışmalarının 8 saatten fazla sürmemesi gerektiği ve kahve, gazino vb. yerlerde 18 yaşın altındakilerin çalıştırılmasının yasaklanması kanunlaştırılmıştır. Hamile çalışanların doğumdan 3 ay önce ağır işlerde çalıştırılmasının yasaklanması ile doğum sonrası 6 aylık dönemde çalışana günlük yarımşar saat emzirme izni verilmesi yasalaştırılmıştır.

1936 yılında 3008 sayılı İş Kanunu çıkarılarak çalışma hayatının tümü ilk olarak düzenlenmiştir. Kanuna bağlı olarak birçok tüzük ilerleyen yıllarda yayınlanmıştır.

1945 yılında 4763 sayılı Kanun ile Çalışma Bakanlığı kurulmuş, 1946 yılında ise bu bakanlığın Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun yayınlanmıştır.

1945 yılında 4792 sayılı kanun ile İşçi Sigortaları Kurumu ve 4772 sayılı kanunla da İş Kazaları, Meslek Hastalıkları, Analık Sigortaları Kanunu çıkarılmıştır.

1964 yılında dağınık halde bulunan sigorta kurumları 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ile tek çatı altında toplanmıştır.

1964 yılında İş Sağlığı ve Güvenliği Örgütü kurulmuş sonrasında ise İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi (İSGÜM) kurulmuştur.

1967 yılında 3008 sayılı iş Kanununun yerini alması için 931 sayılı İş Yasası çıkarılmakla beraber Anayasa Mahkemesince usul yönünden bozularak uygulamaya konulmamıştır. 1971 yılında 1475 sayılı yeni bir İş Kanunu yasalaştırılarak kanunun daha çağdaş ve kapsamlı olması sağlanmıştır.

2003 yılında 4857 sayılı İş Kanunu kabul edilerek Avrupa Birliği ile uyum sağlanmıştır.

2012 yılında ise 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kabul edilmiş ve iş sağlığı ve güvenliği konuları ile alakalı düzenlemeler ilgili yönetmelikler ile teker teker düzenlenmiştir.

Günümüzde özellikle 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunları iş sağlığı ve güvenliği konusunun ana düzenleyicileri olarak görülmektedir.

Tüm bu tarihsel gelişme sonrasında modern bir bilim dalı olarak karşımıza çıkan iş sağlığı ve güvenliği güncel mevzuat ışığında işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi olarak tanımlanabilir.

3. İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ EĞİTİMİNDE KARŞILAŞILAN GÜNCEL SORUNLARI

3.1. İş Sağlığı ve Güvenliği Akademisyenlerinin Karşılaştığı Sorunlar

1980’li yılların başlarında Avrupa Birliği Ülkeleri ve Amerika’da iş kazaları ve meslek hastalıklarının maliyetlerin gayrisafi milli hasılanın %2 ve %3 civarı olduğunu belirlediklerinden döküm sanayi, tersaneler, madenler gibi ağır ve tehlikeli işlerin üretimlerini bizim de içinde bulunduğumuz 3. Dünya ülkelerine kaydırmalarıyla birlikte ülkemizde iş kazaları ve meslek hastalıklarında büyük artışlar görülmeye başlanmıştır (WHO). Bu durumu kontrol altına alabilmek için 6331 sayılı kanun yasalaştırılmıştır.

Ülkemizde 6331 sayılı kanunun hayata geçirilmesi ile birlikte iş sağlığı ve güvenliği alanında çalışması için iş güvenliği uzmanlarına, işyeri hekimlerine ve diğer sağlık personeline ihtiyaç hâsıl olmuştur. Ancak bu kişileri eğitilmesi için gerekli olan eğitim kadrosunun bulunmaması büyük problemlere neden olmuştur.

İş sağlığı ve güvenliği bilimi içerisinde birçok farklı bilim dalını barındırması nedeniyle multi disiplinler bir bilim dalıdır. İçerisinde mühendislik bilimlerini, sağlık bilimlerini, fen bilimlerini barındırmaktadır. Bu nedenle iş sağlığı ve güvenliği çalışanlarının eğitimi de bu bilim dalları ile alakalı olduğundan bu kişilerin eğitimlerini sağlayacak öğretim görevlileri de farklı disiplin dallarından gelmektedir.

Ancak uygulamadaki ilk sorun maalesef iş sağlığı ve güvenliğinin ülkemizde ana bilim dalı olarak kabul edilmemesi nedeniyle ortaya çıkmaktadır. Ana bilim dalı olarak kabul edilmeyen bilim dallarında faaliyet gösteren bilim insanları doçentlik başvuru sistemine başvuru yapabilmek için gerekli olan ana bilim dalı ve anahtar kelime kriterlerini karşılayamadıkları için bu sisteme başvuru yapamamaktadır. Bu nedenle de iş sağlığı ve güvenliği alanında faaliyet gösteren bilim insanları doçent düzeyine yükselmedikleri için akademik kariyerlerinde ilerleyememektedir. Bu sorundan dolayı da akademisyenler iş sağlığı ve güvenliği alanında kariyer yapmak istememektedir.

Şu an ülkemizde iş sağlığı ve güvenliği alanında 12 üniversitede doktora, 46 üniversitede yüksek lisans (tezli-tezsiz), 11 üniversitede lisans, 1 üniversitede uzaktan eğitim lisans ve 84 üniversitede ön lisans eğitimi halen devam etmektedir ve ne yazık ki bu okullarda eğitim veren

ilgili öğretim görevlilerinden doçent ve profesör olanların ana faaliyet konuları iş sağlığı ve güvenliği değildir.

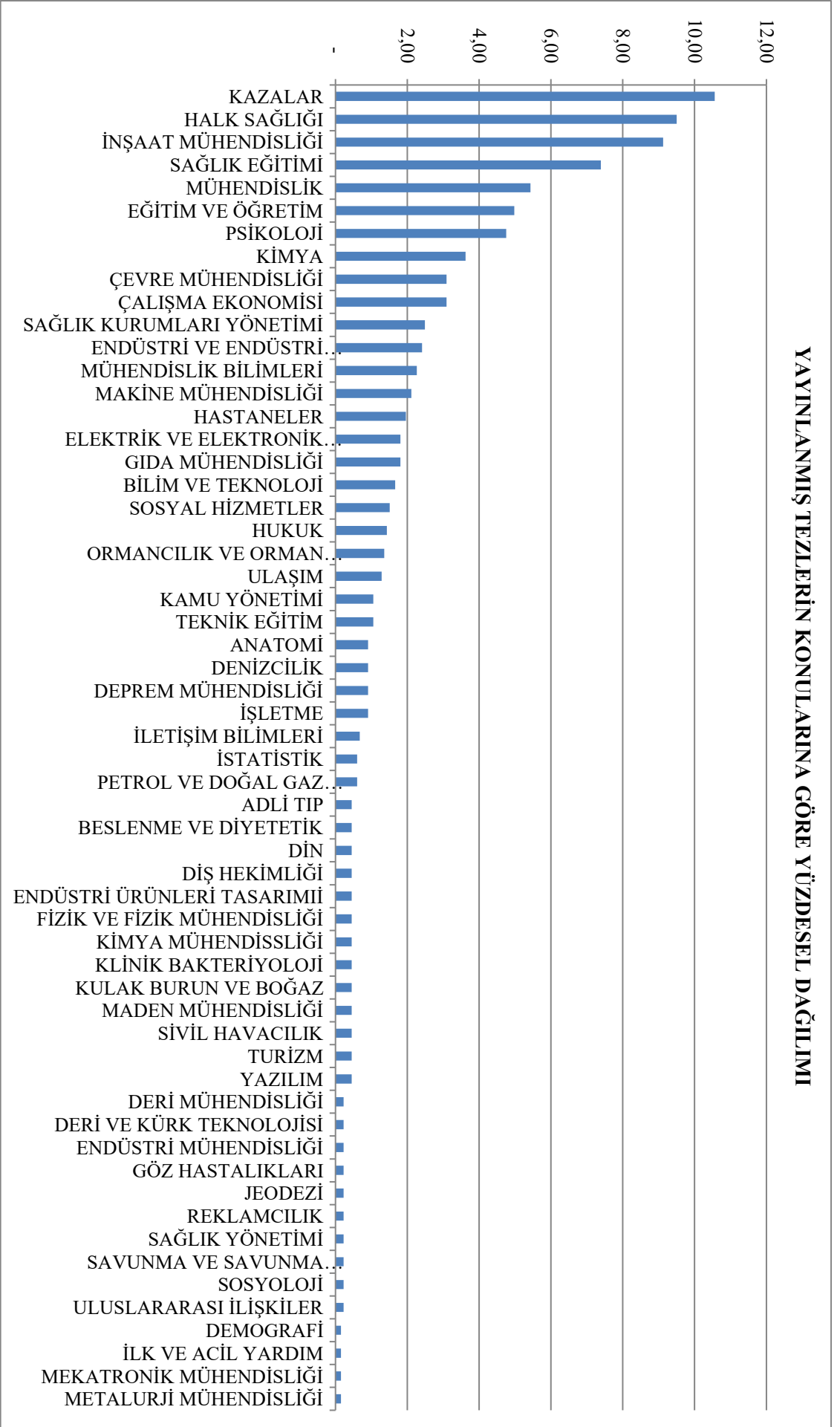
Bu sorunun bir an önce çözülmesi adına birçok üniversitenin ve vakfın yükseköğretim kurumuna başvurusu bulunmaktadır. Özellikle Meslek Hastalıkları-İş Kazaları Araştırma ve Önleme Vakfının (MESKA) ve Üsküdar Üniversitesinin bu konuda başvuruları bulunmaktadır. Örnek olması açısından MESKA Vakfının başvurusunun ön yazısının bir kısmı şu şekildedir;

‘‘Doçentlik başvurularında, ‘‘İş Güvenliği’’ anahtar kelimesi Sosyal Politika alanında ‘‘İşçi Sağlığı ve Güvenliği’’ (113512) ve Maden Mühendisliği alanında (91309) ‘‘İş Güvenliği’’ şeklinde bulunmaktadır. Bu alana emek veren inşaat, makine ve elektrik mühendisi, mimar vb. mezuniyete sahip akademisyenler, bağımsız bir anabilim dalı olarak İSG Doçentlik Başvurusu yapamamaktadır. Vakıf olarak önerimiz; doçentlik başvuruları için ‘‘Mühendislik’’ Anabilim Dalı altında ‘‘İş Güvenliği’’ Bilim Dalının oluşturulması ve bu bilim dalının altında çeşitli anahtar kelimelerin bulunmasıdır.’’

Görüleceği üzere ana problem iş sağlığı ve güvenliği biliminin multi disiplinler olması ancak doçentlik başvuru sisteminin ise multi disiplinlerliğe izin vermemesidir. Örneğin akademisyen olan bir inşaat mühendisi eğer akademik çalışmalarını iş sağlığı ve güvenliği alanında yaparsa inşaat mühendisliği alanında doçent olamamakta, iş sağlığı ve güvenliği ana bilim dalı olmaması nedeniyle de bu bilim dalı adı altında da doçentlik için başvuru yapamamaktadır. Bu örnek diğer tüm bilim alanlarında da aynı şekildedir.

Hâlbuki iş sağlığı ve güvenliği tüm bilim dallarından faydalanmakta ve bu bilim dallarını destekleyici çalışmaları ortaya koymaktadır. Üsküdar Üniversitesinin İş Sağlığı ve Güvenliği Yüksek Lisans Programından mezun olan 221 kişinin yüksek lisans tezleri konu bazlı incelendiğinde iş sağlığı ve güvenliğinin nerdeyse tüm bilim dallarını kapsadığı açıkça görülebilmektedir.

Aşağıdaki şekilde Üsküdar Üniversitesinin İş Sağlığı ve Güvenliği Yüksek Lisans Programından mezun olan öğrencilerin verdikleri yüksek lisans tezlerinin konu bazlı yüzdesel dağılımları sunulmuştur.

Şekil 3.1. Yayınlanmış Tezlerin Konularına Göre Yüzdesele Dağılımı

Bu şekil oluşturulurken 221 adet yüksek lisans tezi incelenmiştir. Her bir tez tek bir konu başlığında ele alınabildiği gibi birden fazla konu başlığında da ele alınabilmektedir. Bu durum şu şekilde örneklenebilir;

‘‘İstanbul İli Anadolu Yakasında Hafriyat Ve Katı Atık Taşınması Yapan Ağır Vasıta Şoförlerinin Çalışma Koşulları Ve Neden Oldukları Trafik Kazaları Hakkında Bir İnceleme’’ adı ile yayınlanan yüksek lisans tezi İnşaat Mühendisliğinin bir dalı olan hafriyat çalışmalarını, Ulaştırma biliminin bir dalı olan ulaştırma güvenliğini, Sosyal Bilimlerin bir dalı olan çalışanların demografik özelliklerini, Sosyal Politikaların bir dalı olan çalışma koşullarını içerisinde barındırmaktadır. Neredeyse diğer tüm yüksek lisans tezlerinde de bu durum aynı şekildedir. İş sağlığı ve güvenliği tam da bu nedenden dolayı multi disiplinler bir bilim dalıdır.

Destekleyici bir çalışma olarak 2017 yılında Mutlu ve Altuntaş’ın yayınlamış oldukları bir makalede şu cümleler geçmektedir; ‘‘1974-2016 yılları arasında İSG kapsamında hazırlanan 795 lisansüstü tez, toplam 111 (tez türlerine göre toplam anabilim dalı sayısı 138 olmasına rağmen bunların 27 tanesi ortaktır ve bu nedenle 111 farklı Ana Bilim Dalı(ABD) vardır) farklı ABD’da üretilmiştir. 100 ABD’da toplam 697 yüksek lisans tezi, 33 ABD’da 88 doktora tezi ve 5 ABD’da 10 tıpta uzmanlık tezi hazırlanmıştır’’

Yukarıda anlatılanlardan da görülebileceği gibi iş sağlığı ve güvenliği alanı verdiği bilimsel çalışmalarda tüm bilim dallarını kullanmakta ve bu bilim dallarına hizmet etmektedir. İş sağlığı ve güvenliği akademisyenlerinin akademik kariyerlerini sürdürebilmeleri ve akademik çalışmalarını iş sağlığı ve güvenliği alanında devam ettirebilmeleri için doçentlik başvurularında karşılaştıkları sorunlar çözümlenmelidir.

Bu sorunun çözülmesi halinde iş sağlığı ve güvenliği alanında yetişmiş akademik personellerin başka bilim dallarına kaymaları önlenecek ve iş sağlığı ve güvenliği alanında daha iyi çalışmalar yapılabilmesinin önü açılacaktır.

3.2. İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar

Türkiye’de iş sağlığı ve güvenliği alanında 12 üniversitede doktora, 46 üniversitede yüksek lisans (tezli-tezsiz), 11 üniversitede lisans, 1 üniversitede uzaktan eğitim lisans ve 84 üniversitede ön lisans eğitimi halen devam etmektedir.

Doktora eğitimini tamamlayan bir öğrenci Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından A Sınıfı İş Güvenliği uzmanı olarak belgelendirilmektedir. Yüksek lisans eğitimin tamamlayanlar

ÖSYM tarafından düzenlenen B Sınıfı İş Güvenliği Uzmanlığı Sınavına girebilme hakkına sahip olmakta ve bu sınavda başarı elde edenler Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından B Sınıfı İş Güvenliği uzmanı olarak belgelendirilmektedir. Aynı şekilde Lisans eğitimini tamamlayanlar ÖSYM tarafından düzenlenen C Sınıfı İş Güvenliği Uzmanlığı Sınavına girebilme hakkına sahip olmakta ve bu sınavda başarı elde edenler Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından C Sınıfı İş Güvenliği uzmanı olarak belgelendirilmektedir. Ön lisans bölümlerini bitiren öğrenciler ise C sınıfı İş Güvenliği Eğitimine katıldıktan sonra C sınıfı İş güvenliği Uzmanlığı Sınavına katılmaya hak kazanabilmekte ve bu sınavda başarılı olmaları halinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından C Sınıfı İş Güvenliği uzmanı olarak belgelendirilmektedir.

Ayrıca mühendislik ve mimarlık eğitimi veren okullardan mezun olanlar ile teknik elemanlar (Fen ve Edebiyat Fakültesi Mezunları, Teknik Öğretmenler, Mühendisler, Mimarlar) C sınıfı İş Güvenliği Eğitimine katıldıktan sonra C sınıfı İş güvenliği Uzmanlığı Sınavına katılmaya hak kazanabilmektedirler.

C Sınıfı sertifikaya sahip uzmanlar üç sene C sınıfı iş güvenliği uzmanı olarak çalıştıktan sonra B sınıfı iş güvenliği eğitimine katılarak B sınıfı iş güvenliği uzmanlığı sınavına girmeyi hak ederken, B sınıfı sertifikaya sahip uzmanlar dört sene B sınıfı iş güvenliği uzmanı olarak çalıştıktan sonra A sınıfı iş güvenliği eğitimine katılarak A sınıfı iş güvenliği uzmanlığı sınavına girmeyi hak eder.

Görüleceği üzere iş güvenliği uzmanı olabilmenin ilk şartı en az ön lisans seviyesinde diploma sahibi olmaktır. Ancak bu noktada bir sorun bulunmaktadır. Ön lisans ve lisans eğitimi veren kurumların birkaçı bu eğitimi uzaktan vermektedir. Uzaktan eğitim veren bu okulların iş sağlığı ve güvenliği ön lisans programlarından mezun olan öğrenciler uygulama eğitimini sadece uzaktan eğitimlerini tamamladıktan sonra gidecekleri kursta toplam 40 saat olarak alacaklardır. Lisans programlarından mezun olanlar ise hiçbir uygulama eğitimi almadan C Sınıfı uzman olabilmek için sınava gireceklerdir. Kısaca şu anki mevzuatta C sınıfı uzman olabilmek için yeterli uygulama eğitimini almış olmayı gerektirmemektedir.

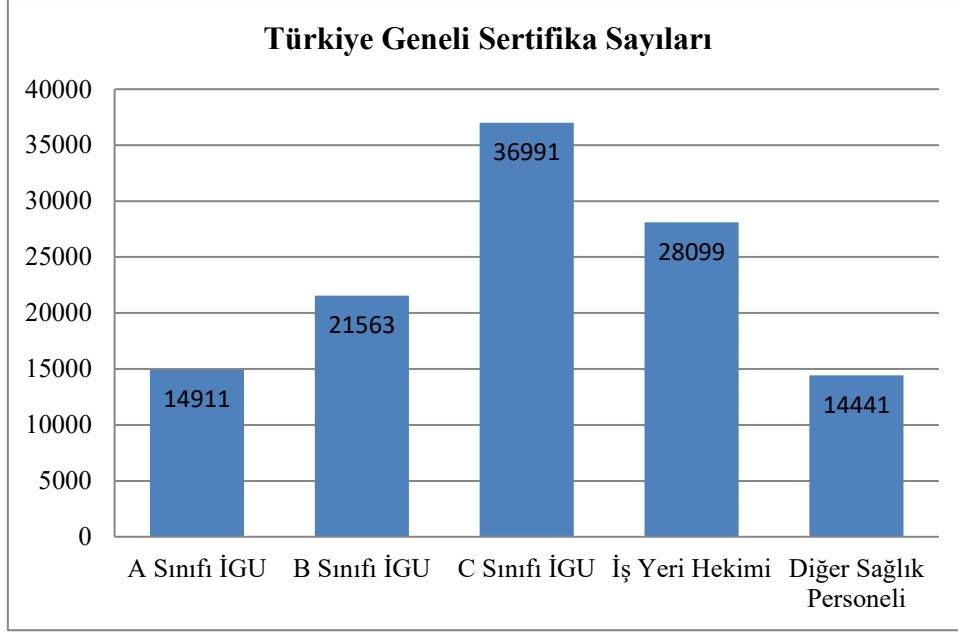
Sorunun büyüklüğünü lisans ve ön lisans bölümlerine 2021 yılında yerleştirilen öğrenci sayıları göstermektedir. 2021 senesinde iş sağlığı ve güvenliği lisans programlarına toplam 158 kişi yerleştirilirken bu kişilerin 73'ü uzaktan eğitim veren açık öğretim fakültelerine yerleştirilmiştir. Ön lisansta ise 2021 senesinde toplam yerleşen kişi sayısı 12562 iken bu sayının 7609 tanesi açık öğretim veya uzaktan eğitim yapacak olan okullara yerleşmiştir.

Yukarıdaki sayılar incelendiğinde iş sağlığı ve güvenliği bölümlerine yerleşen öğrencilerin %61'i uzaktan veya açık öğretim kurumlarına yerleşmiştir.

Fakat iş sağlığı ve güvenliği, teorik bilginin uygulamalarla ve tatbikatlarla desteklenmesi gereken çok disiplinli bir bilim dalıdır. Üsküdar Üniversitesinin İş Sağlığı ve Güvenliği lisans programına ait ders içerikleri incelenirse; ISG309 İş Sağlığı ve Güvenliği Laboratuvarı dersi ile öğrencilerin sektörde karşılaşılabilecekleri teknik durumlar ve koşullar oluşturulmakta, ISG332 İSG Uygulamaları dersi ile '14 haftalık' ders programında öğrencilerin her hafta bir sektöre ait saha gezileri düzenlenmekte ve yerinde İSG uygulamalarını gözlemleri sağlanmakta, ISG437 Yüksekte Çalışmalarda İş Güvenliği dersi ile de öğrencilerin 'yüksekte çalışma ve risk' kavramını uygulamalı öğrenmesi ve CE uygunluk standartlarına göre uygun KKD seçimi konusunda donanım kazanması ve en önemlisi yönetmeliğe göre yüksekte çalışmaların olduğu tüm işyerlerinde 'Yüksekte Çalışma Eğitimi Toolbox' oluşturulması konusunda iş sağlığı ve güvenliği mezunu olacak olan öğrencilerin mesleki bilgi ve tecrübe açısından avantajlı olması desteklenmektedir. Ayrıca lisans eğitiminin son sınıfında, öğrencilerin o ana kadar öğrendikleri bilgilerin çalışma hayatında nasıl kullanmaları gerektiği, uygulamada İSG açısından nasıl bir sistem kurmaları gerektiği, hangi yöntem stratejilerle bu kurulan sistemi uygulayabilecekleri, verecekleri yetişkin eğitimlerinde çalışanların eğitimi çalışanların sosyal ve kültürel durumları dikkate alınarak nasıl uygulamalı olarak verecekleri, çalışanların bilgi, yetenek ve davranışları dikkate alınarak nasıl uyarı yapmaları gerektiği, iş hayatına hazırlanmaları açısından "İSG434 Güvenlik Denetleme ve Kontrol Sistemleri" dersinde de öğretilmektedir. Bu nedenle, alanda yetkin ve uzman İSG profesyonellerinin yetiştirilmesi açısından İş Sağlığı ve Güvenliği yükseköğretim programlarının yalnızca yüz yüze eğitim verecek şekilde planlanması önemli bir etken olmaktadır.

3.3. Arz Talep Sorunları

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı 2022 Şubat ayı kayıtlarına göre ülkemizde 14911 adet A Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı, 21563 adet B Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı, 36991 adet C Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı bulunmakta iken 28099 adet iş yeri hekimi ve 14441 adet diğer sağlık personeli bulunmaktadır.

Şekil 3.2. Türkiye Geneli İş Güvenliği Uzmanlığı, İş Yeri Hekimliği ve Diğer Sağlık Personeli Sertifikasına Sahip Kişi Sayıları

2018 yılında ÖSYM tarafından düzenlenen iş sağlığı ve güvenliği ile alakalı sertifika sınavlarına yaklaşık 140 bin kişi başvurmuştur ve her yıl sertifika sahibi kişi sayısı yaklaşık olarak %25 oranında artmaktadır.

İş sağlığı ve güvenliği profesyonellerindeki bu arz artışına karşın profesyonellere olan talep aynı oranda artmamaktadır. Bunun neticesi olarak profesyonellerin aldığı ücretler gittikçe düşmektedir.

Farklı ücretlendirmeler olmakla birlikte şu an C sınıfı bir uzmanın aldığı ücret asgari ücrete yakındır. Eğer talep artışı olmaz ve arz aynı oranda artar ise dört sene sonra B sınıf uzmanların ve 8 sene sonra da A sınıfı uzmanların asgari ücret civarında ücretler alması kaçınılmaz olacaktır. Bu nedenle ivedilikle ya arz düşürülmeli ya da talep artışı sağlanmalıdır.

Bir önceki bölümde bahsedildiği üzere iş sağlığı ve güvenliği eğitiminin yüz yüze eğitim ile sınırlandırılması arzı belirli bir ölçüde azaltacaktır.

20.07.2020 tarihinde resmi gazetede yayınlanan Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında ‘‘6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 38 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan ‘‘1/7/2020’’ ibaresi ‘‘31/12/2023’’ şeklinde değiştirilmiştir’’ maddesi ile tekrar ertelenen 6331 sayılı Kanunun 38. Maddesi talep artışı için elzemdir.

Bu kanun maddesinin tekrar ertelenmemesi, kamu kurumları ile 50'den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri için iş güvenliği uzmanının istihdamını şart koşacağı için ciddi oranda bir talep artışına neden olacaktır.

3.4. İş Sağlığı ve Güvenliği Lisans ve Ön Lisans Bölümlerine Başvuran Öğrencilerin Beklentiyi Karşılایamaması

Öğrenciler açısından iş sağlığı ve güvenliği programları yoğun talep gören programlar değildir. 2021 tercih dönemi sonunda neredeyse tüm üniversitelerin ilgili programlarının kontenjanları yarıdan daha az talep görmüştür.

Bu durum da farklı bir sıkıntıya neden olmaktadır. Şöyle ki multi disiplinler olan iş sağlığı ve güvenliği sözel yeteneklerin yanında sayısal yeteneklerin de beklendiği programlardır. Ders içeriklerinin büyük bir kısmı fen bilimleri ve matematik ağırlıklıdır. Her ne kadar öğrencilere üniversitelerindeki ilk senelerinde matematik, fizik, kimya vb. sayısal ders içerikleri verilse de bu derslerin içerikleri öğrencilerin lise denkliğinde sayısal konuları bildiği kabul edilerek oluşturulmaktadır.

Lakin 2021 tercih dönemi sonunda tüm Türkiye'de iş sağlığı ve güvenliği bölümlerine en yüksek puan ile yerleştirilen öğrenci, temel yeterlilik testinde (TYT) 40 Türkçe sorusundan 20 net, 20 Sosyal Bilimler sorusundan 10 net, 40 Matematik sorusundan 13 net, 20 Fen Bilimleri sorusundan 5 net yapmış ve 2,5 milyon kişinin başvurduğu üniversite sınavında 400 bin kişinin arkasında kalmıştır. Kısaca en başarılı 400.000 öğrencimizden hiçbiri iş sağlığı ve güvenliği bölümlerini seçmemiştir.

İş sağlığı ve güvenliği bölümlerine yerleşen tüm öğrencilerin ortalama TYT netleri ise; 40 Türkçe sorusundan 16,49 net, 20 Sosyal Bilimler sorusundan 5,97 net, 40 Matematik sorusundan 0,78 net, 20 Fen Bilimleri sorusundan 1,08 net şeklindedir.

Görüleceği üzere iş sağlığı ve güvenliği bölümlerine yerleştirilen öğrencilerin matematik ve fen bilimleri yetenekleri neredeyse yok hükmündedir. Üniversite eğitim müfredatı da bu yeteneklerin yoktan var edilmesi için değil geliştirilmesi amacıyla hazırlanmaktadır.

Bu durumun düzeltilmesi ancak iş sağlığı ve güvenliği bölümünün talep edilmesinin arttırılması ile önlenebilir. Talep miktarı artarken kontenjanın azaltılması (Açık öğretim ve uzaktan eğitimin kapatılması ile) daha yüksek başarı oranlarına sahip öğrencilerin iş sağlığı ve güvenliği bölümlerine girmesini sağlayacaktır.

3.5. İş Sağlığı ve Güvenliği Lisans Bölümleri Dışındaki Lisans Mezunlarının İş Güvenliği Uzmanı Olması

Yukarıdaki bölümlerde anlatıldığı üzere Fen ve Edebiyat Fakültesi Mezunları, Teknik Öğretmenler, Mühendisler, Mimarlar birtakım şartları yerine getirmeleri halinde iş güvenliği uzmanı olabilmektedirler.

İş sağlığı ve güvenliği bazı işlerde temel iş sağlığı ve güvenliği bilgisi dışında mühendislik bilgisi de gerektirebilmektedir. Örneğin bir maden işletmesinde iş güvenliği uzmanının temel iş sağlığı ve güvenliği bilgisi eğitimini almış olması tek başına yeterli değildir. Bu işletmelerde güvenliğin yeterli derece de sağlanabilmesi için iş güvenliği uzmanının maden mühendisliği eğitiminin de olması büyük bir avantaj olacaktır. Aynı durum nerdeyse tüm mühendislik alanları için de geçerlidir. Dolayısıyla mühendislik fakültesi mezunlarının gerekli şartları sağlamaları halinde sadece kendi ana faaliyet konularındaki iş sağlığı ve güvenliği alanında çalışabilmeleri için iş güvenliği uzmanı olmaları faydalıdır.

Fen Fakültelerinin ana kuruluş amacı ülkenin ihtiyaç duyduğu bilim adamlarının yetiştirilmesidir ve dört senelik lisans eğitimi boyunca alanlarının en zor konularını öğrenmek zorundadırlar. Fen ve Edebiyat Fakültesi mezunlarının iş güvenliği uzmanı olması ise sadece kendi ana alanlarındaki istihdam darlığından dolayı iş bulamamaları ile alakalıdır.

Ülkemizde en kolay açılabilen fakülteler Fen ve Edebiyat Fakülteleridir. Bu nedenle de neredeyse tüm üniversitelerimizde Fen ve Edebiyat Fakülteleri bulunmaktadır. Ancak ülke ihtiyacı dolayısıyla bu fakültelerden mezun olanlar için istihdam olanakları mezun sayısından oldukça azdır. Bu durum mezunların işsiz kalmasına dolayısıyla da farklı işlere yönelmelerine neden olmaktadır.

Mevcut mevzuat, 6331 sayılı kanunun gerektirdiği iş güvenliği uzmanı sayısının ülke çapında oluşabilmesi için Fen ve Edebiyat Fakülteleri mezunlarının iş güvenliği uzmanlığı yapabilmelerine izin vererek, bu mezunlara yeni bir iş kapısı açmıştır. Ancak iş güvenliği uzmanlığı arzının talepten çok daha hızlı artması bu sektördeki istihdamında yeterli gelmemeye başlamasına neden olmuştur.

Bu durumun çözümü ihtiyaç fazlası Fen ve Edebiyat Fakültelerinin kapatılması ve açık kalan Fen ve Edebiyat Fakültelerinin maddi olarak daha fazla desteklenmesi ile mümkün olacaktır. İhtiyaç fazlası fakültelerin kapatılması ile tasarruf edilecek olan maddi kaynağın ihtiyaç duyulan fakültele aktarılması suretiyle eğitim şartları oldukça arttırılabilecektir.

Ayrıca ihtiyaç fazlası Fen ve Edebiyat Fakültelerinin kapatılması ile azalacak olan üniversite kontenjanının ihtiyaç duyulan diğer fakültele kayması ile atıl mezun sorunu önlenerek diğer bölümlere daha başarılı öğrencilerin başvurması da sağlanacaktır.

Bu noktada Üsküdar Üniversitesinin İş Sağlığı ve Güvenliği Yüksek Lisans Programından mezun olan 221 kişinin lisans mezuniyetleri bakımından dağılımlarına değinmek faydalı olacaktır.

Tablo 3.1. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Mezunların Lisans Programlarına Göre Dağılımları

FAKÜLTE	SAYI	YÜZDE
MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	87	40,47
DİĞER	56	26,05
FEN FAKÜLTESİ	33	15,35
İSG BÖLÜMÜ	19	8,84
TEKNİK FAKÜLTELER	18	8,37
TIP	2	0,93

Görüüleceği üzere Üsküdar Üniversitesinin İş Sağlığı ve Güvenliği Yüksek Lisans Programından mezun olan 221 kişinin lisans mezuniyetleri dağılımlarında Fen ve Edebiyat Fakülteleri %15,35 oranındadır.

Bu mezunlar lisans eğitimlerini Fen ve Edebiyat Fakültesinde yapmalarına rağmen iş güvenliği uzmanı olarak çalışmaktadır. Aynı durum Teknik Fakültelerden mezun olanlar için de geçerlidir.

Hâlbuki doğru bir planlama ile bu kişiler Fen ve Edebiyat Fakültesinde lisans eğitimi almak yerine iş sağlığı ve güvenliği lisans eğitimi almaları iş güvenliği uzmanı olarak çalışmalarında daha faydalı olacaktır.

Her sektörün ne kadar çalışana ihtiyaç duyacağı, devletin ilgili kurumları tarafından tespit edilerek, ihtiyaç miktarınca fakültenin açılması veya ihtiyaç fazlası fakültelerin kapatılması ülkenin insan kaynakları yönetimi açısından son derece önemlidir.

4. ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMINDAN MEZUN OLANLARIN TANIMLAYICI İSTATİSTİKLERİ

Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisans Programında 2015-2022 (Şubat ayı sonu itibariyle) yılları arasında toplam 221 adet yüksek lisans tezi sunulmuştur. Bu tezler ve tezleri hazırlayan yüksek lisans öğrencileri hakkında hazırlanan tanımlayıcı istatistikler aşağıda sırasıyla sunulmuştur.

4.1. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Doğum Yerlerinin Şehirlere Göre Dağılımı

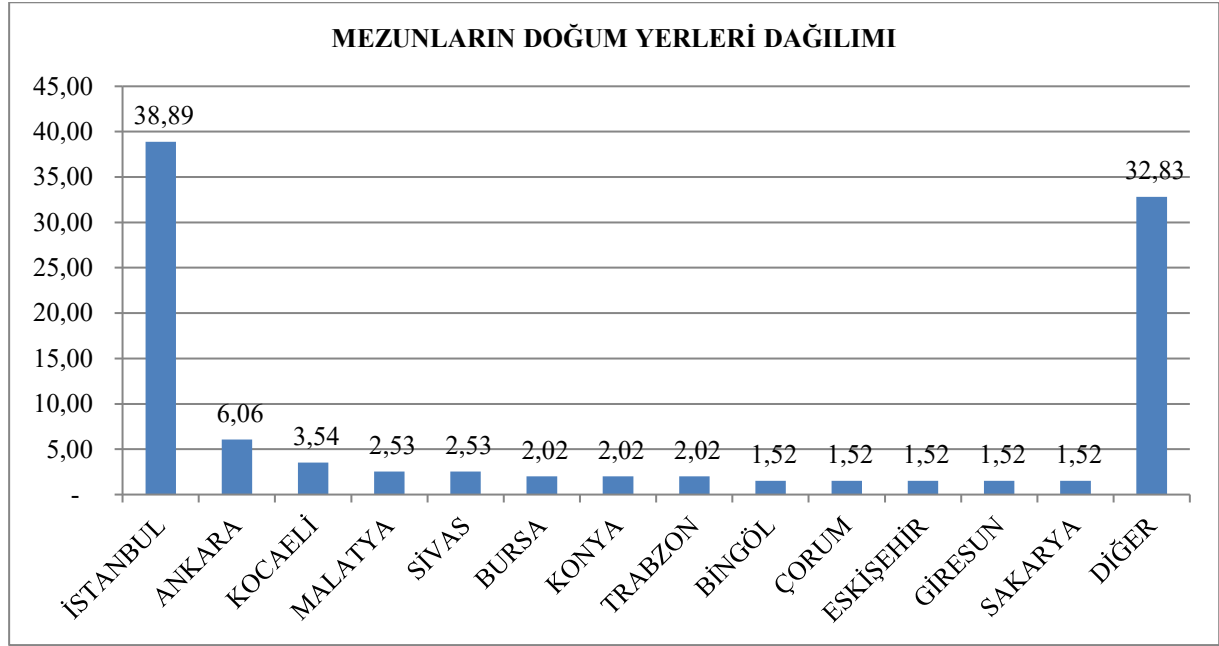
Yüksek lisans tezleri kabul edilen mezunların doğum yerlerinin dağılımı Tablo 4.1.'de gösterilmiştir. 221 mezun öğrencinin 23 tanesinin doğum yeri bilgisine ulaşılamamış olup ilgili tablo ve diyagramlar doğum yeri bilgisine ulaşılan 198 kişinin verileri esas alınarak düzenlenmiştir.

Tablo 4.1. Yüksek Lisans Tezi Kabul Edilmiş Mezunların Doğum Yerlerinin Şehirlere Göre Dağılımı

DOĞUM YERİ	SAYI	YÜZDE
İSTANBUL	77	38,89
ANKARA	12	6,06
KOCAELİ	7	3,54
MALATYA	5	2,53
SİVAS	5	2,53
BURSA	4	2,02
KONYA	4	2,02
TRABZON	4	2,02
BİNGÖL	3	1,52
ÇORUM	3	1,52
ESKİŞEHİR	3	1,52
GİRESUN	3	1,52
SAKARYA	3	1,52
DİĞER	65	32,83

Tablo 4.1.'den de görülebileceği üzere mezunların %38,89 gibi büyük bir oranda İstanbul doğumludur. Bu ilimizi %6,06 ile Ankara ve %3,54 ile Kocaeli illeri takip etmektedir. Listede

gözükmeyen iller, diğer başlığı altında toplanmış olup 46 farklı ilden gelen öğrencilerin dağılımı olarak verilmiştir. Doğum yeri dağılım diyagramı Şekil 4.1.'de sunulmuştur.

Şekil 4.1. Yüksek Lisans Tezi Kabul Edilmiş Mezunların Doğum Yerlerinin Şehirlere Göre Dağılımı

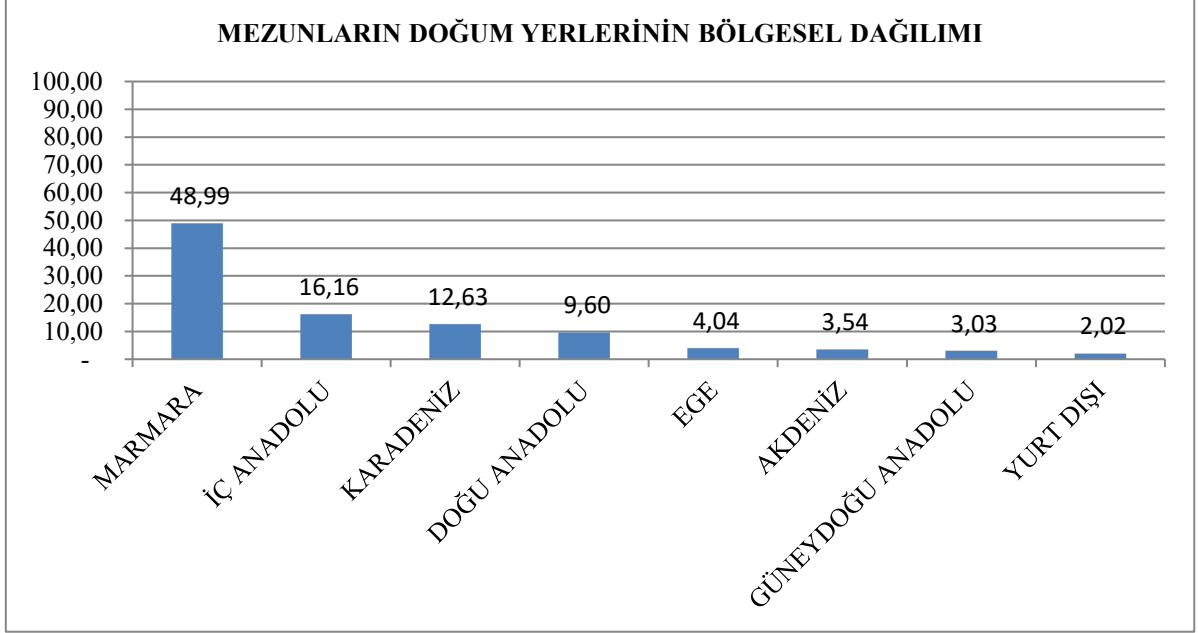
4.2. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Doğum Yerlerinin Siyasi Bölgelere Göre Dağılımı

Yüksek lisans tezleri kabul edilen mezunların doğum yerlerinin siyasi bölgelere göre dağılımı Tablo 4.2.'de gösterilmiştir. 221 mezun öğrencinin 23 tanesinin doğum yeri bilgisine ulaşılamamış olup ilgili tablo ve diyagramlar doğum yeri bilgisine ulaşılan 198 kişinin verileri esas alınarak düzenlenmiştir.

Tablo 4.2. Yüksek Lisans Tezi Kabul Edilmiş Mezunların Doğum Yerlerinin Bölgelere Göre Dağılımı

BÖLGE	SAYI	YÜZDE
MARMARA	97	48,99
İÇ ANADOLU	32	16,16
KARADENİZ	25	12,63
DOĞU ANADOLU	19	9,60
EGE	8	4,04
AKDENİZ	7	3,54
GÜNEYDOĞU ANADOLU	6	3,03
YURT DIŞI	4	2,02

Tablo 4.2.'den de görülebileceği üzere mezunların %48,99'u Marmara Bölgesi doğumlu olup bu bölgeyi %16,16 ile İç Anadolu Bölgesi ve %12,63 ile Karadeniz Bölgesi takip etmektedir. Bölgesel doğum yeri dağılım diyagramı Şekil 4.2.'de sunulmuştur.

Şekil 4.2. Yüksek Lisans Tezi Kabul Edilmiş Mezunların Doğum Yerlerinin Bölgelere Göre Dağılımı

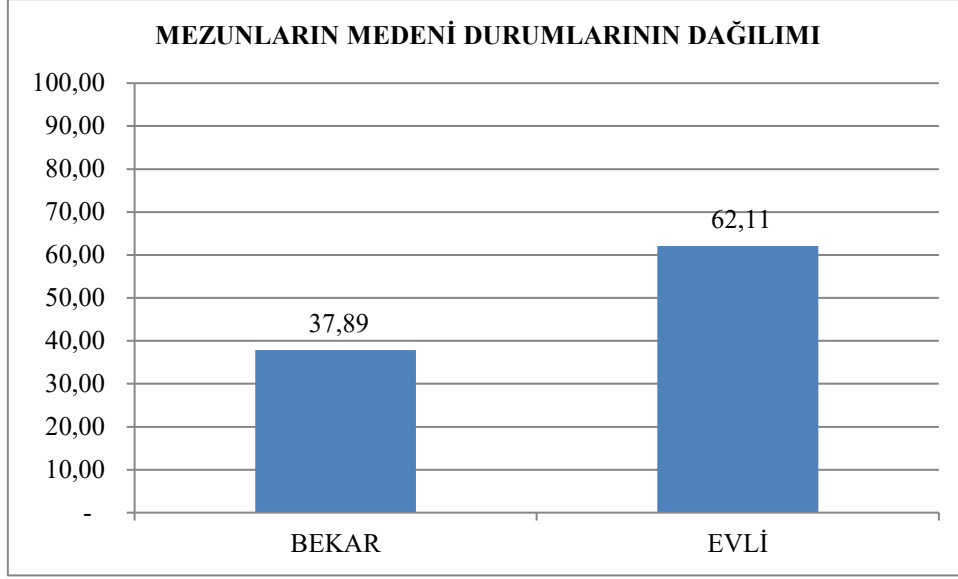
4.3. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Medeni Durumlarına Göre Dağılımı

Yüksek lisans tezleri kabul edilen mezunların medeni durumlarına göre dağılımı Tablo 4.3.'de gösterilmiştir. 221 mezun öğrencinin 31 tanesinin medeni durum bilgisine ulaşılamamış olup ilgili tablo ve diyagramlar doğum yeri bilgisine ulaşılan 190 kişinin verileri esas alınarak düzenlenmiştir.

Tablo 4.3. Yüksek Lisans Tezi Kabul Edilmiş Mezunların Medeni Durumlarına Göre Dağılımı

MEDENİ DURUM	SAYI	YÜZDE
BEKÂR	72	37,89
EVLİ	118	62,11

Mezunların %62,11'i evli iken %37,89'u bekârdır. İlgili diyagram Şekil4.3.'de gösterilmiştir.

Şekil 4.3. Yüksek Lisans Tezi Kabul Edilmiş Mezunların Medeni Durumlarına Göre Dağılımı

4.4. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin İkamet ettikleri Şehirlere Göre Dağılımı

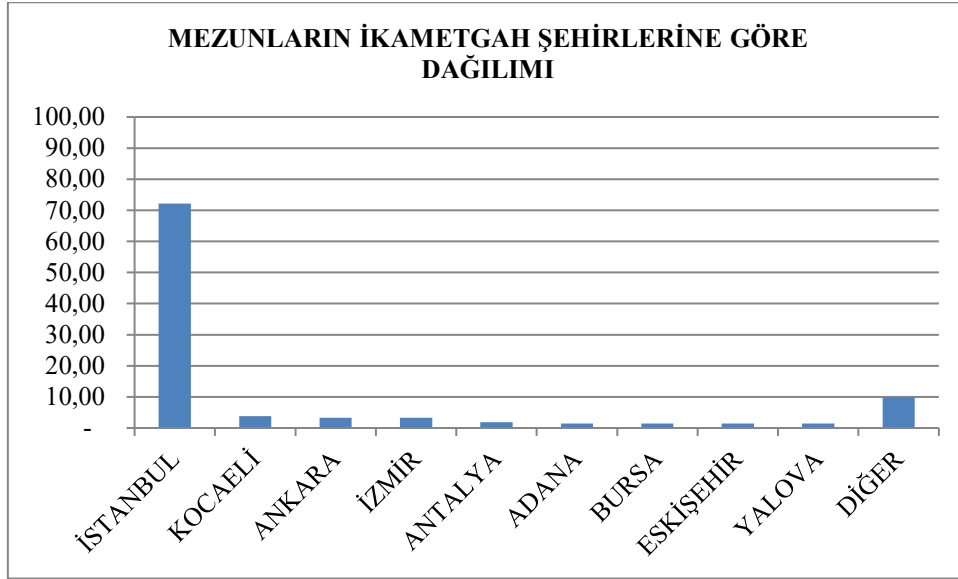
Yüksek lisans tezleri kabul edilen mezunların ikamet ettikleri şehirlere göre dağılımı Tablo 4.4.'de gösterilmiştir. 221 mezun öğrencinin 9 tanesinin ikametgâh bilgisine ulaşılammış olup ilgili tablo ve diyagramlar doğum yeri bilgisine ulaşılan 210 kişinin verileri esas alınarak düzenlenmiştir.

Tablo 4.4. Yüksek Lisans Tezi Kabul Edilmiş Mezunların İkamet Ettikleri Şehirlere Göre Dağılımı

İKAMETGÂH ŞEHİRİ	SAYI	YÜZDE
İSTANBUL	153	72,17
KOCAELİ	8	3,77
ANKARA	7	3,30
İZMİR	7	3,30
ANTALYA	4	1,89
ADANA	3	1,42
BURSA	3	1,42
ESKİŞEHİR	3	1,42
YALOVA	3	1,42
DİĞER	21	9,91

Mezunların %72,17 gibi büyük bir oranda İstanbul ilinde ikamet etmektedir. Bu ili %3,77 ile Kocaeli ve %3,30 ile Ankara şehirleri izlemektedir. Diğer kategorisi altında 17 farklı şehirde

ikamet eden mezunların dağılımı sunulmuştur. Dağılımın diyagramı Şekil 4.4.'de gösterilmiştir.

Şekil 4.4. Yüksek Lisans Tezi Kabul Edilmiş Mezunların İkamet Ettikleri Şehirlere Göre Dağılımı

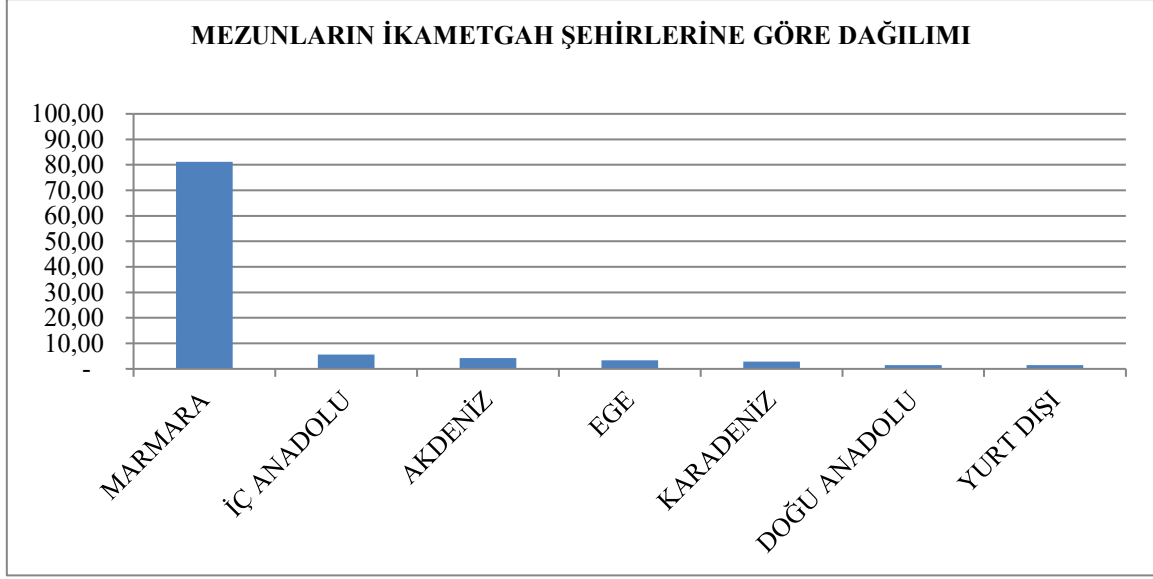
4.5. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin İkamet ettikleri Şehirlere Göre Dağılımı

Yüksek lisans tezleri kabul edilen mezunların ikamet ettikleri şehirlerin siyasi bölgelere göre dağılımı Tablo 4.5.'de gösterilmiştir. 221 mezun öğrencinin 9 tanesinin ikametgâh bilgisine ulaşılammış olup ilgili tablo ve diyagramlar doğum yeri bilgisine ulaşılan 210 kişinin verileri esas alınarak düzenlenmiştir.

Tablo 4.5. Yüksek Lisans Tezi Kabul Edilmiş Mezunların İkamet Ettikleri Şehirlerin Siyasi Bölgelere Göre Dağılımı

BÖLGE	SAYI	YÜZDE
MARMARA	172	81,13
İÇ ANADOLU	12	5,66
AKDENİZ	9	4,25
EGE	7	3,30
KARADENİZ	6	2,83
DOĞU ANADOLU	3	1,42
YURT DIŞI	3	1,42

Mezunların %81,13'ü Marmara Bölgesinde ikamet etmekte iken %5,66'sı İç Anadolu Bölgesinde, %4,25'i de Akdeniz Bölgesinde ikamet etmektedir. Mezunlarımızın %1,42'si yurtdışında yaşamlarını sürdürmektedir. Dağılımın diyagramı Şekil 4.5.'de sunulmuştur.

Şekil 4.5. Yüksek Lisans Tezi Kabul Edilmiş Mezunların İkamet Ettikleri Şehirlerin Siyasi Bölgelere Göre Dağılımı

4.6. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Tezlerini Yayınladıkları Yıllara Göre Dağılımı

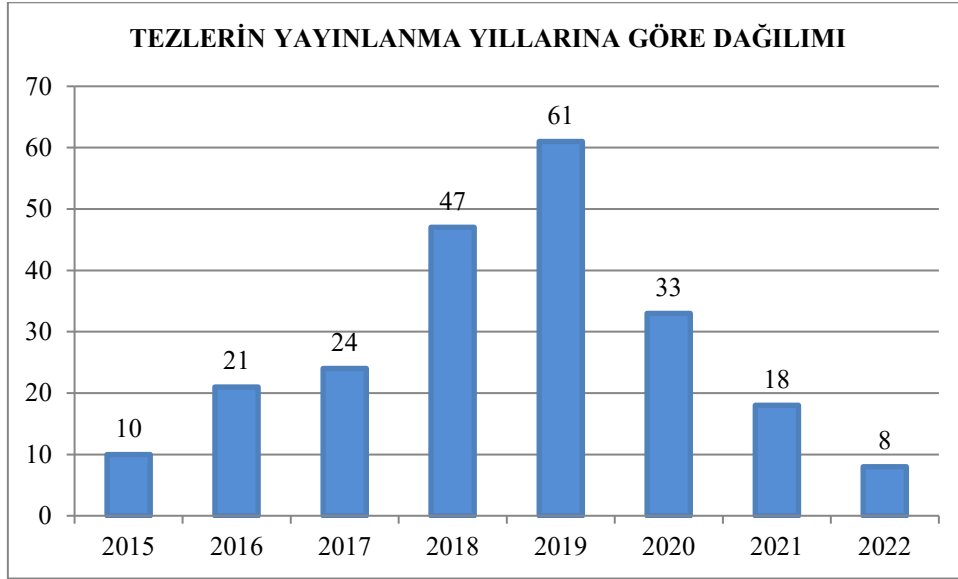
Yüksek lisans tezleri kabul edilen mezunların tezlerini yayınladıkları yıllara göre dağılımları Tablo 4.6.'da gösterilmiştir.

Tablo 4.6. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Mezunların Tezlerini Yayınladıkları Yıllara Göre Dağılımı

TEZİN YAYINLANMA YILI	SAYI
2015	10
2016	21
2017	24
2018	47
2019	61
2020	33
2021	18
2022	8

Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü İş Sağlığı ve Güvenliği Programından yayınlanan tezler 2015 yılından 10 adet iken her yıl artış göstermiş ve 2019 yılında 61 yayın ile en yüksek miktarına ulaşmıştır. 2019 yılından sonra Yüksek Öğretim Kurumunun kontenjanları kısıtlaması, pandemi koşulları vb. sebeplerden dolayı yayınlanan tezlerin sayısı

2020 yılında 33 adete, 2021 yılında da 18 adete gerilemiştir. Şubat Ayı itibariyle 2022 yılında yayınlanan tez sayısı 8 adettir. İlgili diyagram Şekil 4.6.'da gösterilmiştir.

Şekil 4.6. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Mezunların Tezlerini Yayınladıkları Yıllara Göre Dağılımı

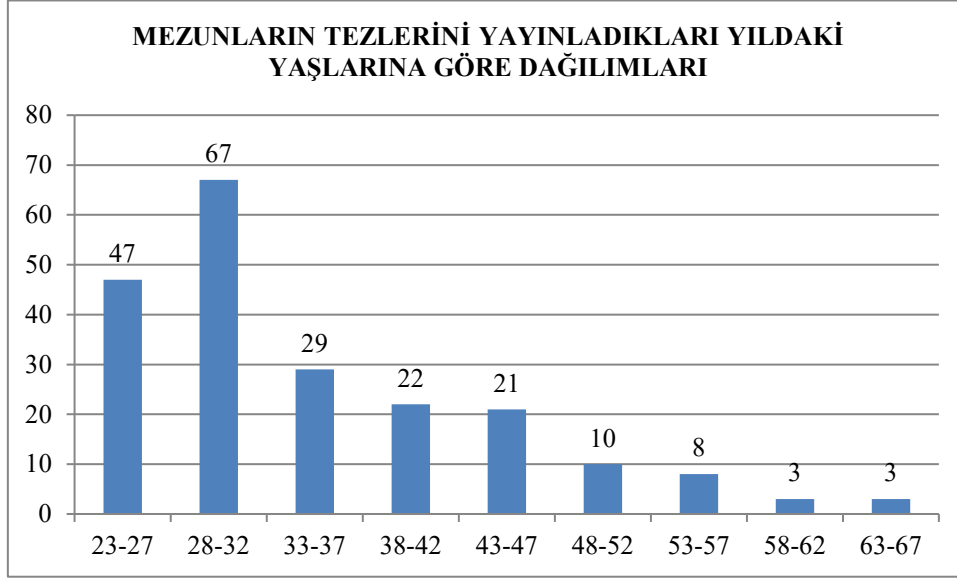
4.7. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Tezlerini Yayınladıkları Yıllardaki Yaşlarına Göre Dağılımı

Yüksek lisans tezleri kabul edilen mezunların tezlerini yayınladıkları yıllardaki yaşlarına göre dağılımları Tablo 4.7.'de gösterilmiştir. 221 mezun öğrencinin 11 tanesinin doğum yılları bilgisine ulaşılamamış olup ilgili tablo ve diyagramlar doğum yeri bilgisine ulaşılan 210 kişinin verileri esas alınarak düzenlenmiştir.

Tablo 4.7. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Mezunların Tezlerini Yayınladıkları Yıllardaki Yaşlarına Göre Dağılımı

YAŞ GRUBU	SAYI	YÜZDE
23-27	47	22,38
28-32	67	31,90
33-37	29	13,81
38-42	22	10,48
43-47	21	10,00
48-52	10	4,76
53-57	8	3,81
58-62	3	1,43
63-67	3	1,43

Görüleceği üzere mezunların, yüksek lisans tezlerini yayınladıkları yıllar itibariyle yaşlarının dağılımı incelendiğinde 28-32 yaş aralığında %31,90 ve 23-27 yaş aralığında da %22,38'lik oranlarla yığılma göstermişlerdir. Dağılımın diyagramı Şekil 4.7.'de sunulmuştur.

Şekil 4.7. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Mezunların Tezlerini Yayınladıkları Yıllardaki Yaşlarına Göre Dağılımı

4.8. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Önceki Yüksek Lisans Dağılımları

İş sağlığı ve güvenliği mevzuatından kaynaklanan ve Bölüm 3.2.'de anlatılan sebeplerle iş sağlığı ve güvenliği eğitimi alan kişiler B sınıfı sertifikaya daha hızlı sahip olabilmek için de yüksek lisans yapmaktadırlar.

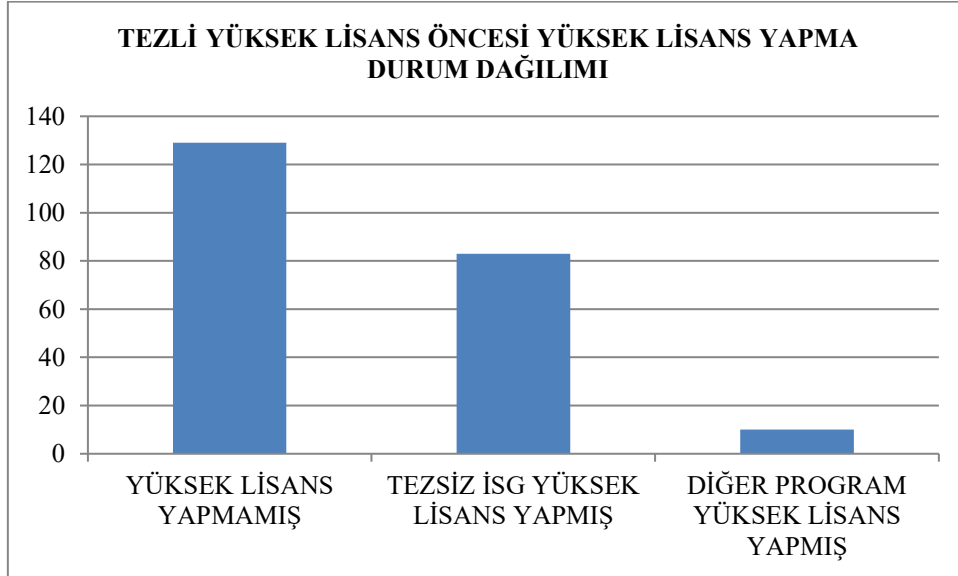
Bu yola başvuran kişiler daha kısa süreceği ve yüksek lisans tezi vermeleri gerekmeyeceği için öncelikle tezsiz yüksek lisans eğitimi almaktadırlar. Bu durumun anlaşılabilmesi için yüksek lisans tezleri kabul edilen mezunların Üsküdar Üniversitesinde Tezli Yüksek Lisans yapmadan önceki yüksek lisans durumları sorgulanmıştır. Bulunan sonuçlar Tablo 4.8.'de ve Şekil 4.8.'de sunulmuştur.

Tablo 4.8. Tezli Yüksek Lisans Öncesinde Yüksek Lisans Yapma Durumlarına Göre Mezunların Dağılımları

TEZLİ YÜKSEK LİSANS ÖNCESİ	SAYI
YÜKSEK LİSANS YAPMAMIŞ	129
TEZSİZ İSG YÜKSEK LİSANS YAPMIŞ	83
DİĞER PROGRAM YÜKSEK LİSANS YAPMIŞ	10

Tablo 4.8.'den de görüleceği üzere tezli yüksek lisans öncesinde 129 öğrencimiz hiçbir şekilde yüksek lisans eğitimi almazken, 10 öğrencimiz farklı bir bilim dalında yüksek lisans eğitimi almışlardır.

83 öğrencimiz ise iş sağlığı ve güvenliği bilim dalında tezsiz yüksek lisans eğitimlerini tamamlamışlardır. Üstteki paragraflarda anlatıldığı üzere bu durumun sebebi daha hızlı B Sınıfı İş güvenliği uzmanı sertifika sınavına girebilmektir. C sınıfı bir iş güvenliği uzmanının üç sene bir fiil çalışarak elde edeceği B Sınıfı İş Güvenliği Uzmanının Sertifika Sınavı giriş hakkına, tezsiz yüksek lisans eğitimi başarıyla tamamlayanlar doğrudan girebilmektedir. Tezsiz yüksek lisans eğitiminin iki yarıyıl ders bir yarıyıl bitirme projesi olmak üzere 1,5 senede tamamlanabildiği düşünüldüğünde bu durumun neden talep gördüğü de anlaşılabilir.

Şekil 4.8. Tezli Yüksek Lisans Öncesinde Yüksek Lisans Yapma Durumlarına Göre Mezunların Dağılımları

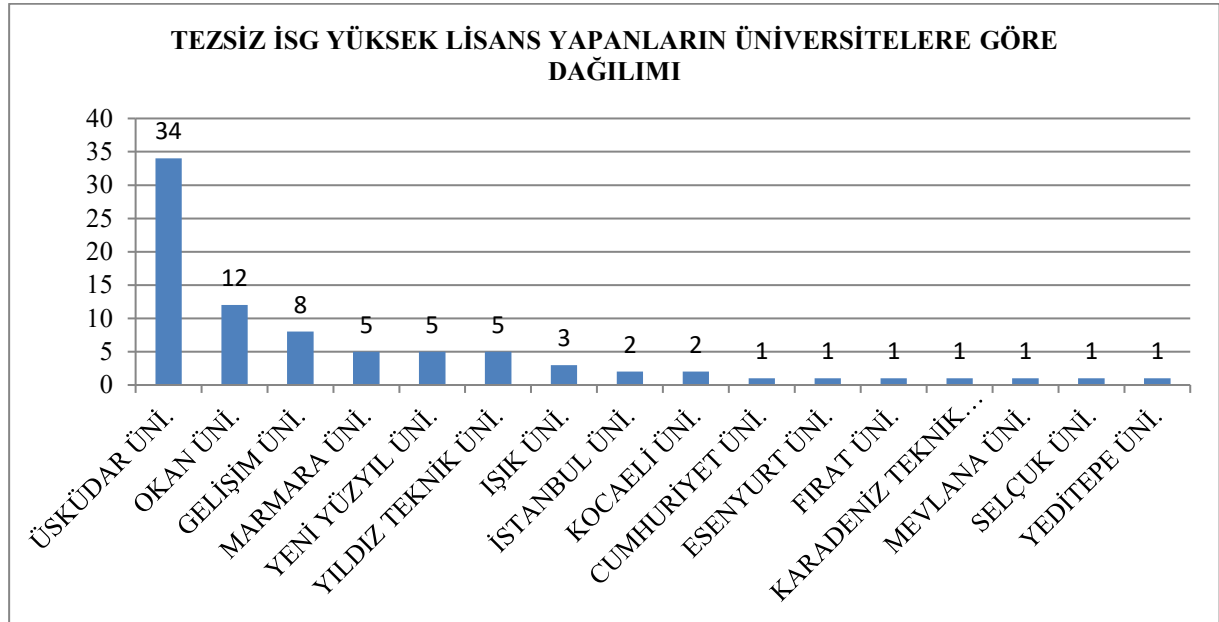
4.9. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Tezsiz Yüksek Lisans Yapanlarının Üniversitelerine Göre Dağılımları

Yüksek lisans tezleri kabul edilen öğrencilerden tezsiz yüksek lisans tamamlayan 83'ünün tezsiz yüksek lisans eğitimi aldıkları üniversitelerin dağılımı Tablo 4.9. ve Şekil 4.9.'da sunulmuştur.

Tezsiz yüksek lisans sonrası tezli yüksek lisans yapmak hali hazırda B Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı Sertifika Sınavına girmeyi hak etmiş olanların bilimsel açıdan kendilerini geliştirme çabası olarak tarafımızca yorumlanmaktadır.

Tablo 4.9. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezsiz Yüksek Lisans Yapanların Üniversitelere Göre Dağılımı

TEZSİZ İSG YÜKSEK LİSANS YAPANLARIN ÜNİVERSİTELERE GÖRE DAĞILIMI	SAYI	YÜZDE
ÜSKÜDAR ÜNİ.	34	40,96
OKAN ÜNİ.	12	14,46
GELİŞİM ÜNİ.	8	9,64
MARMARA ÜNİ.	5	6,02
YENİ YÜZYIL ÜNİ.	5	6,02
YILDIZ TEKNİK ÜNİ.	5	6,02
IŞIK ÜNİ.	3	3,61
İSTANBUL ÜNİ.	2	2,41
KOCAELİ ÜNİ.	2	2,41
CUMHURİYET ÜNİ.	1	1,20
ESENYURT ÜNİ.	1	1,20
FIRAT ÜNİ.	1	1,20
KARADENİZ TEKNİK ÜNİ.	1	1,20
MEVLANA ÜNİ.	1	1,20
SELÇUK ÜNİ.	1	1,20
YEDİTEPE ÜNİ.	1	1,20

Şekil 4.9. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezsiz Yüksek Lisans Yapanların Üniversitelere Göre Dağılımı

Tezsiz yüksek lisans eğitimini tamamladıkları halde tezli yüksek lisans eğitimleri için Üsküdar Üniversitesine gelenlerin %40,96'sı gene Üsküdar Üniversitesini mezunlarından oluşmakta iken, Üsküdar Üniversitesini %14,46 ile Okan Üniversitesi mezunları takip etmektedir.

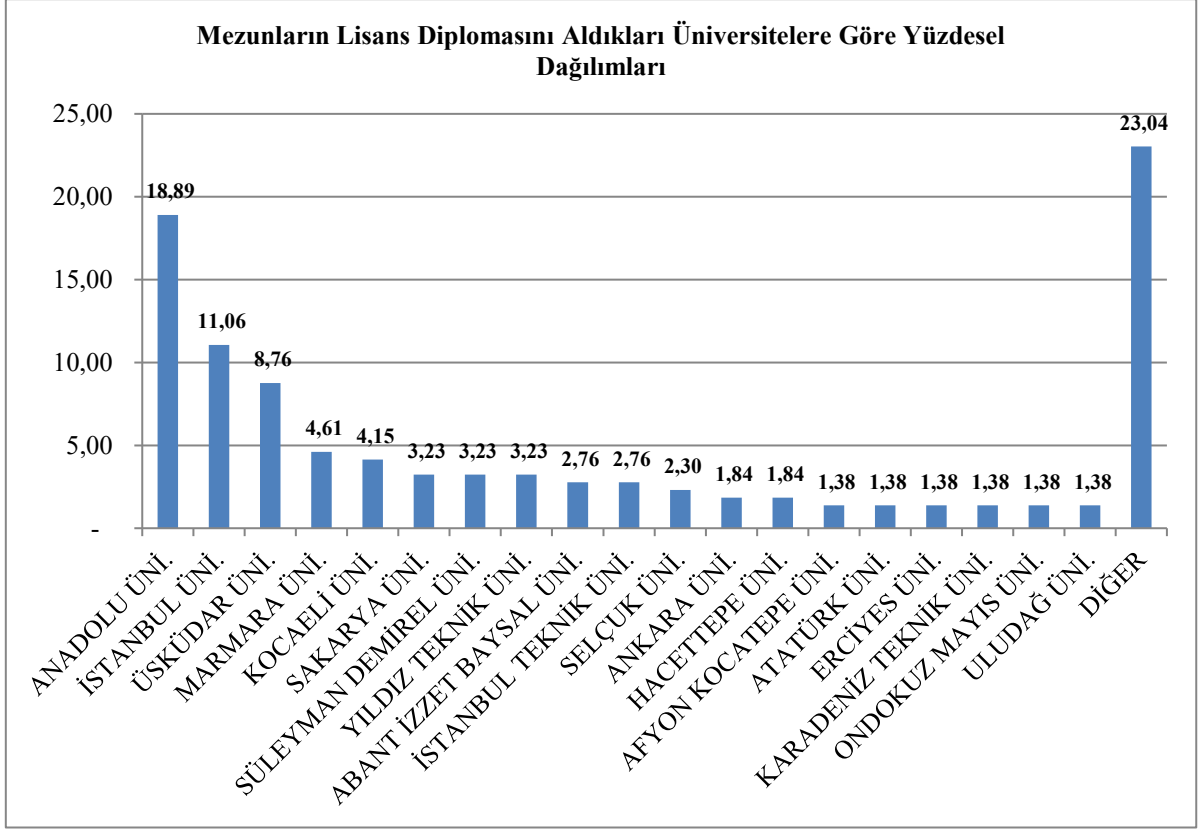
4.10. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Lisans Mezuniyetlerini Aldıkları Üniversitelere Göre Dağılımları

Yüksek lisans tezleri kabul edilen mezunların lisans eğitimlerini aldıkları üniversitelere göre dağılımları Tablo 4.10.'da gösterilmiştir. 221 mezun öğrencinin 4 tanesinin hangi üniversiteden mezun olduğuna dair bilgiye ulaşılammış olup ilgili tablo ve diyagramlar doğum yeri bilgisine ulaşılan 217 kişinin verileri esas alınarak düzenlenmiştir.

Tablo 4.10. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Mezunların Lisans Diploması Alınan Üniversiteye Göre Dağılımları

LİSANS DİPLOMASI ALINAN ÜNİVERSİTE	SAYI	YÜZDE
ANADOLU ÜNİ.	41	18,89
İSTANBUL ÜNİ.	24	11,06
ÜSKÜDAR ÜNİ.	19	8,76
MARMARA ÜNİ.	10	4,61
KOCAELİ ÜNİ.	9	4,15
SAKARYA ÜNİ.	7	3,23
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİ.	7	3,23
YILDIZ TEKNİK ÜNİ.	7	3,23
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİ.	6	2,76
İSTANBUL TEKNİK ÜNİ.	6	2,76
SELÇUK ÜNİ.	5	2,30
ANKARA ÜNİ.	4	1,84
HACETTEPE ÜNİ.	4	1,84
AFYON KOCATEPE ÜNİ.	3	1,38
ATATÜRK ÜNİ.	3	1,38
ERCİYES ÜNİ.	3	1,38
KARADENİZ TEKNİK ÜNİ.	3	1,38
ONDOKUZ MAYIS ÜNİ.	3	1,38
ULUDAĞ ÜNİ.	3	1,38
DİĞER	50	23,04

Mezunların %18,89'u Anadolu Üniversitesinden lisans diplomalarını almışken, bu üniversiteyi %11,06 ile İstanbul Üniversitesi ve %8,76 ile Üsküdar Üniversitesi takip etmiştir. İlgili diyagram Şekil 4.10.'da sunulmuştur.

Şekil 4.10. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Mezunların Lisans Diploması Alınan Üniversiteye Göre Dağılımları

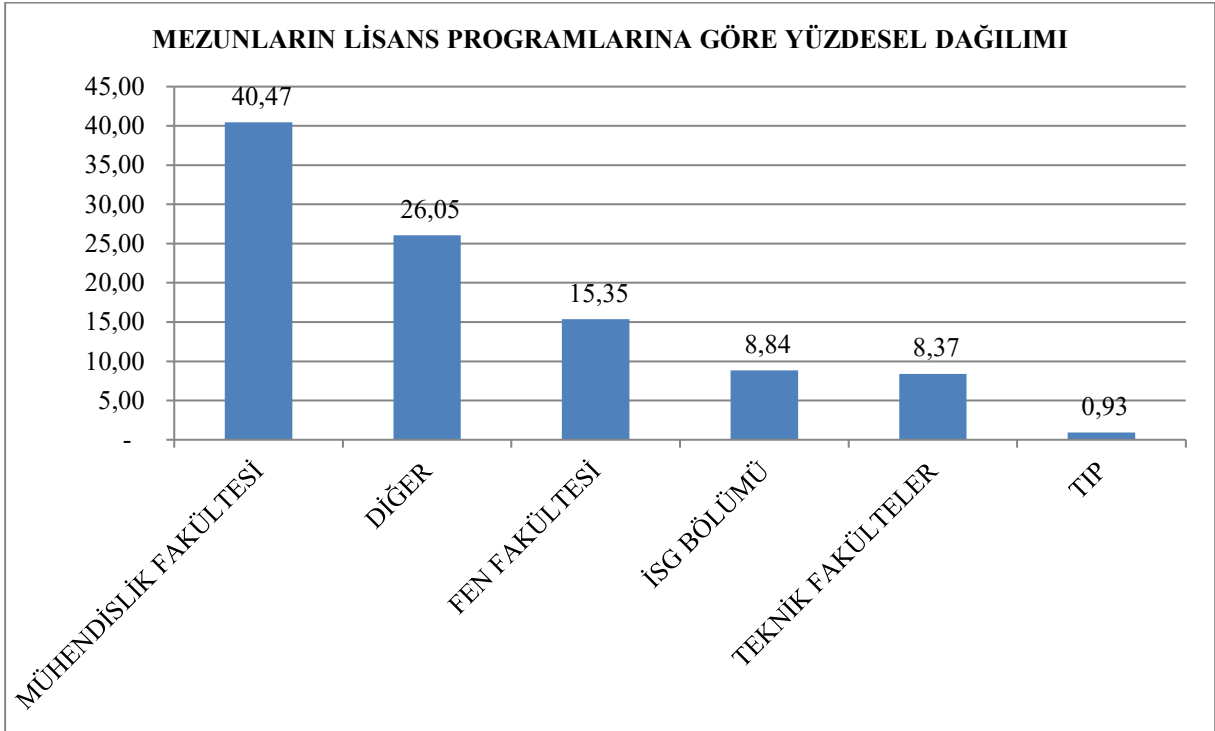
4.11. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Lisans Mezuniyetlerini Aldıkları Fakülteye Göre Dağılımları

Yüksek lisans tezleri kabul edilen mezunların lisans eğitimlerini aldıkları fakültelele göre dağılımları Tablo 4.11.'de gösterilmiştir. 221 mezun öğrencinin 6 tanesinin hangi programdan mezun olduğuna dair bilgiye ulaşılamamış olup ilgili tablo ve diyagramlar doğum yeri bilgisine ulaşılan 215 kişinin verileri esas alınarak düzenlenmiştir.

Tablo 4.11. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Mezunların Lisans Programlarına Göre Dağılımları

FAKÜLTE	SAYI	YÜZDE
MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ	87	40,47
DİĞER	56	26,05
FEN FAKÜLTESİ	33	15,35
İSG BÖLÜMÜ	19	8,84
TEKNİK FAKÜLTELER	18	8,37
TIP	2	0,93

Yüksek lisans tezini başarıyla sunarak yüksek lisans diploması almayı hak eden mezunlarımızın %40,47'si Mühendislik Fakülteleri mezunlarıdır. Mevzuat gereği İSG Lisans Bölümü, Mühendislik Fakülteleri, Fen Fakülteleri ve Teknik Eğitim veren fakültelerin mezunları İş Sağlığı ve Güvenliği Yüksek Lisans Eğitimlerini tamamlamaları halinde doğrudan B Sınıfı İş Güvenliği Uzmanlığı Sertifika sınavına girebilmekte iken Diğer Kategorisinde gruplandırılan mezunlar yüksek lisans yapsalar dahi doğrudan bu sınava girememektedirler. Bu kategorideki mezunların en azından İş Sağlığı ve Güvenliği Ön Lisans Programı bitirmeleri gerekmektedir. Bu durumda olan mezun oranı %26,05'dir. İlgili diyagram Şekil 4.11.'de gösterilmiştir.

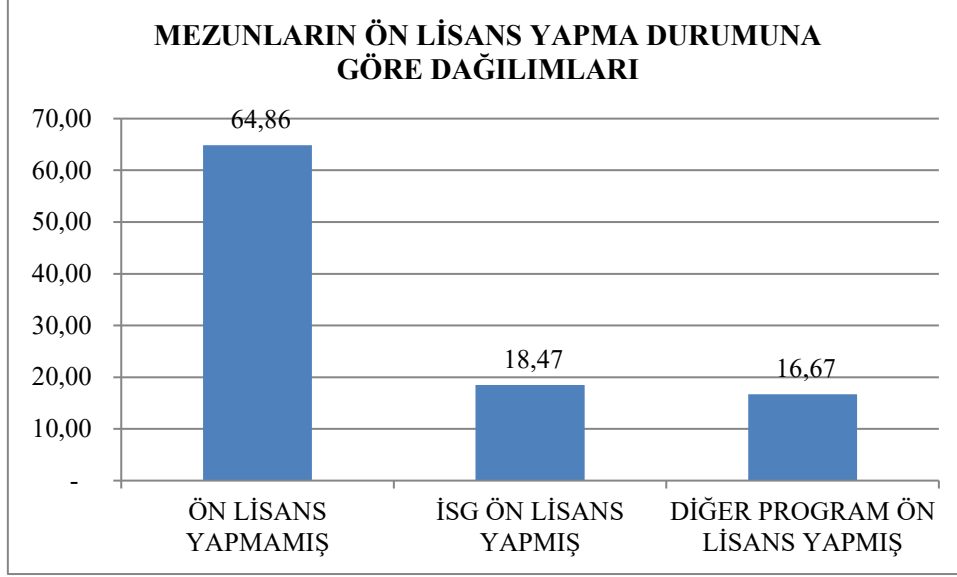
Şekil 4.11. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Mezunların Lisans Programlarına Göre Dağılımları

4.12. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Ön Lisans Yapma Durumlarına Göre Dağılımları

Yüksek lisans tezleri kabul edilen mezunların ön lisans yapma durumlarına göre dağılımları Tablo 4.12. ve Şekil 4.12.'de sunulmuştur. Dağılıma göre tezli yüksek lisans mezunu olan öğrencilerin %18,47'si İş Sağlığı ve Güvenliği Ön Lisans Bölümü mezunudur.

Tablo 4.12. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Ön Lisans Yapma Durumlarına Göre Dağılımları

ÖN LİSANS YAPMA DURUM DAĞILIMI	SAYI	YÜZDE
ÖN LİSANS YAPMAMIŞ	144	64,86
İSG ÖN LİSANS YAPMIŞ	41	18,47
DİĞER PROGRAM ÖN LİSANS YAPMIŞ	37	16,67

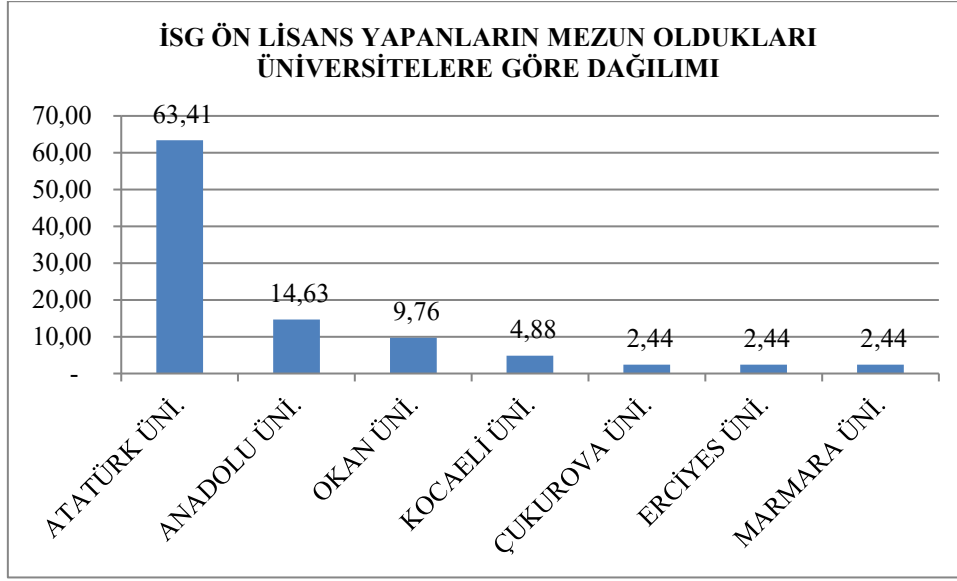
Şekil 4.12. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Ön Lisans Yapma Durumlarına Göre Dağılımları

4.13. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerden İş Sağlığı ve Güvenliği Ön Lisans Mezunları Olanlarının Ön Lisans Eğitimi Aldıkları Üniversitelere Göre Dağılımları

Yüksek lisans tezleri kabul edilen mezunlardan İSG ön lisansı yapanların mezun oldukları üniversitelere göre dağılımları Tablo 4.13. ve Şekil 4.13.'de sunulmuştur. Görüleceği üzere İSG ön lisans eğitim alanların %63,41'i Atatürk Üniversitesinden, %14,63'ü Anadolu Üniversitesinden ön lisans diplomalarını almıştır. Söz konusu iki üniversite de İSG ön lisans programlarını açık eğitim ve uzaktan eğitim şeklinde vermektedir. Bu durumun sakıncalarından Bölüm 3.2.'de bahsedilmiştir.

Tablo 4.13. İSG Ön Lisans Mezunlarının Mezun Oldukları Üniversitelere Göre Dağılımları

İSG ÖN LİSANS YAPANLARIN ÜNİVERSİTELERE GÖRE DAĞILIMI	SAYI	YÜZDE
ATATÜRK ÜNİ.	26	63,41
ANADOLU ÜNİ.	6	14,63
OKAN ÜNİ.	4	9,76
KOCAELİ ÜNİ.	2	4,88
ÇUKUROVA ÜNİ.	1	2,44
ERCIYES ÜNİ.	1	2,44
MARMARA ÜNİ.	1	2,44

Şekil 4.13. İSG Ön Lisans Mezunlarının Mezun Oldukları Üniversitelere Göre Dağılımları

4.14. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Lisede Eğitim Gördükleri Bölümlere Göre Dağılımları

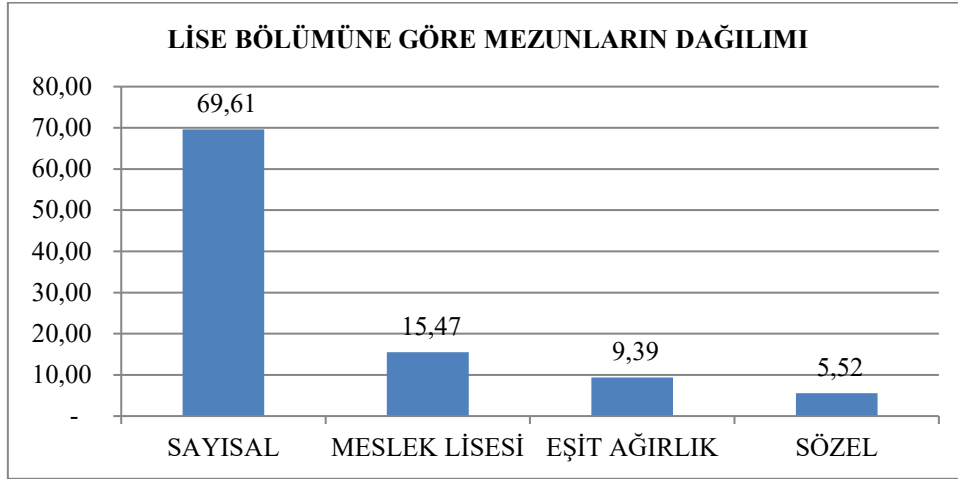
Yüksek lisans tezleri kabul edilen mezunların mezun oldukları lise bölümlerine göre dağılımı Tablo 4.14.'de gösterilmiştir. 221 mezun öğrencinin 40 tanesinin lise bölüm bilgisine ulaşılammış olup ilgili tablo ve diyagramlar bölüm bilgisine ulaşılan 181 kişinin verileri esas alınarak düzenlenmiştir

Tablo 4.14. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Lisede Eğitim Gördükleri Bölümlere Göre Dağılımları

LİSE BÖLÜMÜ	SAYI	YÜZDE
SAYISAL	126	69,61
MESLEK LİSESİ	28	15,47
EŞİT AĞIRLIK	17	9,39
SÖZEL	10	5,52

Görüleceği üzere yüksek lisans tezleri kabul edilerek mezun olmuş olan 181 öğrencinin lisede mezun oldukları bölümlerin dağılımı incelendiğinde lise eğitimleri esnasında %69,61 ile sayısal eğitim aldıkları gözlemlenmiştir. İlgili diyagram Şekil 4.14.'de sunulmuştur.

Bölüm 3.4.'de bahsedilen sorunlar özellikle sözel bölüm mezunları ile meslek lisesi mezunlarında görülmekte olup dağılım toplamalarının %20,99 olduğu görülmektedir.

Şekil 4.14. Yüksek Lisans Tezleri Kabul Edilen Öğrencilerin Lisede Eğitim Gördükleri Bölümlere Göre Dağılımları

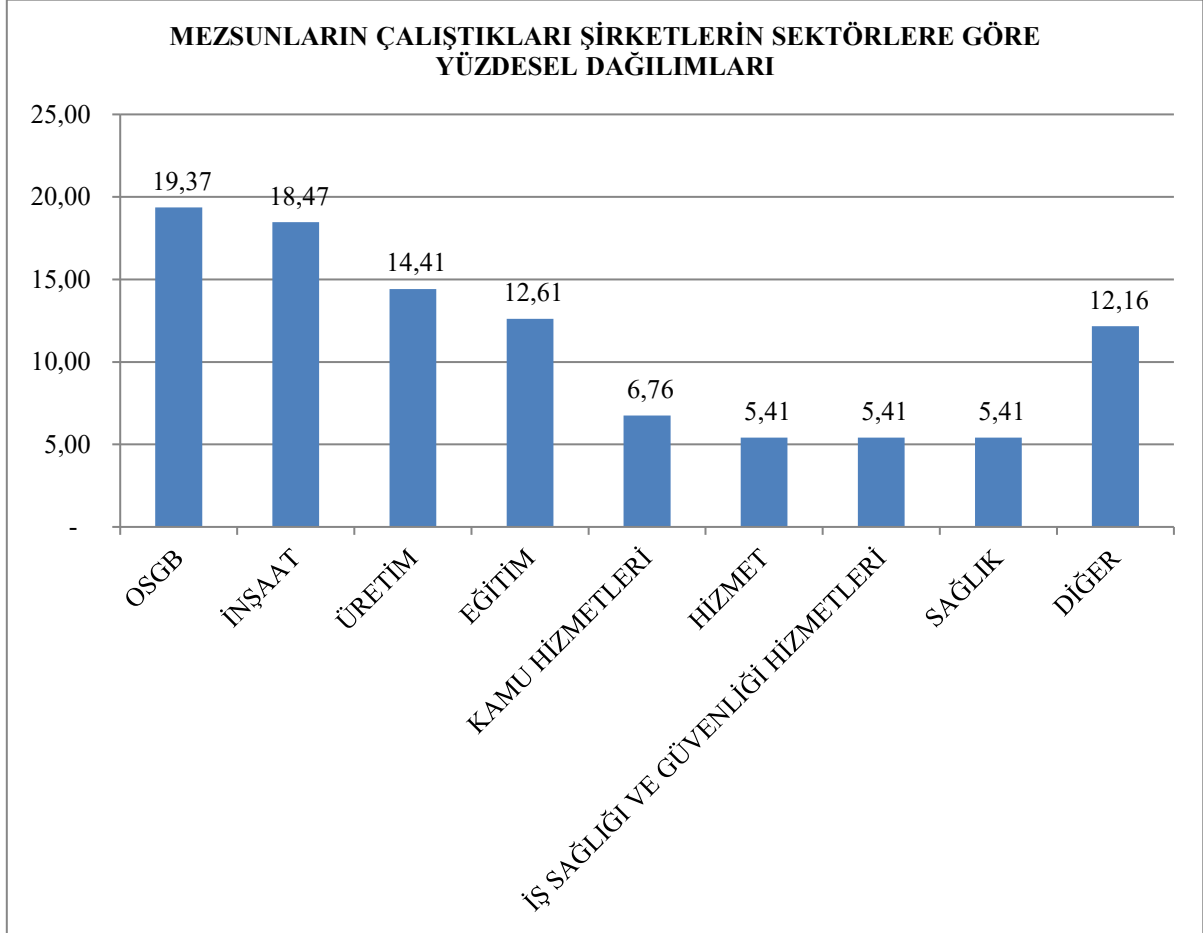
4.15. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Olan Öğrencilerin Çalıştıkları Şirketlerin Sektörel Dağılımları

Yüksek lisans tezleri kabul edilen mezunların çalıştıkları şirketlerin sektörlerine göre dağılımı Tablo 4.15.'de ve Şekil 4.15.'de gösterilmiştir. Sektörel dağılımlar incelendiğinde mezunların %19,37 ile en çok Ortak Sağlık Güvenlik Birimlerinde(OSGB) çalıştıkları gözlemlenme birlikte inşaat sektöründe çalışan mezun yüzdesi %18,47 olarak oldukça yakındır.

Tablo 4.15. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Olan Öğrencilerin Çalıştıkları Şirketlerin Sektörel Dağılımları

MEZUNLARIMIZIN ÇALIŞTIĞI ŞİRKETLERİN SEKTÖREL DAĞILIMI	SAYI	YÜZDE
OSGB	43	19,37
İNŞAAT	41	18,47
ÜRETİM	32	14,41
EĞİTİM	28	12,61
KAMU HİZMETLERİ	15	6,76
HİZMET	12	5,41
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMETLERİ	12	5,41
SAĞLIK	12	5,41
DİĞER	27	12,16

Bu noktada Şu ayrımı belirtmekte faydalı olacaktır. İŞ Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri olarak kategorize edilen grup iş sağlığı güvenliği hizmeti veren ancak OSGB olmayan Şirketlerin yer aldığı gruptur. Örneğin iş sağlığı ve güvenliği danışmanlık Őirketleri veya iş sağlığı ve güvenliği malzeme üreticileri bu grupta yer almaktadır.

Şekil 4.15. İŞ Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Olan ğrencilerin çalıştıkları Şirketlerin Sektörel Dağılımları

4.16. İŞ Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Olan ğrencilerin çalıştıkları Şirketlerdeki Görevlerine Göre Dağılımları

Yüksek lisans tezleri kabul edilerek iş sağlığı ve güvenliği yüksek lisans diploması almaya hak kazanan mezunların çalıştıkları işlerde aldıkları görevlere göre dağılımları Tablo 4.16. ve Şekil 4.16.'da sunulmuştur. 221 mezun öğrencinin %53,60'ı iş güvenliği uzmanı (İGU) olarak çalışmaktadır.

Dİğer kategorisinde yer alan mezunlarımız iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili işlerde çalıŐmamakla beraber bu grubun ağırlığı %19,37 olarak hesaplanmıştır.

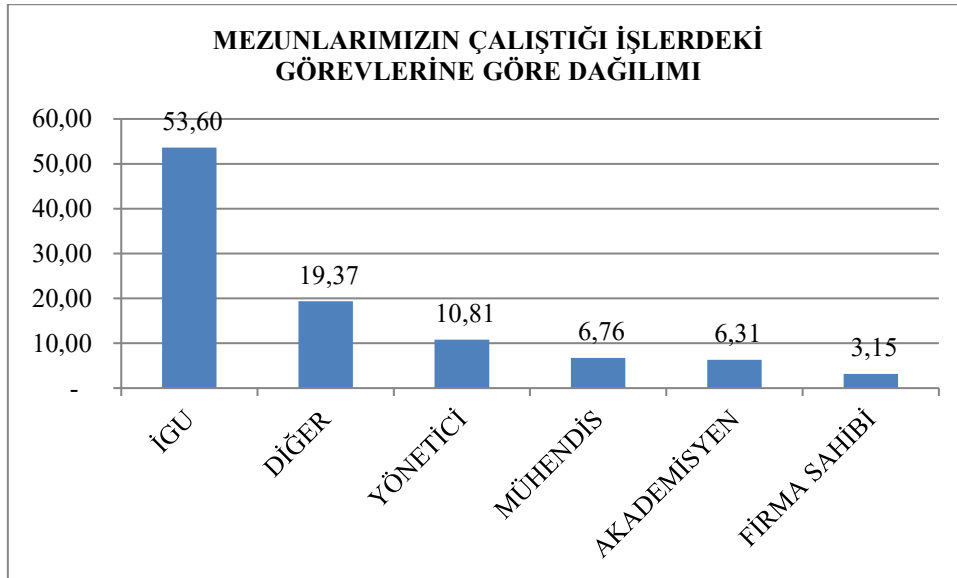
Yönetici ve mühendis kategorisindeki mezunlar İGU olarak olmasa da çalıştıkları işlerde iş sağlığı ve güvenliği ile alakalı kararlar vermeye yetkili ve sorumlu olan kişilerdir. Örnek olarak şantiye şefi olarak çalışan inşaat mühendisleri veya teknik nezaretçiler gösterilebilir.

Akademisyen kategorisindeki mezunlar ise ülkenin çeşitli üniversitelerinde iş sağlığı ve güvenliği bölümlerinde ders veren öğretim görevlileridir.

Firma sahibi kategorisindeki mezunlar işveren sıfatı taşımakta ve aldıkları eğitimin bilinci ile işveren sıfatı taşımanın getirdiği sorumlulukları harfiyen yerine getirmektedir. Bu mezunlarımızın şirketlerinin iştegi konuları da genellikle doğrudan veya dolaylı olarak iş sağlığı ve güvenliği ile alakalıdır.

Tablo 4.16. Mezunların Çalıştığı İşlerdeki Görevlerine Göre Dağılımı

MEZUNLARIMIZIN ÇALIŞTIĞI İŞLERDEKİ GÖREVLERİNE GÖRE DAĞILIMI	SAYI	YÜZDE
İGU	119	53,60
DİĞER	43	19,37
YÖNETİCİ	24	10,81
MÜHENDİS	15	6,76
AKADEMİSYEN	14	6,31
FİRMA SAHİBİ	7	3,15

Şekil 4.16. Mezunların Çalıştığı İşlerdeki Görevlerine Göre Dağılımı

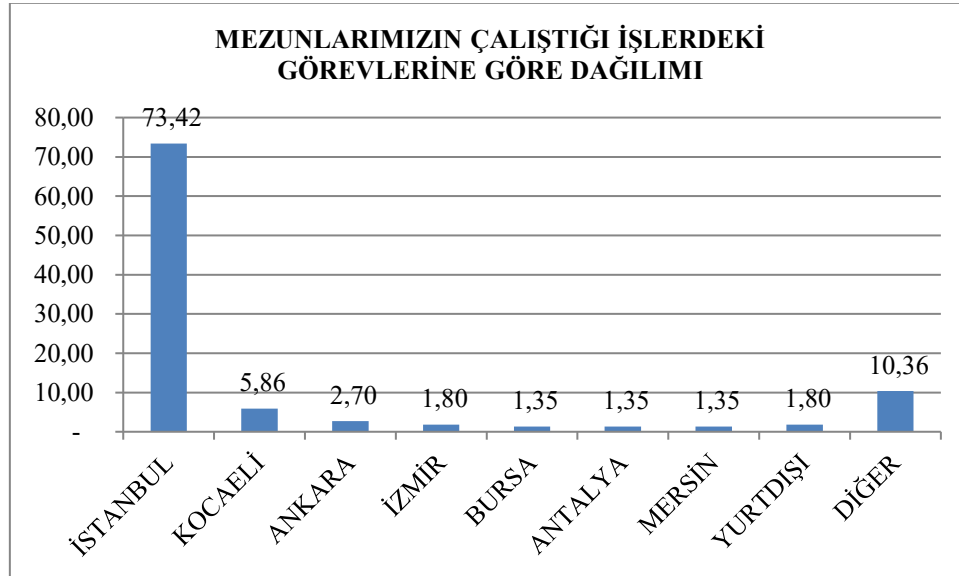
4.17. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Olan Öğrencilerin Çalıştıkları Şirketlerin Şehirlere Göre Dağılımları

Yüksek lisans tezleri kabul edilen mezunların çalıştıkları şirketlerin şehirlere göre dağılım Tablo 4.17.'de ve Şekil 4.17.'de gösterilmiştir. Mezunlarımız %73,42 ağırlıkla İstanbul İlinde çalışmaktadır. Bu şehrimizi %5,86 ile Kocaeli ilimiz takip etmektedir.

Yurtdışında çalışan mezunlarımız %1,80 orana sahiptir. Diğer kategorisinde 22 farklı il gruplandırılmıştır.

Tablo 4.17. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Olan Öğrencilerin Çalıştıkları Şirketlerin Şehirlere Göre Dağılımları

MEZUNLARIMIZIN ÇALIŞTIĞI İŞLERİN ŞEHİRLERE GÖRE DAĞILIMI	SAYI	YÜZDE
İSTANBUL	163	73,42
KOCAELİ	13	5,86
ANKARA	6	2,70
İZMİR	4	1,80
BURSA	3	1,35
ANTALYA	3	1,35
MERSİN	3	1,35
YURTDIŞI	4	1,80
DİĞER	23	10,36

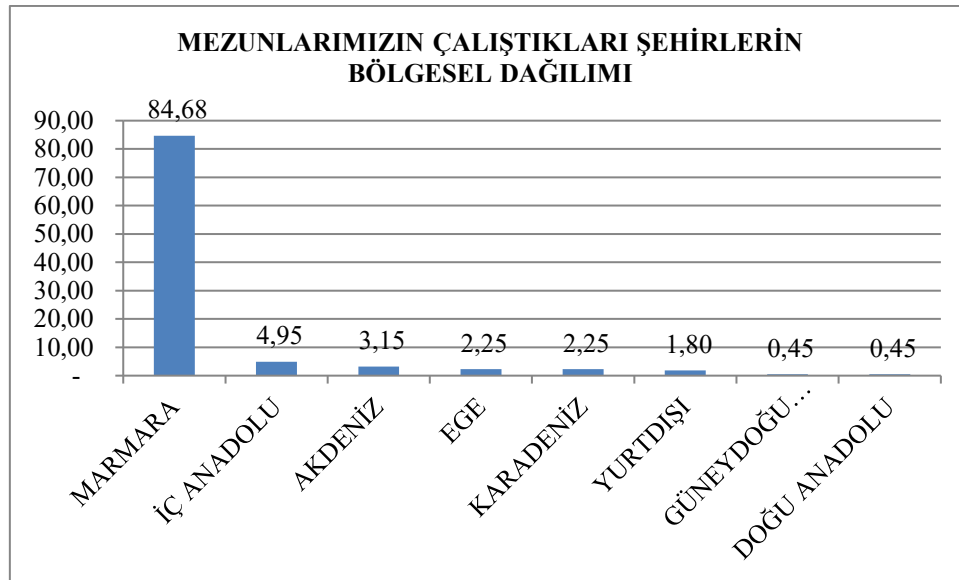
Şekil 4.17. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Olan Öğrencilerin Çalıştıkları Şirketlerin Şehirlere Göre Dağılımları

4.18. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Olan Öğrencilerin Çalıştıkları Şirketlerin Siyasi Bölgelere Göre Dağılımları

Yüksek lisans tezleri kabul edilen mezunların çalıştıkları şirketlerin siyasi bölgelere göre dağılım Tablo 4.18.'de ve Şekil 4.18.'de gösterilmiştir. Mezunlarımız %84,68 ağırlıkla Marmara Bölgesinde çalışmaktadır.

Tablo 4.18. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Olan Öğrencilerin Çalıştıkları Şirketlerin Siyasi Bölgelere Göre Dağılımları

BÖLGE	SAYI	YÜZDE
MARMARA	188	84,68
İÇ ANADOLU	11	4,95
AKDENİZ	7	3,15
EGE	5	2,25
KARADENİZ	5	2,25
YURTDIŞI	4	1,80
GÜNEYDOĞU ANADOLU	1	0,45
DOĞU ANADOLU	1	0,45

Şekil 4.18. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Olan Öğrencilerin Çalıştıkları Şirketlerin Siyasi Bölgelere Göre Dağılımları

4.19. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Olan Öğrencilerin Sahip Oldukları Sertifikalara Göre Dağılımları

Yüksek lisans tezleri kabul edilen mezunların sahip oldukları iş sağlığı ve güvenliği sertifikalarına göre dağılım Tablo 4.19.'da ve Şekil 4.19.'da sunulmuştur.

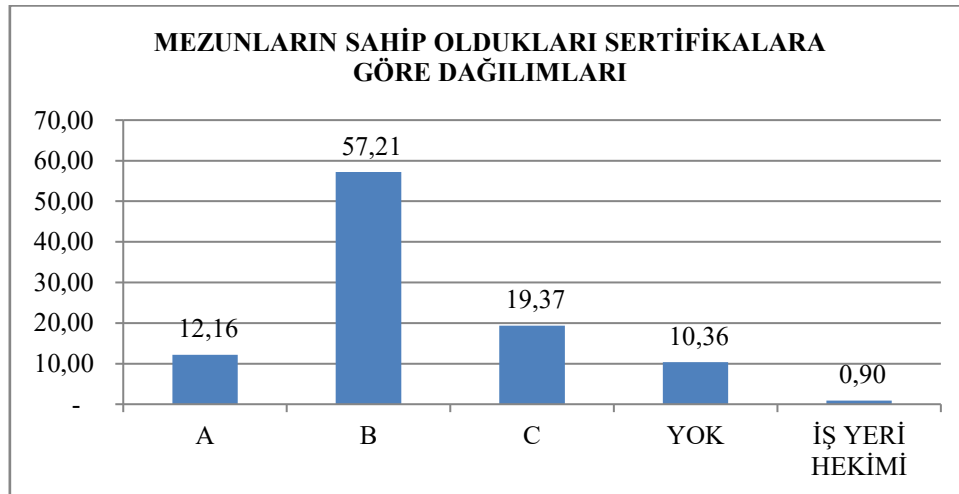
Tablo 4.19. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Olan Öğrencilerin Sahip Oldukları Sertifikalara Göre Dağılımları

SERTİFİKA SINIFI	SAYI	YÜZDE
A	27	12,16
B	127	57,21
C	43	19,37
YOK	23	10,36
İŞ YERİ HEKİMİ	2	0,90

Görülebileceği üzere mezunların %57,21'i B Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı Sertifikasına sahiptir. B Sınıfı sertifika sahipliğini sırasıyla %19,37 ile C Sınıfı sertifika sahipliği ve %12,16 ile A Sınıfı sertifika sahipliği takip etmektedir. Ayrıca iki mezun öğrencimiz hekim olup iş yeri hekimliği sertifikasına da sahiptir.

B sınıfından A sınıfına geçebilmek için 4 yıl iş güvenliği uzmanı olarak çalışmak gerektiği için yüksek lisans mezunlarının ilgili süreleri dolduranlarının zamanla A Sınıfı Sertifika sahibi olacakları düşünülmektedir.

Mezunların %10,36'sının sertifika sahibi olmaması İş güvenliği uzmanı olarak çalışmadıklarını da destekler niteliktedir.

Şekil 4.19. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Olan Öğrencilerin Sahip Oldukları Sertifikalara Göre Dağılımları

4.20. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Öğrencilerin Tezlerinin Konu Başlıklarına Göre Dağılımları

Yüksek lisans tezleri kabul edilen mezunların sundukları tezlerin konu içeriklerine göre dağılımları Tablo 4.20.'de ve Şekil 4.20.'de sunulmuştur.

Burada dikkat edilmesi gereken ana konu her bir tezin tek bir ana konusu olabileceği gibi birden fazla ana konuya da sahip olabileceğidir. Bölüm 3.1.'de bu konu ile alakalı örnek verilmiştir.

Tablo 4.20.'den de görülebileceği üzere en fazla karşılaşılan konu %11,73 ile kazalar olmakla beraber %10,55 ile halk sağlığı ve %10,13 ile inşaat mühendisliği bu konuyu takip etmektedir.

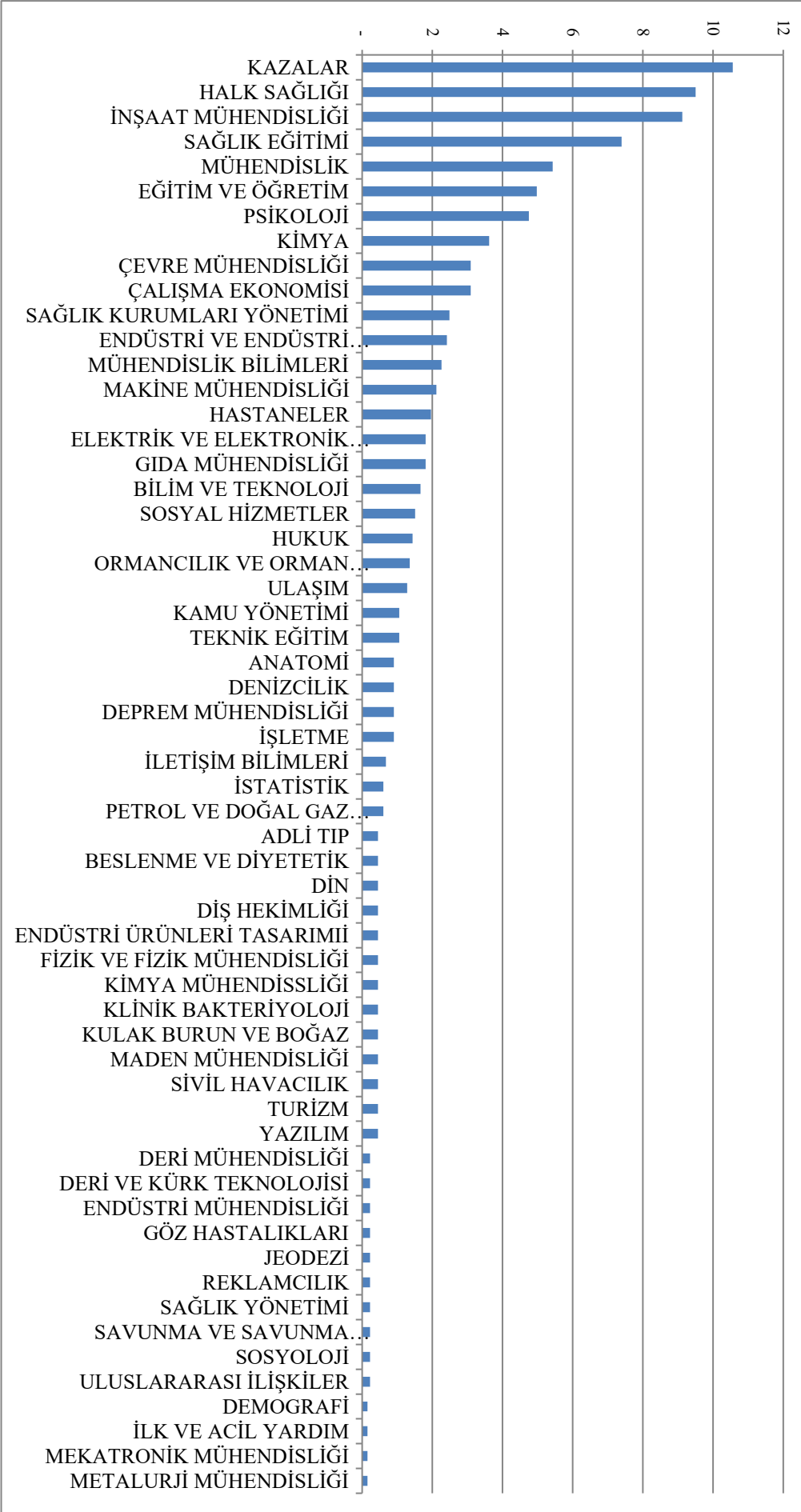
Bölüm 3.1.'de anlatıldığı üzere iş sağlığı ve güvenliği bilimi multi disiplinler bir bilimdir. Bu nedenle neredeyse tüm bilimler ile ilişki kurmakta ve diğer bilimlere de hizmet etmektedir.

İncelenen 221 tezde 60 farklı bilim dalı ile ilgili çalışmalar yapılmış ve bu bilim dallarını da ilgilendirilen sonuçlar ortaya koyulmuştur.

Tablo 4.20. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisan Mezunu Öğrencilerin Tezlerinin Konu Başlıklarına Göre Dağılımları

KONU	SAYI	YÜZDE	KONU	SAYI	YÜZDE
KAZALAR	23,33	11,73	İSTATİSTİK	1,33	0,67
HALK SAĞLIĞI	21,00	10,55	PETROL VE DOĞAL GAZ MÜHENDİSLİĞİ	1,33	0,67
İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ	20,17	10,13	ADLİ TIP	1,00	0,50
SAĞLIK EĞİTİMİ	16,33	8,21	BESLENME VE DİYETETİK	1,00	0,50
MÜHENDİSLİK	12,00	6,03	DİN	1,00	0,50
EĞİTİM VE ÖĞRETİM	11,00	5,53	DIŞ HEKİMLİĞİ	1,00	0,50
PSİKOLOJİ	10,50	5,28	ENDÜSTRİ ÜRÜNLERİ TASARIMI	1,00	0,50
KİMYA	8,00	4,02	FİZİK VE FİZİK MÜHENDİSLİĞİ	1,00	0,50
ÇEVRE MÜHENDİSLİĞİ	6,83	3,43	KİMYA MÜHENDİSLİĞİ	1,00	0,50
ÇALIŞMA EKONOMİSİ	6,83	3,43	KLİNİK BAKTERİYOLOJİ	1,00	0,50
SAĞLIK KURUMLARI YÖNETİMİ	5,50	2,76	KULAK BURUN VE BOĞAZ	1,00	0,50
ENDÜSTRİ VE ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ	5,33	2,68	MADEN MÜHENDİSLİĞİ	1,00	0,50
MÜHENDİSLİK BİLİMLERİ	5,00	2,51	SİVİL HAVACILIK	1,00	0,50
MAKİNE MÜHENDİSLİĞİ	4,67	2,35	TURİZM	1,00	0,50
HASTANELER	4,33	2,18	YAZILIM	1,00	0,50
ELEKTRİK VE ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ	4,00	2,01	DERİ MÜHENDİSLİĞİ	0,50	0,25
GIDA MÜHENDİSLİĞİ	4,00	2,01	DERİ VE KÜRK TEKNOLOJİSİ	0,50	0,25
BİLİM VE TEKNOLOJİ	3,67	1,84	ENDÜSTRİ MÜHENDİSLİĞİ	0,50	0,25
SOSYAL HİZMETLER	3,33	1,68	GÖZ HASTALIKLARI	0,50	0,25
HUKUK	3,17	1,59	JEODEZİ	0,50	0,25
ORMANCILIK VE ORMAN MÜHENDİSLİĞİ	3,00	1,51	REKLAMCILIK	0,50	0,25
ULAŞIM	2,83	1,42	SAĞLIK YÖNETİMİ	0,50	0,25
KAMU YÖNETİMİ	2,33	1,17	SAVUNMA VE SAVUNMA TEKNOLOJİLERİ	0,50	0,25
TEKNİK EĞİTİM	2,33	1,17	SOSYOLOJİ	0,50	0,25
ANATOMİ	2,00	1,01	ULUSLARARASI İLİŞKİLER	0,50	0,25
DENİZCİLİK	2,00	1,01	DEMOGRAFİ	0,33	0,17
DEPREM MÜHENDİSLİĞİ	2,00	1,01	İLK VE ACİL YARDIM	0,33	0,17
İŞLETME	2,00	1,01	MEKATRONİK MÜHENDİSLİĞİ	0,33	0,17
İLETİŞİM BİLİMLERİ	1,50	0,75	METALURJİ MÜHENDİSLİĞİ	0,33	0,17

YAYINLANMIŞ TEZLERİN KONULARINA GÖRE YÜZDESEL DAĞILIMI

Şekil 4.20. İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisans Mezunu Öğrencilerin Tezlerinin Konu Başlıklarına Göre Dağılımları

5. ÜSKÜDAR ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMINDA YAYINLANAN TEZLERİN ÖZETLERİ

Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisans Programı kapsamında 2015-2022 yılları arasında yayınlanan 221 adet yüksek lisans tezinin özetleri tezin yayın yılı ve yazar isminin alfabetik sıralaması gözetilerek sıralı halde olacak şekilde sunulacaktır.

Okuyucular için kolaylık olması adına kitabımızın en sonunda anahtar kelimeler ile dizin oluşturulmuştur. İlgili alanınızdaki anahtar kelimenin hangi sayfalardaki tezlerde geçtiğini görmek için dizini kullanabilirsiniz.

Anahtar kelimeler yardımıyla ulaştığınız tez özetinin tamamına ulaşmak için Yüksek Öğrenim Kurumunun hazırladığı Tez Merkezi internet sayfasına gitmeniz ve ilgilendiğiniz tezi kendi bilgisayarınıza indirmeniz yeterli olacaktır.

Tez Merkezinin kullanılması ile alakalı bilgi ayrıntılı olarak Bölüm 6.'da sunulmuştur.

2015-2022 yılları arasındaki yüksek lisans tezlerimizin özetleri şu şekildedir;

5.1. Uluslararası Çalışma Örgütüne Göre İnşaat Sektöründe Davranış Kurallarının İncelenmesi

Cengiz AKYILDIZ

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Naim DENİZ**

İSTANBUL – 2015

YÖKTEZ NO: 426655

Özet

İnşaat Endüstrisinde sağlık ve güvenlik konuları, her zaman büyük bir problem ve endişe konusu olagelmıştır. Özellikle gelişmekte olan ülkelerde, inşaat endüstrisinde yaşanan ölümcül kazalar diğer endüstrilerdekine oranla çok yüksektir. Tüm dünya ülke devletlerinin uyguladığı programlara ve şirketlerin kendi aldıkları önlemlere rağmen, inşaat kazalarının sayısı hala endişe verecek kadar yüksektir. Türkiye gelişmekte olan ülkeler arasında inşaat faaliyetlerinde güçlü büyüme yaşayan ülkelere biri olmakla beraber, mevcut sağlık ve güvenlik kurallarının inşaat endüstrisinde tam olarak uygulanmamasından dolayı inşaat alanları hala büyük tehlike içermektedir. İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda en söz sahibi ülke olan İngiltere, bu konudaki çalışmalarına sanayi devrimiyle beraber başlamış ve Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO: International Labour Organization) kurulmasına öncülük etmiştir. Halen ILO tarafından geliştirilen kurallar üye ülkelerde benimsetilmeye ve uygulatılmaya çalışılmaktadır. Bu tez çalışmasında başta İngiltere olmak üzere Avrupa Birliği, ABD ve gelişmekte olan ülkelere ait İş Sağlığı ve Güvenliği Hakkındaki istatistikler değerlendirilerek ülkemizdeki durumun ortaya konulması amaçlanmıştır. İnşaat endüstrisinde İş Sağlığı ve Güvenliği uygulamaları konusunda, literatür taraması yapılmış, İSGÜM, ILO, HSE ve diğer Dünya devletlerindeki örnek uygulamalar incelenerek ülkemizde İş Sağlığı ve Güvenliği uygulamalarının gelişmiş ülkeler düzeyine çıkarılması için başlıca gereksinimler belirlenmiştir. Bunlar: İlkokuldan itibaren verilecek eğitimlerle İş Sağlığı ve Güvenliği kavramının içselleştirilmesi ve toplumsal kültürün oluşturulması, ILO İnşaat sözleşmesine sıkı sıkıya bağlı kalınması, sürdürülebilir denetim sisteminin kurulması, göçmen işçiler için yasal düzenlemelerin yapılması, küçük ve orta ölçekli inşaat Şirketlerinin İş Sağlığı ve güvenliği bütçesi oluşturmaları desteklenmeli ve denetlenmelidir.

Anahtar Kelimeler: ILO, İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamaları, Hukuksal Uygulamalar, Eğitim Ve Kültür

5.2. İş Sağlığı Ve Güvenliğinde Psiko-Sosyal Faktör Olarak Mobbing: Ofis Çalışanları Üzerinde Bir Araştırma

Gamze ÇAKIR

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Sevda ASQAROVA

İSTANBUL - 2015

YÖKTEZ NO: 426640

Özet

Bu çalışmada, mobbing ile iş sağlığı ve güvenliği kültürü kavramları değerlendirilmiştir. Çalışmanın ilk bölümünde çalışma ve iş kavramı, ikinci bölümünde ise iş sağlığı ve güvenliği ile güvenlik kültürü, üçüncü bölümde psikososyal risk faktörleri kavramları açıklanmıştır. Dördüncü bölümde mobbingin gelişimi, konu hakkında dünyada ve ülkemizde yapılan bazı araştırmalar, Leymann'ın mobbing tipolojisi, mobbingin aşamaları, etkileri ve ortaya çıkma nedenleri ile önlemleri ve mobbing ile ilgili hukuki maddelere yer verilmiştir. Çalışmanın son bölümünde ise Leymann'ın tipolojisi dikkate alınarak ofis çalışmalarında mobbing davranışları değerlendirilmiş, bu değerlendirmeye ek olarak iş güvenliği kültürü ölçülmüştür. Yine son bölümde kişiyi çalışmaya yönlendiren amaçlar sorgulanmış, bu sebeple farklı sektörlerden personeller ile çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mobbing, Psikolojik Taciz, İş Yerinde Yıldırma, İş Sağlığı ve Güvenliği, Psikososyal Risk Yönetimi

5.3. 6331 Sayılı İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanunu Çerçevesinde Mutfak / Lokanta / İçecek Hizmetleri

Mehmet ERŞEN

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Vildan ENİSOĞLU ATALAY

İSTANBUL - 2015

YÖKTEZ NO: 426650

Özet

Çalışmanın esas amacı olarak, iş sağlığı ve güvenliği kanunu ve ilgili mevzuatını bilmeyen Mutfak / Lokanta / İçecek hizmeti veren işveren sahiplerine (mevcut işyeri olan ve işyeri açacak olana) kanunun getirdiği yükümlülüklerini yerine getirmeleri için yapmaları gerekenleri gösteren bir rehber hazırlanmış ve bir yol haritası oluşturulmuştur. Bunu yaparken; iş sağlığı ve güvenliği nedir? İş kazası ve meslek hastalığı ne demek ve bunların getirdiği maddi ve manevi kayıplar nelerdir? Yükümlülüklerini yerine getirmeyen işyerine sahiplerine uygulanacak yaptırımlar hangi boyuttadır, gibi bazı kavram ve konulara açıklık getirildi. İş kazalarının ve meslek hastalıklarının ülkemizdeki boyutları hakkında bilgi verildi. Sektörde sık görülen iş kazaları ve meslek hastalıklarına değinilerek sektör işverenlerinin konunun önemini anlamaları sağlanmaya çalışıldı. Kanunun yükümlülüklerini uygulamanın işverenlere bir angarya gelmemesi amacıyla bir bilinç oluşturulmaya çalışıldı. Mutfak / Lokanta / İçecek hizmetlerinde 6331 sayılı kanun gereğince yapılması gereken faaliyetlerin belirlenmesinde; sektörü ilgilendiren kanunlar, tüzükler ve yönetmelikler incelenerek; 6331 sayılı kanunun amacı, kapsamı, genel olarak işletmelere neler getirdiği, işveren ve çalışanların genel yükümlülükleri açıklanarak sektör işverenlerine adım adım 6331 sayılı kanun gereğince yapması gerekenler belirtilmiştir. Yeni açılacak olan işletmelerde ise tasarım aşamasında nelere dikkat edilmesi gerektiği belirtilmiş ve varsayılan bir restoranın risk değerlendirme raporu ve acil durum eylem planı yapılarak sektör işverenlerinin bunlardan faydalanarak kendi risk değerlendirme raporu ve acil durum eylem planı yapması amaçlanmıştır ve işyerindeki çalışma ortamını süreklilik arz edecek bir biçimde gözetimi hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Lokanta, Sağlık, Güvenlik, Risk, Kanun

5.4. Tehlikeli Gazların Çalışma Ortamından Uzaklaştırıldığının Kanıtlanması Faaliyetleri

Murat UYANIK

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Rüştü UÇAN

İSTANBUL - 2015

YÖKTEZ NO: 426656

Özet

Bu tez çalışmasının amacı gemilerde özellikle tersane havuzlama ve liman periyotlarında bakım-onarım, inşa faaliyetlerinde can ve mal emniyetini sağlayıcı tedbirlerin geliştirilerek icrasında sorunlu ve tehlikeli sahaların tespiti ve bu faaliyetlere rehber olacak bilimsel bir döküman oluşturmaktır. Bunun gerçekleşmesi halinde askeri yüzer unsurlarda çalışma, hâlihazırda mevcut olmayan, NATO gemilerinin ülkemizde veya herhangi bir NATO bağlısı bir ülkede havuzlanmasına mani olan NATO Standartı (STANAG) oluşturulmasına katkı sağlayacaktır. Bu standart sayesinde Nato hizmetleri kapsamında ülke ekonomisine de katkı sağlanabilecektir. Yapılan tez çalışması 7 safha üzerinden gerçekleştirilmiştir. İlk safhada, kapalı alan tehlikeleri ve bunlara yönelik emniyet tedbirleri üzerinde durulmuştur. Emniyet tedbirlerinin belirlenmesinde İş Sağlığı Güvenliğine yönelik mevzuatlar referans olarak alınmıştır. İkinci safhada Gaz Free faaliyetinin tanımından, gemilerdeki uygulama safhaları, bu faaliyetlerin yapılmasında önemli yeri olan ehliyetli kişilerin sahip olması gereken standartları ve görevleri yasal mevzuat çerçevesinde ele alınmıştır. Üçüncü safhada gemilerde yapılan gazdan arındırma faaliyetlerinin yapılamadığı acil durumlarda icra edilen sıcak veya soğuk işlem gereken faaliyetlerde emniyet tedbiri olarak sık uygulanan Asal Gazla Atılma, Basınç Altına Alma, Stimle Örtme gibi değişik emniyet uygulamaları irdelenmiştir. Dördüncü safhada Kapalı ortamlarda oluşan mevcut tehlikeli gazların bertarafına yönelik emiş ve basış fanlarından oluşan ex-proof özelliğe sahip motor ve pervaneleri olan fanlarla yapılan havalandırma yöntemleri incelenmiştir. v Beşinci ve altıncı safhalarda ise gemilerde özellikle gazdan arındırma faaliyetlerinin titizlikle yapılıyor olduğu kabul edilse de herhangi bir patlamada olabilecek yangın, zehirlenme durumlarına yönelik acil eylem planlarında olması gereken personel görev organizasyonları ile yangın sonrası atmosferik ortam ölçüm şartlarına ilişkin incelemeler yapılmıştır. Son safhada ise saha incelemelerine yönelik çalışmalar üzerinde durulmuş, Tuzla tersaneler bölgesinde bir anket çalışması yapılarak Gaz Free faaliyetleri hakkında tersane çalışanlarındaki farkındalık seviyelerine yönelik tespit edilen sıkıntılı sahalarla ilişkin değerlendirmeler ve çözüm önerileri yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kapalı Alan, Tehlikeli Gazlar, Gaz Free, Marpol, Statik Elektrik

5.5. Bir İş Sağlığı ve Güvenliği Sorunu Olarak Mobbing

Müjgan TARHAN

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Nazife GÜNGÖR**

İSTANBUL - 2015

YÖKTEZ NO: 426659

Özet

İş sağlığı ve güvenliği, İş ve çalışma yaşamında, çalışan bireyin fizyolojik veya psikolojik sağlığını tehdit eden her tür sorun veya durumla ilgilenerek bunları ortadan kaldırmayı amaçlayan bir disiplindir. Mobbing, diğer adıyla psikolojik taciz de bireyin psikolojik sağlığını tehdit eden bir sorun olarak iş sağlığı ve güvenliği kapsamında ele alınmaktadır. Günümüzde mobbing, öncelikle iş sağlığı ve güvenliği açısından çalışan kişiler ve kurumlar açısından önemli bir tehdit haline gelmiş bulunmaktadır. Bu tez çalışmasına temel olarak iş ve çalışma ortamlarında kişilerin birbirleri üzerinde neden mobbing uyguladıkları ve bunun insanların iş ve iş dışı yaşamlarında ne gibi sorunlara yol açtığı incelenmektedir. Kırk kişi ile derinlemesine görüşme yoluyla yapılan ampirik çalışmamızda Psikolojik tacizin kişilerde yarattığı olumsuzlukların, sağlık sorunları ve iş kazalarına zemin hazırladığı, iş motivasyonunu olumsuz etkilediği görülmüştür. İş yaşamında mobbing konulu çalışmamızda ortaya çıkan bulgular bu yöndedir, Birden fazla çalışanın istihdam edildiği tüm kamu veya özel sektörlerin ortak sorunu olduğu tespit edilmiştir. Araştırmada öne çıkan önemli bulgulardan biri mobbinge başvuran kişilerin bu tarz tavır ve davranışlarıyla kişilerin eğitim düzeyi arasında doğrudan bir bağlantı olmadığıdır. Ayrıca araştırmamızda mobbingin çeşitli düzeylerde ayrımcılık unsuru olarak kullanıldığıdır. Etnik ayrımcılık, cinsiyet ayrımcılığı, din, mezhep ve inanç ayrımcılığının kişiler arasında mobbing uygulamalarına zemin hazırladığı gözlenmiştir. Mobbing olgusunda, mobbing uygulayıcılarında gözlemlenen, öz güven eksikliğinin mobbingin öncelikli kaynağı olduğu tespit edilmiştir. Kıskançlık, çekememezlik, işte başarı ve rekabet ortamı mobbingin diğer unsurları olarak tespit edilmiştir. Mobbing ile mücadelede en önemli konu farkındalıktır. Kişiler Mobbing ile mücadelede yalnız olmadıklarını, konunun tanımını ve sonuçlarını bilerek mücadele yollarını bulabilmelidir. Bu noktada kişileri, kurumsal ve hukuksal alanda bilgilendirmek, gerekli desteği alabiliyor olmalarını sağlamak, sorunun çözümü için kamu ve özel kuruluşların gerekli düzenlemeleri sürekli olarak takip etmeleri ile mümkün olacaktır. Bu çalışmanın amacı, bireysel ve toplumsal düzeyde mobbing ile mücadele süreçlerinde, hem de üniversitelerde yeni bir araştırma konusu olarak ve kuşkusuz olarak giderek artan önemine ilişkin, mobbingi tanımak ve iş sağlığı ve güvenliği alanıyla ilişkilerini irdelemek ve ikisinin birbirine entegre edilmesi için yapılması gerekenler konusunda öneriler sunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Mobbing, Psikolojik Taciz, İş Sağlığı ve Güvenliği, İşyeri.

5.6. Patlayıcı Ortamlarda Kullanılacak Exproof Elektrik Cihazlarının Tesisatı, Tamir, Bakım, Onarımı Ve Sistemlerin Verimliliği

Nuri BİNGÖL

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Rüştü UÇAN

İSTANBUL - 2015

YÖKTEZ NO: 426648

Özet

Günümüzde endüstrinin gelişimi ile birlikte, İş Sağlığı ve Güvenliği' nin önemi de artmaktadır. Gelişmiş ülkelerin on yıllardır yapmış oldukları çalışmalar ile elde ettikleri tecrübeleri, geliştirdikleri yasalarla destekleyerek gelişmişlik seviyelerini günümüzde iş kazaları ve işçi sağlığı açısından da iyi bir duruma getirmişlerdir. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği yasamızla birlikte 2012 yılından itibaren biz de ülkemizde daha ciddi bir şekilde ele almaktayız. Avrupa Birliği uyum yasaları çerçevesinde çıkartılan bu yasa ve ilgili yönetmelikleri ile bu konuda önemli aşamalar kaydetmeye başlamış durumdayız. Patlayıcı ortamlarda çalışmalar ile ilgili bu yasanın dayanağında çıkartılan yönetmelikler de, ülkemizde bu konunun temelini oluşturmaktadır. Patlayıcı ortamlardaki çalışmalar, yine iş sağlığı ve güvenliği konusu kapsamında ele alınacak konulardan biri olup, patlayıcı ortamlardaki çalışmalarda kullanılacak cihaz ve ekipmanların, Exproof; yani patlatmayan, patlayıcı ortamı ateşlemeyen cinsten olması gerekmektedir. Tezimde bu Exproof cihazların nasıl seçileceği, nerelerde kullanılacağı, hangi şartlarda kullanılması gerektiği, bakım ve onarımında nelere dikkat edilmesi gerektiği belirtilmiştir. Öncelikle bu patlayıcı ortamların sınıflandırılmaları, bu sınıflandırmalar dâhilindeki kullanılacak ekipmanların ve cihazların sınıflandırılmaları bu cihazların etiketlemeleri ve bu etiketlerin okunmaları derlenmiştir. Daha sonra ise, patlayıcı ortamlarda kullanılacak Exproof ekipmanların kurulumu, işletilmesi, bakımı ve onarımını da ele aldığım çalışmamda, genellikle eksiklik görülen bu konularda yapılması gerekenler; uluslararası standartlar da olduğu şekilde belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ex-proof, ATEX, Patlayıcı Ortam, Bölge, Zone, Alev Sızdırmaz, Kendinden Emniyetli, Etiketleme

5.7. İzmit Körfezinde Yer Alan İş Yerlerinin İş Güvenliğinin Deprem Riski Açısından Harita Bilgisi Kullanılarak İncelenmesi

ÖZLEM KOÇAR

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Birol ALAS**

İSTANBUL - 2015

YÖKTEZ NO: 426646

Özet

Türkiye’de iş kazaları ve meslek hastalıklarının neden olduğu direk ve indirek maliyetler ülke ekonomisi üzerinde önemli bir mali yük oluşturmaktadır. Yaşanabilecek iş kazalarının azaltılabilmesi için, mevcut risklerin doğru algılanması ve analiz edilmesi gerekir. Tüm bunların yanında şirketlerin kalite politikaları olmalıdır. Ancak taahhüt işlerinde ve küçük işletmelerde kalite politikasına rastlamak zordur. Bunun dışında İş Sağlığı ve Güvenliği açısından her meslek grubuna ait yönetmelik bulunmamaktadır. Ortak risklerin ve benzer işlerin yönetmelikleri Haritacılık işlerinde de karşımıza çıkmaktadır. En az tehlikeli olan işlerde bile bir kaza riski vardır. Doğru yaklaşımlarla bunları minimize etmek hatta sıfırlamak mümkündür. Ancak öyle bir risk vardır ki; tüm iş kolları için bundan kaçınmak mümkün değildir. İşte bu risk depremdir. Deprem riski sanayinin ve riskin en yüksek olduğu İzmit Körfezi’nde incelendi. Deprem haritacılık doneleriyle, jeoloji bilgileri ve iş güvenliği penceresiyle değerlendirildi. Tüm bu çalışmaların ışığında bölgedeki riski tanımlayıp olası bir depremde oluşabilecek işgücü kaybı ve iş kollarına göre durum değerlendirildi.

Anahtar Kelimeler: İzmit Körfezi, Deprem, Haritacılıkta İş Sağlığı ve Güvenliği, Depremde İş Güvenliği

5.8. İş Kazalarının Hukuki Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Remzi AYDIN

Tez Danışmanı

Doç. Dr. İsmet Galip YOLCUOĞLU

İSTANBUL - 2015

YÖKTEZ NO: 426651

Özet

İş kazaları, günlük hayatımızı ve toplumun tümünü az ya da çok etkileyen, toplumsal bir sorundur. İş sağlığı ve güvenliği, uluslararası ve ulusal mevzuatımızda temel insan hakları arasında sayılmaktadır. Bu hakların kamu tarafından korunması, ihtiyaç duyulan daha etkili kanunların çıkartılması ve iş kazalarını önleyebilecek biçimde başarıyla uygulanması, bu kategoride yaşanan olumsuzlukların önlenmesi yanında, sosyal barışın sağlanması için çok önemlidir. Gelişmiş ülkelerin ligine çıkabilmemiz için, emeğini satarak çalışan bireyleri, hemen veya daha sonra beden olarak ya da ruhen zarara uğratan ve ülkemizin bu açıdan kötü bir skorunun bulunduğu, toplumun vicdanını kanatan iş kazalarının, devletin aldıracağı ciddi kapsamlı düzenlemelerle, olmadan önlenmesi gerekmektedir. Bütün bu radikal önlemler sonucunda, en aza indirgenebilecek iş kazaları olduktan sonra da, yaraları sarmak, zarar görenlerin zararlarının, hakkaniyetle karşılanması gerekmektedir. Ülkemizde, iş kazalarında işverenlerin hukuki sorumlulukları çeşitli mevzuatlarda düzenlenmiştir. Bu düzenlemelerde, iş kazası sonucu ölümlerde işverenlere ve işveren vekillerine, oldukça ağır ve iş yapılırken gösterecekleri ihmallerden dolayı caydırıcılığı yüksek cezalar öngörülmüştür. Söz konusu cezalar; idari para cezaları, özel hukuk kapsamında tazminat cezaları, TCK'ya göre hürriyeti bağlayıcı hapis cezaları şeklindedir. Bu çalışmada, iş kazalarının hukuki sonuçları, iş sağlığı ve güvenliği perspektifinden, hukuki açıdan incelenmiş; iş kazalarındaki işverenlerin ve işveren vekillerinin sorumlulukları ve yükümlülükleri ele alınmıştır. İş sağlığı ve güvenlik hizmetlerinin, OSGB'ler tarafından yürütülmesi konusu da kapsama alınarak incelenmiştir. İş kazası sonucu, kaza geçiren çalışan ve hak sahiplerinin hakları ve yükümlülükleri, çeşitli örneklerle değerlendirilmiş; iş kazalarında, SGK ödemeleri ve yardımları örneklenerek, SGK'nın, işverenlere kusurları oranında rücu etmesi uygulamaları açıklanmıştır. Bütün bu değişkenler çerçevesinde; tüm toplumumuzun çok duyarlı olduğu ve evlere ateş düşüren, bir insan hakkı ihlali olan, tehlikeli çalışanların "yaşama hakkını" iii ağır biçimde ihlal eden iş kazalarının önlenmesi için, çeşitli uygulanabilir çözüm önerilerinde bulunulmuştur. Ülkemizdeki iş kazaları gelişmiş ülkelere göre bir hayli yüksektir. İş kazaları sonrası yaşanan gelişmeler, iş kazalarının sebep olduğu sorumlulukların önemini arttırmıştır. İş kazaları ve sebep olan işveren, işveren vekilleri ve hatta sorumlu üçüncü kişiler çeşitli sorumluluklarla karşılaşabilmektedirler. İşverenin sorumluluğu hukuki, cezai ve idari para cezası sorumluluğu olarak üçe ayrılabilir. İş sağlığı ve güvenliğinde iş kazaları sonucu ölüm ve yaralanmalara uygulanacak yaptırımlar TCK'da düzenlenmiştir. İşyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğini sağlamak için yeterli önlemler alınmazsa, iş kazaları sonucu ölüm ya da yaralanma olursa, sebep olan işveren, işveren vekili cezai sorumlulukla karşılaşabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: İş Kazaları, Hukuki Sonuç, İş Kazası Bildirim, İş Kazası Tazminatları ve Cezaları.

5.9. Su Analizi Yapan Küçük Ölçekli Bir Laboratuvarın Kimyasal Depolama Sisteminin İş Sağlığı Ve Güvenliği Açısından İncelenmesi

Ruhan BAYRAKTAR

Tez Danışmanı

Yrd. Doç. Dr. Belkıs ATASEVER ARSLAN

İSTANBUL - 2015

YÖKTEZ NO: 426645

Özet

Kimyasal maddeler doğasından kaynaklanan özelliklerinden dolayı insan ve çevre sağlığı açısından büyük bir tehlike arz etmektedir. Hayatımızı devam ettirebilmesi için yaşantımızın her aşamasında kimyasal maddelere ihtiyaç duyulmaktadır. Gerek sanayide gerek sağlık da olsun yaşamımızın vazgeçilmesidir. Kimyasal maddeleri “Kimya Kurallarına” göre doğru kullanıldığı zaman hayatımızı kolaylaştırmakta, yanlış kullanıldığı zaman da çok kötü olan kazalara neden olmaktadır. Kimyasal maddeler kendi aralarında patlayıcı, oksitleyici, zehirli, alevlenir, vb gibi olması yanı sıra fizikokimyasal veya toksikolojik özellikleriyle de sınıflandırılmıştır. Kimyasal maddelerin fiziksel özelliklerinin sınıflandırılması, ne tür tehlike ve risk oluşturdukları hakkında bilgi vermektedir. Tehlikeli kimyasal maddelerin yapıları itibariyle her biri ayrı risk oluşturduğu için depolanmaları büyük bir sorun oluşturmaktadır. Kimyasal madde depolarında, risklerin ve tehlikelerin belirlenemediği ve gerekli önlemlerin yeteri kadar alınmadığında durumlarda yapılacak en küçük bir hata, endüstriyel boyutlarda kazalara, yangınlara ve ölümlere neden olabilmektedir. Bu çalışma kimyasalların depolanması ve kullanılmasından sorumlu kişiler ve yetkililerin gerekli önlemleri almasını, riskin azaltılmasını ve güvenli depolama çalışmalarına katkı sağlanmasını hedeflemektedir. Anahtar Kelime: Depo, Kimya, Tehlike yasal maddeler doğasından kaynaklanan özelliklerinden dolayı insan ve çevre sağlığı açısından büyük bir tehlike arz etmektedir. Hayatımızı devam ettirebilmesi için yaşantımızın her aşamasında kimyasal maddelere ihtiyaç duyulmaktadır. Gerek sanayide gerek sağlık da olsun yaşamımızın vazgeçilmesidir. Kimyasal maddeleri “Kimya Kurallarına” göre doğru kullanıldığı zaman hayatımızı kolaylaştırmakta, yanlış kullanıldığı zaman da çok kötü olan kazalara neden olmaktadır. Kimyasal maddeler kendi aralarında patlayıcı, oksitleyici, zehirli, alevlenir, vb gibi olması yanı sıra fiziko kimyasal veya toksikolojik özellikleriyle de sınıflandırılmıştır. Kimyasal maddelerin fiziksel özelliklerinin sınıflandırılması, ne tür tehlike ve risk oluşturdukları hakkında bilgi vermektedir. Tehlikeli kimyasal maddelerin yapıları itibariyle her biri ayrı risk oluşturduğu için depolanmaları büyük bir sorun oluşturmaktadır. Kimyasal madde depolarında, risklerin ve tehlikelerin belirlenemediği ve gerekli önlemlerin yeteri kadar alınmadığında durumlarda yapılacak en küçük bir hata, endüstriyel boyutlarda kazalara, yangınlara ve ölümlere neden olabilmektedir. Bu çalışma kimyasalların depolanması ve kullanılmasından sorumlu kişiler ve yetkililerin gerekli önlemleri almasını, riskin azaltılmasını ve güvenli depolama çalışmalarına katkı sağlanmasını hedeflemektedir.

Anahtar Kelime: Depo, Kimya, Tehlike

5.10. Statik Elektriğin İş Güvenliği Açısından Yaratacağı Tehlikelerin Tespiti ve Çözümleri

Şebnem KARUL TONKA

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Rüştü Uçan**

İSTANBUL - 2015

YÖKTEZ NO: 443778

Özet

Statik elektrik endüstride de gizli bir tehlikedir. Statik elektrikten kaynaklanan tüm kazalar aniden ve sinsice meydana gelmiştir. Özellikle de yanıcı malzemelerle uğraşılan sektörlerde, statik elektrik; patlamalara, yangınlara dolayısıyla can ve mal kaybına yol açan kazalara neden olmaktadır. Dünyada meydana gelen ses getirmiş büyük kazalar şunlardır:

Güneybatı Fransa’da bir silo, Tayland’ da bir boya fabrikası, Kanada’ da fiberglas imalatı yapan bir fabrika, Des Moines’de portatif tank dolum tesisinde dolum işlemi esnasında tankların patlaması, Norveç Vaksdal da 500 m³ lük mısır nişastası silosunda meydana gelen toz patlaması, Amerika Teksas’ta Barton Solüsyon tesisinde, yakıt tanklarının patlaması örnek olarak gösterilebilir. Petrol istasyonlarında, yakıt ikmal sırasında statik elektrikten doğan binlerce patlama olmuştur.

Avrupa Birliği üye ülkelerinde statik elektrik kazalarını önlemek amaçlı olarak CENELEC CLC/TR 50404 ve IEC 60079, Amerika Birleşik Devletleri’nde ise NFPA-77 standartları kullanılmakta ve çalışmalar esnasında bu standartlar çerçevesinde gerekli önlemler alınmaktadır. Ancak Türkiye’ de statik elektrik ile alakalı herhangi bir standart olmadığı gibi konu ile alakalı olarak yapılmış bir çalışma da bulunmamaktadır.

Bu tez, statik elektriğin doğasını kavramak için gerekli araştırmalar yapılmış, statik elektrikten kaynaklanacak tehlikeleri tanımlanmış, dünyada uygulanan standartlar ışığında tehlikelerin kontrol teknikleri ve kontrol kuralları hakkında bilgi verilerek statik elektrik tehlikelerini önlemeyi hedeflemiştir.

Anahtar Kelimeler: Statik Elektrik, Patlamalar, Tedbirler, Standartlar

5.11. Hastanelerde Yangın Güvenliği Ve Tahliye Gerekleri Üzerine Bir İrdeleme

Abdurrahman İNCE

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Rüşti UÇAN**

İSTANBUL - 2016

YÖKTEZ NO: 443842

Özet

Hastane binaları ülkemiz mevzuatına göre bina tehlike sınıflandırmasında oteller, konutlar, okullar ve bürolar ile birlikte orta tehlike kullanım alanında yer almaktadır. Bu sınıflandırmada yangın tehlikesi ve yangın çıkma ihtimali dikkate alınmıştır. Gerçekten de bu açıdan hastane binaları aynı tehlike sınıfında yer alan diğer binalardan çok farklı değildir. Buna mukabil yangın tehlikesinin maruz bırakacağı hastaların hareket kabiliyetleri ve bazı hastane işlemleri dikkate alındığında çok büyük risklerin varlığı görülecektir.

Hastane binalarındaki bu büyük risklere karşı gerek yangının çıkmasını ve sirayetini engelleyecek önlemler gerek bastırma ve söndürme sistemleri gerek söndürme ekip ve donanımları gerek tahliye plan ve imkânları açılarından diğer binalara göre çok daha nitelikli çözümler üretilmesi gerekmektedir.

Mevzuatımızda hastanelerin yangın güvenliği ile ilgili hükümler son derece yetersizdir. Hâlbuki hastane binaları yangın güvenliği için çoğu hususta diğer binalarla bir tutulamaz. Birçok ülkede hastaneler için başlı başına düzenleme ve standartlar vardır. Kaldı ki diğer ülke ve uluslararası mevzuat ve standartlarda da yetersizlikler bulunmakta ve son zamanlarda yapılan bilimsel çalışmalarla bazı iyileştirmeler yapılmaktadır.

Tahliye ülkemizde yeteri kadar bilinmemektedir. Yürürlükten kalkan İşçi Sağliğı ve İş Güvenliği Tüzüğü 1974 yılından beri iş yerlerinde altı ayda bir tahliye denemeleri yapılmasını istemekte idi. Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik ise 2002 yılından beri binalarda senede en az bir kez tahliye tatbikatı yapılmasını istemektedir. Tahliyenin ne olduğu ve nasıl yapılacağı ise tarif edilmemiştir. Kaldı ki hastanelerin tahliyesi çok daha nitelikli olması gerekmektedir.

Bu çalışmada ülkemizdeki 18 hastanenin yangın güvenliği ve tahliye yeterliliği mevcut mevzuat ve standartların öngördüğu kriterlere göre incelenmiş, eksiklikler irdelenerek yapılması gerekenler izah edilmiş, hastanelerde yangın güvenliğinin iyileştirilmesi için yapılan çalışmalar dikkate alınmış, ayrıca risklerin minimize edilebilmesi ve yangın güvenliğinin iyileştirilmesi için ideal ve özgün çözüm önerileri sunulmuştur.

Bu çalışmada öncelikle hastanelerin yangın güvenliği ve tahliyesi için ülkemizdeki düzenleme ve standartların eksikliği sebebiyle oluşan bilgi boşluğunun giderilmesi hedeflenmiştir. Uygulamadaki eksiklikler ve yetersizlikler de mercek altına alınarak ülkemizdeki hastanelerin yangın güvenliği ve tahliye yeterliliğinin iyileştirilmesine katkı sağlamak ve bu konuda yapılacak yeni çalışmalara ışık tutmak hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hastanelerde Yangın Güvenliği, Ameliyathanelerde Yangın Güvenliği, Yoğun Bakımlarda Tahliye, Hastanelerde Tahliye, Yangın Kompartımanları

5.12. İş ‘Yol Bakım Ve Onarım Çalışmalarında Trafik Emniyetinin İş Güvenliğine Etkisinin İrdelenmesi’

Ali ŞEKER

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Esin TÜMER

İSTANBUL - 2016

YÖKTEZ NO: 461184

Özet

Çevre, taşıt ve insan etkeninde olması muhtemel problemleri araştırmak, bu problemlere çözüm önerilerini aramak, bununla birlikte konuyla ilgili çözüme yönelik geliştirilen yöntemlerin geliştirilmesini sağlamak trafik ve yol güvenliğinin amacını oluşturmaktadır. Yaya ve taşıt trafiğinin pek çok noktada kesişiyor olması, yol ve trafik güvenliğini tehlikeye atarak kaza riskini artırmaktadır. Ulaşım alternatiflerinin hızla artan kent nüfuslarına oranla yetersizliğinden dolayı, ulaşım ağında yapılan bakım ve onarım çalışmalarında ciddi anlamda tehlikeler meydana gelmektedir. Kazaların nedenleri yol, taşıt ve çevre etkenlerinden kaynaklanmaktadır. Trafik kazaları pek çok etkenin bileşkesi sonucu meydana gelen, karmaşık ve analizi zor bir konudur. Bu amaca ulaşmak için ilk olarak kaza istatistikleri, kaza nedenleri, kazaları azaltıcı tedbirler ve programları incelenmiştir. Daha sonra karayolu ve otoyol tasarımında "mühendislik", "davranışlar" gibi kavramlar anlatılmış, çeşitli mühendislik tedbirlerinin kazaları azaltmaktaki, yüzde 70-80'lere varan etkinliği özetlenmiş ve son olarak Türkiye için kullanılacak bir yol emniyeti geliştirme programının ana hatları ortaya konulmuştur. Türkiye’de trafik hizmetleri; eğitim ve mühendislik hizmetleri, trafiğin düzenlenmesi ve denetlenmesi ile ilgili kuruluşlar olarak parçalı bir yapıdadır. Bu yapı içerisinde sorumluluğun çok çeşitli sektörler ve kurumlar arasında bölünmüş olduğu görülmektedir. Oysa trafik sistemleri karmaşık sistemlerdir ve bu sistemlerin yönetimi kapsayıcı bir program ve bu programa dayalı stratejiler gerektirmektedir. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda belediyelere görev, yetki ve sorumluluklar verilmiş ancak denetim ve kaynak belediyelerden esirgenmiştir. Bugün Türkiye’de şehir içi trafik hizmetleri dendiğinde daha çok belediyelerin bulunduğu il ve ilçe merkezlerinde yapılan her türlü hizmet kast edilmektedir. Bu çalışmada Karayolları genel müdürlüğü ve yerel yönetimlerin yönetmelik gereği yol bakım ve onarım çalışmalarında alınan önlemler değerlendirilmiştir. Şu an uygulanan trafik işaretleri, sinyalizasyon çalışmaları alınan önlemler yönetmeliğe uygun şekilde belirtilmiştir. Tartışma bölümünde bu tedbirlerin iş güvenliğine etkisi irdelenip eksik yanları ele alınmış ve model önerisi yapılmıştır. Genel anlamda iş güvenliğinde ‘Trafik güvenliği’ etkisi irdelenmiştir. Çelişkili durumlarla ilgili tespitler yapılmış, ideal örnek model önerisi sunulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Trafik, İş güvenliği, İşaretler, Yol, İnsan

5.13. Kıyı Ve Açık Denizlerde Bulunan Ex-Proof Ekipmanların Güvenilirlik Verileri Ve Analizi

Atilla UÇAN

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Mustafa YAĞIMLI**

İSTANBUL - 2016

REF. NO: 10380995

Özet

Günümüzde gelişen endüstri ile birlikte, İş Sağlığı ve Güvenliğinin önemi artmaktadır. Gelişmiş ülkeler yıllardır yaptıkları uzun süreli çalışmalar ile elde ettikleri tecrübeleri, yasalarla destekleyerek İş Sağlığı ve Güvenliği açısından Dünya'yı daha iyi bir duruma getirmişlerdir. İş Sağlığı ve Güvenliği, ülkemizde 2012 yılından itibaren uygulanan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği yasasıyla birlikte ciddi bir şekilde ele alınmaya başlandı. Avrupa Birliği uyum yasaları çerçevesinde çıkartılan bu yasa ve yönetmelikleri ile İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda önemli aşamalar kaydedilmeye başlanmıştır. Patlayıcı ortamlarda çalışmalar ile ilgili yönetmelikler bu yasanın dayanağı olmak ile birlikte Türkiye'de de konunun temelini oluşturmaktadır. Patlayıcı ortamlarda yapılan çalışmalar, İş Sağlığı ve Güvenliği konusu kapsamında ele alınan konulardan birisidir. Patlayıcı ortamlardaki çalışmalarda kullanılacak cihaz ve ekipmanların, Ex-Proof; yani patlamayan, patlayıcı ortamı ateşlemeyecek cinsten olması gerekmektedir. Bu çalışmada; Ex-Proof cihazların özelliklerini, etiketlemelerinin nasıl olması gerektiğini; Ex-Proof ekipmanlarda güvenilirlik hesaplamasının nasıl yapılacağı, analizlerin nasıl yapılması gerektiğini örneklerle açıklanmıştır. Bu çalışmada; öncelikle patlayıcı ortamların sınıflandırması, sınıflandırmalara uygun olarak kullanılacak ekipmanların ve cihazların sınıflandırılması ve etiketlenmeleri derlenmiştir. Daha sonra ise kullanılacak olan Ex-Proof ekipmanlarda güvenilirlik ile ilgili bilgiler verilmiş, güvenilirlik ile ilgili hesaplama ve analizlerin nasıl yapılabileceği uluslararası standartlara uygun şekilde belirtilmiştir. Bu tezin yazım aşamasında saha araştırmaları yapılmış ve ülkemizdeki Ex-Proof ekipmanların kullanımı konusunda büyük şirketlerden bilgi alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Patlayıcı Ortam, Ex-proof, Güvenilirlik, Güvenilirlik Merkezli Bakım, Bölge

5.14. Küçük Ölçekli Tekstil İşletmelerinde İş Kazalarının Önlenmesine İlişkin Çalışmaların Etkinlik Analizi

Ayhan YILDIRIM

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Mesut KARAHAN**

İSTANBUL - 2016

YÖKTEZ NO: 620796

Özet

Bu tezin, veri tabanı üzerinden yayınlanma izni bulunmamaktadır. Yayınlanma izni olmayan tezlerin basılı kopyalarına üniversite kütüphaneniz aracılığı ile (TÜBESS üzerinden) erişebilirsiniz.

**5.15. Orta Ölçekli Ayakkabı İmalathanelerinde Kimyasal Risklerin Belirlenmesi
Ve Bertarafı İçin Bir Öneri**

Elif SOYER

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Esin TÜMER**

İSTANBUL - 2016

YÖKTEZ NO: 461185

Özet

Mesleki faaliyetlerde iş sağlığı ve güvenliği önemi Türkiye’de her geçen yıl gelişen ve anlaşılabilen bir faaliyet alanıdır. Dünya üzerinde birçok sektör ve faaliyetler çoğunlukla insanlar ve makineler aracılığı ile gerçekleştirilmektedir. Faaliyetlerin gerçekleşmesi aşamalarında ise çalışanların sağlığı yaptıkları faaliyet ve elde ettikleri ürünlerden daha önemlidir.

İş sağlığı ve güvenliği bakımından çalışmada bulunduğumuz ayakkabı üretim sektörü incelendiğinde birçok tehlike ve sağlığın korunması ile ilgili güvenlik problemleri ile karşılaşılabilir. Fiziki, çevresel, biyolojik, psikososyal etkenlerin her biri başlıca bir tehlike olmakla birlikte kimyasal tehlikeler de oldukça tehlikelidir. Örneğin fiziksel tehlikeler genellikle gözle görülebileceği ve önlem alınabileceği gibi kimyasal tehlikelerin tamamen görülerek önlem alınması bazen mümkün olmamaktadır. Kimyasalların depolanma, üretim, taşınma biçimleri, kullanım şekilleri ve bulunduğu ortam tehlikelerin etkisini ve kapsadığı kişileri oldukça etkileyebilecektir.

Bu çalışmada orta ölçekli ayakkabı imalatı yapan bir işletmede kullanılan kimyasalların kullanılma gereklilikleri ve bu kimyasalların çalışanlar için işyeri ortamında meydana getirdiği tehlikeler anlatılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kimyasallar, Kanserojen Madde, İş Sağlığı Ve Güvenliği, Eğitim, Gözetim

5.16. Gürültünün Çalışma Hayatına Etkileri Ve Bir İnşaat Şantiyesinde Gürültü Analiz Çalışması

Enes SAKARYA

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Esin TÜMER**

İSTANBUL - 2016

YÖKTEZ NO: 426657

Özet

İnşaat şantiyelerinde kullanılan iş makineleri ve günümüz teknolojisi ile ortaya çıkan iş yapım metotları, çalışan personellerin çalışma hayatlarına olumsuz yönde etki etmektedir. Bunların başında kullanılan iş makineleri gibi yüksek gürültü seviyesine sahip gürültü kaynakları gelmektedir. Yayılan gürültünün olumsuz etkilerinden çalışan personelin etkilenmemesi için gürültü kontrol yöntemi geliştirilmiştir. Bu yöntem gürültünün yayılma ortamında, alıcıda kontrolünü sağlayan güvenli mesafe, güvenli alan yöntemidir. Bu yöntemin hayata geçirilmesi için teknik ekibe, teknik ekipmana gereksinim olması, bundan dolayı ilave maliyetler ortaya çıkarması, işverenler için yük gibi görüldüğünden bu uygulamalardan kaçınmalarına sebep olmaktadır. Bu durumun neticesinde de çalışanlar gürültüden kaynaklanan ve onlara zarar veren etkilere maruz kalmaktadır. Çalışmamızda, tüm inşaat şantiyelerinde ve gürültü seviyesi yüksek iş araç ve gereçlerinin kullanıldığı açık alan çalışmalarında geçerli olacak gürültü ölçümleri, ortam ölçümleri şeklinde, minimum masrafla İş Güvenliği Uzmanı tarafından yapılmıştır. Gürültü kaynaklarına belirli oranlarda artan mesafelerden ortam ölçüm değerleri gürültü ölçüm cihazı ile alınarak, değerler ortam ölçümlerini anlamlı hale getirmek için kullanılmış, çalışma alanının gürültü değerleri belirlenmiştir. Ortam ölçümlerine göre çalışanların gürültü kaynaklarına yaklaşımda güvenli mesafe, güvenli alan tespiti yapılmıştır. İlgili tespit çalışanların kişisel koruyucu donanım kullanmaması üzerinden hareketle yapılmıştır. Yapılan ölçüm sonuçları değerlendirilerek gürültü seviyesindeki azalma miktarı tespit edilip çalışanlara olumsuz etki bırakmayacağı güvenli alan, güvenli mesafe değerlerinin etkinliği ve uygulaması tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gürültü, Çalışma, Güvenli, Maruziyet, Analiz

5.17. İş Sağlığı Ve Güvenliğinde Eğitimin Önemi

Fayık AY

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Selahattin GÜLTEKİN

İSTANBUL - 2016

YÖKTEZ NO: 426644

Özet

Son yıllarda İş Sağlığı ve Güvenliğinin (İSG) önemi arttıkça, bu kapsamda çalışma ortamlarının ve işgücü davranışlarının daha güvenli hale gelmesi için ilgili kuruluşlar ve işletmeler tarafından büyük gayretler sarf edilmektedir. İş kazası ve meslek hastalıklarının büyük bir kısmının da çalışanların güvensiz davranışlarından kaynaklandığı bilinmektedir. Bunun esas sebebi bilgi eksikliği olup, çalışanlara eğitimle bilgi ve bilinçli davranış alışkanlığı kazandırılmaya çalışılmaktadır.

Bireylerin kültür ve inanç yapıları da dikkate alınarak verilen eğitimler yüksek moral gücü sağlamakta, ruh sağlığını olumlu yönde etkileyerek sosyal hayatta da birlik beraberliğe ve huzura sebep olmaktadır. Motivasyonu yüksek çalışanların olduğu güvenli iş ortamlarında, doğru çalışma yöntemleri ile en yüksek verimin alınacağı da bir gerçektir. Bu konuyla ilgili olarak özellikle Osmanlı'nın kuruluş ve yükseliş döneminde etkili olan "AHİLİK" Sisteminden de örnekler verilmiştir.

Başarılı sonuçlara ulaşmak için İSG'de eğitimin ne kadar önemli olduğu, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu da göz önüne alınarak anlatılmaya çalışılmıştır. Bu doğrultuda bazı işletmelerin eğitim sonuçları değerlendirilerek, işletmelere en az %6,5 maddi katkı sağladığı istatistiksel tablolarla gösterilmiştir. Ayrıca, bilinçli çalışma ve motivasyon etkisiyle de iş kazası ve meslek hastalıklarında %70'lere varan azalmayla, ülkelerin bütçelerine %5'ler civarında katkı sağladığı görülmekle birlikte, birçok toplumsal yaralanmaların önlenmesiyle manevi bir huzura sebep olması gibi, eğitimin daha birçok olumlu sonuçları ortaya konmaya çalışılmıştır.

Anahtar kelimeler: İSG Eğitimleri, Eğitimin Önemi, Eğitimin Sonuçları

5.18. Okul Öncesi Çocuklarda (4-6 Yaş) Deprem, Yangın Ve Tahliye Konusunda Durum Tespitinin Yapılması

Funda DOĞAN

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. MELİHA KIRKINCIOĞLU**

İSTANBUL - 2016

YÖKTEZ NO: 443843

Özet

Ülkemiz coğrafi konumu sebebiyle yer aldığı deprem kuşağının etkisine maruz kalmakta ve bunun getirisi olarak birçok can ve mal kaybıyla karşılaşmaktadır. Bunu en aza indirgeyebilmek için doğal afetlere karşı alınan önlemler oldukça etkilidir. Doğal afet öncesinde, sırasında ve sonrasında nasıl davranılacağı doğal afete karşı alınmış olan eğitimlere ve tatbikatlara bağlıdır. Okul öncesi eğitim kurumları afete karşı gerekli tedbir ve önlemlere sahip olması gereken kurumların başında yer alır. Yaş ortalamasının oldukça düşük olması sebebiyle verilen eğitimler ve alınan geri dönüşlerin etkisinin tatbikatların sürekliliğiyle sağlanabilmektedir. Çocukların yaşları dikkate alındığında yine verilen eğitimin ‘Oyundayım’ algısı üzerinden oluşturulmasıyla doğal afetlere karşı sağlam temellerin atılması adına iyi bir yöntemdir. Bu çalışma okul öncesi dönemlerden alınan eğitim ve tatbikatların etkisini inceleme amacıyla oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Okul Öncesi Eğitim, Doğal Afet, Deprem, Yangın

5.19. İnşaat Sektöründe İş Sağlığı Ve Güvenliği Uygulamaları Üzerine Bir Alan Araştırması

İsmail ÖZEN

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Naim DENİZ

İSTANBUL - 2016

YÖKTEZ NO: 426647

Özet

Yapı üretim sektörü, tehlikeli İş kolları arasında yer almaktadır. İstatistiklere göre, ölümle sonuçlanan kaza değerleri Türkiye’de gelişmiş ülkelerin değerlerinden daha fazladır. Ülkemizde binlerce kişi sigortasız, Sosyal Sigortalar Kurumu’na haber verilmeden çalıştırılmakta ve birçok iş kazasına maruz kalmaktadır. Türkiye’de yürürlükte bulunan yasalar, iş sağlığı ve güvenliği konusunda önemli hükümler içermektedir. Bu çalışmada, yapı üretim sektöründe iş sağlığı ve güvenliği mevzuatının uygulanma düzeyi belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışma kapsamında, amaca yönelik olarak toplu konut örneğinde gözlem ve anket çalışması yapılmıştır. Öncelikle, iş sağlığı ve güvenliği kapsamındaki bilgiler literatür araştırması olarak sunulmuştur. Tezin birinci bölümünü temel kavramları oluşturmaktadır. İkinci bölümümüz yapı işlerinde iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı üzerine uluslararası verileri dikkate almıştır. Üçüncü bölümde ise yapı üretiminde çalışanların sağlığı ve çalışanların güvenliği faaliyetlerinin Türkiye’deki toplu konut şantiyelerinde uygulanma düzeyi araştırılmıştır. Dördüncü ve son bölümde ise büyük bir inşaat projesinde çalışanlar üzerinde mülakat yöntemi kullanılarak bulgular ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yapı Sektörü, İnşaat, İnşaat Sektörü, İş Sağlığı ve Güvenliği, Yönetmelik, Mevzuat

5.20. Hastanelerde Acil Durum Planı Hazırlama Kriterlerinin Saptanması Ve Örnek Bir Uygulama

Mustafa Kemal ÇINARLIK

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Esin TÜMER

İSTANBUL - 2016

YÖKTEZ NO: 443838

Özet

Toplumların yaşamında büyük olumsuzluklar oluşturan doğa, insan ve teknoloji kaynaklı afet ve acil durumların neden olduğu yıkımları önlemek veya etkisini azaltmak için oluşturulan Afet ve Acil Durum Yönetimlerinin, bu olumsuzlukları önlemeyi veya etkilerini en aza indirmeyi amaçladığı görülmüştür. Bu bağlamda tez konusu olan hastane gibi kurulu tesisler için afet ve acil durumlara yönelik alınacak önlemlerin insan yaşamı ve hizmetin sürekliliği açısından önemli olduğu değerlendirilmiştir. Bu çalışma kapsamında konuya esas teşkil eden hukuki mevzuatlar, konuyla ilgili hazırlanan plan örnekleri ile saha uygulamaları incelenmiştir. İncelemede, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının çıkardığı 2013 tarihli İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmeliğin uygulamada çalışan sayısını esas aldığı, Sağlık Bakanlığının 2015 yılında çıkardığı Hastane Afet ve Acil Durum Planları (HAP) Uygulama Yönetmeliği'nin ise yatak kapasitelerini esas aldığı görülmüştür. Sağlık kurumlarının Afet ve Acil Durum Planı Hazırlama Yönetmeliğine göre, mülkiyet ve kapasitelerine göre sınıflandırıldığı, buna bağlı olarak farklı organizasyon yapılarının oluşturulduğu tespit edilmiştir. İnceleme sonucunda Acil Durum Planı hazırlanması konusunda, yataksız sağlık kuruluşlarının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmeliğine, yataklı sağlık kuruluşlarının ise Sağlık Bakanlığının Hastanelerde Afet ve Acil Durum Planı Hazırlama Yönetmeliğine tabi olduğu görülmüştür. Destek elemanlarından İlkyardımcıların, yataksız sağlık kurumlarında Sağlık Bakanlığının 29 Temmuz 2015 Tarih ve 29429 sayılı İlkyardım Yönetmeliğine göre belirlendiği ve her 10 çalışana bir ilkyardımcı belirlenmesi şeklinde uygulandığı, yataklı sağlık kurumlarında ise ilkyardım hizmetlerinin yine aynı bakanlığın çıkardığı 2015 Tarihli Hastanelerde Afet ve Acil Durum Planı Hazırlama Yönetmeliğine göre Ulusal Medikal Kurtarma Ekibinin (UMKE) yürütüleceği tespit edilmiştir. Hastane içi acil durum ihbarları yapılırken kullanılan Ulusal Acil Durum Renk Kodlarının (URK), HAP Hazırlama Yönetmeliğinde sayılarının uluslararası seviyeye getirildiği, Acil Durum ve Afet konularına ait diğer durumları da kapsadığı görülmüştür. HAP Hazırlama yönetmeliğine göre Acil Durum Planı hazırlama görevinin hastane çalışanların asıl işlerine ek görev olarak verilmesi ve bunlar arasında klinik personelinin de olması Türkiye şartlarında sağlık kurumlarında iş yükünün yoğun olduğu dikkate alındığında sorunlara yol açacağı değerlendirilmiştir. Yapılacak düzenlemeyle, konuyla ilgili yönetmeliklerin birleştirilmesi, klinik personelin asli görevlerinin yoğunluğu nedeniyle HAP Hazırlama komisyon çalışmalarına yeterli sürede katılamayacakları gerektiği değerlendirilmiştir. Bu tür üyelerin HAP Hazırlama komisyon üyeliği dışında bırakılması, Acil Durum Plan hazırlama işinin İş Sağlığı ve Güvenliği ile Kalite departmanınca müşterek yürütülmesinin sağlıklı olacağı değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Acil Durum, Hastane Acil Durum Planı, Hastane, Kurtarma, Kriz Yönetimi

**5.21. Alt İşverenlik Hizmetlerinde, Alt İşveren İş Güvenliği Yükümlülüklerinin,
“İş Sağlığı Ve Güvenliği Otomasyon Yazılımı” İle Denetlenmesi**

Nergis ERSÖZ

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Esin TÜMER**

İSTANBUL - 2016

YÖKTEZ NO: 461584

Özet

Çalışma hayatında ekonomik ve teknolojik anlamdaki gelişmelerinde yaşanması ile işverenlerin, işyerlerinde sürdürmekte olduğu çalışmalara, mal ve hizmet üretimlerine ilişkin asıl yapılan işlerin dışında kalan veya bir bölümünü kapsayan işleri bu alanlarda uzmanlaşmış farklı işverenlere iş vermeye başlamaları beraberinde alt işverenlik kavramını ortaya çıkarmıştır.

Bilindiği üzere Türkiye’de çalışma hayatında işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğini sağlamak oldukça ciddi bir sorumluluk olup, özellikle asıl işverenlerin alt işveren ilişkisinde büyük problemler yaşanmaktadır. Asıl işveren alt işveren ilişkisini yürürlükten kaldırılan 1475 sayılı İş Kanunu’na göre daha detaylı olarak düzenleyen 4857 sayılı İş Kanunu ve 2012 yılında hayatımıza giren 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve kapsadığı yönetmelikler çerçevesinde asıl işveren alt işveren arası karşılıklı sorumlulukların eklenmesi ile asıl işverenlere, alt işverenlerini denetleme ve takibini yapma yükümlülüğü gelmiştir. Özellikle çalışan giriş çıkışının çok fazla olduğu inşaat gibi çalışma sahalarında ise asıl işverenlerin bu denetim ve takipleri yapması ve sürdürülebilir olması oldukça zor bir hal almaktadır. Bu bağlamda alt işverenlik uygulamalarının iş güvenliği denetleme programları ile takibin yapılması alt işveren çalışma koşullarını iyileştirme ve asıl işverenler için anlık takip yapabilmek imkânı sunmaktadır.

Bu çalışmada özellikle çalışan giriş çıkış trafiğinin ve çalışan sayıları çok fazla olan yapı işleri ve lojistik gibi işletmelerde iş güvenliği hizmetlerinde alt işveren yükümlülüklerinin iş sağlığı ve güvenliği otomasyon yazılımı ile takibinin önemi araştırılmıştır ve sonuç olarak iş sağlığı ve güvenliğinde alt işveren takibinin, bir iş sağlığı ve güvenliği otomasyon yazılımı ile yapılmasının hem asıl işveren, hem çalışanlar hem de işin düzenli ve sağlıklı işleyişi açısından en doğru yöntem olduğu düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: İşveren, Alt işveren, İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Sağlığı Güvenliği Otomasyon Programı

5.22. OHSAS 18001 İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönetim Sistemi'nin İnşaat Sektöründe Uygulanması

Özgün ÖZPINAR

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Naim DENİZ**

İSTANBUL - 2016

YÖKTEZ NO: 426642

Özet

Türkiye’de ve Dünya’da küreselleşmenin hız kazanması, endüstriyel üretimlerin hızla uyum sürecine girmesi, son yirmi yılda ithalat-ihracat sirkülasyonunun büyümesine ve çalışanların yüzdelerle dağılımının sanayi sektörüne yönelmesine zemin oluşturmuştur. Bu imkânlar beraberinde iş kazaları ve meslek hastalıklarının artmasını da hissedilir derecede etkilemiştir. Büyük oranda yönetsel eksikliklerden doğduğu aşikâr olan iş kazaları ve meslek hastalıkları, başta küresel ekonomiyi olmak üzere işgünü ve insan kayıplarını meydana getirmektedir. Bu durumda teknolojinin insana, insanın da teknolojiye ayak uydurmasında, çalışma ortamında kullanılacak ekipmanın seçiminde, teknoloji esaslı imalatların paralelinde idari ve mühendislik önlemlerinin yetersiz kalmasında, eğitim ve oryantasyonun doğru zamanda ve yeter sürede verilememesinde büyük pay vardır. Bu sebeple ‘OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi’ politikasının oluşturulması, yasal gerekliliklerin tüm çalışanlar tarafından bilinerek doğru uygulanması, yönetim programının devamlı olarak kontrol altında tutulması ve önlemlerin önceden belirlenip düzeltici önleyici faaliyetlerin sürekli izlenmesiyle iş kazaları ve meslek hastalıklarının en aza indirgenebileceğini amaçlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Yönetim Sistemleri, İş Sağlığı ve Güvenliği, Doküman, Eğitim, Risk

5.23. İş Güvenliği Ve Meslek Hastalıklarının Hastane Güvenliği Üzerine Etkileri

Özlem MUTLU

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Osman YILDIRIM**

İSTANBUL - 2016

YÖKTEZ NO: 443834

Özet

İş Sağlığı ve Güvenliği, endüstriyel yaşamın her sektöründe önemle ele alınmaktadır. Sağlık sektöründe de iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı faaliyetleri hızla ele alınmaktadır. Bu tez çalışmasında, iş sağlığı ve güvenliği kapsamında başta meslek hastalıkları ve iş kazaları olmak üzere, hastane güvenliğini bozan faktörlere dikkat çekilmiştir. Tez çalışmasının birinci bölümünde, Temel Kavramlar ve Yaklaşımlar, İş kazaları ve meslek hastalıkları farklı kategorik olarak sunulmuştur. Ayrıca, Uluslararası Sözleşmeler, Uluslararası Kuruluşlar, İş Sağlığı ve Güvenliği Ulusal Kuruluşlar, İş Sağlığı ve Güvenliği Ulusal Mevzuatı incelenmiştir.

İkinci bölümde, sağlık işletmelerinde iş kazaları ve meslek hastalıkları ele alınmıştır. Tezin üçüncü bölümünde, hastane güvenliği konusu işlenmiştir. Dördüncü bölümde ise araştırmanın amacı ve önemi belirtilmiş, önerilen araştırma modeli sunulmuştur. Bu bölümde, üç ayrı hastane çalışanlarının katılımı ile bir örnek araştırma yer almıştır. Bu araştırma sonucunun analizi, kurgulanan hipotezlerin testleri ve yorumlanması yapılmıştır. Takip eden sonuç bölümünde, araştırma bulgularından yola çıkarak, hastane çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği ekseninde güvenliğe bakışları ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği, Meslek Hastalıkları, Hastane Güvenliği

5.24. Ortaokullarda İş Sağlığı Ve Güvenliğinin Araştırılması: İstanbul-Zeytinburnu İlçesi

Rabia BALCI

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. İsmet Galip YOLCUOĞLU**

İSTANBUL - 2016

YÖKTEZ NO: 443840

Özet

50'den az çalışmanı bulunan az tehlikeli işyerleri ile kamu kurum ve kuruluşları 1 Temmuz 2016'dan itibaren iş sağlığı ve güvenliği profesyonellerinden hizmet almaya başlayacaktır. Bu kapsamda kamu kurum ve kuruluşu olarak okullar incelendiğinde iş sağlığı ve güvenliği henüz standart haline getirilemediği görülmektedir. Yapılan çalışmalarda okul güvenliği ile ilgili genelge, yönetmelik gibi düzenleme, yaptırım ve yöntemler mevcut olmasına rağmen bunların uygulanmasında problemlerin bulunduğu ve bütün okullar için sistematik bir güvenli okul modelinin olmadığı görülmektedir.

Çalışmanın amacı ortaokullarda güvenlik sorunu yaratan faktörleri belirleyerek, güvenli eğitim ortamı sağlamaktır. Çalışmada öncelikle genel anlamda ve orta öğretim kurumlarında iş sağlığı ve güvenliği araştırılmıştır. İkinci aşamada iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili yönetmelikler ve önceki çalışmalar incelenmiştir. Araştırma kapsamında İstanbul'un Zeytinburnu ilçesinde dört ortaokul için anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Çalışma öğretmenlere uygulanmıştır. Anketlerle demografik özelliklere ve çalışma bilgilerine göre öğretmenlerin görüşlerinin değişip değişmediği t testi ve varyans analiziyle araştırılmıştır. Araştırma sonuçları okullarda iş sağlığı ve güvenliği açısından eksiklerin bulunduğunu göstermiştir.

Anahtar kelimeler: Okullarda İş Sağlığı, T Testi, ANOVA, Anket Araştırması

5.25. Patoloji Laboratuvarları'nın İş Sağlığı Ve Güvenliği Açısından Değerlendirilmesi

Remzi YURTSEVEN

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Kaan YILANCIOĞLU

İSTANBUL - 2016

YÖKTEZ NO: 443841

Özet

Ülkemizde laboratuvarlar için uygulanan yönetmeliklerin patoloji laboratuvarları açısından değerlendirilmesi yapıldıktan sonra bu yönetmeliklerin karşılayamadığı sorunlar üzerine yoğunlaşmıştır, patoloji laboratuvarlarında çalışılırken, kullanılan malzemeleri depolarken ve atık bertaraf aşamalarında ii güvenliği açısından dikkat edilmesi gereken hususların altı çizilmiş olup bu çalışma sırasında yabancı kaynak taraması da yapılarak literatür açısından zenginlik sağlanmak hedeflenmiştir.

Yapılmış olan literatür çalışmasının ülkemizdeki anlık durumu ile karşılaştırmak amacı ile İstanbul sınırları içerisinde patoloji laboratuvarları ziyaret edilmiş değerli hocalarımızla söyleşiler yapılmış ve değerli düşüncelerinden etkilenerken ülkemizdeki duruma yer verilmiştir ancak alınan izinler çerçevesinde herhangi bir şahıs kurum adı tez içerisinde yer almamıştır.

İş sağlığı ve güvenliği açısından patoloji laboratuvarları incelendikten sonra bu alanlar için özel olarak tehlikelerin belirlenmesi ve risklerin derecelendirilmesi çalışmasına geçilmiş olup patoloji laboratuvarları için farklı iki yöntemle risk analizi yapmış düşüncelerimizin pekişmesi sağlanmak istenmiştir.

Tez çalışmasında Yöntem olarak Fine Kinney ve Matris risk analizleri kullanılmıştır. Yöntemlerin analiz olarak yansıması sonucu risklerin sıralanması tehlikelerin bertaraf edilmesi için yapılması gerekenler sırasıyla belirlenmeye çalışılmıştır, iki farklı yöntem kullanılarak risk derecelerindeki sapmalar, öncelik sırasındaki değişimler belirlenmeye çalışılmıştır. Bu amaç doğrultusunda dört farklı laboratuvar da her birisi için iki farklı risk analizi yapılmış, karşılaştırmalı sonucu ile risklerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Sonuç kısmında fotoğraf örnekleriyle durum tespiti yapılmış olup, olması gereken Şartlar belirtilmiştir, Sonuç kısmında, ülkemiz adına bu tür çalışmaların yapılmasına teşvik edici yaklaşımın gelişmesi gerektiğini, Şahsım olarak yaptığım özellikle saha çalışmasında karşılaştığım zorluklar nedeniyle patoloji laboratuvarlarındaki çalışmaların gri bölge olarak görüldüğü ifade edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Laboratuvar, Hastane Laboratuvarları, Patoloji, Risk Faktörleri

5.26. İş Sağlığı Ve Güvenliği Öğrencilerinin Eğitim Memnuniyet Ve Beklentilerinin İncelenmesi

Sevil ÇIRAKOĞLU

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Mustafa YAĞIMLI

İSTANBUL - 2016

YÖKTEZ NO: 706652

Özet

Bu çalışmanın amacı; iş sağlığı ve güvenliği öğrencilerinin yaşam amaçlarını, eğitsel hedeflerini, üniversite öğreniminden beklentilerini ve öğrenim gördükleri bölüme ilişkin memnuniyet durumlarını ortaya koymaktır. İş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin amacı ise teoride ve uygulamada çağdaş dünya koşulları ile uyumlu, yenilikçi bir eğitim sistemiyle nitelikli kişiler, öğrenciler yetiştirmek olmalıdır. Bu eğitimler sayesinde öğrencilerin, iş sahasında çalışma ve araştırma yapabilmesi aynı zamanda aktif olması sağlanmalıdır. Gelişen teknoloji ve bilgiler yakından takip edilerek eğitimlerin içerikleri, sunumları güncellenmeli, eğitime yansıtılmalıdır. Bu doğrultuda iş sağlığı ve güvenliğini meslek olarak benimsemiş kişilerin eğitimleri üzerinde durulmalı ve gelecekte iş hayatına atılacak olan bu kişilerin eğitimleri çağdaş eğitim metotlarıyla desteklenmelidir. Veri toplama aracı olarak literatür taraması ve anket tekniği kullanılmıştır. Araştırma sürecinde konuyla ilgili birçok kaynak ve bu konuda yapılmış araştırmalar incelenerek araştırma projelendirilmiş ve veri toplama aracı geliştirilmiştir. Öğrenciler için hazırlanmış olan anket formu; birinci bölümde, genel veriler 6 soru, ikinci bölümde iş sağlığı ve güvenliği hakkında öğrencilerin memnuniyet durumu 25 soru, üçüncü bölüm öğrencilerin beklentilerine yönelik 12 soru, dördüncü bölümde ise iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri hakkında görüşlerini almaya yönelik açık uçlu soru yer almaktadır. Anket formu toplam 44 sorudan oluşmaktadır. Araştırmanın çalışma evrenini devlet ve vakıf üniversitelerinde iş sağlığı ve güvenliği programlarında eğitime devam eden öğrenciler oluşturmaktadır. Elde edilen bilgiler tablolar ve program hakkında öğrencilerin görüşlerini saptamak amacıyla verilerin frekansları ve yüzdelik dilimleri halinde verilmiştir. Bu çalışma ile iş sağlığı ve güvenliğinde okuyan öğrencilerinin görüşleri alınarak, iş sağlığı ve güvenliği eğitiminin sorunları üzerinde yoğunlaşarak, olması gereken yeni eğitim teknikleri ifade edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim Teknikleri, İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim.

**5.27. Çalışanların Ve Emeklilerin İş Sağlığı Ve Güvenliği Açısından
Karşılaştıkları Sorunların İncelemesi**

Tahsin ALPTEKİN

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Sevda ASQAROVA**

İSTANBUL - 2016

YÖKTEZ NO: 443836

Özet

İnsan var olduğu günden bugüne her zaman toplu halde yaşamayı tercih etmiştir. Birlikte olmak, birlikte hareket etmek ve üretmek onu diğer canlılardan kesin çizgilerle ayırmıştır. Üretim, tüketim, sosyal yaşam sarmalında her zaman aynı çizgiyi koruyamamış; bazı toplumlar diğerlerine göre hem ekonomik hem de sosyal yaşam çitasını daha yüksekte tutmayı başarmışlardır. Toplumlarda gözlemediğimiz var olma savaşı şimdilerde daha modern ve refah yaşama kavuşma mücadelesine dönüşmüştür. Sanayi devrimi ile başlayan baş döndürücü önde olma mücadelesi, bazı toplumları uygar yaşama ölçütlerini göğüslemelerine yol açmış, bazıları ise daha geriden takip etme çabasına girmişlerdir. Ön safları tutan toplumlar uygar yaşamın tüm olanaklarını kullanabilmek için bir bedel ödemişlerdir. Ekonomik ve sosyal gelişim beraberinde insanın kimi zaman yaradılışından gelen, kimi zaman da koşulların zorladığı yeni sorunlar ile karşı karşıya bırakmıştır. Psiko-sosyal problemler böyle bir sürecin sonucudur. İnsanı yaşamının her döneminde yakasını bırakmayan bu sorunlar iş sağlığı ve güvenliğinin de ana damarlarından biridir. Bu çalışmamız boyunca toplumsal ve çalışma yaşamında karşılaştığımız bu sorunlara, iş sağlığı ve güvenliği penceresinden bakarak durumu gözler önüne sermeye çalışacağız.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı, İş Sağlığı Ve Güvenliği, Çalışanlar, Stres

5.28. Ofis Çalışanlarında Ergonomi

Taner AKBULUT

Tez Danışmanı

Yrd. Doç. Dr. Vildan ENİSOĞLU ATALAY

İSTANBUL – 2016

YÖKTEZ NO: 426643

Özet

Türkiye’deki önemli sorunlardan biri olan iş kazaları ve meslek hastalıklarından dolayı yılda binlerce çalışanın ölmesi, yaralanması veya psikolojik olarak iş göremez hale gelmesidir. Bu durumların başlıca nedeni, iş sağlığı ve güvenliği (İSG) konusuna gerekli özenin gösterilmemesi, yasalardaki açıklıklar, denetim eksiklikleri İSG işverenlerin ayrı bir maddi külfet olarak görmesi gelmektedir. Türkiye’de yaşanan iş kazalarının sektörel dağılımda öncelik şantiyeler ve ardından madenler gelmektedir. 2014 yılında şantiyelerde toplamda 272 çalışan hayatını kaybetmiştir. Bu kazalar 2012’nin öncesinde daha da fazla bir oranda yer almaktaydı. 2012 yılının ağustos ayında yürürlüğe giren 6331 Sayılı İş Sağlığı ve güvenliği kanunu ile devlete, işverene ve çalışanlara birtakım sorumluluklar getirilmiş ve bu sorumlular yerine getirilmediği takdirde uygulanacak cezai ve hukuki yaptırımlar maddeler halinde sektörel olarak paylaştırılmıştır. Kanunda iş kazalarının önlemleri konusuna yeterince önem verilirken aynı önem meslek hastalıklarına da verilmektedir. Ancak ülkemizde meslek hastalıkları konusunda yapılan en son istatistiklere bakıldığında 2012 yılında 603 kişi görülmektedir. 6331 sayılı İSG kanunu meslek hastalıklarının önüne geçebilmek için, yunanca insan bilimi anlamına gelen ergonomiye önem vermektedir. Ergonomi, meslek hastalıklarının sıkça rastlandığı uzun süre aynı hareketlerin tekrarı sonucu oluşan eklem ve kas ağrılarının çoğunluk gösterdiği ofis çalışanlarında, bu ağrılarının ortadan kaldırılması ve sağlıklı bir toplum oluşması için bedenlen yapılması gereken hareketleri belirleyerek bu hareketlerin nasıl uygulanacağından bahsetmektedir. Ofis çalışanlarında ergonomi konulu tez çalışmamda, 200 tam zamanlı merkez çalışanı olan şirketin 50 personeli ile ofislerindeki çalışma ortamları hakkında kısa bir anket çalışması yapılmıştır. Bu anket sonuçlarında; Sağlık sorunu var diyenlerin %35’i boyun fitiği, %30’u farenjit, %17’si bel fitiği, %13’ü omuzda postür bozukluğu, %4’ü ise boyun düzleşmesi problemi yaşıyor. Farenjit dışındaki tüm sorunların ana nedenlerinden biri yanlış oturuş ve duruş şeklidir. Bu sonuçlar kapsamında masa başı çalışmalarda işverenin üzerine %30’luk bir görev düşerken çalışan üzerine %69’luk görev düşmektedir. Çalışanın üzerine düşen bu görevlerin hepsini ergonomi biliminin belirlemiş olduğu ergonomi hareketleri yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ergonomi, Anket, Meslek Hastalığı, Personel Yönetimi, İş Ortamı

5.29. Ortak Sağlık Ve Güvenlik Birimlerinin İşleyişi

Umut ELBİR

Tez Danışmanı

Yrd. Doç. Dr. Vildan ENİSOĞLU ATALAY

İSTANBUL - 2016

YÖKTEZ NO: 426652

Özet

Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimi bünyesinde bulunması gereken personeller ve firmalar için hazırlanması gereken prosedürler ve yapılması gereken yükümlülükler anlatılmaktadır. İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimleri ve Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimlerinin kuruluşu, yapısı ve işleyişi, iş güvenliği uzmanlığı ve işyeri hekimliği hakkında bilgi vermektedir. İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimleri ve Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimlerinin kurulması, işleyişi, çalışanları ve ilgili yönetmelikte belirtilen hususlar, iş güvenliği uzmanlığını hakkındaki yasal düzenlemeleri hakkında bilgilendirmektir. İşyeri hekimliği hizmeti, Yardımcı sağlık personeli hizmeti, hakkındaki yasal düzenlemeleri hakkında bilgilendirmek. İşyerlerinde aylık çalışma veya yıllık çalışma, acil durum gibi planları örneklerle yönetmeliğe göre açıklayarak bilgilendirmektedir.

Anahtar kelimeler: İşyeri Sağlık Ve Güvenlik Birimleri, Ortak Sağlık Ve Güvenlik Birimleri, Yardımcı Sağlık Personeli

5.30. Hazır Beton Üretim Tesislerinde İş Güvenliği Açısından Bir Denetim Modeli Oluşturulması

Yeşim TEKNİKER

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Esin TÜMER**

İSTANBUL - 2016

YÖKTEZ NO: 461585

Özet

Ülkemiz için hazır beton üretimi, ardında yaklaşık iki yüz farklı sanayiye sürükleyen inşaat sektörünün ve ekonominin en önemli ana lokomotifi olduğu açıktır. Bir yapının en temel unsuru, o yapının ayakta durmasını sağlayan betonarme taşıyıcı iskelettir; beton ve çelik, inşaatın temel girdisini, betonarme ise inşaatın temel uygulamasını teşkil eder. Dolayısıyla, beton inşaat sektörünün en temel girdisi, ekonomik olarak vazgeçilemeyecek malzemesidir.

Hazır Beton üretiminde, dünya genelinde önemli bir yere sahip olan Türkiye’de, beton sektörü 2013 yılında %10 büyüme göstererek 93 milyon metreküp olan üretimini 102 milyon metreküpe çıkartmıştır. Takip eden 2014 yılında da kentsel dönüşüm projeleri, 3. Havaalanı, 3. Köprü ve bağlantı yolları ve devam eden yüksek hızlı tren projeleri ile sektördeki büyümenin devam etmesi beklenmektedir.

Avrupa’da yıllık hazır beton üretimi verilerine göre, 102 milyon metreküp ile Türkiye birinci, 45,6 milyon metreküp ile Almanya ikinci, 38,6 milyon metreküp ile Fransa üçüncü ülkedir. Avrupa’da toplam üretim miktarının yanı sıra kişi başı hazır beton üretimi açısından da 1,3 metreküp ile Türkiye birincidir. Avusturya 1,2 metreküp ile ikinci, Belçika ise 1,1 metreküp ile üçüncü ülkedir. AB ülkelerinde ortalama kişi başı hazır beton üretimi 0,5 metreküp iken Amerika’da 0,8 metreküp, Japonya’da 0,8 metreküp, Rusya’da ise 0,3 metreküptür. Türkiye kişi başı beton üretiminde de Avrupa birincisi, Dünya çapında ise Çin ve ABD’den sonra Türkiye hazır beton üretiminde üçüncüdür. (kaynak: www.thbb.org, erişim tarihi:07.10.2016). Henüz alternatif çelik ahşap gibi yapı teknolojilerinin ulaşılabilir maliyetlerde olmaması nedeniyle İnşaat sektörünün ana lokomotifi olan hazır beton sektörü yapı alanında en önemli malzeme olma niteliğini sürdürmektedir.

Tüm sektörleri yakından ilgilendiren 30 Haziran 2012 tarih 28339 sayılı resmi gazetede yayınlanan İş Sağlığı ve Güvenliği kanunu, şüphesiz ki Hazır Beton Üretim tesislerinde de gerek güvenlik, gerek sağlık şartlarının iyileştirilmesi için işveren ve çalışanların görev, yetki, sorumluluk, hak ve yükümlülüklerini, mesleki risklerin önlenmesi, eğitim ve bilgi verilmesi dâhil her türlü tedbirin alınması, sağlık ve güvenlik tedbirlerinin değişen şartlara uygun hale getirilmesi ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışma şartlarını yeniden tanımlamaktadır. Kalkınma hızı ve yapı üserimi devam eden ülkemiz için vazgeçilmez olan Hazır Betonun, üretim sürecini etkileyen çalışma ve çalışan güvenliği henüz çalışılmamış yeni bir alandır.

Bu çalışmada, 6331 sayılı İş Güvenliği Kanunu ve tüm mevzuatları çerçevesinde Hazır Beton üretim tesislerinde “denetim” kavramı irdelleyerek, bu kapsamda mevzuata uygun bir model önerisi geliştirmek hedeflenmiştir. Bu hedef doğrultusunda, ilgili kanun ve mevzuatlar, literatür taraması yapılmış olup, hazır beton sektöründe üretim faaliyeti gösteren bir tesiste sekiz yıllık gözlemler yanı sıra kalite ve çevre yönetim sistemleri ile entegre edilmiş bir iş sağlığı güvenliği yönetimi ele alınarak “denetleme modeli” geliştirilmeye çalışılmıştır.

Örnek bir modelleme oluşabilmesi bağlamında, yıllar içinde saha araştırmasına konu olan tesiste tehlike tanımlaması, risk belirlenmesi, risk yönetimin yapılması, çalışan sağlık gözetimleri, kalite yönetim sistemleri gibi “denetim” kavramının alt bileşenleri tartışılmıştır.

Sonuç olarak ideal bir denetim modelinin geliştirilebilmesi için yapılması gereken ön hazırlıklar iç ve dış denetim gerekleri bağlamında modellenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hazır Beton Sektörü, Tesis, İş Güvenliği, İş Kazası, Denetim

5.31. İtfaiyede Kişisel Koruyucu Donanımlar

Yıldırım DURSUN

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Mesut KARAHAN**

İSTANBUL – 2016

YÖKTEZ NO: 426641

Özet

İş kazaları ve meslek hastalıkları insan sağlığına ve ülke ekonomisine vermiş olduğu zararlar nedeniyle, çalışma hayatının önemli problemlerindedir. İş kazalarını önlemek ve çalışanların iş tehlikelerinden korunmasını sağlamak için; itfaiyecinin katıldığı operasyon anında emniyetsiz durumları ve tehlike kaynaklarını ortadan kaldırmak, ortadan kaldırılamayan tehlike kaynaklarını kapamak, güvenliksiz davranışları önlemek ve gerekli yerlerde uygun niteliklerde kişisel koruyucu donanım kullanılmasını temin etmek suretiyle şahsi korunmayı sağlamak, alınması gereken iş sağlığı ve güvenliği önlemlerindedir.

İş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesinde en etkili yol tehlike kaynaklarının yok edilmesidir. İtfaiye personelinin ise operasyon anında nereden gelebileceğini bilmediği birçok risk vardır. Tehlike kaynağını ortadan kaldırmak veya üstünü kapamak imkânı olmayabilir.

İşte bu durumlarda yapılan işin niteliğine ve amacına uygun kişisel koruyucu donanım kullanılması zorunlu olur. Ayrıca tehlike kaynağı koruyucu içine alınsa bile itfaiye personelinin çalışmayı yapabilmesi için kişisel koruyucu kullanması gerekir.

İtfaiye personelinin kullandığı kişisel koruyucu donanımların vücudun bölümlerini ve uzuvlarını; operasyon anında, gerçekleşebilecek yanma, çarpma, kesik vb. unsurların her türlü zarar ve etkilerinden en yüksek düzeyde koruyabilen tüm araç ve gereçlerin tarihsel gelişimi, günümüzdeki durumu ve personel tarafından yeterliliği analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İtfaiyede Kişisel Koruyucu Donanımlar, Tehlike Sınıfları, Koruyucuların Kullanımı.

5.32. Kurumsal İşletmelerde Sıfır İş Kazası Hedefine Yönelik Uygulamalar

Adem BÖLÜKBAŞI

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Türker Tekin ERGÜZEL

İSTANBUL - 2017

YÖKTEZ NO: 478765

Özet

Günümüzde sanayileşmiş ve sanayileşmekte olan ülkelerde sanayide çalışanların sayısındaki hızlı artış, beraberinde çalışanların bir takım sağlık ve iş güvenliği sorununu gündeme getirmiştir. Sanayileşmiş ülkeler içinde bulunduğumuz yüzyılda iş kazalarını ve meslek hastalıklarını en düşük düzeyde tutmak için ciddi çabalar harcamak zorunda kalmışlardır. Özellikle ülkemizde tüm kesimlerin ortak bir değeri ve sorumluluğu olan İş Sağlığı ve Güvenliğinin geliştirilmesi, sürdürülmesi ve kültür oluşumunun sağlanması gerekmektedir. İşletmeler düzeyinde, özelliklede büyük ölçekli kurumsal işletmelerde iş kazalarının önlenmesinden ziyade sıfırlanması ve kazasızlık günlerinin sürdürülebilirliğini hedeflenmektedir. Bu hedef doğrultusunda işletmeler belli başlı çalışmalar yaparak iş kazalarının azaltılmasını sağlamaktadır. Yapılan bu çalışmaların sonucunda işletmeler ciddi anlamda maddi ve manevi kazanç elde etmektedirler.

Bu araştırmada; Ülkemizin alanında lider ve önde gelen kurumsal yapıya bürünmüş bir kuruluşunda sıfır iş kazasına ulaşmak için, İSG Liderliğinin, Sürekli Eğitimin, Sürekli İyileştirmenin ve İSG Kültürünün sağlanması ve sürdürülebilirliği konusunda izlenilecek yollar, geliştirilen uygulamalar ve tüm çalışanların sahiplenmesiyle başarılan kazasızlık hedefleri ortaya konulmuştur. Bu çalışmanın Ülkemizde birçok işletmeye yol göstereceği ve kanayan bir yara haline gelen iş kazalarının önlenmesinde tüm kesimlere fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: İSG Kültürü, İş Sağlığı ve Güvenliği, Kurumsal İşletme, Sıfır Kaza, Sıfır İş Kazası, Sürdürülebilirlik

5.33. Ormancılık Sektöründe İş Sağlığı Ve Güvenliği

Ali Bahadır KÜÇÜKARSLAN

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Rüştü UÇAN**

İSTANBUL - 2017

YÖKTEZ NO: 489965

Özet

Ülkemizde ve dünyada orman sahalarında gerçekleşen iş kazaları ve orman arazilerinde ki çalışmalardan meydana gelen meslek hastalıkları konusunda yayımlanan veriler incelendiğinde, konunun sahada çalışan işçi ve orman üzerinden geçimini sağlayan orman köylüsü açısından ne kadar önemli olduğu ortaya çıkmaktadır.

Orman köylüsünün geçimi sağladığı ilk yıllardan günümüze kadar gelen süre içerisinde bu kişilerin, zor şartlar altındaki çalışmalarını kolay hale getirmek için öngörülen çalışma ortamının hazırlanması ve zararlarını minimize etmek için bilgi, teknoloji ve deneyimlerin aktarılması insan sağlığı açısından çok önemli olduğu yadsınamaz bir gerçektir.

Çalışma sahalarında meydana gelen iş kazalarının önüne geçilmesi için yıllardır uygulanan ekstansif ormancılığın yerine artık gelişen modellemeler ve yenilenen uygulamaların kullanılması ormancılık sektöründe meydana gelen kazaların azalmasına ve iş güvenliğinin ön plana çıkmasına yardımcı olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Orman, İş Güvenliği, İşçi Sağlığı

5.34. İstanbul'daki İki Özel Tıbbi Laboratuvar Çalışanlarının Biyolojik Risk Etmenlerine Karşı Algı Düzeylerinin Belirlenmesi

Ayla KARALTI

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Rüştü UÇAN
Yardımcı Tez Danışmanı
Doç. Dr. Yeşim GÜROL

İSTANBUL - 2017

YÖKTEZ NO: 478741

Özet

Tıbbi laboratuvarlar biyolojik risk açısından oldukça tehlikeli alanlardır. Bu nedenle mutlaka alt yapıları bu maruziyeti azaltacak şekilde olmalıdır. Çalışanlara bulaşma riski olan bütün örnekler mutlaka bir biyogüvenlik kabini içinde çalışılmalıdır. Biyolojik risklerin ulusal ve uluslararası düzenlemelerle önlenmeleri zorunludur. Bu düzenlemelere göre biyolojik risklere maruz kalan ticaret ve meslek grupları iyi belirlenmeli ve enfekte olan çalışanlar belirlenmelidir. Enfeksiyonun basit mekanizması, ana konaktan zincire taşınması, konağın enfeksiyonu (çalışan) şeklindedir. Önlem için zincirde taşınmanın bir veya daha fazla yerden kırılması gereklidir. Çalışmamız 2017 yılı Mart-Mayıs ayları arasında İstanbul'da bulunan özel bir üniversite hastanesi laboratuvarı ile özel bir tıbbi laboratuvarda yapılmıştır. 38 soruluk bir anketin uygulandığı çalışmaya üniversite hastanesinden 35 kişi, özel laboratuvardan ise 22 kişi, toplamda 57 kişi katılmıştır. Genel olarak bakıldığında katılımcıların %38,6'sı erkek; %61,4'ü ise kadınlardan oluşmuştur. Çalışmamızda her iki kurumda da iş sağlığı ve güvenliği birimi olduğu görülmüş olup, personellerin bu birimlerden haberi olduğu; biyolojik tehlike ve risklere yönelik %82,5'inin eğitim aldığı görülmüştür. Çalışanların biyolojik riskler ve korunma yolları ile ilgili eğitimleri %66,7'sinin hizmet içi eğitimlerde; %29,8'inin ise mezuniyet öncesi okulundan aldıkları görülmüştür. Laboratuvar çalışanlarının sağlıklarını en fazla etkileyen faktörün %61,4 ile stresli çalışma olduğu saptanmıştır. Çalışanların %38,6'sının hastalık geçirdiği görülmüştür. Geçirilen hastalıklar sorgulanmış ve %59,1 ile İnfluenza ilk sırayı almıştır. İş kazalarına bakıldığında %24,6'sının bir iş kazası geçirdiği; bu kazaların %50'sinin kesici-delici madde yaralanması nedeniyle olduğu; %35,7'sinin enfektif madde dökülmesi ile olduğu görülmüştür. Laboratuvar çalışanlarının %80,7'sinin koruyucu amaçlı aşı yaptırdığı; bu aşuların dağılımına bakıldığında en fazla Hepatit B (%35,1) ve Tetanos (%31,6) olduğu gözlenmiştir. Laboratuvarlarda tüberküloz gibi tehlikeli etkenlerin çalışılabileceği alanların olduğu gözlemlenmiştir. Katılımcıların %22,8'inin laboratuvar içindeki depolama alanlarında yiyecek/içecek bulundurdukları ve %26,3'ünün de laboratuvar içinde yiyecek/içecek tükettiklerini belirtmişlerdir. Katılımcıların hastalıklardan korunmak için kullandıkları malzemeler ve kullanım sıklıkları sorulduğunda; ellerini yüksek oranda yıkadıkları (%100); %81,5'inin sıklıkla eldiven kullandığı; önlük kullanımının yüksek olduğu (%71,9); gözlük kullanımının neredeyse hiç olmadığı (%96,5) gözlemlenmiştir. Tıbbi laboratuvarlarda enfeksiyon hastalıklarından korunmak için mutlaka önlük, maske, eldiven ve gözlük gibi koruyucu maddeler kullanılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Biyolojik Risk, Tıbbi Laboratuvar, İş Sağlığı Ve Güvenliği

5.35. İş Sağlığı Ve Güvenliği Eğitimlerinin Çalışanlardaki İş Sağlığı Ve Güvenliği Farkındalığına Etkisinin İncelenmesi: Yapı Sektöründe Bir Araştırma

Ayşenur SARAL KÜÇÜK

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Rüştü UÇAN**

İSTANBUL - 2017

YÖKTEZ NO: 478764

ÖZET

İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili geçmişten günümüze birçok çalışma yapılmıştır. Sanayinin gelişmesi ile çalışma ortam koşulları değişmiş ve iş yerlerinde olumsuz çalışma koşulları sonucunda iş kazaların ve meslek hastalıklarında önemli miktarda artış olmuştur. Yaşanan bu iş kazaları ve meslek hastalıkları çalışanlardaki iş sağlığı ve güvenliği farkındalığının oluşmasını önemli hale getirmiştir. İş sağlığı ve güvenliği eğitimleri, çalışanlara iş sağlığı ve güvenliği farkındalığı kazandırarak çalışma ortamında güvenlik kültürünün oluşturulmasında önemli bir uygulama basamağı olmuştur.

Bu çalışmada, iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin önemi göz önünde bulundurularak çalışanların iş sağlığı ve güvenliği farkındalığına etkisi incelenmiştir. Araştırma yapı sektöründe faaliyet gösteren bir projede çalışan mavi yaka işçiler ile yapılmıştır. Araştırmanın verileri birebir anket yöntemi ile toplanarak SPSS programı ile analiz edilmiştir. Araştırmanın sonucunda, çalışanlarda iş sağlığı ve güvenliği farkındalığı oluşturulmasında iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin pozitif etkisinin olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri, İş Kazaları, Güvenlik Kültürü

5.36. Çalışma Hayatında İletişimin Önemi Ve İş Sağlığına Etkisi

Azime AKÇAYIĞIT

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Zülfikar ÖZKAN**

İSTANBUL - 2017

YÖKTEZ NO: 478750

Özet

İnsan hayatındaki en önemli unsurlardan birisi olan iletişim, teknolojinin gelişmesi ile birlikte hayatın tüm evresinde etkisini artırmaya başlamıştır. Tarihin en eski dönemlerinden beri insan hayatındaki varlığı değişmeyen iletişim, gelinen noktada gelişen teknolojinin de etkisiyle varlığını iyice genişletmiştir. İnsanların hayatında iletişimin sahip olduğu kapsamında artması ile birlikte iletişime yönelik ilginin düzeyi de artış göstermiş ve iletişimin içeriği daha fazla bilinen bir hale gelmiştir. İletişimin sahip olduğu önem, hemen hemen herkesin bilincinde olduğu bir konu olarak görünmektedir.

Örgütler ve örgütsel süreçler açısından değerlendirme yapılacak olduğunda iletişimin tüm süreçlerin temel yapıtaşları arasında yer aldığı görülecektir. Öyle ki iletişimin etkinliği söz konusu olmaksızın örgütlerin içinde yer aldığı süreçlerin başarıya ulaşması pek mümkün olmayacaktır. Bu durumun bilincinde olan örgütler, süreç içerisinde iletişimin etkinliğini sağlamaya yönelik girişimlerde bulunmaktadır. Aksi takdirde rekabet ortamında başarı elde edilmesinin mümkün olmayacağı düşüncesi, bu yöndeki girişimleri artırmaktadır.

Bu çalışmada iletişimin çalışma hayatındaki rolünü açıklamak amaçlanmıştır. İletişimin çalışma hayatında sahip olduğu konumun belirlenmesi için yöntem olarak literatür taraması yöntemi tercih edilmiştir. Çalışmada elde edilen sonuçlar iletişimin işletmelerin üst kademesindeki yönetim fonksiyonları arasında yer aldığını ortaya koymuştur. Bunun bir getirisi olarak yapısal ve yönetsel iletişimi etkin bir şekilde kullanan işletmelerin hedeflerini daha etkili bir şekilde gerçekleştirdikleri de çalışmanın sonuçları arasındadır. İletişimin çalışma hayatındaki önemli etkilerinden birisi de performans artışına katkı sağlaması olarak tespit edilmiştir. Tüm bu sonuçlar, çalışma hayatında iletişimin belirleyici rollere sahip olduğu temel sonuçları etrafında birleşmektedir. Çalışmada yöntem olarak literatür taraması yönteminden faydalanılması ve literatürdeki bilgileri destekleyecek anket ya da mülakat gibi araştırma verilerinin olmaması, bu çalışmanın sınırlılıkları arasında yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: İletişim, İletişimin Roller, Çalışma Hayatında İletişim Ve Roller

5.37. Müziğin Ve Sanatın İnşaat İşçilerinin Motivasyonlarına Etkisi

Burak KUZU

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Sevda ASQAROVA**

İSTANBUL - 2017

YÖKTEZ NO: 478757

Özet

Günümüzde kapitalizm ve küresel tüketim ihtiyacı çalışma koşullarının giderek ağırlaşmasına neden olmaktadır. Bu bağlamda, iş sağlığı ve güvenliği temelde iş göreni korumayı hedeflemekle birlikte; üretimin sağlıklı bir biçimde yürüyebilmesi için işveren ve devlet açısından da önemlidir. İş sağlığı ve güvenliği konusunda yasalar ve yönetmeliklerle işletmeler yükümlülükler yükleyen devlet; aynı zamanda denetleyici görevi de görmektedir. Bu çalışmanın birinci bölümünde iş sağlığı ve güvenliği kavramı ayrıntılı olarak incelenmiş olup; İSG uygulamalarının kavramsal çerçevesi çizilmeye çalışılmıştır. Çalışmanın ikinci bölümünde ise motivasyon- İSG uygulamaları ve fiziksel/psikososyal risk unsurları arasındaki bağ kurulmaya çalışılmıştır. Çalışmanın üçüncü bölümünde ise inşaat sektöründe iş kazaları ve meslek hastalıkları çerçevesinde inşaat sektörünün genel durumu incelenmiştir. Çalışmanın araştırma kısmında ise; inşaat işçilerinin iş sağlığı ve güvenliği motivasyonu uygulamaları bağlamında birer fiziksel/psikososyal çevre unsuru müzik ve sanatı değerlendirme biçimlerini belirlemek amacı ile bir odak grup ve anket çalışması uygulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı Ve Güvenliği, İnşaat, Müzik

5.38. Kalite, Çevre, İş Sağlığı Ve Güvenliğinin Yönetim Sistemleri İle Bütünleştirilmesi, İnşaat Sektöründe Uygulama Ve Karşılaştırma

Büşra AKSU

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Mesut KARAHAN**

İSTANBUL - 2017

YÖKTEZ NO: 478761

Özet

Bu çalışmanın temel amacı olarak kalite, çevre ve iş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemlerinin işletme içerisinde birbirinden bağımsız olarak kullanılması yerine, bu yönetim sistemlerinin bütünleştirilmesinin işletmeler için daha etkin bir model oluşturacağıın teorideki bilgiler ve uygulamalarla ispat edilmesidir. Bunun yanında bütünleşmenin yaşandığı bir işletme ile yaşanmayan bir işletme arasındaki farklılıkların ortaya konulmasıyla aradaki farkın belirgin olarak ortaya çıkarılmasıdır. Bu sebeple öncelikle kalite, çevre ve iş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemleri ile bu sistemlerin oluşturulmasında temel olarak görülen yönetim sistemleri standartları incelenerek bu yönetim sistemlerinin bütünleştirilmesi ile ilgili literatürde yer alan bilgiler incelenerek çalışmamızda yorumlanmıştır.

Yönetim sistemleri uygulamalarını bağımsız ve bütünleştirme olarak gerçekleşen işletme arasında analiz yapılarak bütünleştirmenin işletmelere sağladıkları faydalar ortaya konulmuştur.

Yapılan çalışmada inşaat sektörü son yıllarda büyük bir gelişme kaydettiği için inşaat sektörü seçilmiş ve inşaat sektöründe faaliyet gösteren iki işletme bulunarak bunlar arasında karşılaştırma yapılmıştır.

Bu tez çalışması sonucunda işletmelerde yönetim sistemlerinin bütünleştirilmesi uygulamalarının işletmelerde büyük ölçüde olumlu olarak etkilediği, bu etkilerin müşteri memnuniyeti, üretim artışı, kaliteli ürün ve hizmet vb. faydalar olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yönetim Sistemleri, Bütünleştirme, İnşaat Sektörü, Kalite, Çevre, İş Güvenliği

5.39. Yapı Marketlerinde Çalışanların Güvenlik Algısının Değerlendirilmesi

Hacer Gülten AYTAR

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Serhat ÖZEKES**

İSTANBUL - 2017

YÖKTEZ NO: 483821

Özet

Günümüzde gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler iç piyasa tüketimi ile ihracat taleplerini karşılamak amacı ile üretimlerini ve satışlarını arttırmak, mevcut yatırımlarını büyütme, hızlı üretim yapmak zorundadırlar. Buna paralel olarak bu işletmelerde çalışan işçilerin iş sağlığı ve güvenliği de önemli bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. İş güvenliği ve sağlığı konusu işletmelerin ömrünü ve piyasadaki kredibilitelerini etkilediği gibi çalışanların refah seviyesinin yükselmesi can güvenliğinin ve sağlığının korunması ve dolayısıyla üretimde verimlilik ve kalite sağlanarak sonuçta rekabet avantajı elde etmesine yardımcı olmaktadır.

Bu çalışmada Yapı Marketlerindeki iş sağlığı ve güvenliği açısından çalışanların güvenlik algısının değerlendirilmesi konusunda, çalışanların bilgilerinin ve farkındalığının anlaşılabilmesi, bilincinin artırılması amacıyla bir anket hazırlanmış ve piyasada ismi tanınan bir işletmede 140 personel ile uygulama yapılmış, bulgular ile tartışma ve sonuçlar çalışmada yer almıştır.

Anahtar Kelimeler: Yapı Market, İş Sağlığı ve Güvenliği, Algı

5.40. İstanbul İli Anadolu Yakasında Hafriyat Ve Katı Atık Taşınması Yapan Ağır Vasıta Şoförlerinin Çalışma Koşulları Ve Neden Oldukları Trafik Kazaları Hakkında Bir İnceleme

Hakan SEYREKOĞLU

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Rüştü UÇAN**

İSTANBUL - 2017

YÖKTEZ NO: 489959

Özet

Günümüzde gelişen sanayi ile birlikte şehir merkezlerine doğru nüfus göçü yüksek boyutlara ulaşarak şehir merkezlerinde nüfus yoğunluğunu arttırmıştır. Nüfus yoğunluğunun artmasıyla birlikte şehir merkezlerinde başta trafik sorunu olmak üzere yüksek nüfusun dar bir alanda yaşamasına dayalı var olan sorunlar daha da katlanarak artmış ve sorun olmanın ötesinde çeşitli tehlikeleri de ortaya çıkarmıştır. Özetle eski ve mevcut şartnamelere göre inşaa edilmemiş konut, işyeri vb. binaların yıkılarak mevzuata uygun halde tekrar yapılmasını amaç edinen kentsel dönüşüm kanununun aynı anda birden fazla bölgede başlatılmasıyla birlikte, kanunun uygulanmaya başladığı kent merkezleri inşaat alanları ile çevrili bir hale gelmiştir.

Kentsel dönüşüm kanununun uygulanmaya başlandığı birçok şehir merkezinde, kanunun uygulanması ile birlikte sayıları hızla artan kent içi inşaat şantiyeleri için çalışan, hafriyat ve katı atık taşınması yapan ağır vasıtaların şehir içinde kazaya karışma oranlarını da hızla artmıştır. Bu kazalar trafik kazası olmasının yanı sıra kazaya karışan ticari nitelikli ağır vasıtalarından dolayı aynı zamanda iş kazası olmaktadır.

Bu araştırmamda İstanbul İli Anadolu Yakasında çalışan hafriyat ve katı atık taşınması yapan ağır vasıta sürücülerin bağlı oldukları mevzuat, yıllara göre karıştıkları kaza sayıları ile yazılı ve görsel medyanın bu kazalara yaklaşımları incelenmiş ve konu ile alakalı birtakım hipotezler geliştirilmiştir. Ayrıca söz konusu şoförler özel sektör de çalışanlar ve kamuda çalışanlar olmak üzere çalışma ve kontrol gruplarına ayırarak kendilerine önceden hazırlanmış görüşme soruları sorulmuştur. Böylece şoförlerin sektörel farklılıkları ile demografik özellikleri, çalışma koşulları ve neden oldukları trafik kazaları ile trafik kazasına neden olan olayın arka planları incelenmiştir.

Görüşme sorularından elde edilen verilerin birbirleri ile olan anlamlı ilişkileri istatistiksel metotlar ile ortaya çıkarılmış ve geliştirilen hipotezler test edilmiştir. Ortaya çıkarılan bu ilişkiler, test edilen hipotezler ve elde edilen veriler kullanılarak mevcut olan eksiklik ve sorunlara çözüm önerileri getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hafriyat, Şoför, Trafik Kazası, Toprak İşleri

5.41. İnternet Erişimi Olmayan Alanlarda Uygunsuzluk Bildirimlerinin İş Sağlığı Ve Güvenliği Otomasyon Sistemlerine Aktarılması İçin Mobil Yazılım Geliştirilmesi

Hayati ÖZEN

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Türker Tekin ERGÜZEL**

İSTANBUL - 2017

YÖKTEZ NO: 478759

Özet

Bu tezin amacı, çevrimiçi çalışan iş sağlığı ve güvenliği yazılımlarında internetin olmadığı alanlarda uygunsuzluk bildirimlerinin yapılabilmesi için çevrimdışı çalışan mobil yazılım geliştirilmesidir.

Yapılan çalışmada iş güvenliği uzmanının, işyeri hekiminin veya tüm yetkili kullanıcıların internet erişiminin olmadığı ya da sistem güvenliğine geçemeyecek çalışma yerlerinde veri kayıt imkânının sağlanması amaçlanmıştır.

Yapılan çalışma sonucunda, verilerin sisteme doğrudan hatasız kaydedilebilmesi için işyeri adı ve adresi, il, ilçe, kullanıcılar ve kullanıcı bilgileri gibi bazı parametrik verilerin programı kullanmaya başlamadan önce alınması gerektiği ihtiyacı doğmuş buna göre çalışmalar yapılmıştır.

Tezin genel sunuşu içerisinde mobil uygulama yazmada kullanılan programlama dillerine, programı yazarken karşılaştığım problemlere, program içerisine eklenen özelliklere ve iş sağlığı ve güvenliği alanında kullanılan en önemli bölümlere değinilmiştir.

Hazırlanan tezin, ülkemizde henüz yeterince önem verilmeyen İş Sağlığı ve Güvenliği konusunda ileride yapılacak yazılımlara ve mobil uygulamalara temel oluşturacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Yazılım, Çevrimiçi, Çevrimdışı, Program, Mobil Uygulama

5.42. İş Güvenliği Mevzuatı Çerçevesinde Toptan Gıda Ve Dağıtım İşlerinde Örnek Alan İrdelenmesi

Hediye KARAÇAY

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Esin TÜMER**

İSTANBUL - 2017

YÖKTEZ NO: 478763

Özet

Beslenme, canlı yaşamını sürdürebilmek için temel unsurlardan biridir. Artan nüfus gıdaya olan talebin artmasına neden olmakta, değişen yaşam koşulları ise gıda sektörünün büyüklüğünü, yapısını ve eğilimlerini belirleyen faktörler arasında yer almaktadır. Gıda sektörü dünyada ve ülkemizde, büyümesi yukarı yönlü olan ve ticari hacmi en büyük sektörler arasında yer almaktadır. Gıda sektöründeki işletmeler, binlerce kişinin bulunduğu büyük fabrikalardan birkaç kişinin çalıştığı küçük işletmelere kadar geniş bir alanda hizmet vermektedir.

Gıda maddelerinin üreticiden alınarak ihtiyaç olan her noktaya ulaştırılmasında köprü görevi yapan toptan gıda ve dağıtım sektörü; çalışma alanı çok geniş olan, birçok çalışmanı içinde bulunduran bir sektördür. İş sağlığı ve mevzuatı kapsamında yapılan araştırmada toptan gıda ve dağıtım sektörünün gerekli ilgiyi görmediği ve bu alanda çalışma yapılmadığı gözlemlenmiştir. Bu bağlamda toptan gıda ve dağıtım sektörü, iş güvenliği yönünden ele alınması gerekliliği sonucuna varılmış ve bu tez çalışması hazırlanmıştır. Örnek bir etüt çalışması için İstanbul da faaliyet gösteren bir toptan gıda ve dağıtım işletmesi seçilmiş, tüm çalışma alanları 13 ay boyunca gözlemlenmiş, kontrol listesi ve L tipi matris yöntemi kullanılarak risk değerlendirmesi yapılmıştır. Mevzuat ve bilimsel gereklilikler temel alınarak yapılan risk değerlendirmesi sonucu, tespit edilen bulgular ele alınarak tartışılmıştır. Mevzuata ve bilimsel gerçekliklere uygun bir model geliştirilmeye çalışılarak kontrol listesi hazırlanması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Toptan Gıda Ve Dağıtım, İş Güvenliği, Küçük İşletmeler, Az Tehlikeli Ve Tehlikeli Sınıfta Güvenli Çalışma

5.43. Bir Sağlık Kuruluşunda İç Ortam Çevre Kalitesinin Belirlenmesi Ve İş Sağlığı Ve Güvenliği Bakımından Değerlendirilmesi

Hesna Gülşen AKKAYA

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Gülay MANAV
Tez Eş Danışmanı
Doç. Dr. Burcu ONAT

İSTANBUL - 2017

YÖKTEZ NO: 478760

Özet

Hava kirliliği toplum ve çevre sağlığı açısından önemli bir faktördür ve çevre sorunları arasında ilk sıralarda yer almaktadır. Kentleşmenin hızla yayıldığı dönemlerde, insanlar günlük hayatının büyük bir bölümünü kapalı ortamlarda geçirmeye başlamış dolayısıyla iç mekân sorunları gündeme gelmiştir. İç ortam hava kalitesi aydınlatma, ısı, nem, hava akım hızı, karbondioksit ölçümleri ile belirlenmektedir. Sayılan fiziksel ve kimyasal risk etmenlerinin, çalışanlar ve diğer bireyler üzerinde sağlık, rahatlık, verimlilik ve motivasyonları üzerine etkileri vardır. Havasız bir ortamda eğitimini sürdüren öğrencilerde oksijen yetersizliğinden dolayı eğitim kapasitesi düşer, havalandırma kalitesi düşük olan iş yerlerinde çalışanlarda değişik sağlık sorunlarına sebep olur.

Bu araştırmada çalışma yöntemi üç aşamada gerçekleştirilmiştir. Birinci aşamada konu ile ilgili yerli ve yabancı kaynaklar taranmış, ikinci aşamada bu kaynakların çeşitli yönlerden değerlendirmesi, sentezlenmesi yapılmıştır. Üçüncü aşamada hastane ortamında yapılan iç ortam çevre kalitesi ölçümlerinde karbondioksit (CO₂), aydınlatma, nem ve sıcaklık ve hava akım hızına bakılmış, sonuçlar incelenmiş ve bunlara göre öneriler sunulmuştur.

Çalışma İstanbul'un büyük bir semtinde, E 5 karayolu üzerinde ulaşım kolaylığı olan, yataklı ve poliklinik olarak büyük bir hasta yoğunluğuna hizmet veren 612 yataklı bir hastanede, Testo 480 çok fonksiyonlu ölçüm cihazı ile iç ortam çevre kalitesi ölçümleri yapıldı. Cihazın ana ekranına takılan CO₂, aydınlatma, nem ve sıcaklık ve hava akım hızı propları takılarak alınan ölçüm sonuçları USB kablo ile bilgisayara aktarıldı. Ölçümler sonucunda elde edilen veriler uluslararası standartlarla karşılaştırıldı. Bazı bölümlerde karbondioksit seviyesi kabul edilen değerden yüksek çıktı, bazı bölümlerde hava nemi düşük çıktı. Birkaç özel serviste aydınlatma düşük çıktı. Bu veriler ile birlikte çalışanların şikâyetleri ve standart değerler dikkate alınarak iş güvenliği açısından öneriler sunuldu.

Anahtar Kelimeler: İç Ortam Hava Kalitesi, Aydınlatma, Isı, Nem, Hava Akım Hızı, Karbondioksit

5.44. OHSAS Yönetim Sistemi Ve Otomotiv Sektöründe Bir Uygulama

İsmail ÖZDEMİR

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Ali Fuat GÜNER**

İSTANBUL - 2017

YÖKTEZ NO: 478749

Özet

İşyerlerinde tehlikelerin belirlenmesi ve bu tehlikelerden kaynaklanan risklerin minimize etmesi çok önemli bir konudur. Bu çalışmaların etkin bir halde yapılması iş kazalarının ve meslek hastalıklarının azalmasına ve işyerlerinin herhangi bir olay sonucu ödenecek tazminatların önüne geçecektir. Bu konuda dünyada kabul görmüş OHSAS Yönetim Standardının bir kılavuz olarak belirlenmesi, standart bağlı olarak kurulan yönetim sistemi hem tüm iş güvenliği çalışmalarına üst yönetim taahhütlü sistematik bir yaklaşım getirecek hem de kanunların etkin bir şekilde takip edilmesini sağlayarak devlete karşı sorumluluğunda doğru bir şekilde yerine getirilmesini sağlayacaktır. OHSAS yönetim sistemi işyerlerinde ekipmanların bakımların kontrolü, çalışanlara verilecek eğitimler, yasaların takibi, ortam ölçümleri gibi birçok konuda planlamaya dayalı bir yaklaşım getirir. Şirketler OHSAS 18001 yönetim sistemi ve bunun gibi birçok standardı kendine rehber edinerek birçok konuda eylemleri sistematize ederek kayıpları azaltacak ve beraberinde verimliliği arttıracaktır.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı Ve Güvenliği, Meslek Hastalığı

5.45. Otomobil Bakım Servislerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği Önlemlerinin Sağlanmasına Yönelik Bir Örnek Alan İncelemesi

Jale UZUNDEDE

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Esin TÜMER

İSTANBUL - 2017

YÖKTEZ NO: 478755

Özet

Otomobil sektöründe, gelişen teknolojinin sonucu olarak, ekipmanların çalışmalarda kullanımı, servislerde kullanılan kimyasallar, iş Kazalarının ve meslek hastalıklarının artması, iş güvenliği önlemlerinin alınması gerekliliğini göstermiştir.

Yapılan bu tezde bir örnek alan incelenerek, alınması gereken İş Güvenliği önlemleri, hakkında bilgi verilmeye çalışılmış, mevcut durumdaki güvenlik eksiklikleri konusunda bilgi verilmiştir. Oto bakım servislerinde Çalışma ortamı ve ekipmanların tehlikeleri tespit edilip, önlemler alınarak iş kazalarının azaltılabileceği veya yok edileceği konusunda durulmuştur.

Fine-Kinney metodu kullanarak yapılan risk değerlendirmesinde, risk puanlarına göre daha hassas olarak ölçüm yapıldığı gözlemlenmiştir. Böylece aksiyon planı alınacak işlerin öncelik sıralaması yapılmıştır, daha yüksek öneme sahip risklerin farkındalığı arttırılmıştır.

Düzenleyici ve önleyici faaliyetler düzenleyip uygulayarak Risk değerlerini azaltabileceği belirtilmiştir. Bu tez çalışmasında, çalışanlarda iş güvenliği bilincinin oluşturulması, güvenli davranış kalıplarının yerleştirilmesi ve bu doğrultuda gereken eğitimlerin verilmesi gerekliliğinin önemi anlatılmak istenmiştir.

Kullanılan kimyasallara karşı maruziyetin önlenmesi için, çalışanlara kişisel koruyucuları kullanmalarının önemi hakkında bilinçlendirici eğitimlerin verilmesi risklerinin azaltılmasını sağlayacağı konusunda durulmuştur.

İşyerlerinin tasarımları, çalışmaya başlamadan, mevzuata uygun yapılması gerekliliği, havalandırma koşullarının iyileştirilmesi ve ekipmanların yerleştirilmesi, çalışma başlamadan yapılması konusunda açıklamalar yapılmıştır.

Bu çalışmada, çalışanlarda ve işverenlerde önce güvenlik” anlayışı oluşturulması gerekliliği ve önlemlerin alınması, mevzuatın uygulanmasının iş kazalarının önüne geçilebilmesi için faydalar sağlayacağı görülmüştür. Oto Bakım servislerinde, iş sağlığı ve güvenliği koşullarının iyileştirmesini hedefleyen Mevzuatların uygulanması ve bilimsel açıdan yapılan çalışmaların iş ortamına geçirilmesi, güvenli çalışma ortamı oluşturulması için yararlı olacağı kanısına varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bakım Servisleri, Önlem, Güvenlik, Maruziyet

**5.46. Bir İnşaat Firmasında Çalışan İşçilerin Stresle Baş Etme Biçimleri Ve İş
Kaza Sıklığı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**

Kübra Mine SÜRMENELİ

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Elçin BABAOĞLU**

İSTANBUL - 2017

YÖKTEZ NO: 622675

Özet

Bu tezin, veri tabanı üzerinden yayınlanma izni bulunmamaktadır. Yayınlanma izni olmayan tezlerin basılı kopyalarına üniversite kütüphaneniz aracılığı ile (TÜBESS üzerinden) erişebilirsiniz.

5.47. İnşaat İşçilerinin Yüksekte Çalışmaları Ve Kullanılan İskelelerin İş Sağlığı Ve Güvenliği Risklerine Etkisi

Mehmet Ali KIZGIN

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. İsmet Galip YOLCUOĞLU**

İSTANBUL - 2017

YÖKTEZ NO: 461582

Özet

Günümüzde küreselleşme ile birlikte dünya tek bir pazar haline gelmeye başlamıştır. Bu bağlamda üretimin gelişmiş ülkelerden gelişmemiş ülkelere doğru kayması iş sağlığı ve güvenliğini üzerinde önemle durulması gereken bir konu haline getirmiştir. İş sağlığı ve güvenliği (İSG) yalnız çalışanlar için değil, işveren ve devlet açısından da önemlidir. Temel bir insan hakkı olan sağlıklı ve güvenli koşullar altında çalışmayı temele alan İSG uygulamaları; işvereni uzun dönemli maliyetlerden kurtarıırken, devleti de iş kazaları ve meslek hastalıkları sonucu yaşanabilecek birtakım yükümlülüklerden kurtarır. Bu bağlamda, çalışmanın birinci kısmında İSG uygulamaları ayrıntılı bir biçimde ele alınırken; çalışmanın ikinci kısmında risk ve risk unsurları irdelenmiştir. Çalışmanın üçüncü kısmında ise genel hatları iş kazaları ve meslek hastalıkları çerçevesinde inşaat sektörünün genel profili çıkartılmıştır. Aynı bölümde bir çalışma alanı risk unsuru olarak yüksekte düşme ve iskele kullanımları ele alınmıştır. Çalışmanın araştırma kısmında ise; inşaat işçilerinin iş sağlığı ve güvenliği açısından birer risk unsuru olarak yüksekte çalışma ve iskele kullanımına yönelik görüşleri bir odak grup çalışması ve bir anket çalışması ile belirlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı Ve Güvenliği, İnşaat, Odak Grup, Yüksekte Çalışma

5.48. Tehlikeli İşlerde Çalışanlarda Psikososyal Risk Etmenlerinin Değerlendirilmesi

Mustafa GÖKGÖZ

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Cumhur TAŞ**

İSTANBUL - 2017

YÖKTEZ NO: 478743

Özet

Çok büyük bir kısmının önlenabilir olduğu bilimsel açıdan kanıtlanmış olsa da tarih boyu iş kazaları olagelmıştır. İstanbul Tuzla Tersaneler Bölgesinde bir dönem sıkça meydana gelen ve 2007 yılından itibaren ulusal medya tarafından da gündeme getirilmeye başlanan ölümlü iş kazaları sonrasında özellikle basında ciddi bir farkındalık oluşmaya, bir bilinç gelişmeye başlamıştır.

İş kazası tüm taraflar için çalışma yaşamının en büyük sorunlarından biridir. İş kazasında kazaya uğrayan kişi canını kaybedebilir, uzvunu yitirebilir, sakat kalabilir, meslek hastalıkları için de benzer durumlar geçerlidir. Kaza olup bittikten sonra yerine konamayacak kayıplar gerçekleşmesi muhtemeldir. Tazminat, kaybolan yaşamın, uzvun, çalışanın bakmakla yükümlü olduğu kişilerin zorlaşan yaşamının ne kadarı için çözüm olabilir ki? İşverenin kayıplarını, iş kazası mağdurunun kayıplarıyla kıyaslamak insancıl bir yaklaşım olmaktan uzaktır. İş kazalarının önüne geçmek için gösterilmesi gereken çaba insan merkezli olmak zorundadır.

Kaza istatistikleri göstermektedir ki, pek çok kaza geliyor demekte, ciddi bir çalışma sonucunda kazalar önlenilmekte ya da etkisi azaltılabilmektedir. Kaza olduktan sonra çözüm önerilerinin geliştirilmesi, tedbirler alınması, iş işten geçtiği için çok da anlam ifade etmemektedir. Bu nedenle, olası kaza sebeplerinin doğru analiz edilerek, ortadan kaldırılması yolunda çalışmalar yapılması, planlı, kontrollü bir çalışma şekli belirlenmesi çok daha doğru bir yöntem olacaktır.

Bu çalışmada çalışanların kendilerinin ve başkalarının yaşamlarını hiçe sayan, alınan önlemlere karşı vurdumduymaz tavırlar içerisinde olmalarına neden olabilecek, hatta kazalara davetiye çıkaracak olumsuz ruh hallerinin tespit edilip edilemeyeceğini belirlemek için analizler ortaya konulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İş Kazası, İntihar, Çalışma Psikolojisi, Depresyon, İş Stresi, Hukuk

**5.49. Toptan Satış Marketlerinde Meydana Gelen İş Kazalarının Uluslararası
Düzeyde Karşılaştırmalı Analizi**

Nurul İslam HAN

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Tufan DEMİREL**

İSTANBUL - 2017

YÖKTEZ NO: 478283

Özet

Bu çalışmada, toptan satış marketlerinde meydana gelen iş kazaları uluslararası düzeyde ele alınarak, karşılaştırmalı analizi yapılmıştır.

Çalışma için, Türkiye Cumhuriyeti de dahil olmak üzere, örnek olarak seçilen toplam 5 Avrupa Ülkesinin başkentleri pilot bölge seçilmek suretiyle, toptan satış marketlerinin bağlı bulunduğu firmalar ile birebir görüşülmüş, yapılan incelemeler ve firma yetkililerine yöneltilen sorulardan elde edilen verilerle gerek sistemlerin işleyişi gerekse iş kazaları, sebepleriyle birlikte karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Toptan Satış Marketi, Müşteri, Çalışan, İş Sağlığı Ve Güvenliği, İş Kazası, Kaldırma İş Ekipmanları, Yüksekten Düşme, Kayarak Düşme

5.50. Yapı İşlerinde Çalışanların Titreşim Maruziyetinin Tespiti Üzerine Bir İrdeleme

Özer ÇALIK

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Mustafa YAĞIMLI**

İSTANBUL - 2017

YÖKTEZ NO: 478758

Özet

İnsanların ihtiyaçlarını karşılaması için çalışması ve üretmesi gerekmektedir. Ancak sağlıklı koşullarda çalışmak temel insan haklarından biridir. Bu çalışmada, iş ortamında sürekli maruz kalınan titreşimin insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerini anlamak temel amaçtır. Bu amaca ulaşmak için alan yazın taraması ve örnek uygulama gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın sonucunda oluşan hastalıkların doğrudan titreşime bağlı olup olmadıkları konusunda net bir bulguya rastlanmamıştır. Bunun yanında, alan yazınında titreşim yayan cihazlara örnek gösterilen matkap gibi aletlerin sağlığa zararlı olacak kadar titreşim yaymadıkları ortaya çıkmıştır. Tek bir iş ortamındaki sınırlı sayıdaki cihazın ölçülmesi ve ölçümler esnasında bir metodolojinin kullanılması, çalışmanın sınırlılıkları olarak nitelendirilmelidir.

Anahtar kelimeler: İş Sağlığı Ve Güvenliği, Meslek Hastalığı, Titreşim

5.51. Yapı Sektöründe Kullanılan Kule Vinçlerle Yapılan Çalışmalarda Oluşan Riskler Ve Alınması Gereken Güvenlik Önlemleri

Semih TURHAN

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Nihat AKKUŞ**

İSTANBUL - 2017

YÖKTEZ NO: 478756

Özet

Türkiye’de inşaat sektöründeki gelişmeyle beraber kule vinç nedenli yaşanan iş kazaları ve meslek hastalıkları sonucu yaralanan, sakatlanan ve yaşamını yitiren çalışan sayısının arttığı gözlemlenmektedir. İş kazaları ve meslek hastalıklarının önde gelen nedenlerinden en önemlisi sektörde çalışan operatörlerin ve işverenlerin yeterli bilgi ve donanıma sahip olmamasıdır. Bu nedenle sağlıklı bir çalışma ortamı oluşmamaktadır. Bu noktadan hareketle hazırlanan çalışmada kule vinç operatörlerinin iş sağlığı ve güvenliği farkındalık düzeyi ile bu farkındalığa etki eden kişisel özellikler araştırılmıştır. İstanbul’da görev yapmakta olan 121 operatöre anket uygulanmıştır.

Araştırmadan elde edilen bilgilere göre katılımcıların eğitim-güvenlik ve iş sağlığı-güvenliğinde bilinç düzeyindeki ortalamaları kaderciliğe bırakmadan yüksektir. Eğitim ve güvenlik farkındalığı; yaş, eğitim düzeyi, çalışma süresi, çalışma hayatı boyunca kaza geçirme durumu ve çalışılan iş yerinde iş güvenliği uzmanlarının etkin çalıştığını düşünme durumuna göre farklılaşmaktadır. İş sağlığı ve güvenliğinde bilinç düzeyi ise çalışma süresi, çalışma hayatı boyunca kaza geçirme durumu ve çalışılan iş yerinde yangın önlemlerinin yeterli olduğunu düşünme durumuna göre farklılaşmaktadır. Ölçeğin kaderciliğe bırakma boyutunda ise eğitim düzeyi, çalışma süresi, çalışma hayatı boyunca kaza geçirme durumu, çalışılan iş yerinde kazaya ramak kalma durumu ve kullanılan kaldırma ekipmanlarında kusur olduğunda kullanma durumuna göre farklılaşmalar tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kule Vinç, İş Sağlığı Ve Güvenliği, İş Kazaları

5.52. Kent İçi Güvenli Yaşam Üzerine Derleme

Sinan YAVUZYİĞİT

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Rüştü UÇAN**

İSTANBUL - 2017

YÖKTEZ NO: 489956

Özet

Günümüzde artan nüfus yoğunluğu ve beraberinde çarpık kentleşme birçok kentsel güvenlik sorununu da beraberinde getirdi. Nüfusun artmasıyla; park sorunları, sokak yapılanmaları trafik sıkışıklıkları, kaldırımların insanlar tarafından özel mal gibi kullanımları da arttı. Ayrıca teknolojinin gelişimi ile elektronik manyetik alanlar (EMA) yaşam alanlarının bir parçası haline geldi. Elektrikli cihazların olumsuz etkileri ve bu cihazların kullanımı için oluşturulan baz istasyonları hakkında halkın bilinçlendirilmesi, zararlarına karşı önlemlerin alınması gerekmektedir.

Bu çalışma ile kentlerde yaşanan güvenlik sorunlarına Üsküdar ilçesinde yapılan çalışmalar ışığında değinilmeye çalışıldı. İlk olarak sorunları kamusal ve bireysel olarak sınıflandırarak her gün karşılaşılan tehlikelerin ne olabileceğine değinildi. Bu sınıflandırma dâhilinde çözümler üretilerek bundan sonra yapılacak çalışmalara örnek olması amaçlandı.

Anahtar Kelimeler: Kent, Güvenlik Sorunu, EMA, Baz İstasyonu, Tehlikeler

5.53. Boya İmalat Sektöründe Kullanılan Kimyasalların İş Sağlığı Üzerine Etkileri

Süha ER

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Vildan ENİSOĞLU ATALAY

İSTANBUL - 2017

YÖKTEZ NO: 489960

Özet

Çalışmada işverenlere bir rehber ve yol haritası oluşturmak amacıyla; boya imalat sektöründe kullanılan kimyasallardan kaynaklanabilecek zararlar ve hastalıklar ortaya konulmuş, bu zarar ve hastalıkların çalışan sağlığı üzerinde etkileri incelenmiş ve alınması gereken önlemler belirlenmiştir.

Tezi hazırlarken; Türkiye’de ve Dünyada boya imalat sektörünün durumu ve sorunları nelerdir? İş Sağlığı ve Güvenliği nedir? Boya imalat sektöründe iş kazaları ve meslek hastalıklarının boyutları nelerdir? Sektörde kullanılan tehlikeli kimyasal maddeler nelerdir? Tehlikeli kimyasallardan özellikle de çözücüler, incelticiler, pigmentler, reçineler ve tehlikeli atıkların insan sağlığına etkileri nelerdir? Bu kimyasallardan kaynaklanan tehlike ve risklere karşı alınması gereken önlemler nelerdir? gibi sorulara cevap vermeye çalışıldı.

İşveren ve çalışanların 6331 Sayılı kanuna göre genel yükümlülükleri açıklanarak kanun gereğince yapması gerekenler belirtilmiştir. Risk değerlendirmelerinde alınması gereken önlemler, toplu koruma önlemlerinden kişisel koruma önlemlerine kadar anlatılmıştır. Yeni açılacak olan işletmelerde tasarım aşamasında nelere dikkat edilmesi gerektiği belirtilmiş ve çalışan sağlığı açısından işverenlerin nasıl bir yol izlemesi gerektiğine yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Boya, Sağlık, Kimyasal, Risk, İş Güvenliği, Kaza, Hastalık

5.54. Hata Türü Etkileri Analizi Yöntemi İle Bir Asansörün Yapıya Tesis Edilmesinde Risk Analiz Çalışması

Şenay KEÇECİ

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Muharrem E. BOĞOÇLU**

İSTANBUL - 2017

YÖKTEZ NO: 461186

Özet

Günümüzde çok katlı yapılara duyulan ihtiyaç, asansörleri yapıların vazgeçilmez unsurlarından biri haline getirmiştir. Asansörlerin yapıya tesis edilmesi süreçlerinde gerçekleştirilen faaliyetler ve bu faaliyetlerin ihtiva ettiği tehlike ve riskler, yapılan çalışmada HTEA (Hata Türü Etkileri Analizi) yöntemi ile incelenmiştir. Bu yöntem ile öncelikle mevcut ya da potansiyel hataları tanımlamak, analiz etmek ve ortadan kaldırmak ya da en aza indirmek amaçlanmıştır.

Bu çalışma, İstanbul ilinde inşa edilmekte olan bir yapı şantiyesinde asansör kabin ve makine montaj işlemlerinde iş sağlığı ve iş güvenliğine yönelik risk analiz çalışmasıdır. Çalışmaya bir HTEA takımı oluşturularak başlanmış asansörün binaya tesis edilmesi işlemlerinin tüm aşamaları için ayrı ayrı risk değerlendirme çalışması yapılmış, tehlike ve riskler tanımlanmış, düzenleyici ve önleyici faaliyetler belirlenmiştir.

HTEA metodu kullanılarak yapılan çalışmada kullanılan tekniğin, risklerin öncelik sırasına göre belirlenip sıralanabilmesi, düzenleyici ve önleyici faaliyetlerin belirlenip etkinlik kazamamasında faydalar sağladığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: HTEA, Asansörün Yapıya Tesisi, Asansör Montaj

5.55. İş Sağlığı Ve Güvenliği Kapsamında Yer Alan Cezai Müeyyideler, Bunların İnşaat Sektörü Çalışanlarınca Algılanma Biçimi Ve Mevcut Uygulamalar Hakkında Bir Araştırma

Yalçın KILIÇ

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Ali Fuat GÜNERİ**

İSTANBUL - 2017

YÖKTEZ NO: 478753

Özet

Ülkemizde, artık İş Sağlığı ve Güvenliği kavramı, her alanda vazgeçilmez olmuştur. Başta kurumsal firmalar olmak üzere her işveren bu kapsamda kendi payına düşen yükümlülükleri yerine getirebilmek adına kendi bünyelerinde Yönetim Sistemlerini kurmaya çalışmaktadır.

Bunun yanında, İş Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili yönetim sistemlerinin kurulması, yasal yükümlülüklerin yerine getirilebilmesi açısından, ilgili mevzuatta işverenlere bazı sorumluluklar getirilmiş, uymayanlar hakkında adli ve idari yaptırımlar öngörülmüştür.

Bütün bunlardan yola çıkarak, ülkemizde iş sağlığı ve güvenliği konusunda en çok meslek profesyonellerinin çalıştığı, buna rağmen en çok ölümlü iş kazalarının yaşandığı inşaat sektöründeki mevcut uygulamaları incelemek istedik.

Yaptığımız incelemede ise gerek bilgi yetersizliği gerek firmaların geçmişte yaşadıkları tecrübeler vb. sebeplerle, bu konuda çok farklı uygulamalarla karşı karşıya kaldık. Her farklı işyerinde farklı yaptırımların söz konusu olduğu, aynı konudaki cezai müeyyideler arasında ciddi farklılıklar bulunduğu gözlemlenmiştir.

Öte yandan, işin yargısal boyutuna bakıldığında ise, iş güvenliği uzmanlarının genel kanısı, bir iş kazasının yaşanması halinde kendilerinin günah keçisi ilan edildikleridir. Nitekim, uygulamada bunu destekleyen bazı yargı kararlarına rastlanabilmektedir.

Bütün bunların detaylarını; mevzuattaki ve uygulamadaki aksayan yönlerin neler olduğunu; bunların önlenmesi için ne gibi düzenlemelere gidilmesi gerektiği konusundaki düşüncelerimizi aşağıdaki bölümlerde bulabileceksiniz.

Anahtar Kelimeler: Ceza Yaptırımı, Yönetim Sistemleri, İnşaat, İnşaat İşçileri

5.56. A Tipi Ve B Tipi Kişilik Özelliğine Sahip Bireylerde İş Doyumu Ve Kazalanma Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Ahmet Ebrar SAKALLI

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Nursel TELMAN

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 510346

Özet

Davranış Odaklı hatalardan kaynaklanan iş kazalarının, tehlikeli durumlardan kaynaklanan kazalara oranla daha fazla olduğu gerçeği pek çok araştırmada kanıtlanmıştır. Davranışı belirleyen unsurlar içinde aile, sosyal ortam, kültür, gelenek vb. pek çok kriterin olduğu da bilinmektedir. Bir diğer unsur ise kişilik (persona) olup “bir insanı diğerinden ayıran ve nispeten kalıcı duygu düşünce ve davranış kalıbıdır” şeklinde özetlenebilir.

Bu çalışmada amaç, A tipi kişilik özelliklerinin Freud’un kişilik kuramından başlamak üzere, tin biliminde (psikoloji) ve toplumbilimi düzencesi içindeki tüm kuramlarını ortaya çıkarmak olup, elde edilen bulguların, İş sağlığı ve Güvenliği alanındaki “hukuksal yönetsel” kavramlar üzerinden tartışılmasıdır. A tipi kişilik- kazalanma- iş doyumu arasındaki ilişki incelenerek yüksek tehlike sınıfında yer alan işlerde ‘kritik’ görevdeki kişilerin seçimi hedeflenmiştir. Çalışmanın örnekleme yapı inşaatı ve fabrika (kimyasal, gıda ve ev eşyaları) işinde çalışan tehlikeli davranıştan kaynaklı en az 1 günlük rapor alan çalışanlar olarak seçilerek elde edilen bulgular neticesinde kaza geçirme durumu ile kişilik ölçeğinin bazı ifadeleri arasında anlamlı sonuç bulunmuş ve iş kazası geçiren A’lar B’lere göre içsel, dışsal ve genel doyumlarının yüksek olduğu tespit edilmiş ve iş kazası geçiren veya geçirmeyen katılımcılara göre iş doyumununun eğitim, mesleki deneyim, yaş, cinsiyete göre farklılıkları belirlenerek iş sağlığı ve güvenliği konusunda kişiliğin- iş doyumu ve kazalanma üzerindeki önemi ifade edilmiştir.

A tipi kişilik popülasyonu daha fazla olan toplumların aktif, üretken ve başarılı olarak gösterilmesi ve kişisel gelişimin bu yönde desteklenmesi gerçeği ile çalışma hayatının “kritik” noktalarında bu yapıdaki çalışanların maruz kalacağı risklerin daha yüksek olduğu gerçeği çelişmektedir. Hızlı iletişim, yönetim kabiliyeti yüksek çalışma disiplini sunan A Tipi kişilik, tüm bu olumlu nitelikleriyle işverenin tercih edeceği bir çalışan profili çizse de “kazalanma” riski en yüksek grubu oluşturması nedeni ile kritik çalışma koşulları için yeniden değerlendirilmelidir. Çalışma bu çelişkiden beslenen dinamikler ile işverene, İş sağlığı ve güvenliği çerçevesindeki sorumluluklarında yol gösterecek önerileri sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: A Tipi Kişilik, B Tipi Kişilik, İş Doyumu, Kazalanma

5.57. İtfaiye Çalışanlarının İş Sağlığı Ve Güvenliği Kültürünü Etkileyen Faktörler

Ali YAZICI

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Türker ERGÜZEL**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 507660

Özet

Bu araştırmanın amacı itfaiyecilerin güvenlik kültürü düzeyi ve güvenlik kültürünü etkileyen faktörlerin neler olduğunu inceleyerek itfaiyecilerin güvenliği hangi alanlarda gelişebilir ve bu alanlarda neler yapılabilir sorularının cevabını bulmaktır.

Bu çalışmada ölçüm aracı olarak S. Williams tarafından 2007 yılında geliştirilen güvenlik kültürü anketi 209 itfaiye çalışanına uygulanarak katılımcıların güvenlik kültürü seviyesi belirlenmeye çalışılmıştır. Toplanan veriler, SPSS 24 programına yüklenip araştırma soruları ile aralarındaki ilişkinin anlamlılık düzeyi test edilmiştir.

Katılımcıların güvenlik kültürü anketine verdiği cevaplar ile araştırma soruları arasındaki ilişkinin anlamlılık düzeyini belirlemek için $P < 0.05$ güven aralığı içerisinde ki kare testi yapılmıştır. Güvenlik kültürü anketinden elde edilen sonuçların 3 kategori (olumlu, olumsuz ve nötr) altında ele alınmıştır. Güvenlik kültürü anketinden elde edilen sonuçlarla literatürdeki kavramsal yaklaşım karşılaştırılarak 11 araştırma sorusu incelenmiştir.

İtfaiyecilerin güvenlik kültürü ile eğitim düzeyleri ve iş kazası geçirme durumları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. Ayrıca itfaiyecilerin kaza geçirme durumları ile rütbeleri arasında da anlamlı farklılık bulunmuştur.

Anahtar kelimeler: Güvenlik Kültürü, İtfaiye, İş Güvenliği, İtfaiyeci

5.58. İtfaiyede Kullanılan Kişisel Koruyucu Donanımların İş Sağlığı Ve Güvenliği Açısından Değerlendirilmesi

Alper AŞAR

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Esin TÜMER**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 510059

Özet

İtfaiyecilik, ülkemizde ve dünyada en tehlikeli işlerin yapıldığı mesleklerden biridir. Bu durum, itfaiye teşkilatları ve çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği açısından kendilerini yenilemek, gelişimlere ayak uydurmak ve uygulamak zorunluluğunu beraberinde getirmektedir.

İş kazalarının minimum düzeye indirgenmesi için tedbirler alınması; kazaların önlenmesi, çalışanların ve diğer insanların güvenliğinin sağlanması zorunluluktur.

İtfaiyecilerin, müdahale ettikleri olaylar gereği tehlikenin kaynağını ortadan kaldırmaları ve emniyetsiz durumlara karşı önlem almaları her zaman mümkün olmadığı için, kişisel koruyucu donanım kullanmaları çok önemlidir. Çünkü çalışma sırasında meydana gelebilecek yanma, elektrik çarpması, kesik, trafik kazası, hastalık bulaşması, vb. durumlara karşı aldıkları en önemli tedbir kişisel koruyucu donanımların kullanılmasıdır.

Bu korumanın yanında kullandıkları kişisel koruyucu donanımlar ile rahatlık, sağlamlık, dayanıklılık, ayarlanabilme, kişiselleştirilme vb. özelliklerin çalışma verimini etkilediği göz önünde bulundurulmalıdır. Bu sebeple kullanılacak kişisel koruyucu donanımlarda bu özelliklere dikkat edilmesi gerekmektedir.

Yapılan bu çalışma, kişisel koruyucu donanımların koruyucu özelliklerin yanında, kullanım rahatlığı, esneklik, kişiselleştirilebilme vb. özelliklerin itfaiyeciler üzerinde ne kadar etkili olduğunu analiz etmek üzere gerçekleştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İtfaiye, Kişisel Koruyucu Donanımlar, Yangın, Rahatlık, Esneklik

**5.59. Ülkemizde Dört Farklı Deri Sanayinde Çalışanlarda İş Sağlığı Ve Güvenliği
Üzerine Bir Anket Araştırması**

Arda CİNGİLOĞLU

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Şule GÖK**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 522065

Özet

Ülkemiz sanayisinin önemli kollarından bir tanesi olan deri sanayi, iş sağlığı ve iş güvenliği açısından çok tehlikeli işler kapsamına girdiğinden, yetkililer, işverenler ve çalışanlar tarafından hassasiyet gösterilmesi gereken bir alandır.

Bu çalışmanın amacı, deri sanayinde çalışanların bu alanda kullanılan kimyasallar hakkındaki bilgi, bilinç ve tutum düzeylerini incelemektir.

Tarama modeli bu çalışmada, deri sanayinde çalışanlara araştırmacı tarafından geliştirilmiş 31 soruluk anket uygulaması yapılmıştır. Araştırma örneklemini için Türkiye de bulunan 4 farklı deri sanayi bölgesi (İzmir, Çorlu, Uşak, İstanbul) seçilmiştir. Bu dört bölgenin her birinden 2 adet fabrika seçilerek, her fabrikada 20 çalışan olmak üzere toplam 160 kişiyle görüşme yoluyla anket uygulaması yapılmıştır. Anket sonuçlarını değerlendirmek için tanımlayıcı istatistikler (frekans dağılımları, ortalama) kullanılmıştır.

Bulgular; araştırmamızın çarpıcı bulgularından biri, çalışanların %50' sinin çalıştıkları sektörün iş sağlığı ve güvenliği açısından çok tehlikeli sınıfta olduğunu bilmemesidir. Dahası, araştırmaya katılanların %86,9'nun kimyasal maddelerden korunmak için yüz maskesi kullanmadıkları, %65'nin tehlikeli maddelerle ilgili güvenlik bilgi formlarını okumadıkları görülmüştür. Bundan başka acil bir durumda ve bir yangın tehlikesi halinde kullanılacak cihaz ve aletlerin yerleri ve imdat çıkış yollarını bildiğini belirtenlerin oranı %45,6'dır.

Sonuç olarak bu çalışma, deri sanayi çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği hakkındaki temel bilgilerinin henüz yeterli olmadığını, bunun yanı sıra kullandıkları kimyasal maddeler hakkında temel bilgiye sahip olmadıklarını ve bunlardan korunma için gerekli tutumu geliştiremediklerini göstermiştir. Bu konuda farkındalığın artırılması için deri sanayinde eğitimlerin artırılması, doğru tutum geliştiren çalışanların ödüllendirilmesi ve iş yeri denetimlerinin artırılması gerekli görünmektedir.

Anahtar Kelimeler: Deri Sanayi, İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Kazası, Kimyasal Madde

**5.60. Devlet Okullarında İş Sağlığı Ve Güvenliği Kültürüne Yaklaşımın
İncelenmesi: Şile Örneği**

Ayla BEŞİR

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Esin TÜMER**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 516382

Özet

İş Sağlığı ve Güvenliğinin eğitim alanında ve eğitimciler arasında farkındalığının araştırılmasına yönelik çalışmalar ülkemizde çok yenidir. Türkiye’de Millî Eğitim Bakanlığı’na bağlı olarak eğitim ve öğretim gören öğrenci sayısı ile bu eğitim kurumlarında görev alan öğretmen sayısının toplamı ülke nüfusunun üçte birini oluşturmaktadır.

Bu bağlamda okullarda ki İş Sağlığı ve Güvenliği kültürünün hangi boyutta olduğunun incelenmesi toplumun her kesimi için önem arz etmektedir.

Bu araştırmada İş Sağlığı ve Güvenliği bakımından öğrencilerin sorumluluklarını da mevzuatça almak zorunda olan öğretmenlerin İş Sağlığı ve Güvenliğine bakış açıları ve bu konuda kendilerini ne kadar yeterli gördükleri üzerine nicel betimleyici bir çalışma yapılmıştır.

Çalışma başlangıcında sorunun kendisine uygun hipotezler üretilmiştir.

Yapılan bu araştırmanın verileri yüz yüze anket yöntemi ile elde edilmiştir.

Çalışmanın evreni İstanbul İli Şile İlçesi olarak belirlenmiştir. Örneklem seçim yöntemi olarak basit rassal örneklem seçim metodu kullanılmıştır.

Bu çalışma ile öğretmenlerin demografik özelliklerinin, iş sağlığı ve güvenliğinde kendilerini yeterli görmeleri açısından ne gibi anlamlı farklılıklar oluşturduğu incelenmiştir.

Elde edilen veriler yardımıyla uygun istatistiki yöntemler kullanılarak üretilen hipotezler test edilmiştir.

Bu incelemeler ve analizler sonucunda İş Sağlığı ve Güvenliği bakımından okullarda karşılaşılan acil durumlar örnekler ile irdelenmiş ve elde ki istatistiki verilere göre önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Öğrenci, Eğitim, İş Sağlığı Ve Güvenliği

5.61. Çağrı Merkezi Operatörlerinin Çalışma Şartlarının İş Sağlığı Ve Güvenliği Açısından Değerlendirilmesi

Ayşegül OKUR

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Alev TAŞKIN GÜMÜŞ

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 506118

Özet

Bu çalışmada, son zamanlarda büyük ve uluslararası bir sektör haline gelen hızla gelişmekte olan hizmet sektöründe görev yapan çağrı merkezi operatörlerinin çalışma şartlarının ve çalışma şartlarından kaynaklanabilecek ileriye dönük meslek hastalıklarının iş sağlığı ve güvenliği bakış açısı ile değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Araştırma survey yöntemi ile önceden hazırlanmış sorular ile örnekleme uygulanarak elde edilmiştir. Çağrı merkezi sektöründe hizmet veren 265 çağrı operatörü gerçekleştirilen ankette %33,6 erkek, %66,4 kadın bireyler oluşmaktadır.

6331 sayılı iş sağlığı ve güvenliği yasası kapsamında; işin yapılışı sırasında fiziki çevre şartları nedeniyle, çalışanların karşılaştıkları sağlık sorunları ve ileriye dönük meslek hastalıkları ile ilgili risklerin belirlenmesi ve ortadan kaldırılması, azaltılması göz önüne alınmaktadır. Bu yasa kapsamında çağrı merkezi çalışanlarının çalışma koşulları açısından en çok karşılaşılabilecekleri rahatsızlıklar arasında; Kas ve iskelet sistemi rahatsızlıkları, elektromanyetik alan etkilenmeleri, ekranlı araçlarla çalışmalardan kaynaklanabilecek rahatsızlıklar, sesin profesyonel kullanılmaması sonucu oluşabilecek rahatsızlıklar, psikososyal risk etmenleri açısından çalışanlar üzerinde oluşabilecek etkilerinin değerlendirilmesi incelenmiştir.

Yapılan araştırma sonucunda elde edilen verilerin istatistiksel yöntemlerle karşılaştırılmaları yapılarak kurulan hipotezlerle istatistiksel olarak anlamlı ilişkileri ortaya konulmuştur. Elde edilen bulgular kullanılarak çağrı merkezi sektörünün çalışma şartlarından kaynaklanabilecek ve ileriye dönük meslek hastalıklarının oluşumundaki eksikliklere ve sorunlara çözüm önerileri getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Çağrı Merkezi, Çağrı Merkezlerinin Çalışma Koşulları, Kas Ve İskelet Sistemi Rahatsızlıkları, Elektromanyetik Alan Etkilenmeleri, Ekranlı Araçlarla Çalışma, Sesin Profesyonel Kullanımı, Psikososyal Risk Etmenleri, İş Sağlığı Ve Güvenliği, Meslek Hastalığı.

5.62. Lojistik Depo Sektöründe REBA, RULA Ve NIOSH Yöntemleri İle Ergonomi Alanında Bir İrdeleme

Besim Kaan KIRCI

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Esin TÜMER**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 517348

Özet

İnsanlar hayatı boyunca çalışma alanlarında konfor düzeyinde çalışmak ister. Yoğun çalışma şartlarıyla birlikte, iş stresini ortadan kaldırarak rahat çalışma ortamlarını bulmaya çalışırlar. İnsanın ömür sürecinde en önemli alanı kaplayan çalışma hayatı boyunca, işyerlerinde sağlıklı ve getirisi olan konforlu yaşam talebi “insanlık hakkıdır”.

İnsanlar yapmış olduğu işlerin doğası gereği itme, çekme, kaldırma vb. gibi işlemleri sürekli tekrarlarlar. Bu çalışmaların insan anatomisine uygun ve sağlıklı bir şekilde yapılması, iş sağlığı ve güvenliği çerçevesinde bilimsel yaklaşımlarla denetlenebilmesi için ergonomi bilimi devreye girer.

Bu çalışma kapsamında, Kocaeli’nde bulunan bir lojistik deposunda çalışanların yapmış olduğu işlerdeki çalışma pozisyonlarının fotoğrafları çekilerek analizler için gerekli ölçümler alınmıştır. İşlerin gözlemlenmesi çalışma saatleri içerisinde gerçekleştirilmiş olup, ergonomik risk değerlendirmesi yöntemlerinden REBA, RULA ve NIOSH yöntemleri ile analiz edilerek risk değerlendirmesi yapılmıştır.

Ergonomik risk değerlendirme yöntemleriyle birlikte, ergonomi kapsamına giren çalışma ortamındaki koşulların değerlendirmesi için ortam ölçümleri de kullanılmıştır. Akredite bir laboratuvar tarafından kalibrasyonlu cihazlar ile yapılmış ortam ölçümlerinde; ortam gürültü ölçümü, kişisel gürültü ölçümleri, ortam toz ölçümleri, solunabilir toz ölçümleri, titreşim ölçümleri, kimyasal madde ölçümleri, aydınlatma ölçümleri, termal konfor ölçümleri bulunmaktadır. Bulgulardan elde edilen veriler doğrultusunda, ergonomi biliminin amacı olan iş esnasında çalışanın sağlığını ve güvenliğini korurken aynı zamanda iş verimini ve kalitesini arttırmak için gerekli olan çalışma şekilleri tartışılıp, iyileştirmelere yönelik öneride bulunulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ergonomi, İş Sağlığı ve Güvenliği, Risk Analizi, REBA, RULA, NIOSH

5.63. ISO 14000 Çevre Yönetimine Dair Bir İnceleme: İstanbul İli Elektronik Atık Firmaları Örneklemi

Büşra SAĞLIK

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Mesut KARAHAN**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 521036

Özet

Doğal kaynaklarımızın sınırlı olması ve artan ihtiyaçlardan dolayı yapılan faaliyetlerin çevreye olumsuz etkiler bıraktığı bir gerçektir. Bu durum yasal uygulamalar ile çevre etkilerinin kontrol edilmesi gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Artık tüketiciler piyasada faaliyet gösteren işletmelerden hem artan ihtiyaçlarını en üst düzeyde karşılanmasını hem de çevreye saygı gösterilmesini beklemektedir. Çevre yönetim sistemi, işletmelerin küresel piyasada var olmak ve varlıklarının devamlılığının sağlanmak için çevreye olan etkilerini kontrol altında tutabilmek için ortaya çıkmıştır. Çevre yönetim sistemi piyasada yer alan işletmelerin çevreye verecekleri veya verdikleri zararlı etkileri sistematik aşamalar ile azaltılması ve bu etkilerin ortadan kaldırılmasıdır.

Bu çalışmada ISO 14000 çevre yönetim sistemine geçişte etken olan faktörlerin ve elde edilen iyileşmelerin ilişkisini ortaya çıkarmak ve değerlendirmek için anket çalışması yapılmıştır. Firma genel performansına firma yöneticilerinin ISO 14000 çevre yönetim sistemlerinin uygulanması sonucu elde ettikleri iyileşmeler, çevre yönetim faaliyetleri ile ilgili süreçlerde elde ettikleri iyileşmeler, rekabete ve paydaşlara (stakeholders) yönelik iyileşmeler gibi alanlarda sağlanan başarılarında ISO 14000 çevre yönetim sistemi uygulanmasında hem ISO 14000 belgelerine sahip olan firmalar hem de belgelere sahip olmayan firmalar büyük oranda aynı görüşte olduğu gözlemlenmiştir. Bu tez çalışmasında elektronik atık geri dönüşüm firmalarının kanunlarla zorunlu kıldığı ISO 14000 belgelerinin alınmasında denetimin yeterli olmamasından dolayı firmaların belgeleri alma zorunluluğu hissetmediği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: ISO 14000 Çevre Yönetim Sistemi Standartları, E-Atıklar, Elektronik Atık Firmaları, İş sağlığı ve Güvenliği, Geri Kazanım

5.64. Sanayi Üretimde Elektrikle İlgili Yaşanan İş Kazalarının Belirlenmesi Ve Çözüm Önerileri

Cem KILIÇASLAN

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Sezgin ERSOY

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 489962

Özet

Bilindiği üzere sanayi devrimiyle insana olan gereksinimin yerini makineleşmeye bırakmıştır. Bu makinelerin çalışması içinde elektrik enerjisi ihtiyacı doğmuştur. Zamanla sanayi teknolojisinin oldukça gelişmesiyle elektriğe bağımlılık daha da fazlaşmıştır. Buda elektrik bakım teknisyenleri, elektrikle çalışma yapan çalışanlar açısından yeni bir sektör doğurmuştur. Bu sektörün yaygınlaşmasıyla iş güvenliği açısından da farklı sorunlar ortaya çıkarmıştır işte bu tezde bu çalışanların çalışma yaşamında yaşayabileceği veya yaşadıkları temel sorunları tespit edip öneriler sunarak. Bu sektörde iş kazalarını kaynağında yok etmeye yönelik olarak yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Elektrik Sektörü, Endüstriyel Kazalar, İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Kazaları, Endüstriyel Üretim

5.65. İBB Park Ve Bahçeler İşi Çalışanlarına Anket Uygulaması Yapılması Ve Peyzaj İşlerinde İSG Kriterlerinin Belirlenmesi

Cevdet CENGİL

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Alpaslan H. KUZUCUOĞLU**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 536102

Özet

Bu çalışma İstanbul Büyükşehir Belediyesi park, bahçe ve yeşil alanlarında yaklaşık 62.000.000 m2 lik bakımı yapılan yeşil alanda gerçekleşmiştir. İBB sorumluluk kapsamındaki; şehir parkları, semt parkları, korular, sahil parkları, ana arter, orta ve yan refüjler, karayolu yan şevleri ve yeşil bantlar olmak üzerinde yapılan yaklaşık yirmi dokuz faaliyet için; bilimsel verilere dayalı gözlemler, ramak kala anket çalışması ve kişisel tecrübeler ile kurumsal hafızaya dayalı yaşanmış olaylar (kazalar) inceleme ve çalışması İSG açısından değerlendirilmiştir. Aynı faaliyetleri farklı mahallerde gözlemlenme fırsatı olmuştur. Gerek mekân kaynaklı gerekse faaliyet kaynaklı tehlike ve tehlikelerden kaynaklı riskler tespit edilmiştir. Park ve bahçe düzenleme ve bakım faaliyetlerinde işveren İBB Park ve Bahçeler Daire Başkanlığı-Ana Yüklenici ve Altyüklenici olmak üzere ortalama 2500 kişi çalışmaktadır. Yaz aylarında çalışan sayısında ciddi bir artış gözlemlenmektedir. Çalışmamızın ikinci veri kaynağı olan anket çalışması 388 çalışana uygulanmıştır. Çalışanların İSG eğitimi alması ile bu iş sürecinde ucuz atlattığı kaza ile bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Anket çalışmasından ucuz atlatılan kazanın dikkate alınması gerektiği sonucu çıkmıştır. Önleyici tedbir olarak periyodik eğitimlerin önemi bildirilmiştir. Yürütülen yirmi dokuz kalem faaliyette en fazla risk, ana arter orta ve yan refüjler ile karayolu yan şevleri ve yeşil bantları üzerinde görülmüştür. Sonuç ve öneri olarak; park ve bahçe işlerinde, ana faaliyet ve tamamlayıcı faaliyetler için faaliyet kaynaklı tehlikeler belirlendi. Tehlikelerden korunma amaçlı; ulusal, uluslararası standartlarda önleyici tedbirler ve çözüm önerileri sunuldu.

Anahtar kelimeler: Park ve Bahçeler, Anket, KKD, Tehlike ve Önlemleri

5.66. Türkiye'de 6331 Sayılı İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanunu İle Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşması (ADR)'nin Karşılaştırmalı Analizi Örneği

Elanur ŞAHİN

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Hacer KAYHAN**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 657117

Özet

Günümüzde, sanayinin gelişmesi ve evrenselleşmesiyle birlikte, tehlikeli kimyasal maddelerin kullanımı mevzusunda duyulan gereksinim artmış; bu maddelerin bir yerden başka bir yere taşımacılığı ve ulaştırılması mühim bir gereklilik haline gelmiştir. Tehlikeli kimyasal madde taşımacılığı, insan yaşamının güvenliği açısından üzerine düşülmesi gereken ve beraberinde alanında uzmanlığı gerektiren önemli bir konudur. Tehlikeli kimyasal madde lojistiği sırasında meydana gelebilecek riskleri minimize etmek, tehlikeleri ve zararları önlemek amacıyla, dünya genelinde standardize edilmiş ve sistematik hale getirilmiş bir bütün olarak gerçekleştirilmesine olanak tanıyan düzenlemeler sunulmuştur. Bu düzenlemeler içinde, karayolu taşımacılığı sürecinde gereken kuralları ortaya koyan düzenleme ADR konvansiyonudur. ADR Anlaşması ile tehlikeli madde taşımacılığında değişiklikler meydana gelmiştir ve bu sürecin analiz edilmesi gerekmektedir.

Bu çalışmada, tehlikeli maddelerin uluslararası karayolları taşımacılığı Avrupa Anlaşması ADR ile 6331 İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında çıkarılan yönetmelikler açısından ortak yönlerinin karşılaştırılması yapılarak farklılıkları da irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tehlikeli Madde, Tehlikeli Madde Taşımacılığı, İş Sağlığı ve Güvenliği

5.67. Orta Karadeniz Bölgesi Elektrik Dağıtım Sektöründe Kullanılan Ağaç Direklerinin Çevre Ve İş Güvenliğine Etkileri

Elçin İNCEOĞLU

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa YAĞIMLI**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 506114

Özet

İş kazaları, çalışanın iş yerinde karşılaştığı ve sonucunda çeşitli yaralanma, uzuv yitirme ve hatta hayat kaybına uğraması olarak tanımlanmaktadır. Son yıllarda iş kazaları ile ilgili hem yasa tasarılarında hem de bilimsel alanda çalışmalar hızla devam etmektedir. Bu çalışmalar ile ölümlü iş kazalarında ve yaralanmalarda bilgilendirme yolu ile düşüş sağlanması hedeflenmektedir.

Elektrik dağıtım sektöründe, direklerinin bakım ve onarımını üstlenen çalışanlar da iş kazaları bakımından oldukça riskli grupta yer almaktadır. Elektrik direklerinin çeşitleri, çalışanların yeterli koruyucu donanımına sahip olup olmadıkları iş kazaları risklerini etkileyen faktörlerden birkaçıdır. Elektrik dağıtım sektöründe kullanılan ağaç direklerin bir takım üstün olmayan özellikleri nedeniyle iş kazalarına neden olabileceği bu çalışmanın ana konusudur. Bu çalışma ile ağaç direklerin kullanım amaçları, çeşitli prosedürleri, iş güvenliğine ve çevreye olan etkileri araştırılmıştır.

Ağaç elektrik direklerinde kullanılan emprenye maddeleri de hem çevre için hem de insan sağlığı için bir tehdit unsuru oluşturmaktadır. Bu çalışmanın ikinci kısmında ise emprenye maddelerinin olumsuz etkileri ve emprenye işleminde kullanılan yöntemler ve güçlendirme işlemleri üzerinde durulmuştur. Son bölümlerinde ise uygulanmış olan anketten elde edilen veriler bilgisayar programına aktarılarak değerlendirme yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İş Güvenliği, İş Kazaları, Ağaç Direkler, Elektrik Dağıtım, Emprenye İşlemi

5.68. Hazır Yemek Sektöründe Çalışanlara Yönelik İş Sağlığı Ve Güvenliğine Dair Farkındalık Araştırması

Ercan AKKURT

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Mesut KARAHAN**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 516685

Özet

Yapılan araştırmalar, Restoran işletmelerinde çok fazlasıyla iş kazası yaşandığını ve bu iş kazalarının büyük çoğununun zaman kayıplı kazalardan oluştuğunu göstermektedir. İş sağlığı ve güvenliğine yeterince önem verilmemesi, çalışanların genelinde iş sağlığı ve güvenliği bilincinin bulunmaması, uzun çalışma saatleri, yoğun iş temposu, kişisel koruyucu kullanmama, tecrübesizlik ve eğitim/bilgi eksikliği, iş kazaların sebeplerin başında gelmektedir. Çalışma bu noktadan hareketle hazır yemek sektöründe çalışanların iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili olarak farkındalık düzeylerini araştırmaktadır.

Çalışmada bu bağlamda iş sağlığı ve güvenliğinin kavramsal çerçevesini, iş sağlığı ve güvenliğinin genel prosedürlerini Dünya’da ve Türkiye’deki uygulamalarını konu alan literatür taraması yapılmıştır. Daha sonra ise hazır yemek sektörü çalışanları ile yapılan anketin analizi ve değerlendirilmesi yapılmıştır. Yapılan anket çalışmasının sonuçlarına göre hazır yemek sektöründe çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği hakkındaki bilgi seviyelerinin zayıf olduğu, bu konuda yeterli önlemlerin alınmadığı görülmüştür. Bununla birlikte genel olarak 6331 kanun hakkında çok fazla bilgilerinin olmadığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği, Farkındalık, Restoran, Anket, Risk

5.69. İnşaat İşçilerinin İş Doyumu Düzeyleri İle İş Güvenliği Algıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Erhan DEMİR

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 521435

Özet

Çok tehlikeli işkollarından biri olan inşaat sektörü, iş kazalarının yoğun olarak görüldüğü bir sektördür. İnşaat işçileri çalışırken birçok tehlike ve riskle karşı karşıya kalmaktadır. Çalışanların iş güvenliği algısının artırılması sektörde yaşanan iş kazalarının azalmasına ve iş kazalarında meydana gelen zararın azaltılması açısından oldukça önemlidir. Bu çalışma ile inşaat sektöründe çalışan işçilerin iş doyumu düzeyi ile iş güvenliği algıları arasındaki ilişkinin ortaya konulması amaçlanmıştır.

İnşaat işçilerinin iş doyumu ve iş güvenliği algısı düzeyini belirlemek amacıyla 161 inşaat işçisiyle yüz yüze görüşülüp anket uygulanmıştır. İşçilere uygulanan anket 3 bölümden oluşmaktadır. Anketin ilk bölümünde demografik özellikleri belirlemek amacıyla 6 soru, ikinci bölümünde 20 sorudan oluşan Minnesota İş Doyumu Ölçeği, üçüncü bölümünde 32 sorudan oluşan İş Güvenliği Ölçeği bulunmaktadır. Araştırma sonucunda elde edilen veriler SPSS 22 istatistik programı ile bilgisayar ortamına aktarılmış ve analizler de bu program aracılığı ile gerçekleştirilmiştir. Yapılan analizler sonucunda inşaat işçilerinin iş doyumu düzeyi ile iş güvenliği algıları arasında güçlü bir ilişki bulunamamıştır.

Anahtar Kelimeler: İnşaat Sektörü, İş Doyumu, İş Güvenliği Algısı

5.70. İşverenlerin İş Hukuku Çerçevesinde İş Sağlığı Ve Güvenliğinin Temin Edilmesi Noktasındaki Yükümlülükleri

Faik ÖZKAN

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Hasan SINAR**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 520942

Özet

İş sağlığı ve güvenliği açısından her sektörün kendine özgü tehlikeleri mevcuttur. İş hayatının gelişmesi, insan hayatının değer kazanması, ürün kalitesi ve marka değerinin korunması ayrıca yasal yaptırımlar üretim aşamalarının denetlenmesi ve özel güvenlik tedbirlerinin alınmasını zorunlu hale getirmiştir. Bu nedenle yurt içi ve yurt dışında organizasyonlar kurulmuş, yasal düzenlemeler yapılmıştır.

Başta ağır sanayi, maden ve inşaat sektörü olmak üzere pek çok alanda yaşanan önemli iş kazaları, iş sağlığı ve güvenliğine yeni yaklaşımlar getirilmesine neden olmuştur. Üretim yapan firma ve çalışan sayısı bakımından da iş sağlığı ve güvenliği açısından dikkate alınması gereken önemli sektörlerden biri olmuştur.

Bu çalışmada; işverenlerin iş kanunu çerçevesinde iş sağlığı ve güvenliğinin temin noktasındaki yükümlülükler incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı, Güvenlik, İş Sağlığı Mevzuatı

5.71. 10'dan Az Çalışanı Olan İş Yerlerinin İş Güvenliğine Yönelik Algı Düzeylerinin İncelenmesi (Sakarya İli)

Fatih ALTUNTAŞ

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Türker Tekin ERGÜZEL**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 503363

Özet

Yapılan bu araştırmada küçük ölçekli işletmelerde çalışan bireylerin iş güvenliği algıları ile iş doyum düzeylerinin bazı demografik değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya küçük ölçekli işletmelerde çalışan 39 kadın ve 72 erkek olmak üzere toplam 111 birey dâhil edilmiştir. Araştırmaya katılan çalışanların iş güvenliği algılarının tespit edilmesinde Kılıç (2012) tarafından geliştirilen “İş Güvenliği Algısı Ölçeği” kullanılmıştır. Çalışanların iş doyum düzeylerinin belirlenmesinde ise Weiss vd. (1967) tarafından geliştirilmiş olan “Minnesota İş Tatmin Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin istatistiksel analizlerinde SPSS 22.0 programında Mann Whitney U testi, Kruskal Wallis H testi ve Spearman Korelasyon analizinden yararlanılmıştır.

Araştırmanın sonunda içsel tatmin, dışsal tatmin ve genel tatmin düzeylerinin orta düzeyin üzerinde olduğu, bunun yanında çalışanların iş güvenliği algılarının orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Demografik değişkenlere göre ele alındığı zaman araştırmaya katılan çalışanların iş doyum düzeylerinin cinsiyet, yaş grubu, medeni durum, mevcut iş yerinde çalışma süresi ve mevcut sektörde çalışma süresi değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p>0.05$). Buna karşılık çalışanların iş doyum düzeylerinin eğitim durumu ve aylık gelir düzeyi değişkenlerine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur ($p<0.05$). Değişkenler arası korelasyon incelendiği zaman, çalışanların iş güvenliği algı düzeyleri ile içsel tatmin, dışsal tatmin ve genel tatmin düzeyleri arasında orta düzeyin altında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiş ($p>0.05$). Buna karşılık çalışanların iş doyum düzeylerinin eğitim durumu ve aylık gelir düzeyi değişkenlerine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur ($p<0.05$).

Çalışanların iş güvenliği algıları demografik değişkenlere göre incelendiği zaman, çalışanların iş güvenliği algılarının cinsiyet, yaş grubu, medeni durum, eğitim durumu, mevcut iş yerinde çalışma süresi, mevcut sektörde çalışma süresi ve gelir durumu değişkenlerine göre istatistiksel açıdan anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir ($p>0.05$). Değişkenler arası korelasyon incelendiği zaman, çalışanların iş güvenliği algı düzeyleri ile içsel tatmin, dışsal tatmin ve genel tatmin düzeyleri arasında orta düzeyin altında anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiş ($p<0.05$), bu kapsamda iş güvenliği algısı arttıkça çalışanların iş tatmin düzeylerinin de arttığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: Küçük Ölçekli İşletmeler, İş Doyumu, İş Güvenliği Algısı

5.72. Acil Durumlarda Çalışanların Öz Yeterliliği: Bir Ölçek Geliştirme Çalışması

Funda YALÇIN

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Gülay MANAV

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 509668

Özet

Amaç: Ülkemizde ve dünyada Acil Durumların yarattığı kayıplar, işletmelerin oluşturdukları maddi ve manevi katkıların etkilerinin önemli ölçüde önüne geçmeye başlamıştır. Üretimi gelişmiş ve/veya geliştirmeye çalışan ülkeler için Acil Durumlar önemli bir parametre haline gelmiştir. Bu anlamda İş Sağlığı ve Güvenliği çalışmaları içinde Acil Durumlar özellikle üzerinde durulması gereken konuların biri haline gelmiştir. Acil durumların tespiti, harekât planlarının hazırlanması ve oluşmuş tüm planların uygulayıcılarının seçilip eğitilmesi, işletmeleri ve dolaylı da olsa devleti maddi ve manevi anlamda pek çok yükümlülüğünden kurtarması, çalışanların uygun olmadıkları halde acil durum ekiplerinde görev almalarının başka bir deyişle acil durum ekiplerinin uygun çalışanlardan seçilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma Aralık 2017 – Mart 2018 tarihleri arasında özel bir şirkette toplam 250 aktif çalışandan veriler toplanmıştır. DFA ve AFA istatistikleri uygulanmıştır.

Bulgular: Çalışanların %32,3'ü kadın, %67,7'si erkek çalışanlardan oluşmuştur. Ölçek uygulanan çalışanların %58,2'si, 31 – 40 yaş aralığında, eğitim durumu %25,1'i lisans derecesinde, gelir durumları, %52,6'sı gideriyle eşit, %32,7 ile 15 yıl üzeri toplam çalışma süreleri ağırlıklı olarak görülmektedir. Ölçeğin son hali 19 maddeden ve üç faktörden oluşmaktadır. Sırası ile faktörlere ait Cronbach's Alpha katsayıları 0.90, 0.76 ve 0,63 olarak bulunmuştur.

Sonuç ve Öneriler: Geliştirilen ölçeğin Acil durumlarda çalışanların öz yeterliliğini ölçmek için uygun bir araç olduğunu söylenebilir. “Acil Durumlarda Çalışanların Öz yeterliği ölçeğinin” Geliştirilen “Acil Durumlarda Çalışanların Öz yeterliği” ölçeğinin ileri dönemlerde yapılacak araştırmalarda kullanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Acil Durum Ekipleri, Öz Yeterlilik

5.73. Çalışanların Davranışsal Hatalarının Tespiti Üzerine Bir İrdeleme: Yapı Sektörü Örnek Alan İncelemesi

Gamze TÜRKEŞ

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Burak GÜLTEKİN**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 516375

Özet

Ülkemizde ekonominin lokomotifi olan sektörler arasında görülen Yapı Sektörü gerek kentsel dönüşüm süreci gerek ise alternatif ekonomik modellerin olmayışı nedeni ile halen ivmeli artışını sürdürmektedir. Doğal olarak kaza ve bu kazalanmalara bağlı ağır sonuçların yaşandığı bir sektör olarak da liderdir.

Meydana gelen iş kazalarının “tehlikeli durum” ve “tehlikeli davranış” sebebiyle ortaya çıktığı bilinmektedir. Nedensellik dağılımı içinde %88 gibi büyük bir kısmının da “tehlikeli davranışlardan kaynaklandığı bilinmektedir. Tehlikeli durum, bireyin, işveren tarafından sağlanmış olan iş ekipmanı ya da kişisel koruyucu donanımdan ve çevresel etmenlerden dolayı karşılaşmış olduğu güvenliğin ihlal edildiği durumlar iken tehlikeli davranış ise kişinin sergilediği tutum veya hareketlerinden ortaya çıkan tehlikelerdir. Bünyesinde birçok nedeni barındıran “davranışsal hataların” asıl nedeni olan ve problemi tanımlayan konuların “eğitim” ve “güvenlik kültürü” olduğu ve yapılan “davranışsal hataların” oranının saha içindeki bölümlere göre farklılık gösterdiği düşünülmektedir.

Bu çalışma kapsamında çalışanların ne tür davranışsal hatalar sergilediği ve bu hataların hangi alanda daha çok meydana geldiğini gözlemlemeyi hedefleyen bir uygulama yapılmıştır. Bu amaçla, İstanbul ilinde seçilen şantiyenin farklı bölümlerinde gözlem yapılarak çalışılmıştır. Evren inşaat sektörü olup, örneklem toplam 200 çalışan ile sınırlandırılmıştır. Gözlem sırasında çalışanların yapmış olduğu davranışsal hata örnekleri fotoğraflarla desteklenmiş ve çalışanlara anket uygulanarak bulgular kısmında sunulmuştur.

Bulgulardan elde edilen veriler ve anket sonuçları “tehlikeli davranış”, “davranışsal hatalar” kavramlarının şantiyedeki genel olarak çalışma alanlarında gözlem yapıp, değerlendirilerek tartışma kısmında ele alınmıştır. Değerlendirme kısmında tartışmadan elde edilen sonuçların, yapı sektöründeki çalışma koşullarının ortam ve kişi odaklı iyileştirilmesi bağlamında öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Tehlikeli Davranış, Tehlikeli Durum, Davranışsal Hata

5.74. Yüksekte Çalışmalarda Çalışanların Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi

Güven TAŞDEMİR

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 509674

Özet

Yüksekte çalışma mevzuatımızda Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliğinde “Seviye farkı bulunan ve düşme sonucu yaralanma ihtimalinin oluşabileceği her türlü alanda yapılan çalışma; yüksekte çalışma olarak kabul edilir” şeklinde yükseklikten bağımsız olarak yaralanma ihtimalinin geçerli olduğu her seviye yükseklik olarak tanımlanmıştır. Yüksekte çalışmalar ancak uygun ekipmanlarla veya korkuluklar, platformlar, güvenlik ağları gibi toplu koruma araçları kullanılarak yapılması gerekmektedir. İşin doğası gereği toplu koruma önlemlerinin uygulanmasının mümkün olmadığı hallerde, çalışma yerine ulaşılması için uygun araçlar sağlanacak, çalışılan yerde vücut tipi emniyet kemeri veya benzeri güvenlik yöntemleri kullanılması gerekmektedir. Her ne kadar toplu korunma yöntemlerine kişisel koruyucuların yerine uygulansa dahi her çalışmada kişisel ve toplu korunma yöntemleri birbirlerini tamamladıklarından dolayı ayrı düşünülemez.

Gerçekleştirilen çalışma kapsamında öncelikli olarak iş sağlığı ve güvenliği konularının açıklamalarına yer verilmiştir. Ardından inşaat işlerinde yüksekte çalışma tehlikelerinden bahsedilerek alınması gereken önlemler ve güvenlik önerileri belirtilmiştir. Çalışma bu şekilde sonuçlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği, Yüksekte Çalışma, Güvenlik

5.75. Mesleki Ve Teknik Lise Makine Bölümlerinde Okuyan Öğrencilerin İş Güvenliği Farkındalık Düzeyinin İncelenmesi

Hakan ARIKAN

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Serhat ÖZEKES**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 559373

Özet

Bu çalışmada öğrencilerin okullarındaki iş güvenliği hakkında farkındalık düzeyinin incelenmesi, iş güvenliği konusunda ne gibi zorluk veya olumsuzluklarla karşılaştığı, bunların mesleki eğitimdeki etkileri, bu etkilerin neler olabileceği konusunda verileri ortaya koymak ve bunların nasıl indirgenebileceği noktasında tartışmalara katkılar sağlanabileceği düşünülmektedir.

İstanbul Anadolu Yakasında bulunan 3 tane meslek lisesinde makine bölümünde okuyan toplam 150 öğrenciye anket çalışması yapılmıştır. Çalışmada elde edilen veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 20.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İş Güvenliği Sorunları, Makine Bölümü, Meslek Lisesi

5.76. Elektrikli Makine Bakımlarında Oluşan İş Kazalarına İlişkin Sorunlar Ve Çözüm Önerileri

Hakan BALCI

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Sezgin ERSOY

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 489964

Özet

Elektrik makine bakımlarında oluşan iş kazalarına ilişkin sorunlar ve çözüm önerileri Bilindiği üzere teknolojinin hızla gelişmesiyle birlikte insanın yaptığı her birçok işi artık makineler yapabilir duruma gelmiştir. Makineler sayesinde insanlar daha verimli çalışmalar çıkarmaya başlamıştır. Birçok sektörde yine birçok işi artık makineler yapsa da bu durum insan faktörünü ortadan kaldırmamıştır. Makineleri kullanan çalışanlar, makineyi yapan ve sonrasında makinelere bakım yapanlar yine insanlardır. Makinelerin artması bazı sektörlerdeki çalışan sayısını azaltsa da gelişen bu yeni durumla makine imalat ve bakım sektöründe çalışan insan sayısını hızla arttırmıştır.

Enerji türleri arasında en çok kullanılan enerjilerden olan elektrik enerjisi çalışma alanının hemen hemen her alanında kullanılmaktadır. Türkiye ve diğer ülkelerin elektrik tüketimleri her geçen yıl arttığı bir ortamda kullanılan elektriğin yarısı sanayide kullanılmaktadır. Sanayide kullanılan elektriğinde büyük bir kısmı elektrikli makinelerde kullanılmaktadır. Sanayi haricinde de elektrikli makineler yaşamımızın vazgeçilmezlerindedir. Kullandığımız birçok ulaşım araçlarından, evlerimizde bizlere yardımcı olan birçok araç elektrikli makine teknolojilerini kullanmaktadır. Yaşamımızın her alanında olan bu makinelerin sayısı artmakta ve bizlere yardımcı olmaya devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bakım Onarım, Elektrikli Araçlar, Elektrik Makineleri, İş Kazaları

5.77. Lojistik Depolarında İş Sağlığı Ve Güvenliğinin Önemi

Halil İbrahim ZELKA

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Türker Tekin ERGÜZEL

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 520763

Özet

Çalışmamızda, lojistik sektörünün en önemli faaliyetlerinden biri olarak nitelendirilen depolama faaliyetinde iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları ve bu uygulamalar doğrultusunda elde edilen analiz raporlarına değinilmiştir. Bu analiz raporlarının sonuçlarında devlete, iş sağlığı ve güvenliği uzmanına, işverene, işçiye düşen görev ve sorumluluklar belirlenerek muhtemel iş kazalarının önüne geçmeye ya da önlemeye yönelik kararlar ve sorumluluklara yer verilmiştir. Bununla birlikte Lojistik sektörünün depolama faaliyeti içerisinde muhtemel riskler ve tehlikelere karşı alınacak önlemler belirlenmiştir. Belirlenen bu önlemler aracılığıyla takip sisteminin nasıl işleyeceği ortaya konulmuştur. Alınacak önlemlere ilave olarak, lojistik sektörünün depolama faaliyetinde alınması gereken diğer tedbirler ise öneriler şeklinde ifade edilmiştir.

Firma yetkililerinin, işletmelerini geleneksel yöntemlere tutunmayıp, firmayı ve sistemi günümüzün teknik imkân ve kolaylıklarından faydalandırmaları gerekmektedir. Sistemi güncellenmeyen ve geleneksel diye tabir edebileceğimiz şekilde işletilmeye devam eden firmalar zaman içerisinde bir ilerleme kaydedemezler. En iyi ihtimalle ufak bir pazara razı olmak zorunda kalırlar. Kendilerini geliştirmeyen, kurumsallaşmayan firmalar zaman içerisinde yok olmaya mahkûm olurlar. Bu sebepten dolayı ele alınan lojistik firmalarından yenilikçi olanlarının depolama faaliyeti kısmında, çalışanlarını ve depolanan ürünleri, çevreyi ve işyerini güvence altında tutabilmek için iş sağlığı ve güvenliğinin belirtmiş olduğu güzergâhta yol izlemeleri gerekmektedir.

Bu tezde yeniliklere açık, ileri dönük planlara sahip olan firmaların gelişimlerini, çalışanlarını ve çevreyi korumaları için yapılmakta olan uygulamalara ek olarak hususların uygulanması halinde daha hızlı, daha sağlıklı ve daha güvenli bir şekilde gelişimlerini sağlayabilecekleri hususlar değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Lojistik Sektörü, Lojistik Merkezler, İş Sağlığı ve Güvenliği

5.78. İş Sağlığı Ve Güvenliği Eğitimlerinde Görsel Ve Sözel Eğitimin Etkinliğinin Karşılaştırılması

Hasan HIŞIR

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Türker Tekin ERGÜZEL**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 522054

Özet

Dünyada ve ülkemizde özellikle son yıllarda sanayinin gelişmesiyle birlikte işçi sağlığı ve iş güvenliğine verilen önem artmıştır. Bu doğrultuda zorunlu İSG eğitimlerinin önemi de her geçen gün artmaktadır. İSG eğitimlerin daha verimli olmasını sağlamak iş kazalarını ve meslek hastalıklarını önlemektedir.

Bu çalışmada, İSG eğitimlerinin verimini artırmak amacıyla sözel ve görsel eğitimin sonuçları incelenmiştir. Bu doğrultuda benzer yaş, deneyim ve eğitim düzeyine sahip aynı sektörde farklı iş yerlerindeki bir grup çalışana İSG eğitimi sözel olarak anlatılmış olup aynı sayıda aynı niteliklere sahip farklı çalışanlara ise aynı eğitim içeriği görsel öğelerle desteklenerek uygulanmıştır. Eğitim sonrasında kişilere uygulanan sınav sonuçları istatistiksel olarak karşılaştırılmış olup, görsel eğitimin, sözel eğitime göre başarı açısından olumlu yönde etkili olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İSG, Eğitim, Görsel, Sözel, İş Sağlığı ve Güvenliği

5.79. İstanbul Zeytinburnu Ve Fatih İlçelerindeki Anaokullarında Çalışan Öğretmenlerde, İş Sağlığı Ve Güvenliği Alanında Farkındalık Oluşturma Uygulamaları

İlhan YİVLİ

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Alpaslan Hamdi KUZUCUOĞLU**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 506512

Özet

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, 30.06.2012 tarihinde 28339 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu kanunun amacı; işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması ve mevcut sağlık ve güvenlik şartlarının iyileştirilmesi için işveren ve çalışanların görev, yetki, sorumluluk, hak ve yükümlülüklerini düzenlemektir. Fakat kanun tüm sektörlerdeki tüm çalışanları kapsamamasına rağmen henüz yürürlük açısından bu noktaya ulaşamamıştır. Bu beklentiler ışığında yapılacak çalışmalar ülkemize kalifiye eleman yetiştirme açısından çok önemlidir. Bu nedenle, Zeytinburnu ve Fatih ilçelerinde bulunan 26 anaokullarında çalışan yaklaşık 120 öğretmenle ilgili anket çalışması yapılmış olup bu anketin sonuçları tezde belirtilmiştir.

Okullarda risk değerlendirilmesinin yapılması ile ortamdaki tehlikeleri ve tehlikelerden kaynaklanan riskleri izlemek mümkün olmaktadır. Riskler ve tehlikeler bilinince tedbirler alınarak önlenabilir ve en aza (kabul edilebilir risk seviyesi) indirgenebilir. Öğretmen anketi sonucunda, öğretmenlerin çoğunun risk değerlendirmesi kavramını bilmedikleri ve çoğu devlet okulunda risk değerlendirmesinin yapılmadığı ancak, özel okulların çoğunda risklerin analiz edilerek değerlendirilmiş olduğu gözlemlenmiştir. Öğretmen anketlerinin yapıldığı okullarda genel bir risk değerlendirmesi yapılarak, tehlikeler ve tehlikelerden kaynaklanabilecek aşırı, yüksek, orta ve düşük riskler ile düzeltici ve önleyici faaliyetler, alınması gereken tedbirler belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği, Okul, Eğitim, Öğretmen, Anket, Risk Değerlendirmesi

5.80. Çok Tehlikeli İşlerde Tehlike Ve Riskler Tespit Edilirken İşverenin / İşveren Vekilinin Etkinliğinin Araştırılması: Pendik Örnekleme

Kamil ÇETİNTAŞ

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Alpaslan Hamdi KUZUCUOĞLU**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 489971

Özet

Günümüzde teknolojinin hızla gelişmesi ile birlikte dünyada ve ülkemizde sanayileşme yaygınlaşmış, makineleşme artmış ve iş hayatı makinelere bağlı hale gelmiştir. İnsanlar artık çok yüksek yapılar inşa edebilir ya da çok hızlı üretim sağlayabilir hale gelmiştir. Bu durum beraberinde tehlikeleri ve riskleri doğurmakta, sonucunda ise iş kazaları ve meslek hastalıkları meydana gelmektedir. Bu bağlamda çalışanlar için iş sağlığı ve güvenliğinin önemi artmıştır. Çalışanların en doğal hakkı olan sağlıklı ve güvenli çalışmanın sağlanması çalışan işgücünü yöneten işverenlerin veya işveren vekillerinin asli görevlerinden biri haline gelmiştir.

Bu tez çalışmasında, çok tehlikeli işlerde tehlike ve riskler tespit edilirken işverenlerin veya işveren vekillerinin etkinliği araştırılmıştır. Çalışmanın birinci bölümünde temel kavramlar ile birlikte araştırma konusunun önemi ve amacı kısaca açıklanmıştır. İkinci bölümünde işveren ve işveren vekilinin somut tanımları yapılarak tehlike, tehlikeli durum, tehlikeli hareket, risk ve risk değerlendirmesi kavramları ayrıntılı bir şekilde ele alınmıştır. Üçüncü bölümde çalışmanın yöntemi hakkında bilgi verilip hipotezlere yer verilmiştir. Dördüncü ve beşinci bölümlerde anket çalışması kapsamında elde edilen bulguların istatistiksel analizine, kurgulanan hipotezler ile değişkenler arasındaki ilişkinin sonuçlarına ve yorumlarına yer verilmiştir. Altıncı bölümde ise araştırma bulgularından yola çıkılarak çok tehlikeli işlerde faaliyet gösteren işveren veya işveren vekillerinin iş sağlığı ve güvenliği konusundaki bilgi düzeylerinin hangi kriterlere göre değişkenlik gösterdiğine ve bilgi düzeylerinin artması için önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı Ve Güvenliği, İşveren, İşveren Vekili, Tehlike, Risk

5.81. Klinik Psikologların İş Doyum Düzeyleri Ve Etkileyen Faktörler

Leyla ARSLAN

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Nursel TELMAN

İSTANBUL - 2017

YÖKTEZ NO: 489966

Özet

Bu çalışmanın amacı, klinik psikoloji alanında çalışan psikologların iş tatmin düzeylerini ve buna etki eden bireysel özellikleri belirlemektir.

Bu amaçla Türkiye’de, İstanbul’da bir psikiyatri hastanesi polikliniklerinde ve üniversitede doktora eğitimlerine devam eden, serbest çalışan otuz altı klinik psikoloğa anket uygulanmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre genel olarak klinik psikologların iş tatmin düzeyleri yüksek çıkmıştır. “İş memnuniyeti”, insanların iş deneyimlerine karşı geliştirmiş olduğu duygusal bir tepkidir. Bireylerin işlerinden hoşlanma ve hoşlanmama derecesini gösterir. (Spector,1996)

Ekonomik kazancın elde edilmesinde temel bir işleve sahip olduğu için hem kişi yönünden çok önemli bir değerdir; hem de içinde bulunduğu örgüt için etkisi büyüktür. Bu kavramın etkisi 1920 yıllarında fark edilmiştir. Fakat 1940lı yıllarda anlaşılmış ve kişinin mutlu olması ve yaşamından haz alması için iş doyumunun etkisi araştırılmıştır. Çalışanı geliştirmek ve beceri yönünden desteklemek suretiyle iş doyumunu artırma çabası, tarih boyunca öncelikli olarak dikkate alınan konu olmuştur. Bireyin yetenek, bilgi, beceri ve iletişim kurma özelliklerinin geliştirilmesi gerek iş gerekse özel yaşamını daha anlamlı kılacak ve kendini değerli hissetmesini sağlayacaktır (Telman ve Ünsal, 2004, s.12)

İş doyumunun önemli olmasının iki nedeni vardır: Birincisi, kişinin fizik ve ruh sağlığını doğrudan etkileyen bir yaşam doyumunu sağlar. Diğer neden ise üretkenlikle ilgilidir. İş doyumsuzluğunun yarattığı dolaylı etkiler (stres, grup uyumu gibi) bireyi olumsuz etkilemekte ve performansını düşürmektedir. İş doyumunu, işin özellikleri ile çalışanların beklenti ve isteklerinin kesiştiği noktada gerçekleşir. Dolayısıyla iş araştırmalarının önemli bir bölümü, kişinin işinden memnun olup olmadığını ifade eden “iş doyumunu” “iş memnuniyeti” ve” iş tatmini “iş tatminsizliği “gibi benzer kavramlara odaklanmaktadır.

Bu çalışmada Klinik Psikologların mesleki doyumları ya da doyumsuzluğu merak edilmiştir. İş memnuniyeti çok sayıda faktörden etkilenerek ortaya çıktığı gibi, psikologların yaptığı işler ve çalışma alanları da giderek artmıştır. Bu yüzden bir kişinin işi ile ilgili doyum düzeyini belirlemek oldukça güçtür. Psikologlar bir yandan çalıştıkları işte sürekli probleme maruz kalırlar, bu durum onları savunmasız bırakır, bir yandan da toplumsal değişme ve iş bulma sorunu onları eğitimleri ile ilgisiz işlerde çalışmaya mecbur bırakır. Geçen yıllara göre psikoloji mezunlarının sayısındaki artış, rekabet” ve” işte verimli olma”, işte kalabilme baskısını da arttırmıştır. Ayrıca 2014 yılında çıkan yeni yönetmelikte psikologların görev alanları netleştirilmiştir. Bir yandan hastanede hekime, tanı ve terapide yardımcı olan meslek alanı gibi görev yaparken diğer yandan bağımsız çalışma alanları da belirlenmiştir ve bağımsız kendi bürosunda çalışan psikologların sayısı artmıştır. Bu çalışmanın temel amacı 2014 yılından

sonraki değişiklikten sonra hem hastanede çalışan hem de bağımsız çalışan psikologların iş memnuniyetini karşılaştırmak ve iş memnuniyetini belirleyen “bireysel özellikleri “incelemektir. “Genel memnuniyeti “etkileyen çok çeşitli çevresel faktörden ziyade “İ tatmin” Dış tatmin” “rötar denetim odağı puanları da araştırmanın temel kavramlarını teşkil etmiştir. Yapılan alışma sonucuna göre klinik psikologların; “genel memnuniyet düzeyleri” %75,41; “i tatmin düzeyleri” %79,91; Dış tatmin düzeyleri %75,40; Rotter denetim odağı puanı ortalaması ise 9,82 olarak ölçülmüştür. Buna göre klinik psikologların iş tatmin düzeyleri yani “genel memnuniyet” yüksektir.

Analiz sonucuna göre; “denetim odağı” ile “genel memnuniyet “arasında ters yönlü orta kuvvetli bir ilişki bulunmaktadır. (p0,05). Genel memnuniyet ile “i tatmin ve dış tatmin “arasında pozitif yönlü çok kuvvetli ilişki bulunmaktadır. İ tatmin ile dış tatmin arasında ise pozitif yönlü çok kuvvetli ilişki bulunmaktadır. (p <0,05)

Anahtar kelimeler: İş Tatmini, Dış Odak, Genel Memnuniyet, İ Tatmin, Dış Tatmin, Denetim Odağı.

5.82. İnşaatla Elektrikle Çalışmalarda İş Sağlığı Ve Güvenliği Uygulamaları Ve Elektrik İle Çalışanların Bilgi Düzeylerinin Değerlendirilmesi

Liyaddin SARIALTUN

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 509654

ÖZET

İnsanoğlunun geçmiş dönemlerden itibaren birçok biçimde enerji ihtiyacına talepleri oluşmuştur. Bu oluşan talepleri karşılama konusunda en önemlisi ve halen günümüzde en çok ihtiyaç duyulan enerji çeşidi elektrik enerjisidir. Elektrik enerjisine olan bu yüksek talebin ilerleyen dönemlerde de aynen bu şekilde hızlı artışlar göstereceği muhtemel bir gerçektir. Ayrıca bu kadar sık bir şekilde elektrik enerjisi kullanımı hayatımızda bazı olumsuzlukların yaşanmasına da sebep olabilmektedir. Bunlar elektrik enerjisinden kaynaklanan kazalardır. Bu kazaların oluşmasındaki en önemli etken bilgisizlik ve yanlış davranışlar sonucu olumsuz etkilerin yaşanması adına zemin hazırlanmasından dolayı kaynaklanmaktadır. Elektrik kazalarının önlenmesi konusunda alınması gereken tedbirler dizisinin tamamı bir arada kullanılmalıdır.

Günümüzde elektrik ile alakalı iş kazalarının yaşanmasında en sık olarak rastlanana elektriğin insan vücuduna çarpması yani etki etmesi hususu olarak gösterilebilmektedir. Bu tip elektrik kazalarının önlenmesi konusunda alınması gereken tedbirlerin en başında çalışanlara ve elektriği hayatında kullanan herkese bu konu hakkında gerekli eğitimlerin verilmesi gelmektedir. Çalışmamızda bu noktalara değinmek ve öneminden bahsetmek için literatür araştırması ve anket değerlendirmesi yapılmıştır. Çalışmamızın birinci bölümünde çalışmanın amacı, konusu, soruları, problemi ve sınırlılıklarından bahsedilmiştir. İkinci bölümde elektrik ile alakalı genel tanımlamalar ve tarihteden bahsedilmiştir. Bunun yanı sıra elektriğin zararlı etkilerinden korunma yöntemleri detaylı bir şekilde alt başlıklar halinde tanımlanmış ve alınması gereken önlemlerden bahsedilmiştir. En son bölümde anket ve literatürden hareketle sonuç kısmına yer verilerek tez tamamlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İnşaat, Elektrik, Değerlendirme

**5.83. Kanalizasyon Terfi İstasyonlarındaki Hidrojensülfür, Karbonmonoksit,
Metan Gazlarının İnsan Ve Çevre Üzerine Etkisi: Mersin İli Merkez**

Lütfiye Ayşe KÖSTEKÇİ

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Özlem İZCİ AY**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 509662

Özet

Türkiye’de işletilen atıksu arıtma tesislerinin sayısı her geçen gün artmaktadır. Arıtma tesislerinin her biri iş sağlığı ve güvenliği açısından potansiyel bir risktir. Bu çalışmada, Mersin ilinde üç atıksu arıtma tesislerinde bulunan hidrojen sülfür, karbon monoksit ve metan gazları ile ilgili yaz ve kış aylarında gaz ölçümleri Dräger X-am® 5000 gaz ölçüm cihazı kullanılarak gerçekleştirilmiş, gaz ölçümleri ile birlikte ortam ölçümleri de yaptırılarak tesislerdeki iş sağlığı ve güvenliği yönünden potansiyel risk faktörleri ortaya konmuştur. Sonuç olarak, kanalizasyon terfi sistemlerinde yönetmelikte belirlenen zehirli gazların risk sınırlarına dikkat edilmediği ve yüksek güvenlik sorunu olduğu gözlenmiştir. Gerekli düzenlemelerinin yapılması için değerlendirmelerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İnsan, Çevre, Gazlar, Kanalizasyon Terfi İstasyonları

5.84. Fazla Çalışma Sürelerinin Çalışanların Yaşam Kalitesi Ve Örgütsel Bağlılık Düzeyleri Üzerindeki Etkisi

Mehmet Ali BADEM

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Nursel TELMAN**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 510345

Özet

4857 sayılı İş Kanunu'nda haftalık 45 saatlik çalışma süresinin üzerinde yapılan çalışmalar olarak tanımlanan fazla çalışma, işçiye ek kazanç sağlarken, işçinin sağlığı ve sosyal yaşamı üzerinde ise, birtakım olumsuzluklara neden olabilmektedir. Bu çalışmada Antalya İli Alanya İlçesinde yer alan turizm işletmelerindeki çalışanların fazla çalışma ile ilgili görüşlerinin örgütsel bağlılık ve yaşam kaliteleri arasındaki ilişki incelenmiş ve çalışma 416 çalışana uygulanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak fazla çalışma bilgi düzeyi, fazla çalışmaya isteklilik ve fazla çalışma ile ilgili olumsuz düşüncelere boyutlarından oluşan fazla çalışma ölçeği, duygusal, devam ve normatif bağlılık düzeylerinin araştırıldığı örgütsel bağlılık ölçeği ve tükenmişlik, mesleki tatmin ve eş duyum yorgunluğu boyutlarının araştırıldığı yaşam kalitesi ölçeği kullanılmıştır. Araştırma neticesinde Fazla çalışma ile ilgili görüşler, örgütsel bağlılık ve yaşam kalitesi düzeyleri ve alt boyutlarının anlamlı olarak ilişkili olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fazla Çalışma, Yaşam Kalitesi, Örgütsel Bağlılık

5.85. Metal Sektöründe Atölye Ve Üretim Alanlarında Çalışanların Gürültü Maruziyetlerinin Belirlenmesi İçin Örnek Alan Çalışması

Merve ZENGİN

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Burak GÜLTEKİN**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 520908

Özet

Ülkemizde ve dünyada en çok görülen meslek hastalıklarından biri işitme kaybıdır. Metal sektöründe çalışma ortamlarındaki yüksek gürültü seviyeleri nedeniyle atölye ve üretim yerleri bu meslek hastalığının en yaygın görüldüğü çalışma alanlarındandır.

Çalışmanın amacı metal sektöründe üretim ve atölye çalışma alanlarında gürültü seviyelerinin belirlenerek, çalışanlar üzerindeki olumsuz etkisinin azaltılması için yapılabilecekleri belirlemektir. Yöntem olarak metal sektöründe faaliyet gösteren bir üretim firmasının 200 kişilik çalışma grubu örneklemeyle, çalışma alanları, kullanılan makineler, makinelerin gürültü seviyeleri ölçülmüştür. Elde edilen bulgular, kişisel koruyucu donanımlarının uygunluğu, çalışanlara verilen eğitimlerin etkinliği, çalışan profilleri ve kullanılan makinelerin gürültü seviyelerinin mevzuat çerçevesinde değerlendirilmiştir ve tartışılmıştır.

Değerlendirme kısmında tartışmadan elde edilen sonuçların, metal sektöründeki çalışma koşullarının ortam ve kişi bazında iyileştirilmesi bağlamında öneriler sunulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Gürültü, Metal Sektörü, Risk

5.86. Ergonomi Değerlendirme Yöntemleri ve ERGOPRO: İŖe Bağlı Kas-İskelet Bozukluklarında Risklere Maruz Kalmannın Değerlendirilmesi İçin Pratik Yazılım

Muhammet Ali AYGÜN

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Türker Tekin ERGÜZEL**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 706632

Özet

İŖe bağlı kas-iskelet sistemi hastalıklarının (WMSD) önlenmesi, ergonomi profesyonelleri ve iŖ sağlığı güvenliği uzmanlarının yüz yüze kaldığı en büyük zorluklardan biri haline gelmiştir. Önlemenin bir parçası olarak gerçekleştirilen eylemlerden biri de WMSDs faktörlerine maruz kalmanın değerlendirilmesidir. Bugüne kadar birçok farklı ergonomik değerlendirme yöntemi geliştirilmiştir. Bununla birlikte, birçok durumda, bu yöntemlerin doğru kullanımı, ağırlıklı olarak WMSDs risk faktörlerinin daha fazla varlığının varsayımı olduğu bizim ölkemizde az olan, ergonomide yüksek eğitim ve deneyime sahip personel bulundurmak suretiyle koşullandırılmaktadır. Bu nedenle, bu ölkelerde çok çeşitli görevleri değerlendirmek ve iyileştirme eylemleri üretmek için pratik yöntemlere sahip olmanın gerekliliği tespit edilmiş ve belirtilmiştir.

Bu tezde Ergonomi 'de Uzman olmayan personel tarafından görevlerin ergonomik değerlendirmesinde kullanılabilecek Bireysel Risk Değerlendirmesi (BRDERIN) metodu ve bu bağlamda oluşturulmuş ErgoPro yazılımı sunulmuştur. ErgoPro'nun öğrenmesi kolay, kullanımı kolay, az eğitim süresi gerektirdiği ve ergonomik iyileştirme fırsatlarının belirlenmesinde faydalı bir araç olduğu kanıtlanmıştır. Son olarak, Bireysel Risk Değerlendirilmesi yöntemi ile bir görevin nasıl değerlendirileceğini gösteren bir vaka çalışması yer almakta ve yöntemin güvenilirliğini, geçerliliğini ve kullanılabilirliğini değerlendirmek için yapılan bazı çalışmalardan söz edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ergopro Yazılımı, Bireysel Risk Değerlendirmesi, Ergonomi Değerlendirme Yöntemleri, Ergonomi.

**5.87. Branş Ve Teknik Öğretmenlerinin İş Sağlığı Ve Güvenliği Farkındalık
Düzeylerinin Karşılaştırılması: Kars İli Örneği**

Murat ŞANLIBAYRAK

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Esin TÜMER**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 516437

Özet

Bu araştırmanın amacı, öğretmenlerimizin güvenlik kültürü düzeyi ve güvenlik kültürünü etkileyen etkenlerin neler olduğunu inceleyerek, öğretmenlerin iş güvenliğinin hangi alanlarda geliştirilebileceği ve bu alanlarda neler yapılabileceği sorularına cevap aramaktır.

Bu çalışmada ölçüm aracı olarak Ahmet YURTÇU tarafından lisansüstü çalışması amacıyla 2015 yılında Amasya ilinde meslek liseleri için geliştirilen tutum ve yeterlik ölçeği kullanılmıştır. Anketi 200 meslek lisesi öğretmenine uygulanarak katılımcıların tutum ve yeterlik seviyesi belirlenmeye çalışılmıştır. Toplanan veriler, SPSS 24 programına yüklenip araştırma soruları ile aralarındaki ilişkinin anlamlılık düzeyi test edilmiştir.

Katılımcıların tutum ve yeterlik anketine verdiği cevaplar ile araştırma soruları arasındaki ilişkinin anlamlılık düzeyini belirlemek için $P < 0.05$ güven aralığı içerisinde ki kare testi yapılmıştır. Tutum ve yeterlik anketinden elde edilen sonuçların 3 kategori (olumlu, olumsuz ve nötr) altında ele alınmıştır. tutum ve yeterlik anketinden elde edilen sonuçlarla literatürdeki kavramsal yaklaşım karşılaştırılarak 15 araştırma sorusu incelenmiştir.

Son olarak milli eğitim teşkilatının tarihsel süreci ve günümüzdeki yapısı incelendiğinde, eğitim ve öğretim hayatımız boyunca iş sağlığı ve güvenliği olgusuna yeterli düzeyde yer verilmediği görülmüştür. İş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin insan hayatında davranış değişikliğine yol açarak güvenlik kültürüne dönüşebilmesi için uygulama ve teorik derslerin eğitim ve öğretim hayatımızda ki temel eğitim bölümünden başlamak suretiyle müfredatlarına eklenmesi gerekmektedir.

Anahtar kelimeler: Güvenlik Kültürü, Tutum ve Yeterlilik, İş Güvenliği, Öğretmen

5.88. İnşaat Sektöründeki İşveren/İşveren Vekili Ve Çalışanların Acil Durumlar Ve Müdahale Yöntemleri Hakkındaki Bilinç Düzeyi Ve Öneriler

Murat UZAN

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Serhat ÖZEKES**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 509028

Özet

İnşaat sektöründe bulunan işveren/işveren vekili ve çalışanların acil durumlar hakkındaki bilinç düzeylerini ölçmek, önerilerde bulunmak ve bu alana katkı sağlamak amacıyla bir araştırma yapılmıştır. Yapılan bu çalışmada, önce acil durumlarla ilgili olan yasal mevzuatımız incelenmiştir ve daha sonra inşaat sektöründe çalışan işveren/işveren vekili ve çalışanların bilinç düzeylerini ölçmek amacıyla yirmi farklı inşaat şantiyesinde anket çalışması yapılmıştır. Yapılan bu anket çalışmasında işveren/işveren vekillerine ve çalışanlara farklı sorular yöneltilmiştir. Anket çalışması bulguları işveren/işveren vekillerinin bu alanda bilinç düzeylerinin düşük olduğunu göstermiş ve buna bağlı olarak da çalışanların acil durumlarla ilgili bilinç düzeylerinin düşük olduğu sonucuna varılmıştır.

İncelenen yasal mevzuatta işveren/işveren vekili ve çalışanlara acil durumlarla ilgili olarak görev ve sorumluluk verilmiştir. Bu görev ve sorumluluklar hem işveren/işveren vekilleri tarafından hem de çalışanlar tarafından yeteri kadar bilinmediği gözlenmiştir.

Gereç ve yöntem olarak yasal mevzuatımızdan, tez, makale ve yayımlanmış kitaplardan yararlanılmıştır. Elde edilen bulgular ışığında, tartışma bölümünde inşaat sektöründeki acil durumlar belirlenmiş ve acil durumlara önleyici ve sınırlayıcı tedbirlerin hangi yollarla sağlanabileceği açıklanmıştır.

Kurtarma faaliyetleri, yangın, kimyasal maddelerden kaynaklanacak tehlikeler ve kimyasal döküntüler, parlama ve patlamalar, iş kazası, şantiye ve kamp alanında oluşabilecek kavga, isyan ve benzeri durumlar, doğal afetler, gıda zehirlenmesi ve salgın hastalık, sabotaj inşaat sektöründe karşılaşılabilecek acil durumlar olarak belirlenmiştir.

Sağlık ve güvenlik planı, iş izin sistemi, risk değerlendirmesi, düzeltici ve önleyici faaliyetler inşaat sektöründe belirlenen acil durumlara önleyici ve sınırlayıcı tedbirler olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İnşaat, Acil Durum, Acil Durum Planı, İnşaat Sektöründe Acil Durum

5.89. İş Sağlığı Ve Güvenliği Uygulamalarının Çalışanların İş Sağlığı Ve Güvenliği Farkındalığı Üzerine Etkilerinin İncelenmesi

Nur Selin YAR

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Hacer KAYHAN**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 489974

Özet

Türkiye’de iş sağlığı ve güvenliği hala gelişmekte olan bir konudur. Henüz farkındalık anlamında kat edilmesi gereken çok yol bulunmaktadır. Bu farkındalığın geliştirilmesi için mevzuatların öncelikli şartı olan İSG eğitimlerinden faydalanılmaktadır ancak Türkiye İş Sağlığı ve Güvenliği Profesyonelleri Topluluğu (TÜİSAG) tarafından yayınlanan 2007-2015 yılları arası iş kazası istatistiklerine bakıldığında yıl be yıl iş kazalarının artmaya devam ettiği görülmektedir. Bu istatistikler yasal olarak zorunlu olan bu İSG eğitimlerinin iş sağlığı ve güvenliği farkındalığının geliştirmede tek başına yeterli olmadığını bize göstermektedir. Bu yüzden İSG eğitimlerini başka İSG uygulamalarıyla desteklemek gerekmektedir.

Farkındalık her bireyin doğuştan sahip olduğu, öğrenilebilir ve geliştirilebilir bir beceridir ve hayat boyunca şekillenir. Dikkatin istemli olarak yönetilmesine yönelik bir tutumdur. Farkındalığı geliştirmek ve iş sağlığı ve güvenliğini davranış haline getirebilmek için çalışanların bu yönde güdülenmesi gerekmektedir. Bunun da cezai yaptırımlar ve teşviklerle mümkün olduğu söylenebilir. Aynı zamanda uyarı işaretleri de görsel farkındalığın oluşturulmasında kullanılabilir, bu şekilde çalışanların farkında olmadan farkındalık kazanması sağlanabilir. Bu şekilde güdülenen çalışanların İSG kurallarını anlama ve uygulama yönünde bir davranış geliştirmesi beklenmektedir.

Bu çalışmada iş sağlığı ve güvenliği farkındalığının artırılması için eğitim ve diğer iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarının etkililiği plastik enjeksiyonla otomobil parçası üretimi yapan bir firmada çalışanlara uygulanan bir anket yardımıyla incelenmiş, İSG eğitimlerinin İSG farkındalığı oluşturmakta tek başına yetersiz kaldığı görülmüştür. Yine çalışanların verdiği yanıtlar ile İSG farkındalığı oluşturmak ve bunu davranış haline dönüştürmek için teşvikler ve cezai yaptırımlardan ve uyarı işaretlerinden faydalanılabileceği söylenilebilir.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı Ve Güvenliği Farkındalığı, İş Sağlığı Ve Güvenliği Uygulamaları, İş Sağlığı Ve Güvenliği Eğitimlerinin Etkililiği

5.90. İş Sağlığı Ve Güvenliği Alanında Sendikaların Rolü: Birleşik Metal-İş Sendikası Örneği

Nuran GÜLENC

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Aziz ÇELİK

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 507646

Özet

Sendikalar çalışma hayatının önemli aktörlerinden biridir. İşçilerin gönüllülük esasına göre üye olduğu sendikalar, işçilerin çalışma koşulları ile ekonomik ve sosyal haklarını geliştirme ve iyileştirme yapabilen kurumlardır. Bir diğer deyişle, işçilerin örgütlü gücü olan sendikalar, işyerlerinde sağlık ve güvenlik önlemlerinin alınmasında işverenler üzerinde yaptırım gücü olan organizasyonlardır.

İşçi sınıfını tarih sahnesine çıkışından bugüne sendikaların en önemli mücadele alanlarından biri işçi sağlığı ve güvenliği konuları olmuştur. Sendikal hareket ve işçi mücadeleleri, bugün sahip olduğumuz uluslararası norm ve kuralların oluşmasında, temel dinamik olmuştur.

Bu tez, iş sağlığı ve güvenliği alanında iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesinde, iş sağlığı ve güvenliği kültürünün oluşturulması ve işçi ve işveren farkındalığının yaratılmasında sendikaların potansiyellerini görünür kılmayı hedeflemektedir. Bu çalışmayı da son yıllarda iş sağlığı ve güvenliği çalışmalarını sendikal politika haline getiren bunun için önemli adımlar atan metal sektöründe örgütlü Birleşik Metal-İş Sendikası örneği üzerinden yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sendika, Birleşik Metal-İş Sendikası, İşçi, İş Sağlığı Ve Güvenliği, İş Kazası

5.91. Yenidoğan Yoğun Bakım alışanlarında Metisiline Dirençli Staphylococcus Aureus (MRSA) Varlığının Ve Bilgi Düzeylerinin Belirlenmesi

Nursel Ebru AYDINALP

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Gülay MANAV**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 489961

Özet

Amaç: Deri üzerinde zararsız bir şekilde yaşayabilen bir bakteri türü olan Staphylococcus aureus genellikle yara ve abse enfeksiyonları gibi sık görülen hastane enfeksiyonları olarak karşımıza çıkmaktadır. DSÖ, dünyada her yıl ortalama 190 milyon hastanın yatış yaptığı, bunların %5'inin hastane enfeksiyonlarına yakalandığını ve hastaların hastanede bu enfeksiyonlar sebebiyle ortalama yedi gün daha fazla kaldığını bildirmiştir. Yeni doğanların bağışıklık sistemi henüz yetişkinler kadar gelişmediği için yetişkinlerde daha az risk oluşturan Metisiline Dirençli Staphylococcus Aureus (MRSA), yeni doğanlarda lme neden olabilmektedir. Bunu önlemek için bir dizi önlem alınmalıdır. Ulusal Hastane Enfeksiyonları Srveyans Ağı (UHESA) zerinden bin 86 hastanenin, hastane enfeksiyonuna bağlı yeni doğan ölüm oranları %4 olarak tespit edilmiştir. Gereç ve Yöntem: Araştırmamız 2017 yılı Ağustos-Ekim ayları arasında İstanbul ili Anadolu Kuzey Kamu Hastaneleri Birliği'ne bağlı dört hastanenin yenidoğan yoğun bakım ünitesinde yapılmıştır. 30 soruluk bir anketin uygulandığı araştırmaya toplam 92 kişi katılmış olup katılımcıların %19,57'si erkek; %80,43' ise kadındır. Çalışanlardan kabul edenlerden burun sürüntüsü de alınarak MRSA varlığı da araştırılmıştır. **Bulgular:** Bu araştırmada çalışanların hiçbirinde MRSA varlığına rastlanmadı. Ankete katılanların %79,35'inin MRSA hakkında bilgisi olduğu; bu bilgileri öncelikle eğitim sonrası çalışma süresince hizmet içi eğitim olarak (%28,26) ve mezuniyet öncesi (%27,1) kazandıkları ortaya çıkmıştır. Katılımcılardan sadece %47,83' daha önce MRSA'lı hastaya bakım vermiş O sırada ankete katılanların %52,17 'si kişisel koruyucu donanım olarak sıklıkla maske ve eldiven kullandıklarını; %7,61'inin ise hiçbir önlem almadığını belirtmişlerdir. MRSA'lı bir hastaya bakım verilirken yapılması gerekenler konusunda %56,52'si hem önlük, eldiven giyilmesinin hem de maske ve gözlük kullanılmasının, ayrıca el hijyenine önem verilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir. **Sonuç ve neriler:** Araştırmanın sonuçları doğrultusunda yeni doğan yoğun bakım gibi MRSA riskinin fazla olduğu ünitelerde mutlaka uygun el yıkama teknikleri ile ellerin yıkanması, önlük, maske ve eldiven gibi kişisel koruyucu donanımlar kullanılması ve hizmet içi eğitimlerde etkin bir konu olarak ele alınması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: MRSA, Yeni Doğan Yoğun Bakım, İş Sağlığı Ve Güvenliği, Hastane Enfeksiyonu, Sağlık alışanları, Metisiline Dirençli Staphylococcus Aureus

5.92. Büyükşehir Belediyelerinin Kurumsal Yapısında İş Sağlığı Ve Güvenliği Birimlerinin Yeri Ve Bir Model Önerisi

Nurullah YÜCEL

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üy. Burak Hamza ERYİĞİT**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 505940

Özet

1980'lerden sonra tüm dünyada gelişen neo-liberal politikalar yerelleşme olgusunu da beraberinde getirmiştir. Türkiye, aynı dönemde yerelleşme stratejilerine uygun metropoliten alanların yönetimine dair düzenlemeleri yürürlüğe koymuştur. Bu kuruluşların 2004 yılında 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu ile kurumsallaşma süreci pekiştirilmeye çalışılmış ayrıca 2008 yılında 5747 sayılı ve 2012 yılında 6360 sayılı kanunlar ile büyükşehir belediyelerinin görev-yetki ve sorumluluklarının yanında hizmet ettikleri alanlarda da genişleme söz konusu olmuştur.

2012 yılında büyükşehir belediyelerinin görev-yetki-sorumluluk ve hizmet ettikleri alanları genişleten düzenlemelerin yanında ayrıca 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu yürürlüğe girmiştir. Böylece Büyükşehir Belediyeleri'nin yerel halka karşı görev, yetki ve sorumlulukları ile birlikte artan iş yüküne paralel İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG)'ne yönelik sorumlulukları da artmıştır. Büyükşehir Belediyeleri organizasyonel açıdan fonksiyonel örgüt yapısına sahip yapılardır. Bu yapı içerisinde İSG mevzuatına en uygun şekilde hareket edilmesini sağlamak için İSG birimlerinin organizasyonel yapı içerisinde örgüt teorileri ve yetki türleri kapsamında nerede yapılandırılması gerektiği büyük önem arz etmektedir.

Bu çalışmada içerik analizi ve literatür analizi yöntemleri kullanılarak Türkiye'de faaliyet gösteren büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşlarının İSG'ye dair kurumsal yapıları örgüt teorileri ve yetki türleri açısından değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Büyükşehir belediyeleri ve bağlı kuruluşlarının birçoğunda İSG birimlerinin fonksiyonel örgüt yapısına uygun harcama yetkilisinin hemen altında müdürlük şeklinde yapılandığı gözlenmiştir.

Bu çalışmada sonuç itibarı ile İSG mevzuatı bağlamında büyükşehir belediyelerinde beklenen sonuçların elde edilebilmesi için İSG birimlerinin kurmay yetki kullanan birimler şeklinde tepe yönetimine bağlı biçimde yapılandırılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı Ve Güvenliği, Büyükşehir Belediyeleri, Organizasyonel Yapı, Fonksiyonel Yetki, Kurmay Yetki

5.93. Özel Bir Catering Şirketinde İş Kazası Riskinin İşçilerin Beslenme Durumu Açısından Değerlendirilmesi

Perihan TEKE KÖSE

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Elif DİNÇERLER

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 489963

Özet

Bu çalışma, işçilerin iş kazası riskinin beslenme durumları açısından değerlendirilmesi amacıyla yapılan tanımlayıcı ve ilişkiye dayalı tipte bir çalışmadır. Çalışma, İstanbul'da özel bir catering şirketinde, Kasım-Aralık 2017 tarihleri arasında %58,2'si erkek, %41,8'i kadın toplam 201 işçi ile gerçekleştirilmiştir.

İşçilerin demografik özellikleri, iş kazası geçirme durumları, beslenme alışkanlıkları sorgulanmış ve bazı antropometrik ölçümleri (vücut ağırlığı, boy uzunluğu) alınmıştır, beden kitle indeksleri (BKİ) hesaplanmıştır. İşçilerin %42,3'ü 43- 54 yaş grubunda ve %68,2'si evli, %46,3'ü ilköğretim mezunudur. İşçilerin %68,2'si çalışma hayatında iş kazası geçirmediğini belirtmiştir. Bu işyerinde işçilerin %22,9'u iş kazası geçirmiştir ve kazaların %36,1'i öğlene doğru gerçekleşmiş, kaza nedeni olarak %63,5'i kendi dikkatsizliğinden kaynaklandığını belirtmiştir. Kazaların %47,6'sı kesilerden oluşurken diğer nedenler sırasıyla kayarak düşme, yanıklar, cisim düşmesidir. İşçilerin %56,5'i günde 3 ana öğün, %51,3'ü ara öğün tüketmektedir. İşçilerin %46,7'si sabah öğünü atladığını belirtmiştir. İşçilerin günlük öğün tüketim sayısı ve öğün atlama durumu ile iş kazası geçirme durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmamıştır (p 0.05). İşçilerin en sık tükettikleri ara öğün (%56,3) öğle-akşam arası olduğu, ara öğünde %52,0 meyve, %33,0 kuruyemiş, %28,0 çikolata ve gofret tercih edildiği görülmektedir. Tükettikleri ara öğün çeşidi ile iş kazası geçirme durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmamıştır (p 0.05). Bireylerin BKİ'ne göre %35,3'ü şişman, %29,9'u hafif şişman olduğu belirlenmiştir. BKİ ile iş kazası geçirme durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmamıştır (p 0.05).

İşçi sağlığı ve güvenliği açısından işçilerin iş kazası geçirmelerini önlemek amacıyla sağlıklı beslenme alışkanlıklarının kazandırılması, eğitimlerde beslenme konusunun ön plana çıkarılması önemlidir. Bu konuda başka çalışmaların yapılmasına ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: İş Kazası, İşçi Beslenmesi, Beslenme Alışkanlıkları, Beslenme Durumu

5.94. Konut Sitelerinde Yöneticilerin İş Sağlığı Ve Güvenliği Bakımından Aldıkları Önlemler Ve Bilgi Düzeylerinin İrdelenmesi

Salih EGEL

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Taner YONAR**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 489967

Özet

Bu çalışmada Türkiye’de özellikle son yıllarda öncemi gittikçe artan konut sitelerinin yönetsel açıdan iş sağlığı ve güvenliği alanında bilgi düzeyleri araştırılmıştır. Anket soruları hazırlanırken detaya girmeden yüzeysel bilgi içeren konulardan tercih edilmiş olmasına rağmen, konut site yöneticileri ile yapılan bu anket çalışmasında önemli ölçüdeki eksiklikler olduğu görülmüştür. İş sağlığı ve güvenliği kanunu (6331 sayılı kanun) işveren veya vekillerinin birinci derecede sorumlu olduğunu belirtmiş olup alınacak bütün tedbirlerden işveren veya vekillerini sorumlu tutmuştur. Ekonomik açıdan zengin sitelerde profesyonel yöneticilerin bulunması iş sağlığı ve güvenliği kurallarına daha fazla uyulduğunu göstermektedir. Çok fazla fonksiyonu bulunan konut sitelerinde tehlike ve riskler gittikçe artmaktadır. Yöneticilerin iş sağlığı ve güvenliği açısından bilgilerinin yetersizliği, çalışanların ve site sakinlerinin etkileneceği olaylar karşısında önlem almada yetersiz kalındığı, profesyonel olarak yöneticilik yapanların haricindeki yöneticilerin bilgi seviyelerinin oldukça az olduğu görülmek ile birlikte Profesyonel yöneticilerin de iş sağlığı ve güvenliği konularında çok fazla bilgiye sahip olmadıkları gözlemlenmiştir. Yapılan anket sonuçlarına gereken cevapları verme eğiliminde oldukları gözlemlenmiştir. Yapılan anket sonuçlarına göre eksiklikler tespit edilebilmektedir. Konut site yöneticilerinin yönetim ile alakalı algı düzeylerini arttırmak site içerisinde mevcut olan sistemlerin bakım, onarım, kullanımı, periyodik kontroller gibi faaliyetlerinde kılavuz olma özelliği taşıması istenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu (6331 sayılı), Konut Site Yöneticileri

5.95. Gemi Acil Durum / Gemi Terk Ekipmanlarının Ve Operasyonunun İş Güvenliği Açısından Risk Temelli Olarak İncelenmesi

Salih İLHAN

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Uğur Buğra ÇELEBİ**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 520663

Özet

Ticaret ve savaş gemilerinde çalışan ve hayatını idame ettiren gemi personeli seyir halinde, acil durumlarla karşılaşabilmektedir. Acil durumların neden olduğu, yaralanma ve ölümlerin engellenmesi veya azaltılması öncelikle gemide riayet edilmesi gerekli, genel emniyet tedbirlerinin uygulanması ile mümkün olabilmektedir.

Seyirde bulunduğu sürece faal olan gemilerin, riskleri de her an devam etmektedir. Gemi operasyonlarının ve faaliyetlerinin komplike olmasından ötürü, deniz kazaları meydana gelebilmektedir. Oluşabilecek bu tür, acil durumlar karşısında, gemisinde kalma ihtimali olmayan, gemi yolcu ve personelinin hayatını kurtarmak için gemi terk emri verilebilmektedir. Gemi terk yetkisi sadece kaptanın elinde bulunmaktadır. Terk emrinin alınmasına müteakip, gemi terk operasyonlarına harfiyen uyulmalıdır. Gemi panik yapılmadan emniyetli bir şekilde terk edilmelidir. Gemi terki öncesi ve sonrasında yapılacak her hatanın bedeninin ağır olmasından ötürü gemi terk operasyonu ekipmanları ve hayatı idame konusunda önemle durulmuştur.

Gemi acil durum/gemi terk ekipmanlarının ve operasyonunun iş güvenliği açısından risk temelli olarak incelenmesinde ISM kodu seçilmiştir.

Terk operasyonlarının öncesi ve sonrasında, uygulaması gereken başka operasyonlara da ihtiyaç duyulmasından ötürü jenerik bir gemi için tasarlanan risk değerlendirme formları, personelin karşılaşabileceği riskleri ortaya koyacak şekilde bölümlendirilmiştir. Tehlike ve risklerin her biri, tek parça platform üzerine sığdırılmış olan geminin bütünü etkilemektedir. Yapılacak olan risk değerlendirmeleri, bu etki hesap edilerek oluşturulmalıdır.

Gemi yaşam döngüsü içerisinde emniyeti sağlamak birinci dereceden kaptanın sorumluluğunda olsa da gemide bulunan her bireyin emniyet kurallarına uyması/uygulatması ve dikkat etmesi zorunlu olmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Gemi Terk, Acil Durum, Gemi, İSM Kodu, Risk

**5.96. Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu İş Sağlığı Ve Güvenliği Programı
İçin Eski Ve Yeni Müfredatın Karşılaştırılması (Bir Vakıf Üniversitesi Örneği)**

Selcan KAPLANVURAL

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Mesut KARAHAN**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 502368

Özet

Bu çalışmada, bir vakıf üniversitesine bağlı Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu bünyesinde yer alan “İş Sağlığı ve Güvenliği Ön Lisans Programı’nda farklı müfredat çalışmalarını öğrencilerin gözünden ele alarak bir veri elde edilmesi ve müfredatın İstanbul ili sınırlarında bulunan tüm benzer yapıda eğitim kurumları ile karşılaştırılarak daha iyi bir eğitim için veri belirlemesi hedeflenmiştir. Bu bağlamda İş Sağlığı ve Güvenliği alanında Teknik Eleman yetiştiren bir program örneği ve iyileştirmeler için tespitler yapılmıştır.

Yapılan bu çalışmada örnek olarak bir vakıf üniversitesine bağlı Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulunda İş Sağlığı ve Güvenliği Programı seçilmiş, öğrenim gören eski ve yeni müfredata tabi öğrencilere anket düzenlenmiş ve bu anket sonuçları değerlendirilmiştir. İş Sağlığı ve Güvenliği Ön Lisans öğrencilerinin yüksekokul eğitimleri boyunca ağırlıklı teorik dersleri içeren eski müfredat ile teorik dersleri azaltılarak uygulama eğitimi artırılmış yeni müfredat arasında kıyaslama yapması istenmiştir. Öğrencinin eğitime başladığı yıla göre teorik ve uygulama eğitimine bakış açısı ve yaklaşımı bu ankette irdelenmiştir. Yapılan anket 25 sorudan oluşmaktadır. Anket 140 öğrenci üzerinde yapılmıştır. Bu öğrencilerin 70’i (2015-2016 giriş) eski müfredata tabi, 70’i (2016-2017 giriş) yeni müfredata tabidir. Yapılan anket ile eski ve yeni program arasında öğrenci gözünden değerlendirme elde edilmiş olup, söz konusu programlarda verilen dersler ve ders içerikleri de bu çalışmanın ikinci bir safhasında değerlendirilmiştir. Müfredatta verilen ders içerikleri İstanbul il sınırları içinde 16 farklı vakıf üniversitesinin 2 yıllık Meslek Yüksek Okulu eğitim programları ile karşılaştırılmıştır.

Bu çalışma bir vakıf üniversitesine bağlı Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulunda İş Sağlığı ve Güvenliği Programında yapılmış olup; ülkemizdeki Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu İş Sağlığı ve Güvenliği Programları için veri oluşturabileceği öngörülmektedir. Bu bağlamda, İş Sağlığı ve Güvenliği Ön lisans Programlarının müfredat iyileştirmeleri açısından bir sonuç elde edileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu, İş Sağlığı Ve Güvenliği Ön Lisans Programı, Müfredat

5.97. Kule Vinçlerin Kurulum Ve Söküm İşlerinde İş Güvenliği Riskleri Ve Çözüm Önerileri: İstanbul 3. Havalimanı İnşaatı

Serdar ŞATIROĞLU

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Alev TAŞKIN GÜMÜŞ**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 521026

Özet

Ülkemizde inşaat sektörünün sürekli büyümesiyle birlikte daha güvenli, hızlı ve daha etkin çalışmalar zorunlu hale gelmektedir. Bu sebeple inşaat sektöründe kule vinç kullanımı artmış ve vazgeçilmez bir hal almıştır. Sektörde artış gösteren kule vinç kullanımları doğal olarak iş sağlığı ve güvenliği hususundaki riskleri arttırmış ve bu bağlamda önlemler almaya sebebiyet vermiştir.

Bu amaçla İstanbul 3. Havalimanı şantiyesinde kule vinçlerin kurulumu ve sökümü aşamaları gözlemlenmiştir. Çalışmalar sırasında firma yetkilileri ve çalışanlarla etkileşimli bir biçimde gerekli konularda görüşülmüştür. 6331 sayılı iş sağlığı ve güvenliği yasası göz önüne alınarak; çalışanların iş esnasında karşılaştığı tehlikeler ve riskler belirlenmiş, kurulum-söküm ile ilgili kontrol listeleri oluşturulmuştur.

Bu kontrol listeleriyle birlikte kurulum ve söküm sırasında çeşitli tespitler yapılmış mekanik, fiziksel, kimyasal, ergonomik, yangın, patlama, termal konfor ve elektrik tehlikeleri hakkında birçok maddeye değinilmiştir.

Sonuç olarak kule vinçlerin kurulum ve sökümüyle ilgili olarak iş sağlığı ve güvenliği riskleri belirlenmiş ve yaşanması ihtimal kazaların önüne geçmek amaçlı işe özgü kontrol listeleri hazırlanmıştır. Risklere yönelik önlemler geliştirilmiş, iş sağlığı ve güvenliği açısından çeşitli önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı Ve Güvenliği, Kule Vinç Kurulumu Ve Sökümü, Kontrol Listesi

5.98. Endüstri Tesislerinde Kapalı Alanlarda Yapılan Çalışmalarda İş Sağlığı Ve Güvenliği Riskleri Ve Güvenli Çalışma Sistemleri

Serkan AYKAŞ

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 509057

Özet

İş güvenlik açısından tehlike ve riskler göz önüne alındığında en tehlikeli çalışma alanlarından biri de Kapalı Alanlarda yapılan çalışmalardır. Bu tezde kapalı alanlarda yapılan çalışmalardaki tehlikeler göz önüne alınarak Suudi Arabistan Krallığı'nın Cidde kentinin yaklaşık 150 km kuzeybatısında, Kızıldeniz kıyısında bulunan ve gelişmekte olan yeni bir sanayi bölgesi içerisinde belirli alanlarda polimer, monomer ve rafine edilmiş ürünler ile metal fabrikaları, ağır sanayi, sac ve diğer tüm demir profilleri, alüminyum tellerin yapımında kullanılan alüminyum profiller, çeşitli elektrik bağlantı kabloları türleri, petrol ve sulama için farklı amaçlara sahip boru imalatı, yardımcı üniteler ve tesis dışı yapılar inşaat, makine, borulama ve yapı çeliği işleri, alüminyum atölyesi, bakır Atölyesi, demir üretim fabrikası & çelik imalathanesi olan endüstriyel tesisler baz alınmıştır. Kapalı alanlarda yapılabilecek çalışma türleri, bu çalışmaların tehlikeleri, bu tehlikelerden doğabilecek riskler ve bu risklere karşı hangi güvenli çalışma sistemlerinin uygulanabileceği, özel izin gerektiren yerler ve çalışma alanındaki potansiyel tehlikeleri en alt düzeye indirme yöntemleri incelenmiş ve belirtilmiştir. Kapalı alanlara giriş öncesi Mobil Alarm Sensörü olan Gas Alert Micro detektörü, ortamdaki mevcut gazların atmosferik konsantrasyonlarını ölçmek için kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda, farklı kapalı alanlarda ve farklı zamanlarda ölçülen Oksijen, Karbon Monoksit ve Hidrojen Sülfür miktarları standartlar göz önünde bulunarak kapalı alanlardaki tehlike ve risklerin minimum seviyeye indirilmesi için araştırmalar yürütülmüş olup bu doğrultuda öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Kapalı Alan, Kapalı Alanda Tehlikeler, Kapalı Alan Risk Etmenleri, Kapalı Alanlarda Güvenlik Önlemleri

5.99. Yerel Yönetimde Çalışan Özel Güvenlik Görevlilerinin İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönünden İrdelenmesi

Sezer ERCAN

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Hacer KAYHAN

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 522061

Özet

İnsanlık tarihinin başından günümüze, güvenlik insanlığın en temel ihtiyaçlarından biri olmuştur. Çağımızdaki gelişmeler ışında devlet kurumları toplumdaki tüm güvenlik taleplerini karşılamakta yetersiz kalması ile özel güvenlik hizmetlerinin büyük bir sektör haline gelmesinin önü açılmıştır.

Araştırmamızda Türkiye’de özel güvenlik sektöründe görev yapan çalışanların iş sağlığı ve güvenliği yönünden sorunları incelenerek bu sorunlara önerilerde bulunularak çözümler üretilmeye çalışılacaktır.

Emniyet Genel Müdürlüğü 2018 İstatistiksel verilerine göre ülkemizde bir milyondan daha fazla sayıdaki kişide özel güvenlik sertifikası bulunmaktadır. Bu kişilerin bakmakla mükellef oldukları kişiler, aileleri ve ilgili taraflar düşünüldüğünde özel güvenlik hizmetleri sektörünün ne kadar büyük bir kesimle ilgili olduğunu göstermektedir.

Araştırma evreni her ne kadar geniş tutulmaya çalışılsa da elde olmayan yasal kısıtlar ile maddi ve zamansal kısıtlar evrenin sadece İstanbul Anadolu yakası ile sınırlandırılmasına yol açmaktadır.

Anket, uygulama izni alınabilen tek yerel yönetimde çalışan 149 ÖGG (Özel Güvenlik Görevlileri) ile yapıldığı için örneklem tipi olasılığa dayanmayan uygun durum çalışma tipi olarak belirlenmiştir.

Elde edilen veriler uygun istatistiksel yöntemler ile incelenmiş ve bağımsız değişkenler ile bağımlı değişkenler arasındaki ilişkilerin anlamlılığı ölçülerek oluşturulan hipotezler test edilmiştir.

Elde edilen prevalans sonuçları ve hipotez sonuçlarına göre hipotezler literatürdeki lehte ve aleyhteki görüşler ile tartışılmıştır. Tartışma sonuçlarına dayanılarak elde edilen sorunlar için çözüm önerilerinde bulundurulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Özel Güvenlik Görevlisi, İş Güvenliği, İş Sağlığı

5.100. Antalya Kemer Bölgesinde Bulunan Göynük Dm-06 Tr-01 Dağıtım Merkezinde İş Sağlığı Ve Güvenliği Risklerinin Tespiti Ve Alınacak Önlemler

Tuğba TEPE

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Ümit TAŞ**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 516321

Özet

İş sağlığı ve güvenliği, oluşturduğu maddi hasarlar bir yana insan sağlığını doğrudan ilgilendirdiği için üzerinde yoğun ve bilinçli bir şekilde durulması gereken bir konudur. Özellikle Avrupa Birliği uyum süreci içerisinde Türkiye’de yeterli düzeyde olmayan bu uygulamaların sayısı ve yasal düzenlemeleri hızla artmaktadır. Çalışma kapsamında iş sağlığı ve güvenliğine verilen önemin en üst düzeyde olması gereken alanların başında gelen trafo merkezleri ele alınmış ve Antalya Kemer Bölgesi’nde yer alan Göynük Dağıtım Merkezi özelinde çalışma gerçekleştirilmiştir.

Bu doğrultuda çalışmanın ilk bölümünde iş sağlığı ve güvenliği kavramı üzerinde durulmuş, yasal düzenlemelerden ve Türkiye’deki gelişiminden bahsedilerek, kişisel koruyucu donanımlara yer verilmiştir. Çalışmanın ikinci bölümünde bu kez trafolar üzerinde durulmuş, teknik özelliklerine ve koruma sistemlerine yer verilmiştir. Çalışmanın üçüncü ve son bölümünde ise Göynük Trafo Merkezi özelinde çalışmalar gerçekleştirilerek elde edilen bulgulara, önerilere ve sonuçlara yer verilerek çalışma tamamlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İnsan, Çevre, İş sağlığı, Güvenlik, Trafo

5.101. Kamu Kurumlarında İş Sağlığı Güvenliği Mevzuatının Uygulama Düzeyinin Değerlendirilmesi

Yavuz KARABULUT

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Fatih YILMAZ**

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 506154

Özet

Bu tez çalışması, kamu kurumlarına ait bazı işyerlerinde, 6331 sayılı iş sağlığı ve güvenliği kanunu ve kanun uyarınca çıkarılan yönetmeliklerde yer alan yükümlülüklerin gerçekleştirilme düzeylerinin incelenmesi amacıyla hazırlanmıştır. Araştırma kapsamında bir anket formu hazırlanmış, ağırlıklı olarak üniversiteler, belediyeler ve sağlık kuruluşlarından oluşan kamu işyerlerinde konuyla ilgili çalışan iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi veya işveren vekillerinden (yöneticiler), çalıştıkları kurumlarda iş sağlığı ve güvenliği çalışmalarlarıyla ilgili görüşleri alınmış, elde edilen veriler analiz edilerek yorumlanmıştır.

Tez toplam altı bölümden oluşmaktadır. Tezin birinci bölümünde öncelikle; Türkiye’de iş sağlığı ve güvenliği alanında gelişmeler, iş kazaları ve meslek hastalıklarıyla ilgili istatistiksel bilgiler ile 30 Aralık 2012 tarihinden itibaren yürürlükte olan İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve ilgili mevzuatta kamu kurumlarını da kapsayan yasal düzenlemeler açıklanmıştır. Tezin sonraki bölümlerinde ise, anket uygulaması kapsamında elde edilen sonuçlara, yorumlara ve önerilere yer verilmiştir.

Araştırmada elde edilen en önemli sonuç; halen kamu kurumlarının önemli bir kısmının, 6331 sayılı Kanun ile getirilen yükümlülükleri tam olarak yerine getirememekte olduklarıdır. Anket uygulanan kamu kurumlarının %36’sı eğitim, %40’ı teknik ve organizasyonel, %50’si de dokümantasyonla ilgili yükümlülükleri ya hiç ya da kısmen yerine getirememektedir. Hâlbuki 6331 sayılı Kanun’un kamu kurumlarını kapsayan hükümleri, 30 Aralık 2012 tarihinden beri yürürlükte dir. Kamu kurumlarını kapsayan erteleme hükmü kanunun tümüyle değil, sadece iş sağlığı ve güvenliği hizmetleri başlıklı 6’ncı maddesiyle ilgilidir. Bununla birlikte, mevzuat hükümlerinin yerine getirilmesi noktasında işyerlerinde en önemli karar verici ve denetleyici durumundaki iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi görevlendirme hükmünün ertelenmesi, kanunun diğer hükümlerinin uygulanmasını da etkilemekte ve zorlaştırmaktadır.

Ayrıca, halen kamu kurumlarında uzman ve hekim görevlendirme yükümlülüğü başlamamış olmasına rağmen, kurumların %58’inin görevlendirme yaptıkları görülmüştür. Bu sonuç, kamu kurumlarının yöneticilerinin konunun öneminin farkında oldukları şeklinde yorumlanabilir. Buna karşın, diğer yükümlülüklerin yerine getirilmesi noktasında çabalar yetersiz kaldığı gibi,

halen uzman veya hekim olarak görev yapan personele, 6'ncı madde hükmünün ertelenmesinden dolayı kanunda öngörülen ek ödeme yapılmamakta olduğu da görülmüştür. Bu durum özveriyle çalışan personelin motivasyonunu azaltmakta, kanun hükümlerinin uygulanma düzeyini düşürmektedir. Araştırmadan elde edilen bir diğer önemli sonuç ise, iş sağlığı ve güvenliği konusunda çalışan personele yeterli yönetsel desteğin sağlanmadığı ve iş sağlığı güvenliği çalışmaları için zamanında ve yeterli bütçenin ayrılmadığıdır.

Mevzuatın kamu kurumlarında da etkin biçimde uygulanabilmesi için, iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi görevlendirmelerinin vakit kaybetmeden yapılması, işyeri sağlık ve güvenlik birimlerinin kurulması, 6331'in 6'ncı maddesinin artık ertelenmemesi, uzman ve hekimlere kanunda öngörülen ek ödemenin yapılması, dâhili düzenlemelerle organizasyonun ve çalışan katılımının sağlanması, kurulların oluşturulup aktif şekilde çalıştırılması, sağlık ve güvenlikle ilgili faaliyetlere hızlı ve yeterli bütçe ayrılması, iç yönergelerin hazırlanması, uzman ve hekime sorumluluklarıyla aynı düzeyde olacak şekilde yeterli yetkinin verilmesi, dışardan hizmet alımı yerine iş güvenliği uzmanı kadrolarının açılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kamu Kurumu, İş Güvenliği Uzmanı, İşyeri Hekimi, Erteleme, 6331 Sayılı Kanun

5.102. Özel Bir Hastanede Sağlık Çalışanlarının İş Kazalarına Karşı Bakış Açılarının Belirlenmesi

Yusuf KAYA

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. İskender KARALTI

İSTANBUL - 2018

YÖKTEZ NO: 489972

Özet

Sağlık sektörü, karmaşık yapısı gereği bünyesinde birçok meslek grubunu ve tıbbi birimleri bir arada bulundurur. Bu sektörde meydana gelen iş kazalarını azaltmak için mutlaka çalışan odaklı bir iş sağlığı ve güvenliği çalışmasının aktif olarak işlenmesi gerekmektedir. Sağlık çalışanlarının, özellikle de yıllarını bu sektöre vermiş çalışanların mesleğindeki riskleri bir süre sonra olağan karşılaması durumu çok ciddi boyutlara taşımaktadır. Öncelikle çalışanlardaki bu mesleki körlüğü kaldırmak için farkındalık eğitimlerine yer verilmeli, tehlikeler ve riskler uygulamalı olarak anlatılmalıdır. İş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin yanı sıra mutlaka mesleği ile ilgili hizmete dayalı eğitimler verilmelidir. Bu anlamda çalışanlarda bir iş güvenliği kültürünün oluşması gerekmektedir. Çalışanlar mutlak suretle kişisel koruyucu donanım kullanımına teşvik edilmeli ve gerekli kurum içi denetimlerin yapılması gerekmektedir.

Çalışmamız 2017 yılı Mayıs ve Temmuz ayları arasında İstanbul'da bulunan özel bir hastanede yapılmıştır. 35 sorudan oluşan anket çalışmasına çeşitli meslek grubu ve birimlerinden toplam 139 çalışan katılmıştır. Katılımcıların %81'i kadın %19'u erkek çalışanlardan oluşmaktadır. Eğitim düzeylerine göre çalışanların %58,2'si ilk ve orta öğretim düzeyinde eğitime sahip iken %41,8'i de üniversite-yüksek lisans-doktora/tıpta uzmanlık eğitim düzeyine sahiptir. Çalışanların yaşlarına bakıldığında %35,2 ile en fazla 18-25 yaş aralığında çalışan mevcuttur. 40 yaş üzeri çalışan oranı %23,8'dir.

Sağlık çalışanlarının maruz kaldıkları mesleki riskler göz önünde bulundurulduğunda %62 oranında biyolojik etkenlere maruz kalmaktadırlar. Çalışanların %56,8'i çalışma hayatı boyunca iş kazalarına şahit olmuştur. Çalışmamızda ortaya çıkan tabloda son bir yılda en az bir iş kazasına maruz kalan çalışan oranı %18,3'tür. Sağlık çalışanlarına en fazla maruz kaldığı iş kazası 58,3% ile iğne batmalarına bağlı kazalardır. Sağlık çalışanlarına göre iş kazalarına en fazla maruz kalan meslek grubu %47 ile hemşirelerdir. Bu düşünce konu ile ilgili birçok çalışmada bu oranları doğrulamaktadır. Yapmış oldukları işten kaynaklı olarak en fazla ortaya çıkan sorun %17,1 ile yorgunluk uyku problemidir. İş kazalarının ile ilgili eğitim alanların %78,2'si bu eğitimi işyerinde aldıkları görülmüştür. İş kazalarının en büyük nedeni %71,7 ile dalgınlık ve dikkatsizliktir. Çalışmamızda sağlık çalışanlarının %57,5'i gece çalışması yaptığı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Sektörü, Sağlık Çalışanları, İş Kazaları, İş Sağlığı Ve Güvenliği, İğne Batması, Biyolojik Etkenler.

5.103. İş Performansını Azaltan Ergonomik Hataların Yol Açtığı Sorunlar

Abdurrahman ÇAĞDAŞ

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Hasan ÇİÇEK**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 551454

Özet

İş kazaları ve meslek hastalıklarından dolayı ölüm vakaları Türkiye’de son yıllarda alınan önlemlere ve güncel mevzuata rağmen artış göstermektedir. Bu durumun en kritik nedenlerinden biri de çalışma ortamında iş sağlığı ve güvenliği mevzuatının uygulanmasındaki problemler ve ergonomik faktörlerin göz ardı edilmesi yer almaktadır.

Özellikle son yıllarda artan dijitalleşmedeki gelişmeler ve teknolojik faktörlerin değişmesi ile iş kazalarının önüne kısmen de olsa geçilirken, ergonomik hatalardan dolayı çalışanların sağlığında ve performansında düşüşler gözlemlenmiştir. İş Sağlığı ve Güvenliği Ajansı tarafından gerçekleştirilen çalışma sonucunda ergonomik hatalardan dolayı kas-iskelet sistemi rahatsızlıklarının yıllık toplam maliyetinin 45-54 milyar dolar olduğu ve bu miktarın 15 ile 20 milyar dolarının ise direk ergonomik yaralanmalar ile ilintili olduğu belirtilmiştir.

Bu nedenle, yapılan çalışma, iş performansını etkileyen ergonomik hataların yol açtığı sorunlara odaklanmaktadır. Çalışma kapsamında çalışanların ergonomi hakkında 75 üzerinde yapılan anket ile ergonomik bilgi düzeylerinin orta düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İş Kazaları, Ergonomi, İş Güvenliği, İş Verimliliği

5.104. Bir Un Fabrikasında TS EN 60079-10-2 Standardına Göre Toz Kaynaklı Patlayıcı Ortam Değerlendirilmesinin Yapılması Ve Bu Standardın İlgili NFPA Standartları İle Karşılaştırılması

Ahmet ŞİMŞEK

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Mesut KARAHAN**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 551421

Özet

Patlayıcı potansiyeli olan ortamlarda risk altında olan çalışan personelin korunmasına ilişkin düzenleme yayınlanmış olup, bu ortamda çalışanların sağlık ve güvenlik koşullarının iyileştirilmesine ilişkin gerekli güvenlik önlemlerini belirtmek için yürürlükte olan standartlara göre tedbirler alınmakta ve patlamaya karşı korunma dokümanı hazırlanmaktadır.

Patlamaya karşı korunma dokümanı hazırlarken dünyada kabul gören AB ve ABD standartları bilinmektedir. Gıda endüstrisinde şeker, un, nişasta, süt tozu, kakao, baharatlar, hazır çorba karışımların ve vb. ürünlerin işlendiği yerlerde toz patlaması riski bulunmaktadır. Bu tozlu ortam çalışmalarında patlamaya karşı bir korunma belgesi hazırlanarak toz patlaması riskini bertaraf edilerek çalışanların çalışma ortamlarını daha güvenilir bir hale getirmek hedef olarak amaçlanmıştır.

Gıda sektöründe bahsettiğimiz çalışma ortamlarındaki toz patlamalarına karşı en güvenilir patlamadan korunma belgesini hazırlayabilmemiz için, dünyada geçerli olan ABD NFPA standartları ile AB standartlarından alınmış TS EN 6079-10-2 toz patlama standartlarının karşılaştırılması yapılarak, çalışanlar için güvenli çalışma ortamlarının hazırlanması amaçlanmıştır. Dünyada toz patlamalarına karşı yayınlanan tüm standartlar patlamaya karşı korunma belgesi düzenlemedeki gereklilikleri yerine getirmek için uygulanacak anahtar araç olarak algılanır.

Bu araştırmada risk analiz yöntemi hata türü etkileri analizi (FMEA) kullanılmış ve risk analizinde ortaya çıkan tehlikeler belirlenerek anılan standartlara göre un fabrikasında toz patlamalarına karşı en güvenilir patlamadan korunma belgesi örneği hazırlanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Toz Patlaması, Patlama Tehlikeleri, Patlamadan Korunma Dokümanı

5.105. Orta Ve Küçük Ölçekli Kimyasal Üretimi Yapan Firmalarda Kimyasal Madde Yönetiminin İş Sağlığı Ve Güvenliği Açısından Değerlendirilmesi

Alev ARSLAN KILINÇ

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Mesut KARAHAN**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 589428

Özet

Kimya sanayi, sektörel açıdan çok sayıda işletmeye ara ürün ve hammadde sağlayan bir sanayi dalı olarak, üretimde ve dış ticarete önemli bir yere sahiptir. Sektörde ham madde kullanılmaksızın üretilen çok az miktarda ürün bulunmakla birlikte, günlük yaşamda da çok sayıda kullanım alanı bulunmaktadır.

Kimyasallar, kimyasal maddeler ile çalışma yapan çalışanlar ve kimyasallara maruz kalan çalışanların yanı sıra, kimyasal maddelere temas eden, soluyan, kullanan, maruz kalan tüm canlılar için tehlike olarak karşımıza çıkmaktadır. Kimyasallar soluduğumuz hava başta olmak üzere tükettiğimiz birçok gıdada bulunmakla birlikte içme ve kullanma suları ile havanın kirlenmesine, doğal yaşamın tahribata uğramasına ve ekosistemin zarar görmesine ve değişmesine, çevresel açıdan ve canlıların sağlığın olumsuz yönde etkilenmesine neden olmaktadır.

Çalışma ortamında çalışanların maruz kalabilecekleri kimyasal maddelerden kaynaklanabilecek tehlikelerin ve risklerin bilinmesi, bu tehlikelerin analiz edilerek risklerin önlenmesine yönelik önlemlerin alınması izlenmesi gereken en önemli yollardan biridir. Kimyasal maddeler ile yapılan çalışmalarda, risklerin önlenmesinde ile birlikte bu risklerin ortadan kaldırılması, kimyasal maddelerin ve atıklarının sınıflandırılması, kimyasallar ile ortaya çıkan atıkların etiketlenmesi ve ambalajlanması, kimyasalların depolanması ile uygun olarak taşınması, talimatlar çerçevesinde kullanılması ve bertarafının belirlenen talimatlara ve yasal süreçlere uyumlu olarak yapılması oldukça fazla öneme sahiptir.

Bu çalışmada orta ve küçük ölçekte kimyasal üretimi yapan işyerlerinde kimyasalların tedarik süreci, kimyasal maddeler ile birlikte ortaya çıkan kimyasal atıklarının sınıflandırılması, kimyasal ve atıkların etiketlenmesi ve ambalajlanması yanı sıra kimyasal madde depolarının özellikleri, kimyasalların taşınması ile kimyasal atıkların bertaraf edilmesi için uyulması gereken kurallar ve yasal hükümler açısından yapılan uygulamalar işletme bazında incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği, Kimya Sektörü, Kimyasalların Yönetimi, Kimyasallar, Kimyasallar ile Güvenli Çalışma

5.106. Simülasyon Yaklaşımını Kullanarak Ram (Reliability, Availability And Maintainability) Analizi Yapılması Örneği

Ali ÖZKAN

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 590288

Özet

Bu çalışmada tesis güvenilirliğine vurgu yapılmış ve güvenilirlik kavramı üzerinde durulmuştur. RAM analizi bir güvenilirlik yöntemi olarak incelenmiş, kullanım alanları ve faydaları vurgulanmıştır. RAM analizinin metotları anlatılmış ve simülasyon yaklaşımını kullanarak örnek bir petrokimya tesisi projelendirilmiştir. Uygulama sonucunda, üretim sürekliliği ve iş güvenliği yönünden güvenilir bir tesis oluşturulması için tasarım aşamasında alınması gereken önlemler hakkında raporlanma yapılması amaçlanmıştır.

Çalışmanın yapılması için kok gazından katran üreten bir tesisin projesi incelenmiş, tasarım öncesi üretim süreci, ekipmanların arıza ve bakım verileri lisanslı MAROS programında simüle edilmiştir. Simülasyon programı tasarlanması düşünülen tesisin güvenilirlik yüzdesini, kritik ekipmanların önem sırasına göre isimlerini ve bu ekipmanların ayrı ayrı güvenilirliklerini vermiştir.

Elde edilen bu sonuç proje mühendislerine düşünülen durum ve kritik ekipmanlarla ilgili yorumlar yapma imkânını vermiştir. Mühendisler öncelikle durumu analiz ederek güvenilir bir tesise sahip olup olmayacaklarını anlayabilmişlerdir. Ayrıca tesisteki kritik ekipmanların sırasıyla isimlerinin ve sağlıklı çalışma süreleri ile elde edilen güvenilirliklerinin belirlenmesi ile bundan sonraki süreçte bu ekipmanlara verilecek olan önem seviyesi anlaşılmış ve sağlıklı bakım planlaması yapılabilmektedir. Böylece proje mühendisleri aldıkları geri bildirim ile bir değerlendirme yaparak güvenli ve verimli bir tesis tasarlanması ve gelecek planlanması yolunda fikir edinebilmişlerdir.

İlave olarak, projelendirilen katran üretim tesisinin olası iş güvenliği riskleri incelenerek yüksek risklerin azaltılması için tasarım aşamasında gerekli önlemlerin alınması için önerilerde bulunulmuştur. RAM Analizi sonucu elde edilen raporlarla, yapılması önerilen iyileştirmelerin özellikle bakım zamanlarında gerçekleşen iş kazalarını azaltmadaki etkisi araştırılmıştır. Kritik ekipmanların belirlenmesi ve bakım planlamalarının daha sağlıklı yapılabilmesi ile iş güvenliğinde daha proaktif yaklaşım sergilenebilmesi mümkün olmuştur.

Anahtar Kelimeler: Güvenilirlik, RAM Analizi, Kritik Ekipman, Maros Yazılımı, Katran Üretimi

5.107. Harita Meslek Lisesi, Ön Lisans Harita Teknikerliği Ve Lisans Harita Mühendisliği Öğrencilerinin İş Sağlığı Ve Güvenliği Algısının Karşılaştırılması

Aykan BÜYÜKAYDIN

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 606800

Özet

İş sağlığı ve güvenliği, iş dünyasının temel odaklarından biri olduğu kadar aynı zamanda toplumsal bir olgudur. İş sağlığı ve güvenliği, yalnızca işverenleri ya da işçileri değil toplumun genelini ilgilendirmektedir ve bu sebeple konuya ilişkin toplumsal bir gelişme sağlanması oldukça önemlidir. İş sağlığı ve güvenliği algısı ise sektörden sektöre, eğitim düzeyine ve diğer demografik özelliklere bağlı olarak farklılık gösteren bir olgudur. Temel hedef iş sağlığı ve güvenliği algısında benzerliğin yakalanması ve her kesimin konuya ilişkin gelişiminin sağlanmasıdır. Çalışma kapsamında da hem teorik hem de uygulamalı bir çalışmaya gidilmiştir. Çalışmada iş sağlığı ve güvenliği algısı haritacılık bölümü özelinde ele alınmış ve farklı eğitim düzeylerine göre iş sağlığı ve güvenliği algısının farklılık gösterip göstermediği arayışı temelinde gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla öncelikli olarak lise, ön lisans ve lisans düzeylerinde verilen harita bölümü programlarının kapsamına yer verilmiş, verilen eğitim hakkında incelemelerde bulunulmuştur. Daha sonra iş sağlığı ve güvenliği olgusu üzerinde durularak hem olgunun gelişimine hem iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanmasında başlıca taraf olan işverenlerin sorumluluklarına hem de bir diğer taraf olan kanun koyucu tarafından gerçekleştirilen yasal düzenlemeler incelenmiştir. Son olarak harita bölümü özelinde yaşanan iş kazaları ve meslek hastalıkları üzerinde durularak teorik kısım tamamlanmıştır. Uygulama kısmında ise lise, ön lisans ve lisans düzeylerinde eğitimini sürdüren ya da tamamlamış bireylerin katılımı ile 265 katılımcıdan oluşan bir örneklem oluşturulmuş ve bu örneklem özelinde eğitim düzeyine bağlı olarak iş sağlığı ve güvenliği algısının farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. SPSS 18.0 programında gerçekleştirilen analizler sonucunda katılımcıların cinsiyetlerine, yaşlarına, eğitim düzeylerine ve sınıflarına bağlı olarak iş sağlığı ve güvenliği algılarında anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır.

Anahtar Kelimeler: Harita Mühendisliği, Harita Teknikerliği, İş Sağlığı ve Güvenliği

5.108. İş Sağlığı Ve Güvenliği Alanında Kader İnancının Etkileri

Baskın BEYENAL

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Abdülaziz BAYINDIR**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 536337

Özet

Tanrının parmağı kavramı ilk olarak Herbert W. Heinrich tarafından 1920’li yılların sonlarında kullanılmıştır. Oluş sebeplerini incelediği 75 000 iş kazası neticesinde bunların beklenmeyen, engellenemeyen ve öngörülemeyen %2’lik kısmını bu kavramla açıklamaya çalışan Heinrich yanılıyor muydu? Meydana gelen iş kazalarının neredeyse tamamının bu %2’lik kısma sokulmaya çalışılması, teorinin birçok sendika ve sivil toplum kuruluşu tarafından eleştirilmesine neden olmuştur. İş kazalarında Tanrının parmağı var mıdır? Varsa toplam iş kazaları içerisindeki ağırlığı iddia edildiği gibi %2 midir? İnsanın kaderi ezelde Allah tarafından yazıldıysa ve başa gelen kazalar, musibetler bu yazgı neticesinde meydana geliyorsa o zaman iş kazalarının tamamı için tanrının parmağı (act’s of god-tanrının işi) demek gerekmez mi? Bu sorulara cevap aradığımız tezimizde kader inancıyla ilintilendirdiğimiz asıl soru şudur: “İnsanların başlarına gelenler, Allah öyle yazdı diye mi gelmektedir, yoksa insan hak etti diye mi Allah öyle yazmaktadır?” İlahi vahyin yol göstericiliğinde konuya bir de sebep sonuç ilişkisi açısından bakarak ilginç ve orijinal sonuçlara ulaşılmıştır. Anlaşılmaya çalışılan bu konu hakkında, çalışanların sahip oldukları tecrübe ve bilginin tespiti amacıyla bir de anket çalışması düzenlenmiştir. Elde edilen sonuçların analizinde çalışanların iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili emniyet tedbirlerini alırken kader inancının ne kadar etkili olduğu da tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kader, Musibet, Kaza, İş Sağlığı ve Güvenliği, İSG

**5.109. Sınıf 1 Tip Patlayıcı Maddelerin Taşınmasında Ve Depolanmasında
Emniyet Uygulamaları Ve Patlama Etki Alanlarının Analizi**

Burhan IRGAT

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 536272

Özet

Sınıf 1 Tip Patlayıcı Maddeler yüksek riskli tehlikeli madde grubu içerisinde yer almaktadır. Bundan dolayı patlayıcı maddelerin üretim, nakliye ve depolanmasına kadar geçen süreçte bütün emniyet yöntemlerinin eksiksiz bir şekilde uygulanması gerekmektedir. Bu emniyet yöntemlerinin uygulanabilmesi için personelin patlayıcılar hakkında iyi eğitilmesi gerekmektedir. İyi bir risk analizinin yapılabilmesi için İş güvenlik uzmanları sınıf 1 tip patlayıcı maddeler ile ilgili yeterli bilgiye sahip olmalıdır. Bu çalışmayla ülkemizdeki kısıtlı kaynakların arttırılabilmesi için yurt dışında uygulanan yöntemler araştırılarak Türkçe kaynak oluşturulmuştur. Bu kaynaklar ile patlayıcı madde sektöründe çalışan personelin bilgi seviyelerinin arttırılması ve patlayıcı madde kazalarının bir daha yaşanmaması amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Patlayıcı Madde, Depolama, Emniyet Yöntemleri

5.110. İkinci El Plastik Enjeksiyon Makinelerinin Modernizasyonunda, İş Kazaları Ve Meslek Hastalıklarında Fayda –Maliyet Analizi

Bülent KAPUCUOĞLU

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 572890

Özet

Türkiye Plastik enjeksiyon kalıplama makinelerinde gerçekleşen iş kazaları ve meslek hastalığı oranları Sosyal Güvenlik Kurulu kayıtlarında kauçuk, inşaat, ambalaj sektörü olarak birlikte değerlendirilmekte bu durum sektör bazında sorunu tespit ve kök sebeplerine ulaşmayı engellemektedir.

Bu tezin amacı, çalışma hayatında üretim tarihleri üzerinden 10-12 yıl geçen plastik enjeksiyon makinelerinin modernizasyonu ile çalışanların maruz kaldıkları iş kazaları ve meslek hastalıklarında fayda–maliyet analizi yaparak çalışanlar, işverenler ve devlet için elde edilecek kazanımları ortaya koyarak farkındalık oluşturmaktır. Bu çalışmada evren olarak Türkiye de plastik enjeksiyon kalıplama metodu ile plastik parça üreten firmalar, örneklem olarak da Bilecik, Eskişehir, İstanbul, Bursa, Manisa, Tekirdağ şehirleri seçilmiştir. Seçilen Örneklemde faaliyet gösteren toplam 32 firmanın sorumlu yöneticileri ile birebir yüz yüze, telefon ve e-mail ile yapılan görüşmeler ile cevaplar alınmıştır. İki bölümden oluşan anket çalışması tarafımda hazırlanmıştır. Yapılan anket çalışmasına olumlu katkı veren toplam 32 firma yöneticisi olmuştur. Birinci kısımda yer alan 11 adet soru ile ankete katılanların gerçekleşen kazalarda çalışanların özellikleri ve kaza maliyeti, ikinci kısımda sorulan 11 adet soruyla kaza da etken faktör tespit edilmeye çalışılmıştır. Ayrıca anket soruları analiz edilerek, çalışanların maruz kaldıkları kazalarda bir sebep sonuç ilişkisi tespitine çalışılmıştır. Plastik enjeksiyon kalıplama sektöründe gerçekleşen iş kazaları ve meslek hastalıklarında, tehlikeli ortam, tehlikeli hareket dağılımını belirlemek anketin ikinci hedefi olmuştur.

Anket ile sorulan 22 soru sonucunda iş kazalarını önlemek için yapılacak proaktif çalışma bedellerinin, iş kazası sonrasında oluşan tazminat giderlerinden daha düşük maliyette olduğu görülmüştür. Ülkemizde plastik enjeksiyon kalıplama makine parkurunun çağdaş ileri teknolojinin gerisinde kalma sebepleri, Türkiye plastik sektörü izleme raporu 2018 /6 Türk Plastik Sanayicileri Araştırma, Geliştirme ve Eğitim Vakfı (PAGEV) sonuç bölümünde de belirtildiği gibi 'Sektörde yüksek teknoloji ürünlere geçmek ve katma değer artışı sağlamak için teknolojik ve Araştırma Geliştirme yatırımlarına ihtiyaç duyduğundan, sektöre yönelik teşvik olanaklarının revize edilmesi gerekmektedir.' Türkiye de iç yerli plastik enjeksiyon kalıplama makinesi karşılama oranları %9 anket sonuçlarına göre, %6 (Demirci, 2018). Bu yerli makine satış oranları ile yerli makine imalatçılarının gereken teknolojik yatırımları ve Ar-Ge çalışmalarını finans etmeleri mümkün görülmemektedir. Bu sebeple sektör temsilcilerinin de belirttiği gibi yerli makine üreticileri Devlet stratejik politikaları oluşturulmalıdır. Stratejik politikalar oluşturulurken ülkemiz plastik enjeksiyon makine üreticileri ve yurt dışından ithalat yapan ithalatçı firmalar; Plastik enjeksiyon kalıplama makine kullanıcılarının ihtiyaçları, güncel standartlar ve yasal mevzuatın gerekleri hakkında yeterli bilgiye sahip olunmaması

sebebi ile Avrupa standartlarına uygun olmayan ikinci el ya da sıfır makine ülkemize ithalatı gerçekleşmektedir. Bu durumun önlenmesi için sektörde faaliyet gösteren makine imalatçıları, kullanıcıları Türk standartları ve Sanayi bakanlığı, Çalışma ve sosyal güvenlik bakanlığının temsilcilerinin katılımı ile ikinci el ve sıfır plastik enjeksiyon kalıplama makine ithalatı ile ilgili olarak ülke menfaatlerini gözeterek prosedür şartname oluşturularak bu şartnameye uygun şekilde ithalatın Sanayi bakanlığı gibi tek bir merci tarafından yürütülmesi gerekliliği kanaatine varılmıştır. Bu çalışma ile belli bir işletme ömrünü tamamlamış makinelerde yapılacak revizyon çalışmaları için yapılacak adam-saat ve ekipman harcamalarının makine piyasa değeri üzerine çıkıp çıkmadığını tespit için bilimsel, sistematik bir yaklaşım ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: İş Kazalarında Ve Meslek Hastalıklarında Modernizasyonun Fayda Maliyet Analizi, Plastik Enjeksiyon Kalıplama Makineleri

**5.111. Yükseköğretim Kurumlarının Engellilerin Erişebilirliği Açısından
İncelenmesi Nişantaşı Üniversitesi Örneği**

Cahit YILMAZ

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Enis BALKAN**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 562238

Özet

Doğuştan veya sonradan herhangi bir hastalık veya kaza sonucu bedensel, zihinsel, ruhsal, duygusal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeniyle normal yaşamın gereklerine uymama durumunda olup; korunma, bakım, rehabilitasyon, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyacı olan kişiler engelli olarak tanımlanmaktadır. Erişilebilirlik ise plan, proje, tasarım ve inşa aşamalarında dikkate alınması gereken, binaların, açık alanların, ulaşım ve bilgilendirme hizmetleri ile bilgi ve iletişim teknolojisinin, engelliler tarafından güvenli ve bağımsız olarak ulaşılabilir ve kullanılabilir olması anlamına gelmektedir. Erişilebilirliğin göz ardı edilmesi ile bireylerin engelleri ortaya çıkmaktadır. Bu engellerle karşılaşan bazen bir ortopedik engelli bazen görme engelli bazen bir yaşlı ve hatta bazen bebeğini pusetinden gezdiren bir anne olabilmektedir. Oysa erişilebilirlik ilke ve standartlarını dikkate alarak yapılan bir tasarımda engelli bireylere engel teşkil eden durumlar ortadan kalkması ile bireyler engellerini hissetmeyeceklerdir. Erişilebilirlik ile ilgili sorunlar evin içinde başlamakta, yaşanan bina, kullanılan yol, taşıt, açık alanlar ve kamusal alanlarda devam etmektedir. Bu sorunlarla her gün ve sürekli olarak baş etmek engelli bireyler açısından hayal kırıklıkları ve tükenmişliklere neden olabilmektedir.

Ülkemizde engelli bireylerin okul bitirme istatistiklerine bakıldığı zaman özellikle bir yükseköğretim kurumu mezunu olan engelli birey oranının oldukça az ve ülke ortalamasının bir hayli gerisinde olduğu görülmektedir. Okur-yazar ve ilkökul mezunu oranı fazla iken üniversite mezunu oranının çok düşük olmasında karşılaşılan engellerin etkisi bulunmaktadır. Oysa günümüzde ülkelerin gelişmişlik düzeyi okur-yazar oranından daha çok üniversite mezunu oranı dikkate alınmaktadır. Üniversite mezunu engelli bireylerin oranının artırılması için üniversitelere de birtakım görevler düşmektedir. Bu görevlerden en önemlilerinden biri de üniversitelere ait binaların erişilebilir olmasıdır. Bu çalışma kapsamında yükseköğretim kurumlarına ait binaların engellilerin erişebilirliği açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Engelliler ile ilgili literatür taraması yapılarak bu konuda yapılan araştırmalar, yazılan tezler ve yayınlar incelenmiştir. Erişilebilirliğin değerlendirilmesi Nişantaşı Üniversitesi örneğinde, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Tarafından engelliler ile ilgili standartlar dikkate alınarak oluşturulan binalar için oluşturulan erişilebilirlik izleme ve denetleme formuna bağlı kalarak yapılmıştır. Nişantaşı Üniversitesinde incelemeler ve ölçümler yapılmak suretiyle ilgili formda yer alan sorular cevaplanmıştır. Bu cevaplar neticesinde üniversite binasının erişilebilirlik açısından uygun olan ve uygun olmayan tarafları belirlenmiştir. Buna bağlı olarak tüm üniversitelerin binalarının engelli öğrencilerin erişilebilirliğinin sağlanması için neler yapması gerektiği ortaya konmuştur.

Anahtar kelimeler: Engelli, Erişilebilirlik, Erişilebilirlik Standartları, Binalarda Erişilebilirlik, Yükseköğretim Kurumlarında Erişilebilirlik

5.112. Otomotiv Sektöründe BAUA LMM Yöntemleriyle Ergonomik Risk Değerlendirilmesi: Teknik Servis Çalışmaları Vaka Analizi

Demet YÜCE

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 560363

Özet

Araştırma amacı otomotiv servislerinde çalışanların maruz kaldıkları ergonomik risklerin belirlenmesi ve bu riskler ile ilgili iyileştirmelerin önerilmesi ve böylelikle çalışanların ergonomik risk maruziyetinin azaltılarak çalışan zarar görme ihtimalinin azaltılmasıdır.

Otomotiv sektöründe dünya genelinde 8 milyon kişinin çalıştığı ve genel olarak maruz kalınan ergonomik risklerden bu çalışanların etkilendiği düşünüldüğünde, araştırmanın önemini araştırma sonuçları yardımıyla bulunan ergonomik bir iyileştirme eyleminin etkileyeceği insan sayısının büyüklüğü göstermektedir.

Araştırma kapsamında planlanan araştırma yöntemi, incelenen otomotiv servisinin çalışanlarının, ergonomik olarak riskli görülen işlerinin, ergonomik risk analizleri ile değerlendirilmesinin yapılarak mevcut ergonomik risklerini ortaya koyacağından nicel araştırma yöntemlerinden betimleyici araştırma tipi olarak belirlenmiştir.

Ergonomik risk analizleri Almanya Federal İş Sağlığı Enstitüsü tarafından geliştirilen anahtar gösterge metotları ile yapılmıştır. Risk analizleri sonuçlarında örnek işler için ergonomik risk seviyeleri ortaya konmuştur. Araştırmada bu risk seviyelerinin iyileştirilmesi için çözüm önerilerinde bulunulmuş ve benzer çalışmalardaki görüşlere yer verilmiştir.

Son olarak ergonomik riskleri azaltmak için araştırmacı tarafından yönetimsel olarak yapılması gerekenler sonuç ve öneriler kısmında sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ergonomi, İş Güvenliği, İş Sağlığı, BAUA LMM

5.113. Türk İş Hukuku Ve İş Sağlığı Ve Güvenliği Hukuku'nda İşveren Vekili

Dilşan İYEM

Tez Danışmanı

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Reşat SARAOĞLU

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 589217

Özet

Tarih boyunca insanlar, çok çeşitli sebeplerle kendilerini temsil edecek kimselere ihtiyaç duymuşlardır. Bu temsil ihtiyacı, iş hayatında işveren vekilliği kavramının ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Yalnızca İş Hukuku'na özgü bir kavram olan işveren vekilliğinin, mevzuatımızda üzerinde anlaşmaya varılmış ortak bir tanımı bulunmamaktadır. İşveren vekili kavramı için; İş Hukuku kapsamındaki her kanunda -kanunun amacı doğrultusunda- farklı tanımlar yapılmıştır. 2013 yılında yürürlüğe giren İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nda ise; işveren vekili tanımı doğrudan yapılmamış, ancak; işveren adına işin yönetiminde görev alan kişilerin işveren vekili olarak kanunun uygulanması bakımından işveren ile eş tutulduğu belirtilmiştir.

İşveren vekilliği sınırlarının net olarak çizilmemiş olması, kavramın anlaşılmasını daha da zor bir hale getirmektedir ve uygulamada birçok anlaşmazlığa neden olmaktadır. Bu anlaşmazlıklar en çok; işveren vekillerinin iş güvencesi, fazla çalışma alacakları ve iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin sorumluluklarının tespiti hususlarında karşımıza çıkmaktadır.

Bu çalışmada; işveren vekili kavramı, hem İş Hukuku kapsamındaki kanunlar açısından hem de İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu açısından literatür taraması yöntemiyle incelenmiş ve işveren vekilliğine ilişkin uygulamada karşılaşılan sorunlar Yargıtay kararları üzerinden ele alınmıştır. İlâveten; işveren vekili kavramının karşılaştırmalı hukuktaki yeri de Almanya, Avusturya, İsviçre, Yunanistan ve Fransa örnekleri ile incelenmiş, birincisi; Fransız Hukuku'nda işveren vekiline yetki devri konusunda, ikincisi ise; Alman Hukuku'nda işveren vekili-iş güvenliği uzmanı ilişkisi konusunda olmak üzere iki örnek düzenleme model önerisi olarak sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İşveren Vekili, Yetki Devri, Sorumluluk Tespiti, İş Sağlığı Ve Güvenliği, İş Hukuku

5.114. Acil Serviste Çalışan Sağlık Personellerinde İş Kazası Görülme Durumu Ve Kazayı Etkileyen Etmenlerin İncelenmesi

Elif Meltem KESKİN

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Tuğba ALTINTAŞ**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 586882

Özet

Küreselleşmenin hayatımızı etkilediği günümüz şartlarında sürekli gelişen bilim, teknoloji ve sanayileşme ile birlikte işyerlerindeki kötü çalışma şartları personellerin sağlık ve güvenliklerini tehdit etmektedir. Bunu engellemek amacıyla, uzun senelerden beri iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çeşitli uygulamaların yapıldığını, bu uygulamaların ülkelere ve sektörlere göre değişiklik gösterdiğini söylemek mümkündür. Sağlıklı ve güvenli bir iş ortamında çalışmak, günümüzde her çalışanın sahip olması gereken bir hak olup, işyerlerinin bu konuda belirlenmiş kanunlara uyması gerekmektedir. Yapmış olduğumuz çalışmanın amacı; acil serviste çalışan sağlık personellerinde iş kazası görülme durumu ve bu durumları etkileyen etmenleri incelemektir.

Araştırmanın evrenini İstanbul'da bir eğitim ve araştırma hastanesi acil servisinde çalışan sağlık personelleri oluşturmuştur. Çalışma verileri 08.01.2019-16.02.2019 tarihleri arasında acil serviste yaşları 18 ile 46 arasında değişmekte olan, 64'ü (%62,7) kadın ve 38'i (%37,3) erkek olmak üzere toplam 102 sağlık çalışanı ile yapılmıştır. Sağlık çalışanlarının %93,1'inin çalıştığı hastanede iş sağlığı ve güvenliği birimi olduğu bilgisi varken, %6,9'unun bilgisi yoktur. %78,4'ü daha önce iş sağlığı ve güvenliği hakkında eğitim alırken, %11,8'i almamış ve %9,8'i hatırlamamaktadır. %15,7'si eğitim almazken, %39,2'si eğitimi yeterli ve %45,1'i yetersiz bulmaktadır. %13,7'si eğitim almazken, %32,4'üne iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri sonunda ölçme değerlendirme sınavı yapılmış, %21,6'sına yapılmamış ve %32,4'ü hatırlamamaktadır. Sağlık çalışanlarının %52'sinin çalıştığı hastanede iş sağlığı ve güvenliği hakkında gerekli önlemler alınırken, %48'inde alınmamaktadır. Çalıştıkları hastanede alınan önlemlerin %22,5'i gerekli önlemlerinin alınmadığını, %22,5'i iş sağlığı ve güvenliği hakkında sürekli eğitim alırken, %6,9'u iş sağlığı ve güvenliği raporlamaları yapılmakta ve bu raporlar çalışanlara sunulmakta olduğunu, %9,8'i çalışılan ortamın sürekli denetlenip tehlike ve riskli bölgelerin belirlendiğini, %8,8'i çalışanın iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili sorun yaşamaması için kişisel koruyucu ekipmanların hazırlandığını, %7,8'i iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili sürekli eğitimler alıp, çalışma ortamının sürekli denetlenip tehlike ve riskli bölgelerin belirlenmekte olduğunu söylemiştir. Sağlık çalışanlarının %56,9'u iş kazası geçirirken, %27,5'i geçirmemiş ve %15,7'si kıl payı atlatmıştır. %41,2'si kazalara ve risklere karşı kendini emniyet ve güvende hissetmezken, %53,9'u az güvende ve %4,9'u çok güvende hissetmektedir. Acil servisler hastanelerin en yoğun birimleri olup, çalışanların hızlı kararlar alıp verdikleri alanlardır. Çalışanların bu kararları uygularken herhangi bir sorunla karşılaşmaması için iş sağlığı ve güvenliği birimi tarafından gerekli önlemlerin alınması lazımdır.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı Ve Güvenliği, Sağlık Sektörü, İş Kazası

5.115. İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönetim Sistemlerinin Biyogaz Tesisinde Uygulanması

Elif Nur BİLİCİ

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Naci EFE

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 572026

Özet

Bu çalışma ile Biyogaz tesislerinin kurulmasını engelleyen temel sebepleri ortadan kaldıracak temel durumlar belirlenmiştir, tesislerde iş sağlığı ve güvenliği açısından ortaya çıkabilecek tehlike ve etkilerinin analiz edilerek ortadan kaldırılmasını veya kabul edilebilir seviyeye indirilmesini sağlamak amacıyla yönetmeliklerin ve uluslararası standartlar ile mesleki yeterlilik standartların uygulanabilirliğini yeterlilik durumunu mevcut işletme şartlarıyla değerlendirilip belirlenmiştir.

Çalışmada uygulama alanı olarak biyogaz üretiminin yapıldığı iki tesis seçilmiştir. Bu tesislerde oluşabilecek tehlike ve riskler belirlenmiş, alınan önlemler ve öneriler belirtilmiştir. Ayrıca tesislerde ISO ve OHSAS Standartlarının uygulanması durumu karşılaştırılmıştır. Ülkemizde gelişen bir teknoloji olan biyogazın kurulumunun önündeki engellerin önüne geçilmesi için Uluslararası Biyogaz Standardı incelenip tesislerde uygulanması durumunda tesislere neler kazandıracığı değerlendirilmiştir. Bu tesislerde yaşanan kazaların önüne geçilmesi için sağlık ve güvenlik ortamının oluşturulması kapsamında Ulusal Meslek Standardının tesislere ve çalışan personele iş sağlığı güvenliği, çevre ve kalite alanlarında kazandıracığı yenilik ve güven ortamı değerlendirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Organik Atık, Biyogaz, İş Sağlığı Ve Güvenliği, Standart, Mesleki Yeterlilik

5.116. İş Yeri Tanımına Giren Çalışma Ortamlarındaki Yüksek Gerilim Hatlarının Ve Bu Hatların Muhtemel Zararlarının Tespiti

Elif Nurdan GÖKALP GEZGİN

**Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Serdar KARGIN**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 536362

Özet

Yaşamımızın her alanında karşımıza çıkan yüksek gerilim hatlarının yaydığı elektromanyetik alanın, sağlık üzerinde olumsuz etkileri olduğu birçok araştırmada görülmüştür. Bu tezin amacı mevcut yüksek gerilim hatlarının, yaymış olduğu elektromanyetik alanın dünyada ve ülkemizde belirlenen standartların dışında olduğunun tespit edilmesi ve bu alanın bireylerin sağlıkları üzerindeki olumsuz etkilerinin gösterilmesidir. Araştırma, İstanbul ili Esenyurt ilçesinde mevcut olan yüksek gerilim hatlarının çevresinde gauss metre cihazıyla manyetik alan ölçülerek yapılmıştır. Bu ölçümlerin dünyada ve ülkemizde belirlenen standartların dışında olduğu gözlemlenmiştir. Sonuçların bu standartların dışında olması, yapılan çeşitli araştırmalarda da görüldüğü gibi bireylerin sağlıklarını önemli derecede etkilemektedir. Bu olumsuzluğun giderilmesi için yüksek gerilim hatlarının yaydığı elektromanyetik alan ve zararları hakkında bireyleri bilinçlendirmek, yüksek gerilim hatlarının yaşam alanlarından uzaklaştırmak ve yer altına alınması sağlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Elektromanyetik Alan, Yüksek Gerilim Hattı, İş Sağlığı Ve Güvenliği, Çalışan Sağlığı

5.117. Elektrik Panolarında Yangınlara Karşı Fine Kinney Yöntemi İle Risk Analizi Yapılması

Emre KUŞ

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Serhat ÖZEKES

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 534706

Özet

Ülkemizde meydana gelen yangın olaylarında birçok can ve mal kaybı yaşanmaktadır. Bu yangınların büyük bir kısmı elektrikten kaynaklanmaktadır. Günümüzde, elektrik enerjisinin hayatımızın her alanında yer alması, elektrikten kaynaklanan yangın olaylarını artırmaktadır. Elde edilen sonuçlara göre, İstanbul'da yaşanan yangınların yaklaşık %20'si doğrudan elektrik yüzünden meydana gelmektedir. Bu yangınların birçoğu elektrik panosundan kaynaklanmaktadır. Bu tez çalışmasında elektrik panolarında meydana gelen yangınların ana nedenleri araştırılmıştır. Elde edilen sonuçlar Fine Kinney risk analiz metodu kullanılarak değerlendirilmiştir.

Tezin ilk kısmında elektriğin yangın ile ilişkisi ele alınmıştır. Burada elektriğin yangın tehlikeleri izah edilmiştir. Devamında ise panolar hakkında bilgi aktarılmaya çalışılmıştır. Materyal ve yöntem kısmında Fine Kinney metodundan bahsedilmiştir. Burada elektrik panoları üzerinde Fine Kinney yönteminin nasıl uygulanabileceği, frekans ve olasılık katsayılarının nasıl belirlendiği gösterilmiştir.

Saha çalışması kısmında ise, ülkemizde yaygın olarak bulunan tekstil sektörü üzerinde belirlenen kriterler doğrultusunda risk değerlendirmesi yapılmıştır ve sonuçları tartışılmıştır.

Anahtar kelimeler: Elektrik Yangınları, Yangın, Fine Kinney, Elektrik Pano Yangınları, Risk Değerlendirmesi

5.118. Mobil Yatay Yaşam Hatlarında Demir Filizlerinin Ankraj Noktası Olarak Kullanılması Üzerine Bir Uygulama

Eral YÜKSEL

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Esin TÜMER KURNAZ**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 550904

Özet

Yapı sektörü, çok tehlikeli İş kolları arasında yer almaktadır. İstatistiklere göre, ölümle sonuçlanan kazalar Türkiye’de gelişmiş ülkelerden daha fazladır. Türkiye’de yürürlükte bulunan yasalar, iş sağlığı ve güvenliği konusunda önemli hükümler içermektedir. Ancak yüksekte yapılan çalışmalarda standartlar ve mevzuatların uygulanmasında önemli ölçüde eksiklikler bulunmaktadır. Bu çalışma ile yapı sektöründe kaba yapı imalatlarında yüksekte çalışmalarda oluşturulan mobil yatay yaşam hattı önlemlerinin iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına ve standartlara uygunluk düzeyi belirlenmeye çalışılmıştır. Kaba yapıda mobil yatay yaşam hattı kurulumlarında, personelin en az bel hizasında bir yaşam hattı oluşturmak istendiğinde sabitlenebilecek Ankraj noktaları kısıtlı olduğu görülmektedir. Bu durum incelendiğinde kaba yapı imalatlarında mobil yatay yaşam hatlarında kullanılacak en uygun Ankraj noktasının demir filizleri olduğu düşünülerek çalışma yapılmıştır. Yani demir filizlerinin Ankraj olarak kullanılma kriterleri araştırılıp ortaya konulmaya çalışılmıştır. Çalışma kapsamında, amaca yönelik olarak üst yapı faaliyet alanında iş kuleleri, AVM ve konut projelerinde gözlem ve test çalışması yapılmıştır.

İnşaat iş kolunda ölümlü iş kazalarının büyük bir oranını kaba yapı bu çalışmada kaba yapıda kullanılan mobil yatay yaşam hatlarının kurulum ve kullanımı hakkında öngörülemeyen ve herhangi bir kaynak olmayan riskleri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Kaba yapıda yapılan çalışmalarda personelin kendisini bağladığı yaşam hattının gerçek anlamda koruyucu olması gerekmektedir. Bu çalışmada incelenen testler sonucunda ankraj yönteminin ve mobil yaşam hattı kurulum şartlarının düşme anında güvenli şekilde askıda kalmak için ne kadar önemli olduğu ortaya konulmuştur. Ankraj olarak kullanılan demir filizlerinin kullanım şartlarına göre yaşam hattı testlerinin başarılı olduğu test ve ölçümler ile belirtilmiştir. Kaba yapıda kullanılacak mobil yatay yaşam hatlarının güvenli kurulum ve kullanımı için bir kaynak ortaya koymak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mobil Yatay Yaşam Hattı, Ankraj, İş Güvenliği

5.119. Bir Asfalt Fabrikası Çalışanlarının Ve Çevresindekilerinin Gürültü Maruziyetinin Tespiti Üzerine Bir İrdeleme

Ercüment ASLANTAŞ

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa YAĞIMLI**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO:

Özet

Bu çalışmanın amacı, bir asfalt üretim fabrikasında gerçekleştirilen asfalt üretim süreçleri kapsamında, tesis içerisinde yer alan, gürültü üreten makine ve ekipmanların, fabrika içerisinde çalışan personelin kişisel gürültü maruziyeti ile fabrika sınırları dışındaki çevresel gürültü maruziyetinin etkilerinin değerlendirilmesidir.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve İş Güvenliği, Gürültü, Asfalt Fabrikası

5.120. İnşaatta İş Sağlığı Ve Güvenliği Eğitim Metotlarının İncelenmesi

Esra BAYRAK

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Mesut KARAHAN**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 536694

Özet

Yapılan araştırmalar neticesinde Türkiye’ de çok tehlikeli sınıfta yer alan yapı sektöründe, iş kazası sayılarının fazla olmasının başlıca nedenleri; çalışan sirkülasyonu, yoğun iş temposu, eğitim ve bilgi eksikliğidir. Çalışma, bu noktadan hareketle yapı sektöründe çalışanlara verilecek olan iş sağlığı ve güvenliği eğitim metotlarının irdelenmesini ve çalışanların bu konu ile ilgili farkındalık düzeylerini araştırmıştır.

Araştırma için 200 kişilik bir gruba 27 sorudan oluşan bir anket çalışması yapılarak eğitim metotları ve bilinç düzeyleri irdelenmiştir. Anket sonucunda eğitim metodu ile çalışanların bilinç düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır. Araştırma için 25 kişilik başka bir gruba aynı konuda sözel ve görsel eğitim uygulanarak 5 adet sorudan oluşan bir sınav ile geri bildirimleri izlenmiştir. Bu 25 kişilik gruba herhangi bir uygulama yapılmadan ön eğitim testi uygulandı, ardından sözlü bir eğitim verildi sonra tekrardan sınav yapılarak katılımcılara eğitimden ne öğrendikleri soruldu. Bu uygulamadan 45 gün sonra 25 kişiye herhangi bir uygulama yapılmadan ön eğitim testi uygulandı görsel eğitim verildikten sonra tekrardan sınav yapılarak katılımcılara eğitimden ne öğrendikleri soruldu. İki farklı çalışmadan çıkan sonuca göre verilen eğitim metodu sözlü eğitim şeklinde olduğu zaman çalışanlar için akılda kalma ihtimali düşük olmakta iken görsel ve saha uygulamalı eğitim metodunda çalışanların aktif bir şekilde eğitime katıldıkları ve görsel sunumları izleyerek yorum yaptıkları gözlemlenmiştir. Bu araştırmalar neticesinde görsel ve saha uygulamalı eğitimler sözel eğitimlere göre şantiye çalışan potansiyeline daha uygun olduğu ortaya çıkmaktadır. Çalışanlardaki eğitim düzeyi arttıkça güvenlik bilincinin de kendiliğinden gelişmeye başladığı gözlemlenmiştir.

Çalışmada bu bağlamda iş sağlığı ve güvenliğinin kavramsal çerçevesini, iş sağlığı ve güvenliğinin genel prosedürlerini Dünyada ve Türkiye’deki uygulamalarını konu alan literatür taraması yapılmıştır. Yapılan anket çalışmasının sonucuna göre yapı sektöründe çalışanların iş sağlığı ve güvenliği hakkındaki bilgi seviyelerinin düşük olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği, Farkındalık, Eğitim, Anket, Risk

5.121. Küçük Ölçekli Üst Yapı İşlerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği Hizmetlerinin İncelenmesi

Fatma MAHTAV

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Türker Tekin ERGÜZEL**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 536673

Özet

İstatistiki verilere göre en fazla iş kazasının görüldüğü iş kolu inşaat sektörüdür. İş kazaları ve meslek hastalıklarına neden olan birçok faktör vardır ve her iş kolunda bu faktörlerin etkisi değişmektedir. İnşaat sektöründe büyük ölçekli yani uzun süreli ve çalışan sayısının fazla olduğu üst yapı işleri ile küçük ölçekli olarak nitelendirebileceğimiz kısa süreli ve çalışan sayısının az olduğu üst yapı işlerinin iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin farklı bir işleyişe sahip olduğu görülmektedir. Bu çalışmada küçük ölçekli üst yapı işlerinde iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin durumu incelenip mevcut durum ve sorunlar tartışılmıştır. Çalışmada İş sağlığı ve güvenliği ve yapı işleri ile ilgili mevzuat irdelenip inşaat sektöründe sorunlar hakkında literatür taraması yapılmıştır. İnşaat sektöründe çalışanlar ile anket yapılmış ve sonuçlar irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı Ve Güvenliği, İnşaat Sektörü, Yapı İşleri, İş Kazaları Ve Meslek Hastalıkları

5.122. Lojistik Sektöründe İş Sağlığı Ve Güvenliği Uygulaması: Proje Lojistiği

Feyza HÜSREVOĞLU

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 590970

Özet

Günümüzde işletmeler serbest piyasa koşullarında firma devamlılığını sağlamak ve kar elde etmek gibi hedeflerle birbirleriyle kıyasıya rekabet etmektedirler. İşletmelerin bilgi paylaşımlarının yüksek düzeyde olduğu günümüz şartlarında üretim bedelleri benzerlikler taşımakta ve yarışma üstünlüğü için lojistik, iş güvenliği ve sağlığı gibi öğelerin en uygun şekilde edinilmesi önemiyet göstermektedir. Hem ülke ve hem de işletmelerin bütçeleri için önemli bir yerde olan lojistik faaliyetlerin uygun planlanması ve verimlilik esasına göre icrası önemli kazanımları beraberinde getirebileceği gibi yer ve zaman faydaları ile katma değer oluşturulmuş olacaktır.

Lojistik firmaları için yapılmakta olan iş sağlığı ve iş güvenliği çalışmalarıyla iş kazalarının sayılarını azaltmakta, ölüm ile neticelenen olayların önüne ve firma açısından avantaj sağlamaktadır. Bu çalışmada lojistik sektöründe hizmet veren işletmelerde iş sağlığı ve güvenliği bakımından yapılan çalışmaların neler olduğu ve ne gibi tehlike ve risklerin mevcut oldukları konusunda bilgi edinilmek amacıyla yapılmıştır. Bu sebeple iş sağlığı ve güvenliği risk değerlendirme yöntemlerinden olan L tipi MATRİX ve FİNE KİNNEY risk değerlendirme metotları ile yapılan incelemeler sonucunda lojistik sektöründe oluşabilecek tehlike ve riskler tanımlanarak uygulamalı risk analizleri yapılmıştır. Bunun neticesinde her risk için olasılığı ve şiddeti tespit edilip risk puanı bulunmuştur. Bu risk puanına göre alınması gereken düzeltici önleyici faaliyetler risk analizinde sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Lojistik Sektörü, Risk Analizi, İş Sağlığı ve Güvenliği

5.123. İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanunundaki Ertelemelerin Az Tehlikeli İş Kollarındaki Etkileri Üzerine Bir İrdeleme

Fırat NURDOĞAN

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Esin TÜMER

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 542692

Özet

Mevzuat çerçevesinden İş Sağlığı ve Güvenliğine baktığımızda, ülkemiz henüz emekleme aşamasındadır. Mevzuatlar yeterli gözükmekle beraber gerek uygulama gerekse denetim aşamalarında yaşanan sorunlar gözlemlenmektedir. Öte yandan standartlara bağlanmamış yönetmelikler uygulamada sorun teşkil etmektedir. Sürece baktığımızda Avrupa Birliği üyelik süreci içinden uyumlama çalışmaları nedeni ile alınan kararların mevcut sisteme adapte edilmesi zorlukları nettir. Halen birden fazla çalışana sahip tüm iş yerlerini kapsayan 2012 tarihli 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunundaki bazı mevzuat gerekleri yeni eklemeler, yeni yönetmelikler ile bir yandan adapte edilmeye çalışılırken öte yandan hazır bir zeminde yürürlüğü girmemiş olması nedeni ile de ötelemeler ile karşı karşıyadır. Bunlardan biri de 6331 sayılı iş sağlığı ve güvenliği kanununun az tehlikeli sınıftaki işyerlerini ilgilendiren bazı maddelerin 3. defa ertelenip 01.07.2020 tarihi ile yürürlüğe girmesidir. Söz konusu erteleme, az tehlikeli sınıftaki iş yerlerinde, 50 kişi altında çalışanı bulunan işyerlerinin iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi çalıştırma zorunluluğunun ötelenmesidir.

Bu çalışma kapsamında, az tehlikeli sınıfta yer alan iş yerleri için yaşanan bu ertelemelerin, işverenlerin iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin tutumlarını incelemektedir. Bu incelemede amaç, az tehlikeli sınıfta yer alan işverenler cephesinde bu ertelemenin ne anlama geldiğini ölçmektir. Çalışmanın metodolojisi gereç ve yöntem bölümünde detaylı olarak verilmeye çalışılmıştır. İlgili istatistik programından elde edilen veriler, İşverenlerin yaş, eğitim, iş güvenliği eğitimi, işletmenin türü, mevzuata hâkim olma, bilgi-kaza ilişkisi, hizmetin içeriği vb. başlıklarda Bulgular kısmında tespit olarak sunulmuştur. Bulgulardan elde edilen tespitlere göre Tartışma, İşverenin mevzuattan beklentisi, bilgiye-görgüye ulaşma talebi, iş sürecine ve çalışana etkisi, öteleme karşısındaki tutumları vb. başlıklarında irdelenmiştir.

Elde edilen sonuçlar içinde Ertelenen İş güvenliği kanun maddelerinin 2020 yılında yürürlüğe girmesi ile alakalı işveren görüşleri ve İş güvenliği uygulamalarını işyerlerinde yerine getirmeleri engelleyen unsurlar ile ilgili işveren kanaatleri dikkat çekicidir. Toplumun dinamikleri ile çalışmanın tespit ettiği çıktılar arasında bir karşılaştırma yapmak gerekir ise, sistemin aslında alt yapı olarak hazır hale geldiğini, beklentilerin Sivil Toplum Kuruluşları üzerinde yoğunlaştığını söylemek mümkündür. Bundan sonraki çalışmalar için alan genişletilmesi ile çalışmanın sürdürülebileceği öngörüsü oluşmuştur.

Anahtar Kelimeler: Erteleme, Hukuk, Mevzuat, İş Yeri Hekimliği, İş Sağlığı ve Güvenliği

5.124. Gıda Sektöründe Çalışanların İş Kazalarına Bakış Açıları

Filiz ŞİMŞEK

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Mesut KARAHAN

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 543618

Özet

İş kazalarının son yıllardaki artışı, bu konuya ilgiyi artırmış, oluşan hassasiyet ve önlemler bu konudaki çalışmalara hız kazandırmıştır. İş kazası denilince akla gelen sektörler madencilik ve inşaatır. Gıda imalat sektörü neredeyse tehlikesiz gibi görünen, oluşan kazaların, yaşanan olayların çok da ciddiye alınmadığı, tehlike sınıfları tebliğinde bile az ve tehlikeli grupta yer alan bir sektördür. Gıda imalat sektörü, en fazla işyerine sahip sektörler arasında bulunmaktadır ve 2014 yılında en çok iş kazası yaşanan ilk on sektörün içindedir. Yine 2014 yılında toplam 30 sigortalı çalışan, bu kazalar sebebiyle hayatını kaybetmiştir. Son beş yılın gıda sektöründeki iş kazalarına bağlı ölüm ortalaması ise %28,6'dır. Gelişen ve değişen teknolojiye rağmen kazalar ne yazık ki yaşanmaya devam etmiştir. Bu çalışmada gıda sektöründe yaşanan iş kazaları incelenmiş, gıda sektörünün gelişimine bağlı yansımaları çeşitli kıstaslara göre değerlendirilmiştir. Araştırmanın amacı; gelişen teknolojiye rağmen işçi sayısı azalsa dahi, kazalarda azalma sağlanamaması, hatta makinelerin kaza boyutlarını daha ciddi durumlara taşıyor olması sebebiyle çalışanların iş kazalarına bakış açılarını incelemektir. Güvensiz davranışlar alışkanlıklara dönüştürmeden değiştirilmelidir. Aksi takdirde dönüşü olmayan yollara girilebilir. Gelişen teknolojinin nimetlerine ve bilgiye ulaşma hızına rağmen hala iş kazalarının yaşanıyor ve önlenemiyorsa bunun insan psikolojisi ve eğitimiyle ilgisi olmalıdır. Bu sebeple iş kazalarını önlemek ve azaltmak için öncelikle çalışanı tanımak ve onun beyin faaliyetlerini yönetebilmek gerekir yani eğitmek öğretmek ve güvensiz davranışları düzeltmek önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Gıda Sektörü, Çalışan, İş Kazası, İş Sağlığı Ve Güvenliği

5.125. Farklı Eğitim Düzeylerindeki Bireylerde Güvenlik Kültürü Bilinci Farklılıkları

Filiz KARAKURT

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Türker Tekin ERGÜZEL**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 560342

Özet

Bu araştırmanın amacı farklı eğitim düzeylerinde ki bireylerin güvenlik bilinçlerinin ölçülerek, güvenlik bilinçleri arasında ki farklılıklara hangi bağımsız değişkenlerin neden olduğunun bulunması ile bu değişkenler için yapılabilecek iyileştirmelerin önerilmesi ve önerilen bu iyileştirmelerin uygulanması ile güvenlik bilincinin yükseltilmesi ve bireyde güvenlik farkındalığının artırılarak kazaya uğrama ihtimalinin azaltılmasıdır.

Araştırmaya konu olan Türk Eğitim Sisteminin çeşitli düzeylerindeki bireylerin güvenlik bilinçleridir. Milli eğitim sistemimizde 24 milyondan fazla öğrenci hali hazırda eğitimlerini sürdürmektedir. Araştırma sonuçlarından elde edilecek iyileştirme önerilerinin sistemde uygulanması hem 24 milyon öğrenciyi hem de bu öğrencilerin nerdeyse nüfusumuzun tamamını oluşturan yakınlarını birinci derecede ilgilendirecektir. Araştırmanın kapsamının milli eğitim sisteminin içerisinde yer alan öğrenciler olarak seçilmesi yanında araştırmanın etkisinin tüm nüfusa yayılacak olması araştırmanın önemini göstermektedir.

Araştırma, eğitim sisteminde yer alan öğrencilerin anket yardımıyla güvenlik bilinçlerini ölçmeyi hedeflemektedir. Bu hedef kapsamında örneklem gruplarına uygulanacak anketin uygun istatistiksel yöntemler yardımıyla incelenmesi planlandığı için araştırma yöntemi olarak nicel araştırma yöntemlerinden betimleyici araştırma tipi olarak belirlenmiştir.

Anket yardımıyla elde edilen verilerin istatistiksel olarak incelenmesi sonrasında katılımcıların güvenlik bilincinin ölçülmesi ve bu bilinci etkileyen değişkenlerin tespiti ile literatürdeki benzer çalışmalardaki görüşler araştırmanın tartışma kısmında ele alınacaktır.

Son olarak araştırmanın sonuç bölümünde güvenlik bilincini arttırmak için iyileştirme önerilerinde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Güvenlik Kültürü, Güvenlik İklimi, Eğitim Sistemi

5.126. Afet Ve Acil Durum Yönetiminde Kaiser Tehlike Ve Zarar Görebilirlik Analiziyle Güvenli Hastane Kavramının İncelenmesi

G. Cengiz AKDAĞ

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 560283

Özet

Doğal, insan kaynaklı ve teknolojik afetlerin, günümüzde ve gelecek yıllarda İnsanlığı fiziksel, ekonomik ve sosyal olarak daha da derinden olumsuz etkileyeceği bilimsel araştırmalarla öngörülmüştür. Bu araştırmalar, artan nüfusa paralel olarak afet çeşitliliğinde ve olma sıklığında daha da artış olacağını göstermiştir. Geçmiş yıllara oranla afet sonucunda ölü sayıları azalsa da etkilenen insan sayısı daha da artacağı ve tıbbi desteğe daha çok ihtiyaçları olacağı tespit edilmiştir. Bu durum da afet öncesi, sırası ve sonrasında sağlık kuruluşlarının özellikle de hastanelerin önemini göstermiştir.

Hastaneler, özellikle afetlerde daha dirençli toplum oluşturmak için insanlığın güç kaynağı olarak görülmüştür. Geçmişte yaşanmış afetlerde birçok hastane ihtiyaç duyulan tıbbi hizmeti veremeyecek derecede hasar görmüş ve bu da afetlerin olumsuz etkilerini daha da artırdığı görülmüştür.

Afet yönetimi, risk ve kriz yönetiminin bileşiminde oluşturulmuştur. Günümüz afet yönetimi, afetlerde reaktif yaklaşım yani kriz yönetiminden ziyade proaktif yaklaşımı ön planda tutan risk yönetimine daha önem verildiğini tespit edilmiştir.

Tehlike ve Zarar görebilirlik analizleri, afetlerin fiziksel, sosyal, ekonomik etkilerini hafifletme konusunda önemli rol oynayan proaktif çalışmalar olduğu ve sektörlere göre uygulama metodolojileri açısından farklılıklar göstermekle birlikte ana hedeflerinin afetlerde işletmelerin olumsuzluklarla baş edebilme kapasitelerini artırmak olduğu görülmüştür.

Bu çalışmayla afet ve acil durum yönetiminde tehlike ve zarar görebilirlik analizlerinden biri olan Kaiser analiziyle özellikle hastanelerin afetlerde dayanabilirlikleri ve güvenilirlikleri bir örnek saha çalışmasıyla incelenmiştir.

Yapılan analizlerle Güvenli Hastane kategorizasyonu yapılırken, analiz kriterlerinin en efektif bir şekilde ölçümlerle değerlendirilmesi, yapılan analiz çalışmalarını etkin ve doğru kılacağı değerlendirilmiştir.

Ülkemizde, Sağlık Bakanlığının 2015 yılında çıkardığı Hastane Afet ve Acil Durum Planları (HAP) Uygulama Yönetmeliği'nin de de acil durum ve afet yönetiminde tehlike ve zarar görebilirlik analizlerinden Kaiser yönteminin tavsiye edildiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Tehlike Ve Zarar Görebilirlik Analizi, Kaiser Metodu, Güvenli Hastane, Afet

5.127. Denim Ağartma İşlerinin Teknolojik Gelişmeler Çerçevesinde Çalışanlar Üzerinde Risklerinin Azaltılması

Gülgün GÖL FİL

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Mesut KARAHAN**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 543494

Özet

Yapılan araştırmalar, Tekstil sektöründe çok fazlasıyla iş kazası yaşandığını ve meslek hastalığına yakalandığını göstermektedir. Kumlamanın yasaklanmasıyla teknolojik gelişmeler çerçevesinde yeni yöntemler kullanılmaya başlanmıştır. Bu sektörde çalışanlarda iş sağlığı ve güvenliği bilinci bulunmaması, yoğun iş temposu, kişisel koruyucu kullanmama, eğitim/bilgi eksikliği, iş kazaların sebeplerin başında gelmektedir. Çalışma bu noktadan hareketle tekstil sektöründe denim ağartma/eskitmede çalışanların iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili olarak farkındalık düzeylerini araştırmaktadır.

Çalışmada bu bağlamda denim kumaşın tarihçesini, denim ağartma/eskitme yöntemlerini, iş sağlığı ve güvenliğinin kavramsal çerçevesini, iş sağlığı ve güvenliğinin genel prosedürlerini konu alan literatür taraması yapılmıştır. Daha sonra ise tekstil sektöründe denim ağartma çalışanları ile yapılan anketin analizi ve değerlendirilmesi yapılmıştır. Yapılan anket çalışmasının sonuçlarına göre denim sektöründe çalışanlarının risklerinin farkındalığının zayıf olduğu, bu konuda yeterli önlemlerin alınmadığı görülmüştür. Bununla birlikte genel olarak 6331 sayılı kanun hakkında çok fazla bilgilerinin olmadığı ve alınan İSG eğitimlerinin yeterli olmadığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tekstil Sektöründe İş Sağlığı Ve Güvenliği, Denim Ağartma, İş Sağlığı Ve Güvenliği, Lazer İle Ağartma, Potasyum Permanganat

5.128. Atık Su Arıtma Tesislerinde Çalışanların İş Doyumlarının Ölçülmesi Ve İş Güvenliği Algularının İncelenmesi

Hakan ŞANLIER

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 536634

Özet

İnsan, yaşamı boyunca zamanının çoğunu çalışma ortamında geçirmektedir. Yaşamın büyük bir bölümünü kapsayan çalışma hayatında yaşanan moral, motivasyon ve iş doyumunu arasındaki ilişkilerin insan hayatına psikolojik, fiziksel, sosyal etkinlik, verimlilik gibi birçok yönden etki ettiği son derece açıktır.

Ülkemizde faaliyet gösteren birçok iş kolunda yaşanan iş kazaları atık su arıtma tesislerinin de büyük sorunlarından birisidir. Çalışanlar tesislerde yapılan işlerle alakalı birçok mevcut tehlike ile karşı karşıya kalmaktadırlar. Çalışan kişilerin iş doyumları ve iş güvenliği algı seviyelerinin artırılmasıyla iş kazaları konusunda azalmalar yaşanması çalışan herkes için son derece önemlidir. Bu araştırma atık su arıtma tesisinde çalışanların iş doyumunu düzeyleri ve iş güvenliği alguları arasındaki ilişkiyi tespit etmek amacıyla yapılmıştır.

Atık su arıtma tesisi çalışanlarının iş doyumunu ve iş güvenliği algı seviyelerini ölçmek amacıyla toplam 161 çalışan ile görüşülerek anket çalışması yapılmıştır. Yapılan anket çalışmasında 4 bölüm bulunmaktadır. Anketin birinci bölümünde çalışanların demografik özelliklerini belirlemek amacıyla 6 soru sorulmaktadır. İkinci bölümde 20 sorudan oluşan Minnesota İş Doyumu Ölçeği uygulanmıştır. Üçüncü bölümde tesiste yapılan işlerle alakalı çalışanların işletme tehlikeleri bilinci ölçmek amacıyla toplam 8 soru sorulmuştur. Dördüncü ve son bölümde ise 32 soruluk İş Güvenliği Ölçeği bulunmaktadır. Yapılan anket çalışması sonucu toplanan veriler SPSS 25 istatistik programı ile analiz edilmiştir. Kurulan hipotezler sonucu anlamlı ve anlamsız çıkan ilişkiler tek tek değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Atık Su Arıtma Tesisi, İş Doyumu, İş Güvenliği Algısı

5.129. Marinalarda İş Sağlığı Ve Güvenliği Risk Algısı Ve Analizi

Hülya KARA

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Uğur Buğra ÇELEBİ**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 562561

Özet

Marinalar denizcilik sektöründe çok önemli bir yer tutar. Ülkemizin jeostrajetik konumu göz önüne alındığında, Akdeniz coğrafyasına ve neredeyse üç kıtaya hâkimiyeti ile ulusal ve uluslararası yat turizminde öncü ülkeler arasında yer almaktadır. Ülkemizde marinalar özellikle Akdeniz ve Ege Denizi kıyı şeridinde sıralanmıştır. Marinada yapılan iş ve işlemler çalışan personel için iş sağlığı ve güvenliği açısından değerlendirilmesi gereken çok önemli konulardan biridir.

Bu çalışmada iş kazalarının oluşum teorileri, yasal anlamdaki prosedürleri ve iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin çalışanların farkındalık düzeyleri işlenmiştir. İş güvenliği konusunda yerel ve küresel ölçekteki uygulamalar değerlendirilmiş, iş sağlığı konusunda Türkiye'deki yasal düzenlemeler üstünde durulmuştur. Öte yandan risk ile ilgili kavramlar çalışmada yer bulmuş, risk tipleri ve risk algısına değinilmiş ve örnek bir marinada risk analizi yapılmıştır. Çalışma marinalarda iş sağlığı ve güvenliği üzerine yapılan araştırma ile son bulmuştur. Her sektörde önemi artan iş sağlığı ve güvenliği marinalar için de büyük önem taşımaktadır. Öte yandan marina çalışanlarının da iş sağlığı ve güvenliği konusunda bilinçli olması gerekmektedir. Bu bilinç düzeyini ölçebilmek adına çalışmada, İstanbul'da marinada çalışan 65 kişi araştırmaya dâhil edilmiş ve anket yoluyla araştırma gerçekleştirilmiştir. Anket yoluyla marina çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği konusunda farkındalık seviyelerini ölçmek amaçlanmıştır. İş sağlığı ve güvenliği konusunda çalışanlarda farkındalık yaratmak, güvenli bir çalışma alanı sağlamak karşılaşılabilecek iş kazalarını tespit etmek ve gerekli önlemleri almak ve bu konuda herhangi bir risk ortaya çıktığında yapılabilecekler konusunda donanımlı olmak son derece önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Marina İşletmeciliği, İş Sağlığı ve Güvenliği, Risk Analizi, Anket

5.130. Kaza Öncesi Ve Sonrası Maliyetlere İlişkin Bir İrdeleme: Su Ve Kanalizasyon İşleri Örneği

Hüseyin KARA

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Esin TÜMER

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 543735

Özet

Dünyada iş kazası ve meslek hastalıkları nedeniyle yılda 2 milyon 300 bin kişi ölmektedir. Başka bir ifadeyle, dünyada her dakika 4 kişi iş kazaları ve meslek hastalıkları sonucu hayatını kaybetmektedir. Şüphesiz, hayatın sonlanmasının veya uzuv kayıplarının sosyal ve manevi maliyeti hesaplanamaz.

İş kazası ve meslek hastalığının mali boyutu ülkelerin gayrisafi milli hâsılasının yüzde biri ile dördü arasında değiştiğini göstermektedir. SGK verilerine göre İş kazaları ve meslek hastalıklarının dünya ekonomisine maliyeti asgari 600 milyar dolardır.

SGK verilerine göre Türkiye'nin 2010 yılı gayri safi milli hasılasının (GSYİH) 1,1 Trilyon olduğu dikkate alınır, iş kazası ve meslek hastalıklarının yaklaşık maliyetinin 44 milyar TL olduğu ortaya çıkar. Sosyal Güvenlik Kurumu'nun (SGK) 2010 yılı açığı yaklaşık 26,7 Milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Başka bir ifadeyle, iş kazası maliyetlerinin ülke ekonomisine getirdiği yük, SGK açığının yaklaşık 1,5 katı kadardır. İş kazalarının önlenmesi, dünyada ve Türkiye'de acil ve mutlaka gündeme alınması gerekli bir konudur.

Bu çalışmada iş kazalarının maliyetleri ve çözüm önerileri tartışılacaktır. Bu konuda daha önce gerçekleştirilmiş olan literatürler detaylı bir şekilde incelenmiş ve gerekli çıkarımlarda bulunulmuştur. Alınabilecek olan önlemlerin ardından iş sağlığı ve güvenliği maliyetlerinin azalması beklendiğinden bu çalışmada maliyetler ölçülmeye çalışılmıştır. Çalışmanın kısıtlarını baz alınan il oluşturmaktadır. İlgili örnek ilde yerel yönetimler bazında su ve kanalizasyon işlerinde yaşanan kazalar ve yatırımlar dikkate alınarak konu irdelenmeye çalışılmış, yapılan yatırımlar ile kaza oranlarındaki azalma ve sonrası maliyetlerdeki düşüş gösterilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Kazaları, Maliyet

5.131. Dış Cephe Isı Yalıtım (Mantolama) İşlerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği Uygulamalarına İlişkin Bir İrdeleme

Hüseyin SANCAK

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Esin TÜMER KURNAZ**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 560305

Özet

Bu çalışma, İş Sağlığı ve Güvenliği ana bilim dalı çerçevesinde, güvenli çalışma ortamlarının sorgulanması açısından Isı Yalıtım Uygulamaları üzerine olup, İstanbul ili sınırları içinde, çok katlı yapılarda dış cephe ısı yalıtım uygulamaları yapılan binalar içinden örneklem oluşturularak, güvenli çalışma koşulları ve ortamı sorgulanmaya çalışılmıştır. Araştırmaya karar verme ve konu saptama aşaması, saha tecrübesinden elde edilmiş alt yapı ve veri bankası nedeni ile tercih edilmiş olup, tez yazım aşaması öncesi 7 yıllık tecrübe ile gözlemler değerlendirmeye alınarak yirmi soruluk bir çalışma İstanbul ili sınırları içinde 39 ilçede, 317 adet kullanılmakta olan yapı alanında çalışan ve kat sakinlerine uygulanmıştır. İstatistiklerin dikkat çektiği ve literatür taraması sonucu bilindiği üzere yüksekte düşme yapı sahalarındaki ölümlü kazaların nedenleri arasında ilk sıradadır. Dış cephe ısı yalıtım çalışmaları diğer bir sektör tanımlaması ile “mantolama” işleri de süreç gereği yüksekte çalışma biçiminin en yoğun olduğu alanlardan biridir. Öte yandan yeni yapı süreçleri yanında, binalarda Enerji Kimlik Belgesi oluşturulması zorunluluğu gibi gerekçeler ile mevcut yapı stoğumuz da “mantolama” süreci ile karşı karşıyadır. İş güvenliği bağlamında Mesleki Yeterlilik Belgelerinin olmasını zorunlu kılan çalışma prosedürleri de diğer bir unsur olarak karşımızdadır. Bu noktadan hareket ile, kavramsal çerçeveyi oluşturan tanımlar, genel bilgiler ardından, “güvenli çalışma sorgusu” diyebileceğimiz anket çalışmasından elde edilen veriler Bulgular kısmı oluşturulmuş ve SPSS analizi ile hipotezi destekleyen ve anlamlı ilişki bulunan veriler elde edilmiştir. Tartışma, mantolama işlerinde güvenlik gerekliliklerindeki hukuki yaptırımlar ve mevcut sürecin karşılaştırılması ile oluşturulmuştur. Sonuç olarak yapı işlerinde mantolama işleri için geçerli olan sorunlar özetlenmiş ve daha güvenli çalışma ortamlarının oluşturulması için öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İş Güvenliği, Mantolama, Enerji, Isı Yalıtımı

**5.132. Özel Güvenlik Çalışanlarının İş Güvenliği Açısından Maruz Kalabileceği
Psikososyal Faktörler Ve Stres**

İbrahim AĞIRKAYA

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Nursel TELMAN**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 572394

Özet

İnsanoğlunun yaşamına sağlıklı bir şekilde devam etmesi için ihtiyacı olan en temel duygu "güvende olma" durumudur. Güvenlik, yaşama hakkının temelidir. Ülkeler güvenliğini kolluk kuvvetleri ile gerçekleştirirken, günümüzde sınırlandırılmış ve özel olan alanları, kamu güvenliğini tamamlayıcı olan özel güvenlik görevlileri sağlamaktadır.

İnsanlarla bu derecede zaruri etkileşimi olan özel güvenlik çalışanları için psikolojik temalar fazlaca öneme haizdir. Psikolojik temalarda esas olan çalışanların iş memnuniyeti, maruz kalabilecekleri olumsuz davranışlar (tehdit vb.), motivasyonu, yaptıkları işten kaynaklanan stres ile baş edebilmeleri, mutlulukları gibi faktörler söz konusudur. İş sağlığı ve güvenliğinde mesleki riskler genelde biyolojik, kimyasal ve fiziksel riskleri içeren tehlikeler ile psikososyal risk faktörlerinden oluşur.

Bu nedenle yapılan bu çalışmanın amacı, özel güvenlik çalışanlarının maruz kaldığı psikososyal risklerin değerlendirilmesi, iş tatmini, motivasyon ve stres düzeylerinin incelenmesidir. Çalışanların stres düzeylerini belirlemede Algılanan İş Stresi Ölçeği, motivasyon düzeylerini belirlemede Motivasyon Ölçeği ve iş tatminlerini belirlemede Minnesota İş Tatmini Ölçeği kullanılmıştır. Ölçeklerden elde edilen sonuçlar çeşitli gruplar düzeyinde istatistiksel açıdan incelenmiştir.

Bu çalışma, sadece İstanbul ili Anadolu yakası kapsamında yapılmıştır. Araştırma sonucunda iş tatmini açısından, özel güvenlik çalışanlarının belirli alanlarda iş doyumlarının olumsuz yönde etkilendiği ve düşük olduğu saptanmıştır. Psikososyal risklerde tıpkı kanser hastalığı gibi erken teşhis ve tedavi çok önemli olduğu ve bu nedenle özel güvenlik alanında çalışanlara psikolojik destek sağlanması, psikososyal riskleri en aza indirerek, işyeri ortamını daha güvenli ve sağlıklı hale getirilmesi sorunu ele alınmıştır. Araştırmada iş doyumunu ile motivasyon arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki olduğu yapılan analizler neticesinde tespit edilmiş, buna bağlı olarak stres seviyelerinin olumlu yönde nasıl azaltılabileceği sonuçlarına varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Özel Güvenlik, Psikososyal Risk, İş Tatmini, Motivasyon, Stres

5.133. Hastane Çalışanlarının Kimyasal, Biyolojik, Radyoaktif, Nükleer Vakalarına Karşı Bilgi Ve Davranış Düzeyinin İncelenmesi

Kübra Yeşim AKBAL

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Gülay MANAV**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 611487

Özet

Kimyasal, Biyolojik, Radyoaktif ve Nükleer (KBRN) maddeler; sanayi ve endüstri, tıbbi uygulamalar, bilimsel araştırmalar başta olmak üzere günlük hayatın pek çok alanında kullanıldığı gibi savaş araçları olarak da kullanılmaktadırlar. KBRN ajanı olarak da anılan bu maddelerin, doğal afet, kaza ve terörist eylemlerle, insan, doğa ya da teknoloji kaynaklı kontrolsüz yayılımları; çevre ve insanlar için büyük riskler oluşturur. Maruz kalan kişilerde yaralamalar gerçekleşir ve acil tıbbi müdahale edilmezse maruziyet, kişilerin ölümleriyle sonuçlanır. KBRN olguları sağlık kurumlarına başvurdıklarında, panik ve kargaşanın olduğu, ilk müdahaleyi yapan personelin sekonder kontaminasyon bakımından risk altında olduğu, özellikle kişisel koruyucu donanıma ihtiyaç duyulduğu, dekontaminasyon işleminin gerektiği bilinmektedir. Oluşan acil durum sonrasında, hastane personeli hazırlıklı ve eğitilmiş olmaz, iş sağlığı ve güvenliği bakımından gerekli şartları sağlayarak tıbbi müdahaleyi gerçekleştiremez ise zarar görerek işlevselliğini yitirir. Bu olaylar karşısında gerekli bilgi, davranış ve tutumların geliştirilmesi için, hastane çalışanlarının eğitilmiş olması ve eğitimlerin tatbikatlarla sınanmış olması büyük önem arz etmektedir.

Tanımlayıcı tipteki bu araştırma, hastane çalışanlarının hangi oranda Kimyasal, Biyolojik, Radyoaktif, Nükleer Farkındalık Eğitimi aldığını ve eğitim alan çalışanların, eğitimin bilgi ve davranış düzeylerine etkisinin araştırılması amacıyla İstanbul İli Anadolu Yakasında bulunan Sağlık Bakanlığı bünyesindeki 3 kamu hastanesinde görev yapan 600 çalışanın katılımı ile gerçekleştirildi.

Katılımcılara, literatür taraması sonrasında araştırmacılar tarafından hazırlanan “Hastane Çalışanlarının Kimyasal, Biyolojik, Radyoaktif, Nükleer Vakalarına Karşı Bilgi ve Davranış Düzeyinin İncelenmesi Tanıtıcı Bilgi Formu ve Anket Formu” uygulanmıştır. Katılımcıların %75’inin kimyasal, biyolojik, radyoaktif, nükleer konularında eğitim almadığı, %92,3’ünün bu konuda tatbikata katılmadığı, %83’ünün dekontaminasyon sırasında kullanacağı koruyucu kıyafet hakkında bilgi sahibi olmadığı görülmüştür. Bu veriler doğrultusunda hastanede görevli tüm çalışanlara eğitim planlanması ve mevzuat hükümlerince tatbikatların gerçekleştirilmesi önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: KBRN, Hastanelerde Acil Durum, Kimyasal Biyolojik Radyoaktif Nükleer, Kişisel Koruyucu Donanım KBRN, Hastanelerde İş Sağlığı ve Güvenliği

5.134. Yükseltilebilen Seyyar İş Platformlarının Güvenilirlik Yeterliliği Ve Platformlar İle Yüksekte Emniyetli Çalışma Usullerinin İncelenmesi

Kürşad MALKOÇ

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 536410

Özet

Günümüzde teknolojik gelişmeler ile birlikte çalışma yaşamının her kesiminde yürütülen işler esnasında birçok makine ve ekipman çok çeşitli çalışma ortamlarında yaygın olarak kullanılmaktadır.

Ancak yürütülen işler, işin doğası gereğince birçok tehlike ve risklerin de ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu tehlikelerden en yaygın olanı ise yüksekte çalışma olup, yüksekten düşme riski çok fazladır.

Yüksekten düşme riskini azaltmak, kabul edilebilir risk seviyesine çekmek için çok çeşitli risk değerlendirme metotları kullanılarak kontrol hiyerarşisi önceliklerine göre önlemler belirlenmektedir.

Bu önlemlerden biri de yüksekte yapılan çalışmalarda yükseltilebilen seyyar iş platformlarının (YSİP) kullanılmasıdır. Ancak, makine- insan ilişkisinin, emniyetli çalışma ortamı ve çalışan emniyetini sağlaması bakımından bu platformların üretici tarafından standartlara uygun tasarımlarının yapılması, tasarımlarının geliştirilmesi; kullanıcı tarafından ise emniyetli şekilde kullanılmaları, sahip oldukları tehlike ve risklerin azaltılmasına yönelik tedbirlerin alınması gereklidir. Meydana gelen YSİP kazalarının çoğu şasi elemanının devrilmesi ve platformdan katapult etkisi nedeniyle ya da uzantı elemanının çökmesi sebebiyle yüksekten düşme sonucu meydana gelmiştir.

Bu tez çalışmasında, yüksekte yapılan çalışmalarda kullanılan yükseltilebilen seyyar iş platformlarının sağladığı güvenilirlik ve çalışma emniyeti yeterlilikleri, ile bu platformlarla yüksekte emniyetli çalışma usullerinin neler olabileceği mevcut uluslararası ve ulusal mevzuat ile ilgili standartlar çerçevesinde incelenmeye çalışılmış, mevcut çalışma uygulamaları değerlendirilerek, yüksekten düşme riskini sıfır risk faktörüne yaklaştırmaya yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Yüksekte Çalışma, Yükseltici Platform, Yükseltilebilen Seyyar İş Platformu, Risk, Tehlike

5.135. Diş Protez Laboratuvarlarında Çalışan Personellerin Karşılaştığı Riskler

Mehmet Emin ÇELİK

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Korkut ULUCAN**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 589221

Özet

Bu çalışmada, meslek toza ve gaza bağlı hastalıklarının yoğun olarak yaşandığı diş protez laboratuvarlarında görev yapan çalışanların çalışma koşullarının ve bu koşullar sebebi ile meydana gelebilecek meslek hastalıklarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

İş sağlığı ve güvenliği mevzuatı kapsamında; işin yapılışı sırasında fiziki çevre şartları nedeniyle, çalışanların karşılaştıkları hastalık ve meslek hastalıkları ile ilgili risklerin belirlenmesi ve ortadan kaldırılması, azaltılması amaçlanmıştır. Diş protez laboratuvarlarında çalışanlarının çalışma koşulları açısından en çok karşılaşılabilecekleri rahatsızlıklar olan akciğer ve solunum sistemi rahatsızlıklarının değerlendirilmesi incelenmiştir.

Araştırmada diş protez laboratuvarında çalışan personelin çalışma ortamındaki risk ve tehlikelerin görülmesi için Kocaeli ikinde bulunan 5 adet laboratuvarında çalışan 50 kişi ile anket çalışması yapılarak maruz kaldıkları meslek hastalıkları ve iş kazaları ile çalışma ortamları arasındaki ilişki irdelenmiştir

Yapılan araştırma sonucunda elde edilen verilerin istatistiksel yöntemlerle karşılaştırılması yapılmış, kurulan hipotezlerle istatistiksel olarak anlamlı ilişkileri ortaya konulmuştur. Elde edilen bulgular kullanılarak diş protez laboratuvarlarında çalışanların çalışma şartlarından kaynaklanabilecek meslek hastalıklarının oluşumaması için çözüm önerileri getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Diş Protez Laboratuvarı, İş Sağlığı, İş Güvenliği, Riskler

5.136. Şehirlerarası Otobüs Şoförlerinin Kazalarının İrdelenmesi Neden, Sonuç, Çözüm Önerileri

Mehmet MÜCAHİD

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Hacer KAYHAN**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 536687

Özet

Kara yoluyla yolcu taşımacılığı, son dönemlerde diğer ulaşım seçeneklerine göre dünyada olduğu gibi Türkiye’de en çok tercih ulaşım seçeneğidir. Kara yolu taşımacılığı yapmakta olan kurumların teknolojiden yararlanarak hizmetlerini modern hale getirmesi, altyapıda önemli iyileştirmeler yapmasıyla beraber kara yolu yolcu ve eşya taşımacılığı türü etkin bir biçimde kullanılabilir olmuştur. Çağımızda modern insanın gününün yaya ve sürücü olarak önemli bir bölümünü kapsamakta olan trafik; kuralları, içerdiği insan ilişkileri ve sonuçlarıyla da hayatımızı etkilemektedir. Trafik kazaları, Türkiye’de olduğu gibi dünyada da ölümlere, geçici ve kalıcı sakatlıklara, iş gücü kaybı ve maddi hasarlara sebep olması ve milli gelir kaybına sebep olmasından dolayı önde gelen toplum problemlerinden biridir. Sürücü, yaya, yol ve araçlardan kaynaklanan faktörler trafik kazalarına etki eden temel faktörlerdir. Kusurlarına göre, bir sıralama yapmak gerektiğinde sürücü kusuru, yaya ve yol kusuru ile araç kusurları olarak belirtebiliriz. Bu sıralamadan da anlaşılacağı gibi insan ögesinden kaynaklı kusurlar trafik kazalarının en önemli nedeni olarak gösterilmektedir.

Çalışmamızın temel amacı şehirlerarası otobüs şoförlerinin kazalarının irdelenmesi ve kazalara çözüm önerilerinin getirilmesidir.

Bu amaç doğrultusunda çalışmamızda Özel sektör ve Kamu sektörü birlikte olmak üzere toplam 351 kişi ile çalışma için görüşülmüştür. Görüşme sorularına verilen cevaplar istatistik programı (SPSS) ile analiz edilmiştir.

Çalışmamızdan elde edilen sonuçlarına göre şehirlerarası yolcu taşımacılığında çalışan şoförlerin çalışma süreleri ile yıllık kaza sayıları arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Ayrıca özel sektörde ve kamu sektöründe çalışan şoförlerin çalışma süreleri arasında da istatistikçe anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Bu sonuçlar araç sürücülerinin çalışma sürelerinin ve şartlarının olumsuzluğunun yıllık kaza sayısını etkilediğini göstermektedir. Bu olumsuz tablonun düzeltilmesi için daha fazla bilimsel çalışmalara ve kanuni düzenlemelere ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Trafik Kazaları, Şehirlerarası Yolcu Taşımacılığı, Ulaştırma Sektörü

5.137. Acil Durumların İnşaat Sektörü Çalışanlarınca Farkındalığının Araştırılması Ve Mevcut Uygulamaların Karşılaştırılması

Mert MAVİŞ

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Hacer Kayhan**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 590207

Özet

Bu çalışmada, acil durumların inşaat sektörü çalışanlarınca bilgi düzeyi, farkındalık düzeyi ve acil durum ekip üyelerinin farkındalık düzeyinin araştırılması incelenmiştir. Yapılan araştırmada toplam 839 kişi ile anket çalışması yapılmıştır.

Yapılan anket çalışmasında 2 bölüm bulunmaktadır. Anketin birinci bölümünde katılımcılara ait demografik özelliklerin belirlenmesi amacıyla toplam 9 soru sorulmaktadır. İkinci bölümde katılımcıların acil durum bilgi düzeyinin belirlenmesi amacıyla 13 soru, katılımcıların acil durum farkındalık düzeyinin belirlenmesi amacıyla 12 soru ve acil durum ekibinde yer alan katılımcıların acil durum farkındalık düzeyinin belirlenmesi amacıyla 6 soru sorulmaktadır.

Yapılan anket çalışması sonucunda toplanan veriler SPSS 20 istatistik programı ile analiz edilmiştir. Kurulan hipotezler sonucu anlamlı bir ilişki olup olmadığı tek tek değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İnşaatlarda Acil Durum Yönetimi; Acil Durum Farkındalık Düzeyi, Acil Durum Bilgi Düzeyi, İnşaatlarda Farkındalık Düzeyi

5.138. Konteyner Limanlarında Tehlike Ve Risklerin Analizi

Muhammed Oğuzhan HANAZ

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Esin TÜMER KURNAZ**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 589223

Özet

Ülkemizde yaşanan önemli sorunlardan birisi olan iş kazaları, pek çok sektörde olduğu gibi limanlarımızda da görülmektedir. Limanlar ekonomik endişeler sebebiyle yoğun gemi ve yük trafiğini karşılayabilmek amacıyla işçileri daha hızlı çalışmaya zorlamaktadır, bu durum ise dikkatsizliğe sebep olmaktadır. İşçilerin ve işverenlerin iş güvenliği konusuna, gereken önemi göstermemeleri kazalara sebep olmaktadır. İş güvenliği kültürümüzün henüz yeterli seviyede olmamasına ilave olarak; son dönemlerde gerçekleştirilen liman özelleştirmeleri sebebiyle liman işletmecilerinin kazançlarını arttırmak amacıyla taşeronluk sistemi ile ucuz iş gücünü tercih etmeleri emniyet tedbirlerinin uygulanmasında ihmalleri de beraberinde getirmektedir. Bu çalışmada Konteyner limanlarında iş güvenliği uygulamalarının önemi belirtilmeye çalışılmıştır. Hazırlanacak benzer çalışmalara kaynak olması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Konteyner, Konteyner Limanları, TEU, İş Sağlığı ve Güvenliği

5.139. Kereste Endüstrisi İşyerlerinde Güvenlik Kültürünün Ölçülmesi

Muhammed ÖZ

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Muvaffak Osman ENGÜR**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 651960

Özet

'Buradaki işleri yapma şeklimiz' olarak da tanımlanabilen güvenlik kültürü, güvenlik inançlarına, değerlerine ve tutumlarına büyük önem veren bir organizasyon kültürüdür. Olumlu bir güvenlik kültürü, işyerinde sağlık ve güvenliğin iyileştirilmesi ve kurumsal performansın yükselmesi ile sonuçlanabilir. Bu tez çalışmasında, İstanbul ve Gebze sanayi bölgelerinde kereste imal eden 14 farklı işyerinde toplam 200 çalışanın gözünden çalıştıkları işyerlerinin güvenlik kültürü düzeyleri değerlendirilmiştir. Bireysel ve kurumsal düzeyde güvenlik kültürü incelenmiş, hedef grupların tanımlayıcı özellikleri ile olan etkileşimi araştırılmıştır. Güvenlik kültür düzeylerinin değerlendirilmesi İskandinav Güvenlik Kültürü Anketi (NOSACQ-50) kullanılmıştır. NOSACQ-50 güvenlik kültürünün 7 bileşeni ve ilave tanımlayıcı bilgilere yönelik sorulardan oluşur. Bu 7 bileşenin her biri tamamen 6-9 arasında değişen soruya bağlı olarak, toplam 50 sorudan oluşan bir anket ile güvenlik kültürü üzerine değerlendirmeler yapılmıştır.

Çalışanların verdikleri cevaplar NOSACQ-50'ye özgü hesaplama metodu ile hesaplanmış ve güvenlik kültürüne etki eden faktörler tespit edilerek işyerlerinde güvenlik kültürünün yükseltilmesine yönelik önerilerin geliştirilmesi amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda hedef gruplarda güvenlik kültürünün, işyerinin güvenlik kültüründen doğrudan etkilendiği tespit edilmiştir. Medeni durum ve hizmet yılının katılımcıların güvenlik kültürlerinde farklılığa yol açmadığı belirlenirken, yaşa, eğitim durumuna, şu an ki kurumlarında hizmet yılına, işletmenin çalışan sayısına ve işletmenin yıllık cirosuna göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı Ve Güvenliği, Güvenlik Kültürü, Kereste İmal Eden İşletmeler

5.140. Makine Başında Uygulamalı Verilen İş Sağlığı Ve Güvenliği Eğitim Etkinliğinin Değerlendirilmesi

Murat BATTAL

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Mesut KARAHAN**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 637741

Özet

Çalışanlar tarafından; iş sağlığı ve güvenliği alanındaki edindikleri bilgileri içselleştirmeleri, edindikleri bilgiler sayesinde kalıcı davranış değişikliği oluşturmaları çok önemli bir husustur. İSG konusunda bilincin artırılması, çalışanlarda farkındalık oluşturularak kalıcı davranış değişikliği kazanmalarının sağlanması öncelik gerektirilmesi gereken bir konudur. Çalışanların güvensiz davranışlarından kaynaklanabilecek iş kazalarını sıfırlamak, duyarlılığını artırmak ve çalışanlarda kalıcı davranış değişikliği kazandırmak için eğitim ihtiyaçlarının doğru tespiti, iş güvenliği eğitimlerinde farklı metotlar uygulanması ve eğitim etkinliğinin doğru değerlendirilmesi gerekmektedir.

Ülkemizdeki iş kazalarının sebepleri incelendiğinde güvensiz davranış kaynaklı iş kazalarının ağırlıkta olduğu görülmektedir. Güvensiz davranış genel bir ibare olmakla birlikte güvensiz davranışın alt kırılımlarının tespit edilmesi, eğitim ihtiyacının tespit edilebilmesi açısından önem arz etmektedir.

Yaptığım bu tez çalışmada Türkiye’de önde gelen bir firmada yaşanan iş kazaları geçmiş 4 yıl baz alınarak incelenmiştir. Kaza sebepleri analiz edilerek, kazaların alt sebeplerine inilmiştir. Bu doğrultuda eğitim ihtiyaçları tespit edilmiştir. Daha önce eğitim salonunda, slaytlardan verilen eğitimin metodu değiştirilerek, 1094 çalışana saha da makine başında uygulamalı iş güvenliği eğitimleri verilmiştir. Eğitim esnasında daha önce kaza geçiren çalışanların görüş ve düşüncelerinden, bu eğitime özgü hazırlanan görsel eğitim notlarından yararlanılmıştır. Eğitim tamamlandıktan sonraki 1 yıllık süreçte, iş kazalarındaki azalmalar yapılan analizler ile birlikte grafikler üzerinde gösterilmiştir. Ayrıca çalışanların yaşadıkları ramak kala olayları ve tespit ettikleri tehlikeler ile ilgili geri bildirim yapmasındaki artış gözlenerek eğitimin etkinliği değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Güvenliği Eğitimi, Eğitim Etkinliği, Makine Başında Uygulamalı İş Güvenliği Eğitimi, Kalıcı Davranış Değişikliği

5.141. Radyasyon İçeren Birimlerin Zırhlamasında Kullanılan Farklı Tipteki Betonların Radyasyon Güvenliği İle İş Sağlığı Ve Güvenliği Açısından İncelenmesi

Murat KALYON

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Hüseyin Ozan TEKİN**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 549300

Özet

Radyoaktivitenin keşfiyle beraber nükleer kaynaklı birçok radyasyon türü üzerinde çalışmalar yapılmıştır. Her geçen gün gelişen teknoloji ile beraber nükleer santraller, tıp, endüstri gibi alanlarda radyasyondan yararlanılması sonucu ortaya çıkan, ölümle sonuçlanabilen akut (kısa süreli) ve kalıtsal hasarlara yol açabilen kronik (uzun süreli) etki gibi insan sağlığı için zararlı etkilerden korunma ihtiyacı oluşmuştur. Bununla beraber radyasyon ile etkileşimde maruz kalınan dozun minimum miktarlarda olması için; minimum süre, maksimum mesafe ve zırhlama gibi çeşitli korunma yöntemleri geliştirilmiştir. Bu tez çalışmasında, zaman ve mesafe kuralları kadar önemli bir diğer parametre olan zırhlama kuralı üzerinde durulmuştur. Uygun maliyeti, üretim kolaylığı ve yüksek dayanımı sebebiyle inşaat sektöründe en çok kullanılan yapı malzemesi olan beton radyasyon zırhlama konusunda da en çok tercih edilen malzemelerden bir tanesi olmuştur. Çeşitli madenlerin katkılanması ile gama ve X-ışınları ve nötron parçacıkları için en uygun zırhlayıcı özelliğe sahip betonun belirlenmesi için çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Bu tez çalışmasında radyasyon zırhlamasında kullanılabilen betonlar üzerine literatürde yapılan çalışmalar incelenmiş ve çeşitli radyasyon tipleri için en uygun katkı malzemeleri belirlenmiştir. Özellikle insan sağlığı ve iş güvenliği için önemli olan bu konunun farklı malzemelerle yapılacak yeni çalışmalarla desteklenmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Radyasyondan Korunma, Beton, Gama Zırhlama, Nötron Zırhlama, İş Sağlığı Ve Güvenliği

5.142. Akaryakıt İstasyonlarında Çevre Kirliliğinin Önlenmesi Ve Sebep Olabileceği Sonuçlara İlişkin Sağlık Emniyet Çevre Tedbirleri

Mustafa ÇAVDAR

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Ayşenur GÜL**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 572336

Özet

Enerji, dünya genelinde yaşamın sürdürülebilmesi ve üretim mekanizmalarının çalışabilmesi için en önemli ihtiyaçlar arasındadır. Akaryakıt ürünleri, taşıma, elektrik üretimi ya da çeşitli makinelerin kullanımı için gereken enerjiyi sağlamaktadır. Bu sebeple kullanım alanı da satış alanı da oldukça geniştir. Bunların satışının yapıldığı akaryakıt istasyonları hem çevreye hem çalışanlara hem de müşterilere tehlike meydana getirebilecek alanlardır. Çünkü akaryakıt ve bununla ilişkili ürünler, gerekli önlemler alınmadığı takdirde uçucu, parlayıcı ve patlayıcı olabilmektedir. Akaryakıt istasyonlarında alınan tedbirler akaryakıtın türü, içinde bulunduğu kabın hacmi, ortam ısısı, rüzgâr ve depo genişlik ve doluluk oranları patlamaların oluşması ve boyutları açısından önemlidir. Akaryakıt istasyonlarında satılan ürünlerinin tamamının yanma ve patlama özelliğinin olması sebebiyle alınan iş güvenliği önlemleri insan sağlığı için belirleyici roller oynamaktadır. Akaryakıt istasyonlarındaki ürünlerin kendilerine özgü risk ve tehlikeler barındırması da alınan iş güvenliği önlemlerinin önemi kapsamında değerlendirilmektedir. Bu çalışmada akaryakıt istasyonlarının çevre için yaratabileceği olumsuz durumlar karşısında emniyet tedbirleri araştırılmıştır. Ayrıca akaryakıt istasyonlarında depolanan maddenin miktarı, hava ve ortam sıcaklığı, depo alanının mevzuata uygunluğu ve rutin kontroller hakkında bilgi verilmiştir. Çalışmada alan yazın taraması ve ALOHA programı uygulaması kullanılmıştır. Program kapsamında farklı tehlikeli maddeler ve bunların depolama alanlarının hangi durumlarda tehlikeli olabileceği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: ALOHA, Akaryakıt İstasyonları, Çevre Kirliliği, İş Sağlığı Ve Güvenliği, Akaryakıt İstasyonlarında İSG

**5.143. Endüstriyel Yangınlara Müdahale Faaliyetlerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği
Çözümleri**

Mustafa Emre İMREL

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Mesut KARAHAN**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 552068

Özet

Ülkemizde gerçekleşen endüstriyel tesis yangınlarında itfaiye ekiplerinin ve diğer müdahale gruplarının yangın esnasında yaşadığı veya yaşayabileceği iş sağlığı ve güvenliğini ilgilendirebilecek sorunları yangın veya acil durum mahalline gitmeden acil durum ihbarı alma sürecinden başlayarak yangın yerinde ve sonrasında kadar geçen süre içerisinde yaşanabilecek olumsuzlukları ortadan kaldırmak için saha da anket yönetimi ile yapılan çalışmaları içermektedir. Ülkemizdeki acil durumlarla ilgili yönetmelik binaların yangından korunması hakkındaki yönetmeliği incelediğimizde itfaiye personeli için iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili kısımların kapsam dışı olduğunu ve mevzuattan muaf olduğunu kanısı oluşmaktadır. Hâlbuki ülkemizde meydana gelen yangınlarda birçok itfaiye personeli ölümlü, yaralanmalı ve sakatlanmalı kazalara maruz kaldığını görmekteyiz. Bu çalışmada ki hedefimiz ülkemiz genelindeki OSB ve Belediye itfaiye gruplarında ki personelin temel itfaiyecilik eğitiminin yanı sıra yangınlara müdahale esnasında kendi kişisel güvenliğini sağlamak suretiyle gerekli iş güvenliği önlemlerini alarak yaralanmalı ve ölümlü kazaların önüne geçmektir. Bu eğitimler işin kaynağı olan itfaiyecilik yüksekokulundan başlamak suretiyle fiili görev yapan itfaiyecilerin günlük, haftalık ve aylık eğitim faaliyetlerinin büyük bir kısmını kapsayacak şekilde konulmalı ve sıkça tatbik edilmelidir. Bu çalışma da 400 itfaiye personeli yapılan ankette yangın yerinde ki tehlikelere yönelik sorular hazırlanmış ve yangın yerinde iş emniyeti ve güvenliği hassasiyeti ve dikkati ölçülerek yangın yerinde yapılması gereken davranışlarla ilgili çözüm önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Organize Sanayi Bölgesi İtfaiyesi, Endüstriyel Yangın, Yangın Yeri Riskleri, Endüstriyel Tesis, Yangın Yeri Güvenliği, İş Güvenliği Ve Emniyeti

**5.144. İnşaatlarda Yemek Üretimi Yapan Çalışanların İş Sağlığı Ve Güvenliği
Konusunda Farkındalığı**

Nalan AKKAYA

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Mehmet ÜNAL**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 567418

Özet

Günümüzde gelişen sanayii ile birlikte çalışma hayatında da oldukça yoğunluk yaşanmaktadır. Bununla birlikte çalışma hayatında var olan sorunlar da artmış bulunmaktadır. Sorunlar arasında iş sağlığı ve güvenliği konusunda yeterli önlemlerin olmayışı, çalışanların bu konu hakkında yeterli donanıma ve bilgiye sahip olmayışı gibi faktörler de mevcuttur. Çalışma hayatında iş sağlığı ve güvenliği kavramı oldukça önemli olmakla birlikte ülkemizde henüz gelişmeye devam etmekte olan bir sistem olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu sistemin kavranır hale gelmesi ve uygulanabilir olmasında eğitimin rolü oldukça büyüktür. Eğitim çalışanların bilgi düzeylerini etkilemektedir. Eğitim, iş sağlığı ve güvenliğinin çalışma sahalarında uygulanabilir olmasını sağlayacak önemli faktördür. Ancak tek başına yeterli olmadığı da açık bir gerçektir. İSG eğitimlerini başka İSG uygulamaları ile desteklemek gerekmektedir.

Bu çalışma İstanbul ili Avrupa yakasında inşaatlarda yemek üretimi yapan yemekhanelerde yürütülmüştür. Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği farkındalığını tespit etmek amacıyla anketler yapılmış ve bilgi düzeylerini ölçen sorular yöneltilmiştir.

Anket sonuçlarından elde edilen verilerin birbiri ile olan anlamlı ilişkileri istatistiksel metotlar ile ortaya çıkarılmış ve geliştirilen hipotezler test edilmiştir. Ortaya çıkarılan bu ilişkiler ve test edilen verilerle, mevcut olan eksiklik ve sorunlara çözüm önerileri getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı Ve Güvenliği Farkındalığı, İSG Eğitimi, İş Sağlığı Ve Güvenliği Eğitimlerinin Etkinliği, Çalışanların İş Sağlığı Ve Güvenliği Bilinç Düzeyi

5.145. İnşaat İşlerinde Ergonomik Risklerin REBA, RULA Ve NIOSH Risk Değerlendirme Yöntemleri İle İncelenmesi

Oğuzhan ÇAKIR

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 536417

Özet

Bu araştırmada amaç inşaat işlerinde çalışan işçilerin, yaptıkları işler esnasındaki hareketlerinin incelenerek, ergonomik risk değerlendirmelerinin REBA, RULA ve NIOSH risk değerlendirme metotları ile yapılması ve bu sayede çalışanların inşaat işleri esnasında karşılaştıkları ergonomik tehlike ve risklerin ortaya koyulması ile bu risklerden nasıl sakınmaları gerektiği konusunda çözüm önerilerinde bulunulmasıdır.

Türkiye İstatistik Kurumu 2018 istatistik yıllığında belirtildiği üzere Türkiye’de çalışan nüfusun %7’si olan iki milyon kişi inşaat işlerinde çalışmaktadır. Bu nedenden dolayı bu sektörde ortaya çıkan ergonomik kaynaklı risklerin ortaya konulması ve bu risklerden korunmak için çözüm önerilerinde bulunulması iki milyon çalışanı etkilediği gibi bu iki milyon çalışanın aileleri ve akrabaları gibi birinci dereceden yakınlarını da etkileyecektir. Ayrıca çalışanların kas iskelet sistemi ve bağ dokusunu etkileyen meslek hastalıkları da Sosyal Sigortalar Kurumu 2016 verilerine göre toplam meslek hastalıkları içerisinde yüzde 7,5’lik bir ağırlık oranına sahiptir. Sadece bu iki veri bile araştırmanın ne kadar büyük bir çalışan nüfusunu etkileyeceğini ve etkilenen nüfustaki kas iskelet sistemi ve bağ dokusu hastalıklarının azaltılabileceğini ortaya koyması sebebiyle araştırmanın ne denli önemli olduğunu göstermektedir.

Araştırma kapsamında bir inşaat şirketinden elde edilen ve işçilerin çalışma esnasındaki fotoğraflarından oluşan veriler kullanılmıştır. Elde edilen bu verilerin risk değerlendirmeleri sayesinde risk düzeyleri ortaya konmuştur. Risk değerlendirmesinden elde edilen sonuçlar araştırmanın bulgular kısmında paylaşılmış ve çalışanların hangi oranlarda riske maruz kaldıklarını göstermiştir. Bu kapsamda risk değerlendirmelerinin sonucu araştırmamızın tartışma bölümünde literatürdeki benzer çalışmalar ile beraber irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ergonomi, İş Güvenliği, İş Sağlığı, REBA, RULA, NIOSH LEC

5.146. Oto Sanayi Sitelerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği Uygulamaları

Olca TANYEL

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Mesut KARAHAN**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 539124

Özet

Bu çalışma kapsamında iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları baz alınarak, iş sağlığı ve güvenliği kavramı açıklanmıştır. Bu bağlamda çalışmada iş sağlığı ve güvenliğinin tarihçesi araştırılmış ve açıklanmıştır. İş güvenliği kavramının gelişim aşamalarına değinilmiştir. Ülkemizde iş sağlığı ve güvenliğinin dönemleri incelenmiştir. İş sağlığı ve güvenliğinin önemi hem çalışan hem de işveren açısından önemi incelenmiş bu kapsamda kişilere, kurum ve kuruluşlara sağladığı yararların neler olduğu tespit edilip açıklanmıştır.

İş sağlığı ve güvenliğinin temel ilkelerinin neler olduğu araştırılmış ve açıklanmıştır. Yine bu bağlamda oto sanayi sitelerinde ki iş sağlığı ve güvenliği koşulları, uygulamaları araştırılmış ve açıklanmıştır. Oto sanayi sitelerinde ki çalışma koşulları, oto sanayi sitelerinde ki yaşanan iş kazaları, bu kazaları önleme çalışmalarının kapsamı, araştırılıp incelenerek açıklanmıştır. İş sağlığı ve güvenliği eğitimleri, tedbirleri araştırılmış ve açıklanmıştır. Oto sanayilerde görülen meslek hastalıkları ve bu hastalıkların yapılacak çalışmalar ve uygulamalar ile önüne geçilmesi konularında ki yapılan çalışmalara yer verilmiştir. Oto sanayi bölgelerinde rastlanan meslek hastalıklarının, kazalarının ne tür önlemlerin alınacağı konusunda yapılan araştırmalar ve çalışmalar açıklanmıştır.

Yapılan anket çalışmasında çalışan kişilerin iş sağlığı ve güvenliği hakkında görüş öneri ve düşüncelerine yönelik çalışmalar yapılmıştır. Araştırmada katılımcıların %95'inin erkek olduğu, %65'inin sigara kullandıkları, %24'ünün iş kazası geçirdikleri saptanmıştır. Araştırmada çalışanların %74'ünün iş güvenliği eğitimi aldıkları ve iş sağlığı ve güvenliği bilgileri %58 civarında bulunmuştur. Elde edilen veriler kullanılarak oto sanayilerde iş sağlığı ve güvenliği kültürünün ne seviyede olduğu, diğer bazı iş kollarıyla da karşılaştırma yapılarak demografik yapı ve iş güvenliği uygulamaları anlamında seviye ölçümü yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı Ve Güvenliği, Sanayi Sitelerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği, Oto Sanayi Siteleri

**5.147. Yapı İşlerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği'ne İlişkin Bir Sistem İncelemesi:
Katar Örneği**

Osman Selim AKSU

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Esin TÜMER**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 536029

Özet

Bu çalışma, yapı sektöründe İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) gereçlerine yönelik olarak bir model incelemesini içermekte olup; amaç ülkemizde lokomotif ekonomi olarak bilinen inşaat sektörün ile İSG arasındaki yakın ilişkiye olumlu yönde katkı sağlamaktır. Keza, SGK ve TUIK verileri incelendiğinde ölümlü iş kazalarının inşaat sektöründeki yoğunluğu bilinmektedir. Öte yandan 6331 sayılı İSG kanununa isnat ile 28786 sayılı 5/10/2013 tarihli resmî gazetede yayınlanan yapı işlerinde iş sağlığı ve güvenliği yönetmeliğinde belirtildiği gibi, yapı sektöründe İSG ile ilgili yapılacak düzenlemelerden en önemlisi ‘Sağlık Güvenlik Planı’dır. Hala yürürlükte olmadan inşaata başlama ruhsatı verilemeyeceğini açık ve net olarak belirtmiştir. Lakin bu alandaki çalışmalar için bir standart yoktur.

İşte bu noktadan hareket ile bu çalışma kapsamında Yapı işlerinde İSG uygulamalarında ‘genel’ ve ‘Sağlık Güvenlik Plan’ özelinde örnek bir model incelenmiştir.

Yöntem olarak: batı dünyası yerine özellikle kültürel bağlamı nedeni ile ‘Katar’ tercih edilmiş olup 5 yıllık deneyim üzerinden hukuksal mevzuat ortaya çıkmıştır. İSG genel yaklaşımı ve yapı sektör yaklaşımı ile standartlara girmiş özellikler bulgular kısmında ele alınmış olup, tartışma ülkemiz koşulları üzerinden hem bilimsel hem hukuksal bağlamda karşılaştırma şeklinde ele alınmıştır.

Gerek kültür gerek çalışan demografik özellikler gerek ekonomisindeki başat olduğu inşaat olması nedeni ile elde edilen sonuçların, ülkemiz için yararlı bir model olacağı düşünülmektedir.

Çalışmamın ülkemizde yapı sektöründe ileri İSG mevzuat düzenlemeleri ile geliştirilebileceği düşünülmektedir.

Bu çalışmanın devamı olarak şartnamenin 11. Bölümü (Sağlık ve Güvenlik) ele alınabilir.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği, Sağlık Güvenlik Plan, Yapı, Katar

5.148. İş Güvenliği Uzmanlarında Stres Ve Anksiyetenin İncelenmesi

Ömer Faruk OKUYUCU

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Sevda ASQAROVA**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 560308

Özet

İş güvenliği esnasında işin doğası gereği gerçekleşebilecek iş kazaları için tedbir alınırken, uygun çalışma ortamı oluşturmaya da yeterli dikkat gösterilmediğinde pek çok meslek hastalığı yaşanabilmektedir. Çalışanların iş güvenliğini sağlanması iş sağlığı ve güvenliği (İSG) adına temel teşkil eden devlet tarafından da çıkarılan yasalar, yönetmelikler, mevzuatlar ve kanunlar ile korunmaktadır. İş Güvenliği Uzmanları da devletin bu konudaki yürütme ve uygulamalarının takibini yapan bir organ olarak çalışmaktadırlar. Devlet, işçi ve işverenin koyulan kurallara uyması için kurduğu organizasyonel yapının başında tuttuğu uzmanları sistemin işlemesinden sorumlu tutuyor, diğer yandan da işveren sağlık ve güvenlik tedbirleri açısından kendisine “vekil” tayin ettiği uzmanları bu konuda yetkin kılıyor. Bu bağlamda yoğun sorumluluk altındaki uzmanlar bu durumun stresini yaşıyor ve anksiyatif davranışlar sergilemesi kaçınılmaz oluyor.

Bununla ilgili çıkarılan yönetmelikler ve güncellemeler her geçen gün iyiye gitmemizi sağlamaktadır. Ancak İSG çalışanlarıyla ilgili gereken hassasiyetlerin gösterilmediği kanaatine oluşmuştur. İş güvenliği uzmanları ile ilgili yapılacak iyileştirmelerin stres ve anksiyete düzeylerinin normale inmesi, insan hayatının korunması noktasında aksi durumlarda oluşabilecek her türlü maliyetten daha masrafsızca görev ve sorumluluklarını yerine getirebileceği düşünülmektedir.

Akademik literatür taramasının ardından farklı sektörlerde ve görevlerde çalışanlara anket ve ölçekler uygulanarak, istatistiksel yöntemlerle analiz yapılarak amaçladığımız sonuca ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı Ve Güvenliği, İş Güvenliği Uzmanı, Stres, Anksiyete, İşveren, Devlet

5.149. Asansörlerde Kullanılan Emniyet Ekipmanlarının Yerine Makine Emniyet Ekipmanlarının Kullanılmasının Gerekliği Ve İlgili Risk Değerlendirme ISO Standartların Uygulanabilirliğinin Karşılaştırılması

Sabit Burak CEBECİ

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 618430

Özet

İnsanlık tarafından hayatın her alanında asansörler kullanılmaktadır. Yolcu asansörlerinde, kullanılan elektrikle çalışan emniyet ekipmanlarının yerine yüksek güvenilirlik içeren makine emniyet ekipmanlarının asansörleri çok daha güvenli hale getirebileceği gerek insanlara gerekse bu işi yapan firmalara hem kullanımı hem de yolcu asansörü için standartlara göre yapılacak olan risk değerlendirmeleri konusunda yol gösterici olacak olması bu tezin önemidir. Böylelikle bu tez; hem yolcular, yolcu asansörü tarafından daha güvenli taşınacak, hem de yolcu asansörleri için yapılacak olan risk analiz ve değerlendirme çalışmalarına ilgili standartların değerlendirme ve uygulanması açısından önemli bir farkındalık katacaktır.

Günümüzde sürekli kullanılan yolcu asansörlerinin TS EN ISO 14798:2013 ‘‘Asansörler, yürüyen merdivenler ve yürüyen bantlar - Risk değerlendirilmesi ve risk azaltılması ‘’ standardı ve TS EN ISO 12100:2010 ‘‘ Makinalarda güvenlik - Tasarım için genel prensipler - Risk değerlendirilmesi ve risk azaltılması’’ standartlarını kullanarak aradaki uyumsuzluk ve yetersizlikleri göz önüne getirerek aynı zamanda asansörlerde kullanılan elektrikle çalışan klasik emniyet ekipmanlarının yerine yüksek güvenilirlik içeren makine emniyet ekipmanlarının kullanımının önemi yine bu standartlar yardımıyla gözler önüne serilerek , bu konular üzerine saha gözlemi yapılmıştır. Risk değerlendirmesi karşılaştırmaları, saha gözlemi, makine emniyet ekipmanlarının güvenilirlik seviyeleri ile ilgili seçimi ve önemi hususunda bilgi verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Asansör, Elektrik, Fonksiyonel, Güvenilirlik, Risk

5.150. İşçi Sağlığı Ve Güvenliği Perspektifinden Belediye Katı Atık İşçilerinin Mesleki Tehlikelerinin Değerlendirilmesi

Sedat ŞENLİK

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Nüket SİVRİ**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 534706

Özet

Üretim ve kullanım faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan; insan ve çevre sağlığına zarar verecek şekilde veya dolaylı olarak alıcı ortama verilmesi sakıncalı tüm maddelere atık denir. Atıkların birçok çeşidi mevcuttur ve her birinin toplama, taşıma ve bertaraf işlemleri mevzuatça belirlenmiştir. Evsel kökenli katı atıklar çöp olarak da adlandırılır. Ve bu çöp malzemesi Atık Yönetimi Yönetmeliğine göre; konutlardan atılan zararlı ve tehlikeli atık kavramlarına girmeyen park, bahçe ve piknik alanları gibi yerlerden gelen katı atıklar olarak belirlenmiştir. Ne yazık ki ülkemizde atık bilinci gelişmediği için çöpler evlerde ayrıştırılmadığı gibi, sağlık açısından tehlikeli olabilecek atıkların da evsel kökenli katı atıklar içerisinde yer aldığı görülmektedir. Temizlik sektöründe çalışan personeller iş sağlığı ve güvenliği anlamında birçok olumsuzluklarla karşılaşmaktadır. Bu çalışmada amaç, belediye katı atık işçilerinin mesleki tehlikelerinin iş sağlığı ve güvenliği perspektifinden değerlendirilmesidir. İş sağlığı ve güvenliği kapsamında karşılaşılan riskler, geçirdikleri iş kazalarına ait veriler, risk grupları ile karşılaştırılarak istatistiksel analizlerle yorumlanmıştır. Bu tez çalışması ile belediye katı atık işçileri için belirlenen risk gruplarında karşılaşılan ve yaşanan iş kazalarının önlenmesi ve/veya minimize edilmesi hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Evsel Kökenli Katı Atık, İş Sağlığı ve Güvenliği, Temizlik İşleri

5.151. İş Kazası Olarak Trafik Kazaları: Lojistik Sektörü Örnek Alan İrdelemesi

Selen ÖZÇELİK

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 536271

Özet

Günümüzde taşımacılık sektörü iş dünyasında ve piyasa koşullarında ihtiyaç duyulan mal ve hizmetlerin zamanında istenilen yere ulaşmasında plan ve organizasyonların yapılması da son derece önemlidir. Ülkemiz ekonomisine katkı sağlayan bu sektör hem yurtiçi hem de yurt dışı çalışma koşullarında hayat akışının sürdürülebilirliği açısından da önemlidir. Bu durum lojistik sektörünün önemini bir kere daha gün yüzüne çıkarmaktadır.

Araştırmada, merkezi İstanbul İl sınırları içerisinde bulunan bir lojistik firmasının Türkiye'nin çeşitli illeri arasında yaptığı seferlerin kaza ve arıza durumları incelenmiştir. Ele alınan kriterler de lojistik sektörünün kaza ve arızaların nedenlerinin istatistiksel veriler ile açıklanmaya çalışılması yöntemi benimsenmiş ve araştırma tipi Nicel Betimleyici Araştırma Tipi kullanılmıştır.

Araştırmanın evrenini Türkiye’de lojistik konusunda faaliyet gösteren ve faaliyetlerini karayolu kullanarak motorlu araçlar yardımıyla yapan firmalar oluşturmaktadır.

Bu araştırmada ele alınan Kaza ve Arıza verileri Betimsel istatistikler ile kendi içinde değerlendirilmiş, bağımlı değişkenleri etkileyen, bağımsız değişkenler üzerinden istatistiki analizler yapılmıştır. Elde edilen sonuçlar kapsamında anlamlılık ilişkilerine göre oluşturulan hipotezler test edilmiştir.

Bu hipotezlerle elde edilen sonuçlar literatür çalışmasıyla tartışılmış ve sonuç önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Lojistik, Şoför, İş Kazası

5.152. Çelik Sektöründe Kullanılan Boyaların İş Sağlığı Ve Güvenliği Açısından İncelenmesi

Serhat EMESKİ

Tez Danışmanı

Dr. Öğr. Üyesi Vildan ENİSOĞLU ATALAY

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 618252

Özet

Ortaya koyulan çalışmada çalışanların iş yerlerinde iş güvenliği ve sağlığı hakkında bilinç seviyesinin incelenmesi, iş güvenliği konusunda ne tür zorluk veya olumsuzluklarla karşılaştığı, çalışma alanlarında ne gibi önlemler alındığı, bunların çalışma yaşamlarındaki etkileri, bu etkilerin neler olabileceği konusunda verileri ortaya koymak ve bunların nasıl indirgenebileceği noktasında tartışmalara katkılar sağlanabileceği düşünülmektedir.

İstanbul ve Kocaeli il sınırları içerisinde bulunan boya ile çalışılan iş yerlerinde boya bölümünde çalışan 150 işçi ile anket çalışması yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Boya, Sağlık, İş Güvenliği

5.153. Akaryakıt İstasyonlarında Ergonomik Risklerin İncelenmesi

Seyfullah SEFER

Tez Danışmanı

Doç. Dr. Türker Tekin ERGÜZEL

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 550908

Özet

Sanayileşme süreci ile başlayan iş hayatındaki yoğunluk beraberinde sağlık ve güvenlik risklerini de getirmiştir. İş hayatının en önemli unsuru olan insan için en önemli unsur sağlıklı ve güvenli bir ortamda çalışabilmesi olmuştur. Netice itibarıyla sağlıklı bir ortamda çalışma isteği her çalışanın en doğal hakkıdır.

İnsanlar özellikle hizmet sektörü başta olmak üzere işlerinde çekme, itme, kaldırma gibi hareketleri yaparken kas ve iskelet sistemini yoğun olarak kullanırlar, yapılan bu tekrarlı hareketler ve insanın anatomik yapısına uygun olmayan hareketlerin sonucu olarak sağlık sorunları ortaya çıkabilir. Sağlıklı bir çalışma ortamının sağlanması ve geliştirilebilmesi için iş sağlığı ve güvenliğinin en önemli parçası olan ergonomi biliminden faydalanılmıştır.

Bu çalışma kapsamında ülke çapında faaliyet gösteren bir akaryakıt firmasının İstanbul'daki lokasyonlarında, istasyon saha çalışanlarının iş yaparken duruş pozisyonlarının fotoğrafları çekilmiş ve ergonomik risk değerlendirme yöntemlerinden REBA metodu kullanılarak analiz edilmiştir.

Ergonomik risk değerlendirmesinin yanı sıra özellikle İskandinav Kas ve İskelet Sistemi Rahatsızlıkları (NORDIC) anketinden oluşturulan anket çalışması da kullanılmıştır. Bu anket çalışmasında, çalışanlar demografik özellikleri ve sağlık sorunlarının yanı sıra kas ve iskelet sistemi rahatsızlıkları ile ilgili soruları cevaplamışlardır. Çalışanların verdiği cevaplar istatistiksel olarak analiz edilmiş ve kas ve iskelet sistemi rahatsızlıklarının boy, yaş ve sektör tecrübesi arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı araştırılmıştır.

Elde edilen bulgular çerçevesinde, ergonomi biliminin de amacı olan iş verimi ve kalitesinin artırılması doğrultusunda gerekli olan çalışma şekilleri tartışılıp, bu olumsuzlukların iyileştirilmesi yönünde tavsiyelerde bulunulmaya çalışılmıştır.

Anahtar kelimeler: Ergonomi, REBA, İş Sağlığı ve Güvenliği, NORDIC

5.154. Tehlikeli Kimyasal Maddelerin İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönünden İncelenmesi: İçme Suyu Arıtma Tesisi Laboratuvarı

Suat ALBAYRAK

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 561133

Özet

Su, insan için en temel ihtiyaçtır. Her bir birey kaliteli ve sağlık açısından zararlı olmayacak suyu kullanıp içmeyi hak etmektedir. İçme suyu arıtma tesisi laboratuvarı arıtılan suyun kalitesini kontrol etme görevini yerine getirmektedir. İçme suyu arıtma tesisi laboratuvarı, günlük belli periyotlarda aldığı numunelerle yapılan analizlerde, arıtma işlemi sonucu tesis çıkış suyunun TS 266 standartlarına uygun olup olmadığı tespit ederek, arıtma tesisinin kontrol mekanizması görevini yapmaktadır.

Bu çalışma, A içme suyu arıtma tesisi laboratuvarında çalışan personelin, laboratuvar analizinde çalıştığı kimyasalları tehlike durumlarına göre değerlendirip, kimyasallarla çalışırken alması gereken önlemleri belirlemesi ve kimyasallardan kaynaklı herhangi bir iş kazası sonucu ne yapması gerektiği hakkında bilgilendirmek amacıyla yapılmıştır. Laboratuvarda kullanılan tehlikeli kimyasallar belirlenmiş, sınıflandırılmış ve özellikleri incelendikten sonra Fine Kinney metodu kullanarak risk değerlendirmesi yapılmıştır. İçme suyu arıtma tesisi laboratuvarında kullanılan tehlikeli kimyasalların risk değerlendirmesi sonucunda, 3 adet tolere edilemez risk, 8 adet esaslı risk, 7 adet önemli risk, 6 adet olası risk, 1 adet önemsiz risk tespit edilmiştir. Alınacak önlemler sonrası yapılan risk değerlendirmesi ile riskler, 1 adet esaslı risk, 10 adet önemli risk, 7 adet olası risk, 7 adet önemsiz riske düşürülmüştür. Yani iş sağlığı ve güvenliği açısından çalışılacak kimyasalların GBF okunarak ve çalışma esnasında çalışılan kimyasal için uygun olan KKD kullanılarak, risk değeri düşürülmüştür. İçme suyu arıtma tesisi laboratuvarlarında analiz yapılan su kalite değerleri Türk standardı TS 266, Dünya sağlık teşkilatı (WHO), ABD Çevre Koruma Ajansı (EPA), Avrupa Birliği (EC), dünya genelinde kabul görmüş içme suyu standartlarına göre, bakılan parametrelerin sınır değerleri karşılaştırılarak yorumlanmıştır.

İçme suyu arıtma tesisi laboratuvarında, tehlikeli kimyasal ile çalışan personelin, çalışma ortamında iş sağlığı ve güvenliği açısında gerekli önlemleri alması ve hangi kimyasal ile çalışacaksa, çalışmadan önce o kimyasalla ilgili güvenlik bilgi formunu gözden geçirerek çalışmaya başlaması, kendi güvenliği ve sağlığı açısından en doğru yöntem olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Laboratuvar, İş Sağlığı ve Güvenliği, Risk Analizi, Tehlikeli Kimyasallar, Fine Kinney, TS 266, WHO, EPA, EC

5.155. Bitkisel Yağ Ekstraksiyonunda Kullanılan Çözücü İçin Patlama Riski Değerlendirilmesi

Şeyma ŞAHİN

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Ayşenur GÜL**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 587773

Özet

İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin Tehlike Sınıfları Tebliği'ne göre 'Gıda Ürünlerinin İmalatı' ana başlığı altındaki 'Tehlikeli' grupta yer alan 'Bitkisel ve Hayvansal Sıvı ve Katı Yağların İmalatı' ana iş kolunda yaşanabilecek iş kazalarının ihtimalleri arasında yangın ve patlama riskleri bulunur. Çalışmada bitkisel yağ üretiminin ekstraksiyon aşamasında çözücü olarak kullanılan n-hekzanın depolanmasına ilişkin ele alınan bu riskler kantitatif risk değerlendirmesi yazılım aracı olan PHAST (Process Hazard Analysis Software) Programı ile değerlendirilir. N-hekzan kimyasalının depolanmasına ilişkin depo tankında meydana gelebilecek sızıntı sonrası patlama senaryosu Birleşik Dağılım Modeli (UDM) kullanılarak analiz edilir. Bunun için, DNV GL birliği tarafından geliştirilmiş PHAST 8.11 kullanılır. Kaza senaryolarının etki alanları hesaplanmış ve alınması gereken güvenlik önlemleri belirlenmiştir. Çalışma için 6 tane potansiyel kaza senaryosu belirlenmiştir. Bu senaryolar tank doluluk oranı, rüzgâr hızı ve sıcaklık kriterlerine göre oluşturulmuştur. Elde edilen verilere göre kaza etki alanları hesaplanmıştır. Tüm bunların sonucunda alınması gereken önlemler belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hekzan Tankı, Kimyasal Patlama, PHAST, Proses Tehlike Analizi, Bitkisel Yağ Ekstraksiyonu

5.156. Yüksekte Çalışma Yapan İnşaat İşçilerinin Yaptıkları İşin Tehlikesinin Bilincinde Olmalarının Kişisel Koruyucu Donanım Kullanımlarına Etkisi

Tennur Çağlar KAR

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 539478

Özet

İnşaat sektörü genellikle insanların gücü kullanıldığı, geniş çalışma olanakları sağlayabildiği için ekonomik olarak gelişme süreçlerinde ilk başta gelmekte olan çalışma alanlarından birisidir. Özellikle yüksekte düşmelerde iş kazaları birçok işçinin hayatını kaybetmesine ya da yaralanmasına neden olmaktadır. Önemli bir biçimde düşen her 5 çalışandan bir tanesi yaşamını yitirmektedir. Bu sebeple yüksekte düşmeleri engelleyici sistemlerin kişisel ve toplu koruma yöntemi, güvenli bağlantı noktasının kullanılması, ekipmanın bakımı ve kontrolü çok önemlidir. İşverenler, İş Sağlığı ve Güvenliği için tedbir almak bunlar için gerekli olan araç ve gereçlerin tümünü işletmede bulunmasını sağlamak, işçiler de İş Sağlığı ve Güvenliği için bu tedbirleri uygulaması gerekmektedir. İşçilerin eğitimleri ise kazaların engellenmesi için çok büyük bir etkisi vardır. Kazalarda ki kişi hatalarını engellemek için alınmış olan eğitimler önemlidir. Bu eğitimlerin yüksekte çalışma ile alakalı güvenlik tedbirlerini, kullanılan ekipmanı doğru bir şekilde kullanılmasını, acil bir durumda yapılması gerekli olanları içermelidir. Yüksekte çalışma mevzuatında Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği yönetmeliğinde “yüksekte çalışma; seviye farkları bulunabilen ve düşme neticesinde yaralanmaya sebep olan her çeşit alanlarda yapılabilen çalışmalara denmektedir” yükseklik kavramı ise yükseklikten bağımsız bir şekilde yaralanabilme ihtimali olan her seviye ise “yükseklik” olarak ifade edilmiştir. Yüksekte çalışmalar yalnızca uygun olan ekipmanlar ile ya da güvenlik ağları, korkuluklar, platformlar gibi korunma ekipmanları kullanılarak yapılmalıdır.

Bu çalışmada; Yüksekte yapılan çalışmalarda alınması gereken sağlık ve güvenlik önlemlerin ve bu konuda çalışanlara verilen eğitimlerin gereklilikleri ile birlikte yaşanmış iş kazaları da incelenerek yüksekte çalışma yapan çalışanların yaptıkları işin tehlikesinin bilincinde olup, olmadıkları ve kişisel koruyucu donanımları kullanımlarına ne derece önem verdikleri konusu irdelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yüksekte Çalışma, Tehlike, İş Sağlığı Ve Güvenliği, Düşme, İş Kazası

5.157. İş Sağlığı Ve Güvenliği Ön Lisans Ve Lisans Öğrencilerinin İş Sağlığı Ve Güvenliği Bilgi Düzeylerinin Karşılaştırılması

Tuba Gül

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Selden ÇEPNİ**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 560256

Özet

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun çıkartılması ve yürürlüğe girmesiyle birlikte işverenlere, geçerli iş güvenliği uzmanı belgesine sahip uzman çalıştırma zorunluluğu getirilmiş ve ülke çapında İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) uzman ve teknik personel eksikliği ortaya çıkmıştır.

2012 yılında bu alanda 15 devlet üniversitesi, 3 vakıf üniversitesi olmak üzere toplam 18 üniversitede 21 iş sağlığı ve güvenliği ön lisans programlarına alınan öğrenci sayısı 1310' a ve ilk kez bir vakıf üniversitesinde İSG lisans programı açılarak 60 kişilik kontenjanla bu sayı 1370'e ulaşmışken; 2018 de 85 Üniversitede 102 İş Sağlığı ve Güvenliği ön lisans programıyla 12.231 öğrenci; 14 Üniversitede 14 İSG Lisans programıyla 2807 öğrenci toplamda 15.038 öğrenci kontenjanla eğitim vermeye devam etmektedir.

Birçok bilim dalının katkılarıyla halen gelişmekte olan dinamik, multidisipliner, yeterli eğitim ve mutlak deneyime ihtiyaç duyulan İş Sağlığı ve Güvenliği alanında ki bu hızlı artış eğitimin yeterliliği, süresi ve uzmanların yetkinliği gibi başka problemleri doğurmuştur.

Betimsel tipteki bu araştırmanın evreni Türkiye'de İş Sağlığı ve Güvenliği programlarının 2 yıllık ön lisans ve 4 yıllık lisans öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmanın örnekleme basit rastgele örnekleme yöntemi ile bir özel üniversitenin İş Sağlığı ve Güvenliği ön lisans öğrencilerinin 2. sınıf ve bir devlet üniversitesinin lisans 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır.

Katılımcıların iş sağlığı ve güvenliği ön lisans ve lisans eğitimleri arasında ki 2 yıllık eğitim yılı farkı bilgi düzeyini ne derece etkilediğinin belirlenebilmesi için iş sağlığı ve güvenliği hakkında bilgi düzeylerini ölçebilmek adına 30 soruluk bilgi ölçeği oluşturulmuştur ve elde edilen sonuçlara göre değerlendirme yapılmış başarı düzeyinin eğitim gruplarına göre anlamlı farklılık gösterdiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği Önlisans Programı, İş Sağlığı ve Güvenliği Lisans Programı

5.158. İstanbul İlindeki Şantiyelerde Olası Gıda Zehirlenmelerine Karşı Alınabilecek Önlemlere İlişkin İş Sağlığı Ve Güvenliği Profesyonellerinin Farkındalığı Üzerine Bir Araştırma

Tuğba KÖSEİBİŞ

Tez Danışmanı

Prof. Dr. Gülsün AKDEMİR EVRENDİLEK

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 543325

Özet

Gıdaların yemek üretim yerlerinde belirli teknik aşamalardan geçip üretilmesi ve insanların bu yemeklerle beslenmesi “toplu beslenme” olarak tanımlanmaktadır. Toplu tüketim yerlerinde, yeterli hijyen şartları sağlanmadığında gıda kaynaklı rahatsızlıklar ortaya çıkabilmektedir. Mikroorganizmalar tarafından gıdalarda oluşturulan toksinlerin vücuda alınmasıyla gıda intoksikasyonları, hastalık oluşturan bakterilerin gıdalarla beraber alınmasıyla da gıda enfeksiyonları meydana gelmektedir ve her iki durum birden fazla insanı olumsuz etkileme potansiyeline sahiptir.

İşyerlerinde gıda zehirlenmeleri sonucu ölüm/ hastalanma da iş kazası olarak kabul edilmektedir. Bu çalışmada iş sağlığı ve güvenliği (İSG) uzmanı çalıştırma zorunluluğu bulunan inşaatlarda, gıda zehirlenmelerine karşı alınacak önlemlerin belirlenmesi ve işverene önerilerde bulunma sorumluluğu bulunan uzmanların, istihdamın en yoğun olduğu sektörlerden inşaat sektöründeki konuya farkındalığının ve çalışmalarının araştırılması üzerine anket çalışması uygulanmıştır.

Çalışmanın bulgularına göre, İSG uzmanlarının gıda zehirlenmelerine karşı farkındalık düzeyleri ile yaptıkları çalışmalar arasında pozitif yönlü bir ilişki bulunmaktadır. Ancak katılımcıların olası gıda zehirlenmelerine karşı farkındalık düzeyleri ile sosyo-demografik özellikleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Katılımcıların olası gıda zehirlenmelerine karşı yaptıkları çalışmalar ile cinsiyet grubu arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmakta, ancak diğer demografik değişkenlerde anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Sonuç olarak İSG uzmanlarının gıda zehirlenmelerine karşı farkındalık düzeylerinin yükselmesinin yaptıkları çalışmaların artmasına katkı sağlayacağı söylenebilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Biyolojik Risk, Şantiye Yemekhaneleri, Gıda Zehirlenmeleri, İş Güvenliği Uzmanı, Farkındalık

**5.159. Sağlık Ve Güvenlik İşaretlerinin Yapı Şantiyelerinde Kullanımı Üzerine
Bir İrdeleme**

Umut KINALI

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Esin TÜMER KURNAZ**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 551211

Özet

Sağlık ve güvenlik işaretleri hayatımızın her anında karşılaştığımız uyarı sistemlerinden biridir. Kullanım amacı, işaretlerle etkileşimde bulunan insanları ortam tehlikelerinden korumaktır. İşaretler ile ilgili çalışma, iş güvenliği kapsamında gönüllülükten öte mevzuatın getirdiği bir zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu çalışma kapsamında İstanbul ili Kadıköy ilçesi sınırları içerisinde bulunan yapı şantiyelerinden 83 tanesi gezilerek, yaya ve araç girişi bağlamından tek tek fotoğraflanmıştır. Öncelikli amaç giriş kapılarındaki uyarı işaret ve levhalarının tespiti ve görsellerin elde edilmesidir. İçerisine girilmesine izin verilenlerden iç ortam görselleri de alınmaya gayret edilmiştir. Elde edilen bulgular mevzuat ve standartlar çerçevesinde ele alınıp tartışılmıştır.

Sağlık ve güvenlik işaretleri, birbiri ardına sıralanarak asılmasının yarardan çok zarar getirdiği standardizasyon çalışan uluslararası kurumlar tarafından ispatlanmıştır. Aslında eğitimin bir parçası, kültürün bir bileşeni olması beklenen güvenlik levhaları bulgulardan da anlaşılacağı üzere “görev savan” nitelikte, özensiz ve hatta kendi başına “tehlike” içerebilecek şekilde kullanılmaktadır.

Sağlık güvenlik işaretinin tasarımı, asılacağı yerin belirlenmesi, rengi, boyutu gibi konular işaretin amacına ulaşmasında dikkat edilmesi gereken temel başlıklardır. Bu konuda gerekli bilgi ve donanıma sahip insanlar tarafından yürütülmesi gereken bu süreç bütün milletleri tek bir payda da toplayacak standart çalışmaları ile geliştirilmektedir.

Amerikan Ulusal Standartlar Enstitüsü (The American National Standards Institute, ANSI) tarafından yayımlanan Z535 standardı ile uyumluluğunu açıklayan İş Güvenliği ve Sağlığı İdaresi (Occupational Safety and Health Administration, OSHA) ve Uluslararası Standardizasyon Örgütü (International Organization for Standardization, ISO) bu konuda tek dil, tek tasarım ve daha güvenli çalışma ortamını benimsemiştir. ANSI Z535 standardı özelinde sağlık ve güvenlik işaretleri hakkında hemen hemen tüm başlıklara değinilmiştir. Uygulama aşamasında standartta belirtilen parametreler takip edilerek işaretlerin gerçek amacına hizmet etmesi sağlanmıştır. Bu bağlamda çalışmanın özellikle tartışma kısmı uluslararası standartlar doğrultusunda geliştirilmiş olup, bu alandaki çalışmalar için bir zemin niteliği taşıdığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Ve Güvenlik İşaretleri, ANSI Z535

5.160. Yapı İşlerinde İskele Kullanılarak Yapılan İnce İşlerde Çalışanların Almış Oldukları İş Güvenliği Eğitimlerinin Tutumlarının İncelenmesi

Veysel KARAÇAY

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 590317

Özet

İnşaat sektörü içerisinde meydana gelen iş kazalarının önemli büyük bir bölümü ve önemli kısmı yüksekte yapılan çalışmalarda çalışmayı yerine getiren çalışanın düşmesi neticesinde oluşmaktadır. Bu yüksekte yapılan çalışmalarda meydana gelen düşmelerin çalışma ortamlarında bulunmakta olan boşluklar, korkulukların olmadığı alanlar, iskeleler vb. tehlikeli durumlardan meydana gelmektedir. Söz konusu iskeleler olduğunda amacına uygun bir şekilde yapılmayan iskelelerden, bir kısmı da iskele kurulum ve söküm çalışmalarında iskele ekibinin yetersiz bilgi ve tecrübeye sahip olması ve iskele üzerinde çalışanların güvenlik önlemlerine uygun çalışmamasından kaynaklanmaktadır.

Bu tez kapsamında yapı alanlarında kullanılan iskelelerin standartlara uygunluğu gözlemlenmiş ve çalışma sahalarında kullanılan iskeleler kontrol edilmiştir. İskele ile gerçekleştirilen çalışmalarda meydana gelen iş kazaları ve ölümlü iş kazaları incelenmiş, yaşanan iş kazalarının sebepleri araştırılmış, istatistiki veriler incelenmiş ve derlenmiştir. İskele üzerinde çalışmakta olan çalışanlara verilmiş olan iş güvenliği eğitimlerinin çalışanlar tarafından çalışma esnasındaki tutumları değerlendirilmiştir. Bu tutumlarının değerlendirme aşamasında anket yöntemi kullanılarak çalışanlara bazı sorular yöneltilerek cevaplar alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: İskele, İş Kazası, Yüksekte Düşme.

5.161. Evsel Atıksu Arıtma Tesislerindeki Kapalı Alanlarda Bulunan Tehlikeli Ve Zararlı Gazlara Yönelik Bir Araştırma

Yakup KARAGÖZ

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 551408

Özet

Dünyada ve ülkemizde nüfusun hızla artması buna bağlı olarak temiz su kaynaklarının azalmaya başlaması ve var olan kaynakların kirlenmesi çağımızın en büyük problemlerinin başında gelmektedir. Bu nedenle su kaynaklarının kirlenmesini önlemek ve su kaynaklarının korunmasını sağlamak için atık suların arıtılarak alıcı ortama deşarj edilmesi gerekmektedir. Şehirlerde nüfusun artması, alıcı ortamlarında meydana gelen kirliliğin artık ötelenemez olması ve yasal zorunluluklardan dolayı atık suların arıtılması için arıtma tesislerinin kurulmuştur. Ülkemizde, evsel atık suların yaklaşık %85'i arıtma tesislerinde çeşitli işlemlerden geçirilerek alıcı ortamlara deşarj edilmektedir. Atık su arıtma tesisleri çok sayıda ve türde tehlike ve riskleri barındıran işyerleridir. Bu tehlike ve risklerin başında ise, kapalı alanlarda yapılan çalışmalarda ortaya çıkan tehlikeli ve zararlı gazlar gelmektedir. Son yıllarda ülkemizde meydana gelmiş olan atık su arıtma tesislerinde ki ölümlü iş kazaları incelendiğinde, büyük bir kısmının kapalı alanlarda yapılan çalışmalar esnasında yaşanan zehirlenmelerden kaynaklı olduğu görülmektedir. Bu çalışmada İSKİ Genel Müdürlüğü tarafından işletilen İstanbul Avrupa Yakasında yer alan iki adet ileri biyolojik arıtma tesisinde bulunan kapalı alanlarda periyodik olarak gaz ölçüm çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Kapalı alanlarda yapılan ölçüm sonuçlarında hidrojen sülfür ve metan gazlarının varlığı tespit edilmiştir. Arıtma tesislerinde bulunan kapalı alanlara girmeden önce mutlaka gaz ölçümünün yapılması gerektiği, gerekli izin ve güvenlik tedbirlerinin alınmasından sonra kapalı alanlarda çalışmaya başlanması gerektiği saptanmıştır. Atık su arıtma tesislerinde bulunan kapalı alanlarda yapılacak çalışmalarda kazaların meydana gelmemesi için önleyici ve sınırlayıcı tedbirler belirtilmiştir. Kapalı alan çalışmalarında gerekli önlemler alınmış olsa bile yaşanması muhtemel kaza senaryolarına göre acil durum planlamaları da yapılmalıdır. Acil durum senaryolarına göre tatbikat ve eğitimler verilerek çalışanlar bilinçlendirilmelidir.

Anahtar kelimeler: Tehlikeli Gazlar, Zararlı Gazlar, Kapalı Alan, İş Sağlığı ve Güvenliği, Atık Su Arıtma Tesisi

5.162. Uçucu Organik Bileşiklerin Ve Bulgularının Tekstil Endüstrisinde Değerlendirilmesi

Yiğit KÖSEM

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Mesut KARAHAN**

İSTANBUL - 2019

YÖKTEZ NO: 633974

Özet

Tekstil endüstrisinde çalışanların sağlığını tehdit eden, prosesten veya diğer şartlardan kaynaklanan uçucu organik ve inorganik bileşikler çalışanların sağlığını olumsuz yönde etkilemekte ve meslek hastalıklarına sebep olmaktadır. Bu alanda proaktif önlemler alınabilmesi, etkin bir değerlendirme ve maliyet çalışmalarının yapılabilmesi için işletme işverenleri/işveren vekilleri, akademisyenler, iş güvenlik uzmanları, işyeri hekimleri, işletme çalışanları, işveren ve işçi sendikalarında uçucu organik bileşikler ile ilgili yeterli bilgi ve bilince sahip olmalıdır. Bu çalışmayla tekstil endüstrisinde yapılan kişisel maruziyet uçucu organik ve inorganik bileşiklerin ölçümleri çeşitli üretim bölümlerinde bulunan uçucu organik ve inorganik bileşiklerin sonuçlarını değerlendirerek, farkındalık oluşturularak konu ile ilgili koruyucu önlemler, risk analizleri ve diğer çalışmalara temel oluşturması amacı ile yapılan bu çalışmada elli firmada yedi yüz analiz bölümlere göre değerlendirilmiş olup, analiz edilen 3 bileşik uluslararası normlarda sınır değerinin üstündedir. Bu kimyasallar Bromoform, nButylbenzene, Hexachlorobutadiene dir. Bu kimyasallar çalışma ortamında teknik önlemler alınarak limit değerlerin altına düşüne kadar çalışma ortamı sürekli olarak takibi ve bu süreçte çalışanların periyodik sağlık kontrolleri işyeri hekimince kontrol altında tutulmalı, bu 3 kimyasalın sınır değerler altına düşmesi durumunda ölçüm periyotları aylık, 3 aylık, 6 aylık, yıllık olarak genişletilebilir, süreç süreli ölçüm cihazları ile takip edilerek, limit değerler üzerine çıkılması halinde çalışma ortamı için Acil Durum Planı oluşturulmalı, önceden hazırlanan koruyucu teknik önlemler (sürekli gaz ölçüm cihazı, lokal havalandırma vb.) alınmalı ve çalışan sağlığı ve refahı için uygulamaya konulmalı.

Çalışma ortamındaki tozların statik tutuşma sıcaklıkları, yanma ve patlama özelliklerini inceleyen Patlamadan korunma dokümanı hazırlanması tavsiye edilir ve önerilir.

Anahtar Kelimeler: Uçucu Organik Bileşikler, Tekstil Endüstrisi, Kişisel Maruziyet

5.163. Ofis Çalışmalarında Tükenmişlik Sendromu Ve İSK Değerlendirmesi: Bir Kamu Dairesi Örneği

Abdul Kadir KABATAŞ

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 645933

Özet

Bu araştırma ofis çalışanlarının tükenmişlik sendromu ve ergonomik risk düzeylerinin değerlendirilmesi için İstanbul Anadolu yakasında faaliyet gösteren bir kamu kurumunda yapılmıştır.

Araştırmaya katılanlara 3 adet demografik soru ile birlikte 36 sorudan ve “aydınlatma”, “havalandırma”, “gürültü”, “mobilya ve çalışma alanı” boyutlarından oluşan ergonomik risk algısı değerlendirme anketi ve daha sonra 22 sorudan “duygusal tükenme”, “duyarsızlaşma”, “kişisel başarısızlık hissi” alt boyutlarından oluşan Maslach Tükenmişlik Ölçeği soruları sorulmuştur. Anket soruları SPSS 22.0 paket programı ile analiz edilmiştir. Ölçeklerin güvenilirlik analizleri yapılmış ve yapılan istatistiklere göre ölçeklerin tamamı için güvenilirlik katsayısı hesaplanmış ve bu değerler 0,846 ile 0,725 olarak bulunmuştur. Yapılan analizlerde yüzde, ortalama, standart sapma, MannWhitney U ve Kruskal-Wallis testi kullanılmıştır.

Ergonomik risk algısı değerlendirme anketi ile ilgili ifadeler sonucunda, ofis çalışanlarının en çok aydınlatma, en az ise gürültü ile ilgili problemleri olduğu belirlenmiştir. Tükenmişlik ölçeği değerlendirildiğinde ofis çalışanlarının süreç içerisinde çok az kişisel başarısızlık hissi duydukları ama çoğu zaman duyarsızlaşma gösterdikleri sonucu ortaya çıkmıştır. Bir yıldan az çalışanlarda duyarsızlaşmanın fazla olduğu görülmektedir. Yüksek lisans mezunu çalışanların özellikle havalandırma ve gürültü ile ilgili olarak daha hassas oldukları görülmektedir. Çalışma yaşamında 6-10 ve 11-15 yıldır deneyimi bulunan personelin çalışma şartları beklentilerinde değişmelerin olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Maslach Tükenmişlik Ölçeği, Ergonomi, İş Sağlığı Ve Güvenliği, Kamu Ofis Çalışanları

5.164. Konaklama Sektöründe Çalışanlarında İş Sağlığı Ve Güvenliği Kültürü

Arda YILMAZ

Tez Danışmanı

Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 630350

Özet

Bu araştırmanın amacı konaklama sektöründe güvenlik kültürü düzeyi ve güvenlik kültürünü etkileyen faktörlerin neler olduğunu inceleyerek, konaklama sektöründe iş güvenliğinin hangi alanlarda geliştirilebileceğine ve bu alanlarda neler yapılabileceğine dair soruların cevabını bulmaktır.

Bu çalışmada ölçüm aracı olarak NOSAC-Q 50 güvenlik kültürü anketi 200 konaklama sektörü çalışanına uygulanarak katılımcıların iş sağlığı ve güvenliği kültürü seviyesi belirlenmeye çalışılmıştır. Toplanan veriler, SPSS 25 Programında incelenerek, araştırma soruları ile aralarındaki ilişkinin anlamlılık seviyesi test edilmiştir.

Katılımcıların iş sağlığı ve güvenliği kültürü anketine verdiği cevaplar ile araştırma soruları arasındaki ilişkinin anlamlılık düzeyini belirlemek için independent testi ve tek yönlü varyans analizi ile yapılmıştır. Güvenlik kültürü anketinden elde edilen sonuçların 3 kategori (Yöneticilerin İSG farkındalığı, çalışanların İSG farkındalığı ve çalışanların İSG eğitim bilgisi) altında ele alınmıştır. Güvenlik kültürü anketinden elde edilen sonuçlar ile literatürdeki kavramsal yaklaşımlar karşılaştırılarak 7 araştırma sorusu incelenmiştir.

Yönetimin İSG farkındalığı ile çalışanların İSG farkındalığı puanları arasında istatistikçe anlamlı pozitif ilişki tespit edilmiştir. Ayrıca çalışanların İSG farkındalıkları ile mesleki deneyimleri arasında istatistikçe anlamlı bir ilişki saptanmıştır.

Anahtar kelimeler: Konaklama Sektörü, İş Sağlığı Ve Güvenliği, İş Kazaları, Güvenlik Kültürü

**5.165. Katı Atık Saha Çalışmalarının İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönünden
Fonksiyonel Rezonans Analiz Metodu İle İncelenmesi**

Ayşe Beyza ATEŞ

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 632166

Özet

Gelişi güzel atılan atıklar ve bilinçsizce toplanıp bir arada istiflenen çöplerin depolanması, yok edilmesi beraberinde çok daha büyük çevresel tehlikelere sebebiyet vermekle birlikte, çöp şantiyesinde çalışanların sağlığını ciddi olarak bozacak tehlikelere sebebiyet vermektedir. Katı atık saha çalışmalarının dinamik özellikleri ve karışık yapısından dolayı, geleneksel güvenlik yönetim yaklaşımlarının ötesinde düşünme zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Bu nedenle bu problemlerin bertaraf edilebilmesi veya minimize edilebilmesi için ivedilikle olası çözüm yollarının üretilmesi son derece önem arz etmektedir.

Bu çalışmada Sarıyer Belediyesi bünyesinde faaliyet gösteren Temizlik İşleri Müdürlüğü tarafından yürütülen atık yönetiminde, Functional Resonance Analysis Method (FRAM) hem değişen koşullardaki performans değişkenliğinin hem de fonksiyonlardaki değişkenliğin sistemi başarılı ve başarısızlık açısından nasıl etkilediğini anlamak için model olarak alınmıştır. Bu modelin katı atık çalışmalarında uyarlanması ile ilgili öncelikle Sarıyer Belediyesi Temizlik İşleri Müdürlüğü ve iş sağlığı ve güvenliği denetçisi ile görüşme yapılmış ve sonrasında katı sahasında çalışan işçilerle yarı yapılandırılmış görüşmeler ve röportajlar gerçekleştirilmiştir. Sarıyer Belediyesinde katı atık çalışmaları FRAM metoduyla incelenmiş ve gerekli değerlendirmeler tablolar ve şekiller halinde gösterilmiştir. Ayrıca, katı atık çalışması sırasında faaliyet gösteren ve bu işlemi asıl olarak gerçekleştiren ve faaliyeti aksatmadan yürüten araçların çalışmasına engel olabilecek etmen fonksiyonlar değerlendirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Fonksiyonel Rezonans Analiz Metodu, İş Sağlığı Ve Güvenliği, Katı Atık, Risk Analizi

5.166. Kompost Ve Geri Kazanım Tesislerinde Çalışanların Ergonomik Yöntemlerle Çalışma Ve Duruş Pozisyonlarının İncelenmesi

Azade EKİCİ

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 645826

Özet

İnsanlar çalışırken işlerinin gereği olarak sürekli ve tekrarlı hareketler yaparlar. Çalışanın performansı, üretimin kalitesini ve verimliliğini etkilemekte önemli bir paya sahiptir. İşin sürekliliğini, kalitesini ve insan sağlığını etkileyen etkenleri inceleyen iş sağlığı ve güvenliğinin bir alt dalı olan ergonomi bilimidir.

Bu çalışma kapsamında, İstanbul'da bulunan kompost ve geri kazanım tesisinde çalışanların yaptıkları işler esnasında çalışma pozisyonlarının fotoğraf ve videoları çekilerek analizler için gerekli ölçümler yapıldı. Ergonomik risk değerlendirmesi yöntemlerinden REBA, RULA ve OWAS yöntemleri ile duruş pozisyonları analiz edildi.

Ergonomik risk değerlendirme analizleriyle birlikte, iş sağlığı ve güvenliği kapsamına giren çalışma ortamındaki koşulları değerlendirmek için aydınlatma, termal konfor, gürültü, toz, ağır metal, uçucu organik bileşikler ve titreşim ölçümleri yapıldı. Yapılan analizler sonucunda çalışma esnasında oluşan duruş bozukluklarını gidermek için uygun çalışma pozisyonu ve çalışma koşullarını belirleyerek ve sonradan oluşabilecek mesleki kas iskelet sistemi hastalıklarını önlemek için önerilerde bulunarak proaktif bir çalışma yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ergonomi, İş Sağlığı ve Güvenliği, REBA, RULA, Mesleki Ve Kas İskelet Rahatsızlıkları, OWAS

**5.167. İş Güvenliği Uzmanlarında Güvenlik Kültürü Ve İş Kazası Deneyimleri
Arasındaki İlişkinin İncelenmesi**

Bengisu ALTINTEN

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 654356

Özet

İş güvenliği uzmanının önceliği çalışanın beden ve ruhen sağlıklı bir ortamda, güven içinde çalışabilmesi, yaşanabilecek tehlikelerden korumak için tedbirlerin önceden alınmasını sağlamaktır. Alınan teknik ve mühendislik önlemlerine rağmen yaşanan kazaların artması, araştırmacıları çeşitli meslek gruplarındaki çalışanların güvenlik kültürü düzeyini ölçmeye itmiştir.

Bu çalışmanın amacı, iş güvenliği (İG) uzmanlarının güvenlik kültürü düzeylerini ölçümleyerek, iş kazası ve deneyimleri ile güvenlik kültürü arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bu çalışmada İG uzmanlarının güvenlik kültürü hakkındaki görüşlerini inceleyerek, toplanan veriler ile öncelikle uzmanlarının güvenirlilik kültürlerini etkileyen faktörlerin anlaşılmasına katkı sağlanması amaçlanmıştır. Ayrıca İG kültürünün yönetim, çalışanlar ve ilgili bölümler tarafından ne kadar uygulandığını araştırmaktır.

201 İG uzmanı ile yapılan anket çalışmasında 50 sorudan oluşan NOSACQ-50 ölçeği uygulanmıştır. Anket sorularına 12 sosyodemografik soru eklenerek İG uzmanlarının demografik özellikleri incelenmiştir. Google Drive anket programı kullanılarak uygulanan anket çalışmasının sonuçları NOSACQ50 ölçeğinin 7 alt boyutu dikkate alınarak SPSS programı ile analiz edilmiştir.

Güvenlik kültürü ölçeği 7 alt boyutundan, “çalışanların güvenlik iletişimi ve güvenlik yeterliliğine güvenmeleri” ve “Çalışanların güvenlik sistemlerinin etkinliğine güvenmeleri” medeni duruma göre anlamlı değişim gösterdiği belirlenmiştir. Ayrıca İG uzmanlarının, uzman olarak görev yapılan firma sayısına göre değişimi anlamlı düzeyde farklılık göstermiştir. Çalışmada İG uzmanlarının güvenlik kültürü ve iş kazaları deneyimlerine bakıldığında, deneyimledikleri iş kazalarının güvenlik kültürünü etkilemediği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Güvenlik Kültürü, İş Deneyimi, İş Güvenliği Uzmanı, NOSACQ50

5.168. Demiryolu Çalışanlarında Denetim Odağı Ve İş Güvenliği Algısı

Cevher SARIYILDIZ

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 645953

Özet

Bu tezin konusu demiryolu çalışanlarının iş güvenliği algısı ve denetim odağı özellikleri arasındaki ilişkinin araştırılmasıdır. Tezin amacı demiryolu çalışanlarının demografik özellikleri ve geçirmiş oldukları iş kazalarının iş güvenliği algısı ve denetim odağı üzerinde ne tür bir etki oluşturduğunu ortaya çıkarmak ve denetim odağı özelliğinin (çalışanların iç kontrol odaklı ya da dış kontrol odaklı olmaları) iş güvenliği algısıyla bir ilişkisinin olup olmadığını belirlemektir.

Bu çalışmada çalışma evreni olarak TCDD Taşımacılık A.Ş. (Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Taşımacılık A.Ş.) İstanbul Bölgesinde çalışan 624 memur, 438 makinist ve 87 tren teşkil görevlisi olmak üzere 1149 personel belirlenmiştir. Bu çalışma uzayında memurlardan 53, makinistlerden 51 ve tren teşkil görevlilerinden 38 kişi rasgele seçilerek toplam 142 kişi örnekleme kümesine alınmıştır. Bu örnekleme kümesine rasgele seçilen kişilerle yüz yüze görüşülerek iş güvenliği algısı, denetim odağı ölçeği ve demografik özellikler anketleri uygulanmıştır. Anketler aracılığıyla toplanan verilerin istatistik değerlendirmeleri SPSS programı ile yapılmıştır.

Çalışmanın sonucunda beş önemli bulgu elde edilmiştir: İlk olarak, tren teşkil görevlisi personelin iş güvenliği algısı, memur personelin iş güvenliği algısından daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. İkinci bulgu olarak, bekâr çalışanların iş güvenliği algılarının evli çalışanların iş güvenliği algılarından daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Üçüncü bulgu, iş kazası yaşamamış olan makinistlerin iş güvenliği algılarının iş kazası yaşamış olan makinistlere göre daha yüksek olmasıdır. Dördüncü bulgu, tren teşkil görevlisi olarak çalışan personelin iç kontrol odağına ilişkin puanları memur personele göre daha yüksek olmasıdır. Beşinci ve son önemli bulgu ise erkek çalışanların kadın çalışanlara göre daha fazla iç kontrol odaklı olmalarıdır.

Anahtar Kelimeler: Denetim Odağı, Dış Kontrol Odağı, İç Kontrol Odağı, İş Güvenliği Algısı, İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Kazası, Risk Analizi, Risk Değerlendirme.

5.169. Petrol-İş Sendikasının Örgütlü Olduğu İşyerlerinde Görülen İş Kazası Ve Meslek Hastalıklarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi

Ceyhun GÜRPINAR

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. İsmail BARIŞ**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 663547

Özet

İş kazaları ve meslek hastalıkları, çalışma hayatının en önemli sorunlarından birini oluşturmaktadır. Dünyada her gün 7500 kişi güvensiz ve sağlıksız çalışma koşulları sebebiyle yaşamını yitirmektedir. Buradan ülkemize düşen pay, sadece iş kazaları sebebiyle günde 4-5 kişi olmaktadır. Meslek hastalıkları sebebiyle ölen kişi sayısı ise maalesef doğru şekilde tespit edilememektedir.

Çalışanların, çalışma süreleri boyunca hiçbir kazayla karşılaşmadan emekli olabilmeleri ve ömürlerinin sonuna kadar işyeri kaynaklı bir sağlık sorunu yaşamamaları için çaba sarf eden kurumlardan biri de işçi sendikalarıdır. Bu çalışmada, 1950 yılında kurulan ve köklü bir geçmişi olan Petrol-İş Sendikasının örgütlü olduğu işyerlerinde meydana gelen iş kazaları ve meslek hastalıkları araştırılmıştır.

Çalışma, sendika üyelerini temsil eden 699 kişilik örneklem üzerinde nicel ve nitel sorular barındıran anketin uygulanması ve Sendika temsilcilerinden oluşan 148 kişiyle odak grup çalışması yapılması şeklinde gerçekleştirilmiştir. Ayrıca araştırmacının Sendikadaki görevi gereği yapmış olduğu işyeri ziyaretleri, hazırladığı raporlar, çıkardığı istatistik sonuçlarından da yararlanılmıştır.

Çalışma neticesinde, Petrol-İş Sendikasının örgütlü olduğu sektörler arasında iş kazası yaşama oranı bakımından anlamlı farklılık olduğu; kauçuk ve plastik, kompozit, kimya imalatı, petrol ve doğal gaz sektörlerinde diğer sektörlerle nazaran daha fazla iş kazası yaşandığı, ölümlü iş kazalarının ise en fazla rafineri sektöründe yaşandığı gösterilmiştir. Çalışmada, araştırmaya katılanların yarısına yakınının en az bir hastalık beyan ettiği, dörtte birinin ise işe ilişkilendirdikleri en az bir hastalık beyan ettiği görülmüştür. Ayrıca neredeyse tüm sektörlerde kas-iskelet hastalıklarının yoğun olarak yaşandığı tespit edilmiştir.

Çalışma neticesinde çıkartılan bir sonuç da Türkiye’de meslek hastalığı tespitinin yeterli düzeyde yapılamadığı olmuştur. Hem bu çalışma bulgularıyla hem de Türkiye İstatistik Kurumunun yaptığı anketlerden elde edilen neticeler ile Sosyal Güvenlik Kurumunun yayınladığı istatistikler arasında çok büyük farklar bulunduğu gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İSG, İş Kazası, Meslek Hastalığı, Petrol-İş, Sendika

5.170. Büyük Endüstriyel Kazaların Domino Etkilerini Modelleme, Önleme Ve Yönetme

Cüneyt ÇAKIR

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 618244

Özet

Gelişen endüstri günlük yaşamımızı giderek kolaylaştırırsa da bu imkanları sunabiliyor olması birtakım tehlikeleri de yanında getirmiştir. Özellikle tehlikeli proseslere sahip tesisler, özellikle entegre tesisler ve bu tesislerin bir araya geldiği organize sanayi bölgeleri tehlikenin boyutunu daha artırmaktadır.

Proses şartlarında önceden ön görülmeyen bir durumun sonucu oluşabilecek kaza tesis içerisinde diğer prosesleri, birbirine komşu olan tesisleri ve hatta bölgede yaşayan yerel halkı dahi tehdit edebilir. Bu çalışmada “domino etkilerinin” nasıl yönetilebileceği konusunda yol göstermeyi amaçlamaktadır. Tesis yönetimi ve organize sanayi bölge yönetimini yaşanan kazaların domino etkilerinden kaynakları doğru kullanarak nasıl önleyeceklerini ve etkilerini nasıl azaltabileceklerini optimize etmektedir.

Tesislerde büyük endüstriyel kazaya yol açan bazı birincil kaza senaryolarının tespiti çok zor değildir. Fakat bu birincil kazanın sebep olduğu büyük endüstriyel kazaların tespiti ve etkilerinin belirlenmesi için daha detaylı çalışmalar gerekmektedir. Tesis içi domino etkileri ve dış domino etkileri diye ikiye ayırarak tesislerin öncesinde bu iç domino etkilerini yönetmekle ilgilenmesi gerekmektedir. Aslında tesis içi yapılan bu çalışma tesis dışını etkileyebilecek dış domino etkilerini de azaltmakta olsa da tamamen ortadan kaldırmamaktadır. Dahası bu tür dış etkileri yönetmek tesisler arası yönetim gereksinimleri gerekliliğini de ortaya çıkarmaktadır.

Ortak emniyet prosedürleri (harici domino risklerini tanımlama, değerlendirme ve sürekli optimizasyonu) tesislerin birbirleri arasında iş birliğine dayanmaktadır. Tesisler arası iş birliğini geliştirmek ve bu etkileri doğru öngörebilmek için mutlak bilime dayalı birtakım yazılımlar kullanılması gerekliliğini getirmektedir.

Bu yazılımlardan birisi kullanılarak hala faaliyette olan bir sanayi bölgesi içerisinde tesislerin kendi içerisinde ve komşu tesislere olan domino etkileri modellenmesi, önlenmesi ve yönetilmesi için çalışma yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Büyük Endüstriyel Kaza, Modelleme, Domino Etkisi, Patlama, PHAST

5.171. Yapı İşlerinde Sağlık Ve Güvenlik Planının Uygulamasına İlişkin Bir İrdeleme: Katar Örneği

Enes AKSU

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Esin TÜMER KURNAZ**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 618199

Özet

İş Sağlığı ve Güvenliği geniş bir alanı kapsamaktadır. Yapı sektörü içinde İş Sağlığı ve Güvenliği ise yine pek çok bileşeni içerdiği için ülkemiz için henüz yeni alanlardan biri olma özelliğini korumaktadır. Yapı sektöründe ölümlü iş kaza oranının düşürülmesi için mevcut kanun ve yönetmeliklerimizde yeri olan Sağlık ve Güvenlik Planı'yla alakalı henüz içerik ve uygulama yönünden ileri çalışmaların yeterli olmadığı bilinmektedir. Bu alanda yaşanacak iş kazalarının gerek ekonomik gerek sosyolojik boyutları açısından mikro ve makro ölçekte neden olacağı sorunlar da açıktır. Resmî kurumların verileri incelendiğinde, inşaat sektöründeki kaza yoğunluğu bilinmektedir.

Bu çalışma, yapı sektöründe özellikle Sağlık ve Güvenlik Planı çerçevesinde bir yaklaşım sunmayı hedefler. Halen geçerli olan ancak uygulamada yürütülme gücünü bilinen ilgili planın nasıl hazırlanacağına ilişkin detaylı bir yaklaşım literatürde henüz çalışılmamıştır. Bu tez çalışması kapsamında, ülkemize kültürel bağlamda model olabileceği düşünülen 2014 Katar Yapı Şartnamesi irdelenmiştir. Gereç Yöntem kısmında detayları verilen mevzuatlar dışında, 08/01/2019 tarihinde Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü İş Sağlığı ve Güvenliği Ana Bilim Dalı'na sunulan ve onaylanan 'Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği 'ne İlişkin Bir Sistem İncelemesi: Katar Örneği' başlıklı tez çalışmasına referans ile 'Sağlık Güvenlik Planı Uygulama' kısımları üzerinden irdeleme genişletilmeye çalışılmıştır.

Amaç, halen yürütülmekte olan Sağlık ve Güvenlik Planı için "model" olabilecek alt unsurları ortaya çıkarmaktır. Bu bağlamda Katar Devleti, 2014 Katar Yapı Şartnamesindeki başlıklar bu tez kapsamında açılmış ve Türkiye ile karşılaştırması Tartışma bölümünde ele alınmaya çalışılmıştır.

Sonuçta elde edilen veriler kapsamında, ülkemiz için ilgili yaptırımın bir Standart çerçevesinde ele alınabilmesi adına ana başlıklar dökülmüş, ilerleyen literatür çalışmaları için bir ışık tutulmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği, Sağlık Güvenlik Planı, Yönetim Sistemi

5.172. Kaynaklı İmalatta Çalışan Sağlığını Etkileyen Tehlikelerin Ve Alınabilecek Önlemlerin İncelenmesi

Enes YEŞİLYURT

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Nuri BİNGÖL**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 630798

Özet

Kaynak imalathanelerde kaynak işçilerine uygulanan iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalar sonucu iş kazaları azaltılmakta ve ölümlerle sonuçlanan kazaların önüne büyük oranla geçilmektedir. Kaynaklı imalathanelerde çalışan işçiler pek çok tehlikeye ve riske maruz kalmaktadır. Bu tez çalışmasında kaynaklı imalathanelerde çalışmakta olan kaynak işçilerinin iş sağlığı ve güvenliği bakımından nelerin yapılmadığı, hangi tehlike ve risklere maruz kaldıkları konusunda bilgi vermek amacıyla hazırlanmıştır. Bu doğrultuda yarı yapılandırılmış görüşme ve FMEA risk analiz metodu ile yapılmış olan çalışma sonucunda kaynak imalathanelerinde kaynak işiyle uğraşan çalışanların maruz kalabilecekleri tehlike ve riskler meydana çıkarılmıştır. Bunun sonucunda büyük oranla eğitimin ve bilgilendirmenin önemli olduğu belli aşamalarla, taktiklerle eğitim ve bilgilendirme yapılmasının gerektiği, bilinçli bir şekilde ekipman kullanımı ile kaliteden ödün verilmemesi gerektiği, tespit edilen hataların ivedilikle giderilerek etkili önlemler alınması gerektiği genel anlamda tespit edilmiş olup iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili sorumlu kişilerin kontrol ve denetim açısından bu tür konuların takipçileri olmaları gerektiği ortaya çıkarılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kaynak, Yarı Yapılandırılmış Görüşme Yöntemi, FMEA Risk Analizi, İş Sağlığı ve Güvenliği

5.173. Bir Asetilen Üretim Tesisinin Patlama Riski Açısından Foksiyonel Güvenlik Analizi

Ercan ÖZKAN

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Nuri BİNGÖL**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 694150

Özet

Asetilen Üretim Tesislerinde patlama ile neticelenecek kazaların sonuçları oldukça yıkıcı olabilmektedir. Bu tür kazaların olumsuz sonuçları, domino etkisi ile katlanarak artabileceği gibi çevredeki diğer işletme, bina ve tesislere zarar vererek aynı zamanda çok sayıda yaralanma ve ölüm vakası ile katastrofik (felakete dönük) olaylara yol açabilmektedir.

Katastrofik proses olaylarının sıklığı az olmasına rağmen neticeleri ve etkisi çok şiddetlidir. Asetilen üretim tesisleri gibi kimyasal proseslerin gerçekleştirildiği tesislerinde olası güvenlik açıklarının patlama ile neticelenerek domino etkisi ile felaket boyutunda istenmeyen sonuçlara neden olması muhtemeldir.

Bu çalışmada asetilen üretimi yapan bir tesiste patlama riski açısından fonksiyonel güvenliğe ilişkin sistemlerin (SIS) analiz edilerek yeterli seviyede koruma sağlayıp sağlamadığı ve koruduğu prosese olan güvenlik katkısı değerlendirilmiştir. Çalışmada, asetilen ve üretimi, yanma, yangın ve patlama ile mevzuatı, fonksiyonel güvenlik ve hata ağacı analizine ilişkin ayrıntılı bilgiler verilerek, çalışmaya konu olan tesis ve üretim süreçleri incelenmiştir. Patlamaya ilişkin riskler açısından fonksiyonel güvenlik sistemlerinin tesis edildiği sistem içindeki yeri ve güvenlik fonksiyonunun incelenmesi, güvenlik bütünlük düzeylerinin belirlenmesi ve patlamaya ilişkin senaryo ve koruduğu sistemdeki etkisi ile yeterliliği hata ağacı metodu ile analiz edilerek değerlendirilmiştir. Değerlendirme neticesinde asetilen üretimi gibi kimyasal süreçlerin gerçekleştirildiği tesislerde fonksiyonel güvenlik sistemlerinin elzem bir öneme sahip olduğu görülmüştür. Özellikle kimyasal proseslerin gerçekleştirildiği tesislerde sürecin işletiminin ve güvenliğinin yalnızca çalışanlar tarafından sağlanması insan faktörünün öngörülemez hataları nedeniyle ciddi riskler barındırmaktadır. Bu nedenle fonksiyonel güvenlik sistemleri olmadan yeterli güvenlik düzeyine ulaşmanın çok zor olacağı değerlendirilmiştir. Bu çalışmanın proses güvenliği ve fonksiyonel güvenliğe yönelik ilgili taraflara bir rehber olması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Asetilen Üretimi, Fonksiyonel Güvenlik, Hata Ağacı Analizi, Patlama, Proses Güvenliği

5.174. SAFETİ Yazılımı İle Sıvılaştırılmış Doğal Gaz (LNG) İçeren Depolama Tanklarının Patlama Sonuç Analizi Ve Toksik Salım Dağılımının Modellenmesi

Fatih Gökçe VAROL

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge Ensari ÖZAY**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 630349

Özet

Dünyada günümüze dek meydana gelen LNG ile ilgili kazaların araştırılarak, insan popülasyonu ve çevre üzerindeki etkilerinin incelenmesi ve tekrar yaşanmaması için iş sağlığı ve güvenliğinin ele alması gereken konulardan birisidir. Buna göre, oluşabilecek patlama senaryoları ve termal radyasyon etkileri analiz edilerek, bu tür kazaların oluşma olasılıkları durumlarından yola çıkılarak çalışma gerçekleştirilmiştir.

LNG içeren depolama tankların muhafaza edildiği tesislerde, olası patlamaların dağılım, katastrofik yırtılma ve toksik yayılım modellemelerinin sonuç analizinden, tesis ve çevresinde bulunan insan popülasyonunun ve yapıların nasıl ve ne kadar etkilendikleri çıkarılmaktadır. Bu çalışmanın amacı Safeti programı kullanılarak dağılım, katastrofik yırtılma ve toksik yayılım modellenerek, modellemeler sonucunda ortaya çıkacak olan radyasyon etkisinin ölümle sonuçlanacak etki boyutunda olduğu analiz edilmiştir.

Safeti program kullanılarak oluşturulan katastrofik patlama modellemesinde, 85.000 m³ 'lük LNG içeren depolama tankının, 1,5 km/s rüzgâr hızı, stabil hava (1,5/F), 1,5 km/s rüzgâr hızı, normal hava (1,5/D) ve 5 km/s rüzgâr hızı, normal hava (5/D) olmak üzere modellenmesi yapılmıştır. Her üç hava koşulunda da katastrofik patlama neticesinde; ortaya çıkacak geç havuz yangını nedeniyle oluşan radyasyon seviyesi ~890 m içerisinde 220 kW/m² olduğu bulunmuştur. GIS verileri doğrultusunda, tesis çevresinde belirlenen popülasyonda ortaya potansiyel hayat kaybının ortalama 579 kişi/yıl olduğu hesaplanmıştır.

Bu çalışmanın, modelleme sonucunda çevre üzerindeki etkilerin incelenebileceğini göstermesinin yanında; lokasyon seçimi, müdahale mesafeleri, etki dinamiklerinin izlenebilmesi açısından bilgilendirici ve farkındalığı arttırıcı nitelikte olduğu ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: LNG, Katastrofik Yırtılma, Patlama, Toksik Yayılım, Potansiyel Hayat Kaybı, Havuz Yangını, Radyasyon, Safeti

5.175. Temizlik Çalışanlarının Duruş Pozisyonlarının BAUA Yöntemi Kullanılarak Ergonomik Açidan İncelenmesi: Gıda Üretim Sektörü Örneği

Gülçin ÖZCAN

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 630330

Özet

Yoğun tempoda ve özellikle bedenen fazlaca aktif olan, itme-çekme, kaldırma, indirme gibi işlemleri rutin olarak yapan çalışanlar da hatalı çalışma duruş pozisyonlarına bağlı olarak kas iskelet sistemi hastalıkları meydana çıkabilmektedir. Çalışanların sağlıklı bir çalışma yaşamı sürebilmeleri ve çalışma verimliliğini arttırabilmeleri için çalışma duruş pozisyonlarının en sağlıklı ve güvenli şeklini bilmeleri gerekmektedir.

Bu çalışmada gıda üretim sektöründe çalışan temizlik işçilerinin duruş pozisyonları BAUA yöntemi ile incelenmiştir. İki gıda üretim fabrikası yan yana olup, iki fabrikanın da çalıştığı taşeron temizlik firması aynıdır. İki firmada da aynı temizlik işlemleri yapılmaktadır. Taşeron temizlik firmasının iki firmanın toplamında 43 çalışmanı bulunmaktadır. 1 ay süresince tüm temizlik işleri fabrikalarda izlenerek, uygunsuz çalışma duruş pozisyonu oluşturabilecek 101 adet çalışma duruş pozisyonu fotoğraf çekilmiştir. 101 adet fotoğraf içerisinde iş bazında en uygun fotoğraflar seçilerek BAUA yöntemi ile incelenmiştir.

Çalışma için seçilen 12 çalışma duruş pozisyonundan 5 tanesi manuel yapılan işler, 3 tanesi kaldırma işleri ve 4 tanesi itme-çekme işlerine aittir. Hesaplamalardan çıkan sonuca göre manuel yapılan işlerde risk seviyesinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Devamında itme-çekme işleri ve en az risk seviyesi kaldırma işlerinde olduğu görülmektedir.

Çalışma ortamındaki ergonomik risklerin giderilmesi, çalışanların uygun duruş pozisyonların da çalışması, oluşabilecek kas iskelet sistemi hastalıklarının azaltılması ve önlenmesi konusunda tavsiyelerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: BAUA LMM, Ergonomi, İş Güvenliği, İş Sağlığı

5.176. Acil Servis Ve Yoğun Bakımlarda Çalışan Hemşirelerde Delici Kesici Alet Yaralanmalarının İş Kazası Yönünden Değerlendirilmesi Ve Karşılaştırılması

Gülsüm DUMANDAĞ YILMAZ

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Miraç KAMIŞLIOĞLU**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 631820

Özet

Hemşirelerin mesleki olarak maruz kaldığı riskler arasında delici kesici alet yaralanmaları ilk sırada yer almaktadır. Tedavisi olmayan ve seyri kötüye giden kanla temas sonucu bulaşan enfeksiyon etkenlerinin yayılmasına sebep olan delici kesici yaralanmalar önlenmektedir. Bu sebeple bu çalışma özellikle yoğun çalışma temposunun olduğu acil servis ve yoğun bakımlarda çalışan hemşirelerde delici kesici alet yaralanmalarının iş kazası yönünden değerlendirilmesi ve karşılaştırılması amacıyla, SBÜ Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi ve Ek Yerleşke Binalarında bulunan acil servis ve yoğun bakımlarında görev yapan, araştırma kriterlerine uyan ve gönüllü olarak katılan 160 hemşire ile yapıldı. Veri toplama aşamasında araştırmacı tarafından oluşturulan sosyo-demografik veri formu ve delici kesici alet yaralanmasının iş kazasına yönelik bilgi ve tutum ölçeği kullanıldı. Çalışma sonucunda, katılımcıların %50,6' sının çalışma hayatları süresince delici kesici alet yaralanması yaşadığı belirlendi. Yaralanmanın en fazla %74,5 ile parmak bölgesinde olduğu saptandı. Katılımcılar arasında delici kesici alet olarak en çok bilinen enjektör iğne ucu ve koruyucu önlemlerin uygulanması %93,1 ile yüksek olarak saptandı. Yaralanma sonrası hastaların serolojik testlerini takip etme oranı %90,8'di. Teknolojik gelişmeler arasında Flashback (Vacutainer) iğne ucu %91,3 ile yüksek oranda katılımcılar tarafından bilinirken yaralanma oranında %54,3'le acil servis çalışanlarının yoğun bakım çalışanlarından fazla olduğu tespit edildi.

Sonuç olarak, acil ve yoğun bakım hemşireleri delici kesici alet yaralanması ile çok sık karşılaşmaktadır. Bu doğrultuda yoğun çalışma temposu içerisinde olan acil ve yoğun bakım hemşirelerinin, güvenli ve koruyucu tıbbi malzemelerin kullanımı, delici kesici alet yaralanmalarına yönelik korunma yolları, yaralanma sonrasında yapılması gereken bulaşıcı hastalıklar ve iş kazasına yönelik prosedürlerle ilgili bilinçlendirme yapılması ve çalışan güvenliği yönünde politikalar geliştirilmesi önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Acil Servis Hemşiresi, Delici Kesici Alet Yaralanması, İş Sağlığı ve İş Kazası, Yoğun Bakım Hemşiresi, Yoğun Çalışma Temposu

5.177. Büyük Endüstriyel Kazaların Domino Etkileri Ve Analizinin Bir Organize Sanayi Bölgesinde Uygulanması

Hülay MUTLU

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 616578

Özet

Organize Sanayi Bölgeleri için büyük endüstriyel kazaların önlenmesi ve etkilerinin azaltılması kapsamında, Organize Sanayi Bölgesi içerisinde bulunan ve tehlikeli kimyasal bulunduran tesislerde olası büyük endüstriyel kazanın domino etkilerinin analiz edilerek sonuçlarının irdelenmesi çalışması yapılmıştır.

Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik kapsamına giren alt ve üst seviyeli kuruluşlar irdelenmiştir.

Bu analizde, organize sanayi bölgesinde bulunan kuruluşlarda oluşması muhtemel tank yarılması, tankta sızıntı olması ve boru hattının yırtılması gibi senaryolar ele alınmıştır. Bu maddelerin fiziksel ve kimyasal özelliklerine göre havuz yangınına, jet yangınına, parlama yangınına, buhar bulutu patlamasına veya toksik gaz salınımı oluşma ihtimalleri irdelenerek, tüm organize sanayi bölgesinin toplam domino etkileri analiz edilmiştir. Tank yarılmasının etrafında bulunan tanka ulaşması muhtemel etkileri ve toplam etkileri de bu çalışma sırasında analiz edilmiştir.

Kaza senaryoları Dünyada daha önce meydana gelmiş tank kazaları araştırılmış ve incelenmiştir. Buna göre bir senaryonun gerçekleşmesi ve sonuçlarının analiz edilmesi, gerçekleşme olasılığı yüksek olan olaylardan yola çıkılarak gerçekleştirilmiştir.

Analiz aşamasında Koruma Katmanları Analizi (IEC 61511-3:2016) standardında belirtilen ve izah edilen metoda bağlı kalınarak çalışmalar yapılmış ve senaryolar aynı zamanda kantitatif olarak elde edilmiştir.

Bu nedenle salınımdan başlayarak bir potansiyel olayın ilerlemesini incelediğimiz bu senaryolarda, yangın modelleri yapılarak analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Büyük Endüstriyel Kaza, Modelleme, Domino Etkisi, Yangın, PHAST

5.178. Anadolu Lisesi Ve Mesleki Teknik Anadolu Lisesi Öğrencilerinin İş Sağlığı Ve Güvenliği Farkındalığı: Güngören Örneği

Hüseyin Enis KARA

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 630654

Özet

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, sadece işyerleri için değil okullar için de yeni hükümler içermektedir. İşveren sıfatıyla okul müdürleri, çalışan ve hizmet veren sıfatıyla öğretmenler kanun ve yönetmeliklerindeki hususları uygulamakla yükümlüdür. Okul yönetimi, okul binası içerisinde, okulla ilgili faaliyetlerin yapıldığı yerlerde ve öğrencilerin okula ulaşmaları esnasında oluşabilecek her türlü tehlike, yaralanma ve risklerden öğrencilerini korumak ve güvenliklerini sağlamakla sorumludur.

Araştırmanın amacı eğitimlerinin bir parçası olarak Temel İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimi almış olan Mesleki Teknik Anadolu öğrencileri ile iş sağlığı ve güvenliği eğitimi almayan Anadolu Lisesi öğrencilerinin iş sağlığı ve güvenliği farkındalıklarının karşılaştırılmasıdır. Bu çalışmada, Güngören ilçesinde Gençosman İstanbul Menkul Kıymetler Borsası Çok Programlı Anadolu Lisesi'nde okuyan Meslek Lisesi 11 ve 12. Sınıf öğrencileri ile Anadolu Lisesi 11 ve 12. Sınıf öğrencilerine anket düzenlenmiş ve sonuçları değerlendirilmiştir. Meslek Lisesi öğrencilerinin iş sağlığı ve güvenliğinin farkındalığı konusunda okullardaki ve staj yerlerindeki uygulamalar ve öğrencilerin bu konudaki bilgilerinin ne düzeyde olduğu irdelenmiştir. Ayrıca iş sağlığı ve güvenliği eğitimi almayan Anadolu Lisesi öğrencilerinin iş sağlığı ve güvenliği farkındalık açısından yanıtları, Mesleki Liseli öğrencilerin yanıtları ile karşılaştırılmıştır.

Bu çalışma ile Meslek Lisesi ve Anadolu Lisesi öğrencilerinin iş hayatına başlamadan önce mevcut durumlarının belirlenmesi, lise öğrencilerinin iş sağlığı ve güvenliği konusunda yeterli bilgiye sahip olup olmadıkları, öğrencilerin iş sağlığı ve güvenliğinin önemini fark etmeleri, eksiklerin belirlenmesi ve giderilmesi için gerekli önlemlerin alınması amaçlanmaktadır. Ayrıca bu çalışma, iş sağlığı ve güvenliği konusunda eğitimlere ve uygulamalara katkı sağlayacaktır. Farkındalık anketi 35 sorudan oluşmaktadır. Güngören Gençosman İMKB Çok Programlı Lisesi'nde öğrenim gören 304 öğrenci üzerinde yapılmıştır. Yapılan anket çalışması sonucu toplanan veriler SPSS versiyon 22 istatistik programı ile analiz edilmiştir.

Bu çalışmada öğrencilerin iş sağlığı ve güvenliği farkındalığı anketine verdiği cevaplar incelenmiş ve önceden belirlenmiş olan 3 araştırma sorusunun anlamlılık düzeyi karşılaştırılmıştır. Araştırmanın güvenilirlik analizi ile araştırmanın bulgular tablolastırılıp yorumlanmıştır. İş sağlığı ve güvenliği farkındalığı anketi öncesinde iş sağlığı ve güvenliği

eğitimi almış olan Meslek Liseli ğrenciler ile iş sağlığı ve güvenliği eğitimi almamış Anadolu Liseli ğrenciler kıyaslanmıştır. 11 ve 12. Sınıf ğrencilerinin iş sağlığı ve güvenliği farkındalığı anketinden elde edilen sonuçlarla literatürdeki çalışmalar ile karşılaştırılmıştır.

Anadolu Liselerinin sayısal bölümünde eğitim gören öğrenciler farkındalık hususunda Meslek Liseli ğrencilere nazaran iş sağlığı ve güvenliği eğitimi almamalarına rağmen daha yatkın olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Güvenliğinin Durumsal Farkındalığı, Anadolu Meslek Liseleri, Anadolu Liseleri Farkındalık

5.179. Konfeksiyon İşletmelerinde Toz Maruziyetinin Değerlendirilmesi

Jale ARI

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Nuri BİNGÖL**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 662728

Özet

Türkiye’de konfeksiyon sektörü istihdam ve pazar imkanları açısından önemli sektörler arasında yer alır. Bu tez çalışmasında İstanbul ilinde bulunan iki konfeksiyon işletmesi ve Giresun ilinde bulunan bir konfeksiyon işletmesinin toz ölçüm sonuçları karşılaştırma yapılmak amacıyla değerlendirilmiştir. İşletmelere ait toz ölçüm sonuçları İstanbul’da faaliyet gösteren işletmeler için bir İş Hijyeni, Ölçüm, Test ve Analiz Laboratuvarı’ndan temin edilmiştir. Giresun ilindeki toz ölçüm sonuçları firmadan alınmıştır. Ölçüm numuneleri her üç firmada da aynı noktalardan alınmış olup 10 ortam toplam toz ölçümü, 9 solunabilir kişisel toz ölçümü şeklindedir.

Toplamda 19 farklı noktadan numune alınmıştır. Kişisel toz ölçümleri MDHS 14/3 “Solunabilir tozların gravimetrik analizi ve örnekleme metodu” ile analizleri numunelerini alan laboratuvar tarafından yapılmıştır. Elde edilen veriler çalışan sayısına ve kullanılan kumaş cinsine göre karşılaştırılmıştır. Yasal mevzuattaki sınır değeri aşan bir bulguya rastlanmamıştır. Fakat bazı firmaların toz ölçüm sonuçları mevzuattaki değerlere biraz yakın değerler çıkmıştır. Sonuçlara dayanarak firmalara işyeri ortamı için iyileştirme önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Konfeksiyon Sektörü, Ortam Toz Ölçümü, Solunabilir Toz Ölçümü

5.180. Tekstil Ve Kozmetik Firmalarında Fiziksel Risk Etmenlerinin Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

Mehmet Can SANDIKCI

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 705648

Özet

İş Sağlığı ve Güvenliği terimlerinin risk faktörü ölçümleri ile tanımlanması şirketler için daha önemli hale gelmektedir. İş kazaları ve meslek hastalıkları ile ilgili verilerinin toplanması, bazı sektörlerdeki koşulları değerlendirmek için ilk adımdır. Bu çalışmada tekstil ve kozmetik sektörleri seçilmiştir. Fiziksel risk faktörlerinin ölçümleri İstanbul'da bulunan iki tekstil ve iki kozmetik şirketinde yapılmıştır. Bu ölçümlerin sonuçları şirket ve sektör bazında değerlendirilmiş ve karşılaştırılmıştır. Sonuçlara dayanarak, şirketlere işyeri ortamı için iyileştirme önerileri sunulmuştur.

İki tekstil ve iki kozmetik firmasında toplam 94 aydınlatma ölçümü, 22 termal konfor ölçümü ve 37 kişisel gürültü ölçümü gerçekleştirilmiştir. Tekstil şirketlerindeki ölçümler, bu firmaların çalışma ortamlarının yönetmeliklere ve standartlara uygun olduğunu göstermiştir. Fakat C kozmetik fabrikasında 1 adet aydınlatma ve 11 adet kişisel gürültü ölçümü ile D kozmetik fabrikasında 4 adet kişisel gürültü ölçümü olmak üzere toplamda 16 adet ölçüm limit dışı çıkmıştır. Bu nedenle, bu sorunların giderilmesine yönelik önlemler ile ilgili öneriler sorumlu taraflara verilmiştir.

Bu çalışma, Türkiye'de kozmetik endüstrisinde ilk fiziksel risk faktörleri ölçüm çalışması olmuştur. Ayrıca, bu çalışmanın iki sektörü karşılaştırma anlamında literatüre önemli bir katkı sağladığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Aydınlatma, Termal Konfor, Kişisel Gürültü, Tekstil Sektörü, Kozmetik Sektörü

5.181. Sanayide Gürültüye Bağlı İşitme Kayıplarında Sağlık Gözetimi Ve Bu Kayıpların Tespiti Amacı İle Yapılan İşitme Testlerinin Yapılma Koşullarının Testlerin Doğruluğuna Olan Etkilerinin Karşılaştırılması

Mehmet BENGİ

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 645928

Özet

Sanayide birçok makine, ekipman ve proses işitme sağlığına zarar verecek düzeyde gürültü üretmektedir. Bu ortamdaki çalışanlarda oluşan maruziyet, yavaş yavaş gelişen işitme kayıplarına, anlık yüksek şiddetteki gürültülerle ani işitme kayıplarına yol açabilmektedir.

İşitme kaybı, yüksek gürültü seviyeleri nedeniyle demir çelik sektöründe önemli bir sağlık sorunu olarak öne çıkmaktadır. Gerek çalışanların gerekse işveren ve yöneticilerin gürültü ve etkileri konusunda yeterli bilinç düzeyinde olmaları işitme sağlığına yönelik olumsuz etkilerin önlenmesinde son derece önemlidir.

Gürültüye bağlı işitme kayıplarının oluşmasına karşı alınacak tedbirlerle bu meslek hastalığının önlenmesi başta olmak üzere verim artışından iş kazalarının azalmasına ve sosyal yönden sağlanacak birçok yararı içeren geniş bir yelpazede faydalar elde edilebilir.

Öncelikle gürültüye bağlı işitme kayıplarının doğru koşullarda yapılan sağlık gözetimleri ile tespiti yapılmalıdır. Bu çalışmada uygun koşullarda yapılan işitme testlerinin, daha doğru sonuçlar vererek, gereksiz sevklerle iş, zaman kaybının önleyebileceği yönüyle değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Bu çalışmada 2011-2018 yılları arasında demir çelik sanayisinde faaliyet gösteren iş yerinde işitme testleri incelenmiş, tüm frekanslardaki ölçümler Microsoft Excel ortamına aktarılıp yıllar arasındaki işitme seviyeleri irdelenmiştir. İlk yıllardaki verilerden son yıllardaki veriler çıkarılarak aradaki farklara göre işitme kayıpları incelenmiştir. 14598 hesaplama yapılmıştır. Her iki kulak için işitme test verilerine göre düzelme tespit edilenlerin toplamı: 6248 (%42), işitme test verilerinde kayıp tespit edilenlerin toplamı: 4806 (32,9), işitme seviyelerinde değişim olmayanların sayısı: 3544 (%24,3) olarak belirlenmiştir. Gürültüye bağlı işitme kayıplarında tedavi ve düzelme mümkün değildir. Bu durum, uygun koşullarda yapılmayan hatalı testler olduğunu sorunun buradan kaynaklandığını düşündürmektedir.

Sonuç kısmında da belirtildiği gibi uygun koşullarda yapılan sağlık gözetimleri ile doğru verilere ulaşılabilir. İşitme sağlık gözetiminde işitme testinin yapılacağı koşulların uygun olması doğru sonuçlara ulaşılmasını sağlayacak, en temel amaç olan çalışan sağlığını korumaktan üretimin artışına, işveren için tazminat yükünün ortadan kalkmasına kadar geniş yelpazede birçok yarar sağlayacaktır. İşletme içinde ya da organize sanayi bölgelerinde birçok işletmenin kullanımı için oluşturulacak odyometrik test üniteleri doğru sonuçlara ulaşmada çok önemli katkılar sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Demir Çelik Sanayi, İşitme Testleri, Mesleki İşitme Kayıpları

5.182. İşyerlerinde Deprem Sonrası Müdahale Aşamasının Fonksiyonel Rezonans Analiz Metodu İle İncelenmesi: Bir Alışveriş Merkezi Örneği

Meyri Senem KORUKLU

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 630667

Özet

İstanbul, Türkiye nüfusunun yaklaşık %20'sini, gayri safi yurtiçi hasılanın %31'ni oluşturan, Türkiye için ekonomi, tarih, turizm ve sosyo-kültürel açıdan çok önemli büyük bir şehirdir. İstanbul aynı zamanda coğrafi konumunun Kuzey Anadolu Fay Hattı üzerinde bulunması sebebiyle deprem riskinin yüksek olduğu bir ildir. Kuzey Anadolu fay hattı üzerinde Marmara Bölgesini etkisi altına alacak büyük bir deprem beklenmektedir. Deprem, İstanbul'da bulunan işyerlerini de etkisi altına alacaktır. İşyerlerinde bina yıkımına veya hasarına, can ve mal kayıplarına, iş ekipman hasarlarına, stok kaybına, işgücü kaybına, üretim kaybına, istihdam kaybına neden olacak dolayısıyla ülke ekonomisine zarar verecektir. Deprem önlenemez bir doğal afettir ancak vereceği hasarlar önlenebilir ya da en az seviyeye indirilebilir. İstanbul'da deprem kaçınılmaz olduğundan, İstanbul ili içerisinde bulunan işyerleri depreme hazırlıklı olmalı acil durum planlamalarında deprem konusuna önemle büyük yer vermelidir. Afet ve acil durum planlarında deprem öncesinde, deprem sırasında ve deprem sonrasında yapılacaklar hazırlanmalıdır. İşyerlerinde depreme müdahale çalışmaları deprem olduğunda başlar ve iyileştirme çalışmalarına kadar devam eder. Deprem öncesi hazırlıkların tam anlamıyla yapıldığı varsayımı ile müdahale planlamasının etkin olması işyerinin depremi hasarsız ya da en az hasarla atlatmasına neden olacaktır. Etkin plan, işyerinin en kısa sürede tekrar faaliyete dönmesine yardımcı olacaktır. İşyerlerinde depreme müdahale çalışmaları analiz edilirken, insan davranışları, işyerinin bulunduğu binanın yapısı, acil durum planı, acil durum ekipleri ve görevleri, teknolojik altyapı ve organizasyon faktörleri işin içine girer. Fonksiyonel Rezonans Analiz Metodu (FRAM), tüm bu maddelerin birlikte analiz edilmesine fırsat veren bir analiz yöntemidir. FRAM, bir durumun nasıl olduğuna ya da olacağına ilişkin ayrıntılı bilgiler veren, insan, yapı, organizasyon ayırmadan birlikte, tüm fonksiyonlar belirlenerek, değişkenlikler tanımlanarak, değişkenlikler arası bağlantıları ve bu bağlantıların nasıl yönetilebileceğine dair önerilerde bulunmaya yardımcı olan bir metottur.

Bu çalışmada deprem öncesi hazırlıkların tam anlamıyla yapıldığı kabul edilerek deprem sırasında ve deprem sonrasındaki müdahale çalışmalarının nasıl planlaması gerektiği vaka çalışması ile analiz edilmiştir. İstanbul içerisinde bulunan alışveriş merkezinin (AVM) depreme müdahale aşaması FRAM ile incelenmiştir. Analiz sonucunda, AVM'nin depreme müdahale aşamasında geliştirilmesi gereken yönler hususunda önerilerde bulunulmuştur.

Deprem olduğunda, AVM de depreme müdahalenin nasıl yapıldığı, etkinliği, müdahale planı, insan davranışları, teknolojik yapı, organizasyon ve bu fonksiyonlar arasındaki bağlantı, her bir fonksiyonda karşılaşılabilecek değişkenlikler ve depremin doğasından kaynaklı belirsizlik bir arada incelenmiştir. Tüm bu maddeleri bir sistem olarak adlandırırız; sistem farklı koşullar altında farklı davranabilir. Depremin büyüklüğü, meydana geldiği zaman dilimi, deprem olduğunda işyerinde bulunan kişi sayısı gibi etkenler farklı neticeler ortaya çıkabilir. FRAM, bir sistemdeki fonksiyonların neler olduğunu, bu fonksiyonlardaki değişkenlerin neler olabileceğini ve bu değişkenlerin nasıl yönetilebileceğini analiz etmemizi sağlar.

Anahtar Kelimeler: AVM, Deprem, Fonksiyonel Rezonans Analiz Metodu, FRAM, İş Güvenliği

5.183. İnşaat Sektöründe Çalışanlarında İş Sağlığı Ve Güvenliği Kültürü

Muhammed ÖNALAN

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 645827

Özet

İnşaat sektörü tarihin ilk çağlarından beri sürekli insan hayatında var olan ve gün geçtikçe gelişmekte olan bir çalışma alanıdır. İnşaat sektörü iş güvenliği açısından önemli bir sektör olup büyük riskler teşkil etmektedir. İnşaat sektöründe iş güvenliği ve güvenlik kültürü düzeyinin gelişimine katkı sağlamak ve bu alanda çalışmalar yapmak inşaat sektörünün gelişimi açısından önemlidir.

Yapılan bu çalışmada inşaat iş kolu iş sağlığı ve güvenliği kültürü açısından incelenmiştir. Öncelikle inşaat, konut, yapı, iş sağlığı ve güvenliği, iş kazası ve güvenlik kültürü arasındaki ilişkiler incelenmiştir. İnşaat sektöründe yapılan bu çalışmada İstanbul ilinde bulunan iki inşaat firmasının konut şantiyelerinde ve ofislerinde teknik personel, inşaat işçileri ve şirket yöneticileri ile görüşülerek NOSACQ-50 anket çalışması yapılmıştır. Bu anket çalışmasından ve incelemelerden sonra toplanan veriler SPSS programında değerlendirilmiştir. Yapılan bu çalışmada inşaat sektörü çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği kültürü açısından yeterlilik seviyesi araştırılmıştır. İnşaat şantiyelerinde çalışanların ve yönetimin iş sağlığı ve güvenliğine bakış açısı incelenmiştir. İnşaat şantiyelerinde çok sık yaşanan iş kazalarının önlenmesi için yönetimlerin alabileceği önlemler ve çalışanların alabileceği önlemler üzerinde durulmuştur. Ülke ekonomisinde ve istihdamında büyük bir dilimi oluşturan inşaat sektöründe çok sık görülen iş kazalarının azalması için iş sağlığı ve güvenliği kültürü düzeyinin ve bilinçlenmenin artması büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmada yapılan araştırmalar sonucunda inşaat sektöründe güvenlik kültürünün düşük olduğu gözlemlenmiştir. İnşaat sektöründe güvenlik kültürünün gelişmişlik seviyesinin yüksek olması iş kazalarının ve risklerin azalmasına olumlu katkı sağladığı görülmüştür. Bu tez çalışmasının iş sağlığı ve güvenliği kültürü düzeyinin artmasına fayda sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: İnşaat, İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Kazası, Güvenlik Kültürü

5.184. İş Sağlığı Ve Güvenliği Üzerine Hidroelektrik Santrallerde Eğitim Parkuru Uygulaması

Müslimhan GÜR

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Nuri BİNGÖL**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 645839

Özet

Çalışma yaşamının devam etmesi ve olası iş kazalarının ve meslek hastalıklarının meydana gelmesinde insan faktörü oldukça etkilidir. Çalışanların yaptıkları işin niteliğine göre bilgi ve tutumları önem arz etmektedir. İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) eğitimleri bu bilgi ve tutumların sağlanmasını ve devam ettirilmesini önemli oranda üstlenmektedir.

Araştırmada, aynı çay üzerinde bulunan ve aynı ortak sağlık güvenlik birimi (OSGB) tarafından hizmet alan 4 hidroelektrik santralinde (HES) görev alan çalışanlara ön test uygulanarak çalışanların bilgi düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır. Devamında çalışanların tamamına teorik eğitim verilmiştir. Sonrasında çalışanlar buldukları iş yerlerine ve yaptıkları işe göre eşit iki gruba ayrılarak gruplardan biri teorik eğitimden sonra son teste tabi tutulmuştur. Diğer grup hazırlanan parkur eğitimini alarak sonrasında son teste tabii tutulmuştur. Her iki eğitimin ardından 15 gün süren aralıklarla çalışanlara izleme testleri yapılarak eğitimlerin kalıcı etkisi üzerinde bir araştırma yapılmıştır. Yapılan araştırmada çalışanların ön test ve eğitim sonrası son testlerde benzer seviyelerde olduğu görülürken, izleme testlerinde parkur eğitimi alan çalışanların bu bilgilerini parkur eğitimi almayan gruba göre daha iyi koruduğu ve bilgilerin kalıcılığı bakımından parkur eğitiminin daha etkili olduğu gözlemlenmiştir.

Bu bağlamda çalışma kapsamında iş sağlığı ve güvenliği eğitiminin ve Türkiye ve Dünya'daki uygulamaların kavramsal çerçevesi üzerine araştırmaları kapsayan literatür taraması yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği, Hidroelektrik Santral, Teorik Eğitim, Parkur Eğitimi

5.185. REBA, BAUA, NIOSH ve SNOOK Tabloları Yöntemleriyle Ergonomik Risk Analizi İncelemesi: Gıda Sektörüne Yönelik Bir Uygulama

Naz BERBER

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 615958

Özet

Günümüz iş temposunun ağırlaşması ve hızlanmasından dolayı ergonomi biliminin önemi giderek artmaktadır. Ergonomi kısaca, değişen tempolarda ve hızlarda çalışanların sağlık faktörüne uyumunu ölçen bir bilim dalıdır. Yükün kaldırılması, taşınması, tutulması, paketlenmesi kişiyi çok çabuk yoran, zorlayan ve sağlık problemlerine sebep olan işler olduğundan pek çok araştırmacı bu konuda araştırmalar yapmış ve halen yapılmaya da devam etmektedir. Çalışanın cinsiyeti kaldırılan, taşınan, itilen ya da çekilen yükün şekli, ilgili sınır değerlerini belirleyen etmenlerdir. Sınır değerlerinin aşılmasından meydana gelen sağlık sorunlarında, detaylı bir inceleme ve bunlara sebep olan faktörlerin tespit edilmesi oldukça önemlidir. Sağlık sorunlarına sebep olan faktörlerin ortadan kaldırılması yahut iyileştirilmesi için çeşitli ergonomik risk değerlendirme yöntemleri uygulanmaktadır. Bu çalışmada; bir gıda üretim işletmesinin ambalaj, paketleme ve depo sevk bölümleri incelenmiştir. Ambalaj bölümü için REBA, BAUA, NIOSH ve Snook ergonomik risk değerlendirme yöntemleri; paketleme bölümü için REBA, BAUA ve NIOSH ergonomik risk değerlendirme yöntemleri ve depo sevk bölümü için de Snook ve BAUA ergonomik risk değerlendirme yöntemleri uygulanmıştır. Ambalaj bölümünde; bant değişimi, ürün ambalaj kontrolü, ürün kontrolü, bozuk ambalaj ayıklama, dolan kasaları palete yükleme esnasında kasaları kaldırma ve transpaletle yükleme, ürün dolu paletlerin transpalet ile taşınması, şekerlerin paketleme bölümüne aktarılması işlemlerinde çalışanların duruş pozisyonları incelenmiştir. Dış ambalajlama ve paketleme bölümünde, banttan gelen dış ambalajlı ürünlerin kolilere konulması, ambalajlı ürünlerin gelişini bekleme, ürünlerin kâse ile dış ambalajlanması ve paketleme bölümü bant sonu çalışanların kolileri kaldırma, transpaletle yükleme ve kolileri transpaletin en üstüne yükleme işlemlerinde çalışanların duruş pozisyonları incelenmiştir. Depo sevk işlemlerinde transpalet ile taşıma işlemi esnasında çalışanların duruş pozisyonları incelenmiştir. İncelenen pozisyonların transpalet ile taşıma işlemleri ve kolilerin paletlere dizilme işlemleri riskli bulunmuştur. Bu işlemler için bantlı sisteme geçiş, elektrikli iş ekipmanları alma ve ayakta çalışan personeller için dönüşümlü çalışma şekli önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: BAUA, NIOSH, REBA, Snook, Ergonomi

5.186. Havalimanı Yer Hizmetleri Binalarında Temizlik İşlerinin Ergonomik Risk Analiz Yöntemleri İle İncelenmesi

Nergis ÇANAKÇI

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 616298

Özet

Ülkemizde son yıllarda önemi vurgulanan iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı gereğince çalışılan her alanda çalışma şartlarını iyileştirici, çalışan sağlığını ve güvenliğini ön planda tutan bir anlayış yaygınlaşmaya başlamıştır. İşyerlerinde meydana gelen iş kazaları ve meslek hastalıklarının sebebi işin çalışana uyumlu olmaması ve çalışanın fiziksel olarak işe uyum sağlamaya zorlanmasıdır. Ergonomik çalışma şartlarının sağlanamaması çalışan sağlığını tehlikeye atarak kas ve iskelet sistemi hastalıklarının oluşma riskini arttırmaktadır.

Bu tez çalışmasının amacı, havalimanı yer hizmetleri binalarında görev alan temizlik çalışanlarının temizlik işlerini yaparken meydana gelen çalışma duruşlarını, kullanılan makine, ekipman ve mekan da dikkate alınarak ergonomik risk analiz yöntemleri ile değerlendirmektir. Temizlik çalışmalarının gözlemlenmesi yerinde ve çalışma saatleri içerisinde yapılmıştır. Çalışma duruşlarının değerlendirilmesinde REBA, RULA ve Snook tabloları ergonomik risk analiz yöntemleri kullanılarak analizler yapılmış, elde edilen veriler birbirleriyle kıyaslanarak çözüm ve öneriler sunulmuştur. Günlük iş planı içerisinde seçilen 13 farklı başlık altında tanımlanan 18 temizlik işi için yapılan analizlerden elde edilen bulgular yapılan çalışmaların büyük çoğunluğunun kas ve iskelet sistemi hastalıkları ile karşılaşılmasının yüksek risk seviyesinde olduğunu ortaya koymaktadır. Bu doğrultuda çalışanın hem çalışma hayatının hem de günlük hayatının refahı için uygulanması gereken ergonomik düzenlemeler tartışılarak, belirlenen iş tanımları için iyileştirme önerileri yapılmıştır.

Çalışanların verimli ve konforlu bir çalışma ortamına sahip olmasını ve iş kazası ya da meslek hastalığı yaşama korkusu olmadan çalışabilmesini hedefleyen ergonomi, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı açısından zorunluluk olmaktan çıkarak iş süreçlerine dâhil edilmeli hem işveren hem de çalışan tarafından benimsenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Ergonomi, Temizlik Çalışanları, REBA, RULA, İş Sağlığı ve Güvenliği

5.187. İş Güvenliği Eğitimlerinde Sanal Gerçeklik Uygulamalarının Kullanılmasının İş Güvenliği Uzmanları Açısından Değerlendirilmesi

Nisanur ODACI

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 645841

Özet

Bu çalışma iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı kapsamında çalışanların daha anlaşılır ve kalıcı bilgiler oluşturulması amacıyla sanal gerçeklik uygulamalarıyla verilmesi önerilen eğitimlerin iş güvenliği uzmanları açısından nasıl değerlendirildiğini incelemiştir. Çalışma iş sağlığı ve güvenliği uzmanlarının iş güvenliği eğitimlerinde sanal gerçeklik uygulamalarının kullanılmasına yönelik görüşlerini ortaya çıkarmayı amaçlamıştır.

Araştırmada uzmanlar 5’li likert tipi anket ölçeği ile değerlendirilmiştir. Uzmanlardan ankette oluşturulmuş 10’u demografik bilgilerden oluşan toplam 38 soruya cevap vermeleri istenmiştir. Anket soruları SPSS 22.0 paket programı ile analiz edilmiştir. Soru gruplarının faktör yapısının tespiti için açıklayıcı faktör analizi, iki oransal değişkenin karşılaştırılması için ki-kare testi kullanılmıştır. İki evreden oluşan gruplar için bağımsız t-testi, üç evreden oluşan grupların karşılaştırılması için varyans analizi kullanılmıştır.

Analiz sonuçlarına göre sanal gerçeklik uygulamalarını daha önceden duyan, deneyimleyen, eğitimlerinde kullanan ve kullanmak isteyen uzmanların sanal gerçeklik uygulamalarını değerlendirme düzeyleri arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Ankete katılan uzmanların yaş aralıkları analiz edildiğinde ise teknolojiyi yakından takip eden 20-30 yaş aralığındaki genç uzmanların sanal gerçeklik uygulamalarını değerlendirme düzeyleri arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Çalışma sonucuna göre demografik bilgiler haricindeki 28 sorunun güvenilirlik düzeyinin 0,96 bulunmuştur. Bu da sonuç ölçeğinin çok güvenilir düzeyde ve geçerliliğinin olduğunu ifade etmektedir.

Sanal gerçeklik uygulamaları eğitimlere alternatif değil destekleyici olarak düşünülmelidir. Bu eğitimler soyut olarak verilen eğitimlerin somutlaştırılmasını iş güvenliği eğitimlerinin daha etkin halde gerçekleştirilmesini sağlayacaktır. Bunun sonucunda tehlike ve risk algısı artacağı düşünülen çalışanların yaralanmalara ve ölümlere neden olabilecek kazaların sayısını azalacaktır.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Güvenliği Uzmanı, Sanal Gerçeklik

5.188. Belediye Şirketlerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği Hizmetlerinin Yürütülmesinde İş Güvenliği Uzmanlarının Yaşadığı Zorluklar

Oben Nazlı ALTAY

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Nuri BİNGÖL**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 638028

Özet

Geçmişten günümüze gelişmekte olan teknoloji, üretim ve rekabeti ön plana çıkarmıştır. Yaşanan gelişmelere bağlı olarak çalışma yaşamına yönelik faaliyetlerin sürdürülmesi sırasında çalışanların maruz kalabileceği tehlike ve riskler de aynı derecede artış göstermiştir. Özel veya belediyeler gibi geçmişten günümüze toplum yararına hizmet yürüten, kamu kuruluşları olarak faaliyet gösteren birçok işyerinde bu durum geçerlidir. Her sektörde birçok faaliyette çalışanların iş sağlığı ve güvenliği (İSG) gibi sorunlarla karşılaşması söz konusudur. Bu sorunların engellenerek çözümlenebilmesi adına iş güvenliği uzmanları (İGU) önemli rol oynamaktadır.

Bu tez kapsamında belediyeler şirketlerinde yürütülmekte olan İSG faaliyetleri ile ilgili olarak iş güvenliği uzmanlarının karşılaştığı zorluklar araştırılmıştır. Bu doğrultuda nitel araştırma yöntemlerinden fenomenolojik desen kullanılmıştır. Olgu bilim deseni olarak da bilinen bu modelde ayrıntılı bilgi sahibi olmadığımız ancak farkında olduğumuz sorunlara odaklanılmaktadır. Belediye şirketlerinin İSG faaliyetlerinde görevli 22 iş güvenliği uzmanı ile görüşülmüş; demografik bilgiler, istatistiki veriler incelenmiş ve derlenmiştir. Belediye şirketlerinin İSG faaliyetlerinin yürütümünde yaşanan zorlukların belirlenmesi amacıyla oluşturulan sorulara uzmanlardan cevap alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: Belediye, İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Güvenliği Uzmanı, Sorunlar

5.189. Dökümhane Maça Üretiminde Ortaya Çıkan Kimyasal Maddeler Ve Bu Maddelerin Kontrolü

Onur ŞAHİN

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 630498

Özet

Otomotiv, kamyon ve traktör sanayisinin önemli tedarikçilerinden biri olan döküm ektörü, prosesi gereği çok tehlikeli iş sınıfında yer alan ve bünyesinde birçok iş sağlığı ve güvenliği riskini barındıran sektörlerden biridir. Döküm parça üretimi için metalin eritimi, kalıp üretimi, maça yapımı ve döküm parçanın temizlenmesi prosesleri ana prosesler olarak karşımıza çıkar. Ergimiş metal, radyasyon, kalıp üretiminde oluşan toz, döküm parçanın istenmeyen fazlalıkların temizlenmesi için oluşan gürültü dökümhaneler için sayılabilecek en önemli tehlikelerdendir. Kimyasal tehlike olarak ise öne çıkan proses maça üretim prosesidir. Maça yapımı döküm parça üretim prosesinde kimyasal maddelerin en fazla kullanıldığı prostedir. Maça, en geniş tanımıyla döküm parçanın iç kalıbıdır. Bu kalıplar (maçalar) tek kullanımlıktır ve silis kumu, bağlayıcı (reçine), reaksiyonu hızlandıran katalizör gaz ve maça boyasından oluşur.

Bu tezin öncelikli amacı, maça yapımında kullanılan ve çalışan sağlığını ve güvenliğini tehdit eden kimyasal malzemelerin maça üretimi sırasında TS ISO 16200-1 (İşyeri Hava Kalitesi-Uçucu Organik Bileşiklerden Numune Alma ve Çözücü Desorpsiyonu/Gaz Kromatografisiyle Analiz-Bölüm 1:Pompa ile Numune Alma) standartı referans alınarak, akredite bir laboratuvar tarafından kişisel ve ortam maruziyet ölçümleri yöntemi ile çalışanların eşik sınır değerler-zaman ağırlıklı ortalamasının (ESD24 ZAO) (TLV-TWA) tespit edilmesidir. Ayrıca kullanılan yöntem ile ortama yayılan dimetiletülamın (DMEA) gazı, bağlayıcı reçine ve izosiyanat buharlarının maça imalatı sırasında operasyonun hangi aşamasında ulusal ve uluslararası limitlerin dışına çıktığının tespit edilerek önlemler geliştirilmesidir.

Bu amaçla Bursa'da faaliyet gösteren bir döküm fabrikasının maça tesislerinde üretimde kullanılan kimyasal maddelerin kişisel maruziyet ve ortam ölçümleri gerçekleştirilmiştir. Maça üretimi sırasında oluşan uçucu gazlar ve buharlar ölçülmüş ve değerler tespit edilmiştir.

Buna göre DMEA gazı için maça makinesi operatörleri üzerinde ölçülen zaman ağırlıklı ortalama değerler; 1 nolu maça makinesi operatörü için 0 mg/m³, 2 nolu maça 2 makinesi operatörü için 3,29 mg/m³, 3 nolu maça makinesi operatörü için 5,36 mg/m³, 4 nolu maça makinesi operatörü için 0 mg/m³, 5 nolu maça makinesi operatörü için 2.57 4 mg/m³, 6 nolu maça makinesi operatörü için 2.16 mg/m³ ve son olarak 7 nolu maça makinesi operatörü için 2.46 mg/m³ olarak tespit edilmiştir.

Makine operatörlerine ek olarak üretime destek veren çalışanlarda da ölçümler yapılmış olup; bakım operatörü için 32,44 mg/m³, tesviye operatörü için 2,46 mg/m³, kalıp montajı ve amin gazı dolun operatörü için 11.11 mg/m³, maça makinası tesviye operatörü için 3.26 mg/m³, forklift operatörü için 0 mg/m³, maça montaj operatörü için 0 mg/m³, maça fırını girişı operatörü için 1.95 mg/m³ ve maça fırını çıkışı operatörü için 0 mg/m³ değerleri ölçülmüştür.

Bulgulardan elde edilen veriler maça üretim tesisinin yerleşimi, iş akışı ve çalışma şekli dikkate alınarak değerlendirilmiş ve çalışma alanında ki kimyasal tehlikelerin çalışan sağlığını tehdit etmeyecek şekilde yönetilmesi konusunda önerilerde bulunulmuştur. Ölçümler sonucunda tespit edilen değerlerin, eşik sınır değerlere uygun hale getirilebilmesi için kaynak, ortam ve alıcıda alınması gereken önlemler tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Amin Gazı, Dimetiletılamin, Döküm, Kimyasal Riskler, Maça

**5.190. Muhtemel Patlayıcı Ortamlarda Kullanılacak Olan Gaz Detektörlerinin
Phast 7,2 Kullanılarak 3D Modelleme Yapılarak Konumlarının Belirlenmesi**

Ruşen Ali AYDIN

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 618429

Özet

Türkiye’de İş Güvenliği, Avrupa Birliği uyum süreci kapsamında 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile başlamış olup mevcut kanunun ilgili maddeleri kapsamında yayınlanan yönetmelikler ile de İş Güvenliğinin önemi vurgulanmaktadır. Ayrıca, 6331 sayılı kanun dışında olan, 635 sayılı Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun gibi farklı kanunlar da çalışanların ve işletmelerin zarar görmemesi adına İşletme içerisinde alınması gereken tedbir ve önlemlerden bahsetmekte olup hem çalışanı hem de İşletmeyi korumaktadır. Bu kapsamda, tesislerde üretim metotları gereği bazı yanıcı kimyasal maddeler kullanılmaktadır. Bu maddelerden dolayı çalışma alanlarında Patlayıcı Atmosfer oluşmaktadır. Patlayıcı Atmosfer, kullanılan yanıcı maddelerin gaz, buhar, sis ve toz halleri havada belirli konsantrasyonda karışarak tutuşturucu kaynak ile teması sonucunda oluşturduğu hızlı yanma ile birlikte patlama gerçekleşebilir. Amaç bu ortamın oluşmasını engellemektir. Yönetmelik kapsamında alınması istenilen güvenlik önlemleri bu tarz patlayıcı atmosfer oluşturacak unsurları ortadan kaldırılarak güvenli çalışma alanları oluşturmaktır.

Bu çalışmada; 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 30 uncu maddesine dayanan “Çalışanların Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Korunması Hakkında Yönetmelik” in 5. Maddesinin “a” bendinde Patlayıcı ortam oluşmasını önlemek amacı ile patlayıcı atmosfer oluşturacak gazların alt patlama limitine gelmeden tespit edilmesi için kullanılan gaz detektörlerinin gazların havada ki durumlarına göre sanal ortamda modellemelerinin yapılarak gazın ortamda yaptığı harekete göre konumlarının belirlenmesine destek olarak Endüstride yapılan hatalı kurulumların önüne geçmektir.

Anahtar Kelimeler: Muhtemel Patlayıcı Ortam, Patlayıcı Ortam, Ex, Ex-proof, Gaz Detektörü, Gaz Detektörü Konumu

5.191. Ofis Çalışmalarında Bilgisayar Kullanımının Ergonomik Açıdan İncelenmesi Ve ROSA Yöntemi İle Analiz

Selin TEMİZ BEKTAŞ

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Nuri BİNGÖL**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 645840

Özet

Günümüzde gelişen teknoloji ile birlikte yeni yöntemlerin kullanılması çalışanların uzun sürelerde ve uğraştırıcı şekilde yaptıkları işleri çok daha hızlı ve pratik şekilde yapmalarını sağlamıştır. Özellikle ofis çalışmalarında yapılan işlerin büyük çoğunluğu bilgisayarlar ile yapılmaktadır. Çalışanların bilgisayar kullanımı esnasında duruşlarını etkileyen ekipmanların analiziyle, karşılaşılabilecekleri risklerin büyük ölçüde azaltılması ve iş veriminin artırılması hedeflenmiştir.

Bu çalışmada, İstanbul ilinde faaliyet gösteren bir ofiste çalışan 10 kişi üzerinde yapılan analizler ile ergonominin asıl amacına uygun olarak işin ve kullanılan ekipmanların çalışanlara uydurulması amaçlanmıştır. Ofis çalışmaları için geliştirilmiş en yeni ergonomik risk değerlendirme yöntemlerinden biri olan ROSA (Rapid Office Strain Assessment / Hızlı Ofis Zorlanma Değerlendirmesi) yöntemi ile kullanılan her bir ekipmanın ayrı ayrı analizi yapıp ortaya çıkan sonuçlara göre risk düzeyleri değerlendirilmiştir.

Sonuç olarak; çalışma duruşları analiz edilen 10 kişi arasından 2 kişi “yüksek riskli” kategorisinde tanımlanmıştır. Öncelikle “yüksek riskli” kategorisinde bulunan kişiler olmak üzere çalışanların ergonomik açıdan daha uygun şekilde çalışabilmesi ve iş veriminin artırılması amacıyla, ekipmanlarda ve alt bileşenlerinde ergonomiye uygun şekilde düzenlemeler yapılması veya değiştirilmesi, mola sürelerinin artırılarak maruziyet sürelerinin azaltılması, ergonomi eğitimlerine ağırlık verilmesi şeklinde öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Bilgisayar Kullanımı, Ergonomi, İş Sağlığı Ve Güvenliği, Ofis Çalışmaları, ROSA Yöntemi

5.192. Adli Genetik Laboratuvarlarında Biyogüvenlik

Tuba TÜRK ÇINAR

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Kaan YILANCIOĞLU
Tez Eş Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 645959

Özet

Adli laboratuvarlar, kimi zaman bir cinayetin zanlısını ortaya çıkaran, kimi zaman haksız mahkumiyetle sonuçlanabilecek bir olaya ışık tutan oldukça önemli çalışmaların yapıldığı alanlardır. Çalışılacak örneğin olay yerinden toplanmasından laboratuvara teslimine, laboratuvarda yürütülen çalışmalardan depolamaya kadar titizlikle çalışılır. Daha çok “Delil Güvenliği” prensibi ile çalışılan bu alanlarda biyogüvenliğin sağlanması oldukça önemlidir. Bu çalışma alanlarında olay yerlerinden toplanan örneklerin üzerinde ihtiva edebileceği patojenler ve babalık tayini gibi örnek alma işlemlerinde ortama, çalışana ve topluma bulaşabilecek patojenler ile mücadele için etkin çalışma yöntemleri gereklidir. Patojenlerin özelliklerine göre yüzeyde uzun süreler canlılığını sürdürebildiği, patojene özgü dezenfekte yöntemleri kullanılmadığında bir potansiyel risk olduğu çıkarımı yapılmıştır. Çalışan güvenliği önceliğe alınarak adli genetik laboratuvarı incelemesi yapılmıştır. Patojenlere kasıtsız olarak maruz kalmayı veya bunların yanlışlıkla salınmasını engellemek amacı ile iş akışı ele alınmış, güvenli laboratuvar ortamları oluşturabilmek için biyogüvenlik prensipleri oluşturulmuştur.

Laboratuvar analizi yapılarak, “Hata Türü ve Etkileri Analizi” yöntemi ile bir risk değerlendirme çalışması yapılmıştır. Tespit edilen risk faktörlerine göre üç senaryo oluşturulmuştur. Birinci senaryo laboratuvar kurulum aşamasında alınması gereken tedbirleri içermektedir. İkinci senaryo, iş akışında biyolojik bulaşma meydana geldiğinde yapılması önerilen hususlardır. Üçüncü ise, çalışma alanında biyolojik ajan varlığının tespit edilebilmesi için çözüm yollarını içeren senaryodur. “Antikor Tabanlı Patojen Tanıma Sistemi” ve “Hidrojen Peroksik ve Gümüş Katyonlu İyon ile Dezenfeksiyon” için iki cihaz incelemesi yapılmıştır. Patojene özgü çalışmaların yürütülebilmesi amacı ile “Biyolojik Güvenlik Formu” oluşturulmuştur. Bu çalışma ile laboratuvara gelen delil torbasında ve laboratuvar ortamında bulunabilecek patojenlerin tespitinin uygulanabilirliği tartışılmıştır.

Patojen varlığı tespit edilerek, patojene özgü alınacak tedbirlere yer verilmiştir. Delil torbasının açılması aşamasından, depolanma aşaması dâhil alınabilecek güvenlik tedbirlerine yeni bir bakış açısı sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Adli Genetik Laboratuvarı, Biyogüvenlik, Biyolojik Ajan, İş Sağlığı ve Güvenliği

5.193. Makro Sentetik Fiber Donatıları Kullanım Avantajlarının TOPSIS Ve AHP Yöntemiyle Belirlenmesi

Tuğçe ORAL

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Nuri BİNGÖL**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 659912

Özet

Teknolojik alanda yaşanan gelişmelere paralel olarak inşaat sektöründe de süreklilik arz eden değişimler yaşanmaktadır. Özellikle iş sağlığı ve güvenliği alanında yapılan çalışmaların doğal bir neticesi olarak kullanılan inşaat malzemeleri üzerinde yaygın geliştirme çalışmaları yapılmakta ve farklı malzemelerin kullanımı yaygınlaşmaktadır. Beton güçlendirme açısından değerlendirildiğinde de geleneksel donatıların korozyon gibi sorunları ortaya çıkarmasından hareketle makro sentetik fiber malzemelerin ikame olarak kullanımına başlanmıştır.

Araştırmada makro sentetik fiber donatı malzemesinin tercih edilme nedenleri ve sağladığı avantajlar, çok kriterli karar verme yöntemi uygulanarak tespit edilmeye çalışılmıştır. Makro sentetik fiber donatı malzemesi kullanımı sadece işçi sağlığı ve çalışma ortamı güvenliğine sağladığı katkı ile sınırlandırılmamış, işverenler açısından projenin tüm evrelerini kapsayacak veya etkileyecek düzeyde sağladığı avantajlar da açıklanmaya çalışılmıştır. Bu kapsamda geleneksel donatı ve makro sentetik fiber donatı malzemesini kullanmış deneyimli kişilerin görüşleri alınarak, kullanım tercih kararını etkileyen 4 ana kriter ve 17 alt kriter belirlenmiştir. AHP ve Bulanık TOPSIS yöntemine göre verilerin değerlendirilmesiyle birbirine çok yakın olan iki donatı malzemesi arasında ideal seçimin cevabı aranmıştır. Böylece beton güçlendirme malzemesi kullanacak kişilerin ilgili seçim konusunda detaylı bilgi edinmesi amaçlanmıştır.

Araştırmadan elde edilen bulgulara göre problemin ilk çözüm metodu olan AHP yöntemiyle karar vermeyi etkileyen en önemli kriter “İş Sağlığı ve Güvenliği” kriteri iken, ikinci çözüm metodu olan Bulanık TOPSIS metodunda en önemli kriter “Korozyon” ve “Plaka Testi” olmuştur. Her iki değerlendirme yönteminde de kullanımı en avantajlı beton güçlendirme malzemesi olarak Makro Sentetik Fiber bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: AHP Metodu, Çok Kriterli Karar Verme Yöntemi, Geleneksel Donatı, Makro Sentetik Fiber, Bulanık TOPSIS Metodu

5.194. Laboratuvar çalışmalarında niversite ğrencilerinin Kişisel Korunum Farkındalığı

Yahya şerafeddin OKUYUCU

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARI ÖZAY**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 645934

Özet

Günümüz rekabetçi şartların en üst seviyede yaşandığındı dünyamızda laboratuvar çalışmaları da hızlı biçimde yapılmaktadır. Bu şartlarda laboratuvar çalışanlarının güvenliği konusunda da gerekli önlemlerin alınmasının zorunluluğunu ortaya çıkarmaktadır. Bu konuda iş sağlığı ve güvenliğinin yasaının getirdiği zorunluluklar ile birlikte bireylerin de farkındalığının sağlanması son derece önemlidir.

Bu çalışmanın amacı laboratuvar çalışması yapacak üniversite ğrencilerinin laboratuvar kişisel korunma farkındalığını tespit etmektir. Araştırma Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Meslek Yüksekokulu Tıbbi Laboratuvar Teknikleri programında okuyan öğrenciler ile gerçekleştirildi. 2018 yılında ilgili literatürler incelenerek hazırlanan, 2 bölümden oluşan toplam 17 soruluk anket uygulandı. Anketin ilk bölümünde öğrencilerin tıbbi laboratuvar çalışma alanlarını iş sağlığı ve güvenliği açısından, kimyasal maddelerle çalışma riski açısından değerlendirmeleri istendi. İkinci bölümde laboratuvarda çalışanların en çok karşılaşabileceği durumlar ve laboratuvar güvenliğindeki temel bilgiler göz önünde bulundurularak öğrencilere laboratuvar alanlarında kimyasal maddeler ile güvenli çalışma, kimyasal maddelerin depolanması, kimyasal atıkların uzaklaştırılması ve kimyasal madde kaynaklı kaza durumlarında alınacak önlemler ile ilgili sorular yöneltildi. Çalışmaya katılanların farkındalık düzeylerini genel anlamda yüksek oluğu tespit edildi. Öğrencilerin laboratuvar riskleri ile ilgili üniversite eğitimi esnasında yeterli düzeyde eğitim almadıklarını belirttikleri görüldü.

Anahtar Kelimeler: Laboratuvar Güvenliği, Tıbbi Ve Kimyasal Laboratuvar, İş Sağlığı Ve Güvenliği

5.195. Hastane Çalışanlarının Çalışma Şartlarının Tükenmişlik Düzeyi Ve Kas Ve İskelet Sistemi Açısından Ergonomik Yöntemlerle İncelenmesi

Yusuf ÖZGÜL

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY**

İSTANBUL - 2020

YÖKTEZ NO: 710426

Özet

Bu tez çalışmasının amacı İstanbul ilinin Üsküdar ilçesine bağlı özel bir hastanede sağlık çalışanlarının çalışma şartlarını ergonomik olarak inceleyip, kas iskelet sistemi rahatsızlıklarını ve tükenmişlik düzeyini analiz etmektir. Doktor, hemşire, veri giriş personeli ATT, Paramedik, tekniker, temizlik görevlisi ve vale gibi hastane çalışanlarının çalışma duruş pozisyonlarını ergonomik yöntemlerle değerlendirerek kas- iskelet sistemi hastalıkları ve tükenmişlik düzeylerini ortaya koymak ve çözüm önerilerinde bulunmak amaçlanmıştır.

Çalışmanın yöntemi, çalışma kapsamında İstanbul’da bulunan özel bir hastanede 500 sağlık çalışanına “Cornell Kas-İskelet Rahatsızlık Ölçeği”, “Maslach Tükenmişlik Ölçeği” ve araştırmacı tarafından geliştirilen “Genel Tanıtıcı Demografik Sorular” uygulanmıştır. Verilerin istatistiksel analizleri için SPSS’in 25 versiyonu kullanılmıştır. Analizlerde Mann-whitney U testi, Kruskal-Wallis testi tekniklerinden yararlanılmıştır.

Verilerden elde edilen sonuçları göre 500 sağlık personeline yapılan ankette “367” kişinin anketi geçerli “133” kişinin anketi belirli sebeplerle geçersiz sayılmıştır. Çalışmaya katılan sağlık çalışanlarında orta düzeyde tükenmişlik saptanmıştır.

Sağlık çalışanlarının tükenmişlik düzeyi ile kas-iskelet sistemi rahatsızlıkları arasındaki ilişki değerlendirildiğinde bulgular; boyun, sırt, bel, kalça, üst ve alt ekstremitte bölgeleri ile duygusal tükenmişlik ve duyarsızlaşma arasında pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Sonuçlara göre kas-iskelet sistemi rahatsızlıkları çalışanların tükenmişliği üzerinde etkili olabilmektedir. Kas-iskelet sistemi rahatsızlıkları arttıkça, duygusal tükenme ve duyarsızlaşma da artmaktadır. Duygusal tükenmeyi ve duyarsızlaşmayı en fazla artıracak olan “boyun” rahatsızlığıdır. En az etkileyen ise “alt ekstremitte” rahatsızlığıdır.

Tükenmişlik düzeyleri ile kas iskelet sistemi arasında anlamlı pozitif yönde kuvvetli bir ilişki bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği, Ergonomi, Hastane Ve Sağlık Çalışanları, Kas İskelet Sistemi Hastalıkları, Tükenmişlik Düzeyleri

5.196. İşbirlikçi Endüstriyel Robotlarda İş Güvenliği Ve Risk Analizi Yaklaşımları

Ali Orhan KARACIĞAN

Tez Danışmanı

Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN

İSTANBUL - 2021

YÖKTEZ NO: 662330

Özet

1960'lı yıllardan beri, çevresindeki çalışanlardan izole edilmiş ve çevresi çitlerle, güvenlik perdeleriyle, güven denetim altına alınmış kafeslerde çalışmaya zorlanan geleneksel endüstriyel robotlar, Endüstri 4.0'ın Almanlar tarafından duyurulmasıyla beraber bambaşka bir görünüm almışlardır. Çalışma hücresi çevresindeki çitler kaldırılarak, insanlarla birlikte çalışmaya başlayan robotlar insanların gerçekleştirdiği rutin, sıkıcı ve tehlikeli işleri yaparken diğer makinelerle de iletişim kurarak akıllı fabrikaların ilk adımlarını oluşturmuşlardır.

İnsan makine etkileşiminde etkinlik, riskli görevleri üstlenme, akıllı ve güvenli hareket ile esnek öğretilebilirlik gibi özelliklere sahip yeni robotlar kollaboratif robotlar adını almışlardır. Çalışma sırasında insanlarla olan iş birliği, yardımlaşmalarından dolayı kollaboratif robot adını alan bu robotlar için ülkemizde Kobot (Cobot/ Collaborative Robot) veya iş birliği robot tanımları kullanılmaktadır, bu yüzden tezimizde bunların üçünü de kullanacağız.

Kollaboratif robotların insanlarla sürekli olarak güven içinde çalışabilmelerini sağlamak için sensör, kamera vb güvenlik bileşenleri kullanılsa dahi robotların ve operatörlerin istemsiz hareketleri ile dış kaynaklardan gelebilecek siber saldırılara karşı çeşitli önlemlerin alınması gerekir. Robotların üretimleri ve bu robotların çalışacakları sisteme entegre edilmeleri sırasında risk değerlendirmeleri yapılmalıdır.

Robotların üretimleri sırasında ve bu robotların çalışacakları sisteme entegre edilmeleri sırasında risk değerlendirmeleri yapılmalıdır. Bu değerlendirmelerde robot/operatör iş birliği

alışmasında temas veya çarpışmalar sonundaki olası riskler saptanarak bunlara ilişkin güvenlik önlemleri alınıp, risk azaltım çalışmaları yapılmalıdır.

Bu tezde, iş birlikçi robotların çalışma prensipleri, robot ve kobotlar hakkındaki standartlar, güvenli çalışma ortamı için alınması gereken önlemler, risk ve tehlikelerin azaltılması için risk analizleri ile çeşitli risk analizi yaklaşımlarından bahsedilecek ve bulguların değerlendirilmesi yapılacaktır.

Anahtar sözcükler: Kollaboratif Robot, İşbirlikçi alışma Hücresi, Risk Analizi, Risk Analizi Yaklaşımları.

5.197. İş Sağlığı Ve Güvenliği Konulu Kamu Spotlarının Hedef Kitleye Yönelik Tutum Ve Beklentilerinin Değerlendirilmesi

Betül BUDAK

Tez Danışmanı

Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY

İSTANBUL - 2021

YÖKTEZ NO: 701385

Özet

Birçok kamu kurum ve kuruluşu hedef kitleye iletmek istediği mesaj için sosyal pazarlama kampanyalarından faydalanır. Bu kampanyalarda kullanılan araçlardan biri de kamu spotlarıdır. Kamu spotları farkındalık yaratma, bilgilendirme ve davranış değişikliği oluşturma gibi özellikleriyle önemli bir görev üstlenmektedir. Günümüzde iş sağlığı ve güvenliği alanında hazırlanan kamu spotlarına sıkça rastlamak mümkündür. Bu araştırmanın amacı; iş sağlığı ve güvenliği konulu kamu spotlarının hedef kitleye yönelik tutum ve beklentilerinin sosyo-demografik verilere göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğinin incelenmesidir.

Yapılan bu çalışmada betimsel araştırma modelleri içinde yer alan “Tarama Tipi Araştırma Modeli” kullanılmıştır. Bu kapsamda araştırmanın örneklem grubu olan 100 kişiye anket uygulanmış ve demografik değişkenlere göre katılımcıların tutum ve beklenti düzeyleri arasındaki ilişki belirlenmiştir. Tutum ölçeğine verilen yanıtlarda ortalama 2,97 ve beklenti ölçeğine verilen yanıtlar ortalama 1,49 olarak hesaplanmıştır. Ölçeklerin faktör yapıları incelenmiş ve yapılan faktör analizi sonucunda Tutum Ölçeği KMO=.935 olarak üç faktörlü ve Cronbach’s Alpha değerinin .941 olduğu, Beklenti Ölçeği KMO=.929 olarak tek faktörlü ve Cronbach’s Alpha değerinin .909 olduğu saptanmıştır. Demografik veriler içinde yalnızca eğitim düzeyi değişkeninin iş sağlığı ve güvenliği konulu kamu spotlarına yönelik tutum ($F=8,392;p=,001$) ve beklenti ($F=17,379;p=,001$) düzeylerine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. İş sağlığı ve güvenliği konulu kamu spotlarının hatırlanma düzeyi bilgisi de ankete eklenmiş ve genel olarak spotların hatırlanma düzeyinin yüksek olduğu fakat ‘çocuk işçiliği’ isimli kamu spotunun düşük düzeyde hatırlandığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı Ve Güvenliği, Kamu Spotu, Tutum Ve Beklenti

5.198. İş Sağlığı Ve Güvenliğinde Tezli Ve Tezsiz Yüksek Lisans Yapmış Öğrenciler İle Aday Öğrencilerde Güvenlik Kültürü Algısı: NOSACQ-50 Uygulaması

Burak KÖKSAL

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN**

İSTANBUL - 2021

YÖKTEZ NO: 700977

Özet

İş sağlığı ve güvenliği; çalışanların korunması, sıhhatli ve tehlikesiz bir çalışma civarı alana getirmek, çalışma etrafından kaynaklanan sıhhat ve güvenlik tehlikelerine karşı korunmak, kazalara yol açabilecek faktörleri evvelden tespit edip zorunlu tedbirleri alarak oluşabilecek direk ve dolaylı hasar ve ödemeleri önlemek, imalin sürekliliğini sağlamak ve çalışma yararını çoğaltmaktır. İş sağlığı ve güvenliği, her işte, her çalışma alanında, her hayat alanında başka bir deyişle yaşamın her anında tüm insanların sıhhatinin bozulmasını önlemeyi ve daha elverişli bir çalışma civarı sağlamayı kasteden sistematik bilimsel çalışmalardır. İş sıhhati ve iş güvenliği mevzusunda yapılan tüm çalışmalara karşın, iş kazaları ve iş hastalıklarının istenilen seviyeye indirgenemediği tespit edilmiştir. Alınan tüm teknik, yönetsel ve mühendislik tedbir ve çalışmalarına karşın, iş kazaları ve iş hastalıklarının istenilen seviyeye indirgenemediği tespit edilmiştir. Bu da araştırmacıları, iş sağlığı ve güvenliği alanında tezli veya tezsiz yüksek lisans yapmış öğrenciler ile aday öğrencilerin güvenlik kültürü algılarını ölçmeye yöneltmiştir.

Bu çalışmanın amacı, isg alanında tezli veya tezsiz yüksek lisans yapmış öğrenciler ile aday öğrencilerin güvenlik kültürüne bakışları arasında ki farklılıkları ortaya çıkarmaktır. Güvenlik kültürü bilinci ve bu kültür hakkındaki görüşlerin incelenmesi ile toplanan bu veriler, öncelikle bu alanda tezli ve tezsiz yüksek lisans yapmış öğrenciler ile aday öğrencilerin veya isg profesyonellerinin güvenilirlik kültürlerini ve bu kültürü etkileyen faktörlerin anlaşılması konusunda yardımcı olacaktır. İSG alanında tezli veya tezsiz yüksek lisans yapmış öğrenciler ile aday öğrencilerden elde edilen bu neticeler, güvenlik kültürünü geliştirmek için kullanılabilir ve gelecek zamanlarda yapılacak bu cins çalışmalara misal ve yol gösterici kalitede olabilir.

201 adet İş Sağlığı ve güvenliğinde tezli ve tezsiz yüksek lisans yapmış öğrenci ile aday öğrencilerde yapılan anket çalışmasında 50 sualden oluşan NOSACQ-50 ölçeği uygulanmıştır. Anket suallerine 18 sosyodemografik soru ilave edilerek isg tezli ve tezsiz yüksek lisans yapmış talebeler ile aday talebelerin demografik özellikleri araştırılmıştır. Google Drive anket programı kullanılarak uygulanan anket çalışmasının neticeleri NOSACQ-50 ölçeğinin 7 alt ebadı dikkate alınarak SPSS programı ile inceleme edilmiştir.

Güvenlik kültürü ölçeği 7 alt boyutundan, NOSACQ-50 Ölçeği ile Yönetimin güvenlik önceliği ve yeteneği (r: 0,874, p:0,000), Yönetimin güvenliği desteklemesi(r:0,870, p: 0,000), Yönetimin güvenlik adaleti(r:0,884, p: 0,000), Çalışanların güvenlik taahhüdü(r:0,874, p: 0,000), Çalışanların güvenlik önceliği ve risk almayı kabul etmemeleri(r:0,777, p: 0,000), Çalışanların güvenlik iletişimi ve güvenlik yeterliliğine güvenmeleri(r:0,883, p: 0,000), Çalışanların güvenlik sistemlerinin etkinliğine güvenmeleri (r:0,875, p: 0,000) alt boyut puan ortalamaları arasında pozitif yönde yüksek derecede anlamlı bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Cinsiyete göre öğrencilerin güvenlik kültürleri incelendiğinde kadınlarda NOSACQ-50 toplam puanı (154,95±29,82), Çalışanların güvenlik taahhüdü (18,54±4,04) ve Çalışanların güvenlik önceliği ve risk almayı kabul etmemeleri (21,04±5,05) alt boyut puanları anlamlı derecede yüksek bulunmuştur (p<0,05). Öğrencilerin çalışma durumuna göre ölçek puanları incelendiğinde Çalışanların güvenlik iletişimi ve güvenlik yeterliliğine güvenmeleri alt boyut puan ortalaması çalışanlarda anlamlı derecede daha yüksek olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Güvenlik Kültürü, İş Deneyimi, İş Sağlığı ve Güvenliği, Tezli ve Tezsiz Yüksek Lisans, İş Güvenliği Uzmanı, NOSACQ-50.

5.199. Kadın Çalışanlar Açısından İş Sağlığı Ve Güvenliği: Üniversite Örneği

Büşra ÇAVUŞ

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY**

İSTANBUL - 2021

YÖKTEZ NO: 701500

Özet

Kadın çalışanlar için işverenlerin birçok sorumluluğu vardır. Bu sorumluluklar analık hali, gebelik durumu, emzirme durumu, işyeri ortamı, çalışma koşulları ile ilgilidir. Bu yükümlülükler hakkında bütün kadın çalışanların bilgisinin olması oldukça önemlidir.

Bu çalışmanın amacı, kadın çalışanların iş sağlığı ve güvenliğine yönelik hakları hakkında bilgi düzeylerini tespit etmektir. Buna ek olarak ileride yapılacak çalışmalarda bu konuda eğitimler verilmesi için kaynak doküman oluşturulması amaçlanmıştır. Kadın çalışanlarla ilgili yönetmelikler bu çalışma çerçevesinde incelenmiş ve bu yönetmeliklerden 9 adet demografik özellikleri belirleyen anket sorusu, 31 adet kadın çalışanların hakları hakkında bilgi sorularını içeren anket sorusu hazırlanmıştır. Anket çalışması Google anket aracılığı ile katılımcılara ulaştırılmıştır. Ankete katılan 73 akademisyen katılmıştır. Anket sorularının ilk 18 tanesi SPSS 26.0 programı yardımıyla analiz edilmiştir. Çalışmanın sonunda katılımcıların analık izni, emzirme dönemi ve doğum izni ile ilgili bilgi eksikliklerinin olduğu görülmüştür. Elde edilen sonuçlara göre çalışmada katılımcıların bilgi eksikliği olan noktalar üzerine eğitimlerinin artırılması ve rehber hazırlama çalışmalarının yapılması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Analık Hali, İş Sağlığı ve Güvenliği, İşveren, Kadın Çalışan, Süt İzni

5.200. İş Güvenliği Açısından İnşaat Sektöründeki Çalışanların Stres Algısının İncelenmesi

Büşra GÜMÜŞ

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY

İSTANBUL - 2021

YÖKTEZ NO: 690607

Özet

Stres, bireylerin çevresindeki her unsurla olan etkileşimi sonucu doğan bir olgudur ve bireylerin çevreyi veya durumu nasıl kontrol ettiği ile alakalıdır. İnsanların günün yaklaşık 8-10 saat gibi bir bölümünü çalışarak geçirdikleri düşünülürse iş hayatı, hayatının her alanında büyük ve önemli bir bölümünü kaplamaktadır. Modern iş dünyasındaki çalışanlar değişkenliğin, belirsizliğin ve rekabetin hâkim olduğu bir ortamda çalışmak zorundadırlar. Bununla birlikte iş yerleri, rekabetin sürekli yaşandığı, resmi ve gayri-resmi ilişkilerin çelişkisinin karşılaşıldığı yerlerdir. Bütün bunlar göz önüne alındığında, çalışanlarda strese neden olan birçok unsurun varlığından söz etmek mümkündür.

Yapılan bu çalışma ile inşaat sektöründe faaliyet gösteren işletmelerde çalışan bireylerin iş yaşamında karşılaştıkları örgütsel stres kaynaklarının, iş ve hayat arasındaki dengeyi bozan olay ve durumların etki düzeyleri ile demografik değişkenlere göre farklılıkları iş sağlığı ve güvenliği açısından detaylı bir şekilde incelenmiştir.

Araştırma İstanbul ili Sarıyer ilçesi Zekeriyaköy semtinde yürütülen bir projedeki 15 kadın ve 440 erkek olmak üzere toplam 455 çalışanın katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada kullanılan veri toplama aracının birinci kısmında araştırmaya katılan bireylerin kişisel özelliklerinin belirlenmesinde demografik 16 sorudan meydana gelen kişisel bilgi formu kullanılmıştır. İkinci kısımda ise iş güvenliği açısından stres algılarının belirlenmesi için “Kopenhag Psikososyal Risk Değerlendirme Ölçeği” kullanılmıştır. Veriler IBM SPSS v23 kullanılarak analiz edildi. Verilerin normal dağılıma uygunluğu Kolmogorov Smirnov testi ile incelendi. Gruplara göre karşılaştırmalar Mann-Whitney U ve Kruskall Wallis ile incelendi.

Araştırmada elde edilen verilerin analiz sürecinde ölçeğin geçerliliğini belirlemek üzere doğrulayıcı faktör analizi yapılmıştır. Araştırma sonucunda, çalışanlarda örgütsel stresi önlemek adına çalışma koşullarının iyileştirilmesi, sosyal destek verilmesi, çalışanlara kendini önemli hissettirilmesi, adaletin sağlanması önemli hususlardandır.

Anahtar Kelimeler: İnşaat Sektörü, İş Sağlığı, İş Güvenliği, Stres

**5.201. Makine Koruyucularının Manipülasyonunun Metal Sektöründe
İncelenerek İlgili Standartlar Doğrultusunda Değerlendirilmesi**

Cansu KARADUMAN

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Nuri BİNGÖL**

İSTANBUL - 2021

YÖKTEZ NO: 689874

Özet

Metal imalat sektörü üretim kapasitesi açısından ülkemizde değerli sektörler arasında yer almakla birlikte yaşanan iş kazaları, meslek hastalıkları ve iş kazası sonucu gerçekleşen ölüm oranlarının yüksek olduğu görülmektedir. Bu bilgi doğrultusunda metal imalat sektöründe makine kullanımının önemli olduğu göz önünde bulundurularak, bu tezin amacı bu sektörde büyük-orta-küçük ölçekli işletmelerde oldukça karşılaştığımız ve iş kazaları senaryolarında çok sık karşımıza çıkan 3 makine grubunun (torna tezgahı, freze tezgahı, taşlama tezgahı) makine koruyucularının sökülmesi ya da devre dışı bırakılmasının nedenleri, kim tarafından hangi aşamada gerçekleştirildiği ve bunun sonucunda yaşanan olumsuzlukları değerlendirerek bu koruyucuların manipüle edilmemesi üzere ilgili standartlar doğrultusunda tasarım ve kullanım aşamalarında yapılabilecek düzenlemeleri belirterek iyileştirmeye yönelik önerilerde bulunmaktır. Bu amaç doğrultusunda Türkiye’de metal sektöründe 2 küçük ölçekli firmada bulunan makine koruyucularının kullanım ve manipülasyon şekilleri araştırılmıştır. Bu çalışma sonunda koruyucuların kolayca etkisiz hale getirilebildiği, çalışanların koruyucular hakkında eğitimlerinin yetersiz olduğu ve işveren tarafından manipülenin zaman tasarrufu sağladığı ve üretimin bu şekilde daha verimli olduğu düşünüldüğü, koruyucuların devre dışı bırakılması halinde makinenin çalışmaya devam ettiği, makinelerin çok yaşlı olmaması ve CE işaretlerine sahip olmalarına rağmen manipüle edilmeye elverişli oldukları görülmüştür. Bu durum göz önünde bulundurularak makine emniyetine ait standartlar ve makine emniyeti kapsamında yönetmelikler incelenerek kullanım aşamasına dair eğitim ve denetim gerekliliği, tasarım aşamasında sağlık ve güvenlik gereksinimlerinin karşılanmasına ve satın alma aşamasında sadece CE işaretinin varlığının emniyetli anlamına gelmediğine dikkat çekilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Freze Tezgâhı, Makine Emniyeti, Makine Koruyucusu, Torna Tezgahı, Taşlama Tezgahı

**5.202. Kargo Hizmetlerinde Çalışanlar Açısından İş Sağlığı ve Güvenliği
Koşulları: COVID 19 Pandemisinin Etkileri**

Ceren BOZDAĞ

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY
Tez Eş Danışmanı
Öğr. Gör. Dr. Özlem YURTSEVER**

İSTANBUL - 2021

YÖKTEZ NO: 689990

Özet

Bu araştırmanın amacı çalışmalarına hiç ara vermeden devam eden kargo çalışanlarının Korona virüs pandemisi sürecindeki etkilenişlerini değerlendirmektir.

Dünya genelinde pandemi olarak ilan edilen Korona virüs salgının ülkemizde görülmesi, hızla yayılması ve vaka sayılarının artması sonucunda ülke genelinde önlemler alınmıştır. Alınan önlemler içinde yer alan sokağa çıkma kısıtlamaları ve insanların sağlıklarını korumak için evde kalmaları, çevrim içi alışverişlerin artmasına sebep olmuş ve bu durum ile kargo-kurye çalışanlarının iş yükünü artırdığı anlaşılmıştır.

Tespit edilen bu durum ve kargo şirketi çalışanları ile yapılmış olan çalışma sonucunda katılımcıların süreç içinde kişisel, maddi, manevi ve psikolojik olarak etkilenmiş olduklarının tespiti, hijyen ve maske kullanımları, artan iş yükü ile değerlendirilmiştir. Analizler ve değerlendirmeler sonucunda maske, mesafe ve hijyen kurallarının önemi bir kez daha ortaya konmuştur. Çalışma alanında afiş ve dezenfektan gibi güvenlik önlemlerinin alındığı anlaşılmıştır.

Değerlendirmenin yapılabilmesi için birinci kısımda 7'si demografik olmak üzere 31 soru, ikinci kısımda ise 12 sorudan oluşan psikolojik sıkıntı ölçeği ile toplamda 43 soruluk anket çalışması kullanılmıştır. Hazırlanan anket sorularının frekans analizine bulgular kısmında yer verilmiştir.

Katılımcıların Korona virüs salgını sürecinden etkilenişlerinin tespiti için sorular arasındaki farklılıkların anlamlılık durumları $p < 0.05$ güven aralığında incelenerek 9 araştırma sorusu için Normallik Analizi ve normallik ilkesine göre Anova Analizi uygulanmıştır. Anova Analizinin anlamlılık durumlarına göre Post Hoc Analizleri de çalışmaya dahil edilerek $p < 0.05$ güven aralığında incelenmiş, değerlendirmesi yapılmıştır. Analizlerin değerlendirilmesi için IBM SPSS Statistics 28 programı kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: COVID 19, İş Güvenliği, Kargo Şirketi Çalışanları

5.203. Akaryakıt İstasyonu Çalışanlarının İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönünden Çalışma Koşullarının Değerlendirilmesi

Elif ÖZKAN

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Rüştü Uçan

İSTANBUL - 2021

YÖKTEZ NO: 660156

Özet

İş sağlığı ve güvenliği kavramı, dünyada ekonominin sürekli büyümesi ile aynı doğrultuda ilerlemektedir. İş sağlığı ve güvenliği insan odaklı bir kavramdır. Sanayileşmenin artması, makinelerin çeşitliliği, teknolojinin gelişimi ile beraberinde iş sağlığı ve güvenliği konusuna ihtiyaç artmaktadır.

Bu çalışmada, akaryakıt sektöründe çalışanların iş sağlığı ve güvenliği yönünden çalışma koşullarının araştırılması hedeflenmektedir. Bu kapsam altında çalışmanın ilk kısmında; iş sağlığı ve güvenliği ve çevre kavramlarına ait tanımlar açıklanmıştır. Türkiye içerisinde 2015-2019 dönemleri arasındaki iş kazaları sonucu oluşan ölüm verileri ve aynı dönemi kapsayan mesleki hastalık verileri Sosyal Güvenlik Kurumunun istatistiklerinden elde edilerek verilmiştir. İş sağlığı ve güvenliği kavramının dünyada ve ülkemizdeki gelişimi ele alınarak detaylı inceleme yapılmıştır. Türkiye’de iş kazasına sonucu verilen cezai yaptırımlar göz önüne alınmıştır.

Çalışmanın ikinci kısmında, akaryakıt ve petrol sektörünün geçmişten günümüze kadar gelişimi incelenmiştir. Petrol ürünlerine ait özellikler detaylandırılarak ifade edilmiştir. Ayrıca Türkiye’de faaliyet içerisinde olan akaryakıt işletmelerinin iş güvenliği açısından incelenmiştir. Çalışmanın üçüncü bölümünde akaryakıt sektörü çalışanlarından oluşan gönüllü kişiler ile anket çalışması yapılması, bununla birlikte onların iş sağlığı ve güvenliği görüşleri alınması ve çıkan sonuçların analiz edilmesi yer almaktadır. Anket çalışması Kocaeli bölgesinin 10 ilçesinde faaliyet gösteren 10 farklı akaryakıt istasyonunda gerçekleştirilmiştir. İş sağlığı ve güvenliği kapsamında akaryakıt istasyonları çok tehlikeli iş yeri kategorisinde yer almaktadır. Çalışmada yer alan anket, istasyon çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği yönünden çalışma koşullarının değerlendirilmesini ve çalışanların algılarını ortaya çıkartmıştır. Yapılan bu anket sonucunda, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışma koşulları ölçülürken; akaryakıt istasyonu bazında farklılıklar olduğu, sosyoekonomik çevrenin, eğitim durumunun, istasyon müşteri kitlesinin farklılığa sebep olduğu görülmüştür

Anahtar Kelimeler: İş Sağlığı ve Güvenliği Kavramı, Çevre, Akaryakıt, Petrol, İş Kazası

**5.204. Kablo İmalatı Yapılan Bir Fabrikada Ergonomik Risk Değerlendirmesi:
OWAS, Cornell Kas İskelet Sistemi Rahatsızlıkları Ölçeği Ve HMD Yöntemi
Uygulamaları**

Esin YOMRALIOĞLU

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY**

İSTANBUL - 2021

YÖKTEZ NO: 689892

Özet

Yoğun işgücü kullanımı, yoğun iş temposu ve uygun olmayan çalışma duruşları meslek hastalıkları ve özellikle kas iskelet sistemi rahatsızlıklarının oluşumunda büyük rol oynamaktadır. Çalışanların sağlıklı bir çalışma hayatının olması ve çalışma verimliliğinin artırılabilmesi için çalışma ortamında ergonomik şartların sağlanması gerekmektedir.

Bu tez çalışmasının amacı; tehlikeli sınıfta yer alan bir kablo üretim fabrikasında izolasyon, büküm, kılıflama, örgü, ambalajlama, kalite kontrol ve sevkiyat bölümlerindeki çalışanların işlerini yaparken ki duruş pozisyonları, çalışma ortamı, makine ve ekipmanları da dikkate alınarak ergonomik risk analiz yöntemleri ile değerlendirmektir.

Çalışma kapsamında İstanbul’da bulunan kablo imalat fabrikasının 30 çalışanına “Cornell Kas İskelet Rahatsızlık Ölçeği”, “HMD”, “OWAS” ve “Çalışan Sağlığı Bilgi Formu” uygulanmıştır. Verilerin istatistiksel analizleri için SPSS 21.0 kullanılmıştır. Analizlerde Shapiro-Wilk testi, One Way ANOVA, Post-Hoc LSD ve Kruskal-Wallis testi tekniklerinden yararlanılmıştır.

Kablo imalat sektörü üretim, kalite kontrol ve sevkiyat işlerinde ergonomik açıdan en riskli vücut bölgesi “yüksek” HMD maruziyet düzeyi ile “omuz/kol” (%36,7) olarak belirlenmiştir. Sevkiyat bölümü çalışanlarının “omuz/kol” maruziyet düzeylerinin “çok yüksek” olduğu saptanmıştır. Çalışanların en sık ağrı, sızı ve rahatsızlık hissettikleri vücut bölümlerinin “ayak” (%30) “omuz” (%13,3) ve “alt bacak” (%13,3) olduğu tespit edilmiştir. Çalışanların OWAS skorlarına göre %30’unun yüklenme ve zorlanmanın fazla olduğu (C3 kategorisi) koşullarda çalıştığı tespit edilmiştir. Kablo imalat sektörü için en tehlikeli iş bölümünün “sevkiyat” bölümü olduğu saptanmıştır.

Sonuçlara göre çalışılan iş bölümü, yapılan işin tanımı ve genel sağlık durumu çalışanların ergonomik risk faktörlerine maruziyetlerini etkilemektedir. Çalışma ortamında iş güvenliği sağlanması için devlet, işveren ve çalışanlar için önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Cornell Kas İskelet Sistemi Rahatsızlıkları Ölçeği, Ergonomi, HMD, OWAS

5.205. İş Güvenliği Algısı: Optik Ve Gözlük Sektörü

Fatih TANRISEVEN

Tez Danışmanı

Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY

İSTANBUL - 2021

YÖKTEZ NO: 700979

Özet

Yapılan bu araştırmada optik ve gözlük sektöründe faaliyet gösteren işletmelerde çalışan bireylerin iş güvenliği algılarının bazı değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya basit tesadüfî örneklem yöntemi ile belirlenmiş olan 244 kadın ve 317 erkek olmak üzere toplam 561 çalışan katılmıştır. Araştırmaya katılan bireylerin kişisel özelliklerinin belirlenmesinde demografik ve sektörel 24 soruluk kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Araştırmaya katılan bireylerin iş güvenliği algılarının belirlenmesinde “İş Sağlığı ve Güvenliği Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin analiz sürecinde SPSS 22.0 programında frekans analizi, tanımlayıcı istatistik, independent T test ve tek yön ANOVA analizlerinden yararlanılmıştır. Araştırmanın sonunda katılımcıların mesleklerini iş güvenliği konusunda düşük riskli meslek grubunda gördükleri ve iş kazası geçirme düzeylerinin düşük olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların iş güvenliği algılarının orta düzeyde olduğu, buna karşılık iş güvenliğine yönelik önlemleri alma düzeylerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir. Demografik değişkenlere göre bireylerin iş güvenliği algılarının anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Bu kapsamda katılımcıların iş güvenliği algılarının cinsiyet, eğitim düzeyi, yaş grubu, işyerindeki yetkinlik düzeyi, işyerindeki statü, deprem olasılığına karşı önlem alma, düzenli göz muayenesi olma ve gözlükçülüğü geleceğin sektörü olarak görme değişkenlerine göre anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur ($p<0.05$). Bunun yanında katılımcıların iş güvenliği algılarının “Optisyenlik programlarının üst eğitimi olan optometri eğitimi Türkiye’ye gelmeli mi?” ve “Optometri eğitiminin gelmesi sonucu gözlük kullanımının artacağını ve iş kazalarını düşüreceğini düşünüyor musunuz?” sorularına verilen yanıtlara göre anlamlı farklılık gösterdiği tespit edilmiştir ($p<0.05$). Sonuç olarak, optik ve gözlük sektöründe çalışan bireylerin iş güvenliği algılarının orta seviyede olduğu, iş güvenliği konusunda önlem alma düzeylerinin yüksek olduğu ve iş güvenliği algılarının demografik değişkenlere göre farklılaştığı söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Gözlük ve Optik Sektörü, İş Sağlığı, İş Güvenliği

5.206. Film, Dizi Ve Reklam Endüstrisinde, İş Sağlığı Ve Güvenliği Açısından Covid – 19 Pandemi Önlemleri Ve Sektör Çalışanlarının Çalışma Koşullarının Değerlendirilmesi

Murat ASLANER

Tez Danışmanı

Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY

İkinci Tez Danışmanı

Dr. Öğr. Üyesi Nurullah YÜCEL

İSTANBUL - 2021

YÖKTEZ NO: 689910

Özet

Bu çalışmada, film, dizi ve reklam endüstrisinde iş sağlığı ve güvenliği açısından Covid-19 pandemi önlemleri ve çalışanların çalışma koşulları hakkında nicel bilgilerin araştırılması amaçlanmıştır. Çalışmada ulaşılan veriler film, dizi ve reklam endüstrisinde çalışma hayatını sürdüren 107 çalışana uygulanan 1 açık uçlu, 1 çoklu seçmeli ve 36 kapalı uçlu soru olmak üzere toplamda 38 sorudan oluşan anket yardımı ile elde edilmiştir. Araştırmada çalışanlara uygulanan anket 3 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm araştırmaya katılım sağlayanların demografik verilerini, ikinci bölüm Covid-19 pandemi önlemlerini, üçüncü bölüm ise sektör çalışanlarının, çalışma koşullarını değerlendirmeye imkân veren anket sorularını içermektedir. Araştırmada ulaşılan veriler SPSS bilgisayar programı yardımıyla analizi yapılarak anket sorularının faktör analiz değeri $KMO=0,667$ olarak hesaplanmıştır. Varyans değeri 1'den büyük olan 11 faktör belirlenmiş ve açıklanan varyans'ın toplamda %65,861'ini açıkladığı saptanmıştır. Anket sorularına uygulanan iç tutarlılık (Cronbach Alpha katsayısı) değeri ise 0,718 olarak hesaplanmıştır. Araştırmada sonucunda ulaşılan bulgular kolay anlaşılabilir olması için frekans ve yüzdeler olarak tablolar halinde hazırlanarak sunulmuştur. Ayrıca araştırma bulguları yüzdeler grafikler halinde hazırlanarak tanımlayıcı olarak yorumlanmıştır. Buna göre araştırmaya katılım sağlayanların büyük bir bölümü yıllık izin, fazla mesai ücreti, kıdem tazminatı, ara dinlenmesi, SGK prim ödemesi gibi haklardan yeterli seviyede faydalanmadığını düşünmektedir. Ayrıca katılımcıların değerlendirmesinde göre, uzun çalışma saatleri, stresi yüksek ortamlar, yetersiz haftalık dinlenme süreleri ve yetersiz ücret gibi konular film, dizi ve reklam endüstrisinin en önemli sorunları olarak sıralanmaktadır. Çalışma sonucunda film, dizi ve reklam endüstrisinde çalışma hayatını sürdüren ve araştırmaya katılım sağlayan çalışanların değerlendirmesine göre işyerlerinde alınan Covid-19 önlemlerinin yeterli olduğu, çalışma koşullarının ise yetersiz, ağır ve yorucu koşullara sahip olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Film Dizi ve Reklam, COVID-19, Pandemi, İş Sağlığı ve Güvenliği

5.207. Coğrafi Bilgi Sistemleri Yardımıyla Bayburt Merkez İlçesinde Deprem Risk Analizi

Murat ORUÇ

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY**

İSTANBUL - 2021

YÖKTEZ NO: 701566

Özet

Deprem, jeolojik ve yapısal faktörlerin yetersiz değerlendirilmesi, deprem sonrası tahliyenin ve toplanma alanlarının afetler meydana gelmeden önce etkin bir şekilde planlanmadığı ve analizi yapılmadığı için yüksek can kayıplarına neden olmaktadır.

Dünyada doğal afetler konusundaki çalışmalar afetlerin etkisiyle ve teknolojinin gelişmesiyle farklı bir anlayış ve uygulamaya yönelmiştir. Meydana gelebilecek afetlerin önlenmesi, ortadan kaldırılması için yaygın olarak benimsenen kriz yönetimlerinin yanında günümüzde afetlerin meydana getirdiği kayıp ve yaralanmalara karşı alınacak güvenlik önlemlerini kapsayan risk yönetimi de son yıllarda önemsenmeye başlamıştır. Bu nedenle ağır kayıplarla sonuçlanan doğal afetlere yönelik olarak afet öncesi risklerin azaltılması için, gerekli risk analizi ve acil durum eylem planlarına ağırlık verilmelidir.

Çalışmamızda coğrafi bilgi sistemleri yardımıyla sismik tehlikelerinin değerlendirilmesi, deprem risk analizlerinde mekânsal veri kümelerinin geliştirilmesi, sismik riskin neden olduğu hasar kayıp analizlerinin tahmin edilmesi, bölgedeki yol ağının ve barınma alanlarının afetlerdeki duyarlılığının ve etkilerinin analizi yapılmış ve haritalandırılmıştır. Böylece deprem olaylarının mekânsal analizinde yapısal, coğrafi ve jeofizik parametreleri birleştirilerek bölgedeki altyapının kırılabilirliği daha iyi anlaşılmasına çalışılmıştır.

Çalışma bölgesi için deprem hasar risk analizinde etki eden PGA, PGV, zemin yapısı, heyelan, eğim, akarsu mesafe ve bina etmenlerinin kırılabilirlik dereceleri incelenmiş ve buna göre ağırlıklandırılıp sismik tehlikeyi belirlemek için Analitik Hiyerarşi Yöntemi (AHY) kullanılarak deprem kaynaklı bu riskler birleştirilerek entegre bir deprem- hasar risk analizi oluşturulmuş ve binaların belirlenen bu risk analizi seviyelerine göre çok yüksekte çok düşüğe kadar değişen dağılımları tematik olarak sunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Deprem, Risk Analizi, Coğrafi Bilgi Sistemleri, Sismik Tehlike Analitik Hiyerarşik Yöntem

5.208. Bazı Doğal Soğutkanların Sentetik Soğutkanlar İle Karşılaştırılması Ve Emniyetli Kullanımının İSG Açısından İncelenmesi

Mükremin İLHAN

**Tez Danışmanı
Dr. Öğretim Üyesi Nuri BİNGÖL**

İSTANBUL - 2021

YÖKTEZ NO: 663267

Özet

Dünya genelinde yaşanan küresel ısınmanın tüm canlılar için gelecekteki en büyük tehdit olduğu bilinmektedir. Kendi elleriyle yarattıkları bu tehdittin ortadan kaldırması veya en aza indirilmesi amacıyla CO2 salınımının kontrol altına alınması, insanoğlunun ve bilim adamların önceliği durumdadır. Bu kapsamda ulus devletler bir araya gelerek ozon tabakasını incelten veya sera etkisini yaratan soğutkanların üretim ve tüketiminin azaltılmasına yönelik takvimler ve yeni alternatiflerin geliştirilmesi gibi birtakım uluslararası taahhütlere imza atmıştır.

Bu çalışmada, dünya genelinde yaşanan küresel ısınmanın bertarafı amacıyla Montreal ve Fgaz (florlu sera gazları) yönetmelikleri kapsamında yürütülen iklimlendirme ve ticari soğutma sektöründe düşük KIP (GWP) (Küresel Isınma Potansiyeli) değerine sahip ve daha çevreci “ozon ve iklim dostu alternatifler” olarak adlandırılan ve gelecekte giderek kullanımının yaygınlaşacağı ön görülen doğal soğutkanların (hidrokarbonlar, amonyak ve karbondioksit) kimyasal özellikleri incelenmiştir. Emniyetli kullanımı, verilecek servis hizmetlerinde dikkat edilmesi gereken tehlike ve risk içeren hususlar ile çevreye olan etkileri İSG (İş Sağlığı ve Güvenliği) açısından incelenerek, diğer sentetik soğutkanlarla karşılaştırması yapılmıştır.

Bu çalışma, endüstriyel uygulamalarda alternatif doğal soğutkan içeren sistemlere servis hizmetlerinin doğru ve etkin olarak verilmesi, olası iş kazalarının önlenmesine yönelik yöntemler geliştirilmesi ve sektörel farkındalık yaratmayı hedeflemiştir. Aynı zamanda, gelecekteki muhtemel çalışmalar için güncel bir başvuru kaynağı oluşturmayı amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Amonyak, Karbondioksit, Hidrokarbonlar, Doğal Soğutkanlar

5.209. Yükleme Rampalarında İş Güvenliği Açısından Uygulanan Teknik Uygulamaların Etkinliğinin Hesaplanması

Necmi TÜRER

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN**

İSTANBUL - 2021

YÖKTEZ NO: 662338

Özet

Yükleme rampalarının kullanımı, şirketlerin lojistik ihtiyaçlarının artmasıyla paralel şekilde artış göstermiştir ve neredeyse tüm şirketlerin depolama birimlerinin bir parçası haline gelmiştir.

Bu araştırma kapsamında önlem alınmamış yükleme rampalarındaki çok ciddi yaralanmalar ile sonuçlanabilecek risklerin ve bu risklerin kabul edilebilir risk seviyesine indirilebilmesi için kullanılacak kontrol tedbirlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Araştırma kapsamında nicel ve nitel araştırma yöntemleri karma olarak kullanılmıştır. Yükleme rampalarındaki risklerin belirlenmesi ve bu risklerin değerlendirilmesi amacıyla nicel araştırma yöntemlerinden betimleyici araştırma tipi kullanılmıştır. Belirlenen risk seviyelerinin kabul edilebilir risk seviyesine düşürülmesi için gereken kontrol önlemlerinin bulunmasında nitel araştırma yöntemlerinden gereksinim saptama tipi kullanılmıştır. Belirlenen önleyici önlemlerin bir bütün olarak sisteme entegre edilmesinde nitel araştırma yöntemlerinden örnek olay araştırma tipi kullanılmıştır. Kontrol önlemlerinin uygulanması sonrasında risk değerlendirilmesi yapılarak nicel araştırma yöntemlerinden betimleyici araştırma tipi tekrar kullanılmıştır. Sonuç olarak çalışmada araştırma yöntemleri karma olarak kullanılmıştır.

Araştırma kapsamında yükleme rampalarında altı adet çok yüksek seviyeli risk Pils Risk Değerlendirmesi Yöntemi ile tespit edilmiştir. Tespit edilen bu riskler yükleme rampasındaki araç hareketlerinden kaynaklanan riskler, araçların yükleme rampasına yaklaşmasından kaynaklanan riskler, yükleyicinin yükleme rampasının üzerinde çalışmasından kaynaklanan riskler, yetkisiz kişilerin hareketlerinden kaynaklanan riskler, yükleme rampasının yerden yüksek olmasından kaynaklanan riskler ve yükleme rampasının bakımından kaynaklanan riskler olarak belirlenmiştir.

Belirlenen bu riskler için kontrol önlemleri belirlenmiş ve bir model ile tüm sisteme uygulanmıştır. Böylelikle önceden belirlenen altı adet yüksek seviyeli riskin kabul edilebilir risk seviyelerine indirilmesi sağlanmıştır.

Tezin sonucunda yükleme rampalarındaki emniyet zafiyetlerini önleyecek bir emniyet modeli oluşturulmuş ve yükleme rampalarının hepsinde bu modelin kullanılması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İş Güvenliği, Makine Emniyeti, Modelleme, Risk Değerlendirmesi, Yükleme Rampası

5.210. İş Güvenliği Uzmanlarının Maruz Kaldığı Mobbing'in İş Sağlığı Ve Güvenliği Açısından Değerlendirilmesi

Nurdan VARDALI

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY

İSTANBUL - 2021

YÖKTEZ NO: 693376

Özet

İş sağlığı ve güvenliği çalışmaları, çalışanlarla iletişim ve etkileşim gerektiren sektörlerden bir tanesidir. İş sağlığı ve güvenliğinde, biyolojik, kimyasal ve fiziksel olan mesleki risklerin yanında psikososyal risk etmenlerinden biri olan mobbing de yer almaktadır. Çalışanın maruz kalabileceği mobbing veya diğer risk etmenleri doğrultusunda, in- sanlarla etkileşimini, işine veya iş yerine karşı sahip olduğu iş motivasyonunu olumsuz yönde etkileyebilmektedir.

Bu çalışmada, sektördeki iş güvenliği uzmanları eğer mobbinge maruz kalıyorlarsa bu durumun iş sağlığı ve güvenliği açısından değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışma gerçekleştirilirken anket soruları hazırlanıp, sosyal medya aracılığıyla katılımcılara ulaştırılmıştır. Google anketler aracılığıyla toplanan veriler SPSS 25.0 programı yardımıyla istatistiksel olarak değerlendirilerek sonuçlandırılmıştır.

Anket soruları 500 kişiye gönderilmiş olup, 163 iş güvenliği uzmanı tarafından yanıtlandırılmıştır. Katılımcıların %65,4'ü erkektir. Mobbing farkındalığını ölçmek amaçlı olarak yönlendirilen anket sonuçlarına göre katılımcıların %98,1'inin mobbing kavramını daha önce duymuş olduğu ve katılımcıların %66,7'sinin iş yerinde mobbinge maruz kaldığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Araştırmanın sonucunda iş güvenliği uzmanlarının cinsiyetinin, medeni durumunun, yaş gruplarının, eğitim durumlarının, meslek gruplarının ve iş deneyimlerindeki farklılıkların mobbinge maruz kalma oranlarını arttırmadığı sonucuna varılmıştır. Fakat çalışanların mesaiye kalma sıklığının artmasıyla mobbingin doğru orantılı olarak arttığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu nedenle psikososyal risk etmenlerinden birisi olan mobbingin en aza indirilerek, yürütülen iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin daha iyi şekilde yürütülebilmesi ve iş yeri ortamının daha sağlıklı hale getirilmesi için, işverenlere/amir/müdürlere mobbing ile alakalı eğitim verilmesi ve amirlerin çalışanlarla sürekli olarak iletişim halinde olup geri bildirimler alması şeklinde önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İş Güvenliği Uzmanı, Mobbing, İş Sağlığı ve Güvenliği, Yönetime Katılamama, Engellenme

5.211. Engelli Çalışanların, Sağlık Kurulu Raporlarındaki Engel Oranı Değerleri Kullanılarak Bir Risk Değerlendirme Yöntemi Geliştirilmesi: Döküm Sektöründe Bir Uygulama

Onur GARİPOĞLU

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY**

İSTANBUL - 2021

YÖKTEZ NO: 689327

Özet

Çalışma hayatında özel politika gerektiren grupların ayrı olarak değerlendirilmesi mevzuatımızda belirtilmiştir. Özel politika gerektiren gruplar içerisinde yer alan engellilerin, İş kanunu kapsamında belirli oranlarla çalıştırılma zorunlulukları bulunmaktadır. Bu kapsamda engelli personellerin işe alımlarından sonra çalışma ortamlarındaki risk faktörleri kendi yeterliliklerinden hareketle etkin bir şekilde analiz edilmeli, personel kendi becerisine uygun çalışma pozisyonunda değerlendirilmelidir.

Bu çalışmanın öncelikli amacı, kamu ve özel sektör iş kollarında çalışmalarını yasal yönden zorunlu olan engelli bireylere daha güvenli bir çalışma ortamının sağlanması için tüm iş kollarında kullanılacak bir risk değerlendirme yöntemi geliştirilmesidir. Bursa’da faaliyet gösteren bir döküm fabrikasında çalışan 15 engelli personel örneklem olarak seçilmiştir. Bireylerin özlük bilgileri gizli tutularak yapılan çalışmada, engelli personellerin sağlık durumlarına uygun pozisyonda çalışmalarını amaçlanarak, geliştirilen risk değerlendirme yöntemi uygulanmıştır.

Geliştirilen risk değerlendirme yönteminde, her bireyin tek tek sağlık durumları ve çalışma koşulları dikkate alınarak sayısal veriler ile değerlendirilmiştir. Engelli personelin engellilik sağlık kurulu raporundaki engel oranı şiddet parametresi olarak ve çalışma ortamında bulunan risk etmenleri puanlanarak olasılık parametresi olarak kullanılmıştır. Kişilerin sağlık durumu bilgilerine göre mutlak çalıştırılmaması gerekli işler, ön koşullandırma yapılarak analiz yöntemine dahil edilmiştir. Risk değerlendirmesi yöntemine, “Engelli Personel Risk İndeksi” kısaca EPRİ adı verilmiştir.

Bulgularda elde edilen sonuçlar doğrultusunda sağlık durumlarına göre uygun olmayan koşullar altında çalışan dokuz engelli personel için operasyonel düzenlemelerin yapılması veya fiziki ortam koşullarının iyileştirilmesi yönünde önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Engelli Çalışan, Risk Değerlendirme, Döküm Sektörü, Engel Oranı

5.212. Yeraltı Kömür Madeni Çalışanlarında Tükenmişlik Düzeyinin Maslach Tükenmişlik Ölçeği İle Ölçülmesi

Sümeyye GÖÇMEN

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY**

İSTANBUL - 2021

YÖKTEZ NO: 693509

Özet

İş kazalarının işyeri faaliyet grubuna göre dağılımında maden sektöründeki kömür ve linyit çıkarılması birinci sıradadır (Camkurt, 2013). İş kazalarının bu denli yüksek olduğu bir sektörde tehlike ve risklerin değerlendirilmesi yapılırken fiziksel, kimyasal, biyolojik, ergonomik risk etmenlerinin yanı sıra psikososyal riskler de göz önüne alınmalıdır. Yeraltı kömür madenleri çok tehlikeli bir işkolu olmasıyla beraber çalışanların psikolojilerinin de değerlendirilmesini gerektiren bir işdir. Bu çalışmanın amacı yeraltı kömür madeni çalışanlarının tükenmişlik düzeylerini belirleyerek literatüre katkıda bulunmaktır. Çalışma kapsamında Zonguldak bölgesindeki TTK'den rastgele seçilen çalışanlara anket uygulanmış ve elde edilen veriler SPSS 26 programı ile analiz edilmiştir. Çalışmada Maslach Tükenmişlik Ölçeği ile bu ölçeğin alt boyutlarının yaş, mezuniyet durumu, kronik rahatsızlık ve mobbing gibi demografik sorular ile istatistiksel olarak anlamlı farklılıkları incelenmiştir. Üç alt boyutun değerlendirilmesi sonucu elde edilen toplam tükenmişlik boyutu ile tükenmişlik düzeyi belirlenmiş olup işveren, devlet ve çalışan olmak üzere ilgili taraflara önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Maslach Tükenmişlik Ölçeği, Psikososyal Riskler, Tükenmişlik, Yeraltı Kömür Madencileri

5.213. Av Tüfeği İmalatı Yapılan İşletmelerde Üretim Montaj Ve Test Atışı Aşamalarında Gürültü Maruziyet Düzeylerinin İncelenmesi

Şerife ÖZDEN ÖZKAN

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Rüştü UÇAN**

İSTANBUL – 2021

YÖKTEZ NO: 700751

Özet

Gürültü genel olarak, istenmeyen ve rahatsız eden ses olarak tanımlanır. Makineleşmenin ön plâna çıktığı sanayi ve imalât sektöründe gürültü ise, işyerlerinde çalışanların üzerinde fizyolojik ve psikolojik etkiler bırakan, dikkat dağınıklığına ve uzun süreli maruziyetlerde işitme kaybına yol açan, iş verimini olumsuz yönde etkileyen sesler olarak tanımlanabilir.

Gürültüye kısa süreli maruziyet sonucu geçici işitme kayıpları, uzun süreli maruziyet sonucu ise; kulakta sürekli işitme kayıpları, çeşitli seviyede psikolojik etkiler, (dikkat dağınıklığı ve iletişim bozuklukları, sinirlilik, huzursuzluk vb.) hipertansiyon, ritim bozuklukları, uyku düzensizliği gibi sağlık sorunları görülmektedir. Ayrıca gürültülü ortamlarda çalışmalarda iletişim bozukluğu yaşanmakta ve çalışanlar diğer tehlikelere açık hale gelebilmektedir.

Bu tezin amacı, iş sağlığı ve güvenliği yönünden av tüfeği imalât sanayii sektöründe faaliyet gösteren işyerlerinde üretim ve montaj hatlarında çalışanların gürültü maruziyetlerini belirlemesi ve maruziyet düzeylerinin en aza indirilebilmesidir.

Tezin hazırlanmasında yapılan gerekli kişisel gürültü ölçümleri TS 2607 ISO 1999 Akustik- İş yerinde maruz kalınan gürültünün tayini ve bu gürültünün sebep olduğu işitme kaybının tahmini standardına göre gerçekleştirilmiştir.

Sonuç olarak; Av tüfeği imalâtı sektöründe de geçtiğimiz yıllara göre makineleşmeye önem verilmiş ve imalâtın birçok aşaması artık insan gücünün daha az olduğu seri üretimi amaçlayan makinelerle yapılmaktadır. Makinelerden kaynaklanan gürültünün hem çalışanlara hem de işverenlere zarar veren bir ortam oluşturduğu gerçeği göz ardı edilmemelidir. İşletmelerde yapılan ortam ölçümleri ve çalışma koşulları da bunu destekler niteliktedir. Nitekim tez hazırlık aşamasında yapılan ölçümler sonucunda ortamda meydana gelen ses düzeyleri tespit edilerek çalışanların ve işverenlerin ne gibi önlemler alması gerektiği konusu tezin sonuçlar bölümünde detaylı olarak verilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Av Tüfeği İmalatı Sektörü, İş Sağlığı ve Güvenliği, Kişisel Gürültü Maruziyet Değerleri

5.214. Kentsel Elektrik Dağıtım İşlerinde İş Kazalarına İlişkin Bir İrdeleme

Ayberk MEDENİ

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Esin TÜMER KURNAZ

İSTANBUL - 2022

REF. NO: 10441875

Özet

Elektriğe olan ihtiyaç geçmişte olduğu gibi günümüzde de insanlığın vazgeçilmez ve hatta yaşamsal unsurlarından biridir. Bu gün ülkeler arası gerek ekonomik gerek siyasi tüm tartışmalarda konu olduğu, dünya savaşlarının da gelecekte enerji kaynakları üzerinden çıkabileceği düşünülürse su ve elektrik, ülkelerin de, dünyanın da, küresel anlamda birincil konusudur.

Araştırma kapsamında elektriğin üretiminden son kullanıcıya ulaşana kadarki süreci ve bu hizmetin sürekliliğinin sağlanması adına yapılan çalışmalara değinilmiş olup bu çalışmalarda yaşanan kazaların azaltılması adına saha verileri tartışılmıştır.

Çalışma kapsamında elektrik dağıtım işlerine ilişkin iş kazalarını irdelemeden önce iş çerçevesinin neleri kapsadığını genel bilgiler bölümünde incelenmiş olup alt yüklenicinin üstlendiği kazı ve ölçü işleri kapsam dışı bırakılmıştır.

Elektrik dağıtım işlerinde yaşanan iş kazalarına dikkat çekmek ve sebeplerini göz önüne çıkartmak amacı çerçevesinde, iş sağlığı ve güvenliği kapsamında, mevzuat bağlamında “sorumluluklara” ilişkin eksikliklerin irdelenmesi ile ilgili bir çalışma yapılmıştır. Söz konusu araştırmada 2014 ile 2020 yılları arası, kazalara ilişkin, raporlamalardan gelen tüm detaylı bilgiler, en yoğun dönem kazalanmaları ve kazalanmalardaki ortak çalışan özellikleri verilerine ilişkin detaylı bilgiler ve uygulama aşamasında saha gözlemi çalışmanın üç ana yöntem aksı olarak irdelenmiş olup bulgular kısmından takip edilebilir.

Sahadan elde edilen verilerde tüm kazalanan çalışanlar ile mesleki iş kazasına maruz kalanlar olarak iki ayrı başlıkta ele alınmıştır. Mesleki iş kazaları kapsamına özellikle risk oranı en yüksek olan iki başlık olarak, ark patlaması ve elektrik çarpması alınmıştır.

Araştırma sonucunda, çalışanlar üzerindeki dikkat dağınıklığı, endişe ve stres faktörlerinin olabildiğince azaltılması, işe uygun çalışan yetiştirilmesi, araştırmaya göre risk gurubundaki çalışanlara özel aksiyonların alınması, standartlara ve işe uygun kişisel koruyucu donanım kullanılması gibi tezden elde edilen sonuçlar, ilgili işlerde kazalanmanın azaltılması adına önemli olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kentsel Elektrik Dağıtım, İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Kazası

5.215. Tersanelerde Meydana Gelen Kazaların Analizi

Büşra Mine PEHLİVAN ÖKÜZCÜ

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Nuri BİNGÖL**

İSTANBUL - 2022

REF. NO: 10389283

Özet

Gemi inşa sanayii üretim, istihdam, ülkemizi temsil konusunda kıymetli sektörlerimiz arasında yer almakta ve bünyesinde birçok mühendislik dallarını barındırmaktadır. Tersaneler ekonomik olarak yabancı ülke bandıralı gemilere yapılan çalışmalarla ülke kasasına önemli katkı sağlamaktadır.

Yoğun bir iş temposuna sahip olan sanayii kolu iş güvenliği tehlike sınıflandırmasında çok tehlikeli sınıfta yer almaktadır. İstihdamı ve birden fazla mesleği bir arada barındıran gemi inşa sektörü iş kazalarında ve iş kazaları sonucu ölüm oranlarında en ön sıralarda yer almaktadır. Her meslek için önemli olan iş sağlığı ve güvenliği bu sektör için de önem arz etmektedir.

Yapılan çalışmadaki esas amaç tersane sektöründe oluşan kazaların önüne geçmek ve bu sektörde fiilen görev yapan iş sağlığı ve güvenliği uzmanı olan meslektaşlarıma yol gösterebilecek bir çalışma hazırlamaktır.

Esas olarak tersanede meydana gelmiş iş kazalarını istatistiksel olarak incelenmiş sebepleri araştırılıp bir daha olmaması konusunda gerekli önlemlerin alınması doğrultusunda kaynak oluşturulmuştur.

Bu saptamalar yapılırken risk değerlendirmenin en önemli adımı iş kazalarını meydana getiren hisse sahipleridir. Buradaki hissedarlar; işveren- alt işveren, çalışanlar iş güvenliği uzmanları, çalışan temsilcileri ve kazazedelerdir. Ayrıca öncesinde meydana gelen iş kazalarını incelemek risk değerlendirmesine önemli katkı sağlamaktadır.

Bu çalışmada tersanelerde meydana gelmiş iş kazaları incelenmiş ve tezime konu olan tersanede son bir yılda gerçekleşmiş iş kaza verileri incelenerek bu çalışma hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İş Kazaları, İş Sağlığı Ve Güvenliği, Tersanelerde İş Kazaları, Türk Gemi İnşa Sanayi

5.216. İş Kazalarının Ciddi Yaralanmalı Ve Ölümlü Kaza (SIF) Yaklaşım Yöntemi İle Analizi Ve Değerlendirilmesinin Önemi

Fatih İLEK

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Türker Tekin ERGÜZEL**

İSTANBUL - 2022

REF. NO: 10349066

Özet

İş kazaları tüm Dünyada olduğu gibi Türkiye’de de önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. İş kazaların önlenmesindeki en önemli yöntemlerden biri proaktif uygulamaların iş yerlerinde uygulanmasıdır. Meydana gelen kazaların Ciddi Yaralanmalı ve Ölümlü (SIF) potansiyeli taşıyıp taşımadıklarının belirlenip bu sonuca göre kazaların değerlendirilip proaktif önlemlerin alınması birçok Ciddi Yaralanmalı ve Ölümlü (SIF) kazaları önlemede etkin bir rol oynamaktadır. Daha önce yapılan kaza piramidi çalışmalarında benzer bir yöntem izlenirse bile bir SIF kazanın meydana gelmesi için öncelikle alt tabakalarda bulunan sırasıyla; minör kazaların, ramak kala olayların ve güvensiz durum-davranışların meydana gelmesi beklenmektedir. SIF yaklaşımı bu kazaların meydana gelmesini beklemeden SIF potansiyeli olan kazaları belirlemek için kullanılır.

Bu araştırmada uluslararası alanda çalışan bir şirketin tek bir projesinde meydana gelen 2524 adet kazanın SIF Potansiyeli taşıyıp taşımadığı belirlenerek Heinrich, Bird ve Type&Pearson kaza üçgenleri ile karşılaştırılmıştır. Bu karşılaştırma sonucunda klasik kaza üçgenlerinin majör kazaları öncesinde haber verip vermediği ve Ciddi Yaralanma ve Ölüm (SIF) yaklaşım yönteminin neden daha önemli olduğu irdelenmiştir. Bu çalışmanın ülkemizde özellikle artık eski kaza piramidi yöntemlerinin etkili olmadığını farkına varmış ve SIF yaklaşım yöntemini uygulamak isteyen birçok işletmeye rehberlik edeceği ve iş kazalarının önlenmesinde etkin bir rol oynayacağı düşünülmektedir.

Anahtar kelimeler: İSG, Kaza Üçgeni, SIF, Ramak Kala, İş Kazası

5.217. AHP ve TOPSİS Yöntemi Kullanılarak Akaryakıt İstasyonlarında Ergonomik Ofis Yeri Seçimi

Merve GÜNEŞ

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Coşkun ÖZKAN**

İSTANBUL - 2022

REF. NO: 10384399

Özet

Ergonomi bilimi, insan ve çevre ilişkisini inceleyerek çevrenin insana uyumunu sağlar ve işi insana uygun hale getirir. Burada amaç bireylerin iş memnuniyetlerini ve işin yapılabilirliğini arttırarak verimi yükseltmektir. Bu araştırmada İstanbul bölgesinde yer alan akaryakıt İstasyonlarına ait idari ve yardımcı binalarda yer alan ofis bölümleri işinin ehli A sınıfı iş güvenliği uzmanları ile belirlenen ergonomik risklere göre puanlanarak AHP ve TOPSİS yöntemi ile en ideal ofis yeri seçimi yapılmıştır. Çalışma sonucunda bir akaryakıt istasyonunda idari ve yardımcı binalarında arka cephe sağ ve sol kanatta yer alan ofislerin ergonomik olarak ideal alternatifler olduğu saptanmış ve ofis bölümleri için önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Akaryakıt İstasyonları, Ofis, Ergonomi, TOPSİS, AHP

5.218. Hızlı Yemek Sektöründe Çalışanların Kaza Sıklık Oranlarının İş Sağlığı Ve Güvenliği Açısından Değerlendirilmesi

Mustafa AKKAYA

**Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Müge ENSARİ ÖZAY**

İSTANBUL - 2022

REF. NO: 10441589

Özet

Hızlı yemek, kısa bir zamanda hazırlanan ve hızlı bir şekilde yenen yemek anlamına gelmektedir. Hızlı yemek endüstrisi ticari bakımdan dünyanın en büyük endüstrilerinden biridir. Yemeğin hızlı bir şekilde hazırlandığı ve müşteriye verildiği bir sektördür. Bu sektörde çeşitli kazalar meydana gelmektedir. Bu kazalar çalışanları psikolojik, fiziksel ve sosyal açıdan etkilemektedir.

Bu tezin amacı: Hızlı yemek sektöründe çalışan personellerin daha sağlıklı ve güvenli şartlarda çalışmasına yardımcı olmak için çözüm önerileri sunmak ve bu sektördeki kaza sıklık oranlarının düşürülmesine yardımcı olmaktır. Bu tez; hızlı yemek sektörünün lokomotifi olan 6 adet marka ile sektördeki kaza türlerinin belirlenmesi ve kaza türleri arasında anlamlı ilişkinin bulunması, bu ilişkiyi kullanarak hangi durumlarda önlem alınmasına karar verilmesi, hangi sıklıkta kaza olduğunun belirlenmesi ve çalışanlar için daha sağlıklı ve güvenli şartlar sağlanması açısından büyük öneme sahiptir. Hızlı yemek sektöründeki 6 zincir işletmenin 2020 yılına ait 2369 iş kazası incelenerek, sıklık oranları cinsiyet, yaş, eğitim durumu ve unvan bağımsız değişkenlerine göre değerlendirildi. Kaza türlerinde cinsiyet, yaş, eğitim durumu ve unvanın etkisi incelendi. Nicel araştırma yapılarak, örneklemeden araştırma soruları için veri toplanmıştır. SPSS programına girilerek analizleri yapılmıştır.

Elde edilen bulgularla birlikte cinsiyet, eğitim durumu, yaş ve unvanın kaza türüne olan etkisi ile alakalı bazı sonuçlara varılmıştır ve buna paralel cinsiyet, eğitim durumu, yaş ve unvanın kaza türü arasında anlamlı bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır. Kaza sıklık oranları hesaplanarak kaza sıklık oranı ile cinsiyet, eğitim durumu, yaş ve unvan arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gıda Sektörü, Hızlı Yemek, İş Kazası, Zincir İşletme

5.219. Pandemi Süreci İle Birlikte Artan Uzaktan Çalışmanın Mevzuat Açısından İncelenmesi: Bir Şirket Çalışanları Üzerine Araştırma

Nurcihan DEMİRCİ ESE

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Fahri ERENEL**

İSTANBUL - 2022

REF. NO: 10442270

Özet

Uzaktan çalışmanın, iş sağlığı ve güvenliği açısından çalışanlar üzerine etkisi önem taşımaktadır. Çalışanların bu süreçte hukuksal açıdan haklarının bilinmemesi ve örgütsel bağlılık anlamında iletişimin azalmasıyla verimsiz bir çalışma durumu ortaya çıkmıştır.

Bu çalışmanın amacı, çalışanlar üzerinde pandemi sürecinde uzaktan çalışmanın etkileri, avantajları ve dezavantajları hakkında bilgi edinmektir. Araştırma da demografik özellikleri belirleyen ve uzaktan çalışmada iş sağlığı ve güvenliği konusunda bilgi soruları hazırlanmıştır. 53 katılımcı anket sorularına görüşme tekniği ile yanıt vermiştir. Salgın nedeni ile uzaktan çalışmak durumunda kalan çalışanların, iş sağlığı ve güvenliği önlemleri ile çalışma hak ve sorumluluklarına dair bilgi düzeyi araştırılmıştır. Mevzuat pandemi süresince ne kadar etkili olduğu araştırmanın sorusu olmuştur. Bu çalışmanın sonucunda, verilerin cevaplar Mevzuat açısından değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Esnek Çalışma, İş Sağlığı, İş Güvenliği, Mevzuat, Pandemi

5.220. Fizyoterapistlerin İş Doyumu Düzeyleri İle İş Güvenliği Algıları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Sinem KURÇ

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Müge ENSARİ ÖZAY

İSTANBUL - 2022

REF. NO: 10443665

Özet

Fizyoterapistler mesleki yaşamları boyunca yüksek fiziksel strese maruz kalan sağlık profesyonelleridir. Özellikle yoğun ekipman kullanımı ve hastalarla birebir fiziksel temas içerisinde bulunmaları gibi özellikleriyle fizyoterapistlik mesleği iş güvenliği açısından incelenmesi gereken meslek grupları arasında yer almaktadır.

Çalışmanın amacı fizyoterapistlerin iş güvenliği algıları ile iş doyumu düzeyleri arasındaki ilişkiyi incelemektir. Araştırma iki aşamadan oluşmaktadır. Birinci aşamada katılımcılara anket dağıtılarak demografik veriler, İş Güvenliği Ölçeği ve Minnesota İş Doyumu Ölçeği soruları yardımıyla veriler elde edilip sonuçları yorumlanmış, ikinci aşamada ise REBA ve RULA ergonomik risk analizi yöntemleri kullanılarak fizyoterapistlerin risk skorları tespit edilmiştir. Çalışma, fizyoterapistlik mesleğinin ergonomik açıdan çok riskli olduğunu göstermiştir. Ek olarak fizyoterapistlik mesleğinde iş yeri memnuniyetini ve iş doyumunu etkileyen temel unsurun gelir düzeyleri olduğu anlaşılmış, iş sağlığı ve güvenliği algılarının memnuniyet seviyeleri ile korelasyonu incelendiğinde istatistiksel olarak anlamlı bir sonuç ortaya çıkarmadığı görülmüştür. Bunların yanında elde edilen risk analizi sonuçlarına göre fizyoterapistlerin iş güvenliği çerçevesinde yüksek risk grubunda bulunduğu ve mesleki müdahaleleri sırasında iyileştirmelerde bulunulmasının gerekliliği önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Fizyoterapist, İş Doyumu, İş Sağlığı Ve Güvenliği, REBA, RULA

5.221. Pandemi Sürecinde Gıda Perakendeciliği Sektörü Çalışanlarının Motivasyonunun İş Kazalarına Etkileri Ve Sonuçları

Tuğçe ANKUN

Tez Danışmanı
Dr. Öğr. Üyesi Nuri BİNGÖL

İSTANBUL - 2022

REF. NO: 10443682

Özet

Bu tez çalışmasında, pandemi süresince çalışan gıda perakendecilerinin motivasyonlarının iş kazaları üzerindeki etkileri ve sonuçları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma örneklemine, pandemi süresince çalışan gıda perakendecilerinden İstanbul-Beyoğlu ve çevre ilçelerinden çalışma hayatına aktif olarak devam eden 87 kadın ve 112 erkek, toplam 199 çalışan kişi dahil edilmiştir. Hedeflenen 250 kişi olmasına rağmen 199 kişiye ulaşım sağlanabilmiştir. Bu araştırma betimsel tarama modeli ve ilişkisel tarama modeli ile modellenmiştir. İstatistiksel analizler IBM SPSS sürüm 21.0 paket programı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada gıda perakende çalışanlarının motivasyonları ile iş kazaları arasında ters orantılı bir ilişkinin olduğu saptanmıştır. Motivasyonu yüksek olan çalışanların iş kazasına maruz kalma oranında ciddi azalışlar yaşanacaktır. Ayrıca kadın katılımcıların erkek katılımcılara oranla evde yaşadığı sıkıntı ve stresi işine yansıtarak daha fazla motivasyon eksikliği yaşadığı görülmüştür. Yöneticilerin motivasyon kavramını iyi yönetmesi ile birlikte işçilerdeki motivasyonsuzluğun azaltılabileceği sonucuna varılmıştır. Bunlarla beraber iş kazasının en temel şartı işyerinde yaşanıyor olmasıdır. Araştırma örnekleminin sonuçlarına göre pandemi süresince çalışırken Covid-19 virüsü bulaşan sayısının 101 kişi olması ve Covid-19'un iş kazası hallerinden sayılmasına kesinlikle katılan 110 kişinin bulunması Covid-19'un iş kazası sayılabilmesi için ön koşul oluşturabilmektedir. Ayrıca yine örneklem sonuçlarına göre bu sektörde iş kazasına maruz kalan kişi sayısı 52'dir. Elde edilen bu bulgudan da perakende sektöründe çok fazla iş kazası yaşanmadığını söyleyenleri kanıtlar nitelikte olabilmektedir. Örneklemin büyüklüğüne göre elde edilen sonuçlar değişiklik gösterebilir.

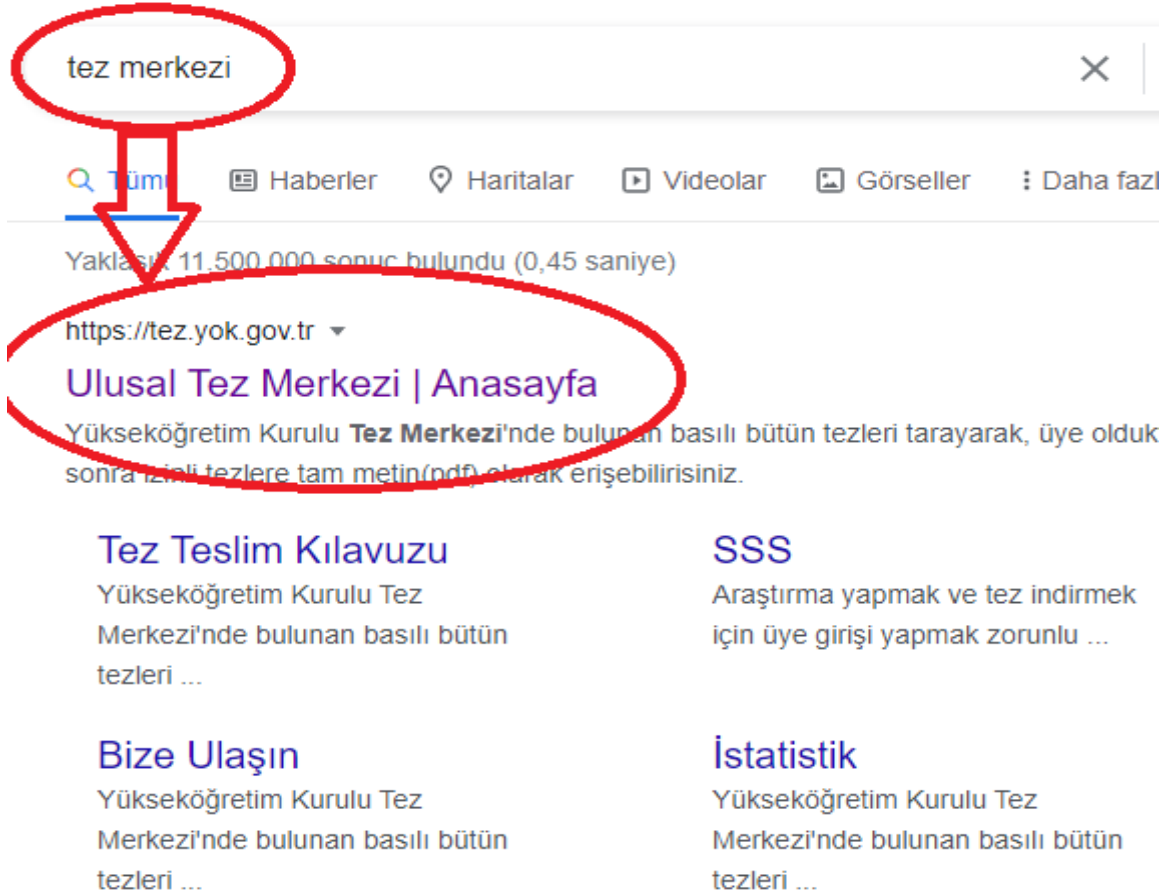
Anahtar Kelimeler: Gıda Perakendecileri, Motivasyon, İş Kazası, COVID-19

6. TEZ MERKEZİ KULLANIMI

Yüksek Öğrenim Kurumunun bir hizmeti olan Tez Merkezi, Türkiye’de yayınlanan tüm yüksek lisans tezlerine, doktora tezlerine, tıpta uzmanlık tezlerine vb. tezlere herkesin ulaşabilmesi için kurulmuştur.

Beşinci bölümde Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisans Programında 2015-2022 yılları arasında yayınlanmış olan 221 adet tezin sadece özet bölümleri sunulmuştur. Eğer herhangi tezin tam metnine ulaşmak istenirse aşağıda bir örnekle gösterilen adımlar takip edilmelidir.

İnternet tarayıcınıza “tez merkezi” yazarak arama yapabilir ve bulunan sonuçlar içerisinde “Ulusal Tez Merkezi” bağlantısına tıklayarak Şekil 6.1.’de gösterildiği gibi giriş yapabilir veya doğrudan “ <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/giris.jsp> ” bağlantısına tıklayarak Tez Merkezine giriş yapabilirsiniz.

Şekil 6.1. Ulusal Tez Merkezi Giriş

Açılan sayfanın görüntüsü Şekil 6.2.’de gösterilmiştir.

Şekil 6.2. Tez Merkezi Ana Sayfa

Bu noktada bize gereken ana bilgi, tarama terimi ve tarama teriminin alanının ne olduğudur. Tarama terimi ve alanı ile alakalı birçok farklı seçenek söz konusu olmakla birlikte burada sadece birkaçı anlatılacaktır.

Şekil 6.3.’de Bölüm 5.’de sunulan özetlerden bir tanesi örnek alınarak tarama terimlerinin özet içindeki yerleri gösterilmiştir.

5.11. **Hastanelerde Yangın Güvenliği Ve Tahliye Gereklere Üzerine Bir İrdeleme** **TEZ ADI**

Abdurrahman İNCE **YAZAR**

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. Rüştü UÇAN **DANIŞMAN**

İSTANBUL - 2016 **TEZ YILI**

YÖKTEZNO 443842 **TEZ NO**

Özet

Hastane binaları ülkemiz mevzuatına göre bina tehlike sınıflandırılmasında oteller, konutlar, okullar ve bürolar ile birlikte orta tehlike kullanım alanında yer almaktadır. Bu sınıflandırmada yangın tehlikesi ve yangın çıkma ihtimali dikkate alınmıştır. Gerçekten de bu açıdan hastane binaları aynı tehlike sınıfında yer alan diğer binalardan çok farklı değildir. Buna mukabil yangın tehlikesinin maruz bırakacağı hastaların hareket kabiliyetleri ve bazı hastane işlemleri dikkate alındığında çok büyük risklerin varlığı görülmektedir.

Şekil 6.3. Tarama Terimlerinin Özet İçerisindeki Yerleri

- Tez Adı ile arama: İlgilendiğiniz tez adını seçiniz ve kopyalayınız. Tez Merkezi sayfasındaki “Tarama terimi giriniz” sekmesine bu adı yapıştırınız. “Aranacak Alan” sekmesinde “Tez Adı” şıkkının seçiniz ve “Bul” sekmesine tıklayınız. (Şekil 6.4.)

Ana Sayfa	Tarama	Mevzuat	İstatistikler	SSS	Yasal Uyarı	Bize Ulaşın	Yardım	YÜKSEK ÖĞRETİM DERSİSİ	Yeni YÖK Projesi
-----------	--------	---------	---------------	-----	-------------	-------------	--------	------------------------	------------------

Tarama terimi giriniz: Hastanelerde Yangın Güvenliği Ve Tahliye Gereklere Üzerine Bir İrdeleme

Aranacak Alan: Tez Adı İzin Durumu: Tümü Tez Türü: Tümü Temizle Bul

Detaylı Tarama | Gelişmiş Tarama | Son Eklenen Tezler

Şekil 6.4. Tez Adı İle Arama

Açılan sayfada tek bir sonuç olabileceği gibi birden fazla sonuçta yer alabilir. Bu nedenle açılan sayfadaki şıkları gözden geçirerek sizin için en uygun olan seçenek ile devam etmelisiniz. Açılan sayfada istenilen sonuç var ise istenilen sonucun Tez No' suna tıklayınız. (Şekil 6.5.)

Tarama sonucunda 1 kayıt bulundu.									
No	Tez No	Yazar	Yıl	Tez Adı (Orijinal/Çeviri)	Tez Türü	Konu			
1	443842	ABDURRAHMAN İNCE	2016	Hastanelerde yangın güvenliği ve tahliye gereklere üzerine bir irdeleme A study on fire safety and evacuation requirements in hospitals	Yüksek Lisans	Hastaneler = Hospitals ; Sağlık Kurumları Yönetimi = Health Care Management			

Şekil 6.5. Tez Adı İle Arama Sonuçları

Yeni açılan sayfada sol üst köşedeki pdf ikonuna tıklayınız. Tıklama sonucunda dosya boyutu ile orantılı bir süre sonunda sayfanın sol alt kısmında indirmenin tamamlandığına dair bir ibare göreceksiniz. (Şekil 6.6.)

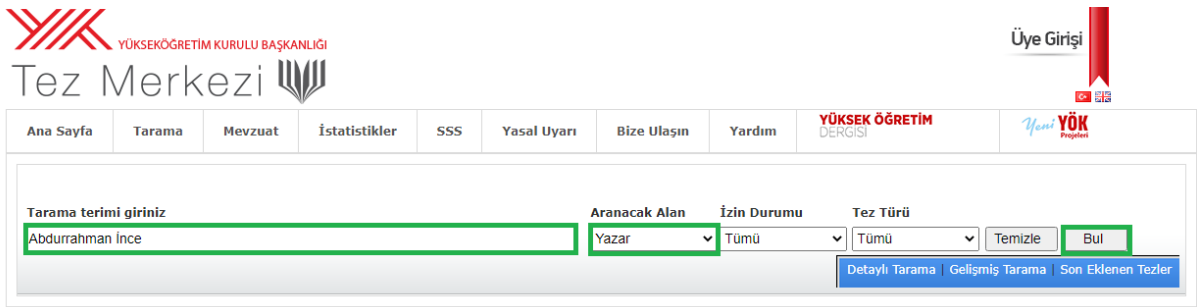
The screenshot shows the 'Tez Bilgileri Detay' page for Tez No 443842. A green arrow points to the PDF icon in the top left corner. At the bottom left, a notification shows '443842.pdf' has been downloaded.

Şekil 6.6. Dosya İndirme

İndirilen dosyanın üzerine tıkladığınızda dosyanın pdf formatında açıldığını göreceksiniz. Tez merkezinde paylaşımına sunulan dosyaların hepsi pdf formatındadır.

- Yazar Adı İle Arama: İlgilendiğiniz tezin yazarının ismini kopyalayınız ve Tez Merkezi sayfasındaki “Tarama terimi giriniz” sekmesine bu ismi yapıştırınız. “Aranacak Alan” sekmesinde “Yazar” şıkkının seçiniz ve “Bul” sekmesine tıklayınız. (Şekil 6.7.). Geri kalan işlemler yukarıda anlatıldığı şekilde devam edecektir.

Bu şekilde arama yapıldığında ilgili yazarın tüm tezleri listeleneceği için birden fazla tezin sonuçlarda gösterilebileceği unutulmamalıdır.

The screenshot shows the Tez Merkezi search interface. At the top, there is a navigation menu with links: Ana Sayfa, Tarama, Mevzuat, İstatistikler, SSS, Yasal Uyarı, Bize Ulaşın, Yardım, YÜKSEK ÖĞRETİM DERGİSİ, and Yeni YÖK Projesi. The main search area has a text input field labeled "Tarama terimi giriniz" containing "Abdurrahman İnce". To the right, there are three dropdown menus: "Aranacak Alan" (set to "Yazar"), "İzin Durumu" (set to "Tümü"), and "Tez Türü" (set to "Tümü"). There are two buttons: "Temizle" and "Bul". Below the search area, there are three links: "Detaylı Tarama", "Gelişmiş Tarama", and "Son Eklenen Tezler".

Şekil 6.7. Yazar İsmi İle Arama

- Tez No İle Arama: İlgili tezin Tez Numarasını seçip kopyalayınız. Tez Merkezi sayfasındaki “Detaylı Tarama” sekmesine tıklayınız (Şekil 6.8.). Açılan sayfada kopyaladığınız tez numarasının “Tez No” sekmesine yapıştırınız ve “Bul” sekmesine tıklayınız (Şekil 6.9.). Geri kalan süreç yukarıda anlatıldığı şekilde devam edecektir.

Bu şekildeki arama her tezin benzersiz bir tez numarası olması nedeniyle sizi doğrudan istediğiniz sonuca götürecektir.

Örnekli anlatımlardan da görülebileceği üzere ilgilenilen tezin tam metnine ulaşabilmek için birden çok yöntem bulunmaktadır. Detaylı arama ve gelişmiş arama seçenekleri ile daha fazla arama seçeneğine de ulaşılabilmektedir. Ancak özetleri verilmiş tezlerin tam metnine ulaşabilmek için “Tez Numarası ile Arama” veya “Tez Adı ile Arama” seçenekleri denenmiş ve sonuca ulaşılmış arama yöntemleridir.

Ana Sayfa	Tarama	Mevzuat	İstatistikler	SSS	Yasal Uyarı	Bize Ulaşın	Yardım	YÜKSEK ÖĞRETİM DERGİSİ	Yeni YÖK Projesi
Tarama terimi giriniz			Aranacak Alan	İzin Durumu	Tez Türü				
<input type="text"/>			Tez Adı	Tümü	Tümü	Temizle	Bul		
			Detaylı Tarama	Gelişmiş Tarama	Son Eklenen Tezler				

Şekil 6.8. Tez Numarası ile Tarama

Ana Sayfa	Tarama	Mevzuat	İstatistikler	SSS	Yasal Uyarı	Bize Ulaşın	Yardım	YÜKSEK ÖĞRETİM DERGİSİ	Yeni YÖK Projesi
Detaylı Tarama	Gelişmiş Tarama	Son Eklenen Tezler	Hazırlanmakta Olan Tezler						
Detaylı Tarama									
Üniversite	<input type="text"/>	Seç	Tez Türü	Seçiniz	Yıl	Seçiniz	<=Yıl<=	Seçiniz	
Enstitü	<input type="text"/>	Seç	İzin Durumu	Seçiniz	Tez No	443842			
Ana Bilim Dalı	Ana Bilim Dalı		Durumu	Seçiniz	Tez Adı	Tez Adı			
Bilim Dalı	Bilim Dalı		Dil	Seçiniz	Yazar	Yazar			
Konu	Konu		Grubu	Seçiniz	Danışman	Danışman			
Dizin	Dizin		Özet	Özet					
			Bul	Temizle					

Şekil 6.9. Tez Numarası İle Detaylı Tarama

Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü İş Sağlığı ve Güvenliği Tezli Yüksek Lisans Programında 2015-2022 yıllarında sunulan yüksek lisans tezlerinin 2022 yılında sunulmuş olanlarının bazılarının Yüksek Öğretim Kurumundaki yükleme işlemleri Mart 2022 itibariyle sona ermediği için tez numaraları henüz belirlenmemiş ve Tez Merkezinde paylaşımına sunulmamışlardır. İlgili tezlerin işlemlerinin Nisan 2022 itibariyle tamamlanacağı düşünülmektedir. Nisan 2022 tarihinden itibaren bu tezlerinde tam metinlerine Tez Merkezinden ulaşabilirsiniz.

Bu tezler için tez numarası yerine referans numarası verilmiştir. Tez adlarını kullanarak Üsküdar Üniversitesi Kütüphanesinden ilgili tezlerin tam metinlerine ulaşmak mümkündür.

Ayrıca 22.02.2018 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında Yardımcı Doçent Doktor unvanı ve kadroları Doktor unvanı ve kadroları olarak değiştirilmiştir. Bu nedenle 22.02.2018 tarihinden önce tamamlanmış tezlerde danışman unvanı Yardımcı Doçent Doktor olanlar o şekilde bırakılmış, 22.02.2018 tarihinden sonraki tezlerde ise danışman unvanları Doktor olarak değiştirilmiştir.

Kullanıcılara kolaylık olması açısından yayınlanan tezlerin yazar, tez adı, danışman, tez numarası, yayınlanma yılı ve Üsküdar Üniversitesi Kütüphanesi numaralarının olduğu liste Tablo 6.1.'de sunulmuştur. Tez merkezinden veya Üsküdar Üniversitesi Kütüphanesinden arama yaparken ilgili verilerden yararlanılması tez tam metnine ulaşmak için kolaylık sağlayacaktır.

Tablo 6.1. Yayınlanmış Tezlerin Arama İçin Kullanılabilecek Verileri

NO	YAZAR	TEZ ADI	DANIŞMAN	TEZ NO	YIL	KÜTÜPHANE NO
1	CENGİZ AKYILDIZ	ULUSLARARASI ÇALIŞMA ÖRGÜTÜNE GÖRE İNŞAAT SEKTÖRÜNDE DAVRANIŞ KURALLARININ İNCELENMESİ	YRD. DOÇ. DR. NAİM DENİZ	426655	2015	TEZ/OHS .A39
2	GAMZE ÇAKIR ER	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNDE PSİKO-SOSYAL FAKTÖR OLARAK MOBBİNG: OFİS ÇALIŞANLARI ÜZERİNDE BİR ARAŞTIRMA	PROF. DR. SEVDA ASQAROVA	426640	2015	TEZ/OHS .C355
3	MEHMET ERŞEN	6331 SAYILI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU ÇERÇEVESİNDE MUTFAK/LOKANTA/İÇECEK HİZMETLERİ	YRD. DOÇ. DR. VİLDAN ENİSOĞLU ATALAY	426650	2015	TEZ/OHS .E774
4	MURAT UYANIK	TEHLİKELİ GAZLARIN ÇALIŞMA ORTAMINDAN UZAKLAŞTIRILDIĞININ KANITLANMASI FAALİYETLERİ	YRD. DOÇ. DR. RÜŞTÜ UÇAN	426656	2015	TEZ/OHS .U93
5	MÜJGAN TARHAN	BİR İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ SORUNU OLARAK MOBBİNG	PROF. DR. NAZİFE GÜNGÖR	426659	2015	TEZ/OHS .T37
6	NURİ BİNGÖL	PATLAYICI ORTAMLARLA KULANILACAK EXPROOF CİHAZLARIN TESİSATI, TAMİRİ, BAKIM, ONARIMI VE SİSTEMLERİNİN VERİMLİLİĞİ	YRD. DOÇ. DR. RÜŞTÜ UÇAN	426648	2015	TEZ/OHS .B56
7	ÖZLEM KOÇAR	İZMİT KÖRFEZİNDE YER ALAN İŞ YERLERİNİN İŞ GÜVENLİĞİNİN DEPREM RİSKİ AÇISINDAN HARİTA BİLGİSİ KULLANILARAK İNCELENMESİ	YRD. DOÇ. DR. BİROL ALAS	426646	2015	TEZ/OHS .K63
8	REMZİ AYDIN	İŞ KAZALARININ HUKUKİ SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	DOÇ. DR. İSMET GALİP YOLCUOĞLU	426651	2015	TEZ/OHS .A93
9	RUHAN BAYRAKTAR	SU ANALİZİ YAPAN KÜÇÜK ÖLÇEKLİ BİR LABORATUVARIN KİMYASAL DEPOLAMA SİSTEMİNİN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ AÇISINDAN İNCELENMESİ	YRD. DOÇ. DR. BELKİS ATASEVER ARSLAN	426645	2015	-
10	ŞEBNEM TONKA	STATİK ELEKTRİĞİN YARATACAĞI TEHLİKELERİN TESPİTİ VE ÇÖZÜMLERİ	YRD. DOÇ. DR. RÜŞTÜ UÇAN	443778	2015	TEZ/OHS .T66

11	ABDURRAHMAN İNCE	HASTANELERDE YANGIN GÜVENLİĞİ VE TAHLİYE GEREKLERİ ÜZERİNE BİR İRDELEME	YRD. DOÇ. DR. RÜŞTÜ UÇAN	443842	2016	TEZ/OHS .I53
12	ALİ ŞEKER	YOL BAKIM VE ONARIM ÇALIŞMALARINDA TRAFİK EMNİYETİNİN İŞ GÜVENLİĞİNE ETKİSİNİN İRDELENMESİ	YRD. DOÇ. DR. ESİN TÜMER	461184	2016	TEZ/OHS .S45
13	ATILLA UÇAN	KIYI VE AÇIK DENİZLERDE BULUNAN EX-PROOF EKİPMANLARIN GÜVENİLİRLİK VERİLERİ VE ANALİZİ	YRD. DOÇ. DR. MUSTAFA YAĞIMLI	Ref No. 10380995	2016	TEZ/OHS .U23
14	AYHAN YILDIRIM	KÜÇÜK ÖLÇEKLİ TEKSTİL İŞLETMELERİNDE İŞ KAZALARININ ÖNLENMESİNE İLİŞKİN ÇALIŞMALARIN ETKİNLİK ANALİZİ	YRD. DOÇ. DR. MESUT KARAHAN	620796	2016	-
15	ELİF SOYER	ORTA ÖLÇEKLİ AYAKKABI İMALATHANELERİNDE KİMYASAL RİSKLERİN BELİRLENMESİ VE BERTARAFI İÇİN BİR ÖNERİ	YRD. DOÇ. DR. ESİN TÜMER	461185	2016	TEZ/OHS .S69
16	ENES SAKARYA	GÜRÜLTÜNÜN ÇALIŞMA HAYATINA ETKİLERİ VE BİR İNŞAAT ŞANTİYESİNDE GÜRÜLTÜ ANALİZ ÇALIŞMASI	DR. ÖGR. ÜYESİ ESİN TÜMER	426657	2016	TEZ/OHS .S25
17	FAYIK AY	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNDE EĞİTİMİN ÖNEMİ	PROF. DR. SELAHATTİN GÜLTEKİN	426644	2016	TEZ/OHS .A9
18	FUNDA DOĞAN	OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARDA (4-6) DEPREM, YANGIN VE TAHLİYE KONUSUNDA DURUM TESPİTİNİN YAPILMASI	YRD. DOÇ. DR. MELİHA KIRKINCIOĞLU	443843	2016	TEZ/OHS .D64
19	İSMAİL ÖZEN	İNŞAAT SEKTÖRÜNDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ UYGULAMALARI ÜZERİNE BİR ALAN ARAŞTIRMASI	YRD. DOÇ. DR. NAİM DENİZ	426647	2016	TEZ/OHS .I86
20	MUSTAFA KEMAL ÇINARLIK	HASTANELERDE ACİL DURUM PLANI HAZIRLAMA KRİTERLERİNİN SAPTANMASI VE ÖRNEK BİR UYGULAMA	YRD. DOÇ. DR. ESİN TÜMER	443838	2016	TEZ/OHS .C56
21	NERGİS ERSÖZ	ALT İŞVERENLİK HİZMETLERİNDE, ALT İŞVEREN İŞ GÜVENLİĞİ YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ OTOMASYON YAZILIMI İLE DENETLENMESİ	YRD. DOÇ. DR. ESİN TÜMER	461584	2016	TEZ/OHS .E77
22	ÖZGÜN ÖZPINAR	OHSAS 18001 İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİNİN İNŞAAT SEKTÖRÜNDE UYGULANMASI	YRD. DOÇ. DR. NAİM DENİZ	426642	2016	TEZ/OHS .O97
23	ÖZLEM MUTLU	İŞ GÜVENLİĞİ VE MESLEK HASTALIKLARININ HASTANE GÜVENLİĞİ ÜZERİNE ETKİLERİ	PROF. DR. OSMAN YILDIRIM	443834	2016	TEZ/OHS .M88

24	RABİA BALCI	ORTAOKULLARDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNİN ARAŞTIRILMASI: İSTANBUL-ZEYTİNBURNU İLÇESİ	DOÇ. DR. İSMET GALİP YOLCUOĞLU	443840	2016	TEZ/OHS .B35
25	REMZİ YURTSEVEN	PATOLOJİ LABORATUVARLARININ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	YRD. DOÇ. DR. KAAAN YILANCIOĞLU	443841	2016	TEZ/OHS .Y87
26	SEVİL ÇIRAKOĞLU	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİM MEMNUNİYET VE BEKLENTİLERİNİN İNCELENMESİ	DR. ÖGR. ÜYESİ MUSTAFA YAĞIMLI	706652	2016	TEZ/OHS .C57
27	TAHSİN ALPTEKİN	ÇALIŞANLARIN VE EMEKLİLERİN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ AÇISINDAN	PROF. DR. SEVDA ASQAROVA	443836	2016	TEZ/OHS .A47
28	TANER AKBULUT	KARŞILAŞTIKLARI SORUNLARIN İNCELENMESİ	YRD. DOÇ. DR. VİLDAN ENİSOĞLU ATALAY	426643	2016	TEZ/OHS .A33
29	UMUT ELBİR	ORTAK SAĞLIK GÜVENLİK BİRİMLERİNİN İŞLEYİŞİ	YRD. DOÇ. DR. VİLDAN ENİSOĞLU ATALAY	426652	2016	TEZ/OHS .E43
30	YEŞİM TEKNİKER	HAZIR BETON ÜRETİM TESİSLERİNDE İŞ GÜVENLİĞİ AÇISINDAN BİR DENETİM MODELİ OLUŞTURULMASI	YRD. DOÇ. DR. ESİN TÜMER	461585	2016	TEZ/OHS .T45
31	YILDIRIM DURSUN	İTFAİYEDE KİŞİSEL KORUYUCU DONANIMLAR	YRD. DOÇ. DR. MESUT KARAHAN	426641	2016	TEZ/OHS .D87
32	ADEM BÖLÜKBAŞI	KURUMSAL İŞLETMELERDE SIFIR İŞ KAZASI HEDEFİNE YÖNELİK UYGULAMALAR	YRD. DOÇ. DR. TÜRKER TEKİN ERGÜZEL	478765	2017	TEZ/OHS .B65
33	ALİ BAHADIR KÜÇÜKARSLAN	ORMANCILIK SEKTÖRÜNDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ	YRD. DOÇ. DR. RÜŞTÜ UÇAN	489965	2017	TEZ/OHS .K83
34	AYLA KARALTI	İSTANBUL'DAKİ İKİ ÖZEL TIBBİ LABORATUVAR ÇALIŞANLARININ BİYOLOJİK RİSK ETMENLERİNE KARŞI ALGI DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ	YRD. DOÇ. DR. RÜŞTÜ UÇAN - DOÇ. DR. YEŞİM GÜROL	478741	2017	TEZ/OHS .K37
35	AYŞENUR SARAL KÜÇÜK	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ EĞİTİMLERİNİN ÇALIŞANLARDAKİ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ FARKINDALIĞINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ: YAPI SEKTÖRÜNDE BİR ARAŞTIRMA	YRD. DOÇ. DR. RÜŞTÜ UÇAN	478764	2017	TEZ/OHS .K838
36	AZİME AKÇAYIĞIT	ÇALIŞMA HAYATINDA İLETİŞİMİN ÖNEMİ VE İŞ SAĞLIĞINA ETKİSİ	YRD. DOÇ. DR. ZÜLFİKAR ÖZKAN	478750	2017	TEZ/OHS .A333
37	BURAK KUZU	MÜZİĞİN VE SANATIN İNŞAAT İŞÇİLERİNİN MOTİVASYONLARINA ETKİSİ	PROF. DR. SEVDA ASQAROVA	478757	2017	TEZ/OHS .K89
38	BÜŞRA AKSU	KALİTE, ÇEVRE, İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNİN YÖNETİM SİSTEMLERİ İLE BÜTÜNLEŞTİRİLMESİ, İNŞAAT SEKTÖRÜNDE UYGULAMA VE KARŞILAŞTIRMA	YRD. DOÇ. DR. MESUT KARAHAN	478761	2017	TEZ/OHS .A37

39	HACER GÜLTEN AYTAR	YAPI MARKETLERİNDE ÇALIŞANLARIN GÜVENLİK ALGISİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	DOÇ. DR. SERHAT ÖZEKES	483821	2017	TEZ/OHS .A98
40	HAKAN SEYREKOĞLU	İSTANBUL İLİ ANADOLU YAKASINDA HAFRİYAT VE KATI ATIK TAŞIMASI YAPAN AĞIR VASITA ŞOFÖRLERİNİN ÇALIŞMA KOŞULLARI VE NEDEN OLDUKLARI TRAFİK KAZALARI HAKKINDA BİR İNCELEME	YRD. DOÇ. DR. RÜŞTÜ UÇAN	489959	2017	TEZ/OHS .S49
41	HAYATİ ÖZEN	İNTERNET ERİŞİMİ OLMAYAN ALANLARDA UYGUNSUZLUK BİLDİRİMLERİNİN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ OTOMASYON SİSTEMLERİNE AKTARILMASI İÇİN MOBİL YAZILIM GELİŞTİRİLMESİ	YRD. DOÇ. DR. TÜRKER TEKİN ERGÜZEL	478759	2017	TEZ/OHS .O946
42	HEDİYE KARAÇAY	İŞ GÜVENLİĞİ MEVZUATI ÇERÇEVESİNDE TOPTAN GIDA VE DAĞITIM İŞLERİNDE ÖRNEK ALAN İRDELENMESİ	YRD. DOÇ. DR. ESİN TÜMER	478763	2017	TEZ/OHS .K37
43	HESNA GÜLŞEN AKKAYA	BİR SAĞLIK KURULUŞUNDA İÇ ORTAM ÇEVRE KALİTESİNİN BELİRLENMESİ VE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ BAKIMINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	YRD. DOÇ. DR. GÜLAY MANAV - DOÇ. DR. BURCU ONAT	478760	2017	TEZ/OHS .A35
44	İSMAİL ÖZDEMİR	OHSAS YÖNETİM SİSTEMİ VE OTOMOTİV SEKTÖRÜNDE BİR UYGULAMA	PROF. DR. ALİ FUAT GÜNERİ	478749	2017	TEZ/OHS .O93
45	JALE UZUNDEDE	OTOMOBİL BAKIM SERVİSLERİNDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ÖNLEMLERİNİN SAĞLANMASINA YÖNELİK BİR ÖRNEK ALAN İNCELEMESİ	YRD. DOÇ. DR. ESİN TÜMER	478755	2017	TEZ/OHS .U98
46	KÜBRA MİNE SÜRME NELİ YİĞİCİ	BİR İNŞAAT FİRMASINDA ÇALIŞAN İŞÇİLERİN STRESLE BAŞ ETME BİÇİMLERİ VE İŞ KAZA SIKLIĞI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	YRD. DOÇ. DR. ELÇİN BABAOĞLU	622675	2017	TEZ/OHS .S87
47	MEHMET ALİ KIZGIN	İNŞAAT İŞÇİLERİNİN YÜKSEKTE ÇALIŞMALARI VE KULLANILAN İSKELELERİN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ RİSKLERİNE ETKİSİ	DOÇ. DR. İSMET GALİP YOLCUOĞLU	461582	2017	TEZ/OHS .K678
48	MUSTAFA GÖKGÖZ	TEHLİKELİ İŞLERDE ÇALIŞANLARDA PSİKOSOSYAL RİSK ETMENLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	DOÇ. DR. CUMHUR TAŞ	478743	2017	TEZ/OHS .G65
49	NURUL İSLAM HAN	TOPTAN SATIŞ MARKETLERİNDE MEYDANA GELEN İŞ KAZALARININ ULUSLARARASI DÜZEYDE KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ	YRD. DOÇ. DR. TUFAN DEMİREL	478283	2017	TEZ/OHS .H36

50	ÖZER ÇALIK	YAPI İŞLERİNDE ÇALIŞANLARIN TİTREŞİM MARUZİYETİNİN TESPİTİ ÜZERİNE BİR İRDELEME	YRD. DOÇ. DR. MUSTAFA YAĞIMLI	478758	2017	TEZ/OHS .C35
51	SEMİH TURHAN	YAPI SEKTÖRÜNDE KULLANILAN KULE VİNÇLERLE YAPILAN ÇALIŞMALARDA OLUŞAN RİSKLER VE ALINMASI GEREKEN GÜVENLİK ÖNLEMLERİ	PROF. DR. NİHAT AKKUŞ	478756	2017	TEZ/OHS .T87
52	SİNAN YAVUZYİĞİT	KENT İÇİ GÜVENLİ YAŞAM ÜZERİNE DERLEME	YRD. DOÇ. DR. RÜŞTÜ UÇAN	489956	2017	TEZ/OHS .Y38
53	SÜHA ER	BOYA İMALAT SEKTÖRÜNDE KULLANILAN KİMYASALLARIN İŞ SAĞLIĞI ÜZERİNE ETKİLERİ	YRD. DOÇ. DR. VİLDAN ENİSOĞLU ATALAY	489960	2017	TEZ/OHS .E7
54	ŞENAY KEÇECİ	HATA TÜRÜ ETKİLERİ ANALİZİ YÖNTEMİ İLE BİR ASANSÖRÜN YAPIYA TESİS EDİLMESİNDE RİSK ANALİZ ÇALIŞMASI	YRD. DOÇ. DR. MUHARREM ERDEM BOĞOÇLU	461186	2017	TEZ/OHS .K43
55	YALÇIN KILIÇ	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KAPSAMINDA YER ALAN CEZAİ MÜEYYİDELER, BUNLARIN İNŞAAT SEKTÖRÜ ÇALIŞANLARINCA ALGILANMA BİÇİMİ VE MEVCUT UYGULAMALAR HAKKINDA BİR ARAŞTIRMA	PROF. DR. ALİ FUAT GÜNERİ	478753	2017	TEZ/OHS .K55
56	AHMET EBRAR SAKALLI	A TİPİ VE B TİPİ KİŞİLİK ÖZELLİĞİNE SAHİP BİREYLERDE İŞ DOYUMU VE KAZALANMA ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	PROF. DR. NURSEL TELMAN	510346	2018	TEZ/OHS .S253
57	ALİ YAZICI	İTFAİYE ÇALIŞANLARININ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KÜLTÜRÜNÜ ETKİLEYEN FAKTÖRLER	DR. ÖĞR. ÜYESİ TÜRKER TEKİN ERGÜZEL	507660	2018	TEZ/OHS .Y39
58	ALPER AŞAR	İTFAİYEDE KULLANILAN KİŞİSEL KORUYUCU DONANIMLARIN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ ESİN TÜMER	510059	2018	TEZ/OHS .A83
59	ARDA CİNGİLOĞLU	ÜLKEMİZDE DÖRT FARKLI DERİ SANAYİNDE ÇALIŞANLARDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ÜZERİNE BİR ANKET ARAŞTIRMASI	PROF. DR. ŞULE GÖK	522065	2018	TEZ/OHS .C56
60	AYLA BEŞİR	DEVLET OKULLARINDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KÜLTÜRÜNE YAKLAŞIMIN İNCELENMESİ: ŞİLE ÖRNEĞİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ ESİN TÜMER	516382	2018	TEZ/OHS .B47
61	AYŞEGÜL OKUR	ÇAĞRI MERKEZİ OPERATÖRLERİNİN ÇALIŞMA ŞARTLARININ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	PROF. DR. ALEV TAŞKIN GÜMÜŞ	506118	2018	TEZ/OHS .O38

62	BESİM KAAAN KIRCI	LOJİSTİK DEPO SEKTÖRÜNDE REBA, RULA VE NIOSH YÖNTEMLERİ İLE ERGONOMİ ALANINDA BİR İRDELEME	DR. ÖĞR. ÜYESİ ESİN TÜMER	517348	2018	TEZ/OHS .K57
63	BÜŞRA SAĞLIK	ISO 14000 ÇEVRE YÖNETİMİNE DAİR BİR İNCELEME: İSTANBUL İLİ ELEKTRONİK ATIK FİRMALARI ÖRNEKLEMİ	DOÇ. DR. MESUT KARAHAN	521036	2018	TEZ/OHS .S24
64	CEM KILIÇASLAN	SANAYİ ÜRETİMDE ELEKTRİKLE İLGİLİ YAŞANAN İŞ KAZALARIN BELİRLENMESİ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	DOÇ. DR. SEZGİN ERSOY	489962	2018	TEZ/OHS .K555
65	CEVDET CENGİL	İBB PARK VE BAĞÇELER İŞİ ÇALIŞANLARINA ANKET UYGULAMASI YAPILMASI VE PEYZAJ İŞLERİNDE İSG KRİTERLERİNİN BELİRLENMESİ	DOÇ. DR. ALPASLAN HAMDİ KUZUCUOĞLU	536102	2018	TEZ/OHS .C46
66	ELANUR ŞAHİN	TÜRKİYE'DE 6331 SAYILI İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU İLE TEHLİKELİ MADDELERİN KARAYOLUYLA ULUSLARARASI TAŞIMACILIĞINA İLİŞKİN AVRUPA ANLAŞMASI (ADR)'NİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ ÖRNEĞİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ HACER KAYHAN	657117	2018	TEZ/OHS .S245
67	ELÇİN İNCEOĞLU	ORTA KARADENİZ BÖLGESİ ELEKTRİK DAĞITIM SEKTÖRÜNDE KULLANILAN AĞAÇ DİREKLERİNİN ÇEVRE VE İŞ GÜVENLİĞİNE ETKİLERİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MUSTAFA YAĞIMLI	506114	2018	TEZ/OHS .I534
68	ERCAN AKKURT	HAZIR YEMEK SEKTÖRÜNDE ÇALIŞANLARA YÖNELİK İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNE DAİR FARKINDALIK ARAŞTIRMASI	DOÇ. DR. MESUT KARAHAN	516685	2018	TEZ/OHS .A355
69	ERHAN DEMİR	İNŞAAT İŞÇİLERİNİN İŞ DOYUMU DÜZEYLERİ İLE İŞ GÜVENLİĞİ ALGILARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜŞTÜ UÇAN	521435	2018	TEZ/OHS .D46
70	FAİK ÖZKAN	İŞVERENLERİN İŞ HUKUKU ÇERÇEVESİNDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNİN TEMİN EDİLMESİ NOKTASINDAKİ YÜKÜMLÜLÜKLERİ	DOÇ. DR. HASAN SINAR	520942	2018	TEZ/OHS .095
71	FATİH ALTUNTAŞ	10'DAN AZ ÇALIŞANI OLAN İŞ YERLERİNİN İŞ GÜVENLİĞİNE YÖNELİK ALGI DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ (SAKARYA İLİ)	YRD. DOÇ. DR. TÜRKER TEKİN ERGÜZEL	503363	2018	TEZ/OHS .A48
72	FUNDA (TOPAL)YALÇIN	ACİL DURUMLARDA ÇALIŞANLARIN ÖZ YETERLİLİĞİ: BİR ÖLÇEK GELİŞTİRME ÇALIŞMASI	YRD. DOÇ. DR. GÜLAY MANAV	509668	2018	TEZ/OHS .Y35

73	GAMZE TÜRKES	ÇALIŞANLARIN DAVRANIŞSAL HATALARININ TESPİTİ ÜZERİNE BİR İRDELEME: YAPI SEKTÖRÜ ÖRNEK ALAN İNCELEMESİ	DR. ÖGR. ÜYESİ BURAK GÜLTEKİN	516375	2018	TEZ/OHS .T875
74	GÜVEN TAŞDEMİR	YÜKSEKTE ÇALIŞMALARDA ÇALIŞANLARIN BİLGİ DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ	DR. ÖGR. ÜYESİ RÜŞTÜ UÇAN	509674	2018	-
75	HAKAN ARIKAN	MESLEKİ VE TEKNİK LİSE MAKİNE BÖLÜMLERİNDE OKUYAN ÖĞRENCİLERİN İŞ GÜVENLİĞİ FARKINDALIK DÜZEYİNİN İNCELENMESİ	DOÇ. DR. SERHAT ÖZEKES	559373	2018	TEZ/OHS .A75
76	HAKAN BALCI	ELEKTRİKLİ MAKİNE BAKIMLARINDA OLUŞAN İŞ KAZALARINA İLİŞKİN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	DOÇ. DR. SEZGİN ERSOY	489964	2018	TEZ/OHS .B353
77	HALİL İBRAHİM ZELKA	LOJİSTİK DEPOLARINDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNİN ÖNEMİ	DOÇ. DR. TÜRKER TEKİN ERGÜZEL	520763	2018	-
78	HASAN HIŞIR	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ EĞİTİMLERİNDE GÖRSEL VE SÖZEL EĞİTİMİN ETKİNLİĞİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	DOÇ. DR. TÜRKER TEKİN ERGÜZEL	522054	2018	TEZ/OHS .K575
79	İLHAN YİVLİ	İSTANBUL ZEYTİNBURNU VE FATİH İLÇELERİNDEKİ ANAOKULLARINDA ÇALIŞAN ÖĞRETMENLERDE, İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ALANINDA FARKINDALIK OLUŞTURMA UYGULAMALARI	DOÇ. DR. ALPASLAN HAMDİ KUZUCUOĞLU	506512	2018	TEZ/OHS .Y58
80	KAMİL ÇETİNTAŞ	ÇOK TEHLİKELİ İŞLERDE TEHLİKEVE RİSKLER TESPİT EDİLİRKEN İŞVERENİN / İŞVEREN VEKİLİNİN ETKİNLİĞİNİN ARAŞTIRILMASI: PENDİK ÖRNEKLEMİ	DOÇ. DR. ALPASLAN HAMDİ KUZUCUOĞLU	489971	2018	TEZ/OHS .C48
81	LEYLA ARSLAN	KLİNİK PİSKOLOGLARIN İŞ DOYUM DÜZEYLERİ VE ETKİLEYEN FAKTÖRLER	PROF. DR. NURSEL TELMAN	489966	2018	TEZ/OHS .A77
82	LİYADDİN SARIALTUN	İNŞAATTA ELEKTRİKLE ÇALIŞMALARDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ UYGULAMALARI VE ELEKTRİK İLE ÇALIŞANLARIN BİLGİ DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	YRD. DOÇ. DR. RÜŞTÜ UÇAN	509654	2018	TEZ/OHS .S27
83	LÜTFİYE AYÇA KÖSTEKÇİ	KANALİZASYON TERFİ İSTASYONLARINDAKİ HİDROJENSÜLFÜR, KARBONMONOKSİT, METAN GAZLARININ İNSAN VE ÇEVRE ÜZERİNE ETKİSİ: MERSİN İLİ MERKEZ	DOÇ. DR. ÖZLEM İZCİ AY	509662	2018	TEZ/OHS .K678

84	MEHMET ALİ BADEM	FAZLA ÇALIŞMA SÜRELERİNİN ÇALIŞANLARIN YAŞAM KALİTESİ VE ÖRGÜTSEL BAĞLILIK DÜZEYLERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	PROF. DR. NURSEL TELMAN	510345	2018	TEZ/OHS .K678
85	MERVE ZENGİN	METAL SEKTÖRÜNDE ATÖLYE VE ÜRETİM ALANLARINDA ÇALIŞANLARIN GÜRÜLTÜ MARUZİYETLERİNİN BELİRLENMESİ İÇİN ÖRNEK ALAN ÇALIŞMASI	DR. ÖĞR. ÜYESİ BURAK GÜLTEKİN	520908	2018	TEZ/OHS .Z46
86	MUHAMMET ALİ AYGÜN	ERGONOMİ DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİ VE ERGOPRO: İŞE BAĞLI	DOÇ. DR. TÜRKER TEKİN ERGÜZEL	706632	2018	TEZ/OHS .A94
87	MURAT ŞANLIBAYRAK	BRANŞ VE TEKNİK ÖĞRETMENLERİNİN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ FARKINDALIK DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI: KARS İLİ ÖRNEĞİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ ESİN TÜMER	516437	2018	TEZ/OHS .S26
88	MURAT UZAN	İNŞAAT SEKTÖRÜNDE İŞVEREN/İŞVEREN VEKİLİ VE ÇALIŞANLARIN ACİL DURUMLAR VE MÜDAHALE YÖNTEMLERİ HAKKINDAKİ BİLİNÇ DÜZEYİ VE ÖNERİLER /	DOÇ. DR. SERHAT ÖZEKES	509028	2018	TEZ/OHS .U93
89	NUR SELİN YAR	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ UYGULAMALARININ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ FARKINDALIĞI ÜZERİNE ETKİLERİNİN İNCELENMESİ	YRD. DOÇ. DR. HACER KAYHAN	489974	2018	TEZ/OHS.Y37
90	NURAN GÜLENC	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ALANINDA SENDİKALARIN ROLÜ: BİRLEŞİK METAL-İŞ SENDİKASI ÖRNEĞİ	DOÇ. DR. AZİZ ÇELİK	507646	2018	TEZ/OHS .G85
91	NURSEL EBRU AYDINALP	YENİDOĞAN YOĞUN BAKIM ÇALIŞANLARINDA METİSİLİNE DİRENÇLİ STAPHYLOCOCCUS AUREUS (MRSA)VARLIĞININ VE BİLGİ DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ	YRD. DOÇ. DR. GÜLAY MANAV - YRD. DOÇ. DR. İSKENDER KARALTI	489961	2018	TEZ/OHS .A935
92	NURULLAH YÜCEL	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİNİN KURUMSAL YAPISINDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ BİRİMLERİNİN YERİ VE BİR MODEL ÖNERİSİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ BURAK HAMZA ERYİĞİT	505940	2018	TEZ/OHS .Y83
93	PERİHAN TEKE KÖSE	ÖZEL BİR CATERİNG ŞİRKETİNDE İŞ KAZASI RİSKİNİN İŞÇİLERİN BESLENME DURUMU AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	YRD. DOÇ. DR. ELİF DİNÇERLER	489963	2018	TEZ/OHS .K67

94	SALİH EGEL	KONUT SİTELERİNDE YÖNETİCİLERİN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ BAKIMINDAN ALDIKLARI ÖNLEMLER VE BİLGİ DÜZEYLERİNİN İRDELENMESİ	DOÇ. DR. TANER YONAR	489967	2018	TEZ/OHS .E34
95	SALİH İLHAN	GEMİ ACİL DURUM/GEMİ TERK EKİPMANLARININ VE OPERASYONUNUN İŞ GÜVENLİĞİ AÇISINDAN RİSK TEMELLİ OLARAK İNCELENMESİ	DOÇ. DR. UĞUR BUĞRA ÇELEBİ	520663	2018	TEZ/OHS .I44
96	SELCAN KAPLANVURAL	SAĞLIK HİZMETLERİ MESLEK YÜKSEKOKULU İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ PROGRAMI İÇİN ESKİ VE YENİ MÜFREDAT KARŞILAŞTIRILMASI (BİR VAKIF ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ)	YRD. DOÇ. DR. MESUT KARAHAN	502368	2018	TEZ/OHS .K375
97	SERDAR ŞATIROĞLU	KULE VİNÇLERİN KURULUM VE SÖKÜM İŞLERİNDE İŞ GÜVENLİĞİ RİSKLERİ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ: İSTANBUL 3. HAVALİMANI İNŞAATI	PROF. DR. ALEV TAŞKIN GÜMÜŞ	521026	2018	TEZ/OHS .S28
98	SERKAN AYKAŞ	ENDÜSTRİ TESİSLERİNDE KAPALI ALANLARDA YAPILAN ÇALIŞMALARDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ RİSKLERİ VE GÜVENLİ ÇALIŞMA SİSTEMLERİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜŞTÜ UÇAN	509057	2018	TEZ/OHS .A95
99	SEZER ERCAN	YEREL YÖNETİMDE ÇALIŞAN ÖZEL GÜVENLİK GÖREVLİLERİNİN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ YÖNÜNDEN İRDELENMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ HACER KAYHAN	522061	2018	TEZ/OHS .E73
100	TUĞBA TEPE	ANTALYA KEMER BÖLGESİNDE BULUNAN GÖYNÜK DM-06 TR-01 DAĞITIM MERKEZİNDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ RİSKLERİNİN TESPİTİ VE ALINACAK ÖNLEMLER	DR. ÖĞR. ÜYESİ ÜMİT TAŞ	516321	2018	TEZ/OHS .T47
101	YAVUZ KARABULUT	KAMU KURUMLARINDA İŞ SAĞLIĞI GÜVENLİĞİ MEVZUATININ UYGULAMA DÜZEYİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	DOÇ. DR. FATİH YILMAZ	506154	2018	TEZ/OHS .K373
102	YUSUF KAYA	ÖZEL BİR HASTANEDE SAĞLIK ÇALIŞANLARININ İŞ KAZALARINA KARŞI BAKIŞ AÇILARININ BELİRLENMESİ	YRD. DOÇ. DR. İSKENDER KARALTI	489972	2018	TEZ/OHS .K674
103	ABDURRAHMAN ÇAĞDAŞ	İŞ PERFORMANSINI AZALTAN ERGONOMİK HATALARIN YOL AÇTIĞI SORUNLAR	DR. ÖĞR. ÜYESİ HASAN ÇİÇEK	551454	2019	TEZ/OHS .Ç33
104	AHMET ŞİMŞEK	BİR UN FABRİKASINDA TS EN 60079-10-2 STANDARDA GÖRE TOZ KAYNAKLI PATLAYICI ORTAM DEĞERLENDİRİLMESİNİN YAPILMASI VE BU STANDARTIN İLGİLİ NFPA STANDARTLARI İLE KARŞILAŞTIRILMASI	DOÇ. DR. MESUT KARAHAN	551421	2019	TEZ/OHS .S56

105	ALEV ARSLAN KILINÇ	ORTA VE KÜÇÜK ÖLÇEKLİ KİMYASAL ÜRETİMİ YAPAN FİRMALARDA KİMYASAL MADDE YÖNETİMİNİN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	DOÇ. DR. MESUT KARAHAN	589428	2019	TEZ/OHS .A77
106	ALİ ÖZKAN	SİMÜLASYON YAKLAŞIMINI KULLANARAK RAM (RELİABİLİTY, AVAİLABİLİTY AND MAİNTAINABİLİTY) ANALİZİ YAPILMASI ÖRNEĞİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜŞTÜ UÇAN	590288	2019	TEZ/OHS .O95
107	AYKAN BÜYÜKAYDIN	HARİTA MESLEK LİSESİ, ÖN LİSANS HARİTA TEKNİKERLİĞİ VE LİSANS HARİTA MÜHENDİSLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ALGISİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	606800	2019	TEZ/OHS .B89
108	BASKIN BEYENAL	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ALANINDA KADER İNANCININ ETKİLERİ	PROF. DR. ABDULAZİZ BAYINDIR	536337	2019	TEZ/OHS .B49
109	BURHAN IRGAT	SINIF 1 TİP PATLAYICI MADDELERİN TAŞINMASINDA VE DEPOLANMASINDA EMNİYET UYGULAMALARI VE PATLAMA ETKİ ALANLARININ ANALİZİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜŞTÜ UÇAN	536272	2019	TEZ/OHS .I7
110	BÜLENT KAPUCUOĞLU	İKİNCİ EL PLASTİK ENJEKSİYON MAKİNELERİNİN MODERNİZASYONUNDA, İŞ KAZALARI VE MESLEK HASTALIKLARINDA FAYDA -MALİYET ANALİZİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜŞTÜ UÇAN	572890	2019	TEZ/OHS .K378
111	CAHİT YILMAZ	YÜKSEKÖĞRETİM KURUMLARININ ENGELLİLERİN ERİŞİBİLİRLİĞİ AÇISINDAN İNCELENMESİ: NİŞANTAŞI ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ ENİS BALKAN	562238	2019	TEZ/OHS .Y55
112	DEMET YÜCE	OTOMOTİV SEKTÖRÜNDE BAUA LMM YÖNTEMLERİYLE ERGONOMİK RİSK DEĞERLENDİRİLMESİ: TEKNİK SERVİS ÇALIŞMALARINI VAKA ANALİZİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	560363	2019	TEZ/OHS .Y83
113	DİLŞAN İYEM	TÜRK İŞ HUKUKU VE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HUKUKUNDA İŞVEREN VEKİLİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ AHMET REŞAT SARAOĞLU	589217	2019	TEZ/OHS .I94
114	ELİF MELTEM KESKİN	ACİL SERVİSTE ÇALIŞAN SAĞLIK PERSONELLERİNDE İŞ KAZASI GÖRÜLME DURUMU VE KAZAYI ETKİLEYEN ETMENLERİN İNCELENMESİ	DOÇ. DR. TUĞBA ALTINTAŞ	586882	2019	TEZ/OHS .K47
115	ELİF NUR BİLİCİ	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMLERİNİN BİYOGAZ TESİSİNDE UYGULANMASI	DR. ÖĞR. ÜYESİ MEHMET NACİ EFE	572026	2019	TEZ/OHS .B55

116	ELİF NURDAN GÖKALP GEZGİN	İŞ YERİ TANIMINA GİREN ÇALIŞMA ORTAMLARINDAKİ YÜKSEK GERİLİM HATLARININ VE BU HATLARIN MUHTEMEL ZARARLARININ TESPİTİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ SERDAR KARGIN	536362	2019	TEZ/OHS .G49
117	EMRE KUŞ	ELEKTRİK PANOLARINDA YANGINLARA KARŞI FİNE KİNNEY YÖNTEMİ İLE RİSK ANALİZİ YAPILMASI	DOÇ. DR. SERHAT ÖZEKES	534706	2019	TEZ/OHS .K87
118	ERAL YÜKSEL	MOBİL YATAY YAŞAM HATLARINDA DEMİR FİLİZLERİNİN ANKRAJ NOKTASI OLARAK KULLANILMASI ÜZERİNE BİR UYGULAMA	DR. ÖĞR. ÜYESİ ESİN TÜMER	550904	2019	TEZ/OHS .Y85
119	ERCÜMENT ASLANTAŞ	BİR ASFALT FABRİKASI ÇALIŞANLARININ VE ÇEVRESİNDEKİLERİN GÜRÜLTÜ MARUZİYETİNİN TESPİTİ ÜZERİNE BİR İRDELEME	DR. ÖĞR. ÜYESİ MUSTAFA YAĞIMLI		2019	TEZ/OHS .A85
120	ESRA BAYRAK	İNŞAATTA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ EĞİTİM METOTLARININ İNCELENMESİ	DOÇ. DR. MESUT KARAHAN	536694	2019	TEZ/OHS .B39
121	FATMA MAHTAV	KÜÇÜK ÖLÇEKLİ ÜST YAPI İŞLERİNDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMETLERİNİN İNCELENMESİ	DOÇ. DR. TÜRKER TEKİN ERGÜZEL	536673	2019	TEZ/OHS .M34
122	FEYZA HÜSREVOĞLU	LOJİSTİK SEKTÖRÜNDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ UYGULAMASI: PROJE LOJİSTİĞİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜŞTÜ UÇAN	590970	2019	TEZ/OHS .H87
123	FIRAT NURDOĞAN	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNUNDAKİ ERTELEMELERİN AZ TEHLİKELİ İŞ KOLLARINDAKİ ETKİLERİ ÜZERİNE BİR İRDELEME	DR. ÖĞR. ÜYESİ ESİN TÜMER	542692	2019	TEZ/OHS .N87
124	FİLİZ ŞİMŞEK(YILDIZ)	GIDA SEKTÖRÜNDE ÇALIŞANLARIN İŞ KAZALARINA BAKIŞ AÇILARI	DOÇ. DR. MESUT KARAHAN	543618	2019	TEZ/OHS .S56
125	FİLİZ KARAKURT	FARKLI EĞİTİM DÜZEYLERİNDEKİ BİREYLERDE GÜVENLİK KÜLTÜRÜ BİLİNCİ FARKLILIKLARI	DOÇ. DR. TÜRKER TEKİN ERGÜZEL	560342	2019	TEZ/OHS .N87
126	GÖKMEN CENGİZ AKDAĞ	AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİNDE KAİSER TEHLİKE VE ZARAR GÖREBİLİRLİK ANALİZİYLE GÜVENLİ HASTANE KAVRAMININ İNCELENMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜŞTÜ UÇAN	560283	2019	TEZ/OHS .A333
127	GÜLGÜN GÖL FİL	DENİM AĞARTMA İŞLERİNİN TEKNOLOJİK GELİŞMELER ÇERÇEVESİNDE ÇALIŞANLAR ÜZERİNDE RİSKLERİNİN AZALTIILMASI	DOÇ. DR. MESUT KARAHAN	543494	2019	TEZ/OHS .F55

128	HAKAN ŞANLIER	ATIK SU ARITMA TESİSLERİNDE ÇALIŞANLARIN İŞ DOYUMLARININ ÖLÇÜLMESİ VE İŞ GÜVENLİĞİ ALGILARININ İNCELENMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜŞTÜ UÇAN	536634	2019	TEZ/OHS .S26
129	HÜLYA KARA	MARİNALARDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ RİSK ALGISI VE ANALİZİ	DOÇ. DR. UĞUR BUĞRA ÇELEBİ	562561	2019	-
130	HÜSEYİN KARA	KAZA ÖNCESİ VE SONRASI MALİYETLERE İLİŞKİN BİR İRDELEME: SU VE KANALİZASYON İŞLERİ ÖRNEĞİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ ESİN TÜMER	543735	2019	TEZ/OHS .K373
131	HÜSEYİN SANCAK	DIŞ CEPHE ISI YALITIM (MANTOLAMA) İŞLERİNDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ UYGULAMALARINA İLİŞKİN BİR İRDELEME	DR. ÖĞR. ÜYESİ ESİN TÜMER	560305	2019	TEZ/OHS .S263
132	İBRAHİM AĞIRKAYA	ÖZEL GÜVENLİK ÇALIŞANLARININ İŞ GÜVENLİĞİ AÇISINDAN MARUZ KALABİLECEĞİ PSİKOSOSYAL FAKTÖRLER VE STRES	PROF. DR. NURSEL TELMAN	572394	2019	TEZ/OHS .A35
133	KÜBRA YEŞİM AKBAL	HASTANE ÇALIŞANLARININ KİMYASAL, BİYOLOJİK, RADYOAKTİF, NÜKLEER VAKALARINA KARŞI BİLGİ VE DAVRANIŞ DÜZEYİNİN İNCELENMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ GÜLAY MANAV	611487	2019	TEZ/OHS .A33
134	KÜRŞAD MALKOÇ	YÜKSELTİLEBİLEN SEYYAR İŞ PLATFORMLARININ GÜVENİLİRLİK YETERLİLİĞİ VE PLATFORMLAR İLE YÜKSEKTE EMNİYETLİ ÇALIŞMA USULLERİNİN İNCELENMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜŞTÜ UÇAN	536410	2019	TEZ/OHS .M35
135	MEHMET EMİN ÇELİK	DIŞ PROTEZ LABORATUVARLARINDA ÇALIŞAN PERSONELLERİN KARŞILAŞTIĞI RİSKLER	DOÇ. DR. KORKUT ULUCAN	589221	2019	TEZ/OHS .C45
136	MEHMET MÜCAHİD	ŞEHİRLERARASI OTOBÜS ŞOFÖRLERİNİN KAZALARININ İRDELENMESİ NEDEN, SONUÇ, ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ HACER KAYHAN	536687	2019	TEZ/OHS .M83
137	MERT MAVİŞ	ACİL DURUMLARIN İNŞAAT SEKTÖRÜ ÇALIŞANLARINCA FARKINDALIĞININ ARAŞTIRILMASI VE MEVCUT UYGULAMALARIN KARŞILAŞTIRILMASI	DR. ÖĞR. ÜYESİ HACER KAYHAN	590207	2019	TEZ/OHS .M385
138	MUHAMMED OĞUZHAN HANAZ	KONTEYNER LİMANLARINDA TEHLİKEVE RİSKLERİN ANALİZİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ ESİN TÜMER	589223	2019	TEZ/OHS .H36
139	MUHAMMET ÖZ	KERESTE ENDÜSTRİSİ İŞYERLERİNDE GÜVENLİK KÜLTÜRÜNÜN	DR. ÖĞR. ÜYESİ MUVAFFAK OSMAN ENGÜR	651960	2019	TEZ/OHS .O9

140	MURAT BATTAL	MAKİNE BAŞINDA UYGULAMALI VERİLEN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ EĞİTİM ETKİNLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	DOÇ. DR. MESUT KARAHAN	637741	2019	TEZ/OHS .B38
141	MURAT KALYON	RADYASYON İÇEREN BİRİMLERİN ZIRHLAMASINDA KULLANILAN FARKLI TİPTEKİ BETONLARIN RADYASYON GÜVENLİĞİ İLE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ AÇISINDAN İNCELENMESİ	DOÇ. DR. HÜSEYİN OZAN TEKİN	549300	2019	TEZ/OHS .K35
142	MUSTAFA ÇAVDAR	AKARYAKIT İSTASYONLARINDA ÇEVRE KİRLİLİĞİNİN ÖNLENMESİ VE SEBEP OLABİLECEĞİ SONUÇLARA İLİŞKİN SAĞLIK EMNİYET ÇEVRE TEDBİRLERİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ AYŞENUR GÜL	572336	2019	TEZ/OHS .Ç38
143	MUSTAFA EMRE İMREL	ENDÜSTRİYEL YANGINLARA MÜDAHALE FAALİYETLERİNDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ÇÖZÜMLERİ	DOÇ. DR. MESUT KARAHAN	552068	2019	TEZ/OHS .I47
144	NALAN AKKAYA	İNŞAATLARDA YEMEK ÜRETİMİ YAPAN ÇALIŞANLARIN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KONUSUNDA FARKINDALIĞI	YRD. DOÇ. DR. MUHARREM ERDEM BOĞOÇLU	567418	2019	TEZ/OHS .A35
145	OĞUZHAN ÇAKIR	İNŞAAT İŞLERİNDE ERGONOMİK RİSKLERİN REBA, RULA VENIOSH RİSK DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİ İLE İNCELENMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	536417	2019	TEZ/OHS .C35
146	OLCAY TANYEL	OTO SANAYİ SİTELERİNDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ UYGULAMALARI	DOÇ. DR. MESUT KARAHAN	539124	2019	TEZ/OHS .T36
147	OSMAN SELİM AKSU	YAPI İŞLERİNDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNE İLİŞKİN BİR SİSTEM İNCELEMESİ: KATAR ÖRNEĞİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ ESİN TÜMER	536029	2019	TEZ/OHS .A37
148	ÖMER FARUK OKUYUCU	İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARINDA STRES VE ANKSİYETENİN İNCELENMESİ	PROF. DR. SEVDA ASQAROVA	560308	2019	TEZ/OHS .O38
149	SABİT BURAK CEBECİ	ASANSÖRLERDE KULLANILAN EMNİYET EKİPMANLARININ YERİNE MAKİNE EMNİYET EKİPMANLARININ KULLANILMASININ GEREKLİLİĞİ VE İLGİLİ RİSK DEĞERLENDİRME İSO STANDARTLARIN UYGULANABİLİRLİĞİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	YRD. DOÇ. DR. RÜŞTÜ UÇAN	618430	2019	TEZ/OHS .C434
150	SEDAT ŞENLİK	İŞÇİ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ PERSPEKTİFİNDEN BELEDİYE KATI ATIK İŞÇİLERİNİN MESLEKİ TEHLİKELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	PROF. DR. NÜKET SİVRİ	539424	2019	TEZ/OHS .S46
151	SELEN ÖZÇELİK	İŞ KAZASI OLARAK TRAFİK KAZALARI: LOJİSTİK SEKTÖRÜ ÖRNEK ALAN İRDELEMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜŞTÜ UÇAN	536271	2019	TEZ/OHS .O93

152	SERHAT EMESKİ	ÇELİK SEKTÖRÜNDE KULLANILAN BOYALARIN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ AÇISINDAN İNCELENMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ VİLDAN ENİSOĞLU ATALAY	618252	2019	TEZ/OHS .E44
153	SEYFULLAH SEFER	AKARYAKIT İSTASYONLARINDA ERGONOMİK RİSKLERİN İNCELENMESİ	DOÇ. DR. TÜRKER TEKİN ERGÜZER	550908	2019	TEZ/OHS .S444
154	SUAT ALBAYRAK	TEHLİKELİ KİMYASAL MADDELERİN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ YÖNÜNDEN İNCELENMESİ: İÇME SUYU ARITMA TESİSİ LABORATUVARI	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	561133	2019	TEZ/OHS .A43
155	ŞEYMA ŞAHİN	BİTKİSEL YAĞ EKSTRAKSİYONUNDA KULLANILAN ÇÖZÜCÜ İÇİN PATLAMA RİSKİ DEĞERLENDİRİLMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ AYŞENUR GÜL	587773	2019	TEZ/OHS .S24
156	TENNUR ÇAĞLAR KAR	YÜKSEKTE ÇALIŞMA YAPAN İNŞAAT İŞÇİLERİNİN YAPTIKLARI İŞİN	DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜŞTÜ UÇAN	Ref No. 10238178	2019	TEZ/OHS .K37
157	TUBA GÜL DEMİRCİ	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ÖN LİSANS VE LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ BİLGİ DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	DR. ÖĞR. ÜYESİ SELDEN ÇEPNİ	560256	2019	TEZ/OHS .G85
158	TUĞBA KÖSEİBİŞ	İSTANBUL İLİNDEKİ ŞANTİYELERDE OLASI GIDA ZEHİRLENMELERİNE KARŞI ALINABİLECEK ÖNLEMLERE İLİŞKİN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ PROFESYONELLERİNİN FARKINDALIĞI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	PROF. DR. GÜLSÜN AKDEMİR EVRENDİLEK	543325	2019	TEZ/OHS .K67
159	UMUT KINALI	SAĞLIK VE GÜVENLİK İŞARETLERİNİN YAPI ŞANTİYELERİNDE KULLANIMI ÜZERİNE BİR İRDELEME	DR. ÖĞR. ÜYESİ ESİN TÜMER KURNAZ	551211	2019	TEZ/OHS .K563
160	VEYSEL KARAÇAY	YAPI İŞLERİNDE İSKELE KULLANILARAK YAPILAN İNCE İŞLERDE ÇALIŞANLARIN ALMIŞ OLDUKLARI İŞ GÜVENLİĞİ EĞİTİMLERİNİN TUTUMLARININ İNCELENMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜŞTÜ UÇAN	590317	2019	TEZ/OHS .K37333
161	YAKUP KARAGÖZ	EVSEL ATIKSU ARITMA TESİSLERİNDEKİ KAPALI ALANLARDA BULUNAN TEHLİKELİ VE ZARARLI GAZLARA YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	551408	2019	TEZ/OHS .K3734
162	YİĞİT KÖSEM	UÇUCU ORGANİK BİLEŞİKLERİN VE BULGULARININ TEKSTİL ENDÜSTRİSİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ	DOÇ. DR. MESUT KARAHAN	633974	2019	TEZ/OHS .K674

163	ABDUL KADİR KABATAŞ	OFİS ÇALIŞMALARINDA TÜKENMİŞLİK SENDROMU VE ERGONOMİK RİSK DEĞERLENDİRİLMESİ: BİR KAMU DAİRESİ ÖRNEĞİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	645933	2020	TEZ/OHS .K33
164	ARDA YILMAZ	KONAKLAMA SEKTÖRÜ ÇALIŞANLARINDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KÜLTÜRÜ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	630350	2020	TEZ/OHS .Y55
165	AYŞE BEYZA ATEŞ	KATI ATIK SAHA ÇALIŞMALARININ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ YÖNÜNDEN FONKSİYONEL REZONANS ANALİZ METODU İLE İNCELENMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	632166	2020	TEZ/OHS .A84
166	AZADE EKİCİ	KOMPOST VE GERİ KAZANIM TESİSLERİNDE ÇALIŞANLARIN ERGONOMİK YÖNTEMLERLE ÇALIŞMA VE DURUŞ POZİSYONLARININ İNCELENMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	645826	2020	TEZ/OHS .E35
167	BENGİSU ALTINTEN	İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARINDA GÜVENLİK KÜLTÜRÜ VE İŞ KAZASI DENEYİMLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	654356	2020	TEZ/OHS .A48
168	CEVHER SARIYILDIZ	DEMİRYOLU ÇALIŞANLARINDA DENETİM ODAĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	645953	2020	TEZ/OHS .S27
169	CEYHUN GÜRPINAR	PETROL-İŞ SENDİKASININ ÖRGÜTLÜ OLDUĞU İŞYERLERİNDE GÖRÜLEN İŞ KAZASI VE MESLEK HASTALIKLARININ KARŞILAŞTIRMALI OLARAK İNCELENMESİ	DOÇ. DR. İSMAİL BARIŞ	663547	2020	TEZ/OHS .G87
170	CÜNEYT ÇAKIR	BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN DOMİNO ETKİLERİNİ MODELLEME, ÖNLEME VE YÖNETME	DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜŞTÜ UÇAN	618244	2020	TEZ/OHS .C35
171	ENES AKSU	YAPI İŞLERİNDE SAĞLIK VE GÜVENLİK PLANININ UYGULAMASINA İLİŞKİN BİR İRDELEME: KATAR ÖRNEĞİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ ESİN TÜMER	618199	2020	TEZ/OHS .A38
172	ENES YEŞİLYURT	KAYNAKLI İMALATTA ÇALIŞAN SAĞLIĞINI ETKİLEYEN TEHLİKELERİN VE ALINABİLECEK ÖNLEMLERİN İNCELENMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ NURİ BİNGÖL	630798	2020	TEZ/OHS .Y47
173	ERCAN ÖZKAN	BİR ASETİLEN ÜRETİM TESİSİNİN PATLAMA RİSKİ AÇISINDAN FONKSİYONEL GÜVENLİK ANALİZİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ NURİ BİNGÖL	694150	2020	TEZ/OHS .O95
174	FATİH GÖKÇE VAROL	SAFETİ YAZILIMI İLE SIVILAŞTIRILMIŞ DOĞAL GAZ (LNG) İÇEREN DEPOLAMA TANKLARININ PATLAMA SONUÇ ANALİZİ VE TOKSİK SALINIM DAĞILIMININ MODELLENMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	630349	2020	TEZ/OHS .V37

175	GÜLÇİN ÖZCAN	TIBBİ YASAL TANI ALMA SÜRECİ VE MESLEK HASTALIĞI BİLDİRİMİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	630330	2020	TEZ/OHS .093
176	GÜLSÜM DUMANDAĞ YILMAZ	ACİL SERVİS VE YOĞUN BAKIMLARDA ÇALIŞAN HEMŞİRELERDE DELİCİ KESİCİ ALET YARALANMALARININ İŞ KAZASI YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRİLMESİ VE KARŞILAŞTIRILMASI	DR. ÖĞR. ÜYESİ MİRAÇ KAMIŞLIOĞLU	631820	2020	TEZ/OHS .Y55
177	HÜLAY MUTLU	BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN DOMİNO ETKİLERİ VE ANALİZİNİN BİR ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİNDE UYGULANMASI	DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜŞTÜ UÇAN	616578	2020	-
178	HÜSEYİN ENİS KARA	ANADOLU LİSESİ VE ANADOLU MESLEKİ TEKNİK ANADOLU LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ VE FARKINDALIĞI: GÜNGÖREN ÖRNEĞİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	630654	2020	TEZ/OHS .K37
179	JALE ARI	KONFEKSİYON İŞLEMLERİNDE TOZ MARUZİYETİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ NURİ BİNGÖL	662728	2020	TEZ/OHS .A75
180	MEHMET CAN SANDIKCI	TEKSTİL VE KOZMETİK FİRMALARINDA FİZİKSEL RİSK ETMENLERİNİN ÖLÇÜLMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜŞTÜ UÇAN	705648	2020	TEZ/OHS .S26
181	MEHMET BENĞİ	SANAYİDE GÜRÜLTÜYE BAĞLI İŞİTME KAYIPLARINDA SAĞLIK GÖZETİMİ VE BU KAYIPLARIN TESPİTİ AMACI İLE YAPILAN İŞİTME TESTLERİNİN YAPILMA KOŞULLARININ TESTLERİN DOĞRULUĞUNA OLAN ETKİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	645928	2020	TEZ/OHS .K678
182	MEYRİ SENEM KORUKLU	İŞYERLERİNDE DEPREM SONRASI MÜDAHALE AŞAMASININ FONKSİYONEL REZONANS ANALİZ METODU İLE İNCELENMESİ: BİR ALIŞVERİŞ MERKEZİ ÖRNEĞİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	630667	2020	TEZ/OHS .K67
183	MUHAMMED ÖNALAN	İNŞAAT SEKTÖRÜ ÇALIŞANLARINDA İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KÜLTÜRÜ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	645827	2020	TEZ/OHS .053
184	MÜSLİMHAN GÜR	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ÜZERİNE HİDEROELEKTRİK (HİDROELEKTRİK) SANTRALLERDE EĞİTİM PARKURU UYGULAMASI	DR. ÖĞR. ÜYESİ NURİ BİNGÖL	645839	2020	TEZ/OHS .G87

185	NAZ BERBER	REBA, BAUA, NIOSH VE SNOOK TABLOLARI YÖNTEMLERİYLE ERGONOMİK RİSK ANALİZİ İNCELEMESİ: GIDA SEKTÖRÜNE YÖNELİK BİR UYGULAMA	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	615958	2020	TEZ/OHS .B47
186	NERGİS ÇANAĞCI	HAVALİMANI YER HİZMETLERİ BİNALARINDA TEMİZLİK İŞLERİNİN ERGONOMİK RİSK ANALİZ YÖNTEMLERİ İLE İNCELENMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	616298	2020	TEZ/OHS .C36
187	NİSANUR ODACI	İŞ GÜVENLİĞİ EĞİTİMLERİNDE SANAL GERÇEKLIK UYGULAMALARININ KULLANILMASININ İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARI AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	645841	2020	TEZ/OHS .O33
188	OBEN NAZLI ALTAY	BELEDİYE ŞİRKETLERİNDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HİZMETLERİNİN YÜRÜTÜLMESİNDE İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARININ YAŞADIĞI ZORLUKLAR	DR. ÖĞR. ÜYESİ NURİ BİNGÖL	638028	2020	-
189	ONUR ŞAHİN	DÖKÜMHANE MAÇA ÜRETİMİNDE ORTAYA ÇIKAN KİMYASAL MADDELER VE BU MADDELERİN KONTROLÜ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	630498	2020	TEZ/OHS .S24
190	RUŞEN ALİ AYDIN	MUHEMEL PATLAYICI ORTAMLARDA KULLANILACAK OLAN GAZ DETEKTÖRLERİNİN PHAST 7,2 KULLANILARAK 3D MODELLEME YAPILARAK KONUMLARININ BELİRLENMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜŞTÜ UÇAN	618429	2020	TEZ/OHS .A93
191	SELİN TEMİZ BEKTAŞ	OFİS ÇALIŞMALARINDA BİLGİSAYAR KULLANIMININ ERGONOMİK AÇIDAN İNCELENMESİ VE ROSA YÖNTEMİ İLE ANALİZ	DR. ÖĞR. ÜYESİ NURİ BİNGÖL	645840	2020	TEZ/OHS .B45
192	TUBA TÜRK ÇINAR	ADLİ GENETİK LABORATUVARLARINDA BİYOGÜVENLİK	DOÇ. DR. KAAN YİLENCİOĞLU- DR.ÖĞR.ÜYESİ RÜŞTÜ UÇAN	645959	2020	TEZ/OHS .C56
193	TUĞÇE ORAL	YERALTI KÖMÜR MADENİ ÇALIŞANLARINDA TÜKENMİŞLİK DÜZEYİNİN MASLACH TÜKENMİŞLİK ÖLÇEĞİ İLE ÖLÇÜLMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ NURİ BİNGÖL	659912	2020	-
194	YAHYA ŞERAFEDDİN OKUYUCU	LABORATUVAR ÇALIŞMALARINDA ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KİŞİSEL KORUNUM FARKINDALIĞI	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	645934	2020	TEZ/OHS .O38

195	YUSUF ÖZGÜL	HASTANE ÇALIŞANLARININ ÇALIŞMA ŞARTLARININ TÜKENİMLİK DÜZEYİ VE KAS İSKELET SİSTEMİ AÇISINDAN ERGONOMİK YÖNTEMLERLE İNCELENMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	710426	2020	TEZ/OHS .094
196	ALİ ORHAN KARACIGAN	İŞ BİRLİKÇİ ENDÜSTRİYEL ROBOTLARDA İŞ GÜVENLİĞİ VE RİSK ANALİZİ YAKLAŞIMLARI	DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜŞTÜ UÇAN	662330	2021	TEZ/OHS .K37
197	BETÜL BUDAK	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KONULU KAMU SPOTLARININ HEDEF KİTLEYE YÖNELİK TUTUM VE BEKLENTİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	701385	2021	TEZ/OHS .B83
198	BURAK KÖKSAL	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİNDE TEZLİ VE TEZSİZ YÜKSEK LİSANS YAPMIŞ ÖĞRENCİLER İLE ADAY ÖĞRENCİLERDE GÜVENLİK KÜLTÜRÜ ALGISI: NOSACQ-50 UYGULAMASI	DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜŞTÜ UÇAN	700977	2021	TEZ/OHS .K65
199	BÜŞRA ÇAVUŞ	AKADEMİSYENLERİN KADIN ÇALIŞANLARIN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ HAKLARI KONUSUNDA FARKINDALIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	701500	2021	TEZ/OHS .C38
200	BÜŞRA GÜMÜŞ	İŞ GÜVENLİĞİ AÇISINDAN İNŞAAT SEKTÖRÜNDEKİ ÇALIŞANLARIN STRES ALGISININ İNCELENMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	690607	2021	TEZ/OHS .G86
201	CANSU KARADUMAN	MAKİNE KORUYUCULARININ MANİPÜLASYONUNUN METAL SEKTÖRÜNDE İNCELENEREK İLGİLİ STANDARTLAR DOĞRULTUSUNDA DEĞERLENDİRİLMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ NURİ BİNGÖL	689874	2021	TEZ/OHS .K37
202	CEREN BOZDAĞ	KARGO HİZMETLERİNDE ÇALIŞANLAR AÇISINDAN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KOŞULLARI: COVID-19 PANDEMİSİNİN ETKİLERİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	689990	2021	TEZ/OHS .B69
203	ELİF ÖZKAN	AKARYAKIT İSTASYONU ÇALIŞANLARININ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ YÖNÜNDEN ÇALIŞMA KOŞULLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜŞTÜ UÇAN	660156	2021	TEZ/OHS .095
204	ESİN YOMRALIOĞLU	KABLO İMALATI YAPILAN BİR FABRİKADA ERGONOMİK RİSK DEĞERLENDİRMESİ: OWAS, CORNELL KAS İSKELET SİSTEMİ RAHATSIZLIKLARI ÖLÇEĞİ VE HMD YÖNTEMİ UYGULAMALARI	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	689892	2021	TEZ/OHS .Y66
205	FATİH TANRISEVEN	İŞ GÜVENLİĞİ ALGISI: OPTİK VE GÖZLÜK SEKTÖRÜ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	700979	2021	TEZ/OHS .T36

206	MURAT ASLANER	FİLM, DİZİ VE REKLAM ENDÜSTRİSİNDE, İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ AÇISINDAN COVID-19 PANDEMİ ÖNEMLERİ VE SEKTÖR ÇALIŞANLARININ ÇALIŞMA KOŞULLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY - DR.ÖĞR. ÜYESİ NURULLAH YÜCEL	689910	2021	TEZ/OHS .A85
207	MURAT ORUÇ	COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ YARDIMIYLA BAYBURT MERKEZ İLÇESİNDE DEPREM RİSK ANALİZİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ HACER KAYHAN	701566	2021	TEZ/OHS .078
208	MÜKREMİN İLHAN	BAZI DOĞAL SOĞUTKANLARIN SENTETİK SOĞUTKANLAR İLE KARŞILAŞTIRILMASI VE EMNİYETLİ KULLANIMININ İSG AÇISINDAN İNCELENMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ NURİ BİNGÖL	663267	2021	TEZ/OHS .144
209	NECMİ TÜZER	YÜKLEME RAMPALARINDA Ş GÜVENLİĞİ AÇISINDAN UYGULANAN TEKNİK UYGULAMALARIN ETKİNLİĞİNİN HESAPLANMASI	DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜŞTÜ UÇAN	662338	2021	TEZ/OHS .T87
210	NURDAN VARDALI	İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARININ MARUZ KALDIĞI MOBBİNG'İN İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	693376	2021	TEZ/OHS .V37
211	ONUR GARİPOĞLU	ENGELLİ ÇALIŞANLARIN, SAĞLIK KURULU RAPORLARINDAKİ ENGEL ORANI DEĞERLERİ KULLANILARAK BİR RİSK DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ GELİŞTİRİLMESİ: DÖKÜM SEKTÖRÜNDE BİR UYGULAMA	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	689327	2021	TEZ/OHS .G37
212	SÜMEYYE GÖÇMEN	YERALTI KÖMÜR MADENİ ÇALIŞANLARINDA TÜKENMİŞLİK DÜZEYİNİN MASLACH TÜKENMİŞLİK ÖLÇEĞİ İLE ÖLÇÜLMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	693509	2021	TEZ/OHS .G63
213	ŞERİFE ÖZDEN ÖZKAN	AV TÜFEĞİ İMALATI YAPILAN İŞLETMELERDE ÜRETİM MONTAJ VE TEST ATIŞI AŞAMALARINDA GÜRÜLTÜ MARUZİYET DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜŞTÜ UÇAN	700751	2021	TEZ/OHS .095
214	AYBERK MEDENİ	KENTSEL ELEKTRİK DAĞITIM İŞLERİNDE İŞ KAZALARINA İLİŞKİN BİR İRDELEME	DR. ÖĞR. ÜYESİ ESİN KURNAZ	Ref No. 10441875	2022	TEZ/OHS .M43
215	BÜŞRA MİNE PEHLİVAN ÖKÜZCÜ	TERSANELERDE MEYDANA GELEN KAZALARIN ANALİZİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ NURİ BİNGÖL	Ref No. 10389283	2022	-
216	FATİH İLEK	İŞ KAZALARININ CİDDİ YARALANMALI VE ÖLÜMLÜ KAZA (SIF) YAKLAŞIM YÖNTEMİ İLE ANALİZİ VE DEĞERLENDİRİLMESİNİN ÖNEMİ	DOÇ. DR. TÜRKER TEKİN ERGÜZEL	Ref No. 10349066	2022	TEZ/OHS .144

217	MERVE GÜNEŞ	AHP VE TOPSİS YÖNTEMLERİ KULLANILARAK AKARYAKIT İSTASYONLARINDA ERGONOMİK OFİS YERİ SEÇİMİ	PROF. DR. COŞKUN ÖZKAN	Ref No. 10384399	2022	-
218	MUSTAFA AKKAYA	HIZLI YEMEK SEKTÖRÜNDE ÇALIŞANLARIN KAZA SIKLIK ORANLARININ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	Ref No. 10441589	2022	TEZ/OHS .A35
219	NURCİHAN DEMİRCİ ESE	PANDEMİ SÜRECİ İLE BİRLİKTE ARTAN UZAKTAN ÇALIŞMANIN MEVZUAT AÇISINDAN İNCELENMESİ: BİR ŞİRKET ÇALIŞANLARI ÜZERİNE ARAŞTIRMA	DOÇ. DR. FAHRİ ERENEL	Ref No. 10442270	2022	TEZ/OHS .E84
220	SİNEM KURÇ	FİZYOTERAPİSTLERİN İŞ DOYUMU DÜZEYLERİ İLE İŞ GÜVENLİĞİ ALGILARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	DR. ÖĞR. ÜYESİ MÜGE ENSARİ ÖZAY	Ref No. 10443665	2022	TEZ/OHS .K87
221	TUĞÇE ANKUN	PANDEMİ SÜRECİNDE PERAKENDE SEKTÖRÜ ÇALIŞANLARININ MOTİVASYONUNUN İŞ KAZALARINA ETKİLERİ VE SONUÇLARI	DR. ÖĞR. ÜYESİ NURİ BİNGÖL	Ref No. 10443682	2022	TEZ/OHS .A55

KAYNAKÇA

- Altan Ö. Z. (2004). Sosyal Politika Dersleri. Anadolu Üniversitesi Yayınları. Eskişehir
- Arıcı K. (1999). İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Dersleri. TES-İŞ Eğitim Yayınları. Ankara
- Birleşik Metal-İş Sendikası (2002). İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği, İstanbul, Birleşik Metal-İş Yayını, No: 7, s. 5.
- Centel T. (1992). Çocuklar ile Gençlerin İş Güvenliği, İstanbul, İ.Ü. Yayını, No: 3041, s. 58.
- Çelik, A. (2011). 1 Mayıs'ın Kökleri, 22.08.2015 tarihinde <http://www.madenis.org.tr>
- Çetindağ Ş. (2010). İş sağlığı ve güvenliğinin tarihsel gelişimi ve mevzuattaki güncel durum, Toprak İşveren Dergisi, Sayı:86:10-12.
- Çiçek Ö. ve Öçal M. (2016). Dünyada ve Türkiye'de iş sağlığı ve iş güvenliğinin tarihsel gelişimi. Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi, Cilt:5, Sayı:11.106-129
- Erkul, İ. (1983). Sosyal Politika Dersleri, C.1, Eskişehir
- Gençler A. (2007). İşçi sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin uygulamaların tarihi gelişimi, İş Sağlığı ve Güvenliği Dergisi, Cilt:35 Sayı:7.16-29.
- Gerek H. N. (2000). İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği, Eskişehir, Anadolu Üniv. Yayını, 2000, s. 3.
- Gerek H. N. (2008). İş Sağlığı ve İş Güvenliği, Anadolu Üniversitesi AÖF Yayınları, Eskişehir, ss:3-5
- Hamurabi Kanunları. Erişim Tarihi:19.04.2021 https://www.arkeotekno.com/pg_284_hammurabi-kanunlari
- International Labour Office, Encyclopaedia of Occupational Health and Safety, 4th Edition, Geneva, Vol: 1, Part: IV, 1987, s. 30.
- International Labour Office, (Çevrimiçi) İnternet Adresi: <http://laborsta.ilo.org/cgi-bin/brokerv8.exe>, Erişim Tarihi: 11.10.2007.
- Kuru O. (2000). "İş Sağlığı ve Güvenliğinde Yeni Oluşumlar", TİSK İşveren Dergisi, Ankara, Cilt: 28, Sayı: 8, Mayıs 2000, s. 5.

- Lloyd J., Mitchinson J. (2008) Cahillikler Kitabı, Çev. Cihan Aslı Filiz, Emre Ergüven, 10. Baskı, İstanbul, NTV Yayınları, Ekim 2008, s. 81.
- Makal A. (1997). Osmanlı İmparatorluğu'nda Çalışma İlişkileri: 1850 – 1920 Türkiye Çalışma İlişkileri Tarihi. İmge Kitabevi. Ankara
- Mutlu N., Altuntaş S. (2017) Türkiye'de 1974-2016 Yıllarında İş Sağlığı ve Güvenliği Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin Profili Karaelmas Fen Müh. Derg., 2017; 7(2):509-535
- Ünsar S. (2003). Türkiye'de İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Uygulamalarının Mevcut Durumu ve Konuyla İlgili Yapılan Bir Araştırma, İstanbul, İ.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi, s. 4.
- World Health Organization, Occupational health page, (Çevrimiçi) İnternet Adresi: http://www.who.int/peh/Occupational_health/occindex.htm, Erişim Tarihi: 23.12.2007
- Yılmaz G. (2003). İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğinin Tarihi Gelişimi. Erişim Tarihi:24.08.2015, <http://www.isguvenligi.net/>
- Yılmaz Ö. H. (2012). İşyeri Hekimliğinde İnsan Gücü Planlaması İçin İş Analizi ve Simülasyon Yaklaşımı, Yüksek Lisans Tezi, Adana: Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Endüstri Mühendisliği Anabilim Dalı.
- Yiğit A. (2011). İş Güvenliği ve İşçi Sağlığı. Alfa Aktüel Yayınları, Bursa, ss: 5-7
- Ziskind B. ve Halioua B. (2007). Occupational medicine in ancient egypt. Medical hypotheses. Vol: 69:2-5.

DİZİN

A

A Tipi Kişilik · 105
Acil Durum · 68, 138, 145
Acil Durum Bilgi Düzeyi · 189
Acil Durum Ekipleri · 121
Acil Durum Farkındalık
Düzeyi · 189
Acil Durum Planı · 138
Acil Servis Hemşiresi · 228
Adli Genetik Laboratuvarı ·
247
Afet · 178
Agricola · 7
Ağaç Direkler · 116
AHP · 274
AHP Metodu · 248
Akaryakıt · 260
Akaryakıt İstasyonları · 194,
274
Algı · 88
Alice Hamilton · 10
ALPHA · 194
Alt işveren · 69
Ameliyathanelerde Yangın
Güvenliği · 59
Amin Gazı · 244
Amonyak · 265
Anadolu Liseleri · 231
Anadolu Meslek Liseleri · 231
Analık Hali · 256
Analiz · 64
Anket · 72, 76, 114, 117, 128,
172, 181
Ankraj · 170
Anksiyete · 200

ANOVA · 72
ANSI Z535 · 211
Anthony Ashley Cooper · 8
Asansör · 201
Asansör Montaj · 103
Asetilen Üretimi · 225
Asfalt Fabrikası · 171
Atex · 54
Atık Su · 213
Atık Su Arıtma Tesisi · 180,
213
Av Tüfeği · 270
AVM · 236
Aydınlatma · 92, 233

B

B Tipi Kişilik · 105
Baca Temizleyicileri Kanunu ·
8
Bakım Onarım · 125
Bakım Servisleri · 94
BAUA · 164, 227, 239
Baz İstasyonu · 101
Belediye · 242
Belidor · 9
Bernardino Ramazzani · 7
Beslenme Alışkanlıkları · 143
Beslenme Durumu · 143
Beton · 193
Bilgisayar Kullanımı · 246
Bilinç Düzeyi · 196
Bireysel Risk Değerlendirme ·
136
Birleşik Metal-İş Sendikası ·
140

Bitkisel Yağ Ekstraksiyonu ·
207
Biyogaz · 167
Biyogüvenlik · 247
Biyolojik Ajan · 247
Biyolojik Etkenler · 153
Biyolojik Risk · 83, 210
Borçlar Kanunu · 12
Boya · 102, 204
Bölge · 61
Bulanık AHP · 248
Bütünleştirme · 87
Büyük Endüstriyel Kaza · 222,
229
Büyükşehir Belediyeleri · 142

C

Ceza · 56
Ceza Yaptırımı · 104
Coğrafi Bilgi Sistemleri · 264
Cornell Kas İskelet Sistemi
Rahatsızlıkları Ölçeği · 261
COVID 19 · 259
COVID-19 · 263, 278

Ç

Çağrı Merkezi · 110
Çalışan · 75, 98, 176
Çalışan Sağlığı · 168
Çalışma Hayatında İletişim Ve
Rolleri · 85
Çalışma Koşulları · 110
Çalışma Psikolojisi · 97
Çevre · 87, 150, 260

Çevre Kirliliği · 194	Düşme · 208	Hukukuna Mütealik Kanun · 11
Çevrimdışı · 90		Ergonomi · 76, 111, 136, 154, 164, 197, 205, 218, 227, 239, 240, 246, 250, 261, 274
Çevrimiçi · 90	<hr/>	Ergopro Yazılımı · 136
Çıracak Sağlığı ve Morali	E	Erişilebilirlik · 163
Kanunu · 8	E-Atıklar · 112	Erişilebilirlik Standartları · 163
Çok Kriterli Karar Verme	EC · 206	Erteleme · 152, 175
Yöntemi · 248	Eğitim · 49, 63, 70, 109, 127, 128, 172, 241	Esnek Çalışma · 276
<hr/>	Eğitim Etkinliği · 192	Esneklik · 107
D	Eğitim Sistemi · 177	Etiketleme · 54
Davranışsal Hata · 122	Eğitim Teknikleri · 74	Evsel Kökenli Kattı Atık · 202
De Morbis Artificum Diatriba · 7	Eğitimin Önemi · 65	Ex-proof · 54, 61, 245
De Morbis Metallici · 7	Eğitimin Sonuçları · 65	
De Re Metallica · 7	Ekranlı Araçlarla Çalışma · 110	<hr/>
Delici Kesici Alet Yaralanması · 228	Elektrik Dağıtım · 116	F
Demir Çelik Sanayi · 234	Elektrik · 113, 132, 201	Fabrikalar Yasası · 8
Denetim · 79	Elektrik Makineleri · 125	Farkındalık · 117, 172, 210, 231
Denetim Odağı · 131, 220	Elektrik Pano Yangınları · 169	Fayda Maliyet Analizi · 162
Denim Ağartma · 179	Elektrik Sektörü · 113	Fazla Çalışma · 134
Depolama · 160	Elektrik Yangınları · 169	Film Dizi ve Reklam · 263
Deprem · 55, 66, 236, 264	Elektrikli Araçlar · 125	Fine Kinney · 169, 206
Depremde İş Sağlığı ve Güvenliği · 55	Elektromanyetik Alan · 168	Fizyoterapist · 277
Depresyon · 97	Elektromanyetik Alan Etkilenmeleri · 110	FMEA · 224
Deri Sanayi · 108	Elektronik Atık Firmaları · 112	Fonksiyonel Güvenlik · 225
Devlet · 200	EMA · 101	Fonksiyonel Rezonans Analiz Metodu · 217, 236
Dış Kontrol Odağı · 220	Emniyet Yöntemleri · 160	Fonksiyonel Yetki · 67, 142
Dış Odak · 131	Emprenye İşlemi · 116	Fonksiyonel, Güvenilirlik · 201
Dış Tatmin · 131	Endüstriyel Kazalar · 113	FRAM · 236
Dilaver Paşa Nizamnamesi · 10	Endüstriyel Tesis · 195	Freze Tezgâhı · 258
Dimetiletilamin · 244	Endüstriyel Üretim · 113	Fütüvvetname · 10
Dioscorides Pedanius · 7	Endüstriyel Yangın · 195	
Diş Protez Laboratuvarı · 187	Enerji · 183	<hr/>
Doğal Afet · 66	Engel Oranı · 268	G
Doğal Soğutkanlar · 265	Engellenme · 267	Galen · 7
Doküman · 70	Engelli · 163	Gama Zırhlama · 193
Domino Etkisi · 222, 229	Engelli Çalışan · 268	Gaz Detektörü · 245
Döküm · 244	EPA · 206	Gaz Detektörü Konumu · 245
Döküm Sektörü · 268	Ereğli Havza-i Fahmiyesi Maden Amelesinin	

Gazlar · 133
Geleneksel Donatı · 248
Gemi · 145
Gemi Terk · 145
Genel Memnuniyet · 131
Geri Kazanım · 112
Gıda Perakendecileri · 278
Gıda Sektörü · 176, 275
Gıda Zehirlenmeleri · 210
Görsel Eğitim · 127
Gözetim · 63
Gözlük ve Optik Sektörü · 262
Gürültü · 64, 135, 171
Güvenilirlik · 61, 157
Güvenilirlik Merkezli Bakım ·
61
Güvenli Çalışma · 64
Güvenli Hastane · 178
Güvenlik · 94, 123
Güvenlik İklimi · 177
Güvenlik Kültürü · 84
Güvenlik Sorunu · 101

H

Hafriyat · 89
Hafta Tatili Kanunu · 11
Hammurabi Yasaları · 6
Harita Mühendisliği · 158
Harita Teknikerliği · 158
Haritacılık · 55
Hastane · 68, 141, 178, 185,
250
Hastane Acil Durum Planı · 68
Hastane Güvenliği · 71
Hastane Laboratuvarları · 73
Hastanelerde Acil Durum · 185
Hastanelerde Tahliye · 59
Hastanelerde Yangın Güvenliği
· 59
Hata Ağacı Analizi · 225

Hava Akım Hızı · 92
Havuz Yangını · 226
Hazır Beton · 79
Hekzan Tankı · 207
Herodot · 6
Hesy-Ra · 5
Hızlı Yemek · 275
Hidroelektrik Santral · 238
Hidrokarbonlar · 265
Hipokrat · 6
HMD · 261
HTEA · 103
Hukuk · 97, 175
Hukuki Sonuç · 56
Hukuksal Uygulamalar · 49

I

ILO · 49
Isı · 92
Isı Yalıtımı · 183
ISO 14000 Çevre Yönetim
Sistemi Standartları · 112

İ

İç Kontrol Odağı · 220
İç Ortam Hava Kalitesi · 92
İç Tatmin · 131
İğne Batması · 153
İletişim · 85
İletişimin Rollerini · 85
İmalatı Sektörü · 270
İmhotep · 5
İnsan · 60, 150
İnsani Çevre · 133
İnşaat · 67, 86, 96, 104, 132,
138, 237
İnşaat İşçileri · 104
İnşaat Sektörü · 67, 87, 118,
138, 173, 257

İnşaatlarda Acil Durum
Yönetimi · 189
İnşaatlarda Farkındalık Düzeyi
· 189
İntihar · 97
İSGÜM · 12
İskele · 212
İSM Kodu · 145
İş Deneyimi · 219, 255
İş Doyumu · 105, 118, 120,
180, 277
İş Güvenliği Algısı · 118, 120,
180, 220
İş Güvenliği Eğitimi · 192
İş Güvenliği Sorunları · 124
İş Güvenliği Uzmanı · 18, 152,
200, 219, 241, 242, 255, 267
İş Güvenliğinin Durumsal
Farkındalığı · 231
İş Hukuku · 165
İş Kanunu · 12
İş Kazaları · 56, 79, 81, 84, 95,
97, 98, 100, 108, 113, 116,
125, 140, 143, 153, 154,
166, 176, 182, 203, 208,
212, 216, 220, 221, 237,
260, 271, 272, 273, 275, 278
İş Kazaları ve Meslek
Hastalıkları · 62
İş Kazaları, Meslek
Hastalıkları, Analık
Sigortaları Kanunu · 12
İş Kazası Bildirim · 56
İş Ortamı · 76
İş Sağlığı Güvenliği
Otomasyon Programı · 69
İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim
· 74
İş Sağlığı Ve Güvenliği Eğitimi
· 196

İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri · 65, 84	İzmit Körfezi · 55	Kereste İmal Eden İşletmeler · 191
İş Sağlığı Ve Güvenliği Eğitimlerinin Etkililiği · 139	J	Kimya Sektörü · 156
İş Sağlığı Ve Güvenliği Farkındalığı · 139, 196	Jackuard · 9	Kimyasal · 102
İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu · 13, 144, 152	Juvenal · 7	Kimyasal Biyolojik Radyoaktif Nükleer · 185
İş Sağlığı ve Güvenliği Lisans Programı · 209	K	Kimyasal Depolama · 57
İş Sağlığı ve Güvenliği Lisans Programı · 209	Kader · 159	Kimyasal Madde · 108
İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatı · 119	Kadın Çalışan · 256	Kimyasal Patlama · 207
İş Sağlığı Ve Güvenliği Ön Lisans Programı · 146	Kaiser Metodu · 178	Kimyasal Riskler · 244
İş Sağlığı ve Güvenliği Önlisans Programı · 209	Kaldırma İş Ekipmanları · 98	Kimyasallar · 63, 156
İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamaları · 49	Kalıcı Davranış Değişikliği · 192	Kimyasallar ile Güvenli Çalışma · 156
İş Sağlığı Ve Güvenliği Uygulamaları · 139	Kalite · 87	Kimyasalların Yönetimi · 156
İş Tatmini · 131, 184	Kamu Kurumu · 152	Kişisel Gürültü · 233, 270
İş Verimliliği · 154	Kamu Ofis Çalışanları · 215	KKD · 80, 107, 114, 185
İş Yasası · 12	Kamu Spotu · 253	KOBİ · 91
İş Yeri Hekimliği · 175	Kanalizasyon · 133	Kollaboratif Robot · 251
İş Yerinde Yıldırma · 50	Kanserojen Madde · 63	Konaklama Sektörü · 216
İşaretler · 60	Kanun · 51, 62	Konfeksiyon Sektörü · 232
İşbirlikçi Çalışma Hücresi · 251	Kapalı Alan · 52, 148, 213	Konteyner · 190
İşçi Beslenmesi · 143	Karbondioksit · 92, 265	Konteyner Limanları · 190
İşçi Sigortaları Kurumu · 12	Kargo Şirketi Çalışanları · 259	Kontrol Listesi · 147
İşitme Testleri · 234	Kas İskelet Sistemi Hastalıkları · 250	Konut Site Yöneticileri · 144
İşveren · 69, 129, 200, 256	Kas İskelet Sistemi Rahatsızlıkları · 110, 218	Kozmetik Sektörü · 233
İşveren Vekili · 129, 165	Katar · 199	Kritik Ekipman · 157
İşyeri · 53	Katastrofik Yırılma · 226	Kriz Yönetimi · 68
İşyeri Hekimi · 152	Katı Atık · 217	Kule Vinç · 100, 147
İşyeri Sağlık Ve Güvenlik Birimleri · 77	Katran Üretimi · 157	Kule Vinç Kurulumu Ve Sökümü · 147
İtfaiye · 80, 106, 107, 195	Kayarak Düşme · 98	Kurmay Yetki · 142
İtfaiyeci · 106	Kaynak · 224	Kurtarma · 68
İzmir İktisat Kongresi · 11	Kaza · 159	Kurumsal İşletme · 81
	Kaza Üçgeni · 273	Küçük Ölçekli İşletmeler · 120
	Kazalanma · 105	Kültür · 49, 81, 84, 106, 137, 177, 191, 216, 219, 237, 255
	KBRN · 185	
	Kent · 101	L
	Kentsel Elektrik Dağıtım · 271	Laboratuvar · 57, 73, 187, 206, 247, 249

Laboratuvar Güvenliği · 249
Laboratuvar Personeli · 57
Lazer İle Ağartma · 179
LEC · 197
LMM · 164, 227
LNG · 226
Lojistik · 126, 203
Lojistik Merkezler · 126
Lojistik Sektörü · 126, 174
Lokanta · 51

M

Maadin Nizamnamesi · 11
Maça · 244
Makine Başında Uygulamalı İş
Güvenliği Eğitimi · 192
Makine Bölümü · 124
Makine Emniyeti · 258, 266
Makine Koruyucusu · 258
Makro Sentetik Fiber · 248
Maliyet · 182
Mantolama · 183
Marina · 181
Marina İşletmeciliği · 181
Maros Yazılımı · 157
Marpol · 52
Maruziyet · 64, 94, 214, 270
Maslach Tükenmişlik Ölçeği ·
215, 269
Mecelle · 11
MESKA · 15
Meslek Hastalığı · 71, 76, 93,
99, 110, 173, 221
Meslek Lisesi · 124
Mesleki İşitme Kayıpları · 234
Mesleki Yeterlilik · 167
Metal Sektörü · 135
Metisiline Dirençli
Staphylococcus Aureus ·
141

Mevzuat · 175, 276
Michael Sadler · 8
Mobbing · 50, 53, 267
Mobil Uygulama · 90
Mobil Yatay Yaşam Hattı · 170
Modelleme · 222, 229, 266
Motivasyon · 184, 278
MRSA · 141
Muhtemel Patlayıcı Ortam ·
245
Musibet · 159
Müfredat · 146
Müşteri · 98
Müzik · 86

N

Nem · 92
NIOSH · 111, 197, 239
Nicander · 6
NORDIC · 205
NOSACQ50 · 219
NOSACQ-50 · 255
Nötron Zırlama · 193

O

Odak Grup · 96
Ofis Çalışmaları · 246, 274
Okul · 128
Okul Öncesi Eğitim · 66
Okullarda İş Sağlığı · 72
On Saat Yasası · 9
Organik Atık · 167
Organizasyonel Yapı · 142
Organize Sanayi Bölgesi
İtfaiyesi · 195
Orman · 82
Ortam Toz Ölçümü · 232
OSGB · 77
Oto Sanayi Siteleri · 198

OWAS · 218, 261

Ö

Öğrenci · 109
Öğretmen · 109, 128, 137
Önlem · 94
Örgütsel Bağlılık · 134
Öz Yeterlilik · 121
Özel Güvenlik · 184
Özel Güvenlik Görevlisi · 149

P

Pandemi · 263, 276
Parcelsus · 7
Park ve Bahçeler · 114
Parkur Eğitimi · 238
Patisser · 9
Patlama · 222, 225, 226
Patlama Önlemleri · 58
Patlama Tehlikeleri · 58, 155
Patlamadan Korunma
Dokümanı · 155
Patlayıcı Madde · 160
Patlayıcı Ortam · 54, 61, 245
Patoloji · 73
Percival Pott · 8
Peri Hyles Latrikes · 7
Personel Yönetimi · 76
Petrol · 260
Petrol-İş, Sendikası · 221
PHAST · 207, 222, 229
Pilini · 6
Plastik Enjeksiyon Kalıplama
Makineleri · 162
Potansiyel Hayat Kaybı · 226
Potasyum Permanganat · 179
Program · 90
Proses Güvenliği · 225
Proses Tehlike Analizi · 207

Psikolojik Taciz · 50, 53
Psikososyal Risk Etmenleri ·
110, 184, 269
Psikososyal Risk Yönetimi · 50

R

Radyasyon · 226
Radyasyondan Korunma · 193
Rahatlık · 107
RAM Analizi · 157
Ramak Kala · 273
REBA · 111, 197, 205, 218,
239, 240, 277
Restoran · 117
Risk · 51, 70, 102, 117, 129,
135, 145, 172, 186, 187, 201
Risk Analizi · 111, 174, 181,
206, 217, 220, 224, 251, 264
Risk Analizi Yaklaşımları ·
251
Risk Değerlendirme · 132, 220,
268
Risk Değerlendirme
Yöntemleri · 136
Risk Değerlendirmesi · 128,
169, 266
Risk Faktörleri · 73
Robert Owen · 8
Robert Peel · 8
ROSA · 246
RULA · 111, 197, 218, 240,
277

S

Safeti Yazılımı · 226
Sağlık Çalışanları · 141, 153,
250
Sağlık Güvenlik Planı · 199,
223

Sağlık Hizmetleri Meslek
Yüksek Okulu · 146
Sağlık Sektörü · 153, 166
Sağlık Ve Güvenlik İşaretleri ·
211
Sanal Gerçeklik · 241
Sanayi Sitelerinde İş Sağlığı
Ve Güvenliği · 198
Sendika · 140, 221
Sesin Profesyonel Kullanımı ·
110
SIF · 273
Sıfır Kaza · 81
Sismik Tehlike Analitik
Hiyerarşik Yöntem · 264
Snook · 239
Solunabilir Toz Ölçümü · 232
Sorumluluk Tespiti · 165
Sorunlar · 242
Sosyal Sigortalar Kanunu · 12
Sosyal Sigortalar ve Genel
Sağlık Sigortası Kanunu ·
13
Sözel Eğitim · 127
Standart · 58, 167
Statik Elektrik · 52, 58
Stres · 75, 95, 97, 184, 200,
257
Stresle Başa Çıkma Yolları · 95
Su Analizi · 57
Sürdürülebilirlik · 81
Süt İzni · 256

Ş

Şantiye Yemekhaneleri · 210
Şehirlerarası Yolcu
Taşımacılığı · 188
Şoför · 89, 203

T

T Testi · 72
Tarafların Yetki ve
Sorumlulukları · 62
Taşlama Tezgahı · 258
Tazminat · 56
Tehlike · 101, 129, 186, 208
Tehlike Sınıfları · 80
Tehlike ve Önlemleri · 114
Tehlike Ve Zarar Görebilirlik
Analizi · 178
Tehlikeli Davranış · 122
Tehlikeli Durum · 122
Tehlikeli Gazlar · 52, 213
Tehlikeli Kimyasallar · 206
Tehlikeli Madde · 115
Tehlikeli Madde Taşımacılığı ·
115
Tekstil Endüstrisi · 214
Tekstil Sektörü · 62, 179, 233
Temizlik Çalışanları · 240
Temizlik İşleri · 202
Teorik Eğitim · 238
Terfi İstasyonları · 133
Termal Konfor · 233
Tersanelerde İş Kazaları · 272
Tesis · 79
TEU · 190
Tezli ve Tezsiz Yüksek Lisans
· 255
Thomas Percival · 8
Tıbbi Laboratuvar · 83
Tıbbi Ve Kimyasal
Laboratuvar · 249
Tissot · 9
Titreşim · 99
Toksik Yayılım · 226
Toprak İşleri · 89
TOPSIS · 274
TOPSIS Metodu · 248

Toptan Gıda Ve Dağıtım · 91
Toptan Satış Marketi · 98
Torna Tezgahı · 258
Toz Patlaması · 155
Trafik · 60
Trafik Kazaları · 89, 188
Trafo · 150
TS 266 · 206
Tutum Ve Beklenti · 253
Tutum ve Yeterlilik · 137
Tükenmişlik · 269
Tükenmişlik Düzeyleri · 250
Türk Gemi İnşa Sanayi · 272

U

Uçucu Organik Bileşikler · 214
Ulaştırma Sektörü · 188
Ulusal Bayramlar ve Genel
Tatiller Hakkında Kanun ·
12
Umumi Hıfzıssıhha Kanunu ·
12

V

Vauban · 9

Vaucanson · 9

W

WHO · 206

Y

Yangın · 66, 107, 169, 229
Yangın Kompartımanları · 59
Yangın Yeri Riskleri · 195
Yapı · 199
Yapı İşleri · 173
Yapı Market · 88
Yapı Sektörü · 67
Yardımcı Sağlık Personeli · 77
Yarı Yapılandırılmış Görüşme
Yöntemi · 224
Yaşam Kalitesi · 134
Yazılım · 90
Yeni Doğan Yoğun Bakım ·
141
Yeraltı Kömür Madencileri ·
269
Yetki Devri · 165
Yoğun Bakım Hemşiresi · 228

Yoğun Bakımlarda Tahliye ·
59

Yoğun Çalışma Temposu · 228

Yol · 60

Yönetim Sistemi · 223

Yönetim Sistemleri · 70, 87,
104

Yönetime Katılamama · 267

Yükleme Rampası · 266

Yüksek Gerilim Hattı · 168

Yükseköğretim Kurumlarında
Erişilebilirlik · 163

Yüksekte Çalışma · 96, 123,
186, 208

Yüksekten Düşme · 98, 212

Yükseltici Platform · 186

Yükseltilebilen Seyyar İş
Platformu · 186

Z

Zararlı Gazlar · 213

Zincir İşletme · 275

DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜŞTÜ UÇAN

1956 yılında Kars'ta doğdu. Makine Mühendisliği lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimini Yıldız Teknik Üniversitesi'nde tamamladı. 1979 yılında Isparta Devlet Mühendislik Akademisinde iş hayatına başladı. 1981-1992 yılları arasında Yıldız Teknik Üniversitesinde öğretim görevlisi olarak çalıştı. 2009 yılına kadar özel sektörde çeşitli görevlerde bulundu.

2009-2014 yıllarında İstanbul Okan Üniversitesinde İş Sağlığı ve Güvenliği Lisansüstü Program Koordinatörlüğü, Ön Lisans Bölüm Başkanlığı ve İş Sağlığı ve Güvenliği Kurs Müdürlüğü görevini yürüttü. Halen Üsküdar Üniversitesi İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü Başkanlığı, İş Sağlığı ve Güvenliği Yüksek Lisans Ana Bilim Dalı Başkanlığı, ÜSGÜMER Merkez Müdürlüğü görevlerini yapmaktadır.

Aynı zamanda Türkiye'de konusunda ilk kurulmuş vakıf olan MESKA Vakfı (Meslek Hastalıkları-İş Kazaları Önleme ve Araştırma Vakfı) başkanıdır. OHS Academy dergisini kurarak, üniversitemiz öğretim üyeleri ile 4 yıldır çıkarmaktadır.

İş güvenliği konusunda daha önce yayınlanmış 5 kitabı, makaleleri ve bildirileri bulunmaktadır.

Öğrencilerine alanından teorik bilgilerin yanı sıra sahip olduğu laboratuvarı, uygulama üniteleri ve işyeri ziyaretleriyle birlikte uygulama ve gözlem imkanları sunan İş Sağlığı ve Güvenliği Anabilim Dalı Başkanlığı, kuruluşundan günümüze kadar 1336 öğrenciye yüksek lisans yapma imkanı sağlamıştır. Tezli yüksek lisans öğrencilerine yaptırılmış olan tezlerden, gerek akademik gerekse ilgili alanda faaliyet gösterenlerin daha fazla yararlanmalarına imkan sağlayacak mahiyette olan bu kitap çalışmasının, alanında, ciddi bir katma değer oluşturacağı inancındayım.

Bu eseri hayata geçiren İSG Bölüm Başkanı Doktor Öğretim Üyesi Rüştü Uçan'ı tebrik eder, çalışmalarında başarılar dilerim.

Prof. Dr. Mehmet ZELKA

Üsküdar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, alanında ülkemizin en kapsamlı eğitim kurumudur. YÖK'ün açılmasına olur verdiği bölümlerin 13 tanesi fakültemizde mevcuttur. İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü ile diğer vakıf üniversitelerine fark oluşturmaktadır. Bölüm Başkanımız Dr. Öğr. Üyesi Rüştü Uçan Hocamızın Önlisans, Lisans ve Lisansüstü eğitim-öğretimin başarı ile sürdürülmesine büyük katkıları olmuştur. Bu eğitim faaliyetlerinin ürünü olan akademik çalışmaların bir kitap halinde toparlanması ile yeni yetişecek ve de yetişmiş olan uzmanların yararlanacağı bir eser ortaya çıkarılmış oldu. Kitap için büyük emek harcadığı görülmektedir. Ülkemizin bu alanda teknolojik gelişmelere paralel olarak daha çok uzman kişilere ihtiyacı olduğu açıktır. Tabii ki bunun için de eğitimin daha da güçlenmesi ve de bu eğitimi verecek akademisyenlere gerekli ortamın hazırlanması önemlidir. Rüştü Hocamızın eseriyle açtığı pencereden, İş Sağlığı ve Güvenliğinin geleceğine ışık tutacak birikimi görmekteyiz. Kendisini tebrik ediyorum ve eserinin hayırlı olmasını diliyorum.

Prof. Dr. Şefik DURSUN

Elimizdeki eser akademisyen arkadaşım Dr. Rüştü Uçan'ın değişik ve çekici bir kitabı. Bu eseri değerli kılan şey Rüştü Uçan'ın İş sağlığı ve Güvenliği kavramını ortaya koyan toparlayıcı bölümden sonra yedi yıldır büyük emeklerle meydana getirilmiş ve konumuzla ilgili büyük bir mezun sayısına ulaşmış Üsküdar Üniversitesi'nin birikimini yansıtan çalışma olmasıdır. Şüphesiz böyle bir çalışmaya çok ihtiyaç vardı. Kitap, bize onlarca tez başlığının geniş yelpazesini ve bu tezlerin özetini veriyor. Konuyla ilgilenenlerin vazgeçemeyeceği bir kaynak sunulmuş oluyor.

Prof. Dr. Haydar SUR

Rüştü Uçan Hocamızın hazırlamış olduğu, İş Sağlığı ve Güvenliği alanındaki bu kitap uzun süren bir çalışmanın sonucu olup alanında büyük bir eksikliği kapatacak bir kaynak eser olacaktır. Çalışmada emeği geçen herkese ve Hocamıza gelecekteki çalışmalarını için başarılar diliyorum.

Prof. Dr. A. Aktuğ ERTEKİN

ÜSKÜDAR
ÜNİVERSİTESİ
YAYINLARI - 55

